SPORT magazin

MOZAIC

● LA NANCY (Franța), oraș cu 130.000 locuitori, în pauza meciului Nancy-Racing Club Paris, din cadrul primei etape a campionatului diviziei 1 de fotbal, crainicul stației de radioamplificare a terenului a lansat un apel către spectatorii care pot oferi un apartament mobilat sau nemobilat pentru jucătorii clubului. Apelul făcea cunoscut că acești jucători sînt găzduiți în condițiuni cu totul necorespunzătoare.

● FEDERAȚIA italiană de fotbal a avut recent alegerile pentru desemnarea noului președinte. La deschiderea scrutinului s-a constatat că unul din voturi a fost acordat... artistei de cinematograf Gina Lollobrigida.

● DUPĂ 37 de ani, Finlanda a cîștigat, pentru prima oară pe teren propriu, o partidă de fotbal împotriva Norvegiei, scorul final fiind 4—1. Postul de stoper al echipei a fost ocupat în acest meci de un debutant: un elev pe nume Nuoranen.

● LA HANOVRA (R.F.G.), la stadionul orașului, o placardă încunoștințează publicul că este interzisă intrarea cu instrumente muzicale (de genul alămurilor). În ziua cînd a fost dată această dispoziție, spectatorii care au venit cu asemenea instrumente s-au aliniat în fața intrării și au lăsat puțină muzică cu instrumentele lor preferate, înainte de a le fi lăsat în păstrare. La inventarierea acestor instrumente, pe lîngă goarne, tromboane etc., s-au găsit și cîteva tălăngi.

● ITALIANUL Maspes a cîștigat recent, pentru a cincea oară, titlul de campion mondial la ciclism viteză. În finală l-a învins pe francezul Rousseau, după ce acesta a încercat o cursă în care a stat pe loc (sur place) pe bicicletă timp de ...20 minute, înainte ca el să fi ajuns la ultimii 200 metri — pe care se alergă cursa propriu zisă și pentru care a fost necesar numai timpul de 11 secunde 2/10. După cursă Maspes a declarat: „Rousseau s-a înșelat crezînd că mă va obosi cu „sur place"-urile. Eu sînt capabil s-o țin așa... două zile, fără să obosesc".

● JUCĂTORUL portughez de fotbal Gomez Jorge Humberto a devenit cetățean italian în numai cîteva săptămîni, fiind adoptat de un milanez, Vittorio Raggi. „Operația Humberto" a fost favorizată de un certificat al autorităților portugheze, prin care se atestă că jucătorul este fiul Mariei Antonia Gomez și al unui tată necunoscut. Acest document i-a permis lui Vittorio Raggi să-l adopte pe Humberto, recunoscînd că el este tatăl necunoscut. Acum Humberto va putea juca la echipa „Internazionale" din Milano ca jucător italian (căci despre aceasta este vorba).

● FEDERAȚIA braziliană de fotbal a sancționat cu o amendă echipa Gremio din Porto Alegre (cunoscută publicului nostru) pentru faptul de a fi intilnit fără autorizația federației pe Real Madrid, într-un meci jucat în Franța, la Strassbourg. O asemenea autorizație este impusă numai pentru jocurile cu Real Madrid, pentru ca echipele braziliene să primească o indemnizație egală cu cea plătită lui Real Madrid. Or, la Strassbourg, clubul spaniol a primit 200.000 franci, iar Gremio numai 20.000 franci.

● ÎN ANGLIA, arbitrii de fotbal care conduc meciurile de campionat nu pot avea o vîrstă mai mare de 47 de ani. Dintre actualii arbitri englezi, Arthur Ellis, arbitrul nr. 1 al Angliei, are 46 de ani, iar Rej Leafe — socotit, de asemenea, printre cei mai buni — 45 de ani. Același regulament admite însă arbitrarea meciurilor internaționale pînă la vîrsta de 50 de ani. Așa că Ellis, de pildă, își va putea completa actuala „carte de vizită", în care figurează, printre altele: finala turneului olimpic din 1956, prima finală a „Cupei campionilor europeni", prima finală a „Cupei Europei" întîrziați, participarea la trei turnee ale campionatului mondial etc.

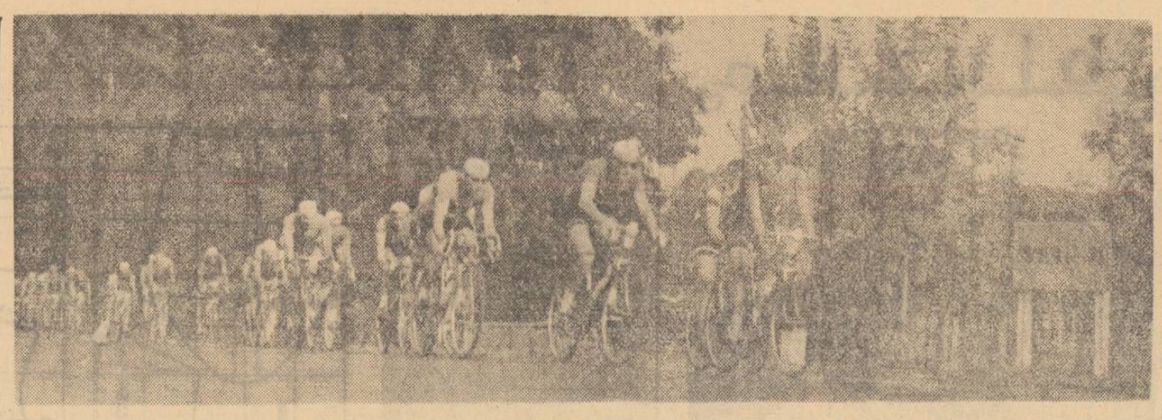

Înșiruit pe cîțiva zeci de metri plutonul rulează spre Sibiu

Instantanee din Turul ciclist al R.P.R.

De la trimișii noștri speciali

Timișoara. Caravana Turului ciclist al R.P.R., plecată la începutul acestei săptămîni din București, a poposit în orașul de pe malurile Begăi. Pentru o zi, preocupările cotidiene ale unei curse cicliste au fost date uitării. Concurenții respiră mai ușor. Febra dinaintea startului a dispărut. Pentru 24 de ore este liniște în caravană.

Ce fac cicliștii? În primul rînd, se odihnesc, își refac forțele pentru continuarea marei bătălii. Cinou clipele de euforie ale învingătorului. Iată-l și pe Calcișcă făcînd turul de onoare al învingătorilor pe stadionul din Timișoara. Revedem echipa țării noastre, Moiceanu, Cosma, Rădulescu, Ziegler, Șerban, umăr la umăr, sînt mereu la comanda plutonului. În spatele lor, antrenorul echipei

Una din micile „drame" ale șoselei. Ion Constantinescu schimbă bicicleta după multe minute de așteptare.

tesc, vizitează orașul, fac plăcute plimbări cu vaporașul pe canalul Bega. La poștă este animație. Zeci de ilustrate iau destinația București, Berlin, Copenhaga, Belgrad. Amintiri de neuitat.

Dar nu peste tot lumea este în zi de repaus. În holul hotelului „Timișoara", pe culoare sau în curte, mecanicii echipelor muncesc de zor. Fac o nouă „toaletă" bicicletelor, care de azi vor purta mai departe, pe alte drumuri, spre alte orașe ale țării, pe pelerinii șoselelor...

În camera nr. 30 a hotelului „Timișoara" răsfoim filele cu însemnări, derulăm „cu încetinitorul" filmul trepidant al celor 558 km. parcurși pînă acum, decupăm secvențele cele mai importante...

Iată-l pe Gabriel Moiceanu, sprintînd victorios pe pista de zgură a stadionului „23 August". Tricoul galben este pe umerii încercatului rutier romîn. Mulțimea îl aclamă. Soția, emoționată, îl îmbrățișează.

Era aproape întuneric. Blițurile foto-reporterilor fixaseră pe peliculă figura fericită a lui Gh. Rădulescu, învingătorul de la Brașov...

Danezul Jorgensen, cu lacrimi în ochi, primește cununa de lauri după izbînda de la Sibiu. Zanoni, alergătorul despre care nu s-a mai scris de atîta vreme, trăiește din

N. Voicu, ridicat pe scara mașinii îi îmbărbătează mereu. Băieții nu-l dezamăgesc.

Pretutindeni, șiruri nesfîrșite de spectatori, culoare vii de-a lungul șoselelor, deschid drumul concurenților de la intrarea în oraș pînă la stadion. Tribune pline, ca la un meci internațional de fotbal, mărturisesc încă odată că ciclismul este un sport foarte îndrăgit.

„Să ne aduci o ciocolată și tricoul galben"

Vocea portarului de la hotelul „Timișoara" se aude pînă la ultimul etaj: „Gabriel Moiceanu la telefon. Vă cheamă București!". Grăbit, ca și în timpul etapelor, Gabi coboară fugind scările, iar în clipa imediat următoare, de la capătul celălalt al firului, aude o voce bine cunoscută. Este micuța Corina, care deși nu are decît 3 ani, urmărește și ea cu multă emoție desfășurarea turului. *„Tăticule, să ne aduci o ciocolată și tricoul galben".* Pentru un moment, Moiceanu este vădit încurcat. Apoi se hotărăște. *„Ciocolată îți voi aduce în mod sigur și poate și tricoul galben".* Corina rîde satisfăcută. Ea știe că tăticul își ține deobicei promisiunile.

„A fi sau a nu fi"

Dilema hamletiană planează asupra echipei Danemarcei. J. Jorgensen, un tînăr electrician din Copenhaga, în vîrstă de 26 de ani, este purtătorul speranțelor echipei daneze în turul ciclist al țării noastre. La Sibiu, după o evadare reușită împreună cu C-tin Dumitrescu și Gh. Calcișcă, se credea purtător al tricoului galben, după sprintul victorios. Mare i-a fost însă decepția cînd a aflat că plutonul a sosit numai după 18 secunde. Doar 11 secunde îi mai trebuiau ca să îmbrace tricoul galben. Un amănunt interesant. Jorgensen concurează pe o bicicletă marca „Hamlet", produsă de o fabrică din Copenhaga.

O altă figură pitorească a echipei Danemarcei este și electricianul Ritter, al nouălea copil al unei familii de dulgheri. El este singurul care a trădat tradiția familiei, devenind mecanic de biciclete. Așa s-a născut în el pasiunea pentru sportul cu pedale.

Culese la sprint

● CEL MAI VÎRSTNIC alergător din tur este Ion Constantinescu, de la Combinatul Poligrafic București, care la vîrsta de 20 de ani era jocheu de curse. Poziția sa pe bicicletă amintește de prima pasiune. Acum are 33 de ani. Începînd din 1951 a participat la aproape toate cursele cicliste din țara noastră, parcurgînd peste 200.000 de km. Mezinul cursei este danezul Hansen, optician din Copenhaga, în vîrstă de 18 ani. El participă, pentru prima dată, la o cursă internațională.

● LA BRAȘOV, printre spectatorii veniți să asiste la darea startului în etapa a 3-a, l-am recunoscut și pe actorul Ion Lucian, mare amator de sport. Era în turneu cu „Celebrul 702", ceea ce nu l-a determinat să ignoreze... celebritățile pedalei.

● Un important corp de arbitri, 17 gazetari, 7 maseuri, 10 mecanici, oficiali, în total 100 de persoane însoțesc pe cei 48 de cicliști rămași în cursă. Vă veți întreba: sînt prea mulți însoțitori sau prea puțini cicliști?

● GHEORGHE CALCIȘCĂ a primit cadou la Sibiu, o pereche de schiuri. Fără îndoială, că în această iarnă dinamovistul își va petrece concediul la Predeal. Danezul Petersen a primit în schimb un joc de șah. O coincidență fericită, deoarece alergătorul danez joacă șah din fragedă copilărie. Este un mare admirator al lui Tal și Botvinic.

Un grup de cicliști trecînd prin centrul Făgărașului

● ZIEGLER, alergătorul care anul trecut a cîștigat turul ciclist al R.P.R., a provocat prima busculadă din acest tur, căzînd în prima etapă, în dreptul aeroportului Băneasa. El s-a ales cu răni destul de serioase, dar continuă cursa cu curaj și se menține printre fruntași.

● LA PLECAREA din București, Cosma ne-a spus: *„O să pierd multe minute în prima parte a turului, deoarece nu sînt încă în cea mai bună formă".* Cosma n-a avut însă dreptate.

● ÎN AFARA fraților Moiceanu, un alt tandem ciclist îl formează frații Niculae și Cornel Niculescu. Primul are 23 de ani și este strungar. Al doilea, 21 de ani și este electrician. Amîndoi au început sportul practicînd halterele. Asta nu i-a ajutat însă să „ridice" prea multe locuri în clasament.

I. BOCIOACA și Ilie GOGA

Din pasionanta istorie a Turului ciclist al R.P.R.

După o întrerupere de un an, turul se reia în 1953, cu un traseu asemănător celui precedent.

Marea surpriză o produce Nicolae Vasilescu, un tînăr bucureștean care practicase pînă atunci meseria de frizer. De altfel, el este singurul discipol al lui Figaro, cunoscut ca mare campion în toată istoria sportului cu pedale. Renunțînd la arta de a mînui briciul și pămătuful, Vasilescu era ferm hotărît să se afirme ca ciclist. El a îmbrăcat prima oară tricoul galben la Fălticeni, într-o etapă rămasă de pomină în analele competițiilor cicliste. Șoseaua era așa de nisipoasă încît cei mai mulți dintre alergători de-abia mai pedalau. Vasilescu și alți cicliști sosiseră de mult la Fălticeni, făcuseră baie, luaseră masa și se pregăteau de culcare. Un grup de vreo 15 cicliști tot nu mai sosea. Se făcuse noapte dar arbitrii și reporterii nu se clinteau de lîngă linia de sosire. Nu știam ce s-a întîmplat. Doar de la Iași la Fălticeni sînt o sută și ceva de km! Atunci a fost trimisă o mașină ca să-i caute. Grupul „cicloturiștilor" venea agale urmînd felinarul unei căruțe. Printre ei se afla și Marin Niculescu. La lumina farurilor au sosit și eroii acestei etape, provocînd hazul general al caravanei. Risul homeric al „uriașului" Traian Chicomban se auzi toată seara în dormitor.

Peste Măgura Calului evadase Vasilescu și bătrînul Gheorghe Șandru care la 40 de ani continua să dea o lecție de tenacitate celorlalți concurenți. La un moment dat cei doi aveau un avans de 20 minute și în glumă G. Șandru, mucalit, îi spuse lui Vasilescu: „Ce-ar fi să ne oprim să tragem o țigară și să cerem la un țăran o undiță (G. Șandru era pescar trup și suflet), poate prindem ceva pește pînă vin băieții". Băieții n-au venit dar a venit Norhadian care i-a depășit pe cei doi și a sosit primul la Cluj. Vasilescu, la vîrsta de 23 de ani (acum îl veți găsi la vechea meserie în frizeria de pe Batiștei) a repurtat o splendidă victorie în acea cursă, sosind la București cu un avans de 24 de minute înaintea lui Nuță.

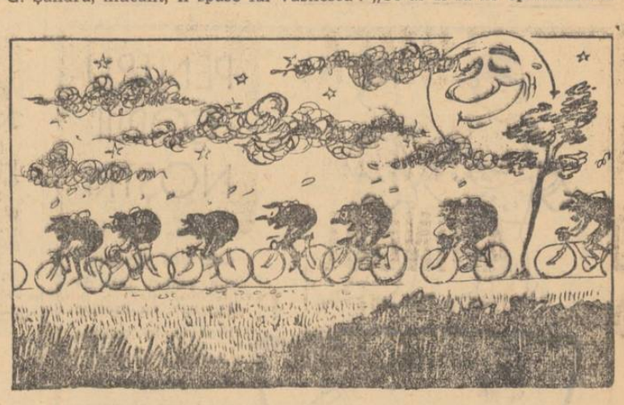

★

În 1954, turul ciclist se desfășoară tîrziu, spre toamnă (după 1 octombrie) și începe ca o vijelie. Etapa a doua Buzău — Brăila s-a desfășurat contracronometru pe echipe, pe distanța de 100 km. Echipa C.C.A. realizase în acea etapă o medie orară de aproape 50 km. Cursa se anunța disputată. La Piatra Neamț cîștigă bulgarul Iliev care preia și tricoul galben.

Caravana urma să treacă apoi în Transilvania prin pasul Tulgheș pe la Borsec, Toplița spre Tg. Mureș. Era ziua de 8 octombrie 1954. O dimineață mohorîtă de toamnă, cu nori negri din care cădea o ploaie rece. Punîndu-și cîte două tricouri (pelerine de nailon nu erau pe atunci), cicliștii au pornit cu inima strînsă. Pînă la Bicaz mizga aruncată de roți se așternuse ca o mască pe fețele lor. Apoi a început să fulguiască și încurînd să ningă de-a binelea. Un vînt rece îi pătrundea pînă la oase pe cicliști. Mîinile le erau înțepenite pe ghidoane și tricourile ude, înghețaseră. Era o vreme cumplită. Concurenții bulgari și Iliev abandonează.

Înainte de Borsec, nemaiputînd să pedaleze, degerați, nu puteau nici să mănînce ceva că nu-și mai simțeau degetele, cicliștii începură să se refugieze în casele țăranilor. Își lăsau bicicletele în șanț și dădeau buzna în casă băgîndu-se, fără să scoată o vorbă, sub pături. Stăteau un timp și iar porneau mai departe.

Pe muntele Creanga, decor de ianuarie, cu brazii îmbrăcați ca într-o poveste de iarnă. Pe șosea, zăpada era de trei palme. La coliba unui pădurar G. Șandru și I. Sima, aprinseseră un foc de vreascuri ca să se încălzească. Nuță se văita către Norhadian să nu-l lase singur că-l mănîncă lupii. Antrenorii se opreau din cînd în cînd să-i frictioneze cu spirt pe cicliști. Le dădeau pufoaice, mănuși, hainele de pe ei și scoteau chiar pijamalele din geamantane. Etapa a fost oprită la Toplița după 100 de km. pe care mulți dintre cicliști i-au parcurs în aproape 8 ore. Cei mai rezistenți s-au dovedit Norhadian, Istrate, Nuță, Moiceanu, Dumitrescu. Mulți dintre alergători au sosit noaptea tîrziu. Cronometrare nu s-a mai făcut. Cu fețele mînjite de noroi, îmbrăcați în cele mai originale echipamente, cicliștii erau de nerecunoscut și pentru a putea fi trecuți pe lista sosiților ei veneau la arbitri și-și spuneau fiecare numele. În ziua aceea s-a dat o luptă crîncenă între om și forțele dezlănțuite ale naturii. Cei mai mulți dintre cicliști au învins potrivnicia firii arătînd o minunată forță morală, o voință de fier, calități ce arătau pe sportivul dîrz, neînfricat, al zilelor noastre. O lecție de eroism sportiv înscrisă pe șoseaua înzăpezită Piatra Neamț — Toplița.

Istrate, „asul" șoselelor neasfaltate, a preluat atunci tricoul galben pe care l-a păstrat pînă la Deva. Învingător a fost Constantin Dumitrescu.

În 1955, la cursă au participat 66 de alergători. Pentru prima oară se remarcă Gheorghe Șerban Rădulescu care cîștigă premiul cățărătorilor. Învingător C. Dumitrescu.

Circuitul a măsurat 1984 km. în 1956 și a fost cîștigat tot de C. Dumitrescu. Un fapt nepreväzut s-a petrecut în etapa Sibiu — Brașov, cînd arbitrii, exasperați de încetineala cu care pedalau cicliștii, au oprit cursa și le-au dat plecarea contracronometru. Aceasta ca un avertisment și o penalizare, totodată.

În 1958, turul ciclist se desfășoară pe un traseu scurt, dar numai pe șosele asfaltate de-a lungul a 1226 km. G. Moiceanu îmbracă la Bicaz tricoul galben pe care nu-l va mai ceda pînă la sosirea în Capitală. La Lacul Roșu „premiul cățărătorilor" este cîștigat de „echipa reporterilor" care la miezul nopții este trimisă într-o dificilă ascensiune la cabana Suhard — locul de cazare. Neavînd telefon, ei nu pot să transmită rezultatele, care sînt comunicate ziarelor abia a doua zi de la Gheorghieni. Moiceanu bate etapa contracronometru Tg. Mureș — Reghin și își adjudecă victoria finală.

I. GOGA și Emil IENCEC
Desene de A. MATTY

— *Sfîrșit* —

● Varietăți ● Varietăți

Un elev întîrziat

În apele din apropierea Rivierei franceze un bărbat învață să înoate. În fiecare dimineață el vine aici, însoțit de profesorul său, la o oră cînd ceilalți vilegiaturiști încă mai dorm. Exersează timp de o oră, „cu multă silință" după cum spune profesorul lui, și apoi părăsește plaja.

Acest elev nu este altul decît cel mai rapid om de pe apă, deținătorul recordului mondial la bărcile cu motor. Numele lui, bine cunoscut în lumea întreagă, este Donald Campbell.

Ziariștii care, în ciuda orelor matinale la care îa lecțiile de înot, l-au descoperit pînă la sfîrșit pe Campbell, au rămas înmărmuriți cînd l-au văzut pe recordmanul lumii în postura de elev silitor al unui profesor de înot. „Într-adevăr — a declarat el — este greu de imaginat că abia acum am început să învăț să înot. Am crezut întotdeauna — sînt un optimist — că în cazul unui accident cu barca mea cu motor voi reuși să mă salvez fie cu ajutorul colacului de salvare sau al echipamentului special pentru asemenea împrejurări. Așa se face că am amînat întotdeauna lecțiile de înot. Dar acum m-am hotărît însfîrșit să devin un elev întîrziat. Nu se știe niciodată la ce îmi poate servi. În orice caz înotul este foarte frumos".

Au găsit soluția...

De cîtva timp conducătorii cluburilor de fotbal din orașul elvețian Lausanne sînt consternați. În ciuda publicității și a echipelor de renume invitate să joace pe stadionul local, numărul spectatorilor este tot mai mic. Și bine înțeles, odată cu aceasta au scăzut și profiturile lor.

O anchetă făcută cu ajutorul unor ziare a permis să se ajungă la concluzia că spectatorii din Lausanne nu mai vin la fotbal deoarece soțiile, logodnicele sau prietenele lor se... împotrivesc. Ele nu vor pur și simplu să fie lăsate singure acasă în după amiezele zilelor de sîmbătă sau duminică. Desigur ar putea să ocupe și ele un loc în tribunele stadionului. Dar prețurile de intrare la meciurile de fotbal sînt atît de „pipărate" încît, pentru economii bugetare, de cele mai multe ori numai un singur membru al familiei cumpără bilet.

În fața perspectivei crizei financiare conducătorii cluburilor de fotbal din Lausanne au anunțat acum că soluția a fost găsită. Începînd din luna august soțiile care-și însoțesc soții la meciurile de fotbal beneficiază de o... reducere de 50 la sută din costul biletului de intrare. Rămîne numai de văzut dacă ele vor putea să fie și cucerite de frumusețea sportului cu balonul rotund. S-a anunțat de pe acum o anchetă în această problemă.

DIN LUMEA FOTBALULUI

● JOCUL *cu balonul rotund se bucură de o mare popularitate în U.R.S.S. Așa se explică faptul că federația sovietică de fotbal are în prezent 1.600.000 de iucători legitimați.*

● ARSENAL, *Blackpool, Bolton Wanderers, Chelsea și Manchester United sînt singurele echipe engleze de club care n-au retrogradat după război în divizia a II-a.*

● CONDUCEREA *clubului francez O.G.C. Nice a hotărît ca 5 minute după meci nici-o persoană (nici chiar ziariștii) să n-aibe acces în cabinele jucătorilor.*

● PESTE *scurt timp 45 de antrenori africani vor sosi la Praga pentru a urma un curs de calificare predat de cei mai buni specialiști cehoslovaci.*

● ORAȘUL *Amsterdam și-a depus candidatura pentru organizarea finalei competiției „Cupa campionilor europeni" pe anul 1962.*

● RENUMITUL *jucător brazilian, Zito, căpitanul echipei Santos, a declarat ziariștilor că cele mai serioase adversare ale echipei Braziliei sînt echipele Angliei, U.R.S.S., Iugoslaviei și Franței.*

● DUPA *cum scrie ziarul „Sunday Express", un tînăr fotbalist englez, pe nume James Colin, a stabilit un original record. El a lovit de 3.412 ori mingea cu capul, fără ca aceasta să atingă pămîntul, în decurs de 34'08".*

● UN SUPORTER *fanatic al clubului englez Bromley, din categoria III-a a lăsat prin testament că după moartea sa să fie incinerat, iar cenușa să fie îngropată pe terenul respectivului club.*

● ÎN ANGLIA *există o mare criză de jucători de valoare. Nu de mult a fost angajat de clubul Nottingham Forest jucătorul australian John Natkins.*

— Nene, după ce-o repari mi-o dai și mie să fac un tur?...

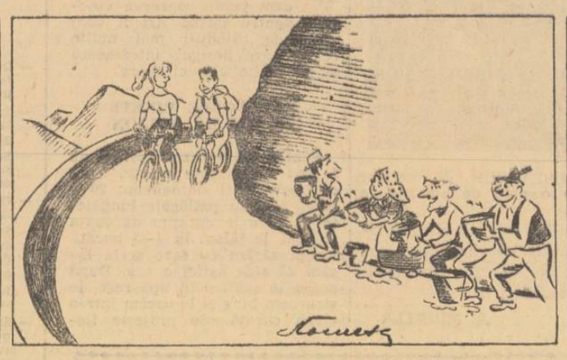

— Sosesc! Cînd oi zice trei, aruncați apa!...

— Un autograf, dacă sînteți amabil!

Desene de Petre STOENESCU

DIN PALMARESUL „CUPEI CAMPIONILOR EUROPENI" LA FOTBAL

În preajma întîlnirii C.C.A. - Austria (Viena)

Peste cîteva zile, la 21 septembrie, se va disputa în Capitală prima partidă a dublei întîlniri C.C.A.—Austria (Viena), din cadrul „Cupei campionilor europeni" la fotbal. Interesul care înconjoară întîlnirea este, în general, specific partidelor din această mare întrecere fotbalistică, un veritabil campionat al campionilor. 28 de țări, reprezentate prin 29 de echipe sînt interesate direct în ediția din acest an — a VII-a la număr — care înregistrează, de altfel, cel mai mare număr de participanți de la înființarea ei.

Cei șase ani de existență ai „Cupei campionilor europeni" la fotbal, plus ediția actuală — care și-a început recent desfășurarea — oferă o serie de amănunte interesante, din care am spicuit cîteva.

Toți cei 170 de participanți

Cu fiecare an de disputare, interesul pentru competiție a crescut, ceea ce a dus la mărirea succesivă a numărului concurenților, după cum urmează:

1955/6	— 16	țări 16	participanți
1956/7	— 21	„ 22	„
1957/8	— 23	„ 24	„
1958/9	— 25	„ 26	„
1959/60	— 25	„ 26	„
1960/1	— 26	„ 27	„
1961/2	— 28	„ 29	„

Cu excepția primei ediții, competiția a avut (și va avea în continuare) în fiecare an, o țară cu doi participanți, dreptul acesta fiind acordat țării a cărei echipă cîștigă trofeul pus în joc. Prin regulament este stabilit că această echipă este calificată din oficiu pentru anul următor, așa că odată cu ea joacă din aceeași țară o altă echipă, fie că e sau nu campioană națională a acelui an. Au beneficiat de acest avantaj, în primul rînd echipele spaniole, pentru că Real Madrid a cîștigat de cinci ori consecutiv (de la înființare) „Cupa campionilor europeni". Anul acesta, pentru prima oară, beneficiară este o altă țară — Portugalia — în urma victoriei repurtate de „Benfica"-Lisabona, în ediția 1960/1.

Participarea la competiție a fost, în general, foarte variată și se poate afirma că atracția exercitată asupra echipelor fruntașe din toate țările a determinat varietatea aceasta de participanți. Pozitiv este și faptul că „Cupa campionilor europeni" a făcut să sporească și interesul pentru cîștigarea titlurilor de campion național — care deschide calea de intrare în competiție. Sînt, totuși, unele echipe care au fost mai des văzute în competiție, Real Madrid a ajuns, de pildă, la a șaptea participare. La stabilirea cifrei a contribuit și calificarea din oficiu obținută în ediția 1960/1, cînd campioană a Spaniei a fost F. C. Barcelona. La a șasea participare a ajuns T.D.N.A. Sofia, care și-a cîștigat acest drept adjudecîndu-și de tot atîtea ori titlul de campioană a Bulgariei. Prin T.D.N.A. Sofia, Bulgaria este singura țară participantă în „Cupa campionilor europeni" care a avut mereu același unic reprezentant.

Cu ediția din acest an, numărul total al participanților se ridică la 170.

În premieră

Dintre cluburile care au jucat în cele șase ediții disputate pînă acum, cele mai multe partide le-a susținut Real Madrid, care a totalizat 39 meciuri (cifră mărită acum, după întîlnirea susținută cu Vasas Budapesta, în ediția în curs). Într-un clasament stabilit pe baza numărului de participări, ordinea echipelor care au susținut peste 10 meciuri ar fi: Real Madrid 39, Stade de Reims, Milan A. C. 20, Rapid Viena 19, Barcelona F.C., Wismut Karl Marx 18, Manchester Utd, Steaua Roșie Belgrad, Aarhus, Glasgow Rangers 16, Young Boys Berna 15, T.D.N.A., O.G.C. Nice 14, Benfica Lisabona 11. Dintre acestea, numai patru echipe (Real Madrid, Glasgow Rangers, T.D.N.A. și Benfica) sînt prezente și în ediția actuală. Dacă multe dintre marile cluburi europene au ratat anul acesta participarea, în schimb sînt în „premieră" cîteva nume noi (în total 9) și anume: Tottenham Hotspur, Austria Viena, Nürenberg, A. S. Monaco, Gornik Zabrze, Odensee, Feyjencord, Valkeakosken și Hibernian Lavalette. Ultima dintre aceste echipe reprezintă Malta, țară înscrisă anul acesta pentru prima oară în competiție.

Palmaresul echipelor românești

La cele patru ediții la care au participat pînă acum, echipele românești au jucat numai în primul tur, înregistrînd următoarele rezultate:

1956/7: T.D.N.A. — Dinamo București: 8—1 la Sofia, 1—3 la București.
1957/8: Borussia Dortmund — C.C.A.: 4—2 la Dortmund, 1—3 la București, 3—1 la Bologna.
1958/9: Wismut — Petrolul: 4—2 la Aue, 0—2 la Ploiești, 4—0 la Kiev.
1959/60: Wiener Sport Klub — Petrolul: 0—0 la Viena, 2—1 la Ploiești.

Se poate vedea din acest palmares că pe teren propriu ele au repurtat trei victorii, pierzînd numai o singură dată (Petrolul învins la Ploiești de W.S.K., a ratat ocazia să se califice în turul II al competiției). Avantajul terenului propriu este în general hotărîtor în partidele din „Cupa campionilor europeni" ceea ce ar fi un indiciu și pentru prima ediție a întîlnirii C.C.A. — Austria Viena.

Pentru că am ajuns la aceasta, socotim interesant să menționăm că viitorul adversar al echipei noastre este caracterizat ca o formație fidelă jocului constructiv, în care apărarea este condusă cu succes de „veteranul" Stotz, stoperul echipei și al națională Austriei. În linia de atac se remarcă trei tineri jucători. Nemec (20 de ani), Hirnschrodt și Fiala (19 ani). Primul dintre ei este, de asemenea, un internațional reputat, ce se ilustrează și prin calitatea șutului lui, care-l situează printre cei mai eficaci atacanți ai campionatului austriac. El a fost, de altfel, autorul golului care — în iunie 1961 — a adus victoria națională Austriei (2—1) în partida cu Ungaria, prima victorie realizată la Budapesta de Austria după 29 de ani. Nemec, dacă vă interesează, a jucat și împotriva unei reprezentative românești în anul 1957. Atunci nu s-a dovedit a fi șuterul redutabil de astăzi, făcînd parte din naționala de juniori a Austriei pe care reprezentativa noastră — în drum spre „Turneul U.E.F.A." din Spania — a învins-o cu 4—1, la Graz.

B. IONESCU

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

ROMÎNIA LIBERA

Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 14.00.

SFATURI
MODĂ
COSMETICĂ
GOSPODĂRIE

PENTRU COPIII NOŞTRI

Aceste două modele sînt executate din pichet alb de bumbac, cu motive brodate în muline (Festonul şi mieii : bleu deschis ; florile : roz şi roşu ; frunzele : verzi ; gardul : galben).

Broderia se execută în punct de lănţişor, în culorile indicate mai sus dar numai cu două fire de muline : nu trebuie să fie prea groasă.

SFATURI COSMETICE

În îngrijirea zilnică a obrazului mijlocul cel mai des folosit este apa. De aceea în cele ce urmează vom insista asupra avantajelor pe care le oferă apa de ploaie pentru menţinerea prospeţimii şi frumuseţii obrazului nostru. Apa obişnuită este, în general, calcaroasă ceea ce are ca efect înăsprirea pielii feţei prin depunerea de calcar în pori. Apa de ploaie prezintă avantajul că înmoaie şi descongestionează pielea puţind fi folosită cu succes atît în cazul tenului gras (spălări cu săpun) cît şi în cazul tenului uscat, deshidratat, sensibil şi iritat. Deoarece nu o putem avea la îndemînă întotdeauna ne vom îngriji ca atunci cînd plouă să ne stringem apa pentru cîteva zile. Acest lucru îl vom face într-un vas smălţuit prevăzut cu capac pentru a evita depunerea prafului şi infectarea apei cu diferite microorganisme din atmosferă. Apa o vom folosi maximum 7-10 zile, bineînţeles dacă vremea este ploioasă o vom înlocui cu apă proaspătă. Temperatura apei va fi cea obişnuită. În cazul în care dorim să activăm circulaţia sîngelui vom aplica comprese cu apă de ploaie fierbinte după care vom spăla obrazul cu apă rece. Nu vom abuza de folosirea apei fierbinţi deoarece aceasta dilată porii şi moleşeşte ţesuturile. Dacă tenul este iritat şi congestionat vom fierbe într-un litru de apă de ploaie 100 g. rădăcină de nalbă. Indicat în astfel de ocazii este şi amestecul de apă de ploaie cu lapte de vacă proaspăt. În cazul unui ten gras putem folosi apa de ploaie cu săpun, fără a face abuz de acesta din urmă, cel mult o dată pe zi, în rest vom clăti obrazul cu apă de ploaie şi tărîţe de grîu fie folosită ca atare, fie sub formă de zeamă (zeama o obţinem suspendînd un săculeţ cu tărîţe de grîu într-un borcan cu apă de ploaie, după cîteva ore stoarcem săculeţul şi folosim zeama respectivă). Dacă tenul este pătat şi cu porii dilataţi putem loţiona cu zeamă de lămîie după care îl vom clăti cu apă de ploaie sau vom stoarce puţină zeamă de lămîie în apă, dacă tenul nu este prea gras. Deoarece în regiunile ploioase pielea femeilor prezintă mai multă frăgezime, supleţe şi tinereţe, este bine ca de cîte ori plouă să profităm de ocazie să ne expunem obrazul picăturilor de ploaie care acţionează ca un duş filiform activînd circulaţia sîngelui, masînd obrazul, care devine suplu şi proaspăt. Apa de ploaie va fi folosită şi la prepararea măştilor cu miere, caolin, de asemenea la prepararea diverselor loţiuni de faţă ca spre exemplu zeama de castraveţi. Este bine ca atunci cînd loţiunea respectivă urmează a fi păstrată un timp mai îndelungat să folosim apa de ploaie fiartă şi răcită. Nu putem încheia fără a vorbi de avantajele pe care le prezintă apa de ploaie pentru îngrijirea părului. Părul, pe cît ne este cu putinţă, îl vom spăla cu apă de ploaie. Dacă părul este aspru şi degresat din cauza expunerii îndelungate la soare îi vom face în prealabil o baie călduţă de untdelemn fricţionînd bine în special la rădăcina părului după care îl vom spăla cu apă de ploaie şi clăbuc de săpun sau gălbenuşuri de ou. Apa de ploaie face părul suplu şi mătăsos.

Anca BOGDAN

● Două pieptănături pentru femeile cu obrazul rotund ● Două pieptănături pentru femeile cu obrazul lung ● Două pieptănături pentru femeile cu obrazul triunghiular

bluze

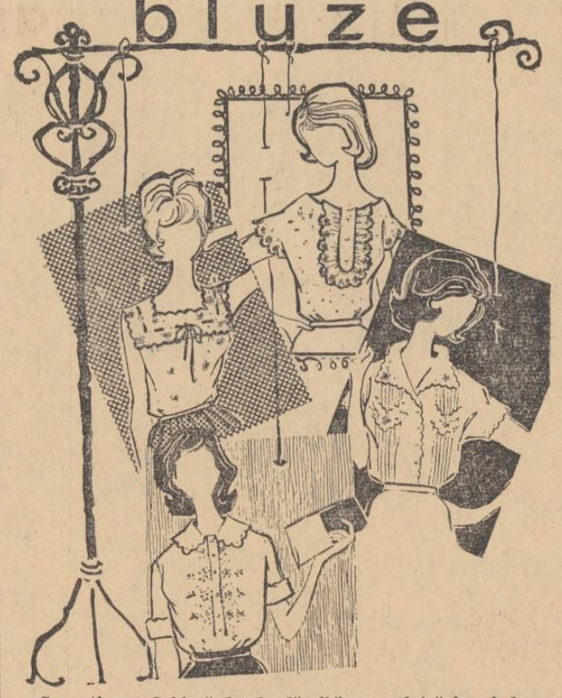

Sus, stînga : O bluză de olandă albă cu o platcă formînd epoleţi pe umeri. Mărginile sînt brodate în feston. O funduliţă de catifea neagră trasată în platcă. Broderie cu găurele brodate.
Sus, mijloc : O bluză de organdi de relon cu o rujă brodată şi aplicată pe o petliţă. Broderie-volan la mîneci.
Jos, stînga : O bluză de linon sau de opal, cu o broderie bogată pe piept.
Dreapta : Broderia acestei bluze, în feston şi găurele, este întreruptă pe piept de două fişii de cîte cinci cerculeţe subţiri.

Desene de Tanţi PFENNINGS

TIPARUL PRACTIC

Acest model de corsaj, pe care vi-l prezentăm, îl veţi putea executa atît pentru rochie cît şi la efectuarea unei bluze.

Pentru executarea numai a corsajului (bluzei) vă trebuie 2 m. de material. După ce aţi mărit schema, al cărei fiecare patrat reprezintă 10 cm, decupaţi tiparul şi aşezaţi-l pe materialul pus dublu. Tăiaţi lăsînd cîte 1 cm de jur împrejur pentru cusături. 1) mîneca, 2) spatele, 3) manşeta, 4) faţa, 5) garnitura, 6) gulerul.

ASAMBLAREA

Prindeţi cusăturile umerilor şi de sub braţ, faceţi pensele în faţă şi la spate şi prindeţi gulerul (fig. 1). Puneţi dublura parte peste parte (fig. 2) şi apoi întoarceţi invers (fig. 3) cusînd foarte fin. Coaseţi manşetele (fig. 4). Fronsaţi partea de jos a mînecii şi prindeţi după aceia manşeta parte peste parte (fig. 5). Întoarceţi apoi invers şi coaseţi fin (fig 6). Formaţi mîneca, avînd grijă să lăsaţi la partea de jos a mînecii o deschizătură (fig. 1) Montaţi mîneca la răscroială.

Faceţi butonierele şi puneţi nasturii.

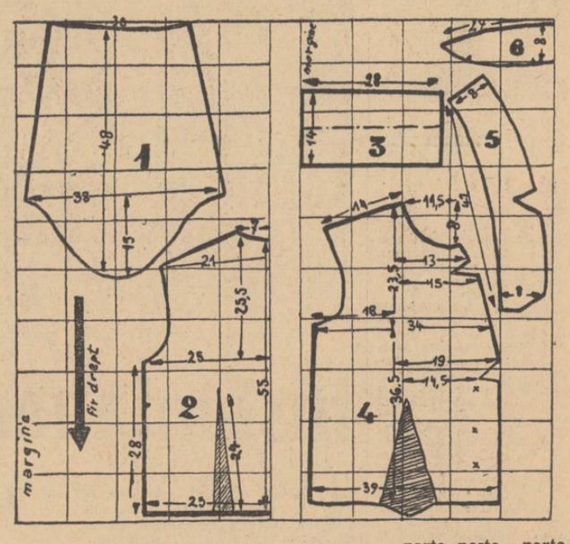

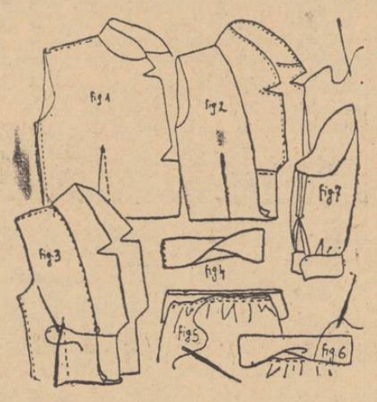

Noi modele de tricotaje

Colectivul de creaţie de la fabrica de tricotaje „Unitatea" din Sighet a realizat o colecţie bogată pentru contractările pentru anul viitor. Colecţia cuprinde un număr de 53 modele noi, care au fost omologate de Comisia mixtă de avizare a industriei uşoare şi comerţului.

Afară de aceasta, colectivul fabricii a introdus în producţie în acest trimestru 11 modele noi de tricotaje. Printre ele se numără tricotaje în dungi avînd croiala în linie dreaptă, scampolouri şi bluzite cu mînecile 3/4. Noile modele au linia croielii la gît schimbată, gulere mai mici, ceea ce asigură o comoditate mai mare la purtare decît gulerele şal.

Creatorii au realizat şi o gamă variată de tricotaje pentru copiii de vîrstă preşcolară, cît şi pentru adolescenţi.

Colectivul fabricii „Unitatea" n-a uitat nici de bărbaţi. Printre noutăţile realizate pentru ei se numără cămăşile tricotate din lînă fină cît şi veste cu mînecă raglan, de asemenea din lînă.

Finisajul îngrijit dă acestor produse o notă de atracţie în plus.

Prezentăm mai sus cîteva modele reuşite de tricotaje, care desigur vor cuceri aprecierile cumpărătorilor.

A. MIHAELA

Curierul nostru

CORALIE : Aţi ajuns la cea mai bună concluzie. Analiza făcută de dv. situaţiei create este judicioasă. Un singur lucru trebuie să vă preocupe acum : terminarea studiilor. Experienţa căpătată vă va ajuta mult în viitor. Nu trebuie să faceţi însă greşeala de a judeca toţi oamenii prin prisma comportării fostului dv. prieten. Aveţi acum capacitatea de a distinge foarte clar ceea ce este bun de ceea ce este rău.

S. GRUIA : Reţeta cerută de dv. a fost publicată de două ori în revista noastră. Fiindcă dv. nu o aveţi, atunci daţi-ne adresa pentru a v-o trimite prin poştă.

AL. T. Bucureşti : Dv. sînteţi un om foarte raţional. Aţi analizat în profunzime toate aspectele acestei probleme. Era într-adevăr foarte greu să găsiţi dintr-o dată soluţia potrivită. Tocmai de aceea noi socotim că nu este cazul să luaţi încă o hotărîre. Credem că e bine să încercaţi în perioada imediat următoare să remediaţi defectele de care vorbiţi Cu mult tact şi răbdare ocupaţi-vă de această problemă, poate veţi reuşi. În orice caz mai scrieţi-ne.

PION G. — Bacău : Noi socotim că aţi procedat foarte bine. Încheind acest capitol neplăcut în viaţa dv., puteţi să vă vedeţi liniştit de învăţătură, de perspectivele de viitor.

CECILIA — Mureş : Înainte de a lua o hotărîre, va trebui să-i povestiţi totul. Aceste lucruri se vor afla mai tîrziu şi ar fi foarte neplăcut pentru dv. Noi credem că vă va înţelege, mai ales că nu este vorba de lucruri grave.

MONICA B. : Într-o singură scrisoare ne cereţi răspuns la şapte întrebări diferite. La cele care privesc pagina de faţă am răspuns în dese rînduri. În ce priveşte sfaturile medicale pe care le cereţi, va trebui să reveniţi cu o scrisoare amănunţită şi să daţi şi adresa la care să vi se răspundă.

Pentru tinerele gospodine

● E bine ca la spălarea veselei murdare să folosiţi : două ligheane, de preferat cele din material plastic — foarte comode, unul cu apă rece, altul cu apă caldă ; diferite suporturi pe care farfuriile sau paharele se pot pune la scurs.

● Pentru a spăla mai uşor oalele şi cratiţele este bine, ca imediat după golirea lor să fie clătite şi lăsate cu apă, pentru a nu permite cărnii sau legumelor să se usuce pe ele.

● Dacă mîncarea s-a ars puţin, prinzîndu-se de fundul cratiţei, pentru curăţirea acesteia puteţi folosi o lingură de oţet şi una de sare de bucătărie. Se pune să fiarbă 5 minute cratiţa arsă cu acest conţinut, după care se spală. Dacă mai este necesar putem repeta operaţia.

● Vasele din aluminiu vor trebui să fie curăţate cu apă caldă şi cu săpun. Se vor clăti tot cu apă caldă. Dacă dorim să le păstrăm luciul şi aspectul nou, nu vom utiliza niciodată pentru curăţirea lor sîrmă de vase, sodă sau vim.

PENTRU SEARĂ

1. Rochie din dantelă, decoltată în spate şi petrecută pînă la cusătura din părţi. Garnitură este o fundă prinsă cu o floare. Mînecă chimono scurtă prinsă doar la capete.
2. Rochie dreaptă care imită fusta dublă prin drapajul ei, mînecă scurtă chimono.
3. Din material imprimat, această rochie are aproape o linie sport. Singura notă elegantă e corseleta fronsată din material uni, asortat.
4. Rochie dreaptă cu o fustă pusă deasupra, puţin încreţită şi mai scurtă. Eventual poate fi detaşabilă.
5. O rochie largă care are fusta petrecută — mai scurtă într-o parte, în continuare cu linia decolteului. Cordonul uni, imită o fundă.

Desene de Beatrice BOBOCEA

DIN FUSTA MAMEI...

...se poate face un frumos costumaş băieţelului de 2—4 ani. În schemă se arată cum se aranjează tiparele avînd grijă să se evite părţile mai roase. Tiparele de sus sînt ale pantalonaşului, cele de jos ale jachetei ; bineînţeles toate se fac în cîte două exemplare după cum se vede şi din împăturirea bucăţilor fustei. De asemenea, să nu se uite că fusta trebuie spălată şi călcată înainte de „sacrificare".

GHIDUL GOSPODINEI

Doina Dragomirescu din Vatra Dornei ne întreabă cum poate conserva vinetele pentru iarnă. Azi îi vom răspunde, dîndu-i mai multe reţete care desigur interesează şi pe multe alte cititoare.

PĂTLĂGELE VINETE ÎN SOS DE BULION

Pentru un borcan obişnuit de 1 kg : 4 pătlăgele vinete, 1 kg de roşii, 2 dl untdelemn, 20 g sare. Alegem pătlăgele lunguieţe pe care le curăţim de coajă şi apoi le tăiem în 4—5 bucăţi. Le presărăm cu sare şi le lăsăm să stea astfel o oră. După aceea le spălăm în apă rece, le stoarcem bine şi le uscăm într-o cîrpă curată. Se prăjeşte fiecare bucată în untdelemn. După ce s-au răcit, le aşezăm în borcane peste care adăugăm pătrunjel tocat mărunt şi puţină ţelină tăiată felii subţiri. Este o asociaţie foarte bună care se face între pătlăgele vinete şi ţelină. Separat facem un bulion subţire dintr-un kg de roşii, ½ litru de apă, 20 g sare şi 1 g salicilat la 1 kg de zeamă. Strecurăm bulionul peste vinete, adăugăm deasupra puţin untdelemn şi le legăm cu celofan. Se lasă să fiarbă la bain-marie 40 de minute. Se acoperă cu o pătură pînă a doua zi.

SALATĂ DE VINETE

Cantităţi pentru 6 persoane : 6 vinete, 2 dl untdelemn, sare după gust. Se coc vinetele, se curăţă şi se lasă să se scurgă de apă. Apoi se toacă bine, se adaugă untdelemn şi sare. Se pun în borcane, nu prea mari. Nu trebuie umplute pînă sus borcanele deoarece se completează cu untdelemn şi un vîrf de cuţit de bicarbonat. Se leagă borcanele cu celofan şi se pun la fiert în bain-marie o oră şi jumătate. A doua zi se scot din vasul unde au fiert.

ALT SISTEM DE VINETE TOCATE

Cantităţi pentru 6 persoane : 5 vinete, untdelemn, sare. Se coc vinetele, se curăţă de coajă şi se lasă să se scurgă pe o scîndură. După aceea, în loc să le tocăm le rupem şi le băgăm în sticle. Deasupra punem untdelemn şi un vîrf de cuţit de bicarbonat. Fierbem borcanele în bain-marie tot un ceas şi jumătate. Se toacă cînd se servesc la masă. Dacă mai dorim le punem puţină ceapă.

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Dovlecei pane ; antricoate de vacă înăbuşite — salată ; fructe.
— Salată de vinete ; chiftele cu tarhon şi sminitnă ; pepene galben.
— Supă de zarzavat bătută cu ou ; limbă de purcel cu sos de roşii ; ruladă cu mere.
— Omletă cu brînză ; şniţel cu cartofi prăjiţi ; struguri.
— Sufle de conopidă ; mîncare de ţelină cu carne ; compot de pere.
— Roşii cu brînză ; mîncare de fasolică cu carne ; pepene verde.
— Supă de găină cu găluşti de gris ; rasol de găină cu mujdei de usturoi ; tartă cu struguri.

TATĂL MEU, CHARLIE CHAPLIN

de Ch. CHAPLIN jr.

Putem înţelege uşor pentru ce tata a considerat necesar să menţină pe „micul vagabond" ca un talisman în „Marele dictator". El ştia mai bine decît alţii ce riscă punînd în scenă acest film, în acele timpuri. Chamberlain, cu nedespărţita lui umbrelă, l-a vizitat pe Hitler la München. Sudeţii au fost anexaţi şi Hitler îşi aruncase privirea lui lacomă spre întreaga Cehoslovacie.

Tata se pregătea să facă un lucru de care se temeau cu toţii : să-şi bată joc de această fiară.

Intrucît „Marele dictator" trebuia să fie un film sonor (primul film sonor al lui Charles Chaplin), tata a chemat în ajutor şi pe scriitori. Imi amintesc de şedinţele lor, din care multe au avut loc la noi acasă. Scriitorii invitaţi erau profesionişti în probleme de scenarii, dar şi aici tata a rămas, ca şi mai înainte, un şef neînduplecat. Asculta păreri, dar dacă cineva nu era de acord cu dînsul, atunci totul se destrăma. Cu cît se apropia începutul turnării filmului, cu atît mai des puteau fi observate ieşirile nervoase ale tatei.

Lucrînd la acest scenariu, tata şi-a studiat eroul pe care avea să-l interpreteze. A obţinut toate filmele documentare despre Hitler, pe care le viziona ceasuri întregi — acasă sau la studio. Tata a studiat toate pozele dictatorului, a copiat apucăturile lui.

— Acest tip e un actor de primă clasă, spunea el. Noi, pe lîngă dînsul, sîntem nişte nulităţi !

Această pregătire i-a ajutat mult. Tata l-a jucat pe Hitler atît de bine, încît nemţii care au vizionat acest film au făcut sforţări, după propriile lor cuvinte, ca să ghicească, abia către sfîrşit, că nu e glasul lui Hitler în propria lor limbă, ci nişte sunete lipsite de logică.

A venit timpul să fie ales şi grupul celorlalţi actori. Tata era deosebit de îngrijorat de găsirea actorului care să-l joace pe Mussolini. La început se gîndea să-l numească pe acest personaj Benzino-Gazolini, dar cînd filmul a fost gata, norii războiului deveniseră deosebit de ameninţători. Mussolini continua să păstreze neutralitatea şi tata a hotărît să fie prevăzător.

În timp ce tata pregătea detaliile filmului, pentru a-l da în producţie, norul fascist devenea tot mai ameninţător în Europa. Politica lui Chamberlain îşi arăta roadele ei nefaste. La mijlocul lui martie, armatele fasciste au intrat în Cehoslovacia, apoi Hitler şi-a aruncat ghiarele asupra Poloniei.

In septembrie Franţa şi Anglia se aflau în război cu Germania. Iar peste cîteva zile tata a început turnarea filmului „Dictatorul".

Vizitînd din nou studioul, eu şi Sidney am observat cît de mult s-a schimbat aici atmosfera din timpul turnării filmului „Timpuri noi". Acum totul era mult mai liniştit. Vechiul aparataj cu care au fost turnate filmele mute, fusese trimis la odihnă. La început tata nu se simţea tocmai bine jucînd în faţa aparatului lipsit de zgomot. Acum trebuia să se bazeze doar pe sincronismul său interior.

În afară de asta îi lipsea rîsul muncitorilor ce-l înconjurau. Noile condiţii de turnare, liniştea moartă în care se făcea auzită chiar şi căderea unei agrafe iar zborul unei muşte se asemăna cu acela al unui bombardier, erau foarte grele pentru tata.

Odată, în timpul turnării unei scene foarte grele, a început să zboare o muscă. Scena a fost turnată de mai multe ori, dar fără succes, din cauza unui actor care nu putea să îndeplinească cerinţele tatei. Pînă la sfîrşit el a fost mulţumit. A cerut totuşi să fie turnată încă odată această scenă. Toţi au încremenit în aşteptare. Deodată a început să bîzîie din nou musca — şi chiar pe scenă. Pe tata l-a apucat nebunia, ca şi cum această insectă nu ar fi fost o amărîtă de insectă, ci un urias bombardier.

— S-o ia dracu ! a strigat el. — Fugăriţi această bestie blestemată de aici !

Cinci oameni au început să fugărească „bestia". Vînătoarea a început cu piruiete şi sărituri. În mijlocul acestui balamuc tata păşea prin studio cu mîinile la spate şi cu capul plecat, ca şi cum nu ar fi auzit nimic din ceea ce se petrece în jur.

— Această scenă trebuie să o facem mai bună. Trebuie să o facem mai bună ! — a mormăit el sub nas.

Lupta cu musca a continuat 20 de minute şi a fost încununată, în sfîrşit, de victorie. Turnarea a reînceput şi epizodul a fost jucat minunat. Şi, deodată, cineva a început să rîdă. A fost urmat de al doilea, al treilea. Curînd au început să rîdă cu toţi şi, cu ei, şi tata.

★

Cu acestea, încheiem publicarea fragmentelor cărţii lui Ch. Chaplin jr. „Tatăl meu, Charlie Chaplin".

În romîneşte de I. SAFIR

Jocuri distractive

TOTAL 15

Luați 9 pietre de domino ale căror puncte ne dau primele nouă numere și alcătuiți cu ele un pătrat care să dea vertical, orizontal și în diagonală total 15.

ÎMPĂRȚIRE

Împărțiți acest desen în patru părți astfel ca fiecare parte să aibă o linie de mărginire comună cu celelalte trei părți (Pentru ușurința dezlegării copiați desenul).

ÎN 14 PĂTRATE

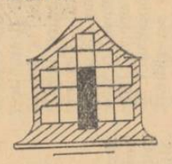

În fiecare din cele 14 patrate din desen trebuie să puneți numere între 1 și 14 în așa fel încît orice linie dreaptă să dea total 19. Cum trebuie aranjate numerele?

NODUL

Cineva avea două chei pe un inel de sfoară și fiindcă semănau între ele, a izolat una din chei făcîndu-i un nod. Într-o zi a constatat că cineva i-a jucat o festă, întrucît ambele chei erau în nod. Cum capătul nodului era tare și cusut însemna că nodul nu fusese desfăcut. Cum a putut totuși cineva să-i bage a doua cheie în nod?

O LINIE CIUDATĂ

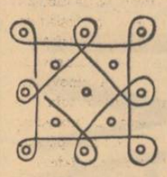

Soluțiile jocurilor apărute în numărul 205

E POSIBIL?

Considerăm 45 ca sumă a cifrelor 1—9 adică:

1+2+3+4+5+6+7+8+9 = 45

O scriem pe dos:

9+8+7+6+5+4+3+2+1 = 45

1+2+3+4+5+6+7+8+9 = 45

scădem a doua din prima și rămîne:

8+6+4+1+9+7+5+3+2 = 45

CU O TĂIETURĂ

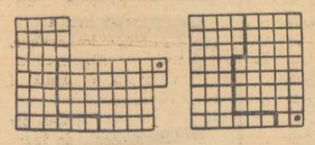

MATTY ASLAN

— Aseară cînd au plecat erau cu gîndul numai la mare...

— Poftim, n-ai vrut să-i lăsăm acasă că plînge...

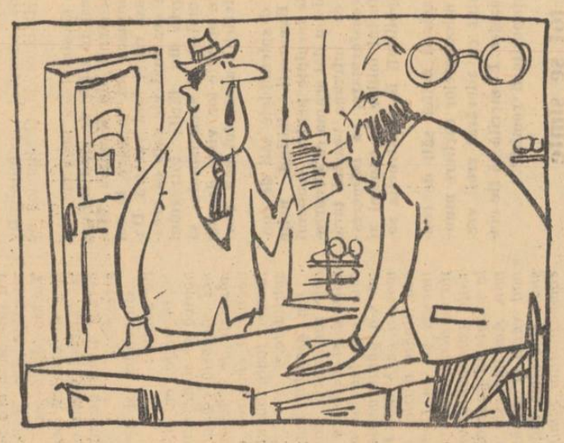

— Aș dori o pereche de ochelari după aceste indicații...
— Dacă vreți cumva să citiți dv. Eu nu prea văd bine...

— Și pînă vii cu cealaltă halbă, ce zici, n-ai vreun Rebus la îndemînă?

Bibliotecă hrănitoare

Multe și variate sînt distracțiile în răstimpul unui concediu petrecut la munte. Unii preferă ascensiunile pentru a admira de acolo, de sus, peisajul minunat de jos. Unii preferă o plimbare în pădure, susținînd că o asemenea escapadă este de neuitat și pentru ca nu cumva s-o uite, ei și-o notează cu briceagul în scoarța brazilor... Înșirșit, o altă categorie preferă să citească o carte la bibliotecă.

La bibliotecа din Bușteni am fost primit cu căldură și nu numai cu căldură, ci și cu fum de țigări și cu aer îmbîcsit. Parcă n-ar fi fost instalată într-o stațiune de munte, ci într-o sală de cinema după 12 matinee cu ușile închise. M-am adresat bibliotecarei:

— Vă rog, ce-mi recomandați?

— Știu eu? Încercați „Mentosan". Desfundă căile respiratorii, e bun împotriva fumului.

— Eu vorbeam de cărți.

— Da, atunci să citiți „Bolile și complicațiile căilor respiratorii".

Sărmana, ea avea of-ul ei: fumul din bibliotecă. Îi sugerez:

— În definitiv, ați putea deschide ferestrele. Să se aerisească încăperea.

— Nu, tocmai de aceea le-am închis; ca să se aerisească.

Știam că la noi acasă ca și în celelalte sute de mii de case, cînd vrei să aerisești odăile, deschizi ferestrele. Aici, la biblioteca stațiunii din Bușteni, e invers. Așa că mi-am luat inima în dinți și am deschis singur toate ferestrele. Fumul s-a împrăștiat ca prin farmec. Am cerut o carte, m-am instalat comod într-un fotoliu și m-am așternut pe citit. După o jumătate de oră simt o foame ca de lup. Mă cuprinde așa ca o lihneală și mi se face poftă de mici... Nu înțeleg de ce. În carte, eroul nu vorbește despre mici. Vorbește logodnicei sale despre iubire, despre căsnicie, despre copii, despre vise. De mici, nici pomeneală. Și atunci? De unde această poftă neașteptată? Ridic ochii de pe carte. Aha... Adulmec... În aer miros de carne friptă. Probabil citește cineva „Cartea de bucate", îmi trece o idee prin cap, așa fără nici un temei.

Continui cititul. Eroii cărții au fixat ziua nunții și acum au trecut la pregătirile ospățului de nuntă. Logodnica propune, în amintirea tatălui ei, fost vînător, friptură de iepure. Nu-i rău, dar ce te faci că eu simt în aer miros de varză călită?... Și eu după varză mă omor!... Las cartea de o parte și mă adresez bibliotecarei:

— Nu vă supărați, dumneavoastră unde păstrați cărțile?

— Aici în rafturi...

— Eu credeam că le aduceți de la cantină. Simțiți miros de bucate?

— Da. Parfum de votroace. Mirosul intră în bibliotecă prin ferestrele deschise de dumneavoastră ca să aerisiți biblioteca... Știți, chiar alături e bucătăria...

Am înțeles. Deschizi ferestrele, ai miros de varză călită; le închizi, ai miros de „Mărășești", „Virginia" și „Favorit"

— Păi ăsta e loc potrivit pentru o bibliotecă, tovarășe?

— Nu e, firește. Noi am atras atenția celor în drept.

— Și?

— Și mi s-a răspuns: tovarășă bibliotecară, dumneata oferi oamenilor hrana sufletească, iar noi venim cu hrana de celălalt tip. Să mai spună cineva că nu conlucrăm...

Am plecat de la bibliotecă lăsînd pe cei doi eroi ai cărții să-și aleagă meniul preferat, iar eu am plecat la bucătărie să mă interesez ce meniu ni se pregătește pentru a doua zi la bibliotecă. Acolo am mai întîlnit o persoană. Ruga pe bucătar pentru niște mirosuri dietetice fiindcă era un om suferind și n-are voie mirosuri de prăjit...

I. AVIAN

Uite-așa!

ZIUA I-A

Uite-așa se leagă brusc prietenia.
Lică, Tică, Gică, Lia, Tia, Mia,
S-au trezit toți șase — nu-i nici o minune —
În aceeași vilă, într-o stațiune.
Lică știe bancuri și le spune bine;
Tia și cu Mia rîd de să lesine.
Tică are-o voce de napolitan,
Juri că-i Torriani sau că-i Yves Montand.
Lia e soprană, chiar soprană bună.
Au luat toți șase cina împreună
Și-o prietenie caldă s-a țesut
Parcă de cînd lumea s-ar fi cunoscut.

ZIUA a 3-A

Mia bănuiește că o place Tică,
Tică bănuiește că-l place pe Gică,
Gică a visat-o exclusiv pe Lia.
Lia intuiește o rivală-n Tia,
Sforile sînt trase, ițele se-noadă.
Viermele, pe Lia, a-nceput s-o roadă
Fiindcă-i place Tică însă a simțit
Că de Mia, Tică e îndrăgostit
Însă ea nu-l place... și-ncă ceva nou:
Gică i-a dat Tiei o basma cadou.
Ițele se-noadă, sforile sînt trase,
A intrat de-odată vrajba în toți șase.

ULTIMA ZI

O fi scurt concediul da-i mai bine-așa
Că de altfel Mia nici n-ar mai răbda
Să mai stea-ntr-o vilă cu niște maimuțe:
Tia contra Liei vrea să o asmuțe,
Lia, chiar și dînsa n-ar mai conveni
Să mai stea acolo: simte c-ar plezni
Fiindcă Tică — omul care-o cucerise
Trimisese Tiei, declarații scrise.
Apoi să nu-ți vină să înnebunești?
Las-că-i aranjează ea la București!

Într-o vilă mică tensiunea-i mare
Și se pune-acuma logica întrebare:
Cine-i vinovatul? Cupidon să fie?...
Uite-așa se strică o prietenie.

Florin IORDĂCHESCU

GH. CHIRIAC

Fără cuvinte

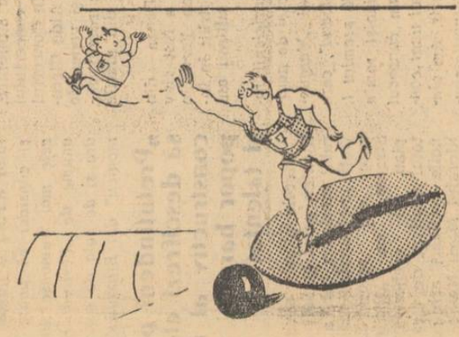

Aruncătorul de greutate este miop...

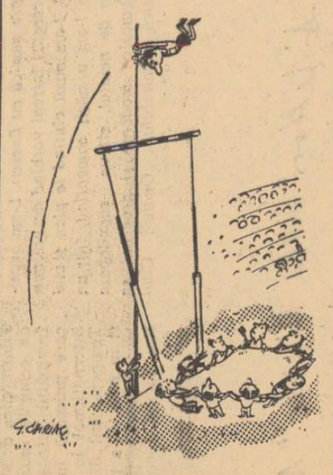

Record excepțional

● FEL DE FEL ● FEL DE FEL ● FEL DE FEL ● FEL DE FEL ●

BUCUROȘI DE OASPEȚI...

Ne-au venit oaspeți. Îi primim cu bucurie, cu sufletul deschis. Căutăm să se simtă cît mai bine la noi. Fiecare popor are obiceiurile sale în ce privește ospitalitatea, are reguli și datini proprii, care diferă uneori foarte mult de ale noastre.

Desigur, pretutindeni, gazda se străduiește, în primul rînd, să-și ospăteze oaspeții. Această regulă este respectată în numeroase țări. Dar feiul în care sînt ospătați, felurile care li se servesc potrivit tradiției, sînt diferite la fiecare popor. În Madagascar, de pildă, oaspetelui i se oferă orez cu sos de legume și de carne, cu piper și mirodenii. Sarea se adaugă la masă, căci localnicii gătesc fără sare.

În casele înstărite din Japonia, oaspetelui i se servește tradițională mîncare cu pește, orez, ceai și sake — o băutură alcoolică preparată din orez.

Indienii din America de Nord îi oferă oaspetelui turte de porumb și de leguminoase.

În Irlanda, potrivit unei frumoase tradiții, se oferă găzduire oricărui om care cere adăpost și hrană. Cei mai sărac din țăranii insulei Eire va oferi fără sovăire chiar ultimul paner cu cartofi, pentru a respecta astfel obiceiurile ospitalității.

Vietnamezul care primește un oaspete, va lua dintr-un vas din bambus un pumn de orez fiert, va zdrobi boabele și le va arunca pe foc. Zeama care rezultă este o veche băutură foarte apreciată. Ea este oferită oaspetelui. Vietnamezii sînt, de altfel, specialiști în prepararea băuturilor. Folosind o rețetă specială, ei prepară un vin ameițitor și-l beau, ca pe un coctail, sorbindu-l cu un pai de orez. Primul pai este oferit oaspetelui.

În Caucaz, șașlicul (frigăruie de berbec), iar în Asia Centrală plovul (un fel de pilaf), sînt mîncăruri ce se oferă oaspetelui.

Chiar dacă în casa unui țăran sărac din Turcia nu se găsește cine știe ce pentru a-l cinsti pe oaspete, un pahar de airan (lapte bătut din lapte de oaie) i se va oferi neapărat oaspetelui. Și, firește, și o narghilea.

În Egipt și în multe ale țări, mai ales din Orient și sudice, oaspetele este servit cu toată mîncarea ce se găsește în casă. Iar gazdele se supără cînd acesta nu gustă măcar din fiecare fel.

Etiopienii nu așteaptă sosirea oaspetelui. Întreaga familie îi iese în întîmpinare. În pragul casei cel mai în vîrstă din familia gazdei rostește cuvinte de bun venit, ceilalți din familie îl salută fiecare în felul său (potrivit vîrstei), copiii îngenunchiază, tinerii fac o reverență — o temenea în semn de respect, iar membrii familiei cam de vîrsta oaspetelui, îl sărută pe obraji. Odată intrat în casă, oaspetele primește un cuțit ascuțit și un „brindo" — o bucată de carne. Oaspetele, mînuind cuțitul, taie din bucata de carne, fiecăruia din cei prezenți, o bucățică pe care le-o oferă, după care toți încep să mănînce.

Într-o așezare a araucanilor din pampa chiliană sînt așteptați oaspeți. Bărbații au pregătit caii înșeuați. De îndată ce se află că oaspeții sînt aproape, încalecă și le vin în întîmpinare. În semn de salut, araucanii călăresc în jurul oaspeților ce-și continuă drumul, odată și încă o dată, tot mai repede într-un cerc impetuos.

Cuvîntul oaspete vine de la latinescul „hostes" și avea și o a doua semnificație — dușman. Într-adevăr, deseori noul venit se dovedea un nepriten. Tribul Kavahil care trăiește pe malurile fluviului Amazoane din Brazilia, mai păstrează și azi un vechi obicei. Cînd sînt așteptați oaspeți în întîmpinarea lor sînt trimiși luptători care au trupul vopsit în culorile tradiționale de luptă. Ei trimit săgeți deasupra capetelor musafirilor. Apoi, căpetenia tribului se apropie de oaspetele care pășește primul, îl pune mîna pe umăr, îl calcă ușor pe picior și-i șoptește la ureche cuvinte de bun sosit.

În casa țăranului japonez nu se intră cu încălțări. oaspetele se descalță și intrînd în casă se așează cu picioarele sub el, „turcește". Același lucru îl face și gazda. În această poziție se salută în mod ceremonios. După ce i s-a oferit oaspetelui ceai, el este invitat să facă o „baie". Rolul cadei îl joacă un butoi sub care trece o țeavă fierbinte ce încălzește apa. După „baie", oaspetelui i se oferă un kimono ușor, proaspăt spălat, „inkata". Pe urmă începe masa.

Ați sosit pe calea aerului în capitala Indiei, Delhi. Pe aeroport, o mulțime de oameni veniți în întîmpinare. Au brațele încărcate cu flori. S-ar părea că nu-i nimic neobișnuit. Căci multe popoare își primesc oaspeții cu flori. Dar aici e totuși altfel: cei veniți înconjoară oaspetele și îi petrec deasupra capului o ghirlandă din flori proaspete, mirositoare. Împreunîndu-și mîinile și ținîndu-le astfel în dreptul pieptului, gazdele se înclină ușor. Astfel este salutat în India oaspetele, potrivit unui obicei străvechi. Astfel sînt întîmpinați nu numai oaspeții cunoscuți, dar și cei care vin pentru prima oară.

În casa gazdei, după ce a fost ospătat, oaspetelui i se mai oferă și „pan", pe care bunăcuviința cere să nu-l refuze. „Pan" este o frunză verde de betel — un fel de piper ale cărui frunze se mestecă — în care au fost învelite bucățele de palmier, cuișoare, scorțișoară și alte mirodenii.

Am enumerat doar cîteva din obiceiurile unor popoare. Deși diferite, toate aceste obiceiuri au o notă comună — dorința gazdelor de a oferi oaspeților tot ce au bun, de a-i face să se simtă bine, ca la ei acasă.

Din întîmplările lui Năică

P. cont. E. ARNO

Azi, cînd m-am plimbat cu mama, ea mi-a zis: — Năică, îți iau o înghețată dacă spui frumos lui tanti cîți ani ai...

— Năică îți iau și o limonadă dacă spui frumos și lui nenea cîți ani ai..

— Dacă mai spui frumos cîți ani și tovarășului Popescu, îți mai iau o înghețată...

— Mămico, am spus eu, dacă nu-mi iei încă o înghețată spun frumos la toată lumea cîți ani ai tu....

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

PARADA STELELOR

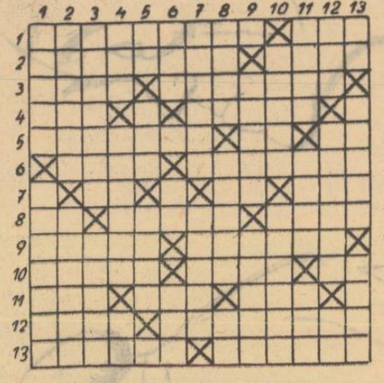

ORIZONTAL: 1) Grup de stele din constelația taurului — Carul..., constelație formată din șapte stele, printre care și steaua polară 2) Numele popular al planetei Venus și al stelelor Vega, Aldebaran sau Hiperion (pl) — ...ceresc. stea sau planetă 3) Nu poate contracta o anumită boală — ...boreală, numele unui ținut circular de stele din emisfera boreală 4) Nume de fată — Anotimpul în care soarele trece prin dreptul constelațiilor: Țapul, Vărsătorul și Peștii 5) Stea gigantă din constelația Scorpionului — Servește! — Început de soare. 6) A boci — „Că la nunta mea / A căzut o stea; Soarele și luna / Mi-au ținut cununa..." 7) Două din trei! — Articol nehotărît — Scena stelelor 8) Dialect francez —Stea care dublează steaua Mizar din constelația Ursa mare — Casă de bani 9) „Steaua care nu cade o port mereu pe umăr... cum e jarul, greoaie cum e globul" (Z. Stancu — Steaua care nu cade) — Ironie bicîiitoare 10) Stea planetă — Nu e greu — Nota bene 11) Barbu M. Eleferescu — Nume feminin — Chiar așa 12) Barcă sportivă — Stea strălucitoare din constelația văcarului 13) Poet sovietic, autorul versurilor: „Ca stele mari de aur în zăpadă/Căteaua ochii triști și i-a prelins" (Cîntecul cățelei) — Ansamblu de corpuri cerești compus din soare și planetele care se învîrtesc în jurul său.

VERTICAL 1) O lună care face să pălească sclipirea stelelor — Vas cu pînze de pe vremea cînd navigatorii se orientau numai după stele 2) Ne vine de la stele după mii și mii de ani — Spațiu de imponderabilitate 3) Cercul mare al sferei cerești, perpendicular pe linia polilor pămîntului — Strălucitoarele Sirius, Antares sau Polara 4) Monedă — Stea vizibilă vara din constelația Vulturul — ...lumină, unitate pentru măsurarea distanțelor pînă la stele 5) Al fine (muz.). — Compromis între alb și negru — Numele unei constelații din care face parte steaua Regulus 6) Interjecție — Are urechi dar nu aude — Interjecție. 7) Spirit, de abnegație științifică al celor ce se avîntă spre stele — Monument într-un loc istoric 8) Constelație din care face parte steaua Vega sau Luceafărul — Năvală — Cesium 9) Constelație strălucitoare care cuprinde printre altele, stelele Rigel și Betelgeuse — Renumit compozitor italian de cantonete 10) Pasăre cîntătoare — Cea mai strălucitoare stea de pe cer din constelația cîinelui 11) Personajul principal feminin din piesa „Steaua fără nume" de Mihail Sebastian — Omul cu aripi (mit) — Curent 12) Curelușă de mașină — Coautor al volumului intitulat „Drum printre astrii" — Două într-un duet! 13) Carte poștală — Mai mare peste stele! — „Doi feți cu stea în frunte" de I. Slavici.

Geo MERIȘAN

LACURI

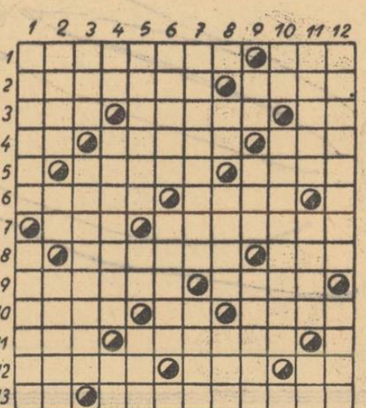

ORIZONTAL: 1) Lac în Peru situat în Anzii Cordilieri la o mare înălțime — Cadou 2) Lac de sudoare — Frumos lac de munte. 3) Lac artificial — „Lacul lebedelor" de P. I. Ceaikovski — Teodorescu Ivonne. 4) În loc — A permis crearea lacului artificial de la Bicaz — În somn. 5) Unul dintre cele mai mari lacuri ale Suediei — Lac în Africa. 6) A lăsa pe altă dată — Autorul tabloului „Pe malul lacului Herăstrău". 7) Bolduri — Secarea unui lac și redarea terenurilor lui agriculturii. 8) Lac situat în extremul nord al Uniunii Sovietice — Jucător de șah 9) A trage la mal — Sport practicat cu plăcere vara pe lacurile Snagov, Mogoșoaia sau Tei 10) A da cu sare — Soare egiptean — Întreprinderea regională de electricitate București 11) Prefix pentru albine — Munți în R. P. Ungară la poalele cărora se află cunoscutul lac Balaton 12) Felicitări — Dat cu unsoare — Secol. 13) Lac nesfîrșit! — Lac în Elveția și Germania.

VERTICAL: 1) Despicată — Unul dintre lacurile de pe litoral. 2) Poet ardelean — Pemine — Alt lac de munte. 3) Lac în Turcia — Lac în Africa din care izvorăște Nilul 4) Identic (abr) — Lac de agrement în nordul Capitalei — În cerc! 5) Bilea-lac — Spetează — Prefix pentru viață 6) Astfel — Lac în Bărăgan 7) Lac lîngă Dunăre — Acum (pop.) 8) Deja la mijloc! — Niște lacuri ceva mai mari! — Organizează excursii la Lacul Roșu etc. 9) Notă muzicală — Cam (popular) — Acoperită cu omăt. 10) Consoane — Impușcă rațele și gîștele sălbatice aflate în preajma lacurilor. 11) Acestia — Locuitoare sezoniere ale bălților — În Creta! 12) Autorul cunoscutei picturi „Lacul" — Lac în Japonia.

S. RADU

ȘAH

Concursul nostru de dezlegări de probleme de șah dotat cu premii

După cum am anunțat, „MAGAZIN" organizează un nou concurs popular de dezlegări de probleme de șah dotat cu importante premii. LA ACEST CONCURS POATE PARTICIPA ORICARE CITITOR AL REVISTEI NOASTRE IUBITOR AL JOCULUI DE ȘAH, INDIFERENT DE FORȚA SA CA JUCĂTOR, INDIFERENT DACĂ ARE SAU NU CALIFICARE SPORTIVĂ.

Obiectul concursului îl formează rezolvarea a opt probleme de șah care vor apare în rubrica de șah a „MAGAZINULUI" — primele două chiar în acest număr. Pentru rezolvarea corectă a fiecărei probleme concurenții vor primi un anumit număr de puncte, punctajul maxim pentru toate problemele fiind 60 la sută. Dacă acest punctaj va fi realizat de mai mulți participanți, PREMIUL I — UN APARAT DE RADIO „BUCUREȘTI 500" — va fi atribuit prin tragere la sorți. Pentru PREMIUL II — O MAȘINĂ DE ARAGAZ CU TREI OCHIURI — vor concura atît cei ce au întrunit 60 puncte și n-au cîștigat prima distincție, cît și realizatorii a 50 de puncte. În funcție de punctajul obținut, ceilalți concurenți vor lua parte la tragerea la sorți pentru PREMIILE III ȘI IV ȘI MENȚIUNEA I — UN PICKUP SOVIETIC „JUBILEU", UN RUCSAK, O TRUSĂ DE STILOU ȘI 10 ABONAMENTE PE UN AN LA REVISTA „MAGAZIN". Obținerea a minimum cinci puncte permite candidatura numai la MENȚIUNEA II, ABONAMENTE PE 6 LUNI LA „MAGAZIN".

Iată acum primele două probleme din concurs:

PROBLEMA A. 4 puncte.

Poziția de control.

Alb: Re7, Dg7, Tc7, Nh8, Cc4, Cg3, pioni d6 și e6 — total 8 piese.

Negru: Rd5, Db1, Ta3, Ce2, Cf7, pioni b6 și e3 — total 7 piese.

Albul joacă și dă mat în două mutări.

PROBLEMA B. 4 puncte.

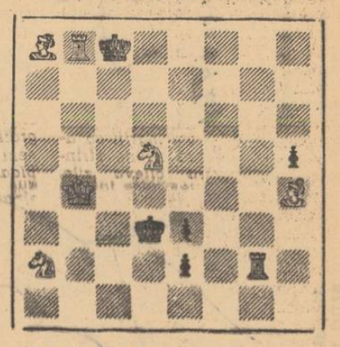

Poziția de control.

Alb: Rc8, Db4, Tb8, Tg2, Na8, Nh4, Ca2, Cd5 — total opt piese.

Negru: Rd3, pioni e2, e3 și h5 — total 4 piese.

Albul joacă și dă mat în două mutări

Amintim că soluțiile problemelor vor fi scrise citeț — la problemele cu mat în două mutări se va indica doar prima mutare a albului — și vor fi trimise toate odată la sfîrșitul concursului, însoțite de cele opt cupoane de concurs care vor apare la sfîrșitul rubricii de șah.

★

Soluțiile problemelor de antrenament din numărul trecut. A. Ellerman: 1 Te4! amenință 2D:g2 mat. Problema are două curse tematice interesante. 1. Ta4? răsturnată de apărarea 1... D:f7! și 1. Te4? răsturnată de apărarea 1...Tg8! A. Ahues: 1.Ne3! amenință 2.De7 mat. Două curse tematice 1.Cce2? și 1.Cge2? sînt răsturnate de apărările 1...R: e4! și 1...T: e4!

★

În ziua de 5 septembrie a avut loc la sediul Federației Române de Șah din București o ședință a biroului Comisiei de șah prin corespondență. Cu acest prilej au fost discutate probleme curente privind desfășurarea concursurilor interne, participarea echipei reprezentative a țării noastre la a V-a Olimpiadă de șah prin corespondență și la turneele europene individuale. Cu ocazia aceasta a fost lărgită componența biroului subcomisiei.

„MAGAZIN" Cupon nr. 1 Concursul de dezlegări de probleme de șah

„MAGAZIN" Cupon nr. 2 Concursul de dezlegări de probleme de șah

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

FESTIVALUL MUZICII

OASPEȚI DE ONOARE AI FESTIVALULUI VORBESC „MAGAZINULUI"

(Urmare din pag. 1-a)

preți, pedagogi și muzicologi din Franța, Anglia, Elveția, Finlanda, Turcia, Grecia și din țările de democrație populară.

Sub semnul creației nepieritoare a lui George Enescu, capitala republicii a devenit locul unei mari întâlniri internaționale a oamenilor de artă, conștienți de rolul important al muzicii în opera de apropiere și colaborare pașnică dintre toate popoarele lumii.

„Eroii vremurilor noastre merită să fie cîntați de compozitorii romîni"

Solicitați de revista „Magazin" cîțiva oaspeți de onoare ai Festivalului și concursului internațional „George Enescu" au binevoit să se adreseze cititorilor noștri.

Cu atenția concentrată a profesionistului, urmărește audiția de muzică simfonică și de cameră românească, organizată de Uniunea Compozitorilor din R.P.R., compozitorul sovietic Nazib Gaiazovici Jiganov. Să facem cunoștință. Tătar de origină, Jiganov a urcat, prin muncă asiduă, într-o țară în care s-a asigurat deplina egalitate și libertate în munca creatoare, toate treptele cunoașterii artistice. Născut la Uralsk în 1911, a urmat Școala de muzică din orașul natal și apoi a devenit student al Conservatorului din Moscova, unde a frecventat clasa de compoziție a profesorului Litinski. El este unul dintre organizatorii conservatorului din Kazan, institut de artă pe care l-a condus și unde a funcționat ca profesor de compoziție. Pentru merite artistice și pe tărîmul vieții obștești, Nazib Gaiazovici Jiganov a fost ales în 1947 deputat în Sovietul Suprem al U.R.S.S. Organizator al Uniunii Compozitorilor din republica unională tătară, el este din 1948 membru în Comitetul de conducere al Uniunii Compozitorilor din U.R.S.S.

N. G. Jiganov este un creator fecund. Autor de lucrări dramatice, opere și balete, el a dat la iveală și o serie de piese simfonice, corale și de muzică de cameră. Operele „Cacikin" și „Djalil" l-au făcut cunoscut în întreaga Uniune. În deosebi ultima sa creație, opera „Djalil" inspirată de viața poporului tătar, din mijlocul căruia s-a ridicat, s-a bucurat de înalta apreciere a marelui compozitor sovietic Dmitri Șostacovici.

Prietenos, apropiat, comunicativ și veșnic zîmbitor, M. G. Jiganov ne spune :

„Încerc să sintetizez bogatele impresii culese în zilele de cînd trăiesc printre prietenii din Romînia. Muzica românească mi se pare la fel de frumoasă ca și țara voastră. Dorința mea cea mai vie este ca creatorii de artă din țările întregului sistem mondial al socialismului să exprime în operele lor, viața demnă, liberă și fericită a omului nou, contemporan.

Admirînd splendidele săli de concert din București, vizitînd noile cartiere de locuințe pentru oamenii muncii, mi-am dat seama că Bucureștiul este, ca întreaga voastră țară, în plină transformare, că interesează prin efortul miilor de oameni ai muncii mobilizați în construcția socialistă.

Constructorii noilor săli de concert și ai minunatelor cartiere muncitorești sînt cu adevărat eroii vremurilor noastre. Ei merită să fie cîntați de compozitorii romîni".

„Peste tot se simte noul și tinerețea"

Și acum să schimbăm cîteva impresii cu compozitorul și pedagogul georgian Iona Iraclievici Tuskia, din Iona Iraclievici Tuskia a scris în toate genurile muzicale : muzică simfonică și de cameră, comedii muzicale și opere. El este autorul operei „Patria", care s-a bucurat de un frumos succes. Membru în Comitetul de conducere al Uniunii Compozitorilor din R. S. S. Gruzină, I. I. Tuskia desfășoară o bogată activitate de creator, pedagog și militant pe tărîmul vieții obștești. I s-a decernat titlul de maestru emerit al artei.

Binevoitor și prietenos maestrul ne spune :

„In viața, ca și în muzica românească se simte căutarea unor forme noi. Această căutare s-a născut din năzuința de a da omului muncii, respectul și cinstirea cuvenită celor ce făuresc toate bunurile materiale și spirituale.

Am ascultat multe lucrări muzicale românești, concepute în forme variate și ceea ce m-a impresionat este tinerețea lor minunată. Tînără mi s-a părut muzica baletelor unor maeștri ca Mihail Jora și Zeno Vancea, tînără muzica lui Paul Constantinescu și Ion Dumitrescu. În creația muzicală românească se simte dorința compozitorilor de a contribui la progresul general al poporului român. Am impresia că în Romînia omul vechi a dispărut. Peste tot se simte tinerețea. Mă bucură căutările compozitorilor romîni de a găsi teme și forme noi de expresie pe temelia tradițiilor bogate ale artei populare. În afară de muzică, m-a impresionat, ba chiar m-a emoționat profund, arhitectura minunată a sălii Palatului R.P.R., cu admirabilele sale holuri. Cred că foarte puține sînt țările care se pot lăuda cu asemenea săli de spectacol construite în stil modern. Vizitînd orașul București, am remarcat splendidele cartiere de blocuri pentru oamenii muncii.

Și acum revin la muzică. În concertul inaugural al Festivalului am ascultat, în interpretarea admirabilului dirijor romîn George Georgescu, muzica lui Enescu. Este o muzică profundă, puternică, emoționantă, bogată. Cu acelaș prilej am ascultat și Concertul pentru pian și orchestră de Valentin Gheorghiu. Tînărul compozitor deține, ca și virtuozul pianului, o remarcabilă stăpînire a tehnicii componistice și instrumentale. Lucrarea m-a interesat într-un grad înalt".

„Bucureștiul este un oraș fermecător"

Compozitorul grec Andreas Nezeritis, pentru a doua oară oaspete de onoare al țării noastre, este uimit de completa schimbare a Bucureștiului, pe care l-a văzut în 1958, cu prilejul primei ediții a Festivalului și Concursului internațional „George Enescu".

Exponent al școlii de compoziție din țara sa, Andreas Nezeritis este un compozitor cunoscut și dincolo de granițele patriei. Lucrări ale sale au fost executate la Brno, la Leipzig, în Anglia, la Festivalul din Bromsgrove, la Neapoli.

Andreas Nezeritis ne-a declarat :

„M-a emoționat în cel mai înalt grad simfonia 1-a de George Enescu, în impecabila interpretare a Orchestrei Simfonice a Radiodifuziunii Sovietice, dirijată de excelentul dirijor Ghenadi Rojdestvenski. După o asemenea execuție, aștept cu nerăbdare reprezentarea operei „Oedip". Cunosc unele compoziții românești cu totul remarcabile semnate de nume ca Mihail Jora, Paul Constantinescu, Ion Dumitrescu, Zeno Vancea. În țara mea, marii interpreți romîni, George Georgescu și pianistul Valentin Gheorghiu sînt foarte apreciați. Pe George Georgescu îl consider unul din marii dirijori ai vremii, iar pianistul Valentin Gheorghiu face cinste școlii pianistice și tradițiilor muzicale românești.

În ceea ce privește Bucureștiul, este un oraș fermecător. După 3 ani este de nerecunoscut. Ritmul construcțiilor este impresionant, iar talentul arhitecților și constructorilor din țara voastră necesită toată admirația".

„Nu voi uita niciodată convorbirile despre muzică cu Enescu"

Cunoscutul pianist italian Aldo Ciccolini, care a cucerit, prin remarcabila sa măestrie, publicul bucureștean cu primul său recital, este un tînăr de un farmec nespus în înfățișare și vorbă. Colaborator apropiat al marelui Enescu, cu care a apărut alături în concerte simfonice, prima oară ca solist al concertului nr 5 de Beethoven, apoi în Concertul în re minor de Mozart, Aldo Ciccolini vorbește cu emoție și veneratie despre neuitatul maestru romîn, căruia îi datorează cîteva din marile sale reușite artistice.

Elev al profesorului Denza din Neapoli, care la rîndu-i a fost elev al marelui pianist italian Feruccio Busoni, Aldo Ciccolini a trăit în intimitatea lui Enescu, în ultimii ani ai vieții maestrului.

„Legăturile mele cu muzicienii romîni sînt vechi, puternice și de neuitat. Din juriul Concursului „Marguerite Long — Jacques Thibaud", care mi-a acordat în anul 1949 premiul I, făcea parte și marele pianist romîn Dinu Lipatti. Ulterior l-am cunoscut pe Enescu. Am fost solistul unor concerte dirijate de el la Paris. Am cîntat sub bagheta lui „Variațiunile simfonice" de César Franck, într-unul din ultimele concerte pe care marele muzician a putut să le dirijeze. Nu voi uita niciodată convorbirile mele despre muzică cu Enescu. L-am ascultat ceasuri întregi vorbind despre muzică, l-am auzit cîntînd la pian și mai ales l-am urmărit comentînd, într-un chip de neuitat, cîteva capodopere ale muzicii moderne și propria sa muzică, admirabilul „Oedip". Cînd vorbea despre artă nu folosea un limbaj ermetic, ci se exprima cu cea mai mare simplitate. Deseori mă sfătuiam cu el în vederea alcătuirii programelor mele de concert. Era un erudit. Lui îi datorez prima audiție pariziană a unei lucrări de Brahms. De necrezut ! Nu ? Enescu m-a asigurat că „Variațiunile pe o temă de Schumann", de Brahms, n-au fost niciodată cîntate într-un recital public la Paris. Era de necrezut. Dar maestrul avea o memorie impecabilă care nu-l trăda niciodată. El m-a îndemnat să cînt Fantezia în sol major de Schubert și unele lucrări mai puțin cunoscute de Mozart.

Am cunoscut o bună parte din marii muzicieni ai epocii noastre, pe Alfred Cortot și Yves Nat, pe Schnabel și Casals, dar lui Enescu îi voi păstra gratitudine de-alungul întregii vieți, pentru tot ceea ce mi-a spus, pentru sfaturile și îndemnurile sale artistice.

„În privința Bucureștiului, ce să vă spun ? Publicul romînesc are la concerte o prezență vie, umană. Îl simți aproape. În occident ascultătorul urmărește muzica, aproape indiferent la interpret. Bucureștiul n-am avut timp să-l cunosc. Și este explicabil. Noi, instrumentiștii, sîntem obligați să muncim zilnic. Am văzut însă minunata voastră sală de concert (Maestrul se referă la sala Palatului R.P.R.) o găsesc impresionantă și consider că poate sta alături de cele mai frumoase din Europa, și anume de „Festival Hall" din Londra și de sala de concerte a „Filarmonicii" din Bruxelles".

„Pretutindeni poți să descifrezi elanul constructiv al unui popor harnic și talentat"

Marele pianist sovietic Sviatoslav Richter, acest genial și incomensurabil muzician, care a dat o intensă viață unei lucrări mai puțin cunoscute din opera lui Richard Strauss, ca „Burlesca pentru pian și orchestră", este cu totul captivat de țara noastră, de noile realizări arhitectonice de pe litoralul Mării Negre, unde și-a petrecut o vreme, de sala Palatului R.P.R. și de Studioul de concerte al Radioteleviziunii, de personalitatea lui George Georgescu și de nivelul primei noastre orchestre simfonice, Filarmonica de stat „George Enescu", de ecourile muzicii lui Enescu, de freamătul intens al vieții artistice care pulsează în zilele Festivalului internațional în capitala republicii. Temperament dinamic, în viață ca și în artă, el a putut fi văzut la cîteva concerte, pe străzile Capitalei sau făcînd înconjurul lacurilor ca un...turist anonim. Căci Richter spunea odată că nimic nu-i împrospătează mintea și imaginația ca mersul, plimbările lungi. Impresiile culese de această uriașă personalitate, puternică și robustă în artă și în viața sa particulară, au fost astfel exprimate, în pauza unui concert :

„Ceea ce am văzut pe litoral, unde am stat un timp și ceea ce văd de cîteva zile la București, este de-a dreptul impresionant. După doi ani revăd țara voastră. E de nerecunoscut. Pe malul Mării Negre am cercetat aproape toate localitățile și pretutindeni am întîlnit frumosul natural și ceea ce au știut să-i adauge constructorii romîni. Dacă aș fi poet, aș exprima impresiile mele prin cuvînt, ritm și culoare. Pretutindeni poți să descifrezi elanul constructiv al unui popor harnic și talentat. Urez poporului romîn cele mai mari succese pe calea nouă pe care a pornit cu atîta avînt".

A. HARALAMB

Prof. Chao Fang, de la Conservatorul din Pekin, admirînd bustul lui George Enescu.

Dirijorul GEORGE GEORGESCU, artist al poporului

Pianistul sovietic SVIATOSLAV RICHTER, artist al poporului al R.S.F.S.R.

Dirijorul sovietic GHENADI ROJDESTVENSKI artist emerit al R.S.F.S.R.

Pianistul italian ALDO CICCOLINI

ȘARJE PRIETENEȘTI

de la Festivalul internațional „George Enescu"

de Eugen TARU

Prilej de cunoaștere și prețuire

Pentru a urmări Festivalul „George Enescu" nu este neapărat nevoie să te afli în Capitală. Marele număr de manifestări — concerte și recitaluri — care au loc în țară cu concursul oaspeților străini, transmisiile regulate ale posturilor noastre de radio și televiziune, precum și activitatea prompță a caselor de discuri „Electrecord" care, în plin festival, a și editat un disc Richter imprimat din concert public, — împlinește în chip fericit setea de muzică a unui auditoriu foarte larg. Dacă adăugăm celor de mai sus și faptul că numeroase posturi de radio din Europa, Asia și din cele trei Americi retransmit sau realizează înprimări de la concertele Festivalului, devine și mai limpede caracterul și însemnătatea cu adevărat internațională a manifestărilor de la București.

Și totuși, aici, în Capitală, în contactul viu, direct, pe care-l stabilesc interpreții între ei, cu oamenii de artă sau cu publicul nostru, în timpul sau în afara concertelor — prin vizite în instituții de cultură, în întreprinderi, pe străzile Bucureștiului — este mai ușor să observi acea perspectivă pe care o creează participanților o largă colaborare în numele artei. Astfel se explică de ce, cu toate că concurenții au trecut în etapa II-a iar cea mai mare parte a marilor artiști prezenți la Festival s-au prezentat în fața publicului, interesul, atît al oaspeților, cît și al gazdelor, nu scade ci, dimpotrivă, crește. Căci, pe drept cuvînt, cum s-a exprimat deunăzi Ghenadi Rojdestvenski, dirijorul orchestrei simfonice a Radioteleviziunii sovietice, „Festivalul și concursul internațional care se desfășoară în frumoasa dv. capitală, nu este numai o sărbătoare a muzicii, ci și un prilej de cunoaștere și prețuire reciprocă".

Această părere o împărtășesc deopotrivă concurenții și oaspeții. Așa, de pildă, cu prilejul vizitei făcute la Conservatorul „Ciprian Porumbescu", oaspeții au manifestat un interes deosebit pentru organizarea învățămîntului artistic de grad superior în țara noastră. Entuziasmați de condițiile acordate studenților, de mijloacele puse la dispoziție pentru formarea culturii lor muzicale, precum și pentru a se putea produce în public, oaspeții și-au exprimat admirația lor, declarînd că ar fi fericiți să redevină tineri pentru a putea învăța aici. Și, parcă pentru a pune în practică măcar pentru cîteva clipe această dorință, profesorul Henri Gagnebin, director onorific al Conservatorului din Geneva, s-a așezat la pian, în sala de studiu care poartă numele lui Dinu Lipatti și a cîntat pentru cei prezenți... Iar compozitorul francez Georges Auric, sintetizînd impresiile sale, a spus : „Apreciez în mod deosebit frumoasa dezvoltare a învățămîntului muzical din țara dumneavoastră. Școli medii de muzică, conservatoare, îți dau certitudinea că în viitor vom avea și mai mulți interpreți de muzică și încrederea că magnetofonul și pick-upul nu vor înlocui pianul și vioara".

Păreri toți atît de optimiste a trezit oaspeților și audiția pe benzi de magnetofon, organizată zilele acestea la sediul Uniunii Compozitorilor din R.P.R. Îmbrățișînd un repertoriu amplu de lucrări ale compozitorilor noștri contemporani tineri și virstnici, audiția a prilejuit comentarii elogioase despre succesele și perspectivele muzicii simfonice ale creatorilor din patria marelui Enescu. „Mi-au plăcut nespus de mult lucrările simfonice audiate. Voi căuta să-mi lărgesc repertoriul cu unele din aceste piese simfonice", a declarat dirijorul finlandez Taunno Hanikainen.

Asemenea maeștrilor, și tinerii interpreți participanți la concurs, pe măsură ce iau cunoștință de creația muzicală românească, simt cuceriți de ea și doresc să o includă în repertoriul lor. Pianista poloneză Halacz Bogumila declară în acest sens : „Sînt o partizană înflăcărată a muzicii românești și vă mărturisesc sincer, mă străduiesc să o propag ; am interpretat „Toccata" și „Concertul pentru pian" de Paul Constantinescu care îmi sînt foarte dragi și apropiate, deoarece folosesc teme populare, iar folclorul m-a pasionat întotdeauna".

Eugen ATANASIU

După audiția de la Uniunea Compozitorilor, oaspeții s-au fotografiat cu gazdele

Iată traducerea autografului acordat cititorilor noștri de Nazib Jiganov : **„Sînt îndrăgostit de București, de excelenta muzică pe care o posedă poporul romîn liber și fericit. Transmit cititorilor revistei „Magazin" salutul meu cordial".**

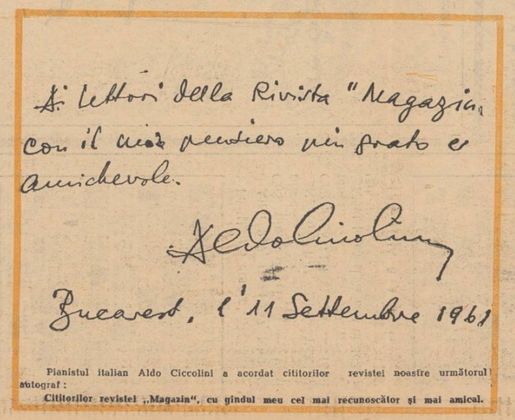

Pianistul italian Aldo Ciccolini a acordat cititorilor revistei noastre următorul autograf : **Cititorilor revistei „Magazin", cu gîndul meu cel mai recunoscător și mai amical.**

75

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

NOUTĂŢILE „MAGAZINULUI“

MICA BIBLIOTECĂ „MAGAZIN“

SFÎRŞITUL LUI CHRISTY TUCKER

O nuvelă de Erskine Caldwell

„MAGAZIN“ LITERAR-ARTISTIC

Rubrici de literatură, cinema, teatru, muzică etc.

O PAGINĂ DE VARIETĂŢI

CALEIDOSCOP

DIN SUMAR:

- TOAMNĂ JAPONEZĂ 1961
  Note de călătorie
  de Al. GHEORGHIU
- Carnetul scriitorului
  Plopii din Braşov
  de Al. ANDRIŢOIU
- Muzeul pompierilor de la Foişorul de foc

- INSTANTANEE DIN TURUL CICLIST AL R. P. ROMÎNE

- Noul nostru roman ilustrat
  Legenda lui Ulenspiegel

Proletari din toate ţările, uniţi-vă!

magazin

Anul V — Nr. 207 ★ Sîmbătă 23 septembrie 1961 ★ 8 pagini — 1,50 lei

Ne vorbesc geologii

Participanţii la Congresul Asociaţiei geologice carpato-balcanice despre lucrările lor şi despre cele văzute în ţara noastră

La mesele lungi, îmbrăcate în catifea, stau sute de oameni cu căştile pe urechi. Şi cuvintele aspirate de sita îngustă a microfonului pătrund în ureche şi în gînduri în diferite limbi. Pentru un necunoscător, discuţiile par, în răstimpuri, ermetice. Oamenii aceştia însă, care ascultă concentraţi sau expun rar şi metodic, se înţeleg pe de-antregul. Toţi sînt geologi şi au un limbaj comun, indiferent că ideile sînt exprimate în romineşte, franţuzeşte, ruseşte ori englezeşte. Uneori, notează cu grabă frînturi din comunicarea ştiinţifică prezentată. Alte ori, rămîn neclintiţi şi-atunci bănuieşti că fac asociaţii : asemenea fenomene se întîlnesc şi la noi. Uite şi eu am studiat latura asta“...

Între numeroşii delegaţi şi invitaţi la cel de-al V-lea Congres al Asociaţiei geologice carpato-balcanice, care şi-au dat întîlnire în sala de marmură a „Casei Scînteii“ din Bucureşti, în luna septembrie, se află academicieni, membri corespondenţi ai academiilor de ştiinţă, profesori şi specialişti, — mulţi dintre ei cu renume mondial.

Cîte ceasuri de studiu amănunţit, cu lupa sau microscopul, cîţi kilometri străbătuţi cu piciorul prin munţi, pentru scormonirea scoarţei încremenite a pămîntului, pot fi oare socotite aici la adunarea aceasta internaţională a geologilor ! Drumeţia şi migăloasa răbdare de a întoarce pe toate feţele o bucată de piatră, pentru a-i descifra tainele ascunse, dau meseriei de geolog o notă pronunţată de romantism. Dar, dacă scriitorii şi poeţii vorbesc despre ea în cuvinte alese şi avîntate, în schimb ştiu cît e deseori de aspră numai aceia ce s-au dăruit cu totul acestei îndeletniciri. Anii de studiu şi cercetări sînt însă răsplătiţi din belşug : fiecare rezultat nou slujeşte progresului !..

— *„Progresului şi păcii* — a subliniat acad. *N. P. SEMENENKO,* conducătorul delegaţiei U.R.S.S., preşedintele precedentului congres, cu care am avut o scurtă convorbire într-una dintre pauze. *Pentru că nu poate fi considerată într-altfel această formă de colaborare între oamenii de ştiinţă din toate ţările, ce tinde să se dezvolte mereu* — a continuat interlocutorul nostru — *decît ca o adeziune fermă la cauza păcii ! Activitatea asociaţiei noastre este îndreptată în principal către rezolvarea în comun a celor mai de seamă probleme teoretice şi practice legate de lărgirea resurselor de minereuri şi de materii prime ale ţărilor noastre. Munca noastră e legată nemijlocit de aspiraţiile de pace şi progres ale popoarelor noastre“.*

Acad. N.P. Semenenko apreciază de asemenea că alături de succesele însemnate ale ştiinţei geologice în general, Congresul a dezvăluit, în acelaşi timp, şi un bilanţ rodnic al realizărilor geologiei romîneşti (în domeniul tectonicii, petrografiei, geochimiei etc.).

Printre alţi prieteni mai vechi ai ţării noastre, delegat la Congres se numără şi *VASILE TZANKOV,* profesor de paleontologie la Universitatea din Sofia, care revede Bucureştiul după trei ani. Atunci a stabilit legături foarte strînse cu geologii romîni, pe care-i apreciază în mod deosebit, începînd cu acad. prof. Al. Codarcea şi acad. prof. G. Macovei.

„Să vă dezvălui un „secret“, ne spune zîmbind profesorul Tzankov. *Eu şi soţia mea ne aflăm în Bucureşti şi ca invitaţi ai familiei prof. dr. Miltiade Filipescu, membru corespondent al Academiei R. P. Romîne, cu care sînt bun prieten şi pe care-l aştept la rîndul meu pe curînd la Sofia“.*

Prof. V. Tzankov admiră Bucureştiul fără rezerve, îi descoperă un farmec sporit. Vorbeşte mai ales cu superlative despre complexul arhitectonic din Piaţa Palatului R.P.R. şi despre noua sală a Palatului : *„o perlă acustică perfectă“.*

Remarcă de asemenea abundenţa produselor de tot felul. Şi ca o încheiere la discuţia cu caracter general, oaspetele nostru ne şopteşte confidenţial : *„Ştiţi, o dovadă în plus la ceea ce v-am spus mai înainte este că soţia mea „dispare“ mereu, ca să colinde magazinele. În fiecare zi îşi cumpără ceva nou“.*

În ceea ce priveşte prima parte a Congresului, prof. Tzankov remarcă perfecta organizare, abundenţa noutăţilor şi discuţiile vii pe marginea bogatului material documentar, rezultat al amplelor cercetări geologice efectuate în ţările carpatice şi balcanice.

Dacă prof. Tzankov a fost uimit de transformarea în numai trei ani a Capitalei noastre, e lesne de închipuit cîte surprize a avut prof. *SUZETTE GILLET* (Franţa), care revine ca oaspete în Bucureşti după 30 de ani. *„Sînt pur şi simplu impresionată de ritmul şi volumul construcţiilor din ţara dv. !“* — exclamă ea.

Un geolog romîn, care o însoţeşte, ne

Viorica CIORBAGIU

● *(Continuare în pag. 2-a)*

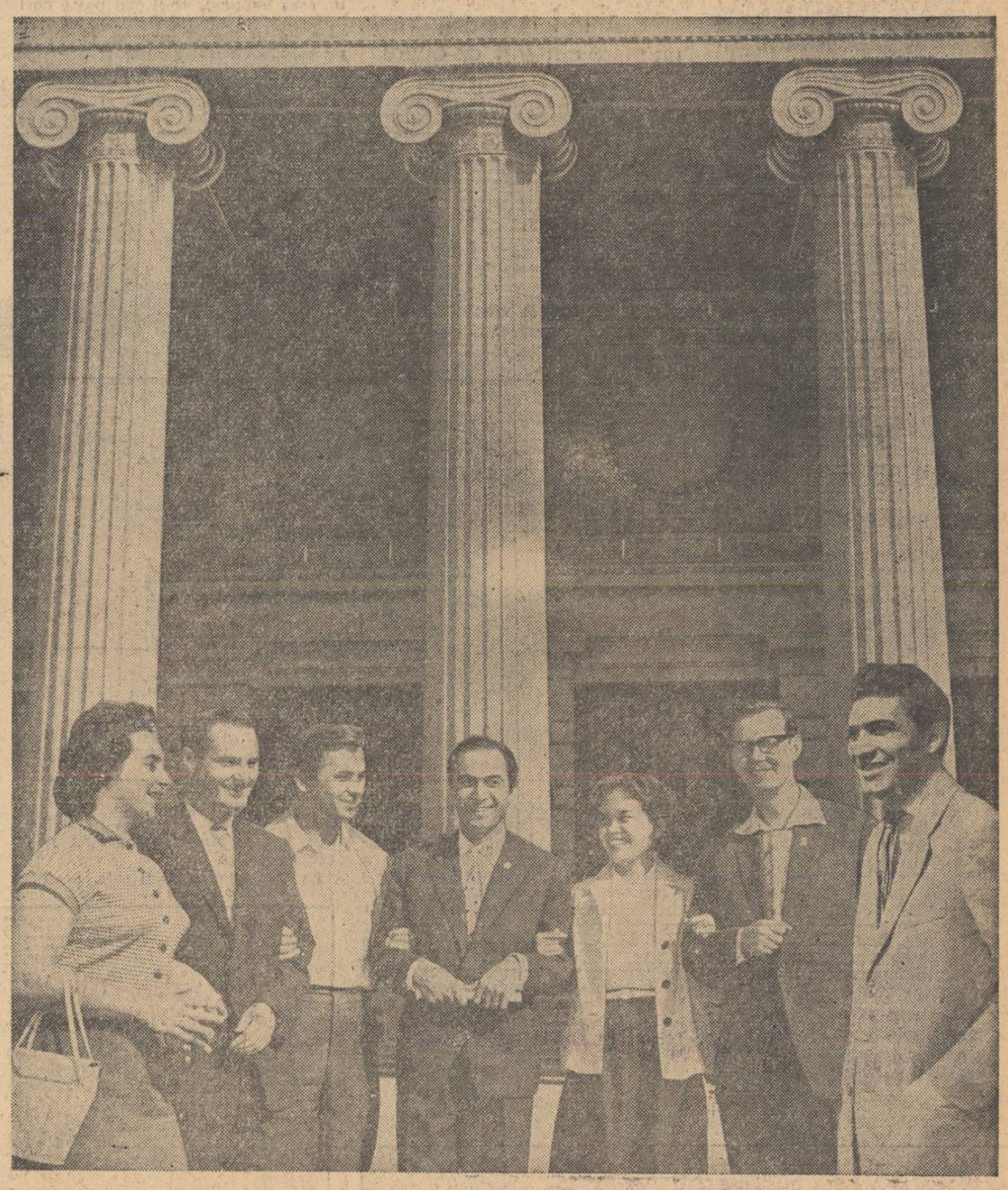

O prietenie care s-a legat în zbuciumul şi emoţiile Concursului care le-a adus consacrarea. (Un grup de laureaţi ai celui de al II-lea Concurs internaţional „George Enescu“).
Fotografia : Mihai POPESCU

FESTIVAL ENESCU 1961

MESAJE DE PRIETENIE ŞI ADMIRAŢIE PENTRU MUZICA ŞI POPORUL ROMÎN

Zilele pline de emoţie artistică ale Festivalului s-au încheiat. Sub soarele văratic al unei toamne întîrziate, în ultima săptămînă a marei sărbători internaţionale a muzicii, interesul publicului şi al oaspeţilor străini a marcat continuu o curbă ascendentă. Concertele ultimelor şapte zile au constituit un „crescendo“ al interesului general. Unul după altul s-au succedat la pupitrul dirijoral şi pe podiumul sălilor de concert, personalităţi de prestigiu ale vieţii muzicale internaţionale, luptători activi, prin mijloacele artei lor, ai nobilei cauze a păcii şi prieteniei dintre popoare.

După sir John Barbirolli, emoţionantul şef de orchestră englez, a urmat violonistul mexican Henryk Szeryng: un mare artist al viorii, apoi recitalul de lieduri Anton Dermota — Hilde Berger Wajerwald, concertul laureaţilor concursurilor de vioară, pian şi canto al celui de-al doilea Concurs internaţional „George Enescu“ şi, în fine, „Simfonia IX-a“ de Beethoven, dirijată de George Georgescu, în fruntea orchestrei, corului şi soliştilor Filarmonicii de Stat „George Enescu“.

Început sub semnul admiraţiei universale pentru creaţia şi arta interpretativă a marelui muzician romîn, Festivalul care-i poartă numele s-a încheiat cu mesajul arzător, de pace şi frăţie între popoare, lansat de genialul Beethoven, în urmă cu 140 de ani.

Simbolică apoteoză sonoră a întregului „Festival George Enescu“, nemuritoarea Simfonie a IX-a a titanului a fost tălmăcită, cu adîncă pătrundere şi forţă comunicativă, de maestrul George Georgescu.

Pînă în ultimele momente, cel de al doilea Festival internaţional „George Enescu“ a menţinut treaz atenţia publicului şi a oaspeţilor de onoare ai Republicii noastre.

Unii din aceştia, deşi ocupaţi cu obositoarele lucrări ale juriilor sau cu concertele proprii, sosiţi de la început, sau pe parcursul desfăşurării Festivalului, au ţinut să-şi exprime, cu orice prilej, admiraţia faţă de uriaşele realizări ale poporului nostru muncitor.

Printre întîrziaţii la Festival este şi marele compozitor slovac Eugen Suchon.

Cunoscut în ţara noastră ca autor al operei „Krutuiava“, montată pe scena Teatrului de Operă şi Balet din Cluj, prin lucrarea sa simfonică „Metamorfoze“, executată chiar în stagiunea 1960—1961 de prima orchestră simfonică a ţării, Eugen Suchon este astăzi unul dintre cei mai apreciaţi autori de operă ai vremii.

„Vin de la Moscova“

„Am întîrziat la Festivalul Enescu pentru că vin de la Moscova, unde stagiunea Teatrului Muzical „Stanis-

A. HARALAMB

● *(Continuare în pag. 2-a)*

VĂ RECOMANDĂM

CURA DE STRUGURI

— mijloc de fortificare şi însănătoşire a organismului

În aceste zile călduroase ale toamnei, o activitate febrilă domneşte în podgorii: sute de tineri culegători strîng rodul bogat al viţei de vie, ciorchinii grei de struguri aurii şi parfumaţi.

În clişeul nostru înfăţişăm un aspect de la strîngerea strugurilor pentru masă pe dealurile podgoriilor din Pîncota-Arad.

Savanţii denumesc zeama de strugure „lapte vegetal“ sau „super-fruct“

Cura de struguri a fost cunoscută şi practicată din antichitate. Temeiurile şi valoarea acestei cure au făcut obiectul de cercetare a multor oameni de ştiinţă, medici, igienişti, fiziologi. În felul acesta au fost desluşite cele mai multe procese de schimb ce au loc în organism, prin consumarea raţională a strugurilor proaspeţi.

S-a dovedit, totodată, că nici un alt fruct nu prezintă o valoare alimentară şi terapeutică atît de mare ca strugurele. Acest motiv a determinat pe unii învăţaţi să-i atribuie calificativul de „super-fruct“ iar alţii, care compară zeama strugurelui cu laptele de femeie, să-l denumească „lapte vegetal“.

Într-adevăr, ca aliment natural este cel mai uşor asimilabil ; din această cauză este recomandat organismelor care au de făcut faţă unui consum exagerat de energie : sportivilor, bolnavilor de piept, convalescenţilor, femeilor în cursul sarcinei şi al alăptării, bătrînilor etc.

În terapeutică, strugurele joacă un rol deosebit, fiind prescris ca medicament în diferite afecţiuni, avînd în prima linie o acţiune tonică şi nutritivă, iar în a doua o acţiune diuretică rezolutivă şi laxativă, în termeni medicali numită acţiune depurativă. Prin zaharurile pe care le conţine (glucoză şi levuloză) zeama din strugure produce urine abundente, cu eliminarea de deşeuri azotoase, puritice, urice şi biliare. Pectinele pe care le conţine au o acţiune coagulantă, antihemoragică, hemostatică. De aceea, strugurii sînt prescrişi atît în stările hemoragice, cît şi în hemofilie.

Prof. I. C. TEODORESCU

● *(Continuare în pag. 2-a)*

„CER SENIN“

— marele premiu al Festivalului de la Moscova — în curînd pe ecranele romîneşti

Un clişeu, cadru din film

Citiţi în pagina 4-a, reportajul nostru despre „Săptămîna filmului sovietic“

Festival Enescu 1961

(Urmare din pag. 1-a)

lavski — Nemirovici Dancenko", s-a deschis cu opera mea „Krutuiava", pusă în scenă de regizorul Mihailov, sub conducerea muzicală a lui G. G. Jemciujin — ne spune, surizător, Eugen Suchon.

Facem o paranteză pentru a informa pe cititor că opera „Krutuiava" se joacă astăzi la Berlin, Nurenberg, Kassel, Augsburg, Leipzig, Weimar, Linz, Poznan, Katovice, Budapesta, Varșovia și că trupa Teatrului de operă din Bratislava a fost invitată s-o execute la Radio Londra și Radio Bruxelles.

Elev al lui Viteslav Novak, continuator al tradițiilor valoroase ale muzicii slovace, Eugen Suchon este cel mai reprezentativ exponent al muzicii bazate pe particularitățile ritmice și melodice ale folclorului din regiunea natală.

El a scris o nouă operă, „Regele Svatopluk", bazată pe o veche legendă și pe unele date cuprinse în cronica împăratului bizantin Constantin Porfirogenetul, care a trăit în secolul X. Opera „Svatopluk", terminată în 1960, a fost reprezentată pe scena Teatrului Liric din Bratislava, apoi la Praga și Kosice și, recent, la Saratov, în U.R.S.S.

Despre un spectacol popular

„Mica mea operă, ne spune maestrul Eugen Suchon — a fost montată într-un mare spectacol în aer liber, chiar pe ruinele castelului eroului principal, Svatopluk, ruine aflate în localitatea Devin, la 6 km. de Bratislava. A fost un mare spectacol popular, cu participarea a 50.000 de auditori".

Maestrul vorbește despre creația sa pentru că a fost asaltat de întrebările noastre. Fără a fi întrebat însă, el ne vorbește cu entuziasm despre Romînia, despre muzica lui Enescu și a compozitorilor contemporani, despre București și sălile lui de concert, despre avîntul vieții noastre artistice.

„Pînă acum n-am fost încă la București. Cunosc însă Clujul, unde mi s-a reprezentat, la un nivel interpretativ admirabil, opera mea „Krutuiava". Creația lui Enescu mă umple de admirație. Muzica creată de confrații mei din Romînia în ultimii ani, este bogată, vie, actuală. Capitala țării voastre mă încîntă. Rareori am văzut asemenea admirabile săli de concert și un public atît de numeros, capabil să urmărească, zile de-a rîndul, cîteva spectacole, desfășurate, adesea concomitent".

Și maestrul ne scrie apoi un cuvînt de salut pentru cititorii „Magazinului".

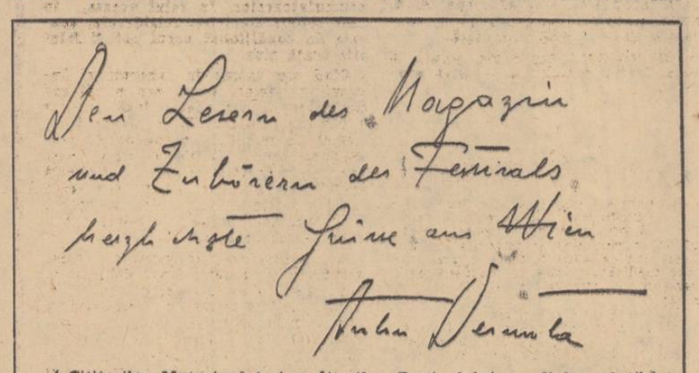

(„Cititorilor *Magazinului* și auditorilor Festivalului, cordiale salutări din Viena".
ANTON DERMOTA

Anton Dermota, un mare cîntăreț de operă

Unul din marii artiști vocali care au contribuit prin arta lor la nivelul ridicat al Festivalului internațional „George Enescu" este Anton Dermota, celebrul tenor al Operei din Viena, cunoscut prin participarea sa asiduă la cele mai prestigioase reuniuni și festivaluri internaționale.

Alături de basul sovietic Ivan Petrov, artist al poporului U.R.S.S., de tenorul bulgar Dimităr Uzunov, Anton Dermota a răspuns într-o totul așteptărilor amatorilor de muzică de operă și de lieduri, cărora de multă vreme le este cunoscut din discuri și emisiuni radiofonice.

Biografia lui Anton Dermota este vrednică de a fi amintită. Născut la Ljubljana, el a studiat orga și compoziția în orașul natal. Trimis cu o bursă de studiu la Conservatorul din Viena, Dermota a început să studieze, pe lîngă orgă, și compoziția și arta cîntului.

În 1937, marele dirijor austriac Bruno Walter, unul din organizatorii Festivalurilor din Salzburg, îl aude cîntînd și îl angajează la Opera din Viena. În aceeași stagiune, Dermota a fost invitat la concertele și spectacolele din orașul natal al lui Mozart.

Din Salzburg, unde a cunoscut primele succese răsunătoare, faima lui Dermota s-a răspîndit în lumea întreagă. An de an el este oaspetele celor mai importante Festivaluri, ca acelea din Florența, Peruggia, Edinburg, Siena etc. Avînd vaste cunoștințe muzicale, dobîndite prin studiile sale componistice și prin activitatea sa de organist, Anton Dermota a putut asimila un repertoriu uriaș, de la Gluck și Haendel pînă la Alban Berg, Strawinski și Hindemith. El cîntă, cu egală cunoaștere a stilurilor, operele clasice de seamă, ca și cele mai însemnate realizări din literatura liedului. Acest lucru l-a dovedit în cele două apariții ale sale din cursul Festivalului din București, pe scena Teatrului de Operă și Balet în opera „Fidelio" de Beethoven și în sala Palatului R.P.R. într-un program cuprinzînd lieduri de Schubert, Wolf și Strauss.

Anton Dermota a vizitat, înaintea celui de al doilea război mondial, București. Venise cu Opera din Viena, dirijată de Carl Böhm, cu spectacolul „Așa fan tutte" de Mozart.

„Din București de acum peste 20 de ani n-a mai rămas nimic pe care să-l pot recunoaște. Doar hotelul „Athénée Palace"! E un oraș nou, frumos, însuflețit, strălucitor. Cînd m-am dus la prima repetiție pentru spectacolul „Fidelio", căutam să-mi amintesc de localul în care am jucat cu două decenii în urmă. În loc de acesta, mașina a oprit în fața unui teatru nou, cu splendide instalații scenice, cu holuri vaste și fastuoase. Sînt victima unei vrăji? m-am întrebat. Nu. Totul e real. În scurt timp Bucureștiul s-a reconstruit. Sălile de concerte m-au uluit, parcurile și cartierele noi de asemenea. Iar proporțiile Festivalului Enescu îmi apar de-a dreptul impunătoare. De-a lungul carierii mele, am cîntat cu cîțiva din marii dirijori pe care-i găsesc la București, cu sir John Barbirolli, cu Lorin Maazel, cu George Georgescu. Cu Szeryng și Ciccolini sînt legat printr-o prietenie de mulți ani.

„Prieteni regăsiți, public entuziast, un oraș minunat, ce-și mai poate dori un artist?" Maestrul Dermota ne cere apoi relații despre muzeele Capitalei, pe care, ca vechi amator și colecționar de obiecte de artă, e nerăbdător să le cunoască.

La rugămintea noastră el trimite un salut cititorilor noștri, la care soția sa, pianista Hilde Berger-Wayerwald, care-l acompaniază în recitaluri, se asociază.

Un prieten francez al lui George Enescu

Scriitorul, muzicologul și criticul muzical francez Jacques Feschotte, director general onorific al vestitei „Ecole Normale de Musique" din Paris, este binecunoscut în țara sa și în străinătate, datorită lucrărilor sale de istorie a muzicii, studiilor sale monografice și mai ales activității sale intense de critic muzical și de conferențiar.

La începutul carierii sale, profesor de istoria muzicii la Conservatorul din Troyes, Jacques Feschotte întreprinde după primul război mondial, o vastă acțiune de cunoaștere a marilor personalități ale lumii muzicale (creatori, interpreți, istorici, esteticieni). Aceasta, mai ales, prin mijlocirea Festivalurilor muzicale europene, al căror oaspete și propagandist activ a devenit.

Rodul acestei acțiuni este o carte apărută în 1948, tratînd problema dezvoltării festivalurilor internaționale de muzică, văzută prin prisma apropierii și cooperării intelectuale a popoarelor.

Autor al unor studii asupra compozitorilor francezi „Berlioz" și „Jacques Ibert", criticul francez a dat recent la tipar o carte despre marele cîntăreț rus Saliapin, care l-a fost prieten apropiat și un volum asupra compozitorului contemporan Arthur Honegger. Prieten cu mari personalități ale lumii muzicale ca George Enescu, Alfred Cortot, Albert Schweitzer și Bruno Walter, criticul și muzicologul militant Jacques Feschotte a desfășurat, la București, o muncă conștiincioasă ca membru al juriului de canto.

Scriitor fiind, Jacques Feschotte ne-a oferit impresiile sale sub forma unui articol scris pentru cititorii revistei noastre.

În timp ce discutam cu scriitorul muzicolog Jacques Feschotte, criticul muzical de la „L'Humanité" Georges Léon, prieten al artei lui Enescu, al țării și poporului nostru, se apropie de noi.

Cu bucurie și promptitudine profesională el trimite cititorilor revistei „Magazin" salutul său.

★

Cuvinte de prietenie și admirație pentru muzica și poporul romînesc, pentru munca avîntată a eroicei noastre clase muncitoare, s-au împletit în zilele de neuitat ale celui de-al doilea Festival și Concurs internațional „George Enescu", cu vraja nespusă a artei marilor interpreți, veniți din toate colțurile lumii în capitala tinerită a tinerei noastre Republici. Richter, Kogan, Petrov, Dermota, Barbirolli, Georgescu, Annie Fischer, Ciccolini, Uzunov și atîția alții, au dovedit, prin participarea lor la reuniunea internațională din București, că muzica este un mijloc de apropiere și colaborare între popoare, un limbaj spiritual care exprimă direct „de la inimă la inimă", năzuința cea mai nobilă pentru care omenirea luptă, idealul înalt al păcii și progresului social și cultural al tuturor popoarelor lumii.

A. HARALAMB

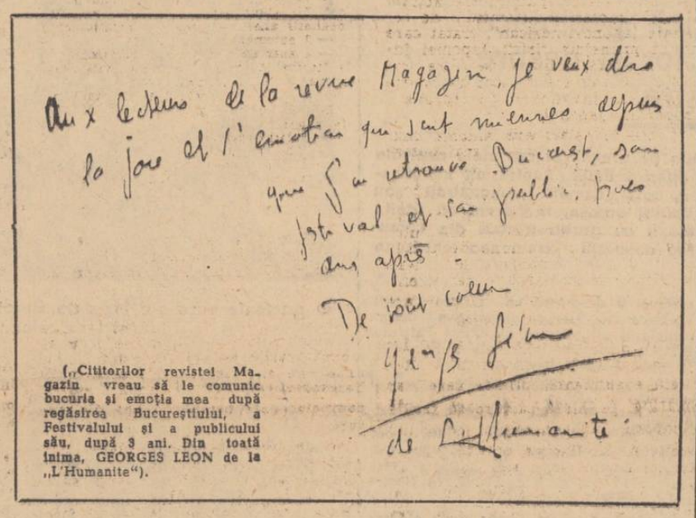

(„Cititorilor revistei Magazin vreau să le comunic bucuria și emoția mea după regăsirea Bucureștiului, a Festivalului și a publicului său, după 3 ani. Din toată inima, GEORGES LEON de la „L'Humanite").

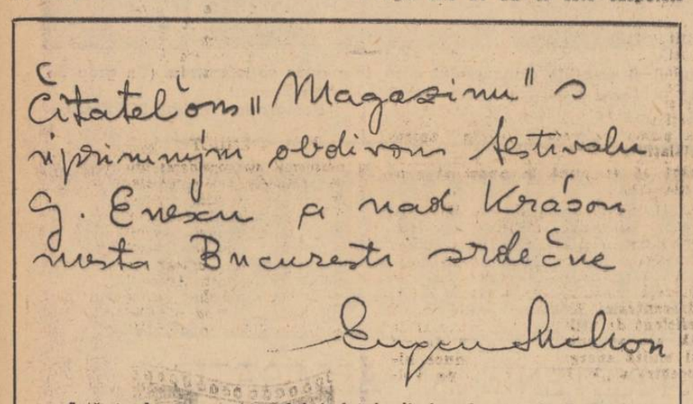

Iată traducerea autografului dat în limba slovacă de E. Suchon: Cititorilor revistei „Magazin", cu o îndreptățită admirație pentru Festivalul Enescu și pentru frumusețile Bucureștiului, împreună cu un cordial salut.
EUGEN SUCHON

Sir John Barbirolli sau muzica în acțiune

Marele șef de orchestră englez a desfășurat, în cîteva Festivalului și Concursului internațional „George Enescu", o muncă intensă.

Între orele de repetiții cu orchestra simfonică a Filarmonicii „George Enescu", cu care a pregătit un program cuprinzînd trei mari compozitori, Schubert, Prokofiev, Brahms, maestrul, subțirel la trup, dar de o energie inepuizabilă în arta sa, a participat activ la juriul concursului de vioară.

„Am fost și la primul Festival Enescu și pot deci compara ceea ce s-a realizat în țara dv., în decurs de 3 ani. E uluitor! Orchestra a devenit încă și mai bună, deși era și atunci excelentă, iar Bucureștiul este de nerecunoscut. La primul Festival am dirijat la Ateneul R.P.R., cu 1.000 de locuri, iar acum, în splendida sală a Palatului R.P.R., admirabilă sub toate raporturile. Noua sală în care s-au ținut etapele concursului de vioară, este admirabil adaptată la cerințele muzicii de cameră.

Cît despre public, ce să spun? Mă întreb, cum a crescut numeric în atît de scurt timp?"

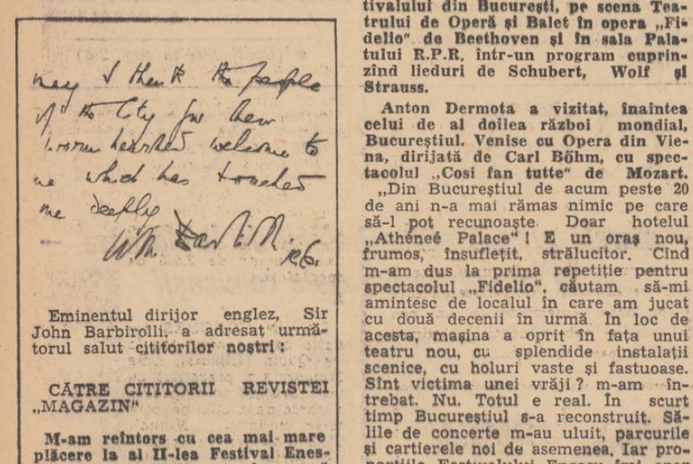

Eminentul dirijor englez, Sir John Barbirolli, a adresat următorul salut cititorilor noștri:

CĂTRE CITITORII REVISTEI „MAGAZIN"

M-am reîntors cu cea mai mare plăcere la al II-lea Festival Enescu, pentru a fi din nou împreună cu nenumărații prieteni pe care mi i-am făcut în timpul primei mele vizite.

Vreau de asemenea să felicit orașul București pentru noua sală de concerte, magnifică și pentru gustul cu care nouă a fost împletit cu vechiul.

În concluzie vreau să mulțumesc bucureștenilor pentru călduroasa primire pe care mi-au făcut-o și care m-a mișcat profund.

JOHN BARBIROLLI

Minunatul Festival

Ultima notă a întinsei și variatei partituri care s-a numit Festivalul George Enescu, a răsunat aseară; dar ecoul ei stărue încă și va mai stărui. Timp de două săptămîni, muzica, suverana artelor, a acoperit cu o vastă boltă sonoră viața artistică a Capitalei și a țării noastre, ascultată însă de urechi atente și credincioase, de la mari, foarte mari depărtări. Conceput, față de cel de acum trei ani, pe o scară mult mai largă, organizat pe baza unor posibilități tehnice și materiale cu mult superioare, bucurindu-se de concursul și mai multor personalități și înscriind pe catalogul concursului mai numeroase genii virtuale, Festivalul a putut atrage, anul acesta, valuri și mai compacte de public, obligînd zeci de mii de melomani să-și planifice timpul și să-și ierarhizeze preferințele, în modul cel mai minuțios și cu renunțări, nu rareori, dureroase. A fost ceea ce se numește un mare succes.

Concomitent cu marifestările Festivalului, a avut loc expoziția colecției de picturi a Pinacotecii din Dresda, una din cele mai bogate și mai prestigioase ale lumii.

În momentul în care măsurile de organizare a Festivalului băteau în plin și intrau în faza finală, adică acum vreo două luni, sala Operei gemea și se cutremura, timp de o săptămînă, din cauza înghesuielii și a entuziasmului publicului nostru, la reprezentațiile Teatrului Pușkin din Leningrad, sub conducerea fantasticului Ohlapkov.

Chiar astă seară în marea sală a Palatului R.P.R. începe turneul trupei franceze de la „T.N.P." teatrul celei mai noi și mai substanțiale orientări a dramaturgiei și scenei franceze... Peste o lună, așteptăm turneul unei alte trupe leningrădene...

Și așa mai departe... Dacă mă duc cu gîndul înapoi, treptat, descopăr că fiecare asemenea prezență în țara noastră, a artei altor țări, a fost precedată, la răstimpuri foarte scurte, de o alta, și iarăși de o alta. Dacă mă informez pentru mai tîrziu, același lucru... În realitate, și de aceea nici nu mai resimțim senzația excepționalului, avem un permanent program internațional, împletit cu programul artistic național. Abia mai e timp ca sălile de spectacol, de concerte, de expoziții, suprasolicitate și supraaglomerate, să fie aerisite.

Ce înseamnă asta? Înseamnă, pur și simplu, că e pe cale să se înrădăcineze, că s-a înrădăcinat, în întreaga lume, conștiința că peste Republica Populară Romînă și peste Capitala ei, nu se mai poate trece cu vederea. Că o consacrare internațională de valori artistice parcă nu e deplină, parcă nu e consacrare, dacă nu poartă, pe certificatul ei și semnătura publicului romînesc.

Dar asta ce înseamnă? Înseamnă că arta noastră a crescut, că nivelul culturii noastre de masă s-a ridicat la mari înălțimi și participă, cu sau fără voia unora și a altora, la funcțiile de culme ale circuitului internațional.

Unde sînt vremurile cînd, din an în paște, poposeau și în pirloaga bucureșteană, în pirloaga romînească, o soprană celebră, un tragedian vestit, pentru a înfățișa publicului cosmopolit al burgheziei noastre, în număr de treizeci de loji a patru scaune, o frîntură din arta lor miraculoasă, așa cum navigatorii colonialiști de pe vremuri înfățișau băștinașilor țărmurilor barbare o oglinjoară sclipitoare sau o mărgea colorată.

Atmosfera vieții noastre artistice și culturale, desfășurarea obișnuită a activității ei, sînt, deci, de neîncetat festival. Și e bine să ne reamintim, din cînd în cînd, și cît mai des, acest fapt, pentru că el se datorește muncii socialiste a muncitorilor, țăranilor și intelectualilor conduși de partid, muncii libere și pașnice care, în mărețul efort de construire a societății socialiste, dezvăluie, cu atîta strălucire, darurile și puterile poporului nostru, întru frumos...

Radu POPESCU

Poporul romîn este identificat cu muzica

Interviul nostru cu violonistul mexican Henryk Szeryng

Dinamic, extrem de mobil și mereu dornic să cunoască fapte și oameni noi, violonistul mexican Henryk Szeryng — unul din prestigioșii soliști care au dat strălucire celui de-al II-lea Festival internațional „George Enescu" — este la fel de direct și concentrat în expresie, în contactul personal, ca și în interpretările sale de o îndelungată rezonanță și suavă transparență.

Fără tatonări sau rezerve, tonul este imediat deschis, aproape confident — tonul unui om de profundă sensibilitate și bogată experiență de viață, care îți se adresează ca unui prieten cu care reia o convorbire doar momentan întreruptă.

— *După cîte știm, aveți amintiri mai vechi legate de creația și persoana lui George Enescu.*

— Da, este adevărat, și tocmai acest fapt mă îndemna ca de mulți ani să fiu dornic de o revedere cu Bucureștiul. Aci am dat, de altfel, unul din primele mele concerte, sub bagheta maestrului George Georgescu — pe care-l cunoscusem în prealabil în orașul meu natal, Varșovia, debutînd cu același dirijor. Am rămas atunci imediat impresionat de muzicalitatea maestrului Georgescu, de întinderea cunoștințelor sale artistice, temperamentul său puternic, stăpînirea deplină a orchestrei, bunătatea sa.

Mai tîrziu, am avut fericirea de a-l cunoaște pe marele Enescu, de care mă lega o sinceră prietenie. Admiram pe muzicianul desăvîrșit, ca și pe omul de o înaltă noblețe sufletească, cu generoasa lui căldură, totdeauna gata să facă să țîșnească izvorul ascuns al unui talent, să-i îndrume pașii pe drumul spinos dar atît de pasionant, al autenticei arte. Aceste impresionări personale au contribuit ca să fiu, realmente, nespus de mîndru primind invitația de a reprezenta Mexicul ca membru în juriul de vioară și ca solist la aceasta sărbătoare muzicală care poartă numele ilustrului maestru romîn.

— *Aveți deci o autoritate cu atît mai mare de a vă pronunța și asupra concursului, care reunește în capitala noastră tineri sosiți din trei continente.*

— Vă pot spune că, în general, nivelul concursului este extrem de ridicat. Au venit să-și măsoare darurile artistice talente autentice, din numeroase țări. În juriu figurează nume ilustre din lumea muzicală, garantînd seriozitatea și valoarea deciziei finale — printre alții, bunul meu prieten, marele violonist sovietic Leonid Kogan. Fără a fi profet, pot spune că cel care va obține premiul întîi va fi întru totul demn de asemenea distincție și de interesul imediat al publicului.

— *Fiindcă a venit vorba de acest „stimulent viu" al marilor interpretări — ce părere aveți despre publicul romînesc, care a umplut sala la concertele dvs.?*

— Printre impresiile minunate pe care mi le-a prilejuit această animată vizită în țara dvs., se situează la loc de frunte cea pe care mi-a lăsat-o recitalul dat în excelenta sală a Palatului R.P.R. — o surpriză nespus de agreabilă.

Am aflat că asistau în sală aproape 3000 de persoane. Și după Chacona pentru vioară de Bach — desigur, o operă grandioasă, un monument al literaturii violonistice — sala parcă s-a năruit sub aplauze. Asta înseamnă reacția unui public de calitate; un public care nu așteaptă operele facile, foarte accesibile și „sigure", de sfîrșit de program, ci știe să se dăruiască pe deplin unei opere mari.

— *Cum apreciați colaborarea realizată cu muzicienii noștri?*

— Vă pot mărturisi că în multe țări din lume am colaborat cu interpreți sau dirijori romîni, și totdeauna asta a constituit o bucurie enormă pentru mine. O bucurie ușor de înțeles, pentru că într-adevăr, poporul romîn este identificat cu muzica. În zilele acestea, plimbîndu-mă prin peisajele delicat colorate de la țară, sau prin frumusețea uneori sălbatecă, de o mare puritate, a munților — mi-am dat seama că vioara face parte integrantă din viața Romîniei. Nu este numai o chestiune de educație — aci, ca și în Ungaria, sau în partea muntoasă a patriei mele, vioara este o tradiție moștenită și cultivată.

De aceea, nu m-am simțit aci într-o țară necunoscută, ci printre prieteni, cînstind cu emoție memoria marelui Enescu — și la aceasta a contribuit din plin, în concertul meu, prețuirea și căldura dirijorului Iosif Conta.

Iată de ce toată șederea mea aci a fost minunată și mi-a dăruit — pe plan artistic, uman și personal — emoții adînci, care mă îndeamnă să doresc o apropiată revedere.

— *Prin intermediul manifestărilor Festivalului, v-ați putut forma o opinie asupra stilului, asupra diferitelor tendințe din creația muzicală contemporană romînească?*

— Efectiv. Am putut asculta diferite opere de compozitori romîni contemporani și am ajuns la o concluzie nespus de fericită. Chiar cînd sînt folosite sisteme actuale, vecine cu muzica serială, nu se pierde niciodată sămînța adevărului. Adică, chiar compozitorii care nu urmăresc o creație de folclor stilizat, care nu vor să imite, de pildă, pe un mare valorizator de folclor — cum au fost Enescu sau Bartok, ca Szymanowski în Polonia, ca Manuel Ponce în Mexic — totdeauna muzica dvs. păstrează o savoare, cît de discretă, autentic romînească.

— *Înainte de a ne despărți, ați putea face o confruntare între amintirile dvs. și imaginile întîlnite în Bucureștiul actual?*

— În cursul frumoaselor și parfumatelor plimbări făcute în orele libere, mi-am conturat părerea în această privință. Am rămas plăcut surprins văzînd atîtea edificii noi, înalte, aerisite, moderne. M-au impresionat sălile de concerte, ritmul intens al vieții artistice — de un verificat bun gust, cu destule momente de culminație și un exigent eclectism. Dar mai ales m-a bucurat faptul că după grele încercări, după furtuna cumplită a războiului, Bucureștiul dvs. a ieșit victorios. Victorios pentru că astăzi este un oraș unde este loc pentru toți, unde fiecare are dreptul la soare.

— *Vă mulțumim pentru momentele de încîntare artistică pe care ni le-a dăruit prezența dvs. printre noi în aceste bogate zile ale Festivalului Enescu și vă dorim pretutindeni, în îndelungatul turneu european pe care-l întreprindeți, același succes de deplin meritat.*

Eugen B. MARIAN

Ne vorbesc geologii

(Urmare din pag 1-a)

devine „complice" și ne spune, printre altele, că prof. Gillet a întocmit o lucrare despre „Faunele pliocene și armaziene din Romînia". Nu fără un fior de mîndrie, aflăm de asemenea că, dacă am intra în biroul profesoarei din Strassbourg, am descoperi covoare romînești, țesături și diferite obiecte de artă populară romînească. Revenind la lucrările Congresului, care au interesat-o, cum mărturisește, în cel mai înalt grad, prof. Suzette Gillet conchide energic: „*E absolut necesară colaborarea între oamenii de știință din diferite țări!*"

Cîteva minute am avut o convorbire scurtă și cu prof. dr. *OTHMAR KUBIȚ*, rectorul Universității din Viena. Era a doua zi după un eveniment important: acordarea titlului de doctor Honoris Causa al Universității C. I. Parhon din București (distinsul nostru oaspete este doctor Honoris Causa al mai multor universități). Încă sub impresia emoției din ajun, d-sa ne-a împărtășit atașamentul și calda prietoate ce le nutrește pentru oamenii de știință de la noi și față de întregul nostru popor. Mulțumește și pe această cale pentru primirea și cinstea ce i s-au făcut de a fi invitat la congres și pentru înalta distincție primită.

În urma unei vizite prin țară a remarcat în special frumusețea regiunilor subcarpatice din Moldova și Bicazul, rezultat al avîntului general de la noi. Între cuvintele de rămas bun, prof. dr. Othmar Kubiț ține să adauge că e un militant pentru colaborarea științifică și coexistența pașnică.

În partea a doua a Congresului, delegații și invitații au făcut excursii în Baia Mare, Carpații meridionali, Dobrogea și în alte locuri din țară. Impresiile privind dezvoltarea geologiei la noi vor fi întărite, fără îndoială, cu noi argumente. Iar frumusețea munților și a litoralului Mării Negre e sigur că nu va fi uitată curînd de oaspeți.

Viorica CIORBAGIU

Concertul laureaților

Cel de al doilea Concurs internațional „George Enescu" s-a încheiat joi seara, în cadrul unei solemnități emoționante: tinerii laureați ai probelor de vioară, pian și canto au primit medaliile, diplomele și mențiunile care le-au răsplătit talentul și măiestria obținută după ani grei de studiu temeinic și care, pentru cei mai mulți dintre ei, constituie prima și veritabila consacrare pe drumul carierei lor artistice care abia începe.

Subliniind, în cuvîntul său, rostul și importanța concursului inițiat de statul nostru democrat-popular pentru cinstirea marelui fiu al poporului romîn care a fost genialul și eminentul muzician George Enescu, tovarășul Ion Pas, președintele Comitetului de organizare, a arătat că această strălucită manifestare artistică se situează pe planul atîtor manifestări ale țării noastre menite să contribuie la o mai bună înțelegere între popoare, la salvgardarea celui mai prețbun al omenirii, pacea.

În aplauzele însuflețite ale unui public numeros, au apărut apoi pe estrada sălii Palatului R.P.R. cîțiva dintre laureații Concursului, care au executat cu măiestrie fragmente de concerte, lieduri sau arii din opere.

La acest concert final și-au dat concursul, în ordinea apariției pe estrada sălii Palatului R.P.R.: violonistul Daniel Podlovski (R.P.R.) cu partea I-a din Sonata II-a de George Enescu, pianistul I. Lukowicz (R. P. Polonă) — partea III-a a Concertului nr. 1 pentru pian și orchestră de Chopin, mezzosoprana Emma Sarkisian (U.R.S.S.) — o arie din opera „Italianca în Alger" de Rossini, pianista Hong Teng (R. P. Chineză) — Toccata de Paul Constantinescu, violonistul V. Paraskevov (R. P. Bulgaria) — Sonata III-a de Isaye, basul Ayhan Baran (Turcia) — arie din opera „Don Juan" de Mozart, pianistul Arie Vardi (Izrael) — partea I-a a Concertului de Schumann, baritonul Dan Iordăchescu (R.P.R.) — liedul „Să schimbăm vorba" de George Enescu și arie din opera „Andrea Chenier" de Giordano și violonista Nina Mihailovna Beilina (U.R.S.S.) — Passacaglia și final din Concertul pentru vioară și orchestră de Șostakovici.

CURA DE STRUGURI

(Urmare din pag 1-a)

Acizii organici din struguri și sărurile lor — mai ales potasiul — întăresc și mai mult valoarea diuretică și eliminatorie amintită, iar bogăția acestui produs, neatinsă de nici un alt fruct, face din strugure un diuretic minunat, care ajunge să amelioreze uneori chiar stările hidropice, favorizînd eliminarea toxinelor risipite în organism.

Rolul și mai important al potasiului din struguri stă în faptul că acesta exercită o puternică acțiune de echilibru a sărurilor, la convalescenți și la operați, fenomen care a scăpat multor autori consacrați în materie de cură de struguri. De la Hippocrat se știe că sărurile de potasiu sînt diuretice și cholagoge, înlesnind diureza bilei. De aceea trebuie reamintit în permanență că, dintre toate fructele, strugurele este cel mai bogat în potasiu, devenind astfel cel mai diuretic și mai puternic eliminator, menit să descarce trupul de excesul de clorură de sodiu (sarea obișnuită) pe care medicii se ostenesc atît de mult să o înlăture prin dietele ce le prescriu.

Lipsa de vitamine în rația alimentară a atîtor suferinzi, debili, copii în creștere, bătrîni, provoacă tot felul de turburări scorbutice, mai mult sau mai puțin profunde: turburări de creștere și de formare, interesînd îndeosebi scheletul și oasele, afecțiuni bucale, turburări alveolo-dentare etc. Cura de struguri proaspeți, foarte bogați în vitamine, constituie un veritabil tratament opoterapic vegetal, mai ales pentru copii și pentru convalescenții după bolile infecțioase.

Prin bogăția lor vitaminică, strugurii proaspeți favorizează eliminarea materiilor nocive, trezește pofta de mîncare, regularizează ficatul, rinichii și intestinele, protejînd îndeosebi dezvoltarea osoasă și cea dentară.

Tot cura de struguri mai constituie uneori și un tratament de bază și aproape totdeauna unul ajutător, pentru afecțiunile renale, fiind egală regimului lactat și celui vegetarian. Tocmai pentru acest motiv ea se asociază curei de ape.

Efecte prielnice au fost observate și în cazuri de cardiopatii. Glucoza, ca și sărurile potasiului, acționînd asupra inimii, favorizează diureza.

Totodată trebuie stabilit că un ciorchine de strugure, consumat pe stomacul gol, devine un laxativ ideal, mai bun decît multe altele, acționînd, după cum s-a spus, prin zaharurile, acizii și elementele lui celulozice: pielițe și semințe. Pentru constipați, acțiunea aceasta este binevenită.

În sfîrșit, cura de struguri este prescrisă contra manifestărilor complexe, calificate „artritice": obezitatea, plethora, dyspneea, guta, migrena, turburările renale, hepatice, intestinale și depresiunile. Ea completează plăcut un tratament și un regim.

Desigur, este neapărat necesar să se consulte în prealabil medicul curant pentru practicarea unei cure de struguri, nu numai în scopul de a se fixa durata acesteia, ca și doza zilnică ce va trebui ingerată, dar și spre a se evita cazurile de intoleranță ce se pot ivi.

Pentru a înlesni persoanelor interesate, ca și medicilor consultanți, anumite chestiuni de amănunt, vom adăuga cîteva explicații cu privire la acest subiect. Cura de struguri se cere urmată, de preferință, la vie. Eficacitatea ei este desăvîrșită dacă urmează unei cure termale din cursul verii. Totuși, ea poate fi folosită și în condițiile de la oraș, urmîndu-se la domiciliu. O cură de struguri are valoare numai dacă este făcută *dimineața, pe nemîncate, în stare de repaus, doza prescrisă fiind ingerată fără grabă* (pe îndelete) și liniștit. După terminarea rației prescrise *nu trebuie să urmeze o gustare imediată*, fie oricît de ușoară. Este absolut necesar să se lase stomacului timpul și grija de a se debarasa în liniște deplină de întreaga masă a lichidului îndulcit, care îi dă destul de lucru.

Este cazul să fie sfătuite persoanele care se angajează la o astfel de cură, asupra necesității de a nu însoți acest sezon cu mîncăruri grele, cu băuturi alcoolice tari și cu oboseli excesive. Doza zilnică de struguri ce se prescrie variază după vîrstă, sex, starea sănătății și profesiunea pacientului. Este sigur că dozele exagerate devin mai vătămătoare decît folosul scontat. Dozele între 3—5 kg. zilnic, cum erau prescrise cu cîteva decenii în urmă, provoacă turburări ficatului și intestinelor. Faptul acesta e ușor de explicat. E destul să socotim că la 5 kg. struguri, ficatul va avea de prelucrat 1.200—1.500 gr. de zahăr zilnic, pentru a se aprecia efortul solicitat.

În prezent se socotește suficientă limita de 1 kg. de struguri, consumați pe îndelete într-o singură repriză, dimineața, pe nemîncate și în stare liniștită. La această doză se va ajunge treptat în curs de cîteva zile de la începutul curei.

Pentru bolnavi, copii și sexul slab, dozele se micșorează în raport cu starea și gradul de rezistență individual, după aprecierea medicului curant. Este greșit să se creadă că strugurii consumați peste zi ca desert, sau între mese, vor avea un efect analog cu cei luați în condițiile curei.

Durata unei cure *uvale* (de struguri) este de minimum 10 zile și nu poate depăși 20 de zile, ca și cea de ape termale.

Strugurii cu bruma pe ei, lipsiți de praf și fără urme de soluții anticriptogamice sau pulbere de sulf — provenind de la un eventual tratament întîrziat — pot fi consumați fără o prealabilă spălare, cu condiția să fie bine copți. Însoțiți de celulele de levure, care singure se înmulțesc în cursul toamnei, fixîndu-se pe ceara ce învăluie bobițele, strugurii sînt mult mai valoroși decît cei spălați. De aceea sînt de preferat curele urmate în podgorii. Strugurii cumpărați de pe piață vor fi controlați în prealabil și în cazul că vor apărea împrăfoșați, sau suspecți, se vor spăla și scurge de apă, înainte de a fi consumați.

Bobițele de pe ciorchine se mănîncă una cîte una, pe îndelete, fără a se îndepărta pielițele și semințele. Acestea din urmă nu se zdrobesc în dinți decît în măsura necesității de a se accentua efectul lor laxativ.

Ne aflăm în preajma culesului. Peste o lună nu se vor mai întîlni pe piață și nici la vie struguri proaspeți atît de frumoși, și de sănătoși pe care îi oferă soiul Chasselas, considerați excelenți pentru cură. Multe persoane care nu și-au găsit vindecarea cu medicamente procurate de la farmacie, pot să încerce leacul natural pe care îl înlesnește o cură de struguri. Nici chiar cei sănătoși nu ar putea regreta o astfel de probă, ieftină, ușoară și reconfortantă. Copiii, mai ales, pot profita cel mai mult.

Prof. I. C. TEODORESCU

Sub semnul unor mari eforturi creatoare

Să sosești la București sub semnul Festivalului și la Concursul „George Enescu", cînd ai avut norocul să-l cunoști și să-l prețuiești pe acest mare om, ce profundă emoție! Dar sînt fericit să comunic cititorilor „Magazinului" că, de îndată, amabilitatea primirii ce mi s-a făcut, spiritul de prietenie în care s-au desfășurat întrevederile și reuniunile noastre, mi-au dat sentimentul că mă aflu într-o țară de mult cunoscută.

București, oraș-capitală de o magnifică amploare, înconjurat de o centură de parcuri și lacuri, se înfrumusețează cu fiecare zi care trece, cu prețul unor eforturi demne de toată admirația. Pot cita cele trei săli de concerte, excepțional realizate din toate punctele de vedere — în mijlocul altor numeroase construcții noi, toate la fel de remarcabile.

Acea armonie vie, care însuflețea geniul lui Enescu, o regăsim astăzi în ritmul acestor mari eforturi creatoare. Pentru noi, pelerini ai muzicii, o regăsim mai ales în excepționala organizare a Festivalului și Concursului Enescu, demne amîndouă de numele glorios pe care le poartă.

JACQUES FESCHOTTE

București, septembrie 1961.

TOAMNA JAPONEZĂ 1961

Crizanteme și șomeri

NOTE DE CĂLĂTORIE

Toamna cu multele ei festivaluri tradiționale și concursuri sportive, cu expoziții de flori aranjate cu mult gust, și cu temperatura cea mai suportabilă din cursul anului, este anotimpul cel mai plăcut din Japonia, cu excepția taifunurilor care fac uneori ravagii pe coastele ei. În acest anotimp, Japonia este inundată de crizanteme, florile simbolice japoneze și are loc sărbătoarea crizantemelor ; atunci se bea sake (rachiu de orez) cu foi de crizanteme, căci un vechi obicei venit din China spune că o astfel de băutură ar da viață lungă... Aceste sărbători sînt un prilej de veselie pentru poporul japonez. Dar toamna aceasta găsește pe japonezi copleșiți de probleme sociale și politice dintre cele mai acute.

Pentru al 7-lea an consecutiv, în Japonia va avea loc în aceste luni un eveniment important din istoria luptelor muncitorești, va începe „ofensiva de toamnă", un gen specific de luptă al oamenilor muncii japonezi pentru apărarea drepturilor lor vitale. „Ofensiva din toamna acestui an, după cum a arătat Ivai, secretarul general al Sohyo (Consiliul general al sindicatelor din Japonia), va fi cea mai mare din cîte au avut loc pînă acum în Japonia".

Într-adevăr, în ultimii ani Japonia, una din țările capitaliste cele mai dezvoltate, este zguduită tot mai mult de puternice mișcări de masă cu caracter revendicativ și pentru apărarea democrației și păcii. Economistul japonez Kihatiro Kimura, analizînd situația economică și politică a țării, arăta că Japonia este expresia unor contraste nemaiîntîlnite, a contrastelor dintre oraș și sat, dintre întreprinderile mici și mari, dintre profiturile uriașe ale unui pumn de monopoliști și nivelul mizer de trai ale milioanelor de oameni ai muncii. Nici una dintre țările capitaliste n-a cunoscut, poate, în anii aceștia un ritm atît de ridicat în sporirea producției industriale ca Japonia. Capitaliștii japonezi au făcut multă propagandă despre înflorirea economică a țării, așa-numitul „boom divin" cum l-au numit ei, pe care l-a elogiat chiar și presa monopolurilor americane. Dar în spatele cifrelor despre creșterea producției de oțel, a producției chimice, de automobile, de vase, și a altor ramuri industriale, este camuflată exploatarea tot mai crîncenă a muncitorilor japonezi a căror forță de muncă este plătită la un nivel extrem de scăzut. Se pare că acesta este singurul lucru ieftin în Japonia !

Deși au trecut atîtea luni de la demisia guvernului Kiși, situația economică internă nu s-a îmbunătățit cîtuși de puțin în pofida planurilor spectaculoase prezentate de guvernul conservator al lui Ikeda. Așa-numitul program de „dublare a veniturilor" populației în 10 ani, s-a dovedit a fi un plan demagogic, iar promisiunile ademenitoare de lichidare a șomajului, de extindere a sistemului de asigurări sociale, de ridicare a nivelului de trai al țărănimii, sau de extindere și de sporire a pensiilor s-au dovedit a fi în realitate măsuri tot în folosul marilor monopoluri și nu al maselor largi populare din Japonia. Politica economică a guvernului Ikeda de intensificare a militarizării țării și îndreptată împotriva nivelului de trai al populației muncitoare, a adîncit și mai mult nemulțumirea poporului japonez.

Scriind aceste rînduri, îmi reamintesc de tabloul vieții cotidiene, de bogăția și mizeria Japoniei, pe care am avut prilejul să o vizitez. Străbătînd străzile orașului Tokio, în care trăiesc peste 9 milioane de oameni, am văzut nu odată cozi lungi în fața unor clădiri pe care scria : „Oficiul pentru stabilizarea muncii". I-am privit pe cei care plecau de la unul din ghișeele acestor oficii de plasare. Cu figuri triste, descurajate, mulți dintre ei primeau cine știe pentru a cîta oară însemnarea steagul roșu, este numele organului Partidului Comunist din Japonia. Spre deosebire de marile ziare burgheze ca „Asahi", „Mainici" sau „Yomiuri" ale căror redacții se află în clădiri impunătoare în centrul orașului, și au mii de salariați, redacția ziarului „Akahata" se află într-unul din cartierele mărginașe modeste ale orașului Tokio. Pînă acolo trebuie să te strecori printr-un adevărat labirint de străduțe întortochiate, adesea fără nume și numere. Șoferul ne-a zîmbit prietenos cînd i-am spus adresa. Am vizitat încăperile scunde din clădirea micuță a acestui ziar unde se tipărește cuvîntul adevărului. Cele cîteva zeci de redactori și tipografi care scot ziarul, m-au salutat cu bucurie. Redactorul șef adjunct al ziarului m-a poftit apoi la tradiționalul ceai verde japonez unde s-a înfiripat o discuție în jurul problemelor arzătoare care frămîntă azi poporul japonez : concedierile, șomajul, lupta pentru majorarea salariilor, și mai cu seamă lupta pentru lichidarea tratatului de securitate japono-american", tratat militarist care constituie principalul pericol pentru pacea și securitatea poporului japonez. Primim cîte un ziar abia scos din rotativă. Fotografiile care înfățișează pe muncitori demonstrînd, domină paginile mici presărate cu hieroglife. Primirea făcută la acest ziar și condițiile grele de lucru mi-au lăsat o adîncă impresie.

La întoarcere, răzbesc cu greu spre centru, căci coloanele de demonstranți se scurgeau neîncetat pe străzile marelui oraș. Șiruri nesfîrșite de demonstranți a căror conștiință de clasă a crescut tot mai mult în acești ani, iată tabloul tot mai obișnuit care caracterizează astăzi viața politică și socială a Japoniei. Puternicele acțiuni de masă care au avut loc în ultimul timp au devenit un adevărat coșmar pentru guvernul Ikeda ca și pentru predecesorul său Kiși și nu mai puțin și pentru aliații lor americani. Privindu-i pe acești demonstranți cu chipurile lor dîrze, ai imaginea Japoniei muncitoare care luptă. Japonezii merg în coloane adesea încinși în jurul capului cu o eșarfă numită „tenugui" pictată cu hieroglife pe care poți citi lozinci ca: „vrem salarii sporite!" „Okinava este a japonezilor !" „Jos cu tratatul de securitate japono-american !" Îmi revine mereu acea imagine a neputinței poliției japoneze față de valul nesfîrșit de demonstranți. Ea mi-a rămas ca simbol al neputinței crescînde a sistemului capitalist din Japonia de a mai exploata și asupri multă vreme zecile de milioane de oameni ai muncii din această țară.

Un aspect de la o demonstrație a muncitorilor de la fabrica „Sony" din Shinagawa

De mare importanță pentru lupta oamenilor muncii din Japonia este programul adoptat de cel de-al VIII-lea Congres a Partidului Comunist din Japonia din luna iulie a.c. Acest program indică maselor populare calea luptei pentru independență, împotriva militarismului, pentru neutralitate, pace și democrație, coexistență pașnică și ridicarea nivelului de trai. Partidul Comunist se află în fruntea luptei pe care o duce poporul japonez împotriva celor doi dușmani ai săi — monopolurile japoneze și imperialismul american. Politica dusă de Partidul Comunist se bucură de sprijinul larg al maselor de oameni ai muncii, de simpatia multor membri ai Partidului democrat și cel socialist, așa cum au demonstrat-o acțiunile unite care au dus la zădărnicirea vizitei emisarului imperialist american în Japonia, Eisenhower și apoi la demisia guvernului proamerican al lui Kiși, și mai cu seamă puternicele acțiuni de masă împotriva „tratatului de securitate japono-american", tratat care implică primejdia tîrîirii Japoniei într-o catastrofă militară de către imperialismul american. Acest tratat este totodată, un instrument de reprimare a poporului japonez.

Japonia de astăzi este aidoma unui vulcan care clocotește tot mai puternic, unde contradicțiile sistemului capitalist se adîncesc pe zi ce trece. Ikeda și aliații săi americani nu pot să nu fie îngrijorați. Ei se tem tot mai mult de soarta șubredă a tratatului militarist pe care un grup de politicieni în slujba monopolurilor, l-au strecurat gangsterește prin parlament, în pofida puternicei mișcări populare de protest a poporului japonez.

Pentru guvernul Ikeda, toamna lui 1961 se anunță tot mai sumbră. Recentele evenimente, printre care se numără și primirea călduroasă făcută de poporul japonez solului poporului sovietic A. I. Mikoian, precum și marile acțiuni de masă din aceste luni, arată care este adevăratul puls al poporului japonez și ce politică vrea acesta : relații de bună vecinătate cu Uniunea Sovietică și celelalte țări socialiste din Asia, lichidarea tratatului militarist cu S.U.A., o politică a păcii și prosperității în Extremul Orient.

Al. GHEORGHIU

In timpul unor demonstrații care au avut loc în fața clădirii parlamentului japonez, poliția a procedat la arestarea unor studenți participanți la demonstrație

variabilul răspuns sec : „Nu avem de lucru"... Aceste cuvinte au devenit un coșmar nesfîrșit pentru mulți muncitori japonezi care trăiesc de la o zi la alta cu iluzia că ar putea cîștiga cele cîteva mii de yeni pentru a-și putea asigura măcar hrana modestă de azi pe mîine. „Asemenea birouri de plasare, după cum mi-a explicat Suzuki, un ziarist japonez, care îmi arăta orașul, sînt cu miile în țară. Dacă am avea măcar și de lucru ! Șomajul la noi, sublinia el, este una din plăgile naționale ale Japoniei". Cozile de la aceste birouri de plasare, după cum am citit mai tîrziu în ziare, continuă să se îngroașe din cauza concedierilor progresive din industrie. „Este foarte greu pentru un om care a depășit vîrsta de 35 de ani să găsească de lucru în Japonia, dezvăluia nu de mult cunoscutul ziar burghez „Yomiuri". Fiecare al 4-lea japonez care a atins această vîrstă este șomer. Aceasta este răsplata pentru faptul că prin munca pe care a depus-o în anii de după război el a dat monopolurilor posibilitatea să se laude cu „boom-ul divin" ! Cei 10 milioane de șomeri totali și parțiali din Japonia sînt ca o sabie a lui Damocles ce atîrnă amenințător asupra economiei japoneze. În condițiile politicii economice actuale, Ikeda și ceilalți experți în problemele economice nu pot oferi soluția problemei. Dacă vrei să afli cine sînt magnații puterii în Japonia, este deajuns să citești mai atent mărcile de fabricație de pe diferite produse industriale, pe aparatul de aer condiționat din hotel : în ziare sau pe firme nu vei întîlni de obicei decît doar cîteva nume : Mițui, Mițubișî, Sumitomo, Isibași... Acestea sînt cele mai puternice monopoluri din Japonia, marile „Zaibatsuri", care alături de imperialismul american sînt „inamicul public nr. 1 al oamenilor muncii din Japonia. Ele sînt adevării și cei mai mari beneficiari ai „boom-ului divin" !

„Mirajul Ghinzei"

Noaptea, Ghinza, cel mai mare bulevard comercial din Tokio, este luminat feeric. Mii de baruri din cartierul Ghinza, cu reclame stridente în neon multicolor, atrag de departe pe trecători. De obicei aici își cheltuiesc banii elementele burgheziei japoneze și adesea mulți militari străini în uniformă kaki, purtînd pe rever inițialele binecunoscute de alamă : „U.S.A.". Dar puțini dintre cei 90 de milioane de japonezi își pot permite luxul să cheltuiască mii de yeni într-o seară în asemenea baruri. Adesea, pe străduțele întortochiate din cartierul Ghinza, în fața acestor baruri cu nume de rezonanță americană sau franceză, tinere japoneze, îmbrăcate în costume de music hall, oferă trecătorilor cutii elegante de chibrituri cu numele barului respectiv și-i îmbie cu surîsul caracteristic japonez, să poftească înăuntru. Aceste baruri sînt deservite, de obicei, de tinere fete numite „șigoto" care au și obligația profesională de a aprinde țigara clientului și a-i turna băutura în pahar. Ele sînt retribuite în funcție de consumația făcută patronului. Fukumoto, un tînăr redactor de la revista „Rodo Mondai" (Probleme sindicale) ne-a explicat drama acestor mii de fete care au emigrat de la sate, alungate de mizerie, atrase de strălucirea înșelătoare a orașului. Dar cele cîteva mii de yeni cîștigați pe lună cu prețul unei zile întregi de lucru pînă noaptea tîrziu, se cheltuiesc repede ; o mare parte dintre ele au fost, de aceea, nevoite să alunece în ghearele prostituției. „Gheișatul" modern a devenit o firmă care camuflează această plagă a Japoniei capitaliste. Femeile japoneze, în mare parte, au de suferit de pe urma rămășițelor feudale în mentalitatea bărbaților față de ele. Ele sînt educate și azi în spiritul supunerii tradiționale și înconjurate de o rețea de restricții sociale și economice. În pofida acestor cătușe invizibile legate de trecut, femeia japoneză participă în ultimii ani pe scară tot mai largă la acțiunile de masă din această țară pentru libertăți democratice, pentru un nivel de trai omenesc, pentru pace. Femeile japoneze sînt supuse discriminării și în ce privește salarizarea, deoarece ele primesc cu 40 la sută mai puțin față de salariul unui bărbat ce prestează aceeași muncă. Așa se explică de ce în restaurantele și magazinele din Tokio patronii preferă să angajeze aproape în exclusivitate vînzătoare.

Mulți tineri japonezi au părăsit satul plecînd spre marile orașe în căutare de lucru. Noua politică în domeniul agriculturii, proclamată de guvernul Ikeda, se dovedește a fi falimentară pentru țăranii japonezi. El propunea să se reducă cu 60 la sută populația rurală a țării, care în prezent numără 34 de milioane de oameni. Țăranii săraci și muncitori agricoli care se ocupă parțial cu agricultura, reprezintă aproximativ 60 la sută din populația rurală a Japoniei. Guvernanții japonezi urmăresc astfel să izgonească din agricultură milioanele de oameni spre a complecta rezervele de muncă ale industriei. Totodată, guvernul Ikeda caută să întărească gospodăriile chiaburilor pentru a deveni un sprijin al guvernului la sate. Mulți țărani săraci, ajunși în armata de șomeri de la oraș, s-ar mulțumi și cu cîteva sute de yeni pe zi pentru a-și procura pumnul de orez. Această armată de șomeri este folosită abil de capitaliști ca mijloc de presiune spre a sili clasa muncitoare să accepte salarii atît de reduse ca cele care se plătesc azi în Japonia. Mirajul Ghinzei, ca și al orașului japonez, este adesea fatal pentru mulți tineri care, lăsîndu-se înșelați de aparența strălucitoare îndărătul căreia se ascunde avidul sistem capitalist, nu vor putea cunoaște niciodată ce înseamnă a învăța și a se califica într-o meserie.

„Bătălia yenilor"

Seara, cînd magazinele mari din cartierul Ghinza se închid, grupuri compacte de vînzători se îndreaptă spre trenurile suspendate din centrul orașului care se succed din zece în zece minute, îndreptîndu-se vertiginos spre periferii. Dacă pentru unii Tokio este simbolul bogăției Japoniei capitaliste, pentru cei mai mulți cartierele mărginașe cu multe cocioabe, uneori cu mîile, sînt un sălaș al mizeriei, o consecință tragică a „boom-ului divin" al capitaliștilor. Toamna este în Japonia sezonul preferat al căsătoriilor. Mulți tineri nu îndrăznesc însă să-și înjghebeze un cămin din cauza lipsurilor materiale și a scăderii continue a nivelului de trai. În anul acesta, prețurile la mărfurile de consum și mai ales la produsele de primă necesitate s-au scumpit și mai mult față de anii trecuți. Au crescut tarifele de transporturi pe căile ferate, la autobuze, care erau dintre cele mai ieftine, apoi taxele la electricitate, gaz, apă, tarifele poștale, a crescut prețul lapte-lui, untului, pîinii, orezului, chiria, tarifele la frizerii etc. Totodată au crescut și impozitele percepute de la oamenii muncii cu toată aparenta reducere proclamată de guvernul Ikeda. Ziarul „Tokio Șimbun" scria cu ironie amară că în Japonia „nu se percep impozite doar de la cerșetori" ! Pe măsură ce condițiile de trai se înăspresc, „bătălia yenilor", cum spun japonezii, adică pentru sporirea salariului, devine tot mai aprigă. Am cutreierat uneori străduțele cu mici restaurante din inima orașului spre a vedea cum se hrănesc japonezii care primesc salarii mici. Am privit nedumerit porțiile minuscule de orez fiert, sau de supă de soia cu legume și de pește prăjit urmate de ceai verde, masă pentru care se plătește cîteva sute de yeni. Dar cît cîștigă azi un muncitor japonez ? Iată o întrebare pe care am pus-o multor japonezi. Datele oficiale și presa japoneză recunosc că salariile sînt încă prea mici față de creșterea continuă a costului vieții. Cifrele în yeni cu multe zerouri, par a fi o ironie amară. Mulți muncitori japonezi cu o calificare superioară nu primesc decît cîteva mii de yeni pe lună. Problema salariului minim vital este una dintre cele mai acute. Din cei 20 de milioane de muncitori din industria japoneză, un număr de 5,8 milioane primesc un salariu sub 8 mii de yeni, sumă care reprezintă minimum vital garantat și care este totuși depășită de nevoile zilnice ale muncitorilor.

O „carte albă" asupra salariilor, editată de Sohyo, arată că consumul mediu zilnic pe cap de locuitor a scăzut în 1957 față de 1956.

„Nivelul mediu al aprovizionării cu alimente din Japonia — se arată, de asemenea, într-un raport pe 1960 al comisiei economice O.N.U. pentru Asia și Extremul Orient — se apropie de nivelul la care se poate satisface foamea și se poate evita subalimentația". În loc de a consuma 3.000—3.500 de calorii cît are nevoie în mod normal muncitorul japonez, el nu poate consuma în medie decît 2.200 de calorii. Unele calcule făcute chiar de economiștii japonezi arată că vor trebui să treacă 20 de ani pînă cînd nivelul de trai în Japonia să ajungă la nivelul țărilor industriale avansate din Occident ! Deocamdată muncitorul japonez primește 1/3 din ceea ce obține un muncitor din Europa occidentală.

În timp ce spectrul mizeriei planează tot mai amenințător deasupra arhipelagului Japoniei, monopolurile japoneze își rotunjesc mereu profiturile. În 1960, profitul general al marilor întreprinderi monopoliste din Japonia a atins suma de 140 miliarde de yeni față de 56 miliarde în 1954, iar „cartea albă" arată că în Japonia mai există încă 8.500.000 de pensionari ale căror venituri nu pot asigura traiul familiilor lor.

★

Adesea, pe străzile din Tokio am avut prilejul să văd pe mulți manifestanți purtînd pancarte pe care scria cuvîntul „Sohyo" iar în fața sediului central al acestei organizații, cea mai puternică și mai influentă din Japonia, se vedeau mereu adunați zeci de activiști sindicali veniți din toate colțurile țării. Înmănunchind 3.700.000 de muncitori, Sohyo a organizat în acești ani importante acțiuni de luptă ale oamenilor muncii japonezi în cursul ofensivelor de primăvară și de toamnă la care au participat pînă acum din 1946 pînă în prezent aproximativ 50 de milioane muncitori. Printre acțiunile organizate de Sohyo anul acesta pot fi reamintite valurile de greve din industria carboniferă, luptele greviste victorioase din industria textilă din luna august cît și lupta îndelungată de mai bine de 10 ani care s-a încheiat anul acesta pentru salvarea unor muncitori feroviari implicați în „cazul Matukava". În prezent, programul Sohyo cuprinde importante revendicări ale oamenilor muncii printre care : salariul minim garantat de 8.000 de yeni lunar pentru o persoană, sporirea salariului minim cu 5.000 de yeni, încetarea „raționalizării" produselor, folosirea completă a zilei de muncă, reducerea duratei zilei de lucru, precum și încheierea tratatului de pace cu U.R.S.S. și restabilirea relațiilor diplomatice cu R. P. Chineză.

Coșmarul guvernului Ikeda

ÎN ORAȘUL SOARELUI

După cîteva ore de zbor am ajuns în Kara-Kum. La aerogară am fost așteptați de Aleksandr Sergheevici Ohotin unul din primii locuitori ai Orașului Soarelui — Solnțegrad.

— Acum — mi-a spus el stringîndu-mi mîna — puteți scrie despre instalațiile solare. În urmă cu cinci ani le-ați văzut în proiecte și machete, de astă-dată însă, le puteți vedea în natură, funcționînd.

Ohotin m-a condus lîngă un automobil neobișnuit și mi-a spus :

— Să încep cu acest „soaremobil". Vă amintiți că v-am arătat cîndva niște baterii solare ? De atunci coeficientul de utilizare a lor a crescut de două ori. Uitați-vă la acoperișul mașinii, la această „rețea" de elemente cu semiconductori. De dimineața pînă seara soarele le cedează energia, încărcînd necontenit acumulatoarele ușoare. Înaltul coeficient de utilizare a elementelor permite să se acumuleze atîta energie cît este necesară pentru o călătorie foarte lungă...

Am luat loc în „soaremobil". În cabină era răcoare. Bătea un vînțuleț răcoritor de la instalația de condiționare. Mașina înainta fără zgomot pe o șosea lată, asfaltată. Din loc în loc se zăreau oaze înfloritoare. Ele au apărut aici, în acest pustiu arid, cu totul recent, de atunci de cînd soarele a început să extragă... apa. A. S. Ohotin a oprit mașina lîngă o construcție de o formă lunguiață.

— Să vizităm gospodăria solară a acestei ferme zootehnice — mi-a propus el.

Ea a pus într-o oală carne și orez și după numai o oră ne-a servit un pilaf admirabil. Soarele este folosit aici la fiecare pas. Chiar și linia telefonică, numeroase aparate electrice, aparate de radio și televizoare sînt alimentate cu energie solară.

După ce am admirat toată această tehnică întîlnită în drumul de la aerogară, am plecat mai departe la Solnțegrad. De departe, orașul părea o insulă de verdeață. Dar pe măsură ce ne apropiam mai mult de el, se conturau tot mai clar clădirile sale albe, dreptunghiulare, de cîte trei etaje. Pe o colină din mijlocul orașului se înalță un turn ajurat — prima electrocentrală din lume pe bază de energie solară. Firește, ea este mai complicată decît electrogeneratoarele termice pe care le-am văzut la fermă — dar principiul de construcție este același — aceleași reflectoare și baterii solare, numai cu mult mai mari — adevărate „vele". Ele schimbă automat unghiul de înclinare, dirijînd „petele lor luminoase" direct spre bateriile termice, fixate pe turn. Energia solară concentrată de uriașele „vele" se transformă pe loc în curent. Centrala se „autodirijează" și „autoreglează". Acoperișurile tuturor clădirilor orașului sînt de asemenea acoperite cu rețele de fotoelemente, care produc energie electrică. Bateriile livrează curent acumulatoarelor. În felul acesta, în case sobele electrice, frigiderele, aparate de condiționat aerul pot fi folosite toată ziua.

Cînd am intrat în laboratorul Institutului Solar, afară era o căldură dogoritoare. În încăpere însă domnea o răcoare, plăcută. Ea e realizată nu numai cu ajutorul aparatelor de condiționat aerul. Există și niște geamuri late, acoperite de o peliculă subțire cu semiconductori, a căror menire dublă e de a lăsa să treacă bine lumina, oprind, în schimb căldura razelor solare.

Am pornit apoi să vizităm întreprinderile orașului. Cîteva fabrici, nu prea mari, s-au specializat în producția de materiale cu semiconductori și în elaborarea unor metale rare. Dar aici cuptoarele de topire nu au nimic comun cu cele ce se pot vedea în uzinele din Moscova sau alte orașe ale U.R.S.S. Uriașe „vele" solare dirijează căldura soarelui spre niște oglinzi sferice, în focarul cărora se evaporează ușor chiar și wolframul. Aici temperatura atinge 4000 grade. Dar nu rămîn nici un fel de produse ale arderii, ceea ce permite să se elaboreze metale cu cel mai înalt grad de puritate.

Iată și o mare bază industrială — experimentală. Aici se produce o variată aparatură solară pentru orașele și satele Crimeei, Caucazului, Asiei Centrale.

Am fi putut continua excursia noastră prin acest oraș care a luat ființă în pustiu, dar... Solnțegradul nu figurează încă pe nici o hartă. Nu a fost creat încă nici „soaremobilul", nu au fost construite încă nici casele solare. Împreună cu A. S. Ohotin am apreciat însă, că toate acestea vor putea să apară peste vreo cinci ani, sau chiar mai curînd.

În laboratorul de tehnică solară al Institutului energetic din Moscova, Ohotin ne-a arătat cîteva prototipuri de bucătării solare, de cuptoare de topire, de instalații de fiert apa, de foto și termobaterii cu semiconductori, funcționînd pe baza energiei solare. Din punct de vedere tehnic aceste instalații au fost puse la punct. Urmează să se pună la punct și producția lor.

La Institutul energetic s-a făcut un calcul interesant : dacă în pustiul Kara-Kum sau în altă regiune sudică a țării s-ar amplasa elemente termice solare pe un teritoriu egal cu suprafața lacului de acumulare al hidrocentralei Kuibișev, chiar la un coeficient de utilizare de numai 12 la sută, ele ar putea da de 80 de ori mai multă energie decît produce hidrocentrala „V. I. Lenin" de pe Volga...

VL. POSPELOV

Cît valorează un minut

Valoarea unui minut în țara constructorilor comunismului e de-a dreptul uluitoare. Un minut, adică atît cît numeri pînă la șaizeci e un interval atît de scurt încît ți se pare cu totul neglijabil. Și cîte nu realizează oamenii muncii sovietici în cele 60 de secunde !

Dar iată și cîteva exemple :

Într-un minut se produc în U.R.S.S. :

— peste 130 tone oțel. Din acest oțel se pot fabrica 88 de tractoare puternice de tip S—100.

— circa 280 tone minereu de fier și 910 tone cărbune. Pentru transportul lor e nevoie de o întreagă garnitură de tren.

— 620.000 kWh de energie electrică. Ea e suficientă pentru a ilumina, timp de 3 ani o așezare muncitorească de 400 case.

— 310 tone țiței. Din el se pot obține 210 tone benzină, suficientă, drept carburant, pentru 30 de automobile spre a face ocolul lumii pe linia ecuatorului.

— 30.000 metri liniari de diferite țesături. Ele ajung pentru a îmbrăca pe toți locuitorii unei mari așezări muncitorești.

— 2 automobile și un tractor.

— 4 apartamente. Aceasta înseamnă că la fiecare 15 secunde se poate muta cîte o familie într-o locuință nouă.

— 50 tone îngrășăminte. O cantitate suficientă pentru îngrășarea a 70—75 ha. de pămînt arabil.

— 6 televizoare.

— 100 ceasornice.

Toate acestea se datoresc în primul rînd înaltului nivel al tehnicii sovietice.

Oriunde îți aruncai privirea, se vedeau pretutindeni oglinzi sferice, asemănătoare cu niște umbrele gigantice.

— Aceste „umbrele" colectează „petele luminoase" — mi-a explicat Ohotin. În focarul lor temperatura este atît de înaltă încît bateriile termice trebuie răcite cu apă. În schimb „recolta" de energie crește foarte mult. Termogeneratoarele livrează curent pompelor care pompează apa din puțuri.

Ne-am plimbat printre aceste gigantice instalații solare. Asemenea floarei-soarelui ele se roteau automat după direcția soarelui pe cer. Ne-am oprit lîngă instalațiile de fiert apa. Numai una dintre ele dă 40 litri de apă fiartă pe oră. Tot aici am văzut și frigiderele solare care răcesc laptele. Apoi cisternele umplute cu lapte au plecat una după alta spre oraș. Lîngă casele lucrătorilor fermei, am văzut bucătăriile solare. Lîngă una din ele se afla o femeie.

Harta unor visuri bolnăvicioase

În presa occidentală răzbat aproape zilnic noi mărturii cu privire la planurile revanșarde ale cercurilor militariste de la Bonn. În presa burgheză irlandeză, de pildă, a apărut zilele trecute o hartă extrem de semnificativă. Este vorba de harta Germaniei hitleriste din anul 1937. Apariția ei a fost plătită de ambasada Germaniei occidentale din Dublin. Pe această hartă provocatoare, teritoriile Republicii Democrate Germane au fost însemnate ca fiind o „zonă sovietică" ! Apoi, teritoriile poloneze situate la răsărit de linia Oder-Neisse au fost denumite ca fiind „sub administrare poloneză". Pe aceeași hartă sînt formulate și revendicări asupra unor teritorii sovietice. Textul care însoțește harta, elaborat de reprezentanții regimului de la Bonn, susține că „din punct de vedere constituțional Germania continuă să existe în frontierele din 1937". După cum se vede, diplomații revanșarzi de la Bonn susțin că cercurile guvernante vest-germane „acționează ca succesor al Reichului german".

În mod normal o asemenea hartă nu ar putea fi primită decît cu zîmbete, ca un produs al unei minți bolnăvicioase. Apariția ei în actuala conjunctură internațională nu este însă cîtuși de puțin întîmplătoare. Ea are loc în același timp cu intensificarea psihozei războinice de către cercurile revanșarde de la Bonn, are loc tocmai în momentul intensificării pregătirilor militare de către cercurile militariste, agresive, din Occident. Apariția ei și într-o serie de alte publicații din Occident constituie un avertisment în plus în legătură cu planurile periculoase ale revanșarzilor de la Bonn.

După cum au relatat o serie de ziare din Occident, reprezentanțele diplomatice vest-germane din diverse state au finanțat campanii importante menite să „convingă" opinia publică cu privire la „justețea" pretențiilor agresive ale clicii militariste de la Bonn.

Ziarele occidentale care au publicat harta revanșardă difuzată prin intermediul diplomaților vest-germani ignoră se pare că aceleași cercuri militariste formulează pretenții și asupra Alsaciei franceze, asupra unor teritorii daneze și asupra altor regiuni aparținînd unor state din Apusul Europei.

Revanșarzii de la Bonn folosesc tot mai des în ultima vreme limbajul lui Goebbels. În presa vest-germană se aud referiri repetate cu privire la așa-numitul „spațiu vital" etc. După cum se pare s-a luat chiar o hotărîre cu privire la folosirea din nou a tuturor strofelor din vechiul imn al Germaniei hitleriste.

Aceste manifestări primejdioase nu au putut fi trecute sub tăcere de acea parte a cercurilor burgheze din Occident care judecă cu mai multă luciditate evoluția situației internaționale. În ziarul englez „Guardian" a fost publicat un material care a atras atenția imediată a unor largi cercuri ale opiniei publice. Este vorba de scrisoarea unui deputat laburist, Allan Thompson. Deși adept convins al politicii blocului agresiv NATO, Allan Thompson ia totuși atitudine față de ultimele discursuri și acțiuni întreprinse de cercurile guvernante de la Bonn. În ampla sa scrisoare adresată ziarului el scrie despre „caracterul provocator al politicii externe a Germaniei occidentale : refuzul de a recunoaște linia de graniță pe Oder-Neisse ; revendicările privitoare la acordarea către Republica Federală Germană a jurisdicției asupra Berlinului... includerea în guvernul de la Bonn a unui „ministru pentru problemele întregii Germanii".

El menționează „pretențiile și mai sălbatice enunțate în discursurile politice ale oamenilor de stat din Republica Federală Germană : pretenții de recucerire a tuturor teritoriilor pierdute".

În sfîrșit, îngrijorarea sa este provocată de faptul că „S.U.A. și Anglia continuă să acționeze în așa fel ca și cum interesele Germaniei Occidentale coincid întotdeauna și necondiționat cu interesele noastre (adică engleze)". Drept exemplu al unor asemenea acțiuni Allan Thompson citează „hotărîrea comitetului pentru predarea geografiei de pe lîngă Consiliul European de a restabili pe hărți granițele Germaniei din 1937".

Îngrijorarea lui Thompson arată odată în plus că cercuri din ce în ce mai largi ale opiniei publice din Occident încep să-și dea seama de nerușinarea acțiunilor întreprinse de revanșarzii de la Bonn. Pentru tot mai numeroase cercuri burgheze începe să devină mai clară însăși necesitatea luării unor măsuri radicale pentru a se determina eșecul planurilor aventuriste ale revanșarzilor vest-germani. Pentru a se opri mîna atîțătorilor la un nou război mondial trebuie încheiat neîntîrziat Tratatul de pace cu Germania.

Senatorul Dodd s-a supărat pe Guiana britanică

Guiana britanică — stat cu numai 500.000 locuitori în nordul Americii de sud — are desigur o pondere mai mică în ansamblul evenimentelor internaționale. Cu toate acestea, oameni politici și ziare din Occident i-au acordat de curînd multă atenție. Referindu-se la Guiana, senatorul american Dodd a declarat înfuriat : „O întărire a comunismului internațional pe continentul sud-american ! O primejdie mai potențială, mai serioasă decît Castro !" El a cerut chiar să se ia măsuri...

Dar de ce s-a supărat senatorul Dodd pe poporul guianez ?

Răspunsul e simplu.

Poporul Guianei, în majoritatea sa, s-a pronunțat din nou în favoarea independenței depline ! Partidul popular-progresist din Guiana care luptase de ani de zile pentru scuturarea jugului colonialist a repurtat în alegeri o victorie categorică : 20 din 35 mandate în Adunarea legislativă a țării !

A devenit clar și pentru senatorul Dodd că, mai devreme sau mai tîrziu, Guiana va reuși pînă la urmă să dobîndească independența deplină. Ce se va întîmpla atunci cu bogatele zăcăminte de bauxită (Guiana dă o zecime din întreaga producție de bauxită a lumii capitaliste), zăcăminte pe care acum le exploatează cu mari beneficii concernele americane „Reynold's Metal" și „Aluminium Company of Canada" ? Nu cumva vor fi silite aceste companii să-și reducă beneficiile ? Ce se va întîmpla cu trusturile care exploatează imensele plantații de zahăr ? Ce influență va avea Guiana asupra altor țări din jur aflate sub dominația capitalului străin ? Faptul că nu a găsit un răspuns mai încurajator la aceste „ce"-uri l-a supărat grozav pe senatorul Dodd. Și nu numai pe el.

De cealaltă parte a Atlanticului, ziarul englez „Daily Express" nu s-a sfiit să amenințe că, la nevoie, Anglia va anula rezultatul alegerilor, așa cum a făcut și în anul 1953. Dar lamentările și amenințările nu constituie o politică înțeleaptă, nu sînt o stavilă în fața istoriei. Faptele arată că nu poate fi stăvilită mișcarea pentru eliberarea completă a coloniilor de sub orice formă de colonialism. Acest proces nu-l pot opri nici o sută de senatori Dodd.

DE PRETUTINDENI

TREI TONE de furnici au fost transportate în coșuri mari de la orașul italian Civitavecchia peste mare în Sardinia. Furnicile au fost strînse în Alpii italieni și au menirea de a izgoni furnicile mai puțin pașnice de pe insulă care distrug arborele de plută.

●

UN AUTOMAT de muzică a fost instalat la oficiul stării civile din Enschede (Olanda). Perechile își pot alege, din 47 de discuri, muzica pe care și-o doresc pentru momentul cînd rostesc memorabilul lor „da".

●

FINLANDA este denumită țara celor 1000 de lacuri. Totuși autoritățile finlandeze, ajungînd la concluzia că cu tot marele lor număr, ele nu satisfac cerințele, au hotărît să construiască încă un lac, cu o capacitate de 5 milioane m.c. apă. Hotărîrea a fost determinată de secetă și de răspîndirea excesivă a algelor, ceea ce împiedică aprovizionarea cu apă a capitalei finlandeze.

●

UN AUTOMAT de muzică a fost instalat la oficiul stării civile din Enschede (Olanda). Perechile își pot alege, din 47 de discuri, muzica pe care și-o doresc pentru momentul cînd rostesc memorabilul lor „da".

●

SAVANȚII din Leningrad au creat un microscop ultraviolet fluorescent, de care se servesc la studiul proceselor care se petrec în celulele vii ale organismului. Acest nou aparat e înzestrat cu o instalație de fotografiat. Imaginile diferitelor sectoare ale celulei se fixează pe o peliculă ultrasensibilă.

●

SAMMY, foca grădinii zoologice din Seattle, a murit nu demult din cauza unei intoxicații cu... aramă. Ea a mîncat 342 monede aruncate de vizitatorii grădinei. Autopsia a stabilit că înghițise 1.200 gr. de metal.

●

MATENDORAN-ul e un depozit al R. S. S. Armeană unde se păstrează manuscrise vechi. Aici se găsesc 10.000 manuscrise pe pergament și hîrtie, 3600 fragmente și mii de documente de arhivă. Acest depozit păstrează și colecțiile primelor cărți și ziare armene imprimate. Printre documentele rare se poate vedea un mic calendar de dimensiunile 3/4 cm., cu greutatea de 19 grame, care a fost întocmit la Caffa (oraș din Crimeea) în anul 1436.

●

NU DEMULT businessmenii au considerat util ca reclamele cinematografelor să nu fie date numai înaintea începerii vizionării, ci chiar în timpul rulării filmului. Și anume, acolo unde acțiunea ajunge la punctul culminant. Astfel, la prezentarea filmului „Crimă și pedeapsă", după romanul lui Dostoievski, în secvența

în care Rascolnikov se pregătește să comită omorul, pe ecran a apărut următorul text : „Dragi spectatori ! De bună seamă că vă întrebați de ce Rascolnikov e atît de agitat. Foarte simplu : n-au existat încă tabletele noastre calmante".

●

UN ECRAN puțin obișnuit s-a instalat anul acesta deasupra Caspicei. Întins între doi stîlpi, seara pe el sînt proiectate de pe coastă, diferite filme documentare și științifice care sînt vizionate de numeroși locuitori ai orașului Baku. Sala acestui original cinematograf ...e parcul maritim ale cărui alei oferă locuri unui număr de 2.500 de spectatori.

magazin LITERAR-ARTISTIC

O comedie plăcută — un spectacol reuşit

Acela care aşteaptă să vadă în „Băieţii veseli" obişnuitele „cîrlige" în care, după părerea unora, din fericire puţini, trebuie să abunde o comedie şi să asculte cum de pe scenă se revarsă spre sală „perlele" limbajului bulevardist, va pleca desigur dezamăgit de la această premieră a Teatrului C. Nottara. Spectatorul dornic însă de o comedie tonică, în care sînt scoase în evidenţă cu umor şi bună dispoziţie valenţele pozitive ale oamenilor noştri de azi, de un ris sănătos şi molipsitor, îndreptat asemenea unui tratament făcut cu grijă de un medic priceput şi optimist, împotriva unor boli cum sînt chiulul, lenea, superficialitatea, va găsi în piesa lui H. Nicolaide şi în spectacolul realizat de Mircea Avram, exact aceste lucruri. Evident, un merit deosebit revine aci regiei, care a ştiut să conducă cu fermitate acţiunea comediei şi colectivul de interpreţi, nu în favoarea valorificării scenice a celor trei „băieţi veseli" (care „veseli" fiind, nu sînt totuşi apariţii noi în dramaturgia noastră), ci în aceea a evidenţierii personalităţii meşterului comunist Udrea şi terapeuticii morale aplicată de acesta cu vioiciune şi încredere în oameni, băieţilor.

Într-un decor unic, aerat şi vesel ca şi piesa, realizat de Lidia Iovănescu-Radian, am recunoscut jocul firesc al lui Nucu Păunescu, care în meşterul Udrea a dominat cu voioşia bonomă ce stă bine oricărui erou pozitiv de comedie, acţiunea conducînd-o tot timpul cu un scor de 3—0; l-am regăsit pe Sebastian Radovici, degajat şi creînd un tip pe un text puţin generos; pe Petru Popa, un savuros Popescu Hent, pe Ovidiu Moga şi Cristina Tacoi, toţi vorbind de faptul că Teatrul C. Nottara dispune de actori tineri talentaţi, deşi numai rareori (ca acum) folosiţi cum trebuie. Şi Verei Lazăr pare a i se fi inoculat, cu ocazia acestui spectacol, mai multă mobilitate şi expresivitate, în vreme ce Valeriu Arnăutu s-a menţinut ţeapăn, într-un rol ce cerea degajare, iar George Negoescu a făcut faţă corect, deşi fără sclipiri, „teribilismului" lui Băscuţă.

O comedie fără pretenţii, dar tocmai de aceea plăcută şi un spectacol bucuros cu atenţie şi măsură, ce merită din plin aprecierea spectatorului — aceasta este premiera cu care Sala Studio a Teatrului C. Nottara şi-a deschis stagiunea 1961—1962.

Mariana PÎRVULESCU

Pe scurt despre cărţi noi

George Dumitrescu: Glasuri limpezi

E fapt cert că, ori de cîte ori apare o carte de versuri pentru copii, se bucură nu numai aceştia ci şi părinţii şi educatorii. Valoarea educativă a versurilor şi dorinţa copiilor de a şi le însuşi se fac tot mai mult simţite. Iată de ce apariţia volumului de versuri, intitulat sugestiv „Glasuri limpezi", constituie în afară de o nouă contribuţie în domeniul literaturii noastre pentru copii şi o mulţumire a acestora.

Calitatea versurilor este aceea că sînt simple, pe înţelesul celor cărora se adresează. George Dumitrescu, operînd cu acest element, nu neglijează însă stilul imagistic, culoarea plăcută a cuvîntului, bogăţia rimei, tonul şăgalnic.

Să urmărim, de pildă, poezia „Mîndrie":

Ochii ei de diamant
Şi-i ascunde în batistă
„Genoveva de Brabant"
I-a părut o carte tristă.

— Cum? Tu plîngi pentru-o nălucă?
Frăţiorul ei exclamă:
— Nu-s eu slabă, Ştefănucă,
Mi-a intrat în ochi o scamă!

Autorul combate cu spirit caustic diferite porniri: moftul, lăcomia, invidia, îmbuibarea, cearta. Păcat însă că el se opreşte numai la portretizarea unor asemenea tipuri şi nu merge mai departe, la recomandarea atitudinii celei mai corecte. Or, tocmai aici stă cheia sădirii unor alese însuşiri sufleteşti. Invidiosul se face galben cînd cineva e îngrijit îmbrăcat sau răspunde bine la lecţii. Mîncăul e arătat numai în dorinţa lui de a înghiţi cît mai mult. Mofturosului nu-i plac morcovii şi nici caşul. Dar care trebuie să fie poziţia faţă de ei? A lăsa rezolvarea numai pe seama copiilor este o chestiune destul de dificilă.

Figura mamei şi a tatei, bunătatea şi grija lor pentru cei mici sînt redate cu sensibilitate. Poeziile „Mama" şi „Cîngăşie" sînt unele dintre cele mai izbutite.

Se mai găsesc în volum poezioare de cîteva versuri, grupate în cielul „Baloane de săpun" şi avînd caracter epigramatic. În mare parte sînt reuşite pentru că au o ţintă bine aleasă, sînt sprintene, uşor de reţinut, dublate de vignete sugestive. Nu toate însă par a se adresa copiilor, ci mai degrabă constituie sfaturi pentru maturi sau simple cugetări în versuri.

Poezia „Bucuria" nu transmite prea mult copilului şi din care cauză nu este tentat să o înveţe:

Bucuria-clopoţel
Argintiu, ce clar răsună!
Inima ţi-o simţi mai bună,
Cîndul fapte mari visează.
Tremuri ca un ghiocel
Cînd l-atinge prima rază.

S-ar fi cuvenit de asemenea lărgit şi mai mult orizontul intelectual al copilului. Dacă vieţii la sat îi este dedicat un ciclu special („Pe drum de ţară"), muncii din fabrici, de pe şantiere nu i se atribuie versuri mai numeroase şi nici mai consistente. Volumul se cerea întregit cu poezii care să dea copiilor noţiuni despre frumuseţea muncii, despre marile noastre realizări.

C. ŞERBAN

DOUĂ REMARCABILE ALBUME

Litoralul românesc

Editura „Meridiane" a scos recent de sub tipar un interesant şi excelent ilustrat album cuprinzînd aspecte de pe litoralul Mării Negre.

După un savuros cuvînt înainte semnat de poetul M. Beniuc, cititorul se poate delecta privind fotografiile care aparţin lui Alex. Puiu Florescu, H. Löffler şi Al. Mendrea de la Studioul fotografic al Combinatului Poligrafic „Casa Scînteii". Pentru calitatea ireproşabilă a imaginilor şi pentru cea a împrimărilor artiştii fotografi şi muncitorii tipografi merită calde felicitări căci chiar dacă n-ai văzut încîntătorul nostru litoral, îl iubeşti numai răsfoind paginile albumului.

Pretutindeni clădiri, care de care mai frumoase. Flori. Lanuri de flori de toate culorile. Soare mult şi întinderi de apă. Aceste elemente îţi aduc vigoare din fotografii. Ele toate servesc omului, bunei sale odihne.

Obiectivul fotografic îi întîmpină peste tot pe oamenii muncii, locatari ai vilelor cochete, spectatori ai teatrelor în aer liber, călători pe vapoarele care fac curse în larg.

Albumul „Litoralul românesc" este o piesă de artă ce o recomandăm iubitorilor de frumos.

Peşterile româneşti

Pămîntul ţării noastre are şi frumuseţi ascunse pe care ochiul nu le poate surprinde decît coborîndu-te la adîncimi apreciabile. Cine nu a auzit de peşterile noastre, unele din ele purtînd podoaba stalactitelor şi stalagmitelor? Înlăuntrul acestor peşteri există o lume aparte, cu plante şi gîze ce au format obiectul preocupărilor speologilor români.

Datele deţinute de această ştiinţă, îmbogăţită de savantul Emil Racoviţă, sînt din ce în ce mai cuprinzătoare. Oameni curajoşi înfruntă greutăţile subterane aducînd la lumină imaginile grotelor săpate de milenii de dalta apelor.

Albumul realizat de Mihai Şerban, Iosif Viehmann şi Dan Coman reuşeşte să dea o imagine complexă asupra frumuseţilor dar şi a primejdiilor la care este supus la tot pasul, cercetătorul.

Fotografiile prezintă adevărate broderii de piatră, lacuri situate la mari adîncimi pe luciul cărora lunecă bărci de cauciuc, curiozităţi care au darul de a interesa pe oricine.

Timpul petrecut în tovărăşia albumului „Peşterile româneşti" aduce cunoştinţe noi, mărturii interesante despre adîncurile pămîntului.

Const. SÎRBU

Lucia Sturdza-Bulandra

Am primit vestea morţii marei noastre actriţe şi colege cu o negrăită durere. Mă aflam în scenă.. Plecasem la Focşani cu o echipă a Teatrului Municipal, teatru pe care de la înfiinţare l-a condus cu atîta competenţă, înţelepciune şi rară pasiune pînă în ultimul moment al vieţii sale, Lucia Sturdza-Bulandra. Reprezentaţia cu „Trei generaţii" de Lucia Demetrius, se afla în plină desfăşurare, cînd un telefon din Bucureşti ne-a adus vestea care ne-a umplut inimile de o mare, incomparabilă tristeţe. La sfîrşitul spectacolului, Fory Etterle a anunţat publicului încetarea din viaţă a aceleia care a fost marea artistă a poporului Lucia Sturdza-Bulandra. Cu toţii laolaltă, public şi actori am păstrat un moment de reculegere.

Totul mi se pare ireal..

Parcă o văd, plină de viaţă şi de energie, aflîndu-se tot timpul printre noi, permanent prezentă în teatru, în sălile de repetiţii, la recuzită sau la croitorie, dăruindu-se pe scenă cu o forţă şi o pasiune artistică inepuizabilă, jucînd deseori şi după amiaza şi seara...

Lucia Sturdza-Bulandra a fost pentru noi toţi, artişti mai vîrstnici sau mai tineri, un minunat exemplu de ceea ce se numeşte în înţelesul larg al cuvîntului, artistul-cetăţean, care-şi dăruie fără precupeţire forţele pentru progresul social, pentru pace. Directoare a Teatrului Municipal, Lucia Sturdza-Bulandra era continuu preocupată de atragerea noului public format din muncitori şi ţărani, către teatru. S-a ocupat astfel îndeaproape de organizarea unor spectacole pe şantierul de la Bicaz, iar teatrul nostru a fost primul, care sub conducerea marei actriţe, a iniţiat deplasări şi scurte turnee la sate în sprijinul diferitelor campanii, ajutînd în acelaşi timp mişcarea artistică de amatori. Membră în Comitetul de luptă pentru pace, în Comitetul de apărare a Copilului, membră fondatoare a Institutului Român pentru Relaţiile Culturale cu Străinătatea, membră în Consiliul Ştiinţific al Institutului de teatru, deputată, Lucia Sturdza-Bulandra a desfăşurat, cu dragostea de muncă şi pasiunea ce o caracterizau, nu numai o activitate artistică susţinută şi de mare valoare, dar şi o activitate permanentă, neobosită, pe tărîm social.

Şi acum Lucia Sturdza-Bulandra nu mai este. Mie, care am muncit alături de dînsa foarte mulţi ani, încă de pe vremea companiei Bulandra, lucrul mi se pare de necrezut.. Şi totuşi..

Va rămîne mereu, pentru noi toţi, pentru scena noastră, un exemplu viu de disciplină şi probitate artistică, de muncă neobosită, un exemplu de artist care şi-a dăruit toate forţele poporului. O vom păstra întotdeauna în memorie şi în suflet pe Lucia Sturdza-Bulandra, aşa cum a fost, plină de viaţă şi de clocotitoare energie, imagine de neuitat a unei mari actriţe a scenei româneşti.

Jules CAZABAN
artist al poporului

Teatre populare în Occident

Tot mai evidentă apare în Occident reacţia adevăraţilor oameni de teatru, faţă de arta decadentă a claselor stăpînitoare, faţă de piesele negre, lipsite de orice perspectivă a dramaturgilor care au ajuns la concluzia lipsei de sens a vieţii, faţă de arta scenică artificială şi antirealistă a unor regisori şi actori la „modă". Reacţia aceasta s-a manifestat şi se manifestă în multe din ţările capitaliste, mai cu seamă în Franţa, Anglia, Italia, cu formarea unor trupe de teatru popular şi muncitoresc, din care „Teatrul Naţional Popular" al lui Jean Vilar şi „Piccolo Teatro" din Milano au ajuns de mult cunoscute în întreaga lume. Greutăţile inerente începutului pe care orice asemenea teatru le are de întîmpinat într-o ţară în care piedicile puse de oficialităţi se adaugă celor materiale, n-au împiedicat totuşi formarea unor noi trupe şi teatre de acest gen cum sînt „Theatre Workschoop" iniţiat de Ewan Mac Coll şi Joan Littlewood în East-End, cel mai sărac cartier al Londrei, „Theatre de la cite" de Villeurbahne, condus de Roger Planchon şi aşezat în inima oraşelului muncitoresc francez Villeurbahne, teatrul lui Jan Venema dintr-un cartier muncitoresc al Rotterdamului, cel a lui Herbert Rolland din Bruxelles. Pe toţi aceşti regizori şi actori, care activează pentru un teatru adevărat adresat maselor largi din diferitele centre ale Occidentului îi uneşte aceeaşi tendinţă în reprezentarea adevărată a vieţii, aceeaşi credinţă în om şi în forţa sa, în victoria clasei muncitoare, într-o lume dreaptă şi paşnică.

Săptămîna pe ecrane

„PRIMUL RAID SPRE STELE": neapărat trebuie să vedeţi acest documentar, unic în felul lui, care consemnează momentul epocal al primului zbor cosmic. Pe cît de emoţionant, pe atît de instructiv, — documentarul cuprinde imagini inedite din munca de pregătire a cosmonauţilor, lansarea navei cosmice „Răsăritul" cu Iuri Gagarin la bord, urmărirea ei în zbor şi entuziasta sărbătorire ce i-a fost făcută.

„CARMEN DE LA RONDA": varianta cinematografică la opera „Carmen" n.are, bineînţeles, nici o legătură muzicală cu prima, ci doar o asemănare de subiect. Protagonista (Sara Montiel) e foarte frumoasă, muzica de asemenea. În schimb acţiunea — filmată doar pentru a se putea etala cît mai bine farmecele divei, costume de epocă, senzaţii „tari" şi decoruri de carton colorat — este de un dramatism contrafăcut şi obositor.

„GENEVIEVE": O satiră amabilă şi destul de uşurică la adresa conservatorismului englez, ţesută dintr-o suită de momente comice, unele mai bune altele mai slabe. Cuplul principal: Genevieve şi Spyker, două automobile de la începutul veacului, dintre atîtea pe care membrii clubului automobiliştilor din Londra le păstrează şi le repară, pentru a le scoate odată pe an în public: la cursa tradiţională Londra—Brighton. Pilad maşini, e normal să-şi interpreteze rolurile... mecanic.

„TRACUL UNUI ACTOR": Aspecte cu îz melodramic din activitatea unui Institut de teatru. Deşi tehnic e bine lucrat (regizorii Kurt Hoffman) filmul ca atare respiră un aer stătut şi banal; parcă am mai văzut undeva aceste întîmplări, al căror sfîrşit fericit are loc doar pe ecran, nu şi în viaţa attor artişti talentaţi din Occident. Cum s-ar spune, în limbaj teatral: mult zgomot pentru... nimic.

Eugen ATANASIU

In studiouri, pe ecrane

● *ÎNCÎNTATĂ de primirea călduroasă pe care i-au făcut-o moscoviţii, actriţa americană Elisabeth Taylor şi-a exprimat dorinţa de a turna un film în U.R.S.S.* „Mi-ar place să turnez „Anna Karenina", de pildă" — *a declarat ea.*

● *CLAUDIA CARDINALE, cea de-a treia mare stea a cinematografiei italiene (după Sophia Loren şi Gina Lollobrigida) turnează acum în Franţa, într-un film al lui Henri Verneuil. Din distribuţie fac parte şi excelentele actriţe ale ecranului francez Michèle Mergan şi Danièlle Darieux.*

Noul film românesc „Aproape de soare"

Noua producţie a studioului de filme artistice „Bucureşti" — filmul „*Aproape de soare*" — urmăreşte drumul unui fiu de ţăran, Petre Orşa, care pleacă la combinatul siderurgic de la Hunedoara hotărît să devină oţelar. Neavînd însă pregătirea şi experienţa necesare unei atari răspunderi, Petre va trebui să treacă încă prin destule încercări şi să înveţe a cunoaşte bine oamenii din jur care sînt gata să-l ajute dar îi pretind, în acelaş timp, o anumită ţinută morală caracteristică mediului muncitoresc în mijlocul căruia va lucra de acum înainte. Filmul, realizat de regizorul Savel Stiopul după un scenariu de Paul Anghel şi Savel Stiopul, redă acest proces complex al formării caracterului unui viitor muncitor de nădejde al ţării în rolurile principale: Florin Piersic (Petre Orşa), Vasilica Tastaman (Livia), Titus Lapteş (Todor Baci) şi Dorin Dron (Mihai Solca). Imaginea filmului, — ale cărui exterioare au fost filmate în cetatea oţelului de la Hunedoara — este semnată de I. Anton şi Gh. Fischer iar muzica de Gheorghe Dumitrescu.

Premiera de gală a noii creaţii româneşti va avea loc luni seara.

ECOURI ● ECOURI ● ECOURI

● **UN FILM** dedicat lui Spartacus, vestitul conducător al răscoalei sclavilor din antichitate, a fost realizat la Hollywood. Bineînţeles că au fost respectate şi de astădată tiparele obişnuite ale cinematografiei de peste ocean: în viaţa lui Spartacus intervine o iubire „care-l va face invincibil" pentrucă „dragostea triumfă asupra morţii". În distribuţie, marii actori Kirk Douglas (Spartacus), Laurence Olivier, Charles Laughton şi frumoasa interpretă Jean Simmons.

● **BOURVIL** este, împreună cu Pierette Bruno, protagonistul noului film în curs de realizare în regia lui Alex. Joffé, intitulat „Plăcerile oraşului" care zugrăveşte în chip amuzant evenimentele obişnuite din viaţa citadină.

● **DUPĂ** recenta „reformă" a cenzurii în Franţa şi în Italia se vor introduce interdicţii şi mai aspre în ceeace priveşte creaţia cinematografică. Guvernul italian va supune parlamentului un proiect de lege asupra cenzurii care a stîrnit încă de pe acum protestele sindicatului autorilor dramatici. Proiectul prevede centralizarea vizei de cenzură în mîinile parchetului din Roma, precum şi prevederea că filmele interzise pînă acum copiilor sub 16 ani vor fi pe viitor interzise pînă la vîrsta de 18 ani. Cum, după experienţa ultimilor ani, se ştie prea bine că adeseori filmele cineaştilor progresişti italieni au fost interzise sub pretextul „imoralităţii", prevederile noului proiect de lege asupra cenzurii vizează tocmai întărirea posibilităţilor de şicanare a creatorilor cinstiţi care vor să aducă pe ecran adevărul vieţii oamenilor simpli din Italia contemporană.

● **JEAN DRÉVILLE**, realizatorul filmului „Normandie-Niemen" a terminat filmările la un nou film inspirat de viaţa lui La Fayette. Distribuţia numeroasă a acestui film realizat pe peliculă de 70 mm., în tehnicolor cuprinde 20 de protagonişti, 200 alţi interpreţi, 3000 de figuranţi şi 5000 de călăreţi.

● **BORIS CIRKOV**, interpretul a numeroase roluri, printre care Maxim (din filmul „Tinereţea lui Maxim"), Glinka („Compozitorul Glinka"), savantul Vereiski („Judecata onoarei") etc., realizează în prezent rolul unui om în vîrstă care, alături de sute de mii de tineri sovietici, munceşte pe pămînturile deşelenite. Filmul, în curs de realizare la studiourile „Lenfilm", în regia lui Iosif Heifiţ, se intitulează „Orizontul".

● **CU CE SE OCUPĂ** actorii în timpul liber? Este o întrebare care preocupă pe spectatorii filmelor. Iată şi cîteva răspunsuri: Serghei Bondarciuk îşi petrece clipele de repaus pictînd peisaje, Vladimir Ivaşov, tînărul protagonist al filmului „Balada soldatului" face sport, Oleg Strijenov se consultă deseori cu fratele său Gleb, care este şi el actor, asupra noilor roluri, iar Elina Bistriţkaia preferă maşina de cusut...

● **ALEKSANDR ZGURIDI** a realizat la studioul de filme de popularizare ştiinţifică din Moscova un scurt metraj în culori, pentru ecran lat, asupra vieţii pelicanilor. Ei trăiesc în colonii printre stufărişul lacurilor din Kazahstan. Acolo, pelicanii îşi construiesc cu multă dibăcie cuiburile lor care sînt adevărate insule plutitoare. Toamna, ei pleacă în cîrduri imense către ţările calde pentru a reveni din nou primăvara pe întinderea de apă a acestor lacuri liniştite.

● **ZINAIDA KIRIENKO** este protagonista unui nou film inspirat de viaţa cazacilor. Filmul intitulat „Cazacii" este o ecranizare a povestirii cu acelaşi titlu a marelui clasic rus L. N. Tolstoi, în regia lui Vasili Pronin.

Şantier cinematografic

Stagiunea de toamnă anunţă o bogată recoltă cinematografică. În afară de filmul „Aproape de soare", a cărui premieră va avea loc la începutul săptămînii viitoare, la studioul de filme artistice „Bucureşti" se află în lucru alte zece filme, dintre care unele sînt aproape gata. Astfel, pentru filmele „Febra" (regia: Mihu Iulian), „Vară romantică" (regia: Sinişa Ivetici) şi „Porto Franco" (regia: Paul Călinescu) au fost terminate filmările şi acum ele se află în faza de postsincronizare. Filmul artistic de lung metraj, în regia lui Ion Popescu-Gopo, intitulat „S-a furat o bombă" (care nu are nicium dialog) este acum în faza înregistrării muzicii.

Profitînd de timpul frumos din această toamnă, cineaştii studioului „Bucureşti" realizează exteriorarele unor noi filme. La Oneşti şi Galaţi se filmează comedia lirică în culori „Post restant", în regia lui Gh. Vitanidis, după un scenariu de Octavian Sava, la Ploieşti se află echipa filmului „Oameni urgent căutaţi" în regia lui Manole Marcus, după un scenariu de Ioan Grigorescu şi Manole Marcus, iar în Capitală se filmează „Intrarea oprită", în regia Elisabetei Popov, un film din viaţa copiilor.

Noile producţii artistice ale studioului Bucureşti vor prilejui, totodată şi debutul citorva noi protagoniste ale filmului românesc. În afară de binecunoscuta interpretă de teatru Simona Bondoc, care-şi face debutul cinematografic în rolul Penelopei din filmul „Porto Franco", în acelaş film va apărea Elena Ioachim (rolul Evantia) iar în filmul „S-a furat o bombă" va debuta Eugenia Balaure, studentă la Institutul de Artă teatrală şi cinematografică în rolul „Îngerul de faţă".

ORIZONT TEATRAL

● **S-AU ÎMPLINIT** de curînd zece ani de la moartea unuia dintre cei mai mari actori ai Franţei: Louis Jouvet. Actor de teatru şi cinema de renume mondial, regizor, teoretician, numele lui Jouvet este strîns legat de istoria teatrului francez din prima jumătate a acestui secol.

● **ÎN DIRECŢIA** de scenă a lui Radu Stanca a avut loc aseară, la Sibiu, prima premieră a stagiunii 1961—1962 cu comedia bulgară „Carnavalul".

● **UNUL** din cele mai mari succese ale carierei ei, celebra actriţă şi conducătoare a nu mai puţin celebrului „Berliner-Ensemble", Helene Wiegel, le-a obţinut în rolul titular din comedia „D-na Feinz" de Helmut Baierl.

● **ÎN STAGIUNEA** 1961—1962, teatrele din R.D.G. vor prezenta o nouă piesă a cunoscutei dramaturge Hedda Zinner şi anume „Balada din Ravensbruck". Piesa este un nou document acuzator al fascismului, ea vorbind publicului despre atrocităţile naziştilor din lagărele morţii şi în contrast cu acestea despre lupta şi solidaritatea antifascistă, despre frumuseţea sufletească a celor pe care nici groaza, nici moartea n-au putut să-l înfrîngă.

Festivalul Enescu pe micul ecran

Stagiunea artistică de toamnă a fost inaugurată pe micul ecran al televiziunii cu o strălucită şi însufleţită paradă a unor mari muzicieni şi interpreţi, — protagoniştii celui de al doilea Festival internaţional George Enescu. Minunatele noastre săli de concerte au găzduit, în aceste zile de mare sărbătoare a muzicii, o serie de concerte, recitaluri şi spectacole lirice, care au depăşit programul anual al celor mai reputate săli de concerte din lume. Iubitorii muzicii, din ce în ce mai numeroşi şi mai avizaţi în ţara noastră, au putut trăi emoţiile acestui excepţional eveniment artistic, datorită atenţiei deosebite şi efortului remarcabil al lucrătorilor Televiziunii.

Micul ecran îşi trage principala sursă de sevă din transmisiile directe şi, din acest punct de vedere, Festivalul Enescu a fost un prilej cît se poate de nimerit. Concertul simfonic şi-a cîştigat, indiscutabil, datorită programelor întocmite în aceste zile de Televiziunea noastră, noi şi noi aderenţi şi este de aşteptat ca acest bun cîştigat să fie păstrat. Transmisia periodică a viitoarelor concerte va constitui desigur, o preocupare permanentă pentru televiziune, iar introducerea în programul de duminică dimineaţa — dacă nu săptămînal, dar la 2—3 săptămîni — a transmisiilor de la Ateneul R.P.R. sau sala Palatului R.P.R., va fi salutată cu bucurie.

Ar fi fost, probabil, bine primită în cadrul Festivalului Enescu, o mai cuprinzătoare prezentare a programelor şi a interpreţilor, pe care frecventatorii sălilor de concerte o găsesc îndeobşte în caietele-program. Aceasta ar fi putut contribui în şi mai mare măsură la înţelegerea pieselor muzicale executate, la accesibilitatea mai largă a concertelor difuzate.

Oricum, modul cum Televiziunea a reflectat manifestările festivalului a însemnat mai mult decît o surpriză plăcută pentru telespectatori, — a însemnat un prilej de intensă emoţie artistică şi o acţiune de serioasă educaţie muzicală a maselor.

I. V.

Cine se ascunde în spatele campaniei anti-Brecht din R.F.G.

O adevărată fobie antibrechtiană pare să fi cuprins în ultima vreme — ca represalii la problema Berlinului — oficialităţile şi presa vest-germană. Cu o perseverenţă demnă de o cauză mai bună, o sumă de teatre vest-germane au fost astfel obligate prin mijloace puţin „artistice", să renunţe la proiectatele premiere Brecht din toamna aceasta. „Renunţările", pot fi urmărite aproape calendaristic; astfel, la 18 august a.c. Buleslav Barlog este obligat să scoată din repertoriul Teatrului Schiller din Berlinul de Vest, „D-nul Puntilla şi sluga sa Matti", „Expunerea de motive" pentru această samavolnicie a autorităţilor vest-berlineze a luat-o asupra sa „Die Welt" din Hamburg: „E limpede că reprezentarea pieselor lui Brecht este cel puţin inoportună în Berlinul occidental. Ceea ce Barlog ar fi putut să ştie încă din 13 august"...

Acelaşi „Die Welt" găseşte la 22 august că violenţa limbajului este singurul mod de a-i convinge pe cunoscutul regizor P. Palitzsch să „renunţe" la punerea în scenă la Ulm a piesei lui Brecht „Procesul Ioanei d'Arc la Rouen 1431". Iată aşadar, cum după exemplul lui Goering oamenii de cultură de la revista hamburgheză trag cu pistolul de cîte ori aud de teatrul progresist „Acest domn Palitzsch... pare că doarme de opt zile în Ulm-ul său. Ar trebui să-i telefoneze colegului său Barlog, pentru a învăţa totuşi cum trebuie el, Palitzsch, să se poarte în aceste zile".

La 25 august, Opera de Stat din Hamburg a fost „convinsă" să nu mai reprezinte în această stagiune opera lui Brecht „Grandoarea şi decadenţa oraşului Mahagony", iar la 30 august Teatrul din Bielefeld şterge din repertoriu „Cercul de cretă caucazian".

Violenţa acestei campanii, dusă împotriva operei celui mai mare dramaturg german contemporan ca şi a oamenilor de teatru progresişti din Republica Federală, ar părea cel puţin ciudată, dacă în spatele ei nu s-ar afla un vechi şi experimentat prigonitor al culturii, dr. Eberhard Taubert, iniţiator al organizaţiei fasciste „Salvaţi libertatea" şi fost conducător al secţiei Ostpropaganda în Ministerul condus acum şaisprezece ani de Goebbels. O carte de vizită care-i deschide astăzi lui Eberhard Taubert toate porţile în R.F.G. şi care-i permite să tragă liniştit cu pistolul în tot ceea ce se numeşte teatru adevărat, cultură adevărată.

T.N.P.-UL LA BUCUREŞTI

Astăzi îşi începe turneul în Capitală, Teatrul Naţional Popular din Paris. Spectatorii bucureşteni vor avea astfel ocazia să vadă două spectacole celebre ale nu mai puţin celebrei trupe a lui Jean Vilar şi anume: „Mercadet" de Balzac şi „Turcaret" de Lesage.

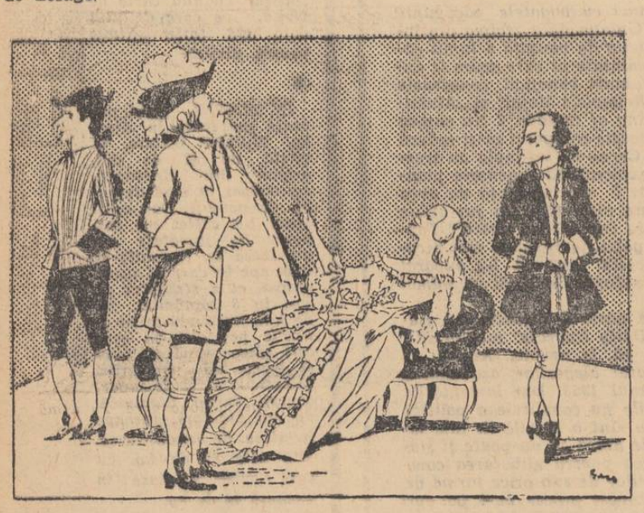

Scenă din „Turcaret"
(Desen de GARCIA)

La început de stagiune

Vara a plecat, cu pelerina ei de zăduf şi în pomi se cuibăreşte toamna cu paftale galbene. Seara vine devreme, cu ceruri ca vinul şi un vînt diafan care cîntă inimii. Sub streaşini se aprind litere de foc şi pe ziduri, graficienii anunţă cu pensula inspirată că porţile teatrelor s-au redeschis.

Din nou vom lăsa la garderobă persoana noastră zilnică, uitată în pardesiu şi vom păşi cu sfială pe pluşul covoarelor, spre fotoliul de spectator. Să sperăm că la garderobă nu se vor mai găsi caramele învelite în ţiplă foşnitoare şi că vom renunţa la uritul obicei de a mînca, între tirada personajului principal şi trecerea Julietei spre arlechin.

Rumoarea atît de cunoscută a aşteptării ridicării cortinei s-a stins şi în candelabre s-a furişat întunericul. A bătut gongul, programul, tipărit pe hîrtie fină, moare în poalele rochiilor femeieşti ca un fluture de celuloză şi inima se aude cum galopează mai accelerat.

Marele miraj al scenei a început...

Dintre pădurile de carton şi culisele complicate cum sînt labirinturile, vor ieşi iar la rampă prăfuitii marchizi, gelosul Othello şi zînele poeziei dramatice. Romanticele fete cu păr bălai, parcă dansînd sub focul reflectoarelor, vor spune aria Roxanei.

De cîţiva ani, printre reginele nefericite în amoruri tainice şi ducii ridicoli şi-au făcut loc viguros oamenii zilelor noastre, în salopete, cu problemele lor de viaţă, cu optimismul lor cunoscut. Dramaturgia originală este bine reprezentată, de la Davilla pînă la Voitin. Se cere şi pe mai departe să se încurajeze autorii români, după cum este foarte necesară şi o mai mare exigenţă a secretariatelor literare ale teatrelor, care în stagiunea trecută au înlesnit trecerea de la abstracţiunea literelor la viaţa scenică unor personaje debile.

Şi pentru că sîntem la începutul unui nou an teatral, nu strică o scurtă privire înapoi.

Reflector

Stagiunea 1960—61 a fost foarte bogată şi s-au înregistrat o serie de succese importante. S-a deschis un teatru nou, e vorba de Teatrul de Comedie, *care a păşit cu dreptul.* Naţionalul, *dacă este s-o luăm în ordinea ierarhiei, a prezentat cîteva spectacole reuşite, între care trebuie semnalate* Ana Karenina *şi* Oameni care tac. *La* Nottara, Antoniu şi Cleopatra, *într-o bună şi tînără interpretare, a întrunit multe sufragii. Nu aceleaşi laude au obţinut piesele originale puse în scenă, tot aici.*

Trebuie spus de asemenea un cuvînt bun despre noua montare a comediei lui Shakespeare: Cum vă place, *la* Teatrul Municipal *în regia lui Liviu Ciulei, cu costumele lui Oroveanu, după părerea noastră cel mai reuşit spectacol din ultimii ani, cu toate că sîntem în dezacord cu revista „Teatrul", care n-a găsit un calificativ mai potrivit despre eforturile celor doi decît acela că ar fi o demonstraţie.*

Teatrul Giuleşti respectă în continuare linia lui sobră, de bună calitate, excelînd într-un repertoriu bine ales, cu reprezentaţii echilibrate. Teatrul pentru tineret aduce servicii foarte bune spectatorilor cu pantaloni scurţi.

Mai slab stăm cu umorul. Revista suferă de boala devenită cronică a neprimenirii cadrelor de textieri, de unde gluma-şablon şi cîntecul fără melodie. Cu nişte actori foarte buni, pe această scenă se face ce se poate, dar nu atît cît trebuie. Recomandările s-au înmulţit şi ar trebui să se ţină seama de ele.

Cu învăţămintele anului trecut să pornim cu noi eforturi pe drumul dezvoltării unei dramaturgii originale demne de înaintaşi, la realizări scenice în stare să stîrnească o înaltă apreciere.

Sîntem siguri că laolaltă: autori, scenografi, regizori, actori, oameni ai muncii mărunte de dincolo de cortină vor face ca în fiecare sală de teatru, seară de seară, să răsune cuvîntul adevărat al Artei.

Eugen BARBU

FESTIVALUL FILMULUI SOVIETIC

În repertoriul tradiţionalului Festival care va avea loc ca deobicei în luna octombrie, vom întîlni filme de mare desfăşurare epică ca: „Învierea" (seria I-a), realizat după cunoscuta operă a lui Lev Tolstoi, cu Tamara Siomina şi Evgheni Matveev, seria a II-a din „Cerul Balticei" cu Piotr Glebov în rolul principal, precum şi filmul „Două vieţi" (seria I şi II). Alături de acestea, vom putea urmări producţiile „La începutul secolului" a cărei acţiune reînvie pe ecran tinereţea marelui dascăl al clasei muncitoare Vladimir Ilici Lenin şi „Evdochia".

Evident că piesa de rezistenţă a festivalului rămîne recentul film al tînărului regizor Grigori Ciuhrai „Cer senin", care a fost distins cu „Marele premiu" al Festivalului cinematografic internaţional de la Moscova din anul acesta. Povestea plină de tumult a unui fost aviator celebru, nevoit să înfrunte o grea încercare a vieţii se transformă sub ochii spectatorilor într-o însufleţită pledoarie în favoarea acelor caractere tari, capabile să răspundă, în împrejurări dificile, examenului unei înalte exigenţe morale. În rolul aviatorului, Alexei Astahov va apare cunoscutul actor Evgheni Urbanski.

Tamara Siomina, interpreta Katiei Maslova în filmul „Învierea"

DIN LUMEA FOTBALULUI

● RENUMITUL *portar al echipei U.R.S.S., Lev Iașin, este în același timp și un excelent jucător de hochei pe gheață. El activează în echipa Dinamo Moscova, însă în postul de... înaintaș.*

● UN RECORD *în materie de selecționări în echipa reprezentativă a țării sale a stabilit Zebek (Iugoslavia), care a îmbrăcat tricoul echipei A de 64 ori.*

● GARRINCHA, *celebra aripă dreaptă a echipei Braziliei, care a făcut „furori" cu driblingul său la ultima ediție a campionatului mondial din Suedia, este căsătorit și are 6 copii El locuiește în orașul Paolo Grande, la 80 km de Rio de Janeiro. Pentru a participa la antrenamentele echipei sale Botafogo, Garrincha călătorește în fiecare zi la Rio cu trenul.*

● M. COLOMBO *a declarat reprezentanților presei sportive că pe plan financiar turneul întreprins în Europa de națională Argentinei s-a soldat cu un adevărat fiasco. „In schimb" a continuat Colombo „ne-am antrenat serios, am studiat stilul de joc al europenilor, pentru a evita surprizele din 1958 cu prilejul campionatului mondial din Suedia".*

● VECHEA *vedetă a echipei naționale a Angliei, mijlocașul Billy Wright, se ocupă în prezent de pregătirea echipei reprezentative de juniori a țării sale. Pentru turneul final al campionatului mondial din Chile, Billy Wright îl va ajuta pe Winterbottom să pregătească prima garnitură.*

● SPECIALIȘTII *consideră că Kvasniak este cea mai mare speranță a fotbalului cehoslovac. El activează la Spartak Praga, în postul de inter stînga.*

MOZAIC

● *UN NOU caz mortal a fost înregistrat în cursele automobilistice de viteză. Concurentul Arthur Webb a decedat în prima etapă a cursei „Shmidget" care s-a desfășurat la Marion (Ohio). Automobilul său s-a ciocnit în plină viteză de cel pilotat de Dave Dilbone, răsturnîndu-se în flăcări.*

● *ANTRENORUL italian Natale Rea întîmpină mari greutăți în vederea alcătuirii echipei selecționate de amatori care urmează să întîlnească în săptămînile viitoare echipa R. F. Germane. Motivul ? Nu de mult alți 5 boxeri ai echipei olimpice Zamparini, Sabri, Piazza, Cipriano și Mazzinghi au trecut la profesionism.*

● *O MARE speranță a atletismului finlandez este Jorma Kinnunen în vîrstă de 19 ani. El a aruncat recent sulița la 77,07 m.*

● *SE PRECONIZEAZĂ ca între 13 mai și 17 iunie 1962 să se desfășoare un mare turneu internațional de fotbal denumit „Cupa Primăverii". La acest turneu ar urma să participe cîte două echipe de club din Anglia, Scoția, Franța, Italia, R.P. Ungară și alte țări. O hotărîre definitivă va fi luată cu prilejul unei ședințe programată la sfîrșitul acestei luni la Londra.*

● *CELEBRUL ciclist elvețian Hugó Koblet, învingător în tururile Franței, Italiei și Elveției deși a abandonat sportul cu pedale, totuși nu s-a despărțit de marea sa pasiune. El a devenit crainic sportiv transmițînd toate marile competiții rutiere internaționale.*

● *CUNOSCUTA înotătoare Lynn Burke, cîștigătoare a medaliei de aur la JO de la Roma, a abandonat activitatea competițională amatoare. Ea a devenit membră a unui ansamblu profesionist artistic... pe apă.*

● *LA DAKAR, în cadrul unei gale de box, a fost înregistrat un caz curios. In timpul unui meci pugilistul Pierr Sarr și-a lovit intenționat adversarul cu capul după care a părăsit imediat ringul, fugind la cabine... El a revenit cîteva minute mai tîrziu... pentru a continua lupta dar arbitrul îl descalificase exact după 10 secunde de la „isprava" sa.*

● FOSTUL *campion mondial de box la „toate categoriile", suedezul Ingemar Johansson, se antrenează de zor, sperînd că va încrucișa mănușile pentru a treia oară cu negrul Patersson. El se află în prezent în localitatea Tarfala (nordul Suediei), unde în fiecare dimineață poate fi văzut alergînd pe o colină, „încărcat" în spate cu o raniță, care conține 30 kg. pietre.*

● CEL MAI BĂTRÎN *ciclist amator olandez, pe nume Van Espen, clasat pe locul 5 în Turul Hainaut, este în vîrstă de 41 ani. El a început să practice ciclismul la 37 de ani.*

● O CURIOZITATE *fotbalistică: din cele 64 de echipe care activează în cele trei categorii ale campionatului Belgiei, nici-una nu poartă tricouri de culoare uni.*

● CELEBRUL *fucător de fotbal Miguel Montuori, de la Fiorentina, nu va mai apare pe terenurile de joc. Fiind accidentat grav la ochiul drept în cursul unui meci, el a suferit o dificilă operație, devenind înapt pentru fotbal.*

● RECORDUL *mondial stabilit recent de Sylvester (64,07 m. la aruncarea discului) riscă să nu fie omologat. După cum relatează presa franceză de specialitate, stadionul din Los Angeles are o denivelare de 68 cm., adică mai mult cu 10 cm. decît prevede regulamentul federației internaționale de atletism.*

● DUPĂ *victoria prin abandon repurtată la Colonia în fața lui Müller (R. F. Germană) boxerul maghiar Lazslo Papp se va întîlni la 2 octombrie la Paris cu francezul Pigou. Ca amator, Pigou a boxat în echipa Parisului în meciul cu echipa orașului București, cîștigînd la puncte în fața lui Petre Popescu.*

● INSTITUTUL *Național de Sport din Havana a elaborat o hotărîre prin care se desființează boxul profesionist. Toate licențele boxerilor și organizatorilor de reuniuni profesioniste, au fost anulate*

● O MARE *speranță a fotbalului maghiar este Farkaș, interul stînga al echipei Vasas Budapesta. Farkaș, care este în vîrstă de 19 ani, posedă o tehnică avansată și un șut „bombă".*

SPORT magazin

A fost sau n-a fost obstrucție?

Fără nici o îndoială că nici dv. nu faceți excepție de la regula spectatorului pasionat al fotbalului. Dacă vă considerați în această categorie, recunoașteți că o dată cu plecarea de pe stadion, n-ați putut rezista dorinței irezistibile și firești de a comenta cu prietenii dv. nenumăratele întîmplări petrecute sub ochii dv pe dreptunghiul cu gazon.

Părerile contradictorii nu sînt însă apanajul spectatorilor, ci de multe ori și al cronicarilor de fotbal. Vă înfățișăm două asemenea exemple din ultimele două etape ale campionatului categoriei A de fotbal.

Spectatorii bucureșteni, prezenți acum două săptămîni pe stadionul „23 August" la meciul Jiul—C.C.A. își amintesc desigur faza cînd Gabor a șutat puternic și Voinescu a reținut.

Iată despre aceeași fază ce scriu cronicarii respectivi :

„Zaharia Drăghici (Constanța) a arbitrat cu scăpări. Dacă nu-i putem reproșa neacordarea golului pretins de Jiul (min. 17) pe care nici arbitrul de tușă nu l-a semnalat, îi reproșăm în schimb faptul că...". (Al. Inovan în „Sportul popular").

„Dacă arbitrul Zaharia Drăghici (Constanța) a făcut bine eliminîndu-l fără șovăire pe Zavoda II, în schimb el a greșit anulînd un gol Jiului (la 1—0 mingea șutată de Gabor a lovit bara ricoșînd în interiorul porții). Mai iute de mînă, Voinescu a scos balonul din poartă. Arbitrul de centru după ce-a șovăit, a cerut părerea colegului de tușă care trezit din contemplarea tribunelor..." (Florin Brătan în „Munca").

Două păreri exprimate precis, ferme, dar fundamental opuse.

Iată un alt exemplu mai recent, ilustrat de data aceasta cu două fotografii, pe care le reproducem alăturat. Prima fotografie a apărut luni în ziarul „Informația Bucureștiului" avînd următoarea explicație : *„Protestul lui Uțu n-a fost justificat. H. Moldovan (11) nu l-a faultat și Marcu (9) a înscris valabil. In schimb se observă cu ușurință marcajul defectuos făcut de apărătorii dinamoviști la executarea cornerului".*

A doua fotografie, pe care o publicăm mai jos, reprezintă aceeași fază, dar prezentată din alt unghi (din față). Această fotografie contrazice total explicația dată de cronicarul Dan Olteanu. După părerea noastră se pare că avem de-a face totuși cu un caz clar de obstrucție. H. Moldovan, prin felul cum a sărit (o mînă este cea a portarului, piciorul îndreptat peste corpul lui Uțu) l-a împiedicat pe acesta să intervină.

V-am prezentat două faze cu puncte de vedere și aprecieri distincte, care nu ne dau totuși răspunsul exact în cele două situații :

A fost gol ?

A fost obstrucție ?

Știm că părerea dv. este că...

Gh. RUSSU

INSTANTANEE din Turul ciclist al R.P.R.

— De la trimișii noștri —

Înconjurul țării pe bicicletă, întrecere care timp de două săptămîni a adunat pe marginea șoselelor sute de mii de spectatori, se apropie de final. Subțiată de dificultățile întîlnite de-alungul a peste 1800 de km. gonită spre sud ca un stol de cocori mînat de vînturile toamnei, caravana se apropie de București. Se dau ultimile lovituri de pedală, protagoniștii cursei încearcă ultimile asalturi la invidiatul „tricou galben". A mai rămas o singură zi și cicliștii vor ajunge din nou în orașul din care au pornit în lunga lor călătorie. Aplauzele îi vor răsplăti, atît pe învingători, cît și pe cei care au reușit să încheie maratonul pe două roți. Pentru că a termina turul este o ispravă pe care cicliștii și-o înscriu cu mîndrie în palmaresul lor, indiferent de locul pe care l-ar ocupa în clasament

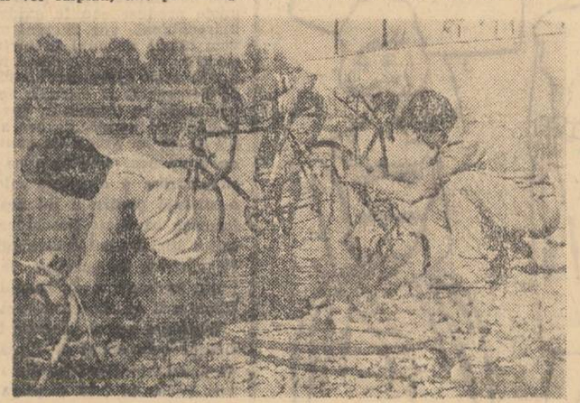

Zi de odihnă la Vatra Dornei. Cicliștii fac „toaleta" bicicletelor

Eroii cursei, încununați cu laurii ce se cuvin învingătorilor, vor trăi firește, clipe de mare bucurie. Cu toții își vor aminti de tot ceea ce au văzut și au cunoscut în această ediție a turului : construcțiile noi ce se ridică pretutindeni, florile așezate în calea lor de mîinile harnice ale oțelarilor hunedoreni, lecția de istorie ascultată sub zidurile ruinelor Sarmisegetuzei, dansatorii ansamblului artistic „Lazăr Cernescu" din Caransebeș, coloritul viu și entuziasmul Oradiei în ziua sosirii turului, priveliștea pitorească a Pietrei Craiului calda primire din orașele moldovene.

Pentru sportivi, ca și pentru toți ceilalți din caravană, turul ciclist nu a însemnat numai o întrecere sportivă, ci și un prilej de a cunoaște mai bine frumusețile țării, construcțiile măreț care s-au înfăptuit în anii regimului nostru. Totodată, învingînd cot la cot greutățile cursei, alergătorii țărilor participante au legat noi prietenii, care vor dăinui de-alungul anilor.

„Tricoul galben" se schimbă la Dej

Pentru frații Moiceanu, micul stadion din Dej, înconjurat de plopi și stejari, va rămîne o amintire destul de tristă, neplăcută. Amîndoi au dezbrăcat aici tricoul galben. Constantin în ediția anului trecut al turului, iar Gabriel săptămîna aceasta. Etapa contra cronometru a fost defavorabilă celor doi frați.

Poziția de lider pe care și-a apărat-o cu prețul attor eforturi, etapă după etapă, de la București la Cluj, de-alungul a peste 800 km. s-a prăbușit în numai 44 km. In bătălia cu acele ceasornicului, Cosma s-a dovedit mai tare decît Gabriel. Și pentru o zestre de numai 32 secunde, el a îmbrăcat tricoul galben. Ce greu atîrnă uneori, în balanța victoriei secundele !

La ce gîndesc cicliștii

Nu trebuie să fii alergător ca să înțelegi starea prin care trece un ciclist cînd pierde plutonul, istovit de efort și nu mai poate ține pasul cu curaj de cursă. Nu numai tinerii debutanți, ci și mulți alergători cu experiență, trec prin asemenea momente de grea cumpănă în timpul unei curse de sute și sute de km. Am încercat să aflăm la ce se gîndesc unii dintre ei în asemenea clipe de dificultate. Iată ce ne-au răspuns :

CONST. BACIU : — Nu mă gîndesc la abandon. Aceasta mă întărește și mai mult, mă stimulează și fac totul pentru a termina etapa.

I. LEVACIC (Iugoslavia) : — De multe ori, în acest tur m-am aflat în postura de codaș al plutonului. În aceste momente îmi aduc aminte de zilele fericite ce le-am trăit în acest an în Turul Franței pentru amatori și în Turul Iugoslaviei. Doar asta îmi mai dă curaj să mă mențin pînă la linia de sosire.

I. CONSTANTINESCU : — Ce bine mi-ar prinde o bicicletă cu motor !

GH. VĂSII : — Mă gîndesc la un pat și la o sticlă cu bere rece.

SIMION ARITON : — Gîndurile îmi zboară spre București, la cei de-acasă. Apoi simt cum picioarele apasă din ce în ce mai vîrtos pe pedale.

Curiozitatea ne-a îndemnat să punem cicliștilor și o altă întrebare: „Ce vă place mai mult și ce vă displace într-o cursă cicliștă ?

ION COSMA: — Vînătoarea după tricoul galben și dușul cald, la sfîrșit de etapă. Suport greu clipele de așteptare dinaintea startului. Îmi dau emoții, mai ales cînd sînt lider.

GH. RĂDULESCU : — Cînd găsesc la hotel o scrisoarae de la soție. Nu-mi place să-mi curăț bicicleta, prefer să rulez 100 de kilometri.

HANȘEN din echipa Danemarcei, mezinul cursei : — Orezul cu lapte.

AL. MITEF : — Cel mai plăcut lucru pentru mine este cînd văd scris pe șosea 1000 m. pînă la sosire. Nu-mi place „lanterna roșie", pe care o port de cîteva etape.

SCHÖBER : — Zilele de odihnă. Am mai mult timp la dispoziție pentru a vizita orașele în care poposim.

Printre roți și pedale

● Boris Feig, tîmplar la Cheile Dornei, se mîndrește cu carnetul său de autografe. În el întîlnești iscăliturile tuturor participanților la ultimele două ediții ale Turului.

● Cîteva sute de spectatori au urmărit cale de 6 km. disputa concurenților în etape contracronometru pe șoseaua Cluj—Dej.

● Constantin Dumitrescu, care a alergat mulți ani pe o bicicletă „Urago", de fabricație franceză, concurează acum pe o bicicletă cehoslovacă „Favorit". El este foarte mulțumit de randamentul noii sale biciclete, pe care o consideră mai bună decît „Urago".

● După ce a pierdut tricoul galben în etapa Cluj—Dej, l-am întrebat pe Gabriel Moiceanu cum se simte. El ne-a răspuns : „Mai ușor". Într-adevăr, tricoul de lider apasă greu pe umerii purtătorului. Cu toate acestea, visul oricărui alergător este de a-l îmbrăca măcar o singură dată.

● La capătul fiecărei etape are loc festivitatea de premiere a primilor trei clasați. La Deva, cu prilejul unei asemenea festivități, mai mulți șoferi care se aflau cu mașinile pe un șantier din apropierea stadionului, i-au aplaudat pe primii trei sosiți într-un fel cu totul original. Timp de cîteva minute ei au claxonat îndelung.

În Romînia am văzut pentru prima oară munții

Din vîrf sprinterii Mestecănișului se văd ca într-o fotografie luată din avion. Plutonul șerpuiește printre sînetele brazilor. Valea Dornelor este scăldată în aurul soarelui de toamnă. Liniștea obișnuită a munților a fost tulburată astăzi de sosirea caravanei cicliste. O mulțime de spectatori, veniți cu motocicletele din Vatra Dornei, Suceava, Cîmpulung, așteaptă cu nerăbdare să vadă cu proprii lor ochi care va fi primul în vîrf. Constantin Dumitrescu, Florian Cristescu, Gheorghe Rădulescu, Ampler ? Dar surpriză. Aproape lipit de cadrul bicicletei, fără să se ridice din șa, danezul Boek sosește primul, iar numele său este încrustat în cîteva secunde pe gravura pregătită dinainte de un sculptor din Vatra Dornei

L-am reîntîlnit pe simpaticul alergător danez în holul elegantului hotel din Suceava, construit de curînd și am ținut să ne satisfacem o curiozitate. Cum a reușit un ciclist dintr-o țară a șesurilor să învingă un lot de buni cățărători ?

— Ați alergat în „Turul Franței" ?

— Nicidecum. În Romînia văd pentru prima oară munții.

— !?

— În Danemarca nu sînt munți, dar lupta pe bicicletă și furtunile care vîntură tot timpul șoselele, înlocuiesc antrenamentul obișnuit al grimperilor.

Acesta era secretul isprevei lui Bock.

Prietenie

Timișoara-Oradea. Drum prin cîmpie. Vîntul care suflă în rafale înălbește plopii și scutură vîrfurile

Plutonul rulează spre Cluj

îngălbenite ale porumbului. Plutonul străbate șoselele ca o nălucă. În urma lui larmă de claxoane, strigăte agitate. „Cinci kilometri pînă la punctul de alimentare", anunță arbitrul de legătură. O luăm înainte, spre Zerind. Ne întîmpină copii cu flori și coșuri cu fructe. În mijlocul comunei, de o parte și de alta a drumului, mese lungi încărcate cu struguri, mere, ceai cald, servișuri, căni cu apă Cei pentru care sînt pregătite toate acestea n-au timp să se oprească la masă. Li se dă totul din mers, în pungi de nailon și bidoane. În plină viteză, într-o fracțiune de secundă, cicliștii trebuie să-și ia hrana de drum. Primul care a sosit la punctul de alimentare a fost germanul Kellerman. Antrenorul echipei romîne, N. Voicu, care-i așteptă pe ai săi, nu pierde nici o clipă și întinde alergătorului din țara prietenă o pungă cu alimente.

Ilie GOGA și I. BOCIOACA

După primul meci C.C.A.-F.C.Austria

Cei aproximativ 50.000 de spectatori care au urmărit meciul pentru Cupa campionilor europeni dintre C.C.A. și F.C. Austria au fost dezamăgiți de scorul cu care s-a încheiat partida (0—0) și de calitatea jocului la care au asistat. Poate că a fost justificată această dezamăgire, pentru că în jocurile acestea eliminatorii în dublă ediție, rezultatul final este îndeobște determinat de scorul obținut pe terenul propriu. Și la 0—0 pe teren propriu, probabil că C.C.A. are șimțitor mai puține șanse de a se menține în competiție decît prestigiosul și vigurosul său adversar de joi. Trebuie să spunem însă dintr-un început că dacă scorul a dezamăgit, dacă C.C.A. a dezamăgit, dacă scorul în general a dezamăgit, s-au putut desprinde totuși și cîteva aspecte îmbucurătoare, — unele semne că acțiunea pornită pentru redresarea fotbalului nostru ar putea da roadele așteptate într-un viitor nu prea îndepărtat.

Pentru cronicarul de fotbal, un meci care se încheie cu scor alb este lesne de relatat. Cele 90 de minute ale partidei au prilejuit puține momente de reținut. Jocul a fost adesea nervos, crispat, închis, ambele echipe — și mai ales cea a oaspeților — străduindu-se mai mult să nu primească, decît să înscrie goluri. De aici numărul neobișnuit de mare de „lovituri de colț", care reflectă în fond preocuparea de a înlătura în modul cel mai simplu fazele la poartă. Nici C.C.A., nici F.C. Austria, nu au organizat contraatacuri ordonate, lăsînd înaintările să se descurce singure, fără suportul indispensabil concretizării, pe care, în fotbalul modern, trebuie să-l asigure mijlocașii și chiar fundașii. La oaspeți cel puțin, aceasta a fost chiar o premiză tactică, o preconcepție. Probabil că nu același va fi conceptul tactic al austriecilor în meciul retur de la Viena, iar antrenorii campioanei noastre ar trebui să țină seama de aceasta și să întărească paza propriei porți.

Alexandrescu, în minutul 16, primind o pasă limpede de la Constantin, ar fi trebuit să înscrie. De asemenea, Tătaru, după pauză, ar fi putut să fructifice o ocazie foarte bună, dar a șutat exact în direcția imensului portar austriac, ieșit în întîmpinare. Alte situații de gol asemănătoare nu au mai fost, pentru că nici înaintarea C.C.A. nu a reeditat jocul din zilele ei bune, — pentru că întreaga echipă militară nu și-a egalat randamentul anilor ei buni, nu și-a depășit comportările mediocre din întreg sezonul actual. Probabil că oricare alta din echipele noastre în formă, Petrolul, Progresul, Dinamo București sau Steagul Roșu, ar fi obținut mai mult. Și acesta este unul din acele aspecte promițătoare de care am amintit la începutul acestor rînduri. Să nu uităm, în fond, că această echipă vieneză, care de 50 de ani poartă tricouri violete, echipa în care au activat cîndva asemenea mari glorii ale fotbalului ca Sindelar și Sesta, este o mare echipă de club — una din cele mai bune din Europa, în care specialiștii văd grupul de jucători care vor readuce fotbalul vienez pe prim plan internațional. Să nu uităm că aproape jumătate din componenții echipei oaspe au alcătuit formația reprezentativei austriace care, nu de mult, la Moscova, a întrecut selecționata A a U.R.S.S. De aceea, rezultatul de 0—0 de la București, dacă va fi dublat de o comportare merituoasă și de un scor strîns în meciul retur de la Viena, va putea fi considerat ca onorabil și promițător.

Pentru aceasta este însă nevoie ca C.C.A. să-și chibzuiască foarte temeinic tactica jocului retur, întărind în special apărarea imediată, în care Apolzan și Bone au arătat mari dificultăți în oprirea masivilor înaintași austriaci și încercînd la înaintare un joc mai pătrunzător, desfășurat pe aripi, — în care caz cu totul altul trebuie să fie plasamentul, demarcajul, fuleul, demarajul și șutul lui Tătaru, cu totul altul jocul aripei drepte, post în care debutantul Stănoaie a fost cu totul și cu totul depășit de cerințele și importanța meciului, ceea ce a făcut pe spectatori să regrete — pentru o dată — absența lui Cacoveanu.

De altfel, pentru C.C.A. credem că a reieșit clar, mai ales după această importantă confruntare internațională, că a ajuns la momentul de a-și reface radical echipa, de a o reconstrui în acord cu cerințele fotbalului modern, care reclamă mult mai multă mișcare a jucătorilor pe teren, cu sau fără balon, zone de acțiune mult mai largi și un ritm de joc mai viu și mereu crescînd. Apolzan, Bone, Alexandrescu, Tătaru, mai pot oare face față unor asemenea cerințe ? Poate oare corespunde Raczi, cu statura lui ingrată, dificultăților unor dueluri cu jucători a căror talie depășește 1,80 metri ? Această întrebare, ar trebui să răspundă, de fapt, unei situații aparent noi în fotbalul mondial. În foarte multe țări există azi preocuparea ca echipele fruntașe să-și asigure jucători înalți și robuști — așa cum a existat de mai mulți ani și mai există încă la alte discipline sportive, la baschet sau la volei, bunăoară. N-am avut posibilitatea să calculăm media de înălțime și de greutate a celor două formații care s-au înfruntat joi pe stadionul 23 August, dar a reieșit, din chiar momentul alinierii lor în fața publicului, neta superioritate, în această privință, a oaspeților. Această superioritate s-a manifestat apoi în decursul jocului, cînd portarul și fundașii vienezi au rezolvat fără nici o dificultate fazele aeriene, sau cînd uriașul Nemec, centrul înaintaș austriac, n-a pierdut nici o minge la cap în duelurile cu Apolzan, a cărui detentă este de altfel bine apreciată la noi. Povestesc cei care au văzut echipa „Real Madrid", probabil cea mai bună echipă de club de pe continent în momentul de față, că e formată din unsprezece atleți, înalți și robuști și că extremul dreapta Gento este un adevărat uriaș, aproape imposibil de oprit atunci cînd își desfășoară fuleul. Pe cînd și la antrenorii noștri preocuparea de a descoperi, a crește și a forma asemenea jucători ?

Între laturile pozitive ale comportării echipei noastre campioane, vom releva un număr de reușite execuții tehnice în regim de viteză, o serie de frumoase combinații un-doi, care au desfăcut dispozitivul apărării adverse și cîteva pătrunderi în atac ale fundașilor Ivănescu și mai cu seamă Zavoda II (pe care îl apreciem ca cel mai calm, mai sigur și mai complet competent al echipei gazde) — toate mlădițe ale însușirii noii orientări date instruirii fotbaliștilor noștri.

Să încheiem aceste cîteva fugare însemnări pe marginea jocului de joi, cu speranța că joia viitoare, la Viena, fotbaliștii militari, conștienți că vor avea de apărat nu numai propriile culori ale clubului lor, ci prestigiul întregii noastre mișcări sportive, se vor depăși pe ei înșiși și vor încerca ceea ce într-o ediție trecută a C.C.E. a reușit o altă echipă vieneză, Wiener S. C., care — terminînd primul meci, pe teren propriu la scorul de 0—0 cu Petrolul, a reușit să se califice în meciul retur (2—1 la Ploiești).

Șt. RADU

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

ROMINIA LIBERA

★

Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 14.00.

ROMANUL NOSTRU ILUSTRAT

Legenda lui Ulenspiegel

Adaptare după Charles de Coster

Ilustrații : Beca RIND

Reluînd această rubrică a revistei noastre, am ales din nou o capodoperă a literaturii universale — epopeea populară a scriitorului belgian Charles de Coster, intitulată : „Legenda și întîmplările vitejești, vesele și glorioase ale lui Ulenspiegel și Lamme Goedzak, în ținuturile Flandrei și aiurea". **Versiunea noastră adaptată are la bază ingrijita ediție a „Editurii de stat pentru literatură și artă", tipărită în 1955 în traducerea scrupuloasă a regretatului scriitor și publicist Ioachim Botez.**

Înainte de a începe narațiunea năstrușnicelor întîmplări ale legendarului Ulenspiegel, să reproducem cîteva rînduri din prefața lui Romain Rolland, care sînt mai mult decît o caracterizare — un crez : „Toată viața lui Ulenspiegel — scrie Romain Rolland — este o luptă vitejească pentru aceasta a unsprezecea poruncă, ce pentru el — pentru noi — e cea dintîi : **„Am scris pe steagul meu trăire ! Trăire pururi în lumină..."** Pentru că vîntul acesta mare care a umflat pînzele eroicilor Calici, scaldă legenda lui Ulenspiegel și pentru că și-a lăsarea sarea pe buzele lui Charles de Coster, de aceea cîntărețul național al Flandrei e totodată și cîntărețul nostru, el e glasul epic al Libertății".

★

Moașa Kathelina, care a pus mîna să înfețe pruncul nou născut în scutece calde, a exclamat, privindu-i capul :

— S-a născut în zodie bună ! Are căiță...

Dar veselia ei nu ține decît o clipă, căci în cea următoare, descoperind un semn negru pe umărul pruncului, începu să se jeluiască :

— Vai, asta-i pata neagră a degetului Satanei...

Ceea ce nu-l impresionă prea tare pe tatăl micuțului, Claes din

Damme. Mai necăjit se arătă el, privind cum micuțul Ulenspiegel sugea fără păhărel laptele maică-si, la gîndul că n-avea para chioară în chimir. Dar nevasta îl îmbărbătă, amintindu-i că au în ladă plăcinta pe care le-a dat-o cu o zi înainte Kathelina și o bună ciosvîrtă de carne și un sac cu boabe și niscaiva mere înșirate în pod și — uitași, Claes ? — cogeamite poloboc cu bere de Bruges..

Drept care Claes se liniști, își luă undița și plecă spre canalul Bruges, unde își pregăti unelitele și se apucă de pescuit. Nu se prea îndesa peștele la momeală și Claes îl trezi pe un băiețel care dormea pe celălalt mal, făgăduindu-i cîteva părăluțe dacă se încumetă să hăituiască peștele spre ăst mal. Cînd sfîrși pescuitul, Claes află de la băiețel că se numește Lamme, Lamme Goedzak, adică „blajinul", că are acasă o soră mai mică

cu un an, care îl snopește cu bătaia la cea mai mică gîlceavă și că a fugit de acasă anume de frica unei noi chelfăneli. Dar n-apucă să-și isprăvească vorba, că văzură venind spre ei o matahală de femeie și, alături de aceasta, o fetiță slabă, dar sălbatică la înfățișare. Erau mama și sora lui Lamme, care cînd le văzu, se apăță cu disperare de nădragii lui Claes:

— Aoleu, jupîne, nu mă lăsa : vin după mine !

Cu cele șapte părăluțe cîștigate de la Claes, Lamme reuși să-și înduplece mama și sora, care îl tîrîară de astădată de bătaie. Iar Claes porni spre casă, nu înainte de a vinde în drum, unui fermier, peștele prins.

Lui Claes, cel din Damme îi spuneau cărbunarul. De fapt el asta făcea. Vindea cărbuni. Dar negre erau la el nu numai mîinile și pielea — în afară de sărbători cînd și le albea cu belșug de săpun — ci și părul și ochii. Nevastă-sa, Soetkin, era o femeie harnică și de treabă.

Muncea cot la cot cu bărbatu-său pe fișia lor de ogor, înhămîndu-se la jug în locul boilor.

În ajunul zilei aceleia se făcuse strigare în sat că mărita doamnă, soția împăratului Carol, va să nască. Iar azi se născuse infantele Filip. Și tot azi s-a născut feciorul lui Claes, cel care cîndva va fi poreclit Ulenspiegel. Dar în timp ce Filip, ca demn urmaș al lui Carol al V-lea, va ajunge zbir și călău al poporului, alta va fi soarta feciorului lui Claes, care va ajunge meșter mare la vorbe de duh și la tinerești năzdrăvenii.

Cînd îl duseră să-l boteze, o ploaie cu găleata îl făcu ciuciulete și astfel fu botezat, pentru întîia oară, Ulenspiegel. La biserică, sus în boltă, era o gaură la care meșterea un zidar. Privind de sus, la nași, nu știu cum se făcu că zidarul vărsă deasupra cristelniței o găleată plină

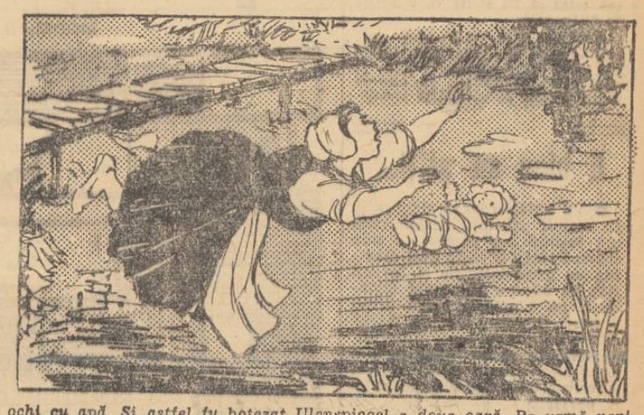

ochi cu apă. Și astfel fu botezat Ulenspiegel a doua oară. Pe urmă veni preotul și Ulenspiegel, muiat pînă la piele și zvîrcolindu-se de mama focului, fu botezat a treia oară și i se puse numele de Thylbert, care nu înseamnă altceva decît „neastîmpăratul". Plecînd de la biserică, alaiul se opri la crișmă, că prea îi udase ploaia pe toți și datina în Flandra este ca oamenii muiați de ploaie să se zbicească, atîțînd în burtă foc de bere. Aici fu botezat Thyl pentru a patra oară, iar a cincia oară îl botează moașa Kathelina, care plecînd afumată de la crișmă și purtîndu-l în brațe peste un podeț, nu-și putu stăpîni picioarele, că prea îi atîrna greu capul, și se răsturnară amîndoi în băltoacă.

(Va urma)

SFATURI MODĂ COSMETICĂ GOSPODĂRIE

PĂRINȚI ȘI COPII

„Cum zice mama!"

Popeasca asta — așa-i zice mama, e grozavă. Zău așa! Dacă o să vă povestesc cîte îndur eu de la ea, o să rămîneți, cum zice tot mama, cu gura căscată și „te doare mintea" (asta o știu de la tata). Cică am un limbaj inadmisibil. Auziți ce vorbe mari! Și parcă știu ce vrea să zică cu ele? Habar n-am. A făcut ochii cît cepele, cum spune mama despre cineva care se miră, cînd a auzit că i-am spus lui Radu, prietenul meu, sanchi! Cică eu nu știe ce-i asta. Foarte rău că nu știe! Ce, toate trebuie s-o învăț eu? Sanchi e un cuvînt care... așaaa... nici nu știu cum să-l explic! E atît de cunoscut că nici la școală nu se învață. Eu îl știu de la unchiul Virgil, fratele lui tata, care stă cu noi. Chiar zilele trecute îi spunea mamei: „Niculino, tar a venit ăla cu plata. Zice că dacă nu plătim nici luna asta apa, ne-o închide. Sanchi!"

Poftim! Și dumneaei nu știe ce înseamnă asta. Să se lase de goange! (așa-mi zice și mie tata cînd nu crede ce-i spun). Dar la urma urmei ce treabă are eu cu limbajul meu? Închipuiți-vă că a oprit-o într-o zi și pe mama să mă reclame!

— Să știți că fiul dv. are un anturaj (ce cuvînt o mai fi și ăsta?!) care-l strică. Are un vocabular (alt cuvînt grozav!) de-a dreptul de neînchipuit! Nu faceți bine că-l lăsați de capul lui.

— Lasă, coană Popescu, o pune la punct mama, că doar n-am de gînd să-l fac academician. Fiecare copil are o gașcă sau cum zici dumneata... anturaj.

Și Popeasca și-a luat valea, cum zice tata, repetînd mereu: „gașcă! gașcă!". Te pomenești că nici asta nu știe ce înseamnă! (la drept vorbind, nici eu nu știam pînă atunci că gașcă înseamnă „anturaj". Dar cîte nu învață omul?).

Și la urma urmei, de ce nu i-o fi plăcînd cum vorbesc? că doar n-am altă limbă! Ce vină am eu că ea nu pricepe unele cuvinte pe care eu, vezi bine, nu le-am rupt din deget, cum zice mama. Le-am învățat de la tata, de la unchiul Virgil, de la mama, ce, ea n-are pe nimeni în casă de la care să învețe cum să vorbească?

Mai deunăzi mă oprește pe scară chiar în fața ușii mele:

— Ascultă băiatule, dar tu nu dormi după amiază? Te rog să nu mai alergi atîta pe scări cînd știi că oamenii se odihnesc!

Dar credeți că i-am tăcut? Așa!... I-am răspuns foarte frumos:

— Aiurea! Da' ce crezi coană, că ai televizor la ușă ca să văd cînd dormi matale?

Și am luat-o la sănătoasa că altfel cine știe ce mai era capabilă să-mi spună. Auzi dumneata! Să se amestece și în viața mea de după amiază! Cite odată cînd sînt mai obosit, mai trag eu un soi, cum zice tata, dar mă trezesc îndată. Ce, am eu timp de așa ceva?

Dar, ce mai vorbă lungă! Vrea să-mi facă ea educație. Mie, care am părinți în toată regula și care niciodată nu m-am supărat cu asemenea vorbe pe care le aud de la alde Popeasca. Se cunoaște cît colo că n-are copii; caută nod în papură la copiii vecinilor... Dar nu mai merge așa. Am să mă plîng lui tata. Și să știți: el cînd e la o adică, nu umblă cu delicatețuri. Îi face o salată, ...să-ți bați copiii, cum zice mama.

Vasilică 'A. IUREA

Pentru conf. L. MINDIRIGIU

CURIERUL NOSTRU

M. ROLANDA: Nimic mai simplu decît să apelați la ajutorul unei cunoștințe comune. Prilejuri se pot ivi nenumărate, așa că nu trebuie să vă faceți prea multe probleme.

LUCIA MINEA, Bd. 6 Martie nr. 20, București și PRINI CEZAR, com. Telega, raionul Cîmpina, regiunea Ploești, doresc să facă schimb de vederi.

NINA GH. — București: Este foarte greu pentru noi să vă explicăm în amănunt atitea lucruri cîte ne ceriți în scrisoarea dv. Ar trebui să scriem aproape un curs întreg despre felul cum trebuie să ne îmbrăcăm în cele mai diferite ocazii. În fiecare număr noi publicăm diferite modele și sfaturi care pot fi adaptate de către cititoare în funcție de preferințe. Fiindcă sînteți din București și doriți totuși să aflați mai multe lucruri, treceți pe la redacție să stați de vorbă cu specialiștii noștri.

NUȚI — Craiova: Cînd judecați rațional, singură vă dați seama că este o mare greșeală să continuați această relație. Vă lipsește însă voința necesară pentru a înfrînge poririle de moment ale inimii. În astfel de clipe va trebui să faceți apel tot la rațiune. Sînt suficiente argumente care să vă convingă. Nu vi le mai repetăm noi aici. Se pare că sînteți și puțin orgolioasă și nu vreți să fiți cea care pierde. Dacă vă gîndiți bine nici nu aveți ce pierde. Faceți apel la puterea dvs. de reținere și calm, la demnitatea dvs. pentru a depăși momentele critice. Veți reuși și va fi mai bine așa.

GH. C. — Moinești: Pentru a rezolva prima problemă adresați-vă unui medic. Există metode de remediere a acestui defect care de fapt nici nu e prea grav. Cea de a doua problemă se poate rezolva dacă vă înțelegeți bine, dacă doriți amîndoi același lucru. Ceea ce a fost înainte, nu are nici o importanță. Totul este comportarea actuală și perspectivele de viitor. Gîndiți totul cu seriozitate și apoi acționați.

MERY B.: Relația de prietenie ce o aveți în prezent se pare că nu vă oferă prea multe perspective. Credem totuși că pentru un timp mai trebuie păstrată, căutînd cu mult calm să o faceți cît mai plăcută. Depinde mult și de dv. aceasta. Este posibil ca între timp lucrurile să se schimbe în bine. Nu trebuie să socotiți că ați terminat cu ceea ce vi se poate oferi. Tocmai lipsa de încredere în posibilitățile dv. v-a făcut să vă creați atît de multe complexe.

Pentru tinerele gospodine

● Trebuie să evităm șederea sării, oțetului, sosurilor acide, în recipientele de aluminiu, deoarece lasă urme ce nu se mai pot îndepărta.

● Înainte de a începe spălatul vaselor este bine să curățim farfuriile și cratițele de sos sau de resturi. Dacă farfuriile sînt prea grase, este bine ca înainte de a le băga în apă caldă să fie șterse cu o bucată de hîrtie albă.

● Se vor spăla la început paharele, cănile acestea fiind mai curate; apoi vom spăla farfuriile lăsînd la urmă oalele și cratițele pe care se găsesc resturi de grăsimi și sosuri.

E bine să știți...

● *Vă puteți repara singure și cu destulă ușurință diferite vase din faianță sau pămînt ce s-au spart. Pentru aceasta veți asambla cu grijă bucățile și le veți fixa cu băgare de seamă legîndu-le cu o sfoară. Vasul astfel obținut îl veți lăsa să fiarbă cîteva minute în lapte proaspăt. Se va lăsa să se usuce pînă a doua zi, scoțînd apoi sfoara. Aderența bucăților din obiect va fi perfectă.*

● *Nu trebuie să aruncați un rest de bere acrit, deoarece cu ajutorul ei puteți curăța cu ușurință fotolii sau scaune din piele.*

● *Un borcan cu dulceață început se poate păstra perfect cîteva săptămîni dacă veți acoperi suprafața lui cu un strat de zahăr.*

ROCHII DE DUPĂ AMIAZĂ

1. Rochie elegantă cu fustă dublă și incrustații de bleuri pe corsaj.
2. Un model simplu care avantajează siluetele cu talia marcată. Cordonul se continuă și în spate.
3. Corsaj cu mîneca kimono trei sferturi și fusta drapată; cordonul cu fundă și broșă mărește eleganța acestei rochii.
4. Rochie cu fustă drapată asimetric și corsaj simplu cu mîneca mică kimono.
5. Un model tineresc cu garnituri de funde pe corsaj și fusta foarte modernă prin linia ei.

Desene de Ludmila OGRINJEANU

Sfaturi cosmetice

Felul cum trebuie să păstrăm sau să folosim produsele cosmetice prezintă o importanță deosebită din mai multe puncte de vedere. Atunci cînd ne hotărîm să aplicăm pe față sau păr, o cremă, loțiune, vopsea etc., vom fi foarte atente să observăm cum reacționează pielea obrazului. În cazul în care fața se înroșește, apare o eczemă sau se congestionează, vom înceta imediat folosirea preparatului, respectiv timp de cîteva zile după care vom face din nou o încercare. În cazul în care neajunsurile provocate inițial se repetă, vom renunța definitiv la folosirea produsului. Apariția eczemei, a coșurilor, a iritației poate surveni și după ce am folosit un timp destul de îndelungat produsul fără să prezinte nici un inconvenient. Acest lucru se explică prin faptul că o cremă, loțiune, lapte de demachiat din cauza luminii, a microorganismelor din atmosferă, a căldurii, se descompun, rîncezesc și aplicate pe piele provoacă toate aceste neajunsuri. De aceea este recomandabil ca atunci cînd ne preparăm singure diverse produse să adăugăm în conținutul lor substanțe conservante ca: nipagin, nipasol, acid benzoic.

În cazul în care le cumpărăm din comerț sau de la farmacie, le vom păstra la loc uscat, departe de sobe, calorifer, la o temperatură moderată și ferite de lumină, care prin acțiunea ei descompune unele produse sau le oxidează. Astfel, soluțiile de hidrochinonă vor fi păstrate în sticle brune, sau vom înveli flaconul în hîrtie neagră, de asemenea, soluțiile care conțin rezorcină capătă cu timpul culoarea roșie apoi și-o schimbă în roșu brun. Laptele de demachiat și cremele în special cele cu untură rîncezesc cu timpul, în special dacă sînt ținute la căldură și lumină, de aceea vom căuta pe cît posibil să nu ne preparăm cantități prea mari deodată, de asemenea, este bine ca pentru folosirea zilnică să păstrăm o cantitate mică într-un borcănel sau o sticluță pentru a nu deschide zilnic flaconul cu întreaga cantitate. Deschiderea repetată a borcanului sau a sticlei fiind contraindicată, cremele trebuie să fie păstrate în borcane de sticlă sau porțelan, mai puțin în borcane de bachelită deoarece acestea influențează cu timpul asupra calității cremei.

Loțiunile vor fi păstrate în sticle cu dop de sticlă fiindcă prin dopul de plută se pot evapora o serie de substanțe din loțiunile respective ca eter, alcool etc. Peria de față și peria de cap vor fi păstrate într-o pungă de nylon petnru a evita prăfuirea lor. De asemenea, este bine să le ștergem zilnic cu o cîrpă curată, și să nu le spălăm decît odată pe lună. Vata care urmează să folosească la demachierea zilnică va fi tăiată în bucățele și păstrată într-un borcan de sticlă închis ca să nu se prăfuiască. În felul acesta evităm risipa și o avem întotdeauna la îndemînă. Puful pentru pudră folosit un timp mai îndelungat se îmbîcsește cu grăsimea obrazului, ceea ce nu este nici plăcut nici igienic, de aceea, este preferabil ca pudrarea obrazului să se facă în mod obișnuit, folosind bucăți de vată pe care le putem schimba mereu, iar puful să-l păstrăm numai pentru pudrieră.

Anca BOGDAN

MAGAZIN medical

ASFIXIILE

Niște copii sînt acoperiți de un mal de pămînt; un altul nu știe să înoate și este luat de curentul apei; un cetățean vrea să curețe un canal și pătrunde în el, un neștiutor apucă firul electric rupt de furtună... toți aceștia pot să-și piardă viața printr-un mecanism comun, prin asfixie: organismul nu mai primește oxigen prin plămîni. Copiii de mai sus se asfixiază pentru că intrarea aerului în plămîn este oprită de corpi străini (pămîntul, apa); omul din canal poate trage aer în plămîni, dar aerul din canal este lipsit de oxigen și are gaze care nu folosesc organismului (hidrogen, azot) sau gaze otrăvitoare (oxid de carbon, clor); la electrocutat se paralizează brusc centrul nervos care conduce funcționarea respirației, așa cum se întîmplă — însă mai lent — la înghețați și la insolați.

Oricare ar fi cauza și mecanismul asfixiei, semnele sînt aceleași: omul își pierde cunoștința, se învinețește, respirația este dezordonată, inima bate ndvalnic și apoi se oprește. Accidentatul este în stare de moarte aparentă. Dacă cetățenii din jurul accidentatului îi dau ajutorul cuvenit în această stare de moarte aparentă (care nu durează decît maximum 30 de minute de la apariția primului semn al asfixiei), atunci accidentatul poate fi salvat de moartea reală, poate fi readus la viață.

Care sînt măsurile imediate ce trebuie luate pentru a salva un accidentat prin asfixie?

În primul rînd trebuie să scoatem accidentatul de sub influența cauzei care produce asfixia: se dezgroapă copilul de sub malul de pămînt; se aduce la mal înecatul, i se curăță gura de mîl și mucozități și i se scoate apa din plămîni punîndu-l cu fața în jos, apucîndu-l pe sub burtă și scuturîndu-l de cîteva ori; asfixiatul din cauza gazelor trebuie scos din atmosfera toxică și dus în aer curat; electrocutatul trebuie scos de sub acțiunea curentului fie coborînd cheia întrerupătoare (de exemplu într-un atelier), fie îmbrăcînd o haină pe dos ca să putem apuca electrocutatul și să-l scoatem de pe firul electric, fără să ne electrocutăm și noi (contactul direct al pielii noastre cu pielea electrocutatului face să treacă curentul din electrocutat și în noi — așa că în loc de un accidentat sînt doi).

Odată scos de sub influența cauzei care produce asfixia și dus în aer liber sau într-o cameră aerisită (temperatura trebuie să fie în jur de 22°), accidentatului trebuie să i se desfacă toate legăturile care le are pe el (curea, sutien, centură, jartiere, cravată) și care împiedică circulația sîngelui; este chiar mai bine să fie dezbrăcat complet și acoperit cu pături.

Dar cu toate măsurile

acestea foarte importante și care trebuie aplicate repede, asfixiatul nu-și poate reveni dacă nu se începe și aplicarea tratamentului asfixiei. Tratamentul asfixiei urmărește trei scopuri: să se înlocuiască mișcările respirației întrerupte prin respirație artificială; să repună în funcțiune centrul respirator paralizat, prin fricțiuni energice pe corp (și pe piept mai ales), cu o cîrpă aspră muiată în apă rece sau spirt și prin injecții care excită centrul nervos al respirației (lobelină, coramină, cofeină, etc.); să combată lipsa oxigenului din sînge prin administrare de oxigen (oxigeno-terapie). Dacă oxigenoterapia și injecțiile (ca și alte procedee terapeutice mai complicate) nu pot fi făcute decît de medic sau la un post de prim ajutor utilat, fricțiunile și mai ales respirația artificială le poate face orice cetățean, cu condiția de a fi învățat cum se face corect o respirație artificială.

Dr. Gh. LINCA

Medicul vă sfătuiește

D. POMPILIU — București: Metroanexita este o inflamație a uterului și anexelor și se datorește mai multor cauze. Aceste cauze se pot descoperi numai pe baza unui examen clinic și de laborator, executat de un medic specialist ginecolog. Tulburările pe care le aveți s-ar părea că nu sînt datorită bolii de care ați suferit. În orice caz este necesar să repetați leucograma și rezultatul să-l prezentați medicului. Pînă atunci puteți folosi Bromoval două tablete zilnic sau Pasifloral două lingurițe de trei ori pe zi.

LUCIAN — București: Organismul crește în înălțime pînă la vîrsta de 20—25 ani. Între 17—25 ani crește însă mult mai încet. De aceea considerăm că la vîrsta dvs. prea multe rezultate nu se pot obține. Totuși este necesară o verificare a cartilagiilor de creștere ce se poate obține printr-o radiografie a membrelor inferioare și a coloanei vertebrale. Sportul, cu deosebire înotul, v-ar putea folosi. În privința creșterii în greutate rezultatele se pot obține mult mai ușor. În acest scop vă recomandăm un regim alimentar din care să nu lipsească dulciurile, grăsimile, pastele făinoase, lichidele, etc. Luați Tonic Clf trei linguri pe zi, o lingură înaintea meselor principale și stricnină fiole X una fiolă zilnic subcutanat progresiv.

Pentru cea de a doua problemă adresați-vă Centrului dermato-venerian din Spitalul Colentina șos. Ștefan cel Mare 89.

IANCULESCU ILIE — București: Se impune să faceți un consult la un medic specialist oftamolog care pe baza examenului clinic să vă dea cele mai corespunzătoare indicații. Procedînd astfel veți obține cu siguranță rezultatul dorit.

V. F. F.: Faceți băi fierbinți de picioare gleara înainte de culcare, după care aplicați toxicor pe regiunile interesate. A doua zi veți putea ridica cu ușurință pielița întărită de pe călcîie. Ungeți apoi regiunea cu Jecolan sau vaselină pură.

NELU: Am citit lunga dvs. scrisoare. Nu există posibilități de provocare a unor astfel de situații ca cele descrise de dvs. Nu vă faceți astfel de probleme. N-ar fi rău să vă mutați în altă locuință. E necesar să consultați un medic internist, un stomatolog și un medic neuropsihiatru. Procedînd astfel veți reuși să înlăturați toate neajunsurile pe care le descrieți în scrisoarea dvs.

LIDIA MARINESCU — Zlatna: Mulți copii cînd ajung la vîrsta pubertății prezintă semne similare cu cele descrise de dvs. Acest fapt ne face să credem că este ceva trecător.

Puteți administra 2-3 tablete zilnic de Bromoval sau Pasifloral 2 lingurițe de 3 ori pe zi.

Linia modei la confecțiile bărbătești

Prezentările de modă nu mai reprezintă o exclusivitate rezervată doar femeilor, și, din ce în ce, partea ce se cuvine îmbrăcămintei pentru bărbați este tot mai mare. Astăzi, cînd vorbim de moda anului sau chiar a sezonului, înțelegem, fără îndoială, atît linia cît și ansamblul costumelor bărbătești. Manifestările recente, printre care și Congresul internațional al modei de la Berlin, au arătat că, ținîndu-se cont de specificul fiecărei țări în parte, se poate vorbi de o linie generală, adoptată oarecum peste tot, de o linie a modei timpului.

Ca prim aspect putem nota o tendință spre revenire la țesăturile sobre și discrete, în nuanțe mai mult închise, natural în funcție de sezon, iar ca formă, cu umerii lați și piept obișnuit, cu reveruri mai scurte și mai înguste.

Pentru costumul de purtare (de stradă) se preferă țesăturile uni, țesăturile gen pichet în linii sobre și desene mici. Într-un cuvînt se poate spune ca regulă generală că este preferat deci orice desen care, văzut de la distanță dă un aspect uni. La modă sînt țesăturile din fire pieptănate, din „fil a fil" din țesături flanelate, în culori gri — mergînd spre gri închis — albastru și maron. Ca formă, așa cum am arătat, linia este de a se realiza o îmbrăcăminte care să cadă cît mai natural, cu mînecile ușor îngustate în spre mansetă. Colecția de stofe ce se va prezenta la cel de al III-lea Pavilion de mostre, cuprinde, în largă măsură, asemenea stofe.

Foarte la modă sînt vestele drepte, la doi nasturi, primul fiind cu puțin deasupra centurei.

În ceea ce privește pantalonul, bine ajustat la spate, forma sa merge spre strimt, dar fără exagerare, ca atare lărgimea de jos să fie între 20 și 23 cm. Pantalonul se poartă în general fără manșetă. Linia buzunarelor este fie clasică, respectiv paralelă cu cusătura de margine, fie — de preferat — ușor înclinată și cu cîțiva centimetri mai în față, decît era pînă în prezent.

Costumele sport și costumele pentru tineret se poartă în general cu haină aparte — din stofă de lînă, lînă cu fir chimic (de preferat tergal) în culori uni sau desene pierdute pe fond, la un pantalon gri închis.

Desigur că pentru asemenea costume se va prefera coloritul cald și agreabil, dar în orice caz în tonuri mai închise decît în anul precedent. Astfel, o culoare frumoasă este griul susținut cu un fir mai deschis, gri culoarea pietrei, albastru marinar, verde pirit (la bază maro deschis combinat cu fire de verde închis), agata (amestec de fire gri, albastru și șofran), ca și vizorul (bej mai mult sau mai puțin limpede).

Cupa vestelor este de asemenea inspirată de spiritul sobru și clasic al costumelor pentru oraș.

Un costum foarte apreciat este cel drept la trei nasturi, cu buzunare aplicate sau cel la două rînduri și 4 nasturi — cu revere ascuțite. În locul culorii albastru petrol, foarte căutat cu cîțiva ani în urmă, tendința merge spre negru sau verde măsliniu închis.

Doina POPA

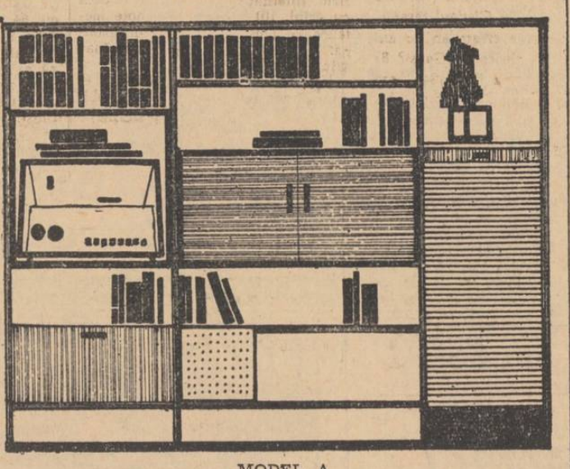

MODEL A

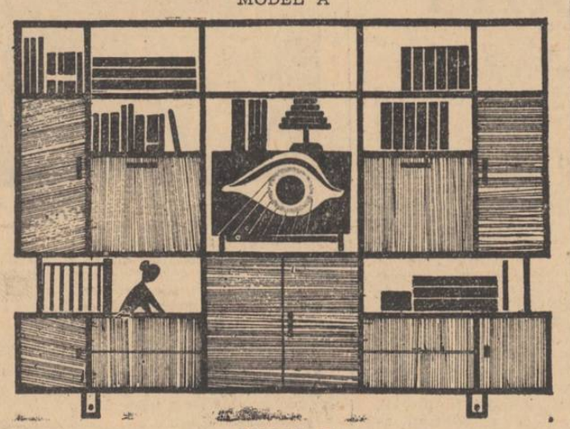

MODEL B

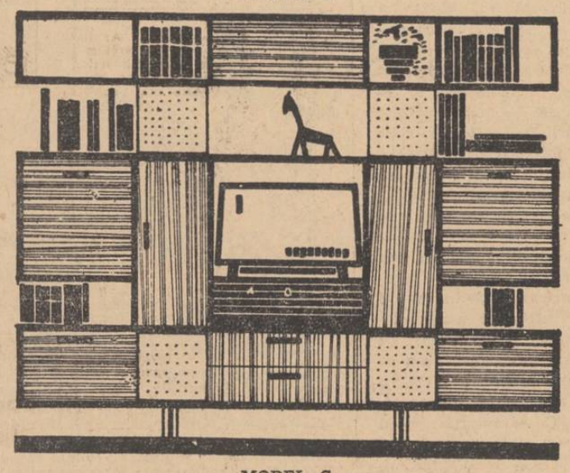

MODEL C

La cererea mai multor cititori publicăm trei modele de biblioteci la care în afară de rafturile pentru cărți se fac nișe pentru radio și mici baruri

Ghidul gospodinei

STRUGURELE

Așa cum arătăm în articolul nostru din pagina I-a a numărului de față, strugurele este un fruct cu mari proprietăți nutritive, căutat de toate vîrstele; el este indicat și din punct de vedere medical. În afară de cura de struguri, din acest fruct se fac și unele preparate ca marmeladă, dulceață, prăjituri și altele. Dăm în cele ce urmează cîteva rețete.

BUDINCĂ DE OREZ CU STRUGURI

Cantități: 200 g de orez, 1/2 kg lapte, 125 g zahăr, 2 linguri de frișcă, 1/2 kg de struguri, 100 g zahăr. Se spală orezul care îl punem apoi la fiert într-un kg de apă clocotită timp de 3—4 minute, după care îl strecurăm și-l punem din nou la fiert într-un jumătate de litru lapte clocotit. Îl acoperim și-l lăsăm să fiarbă la un foc mic timp de 20 minute. Cînd orezul a absorbit tot laptele și este destul de moale, îl luăm de pe foc și îi adăugăm zahărul amestecîndu-l cu o furculiță. Îl răsturnăm apoi într-o formă rotundă de savarină și-l punem la rece. Separat luăm boabele de struguri pe care le punem să fiarbă 10—20 minute cu un pahar de apă și 100 g zahăr. Cînd se servește la masă, răsturnăm orezul pe o farfurie, la mijloc adăugăm strugurii, iar pe deasupra garnisim cu frișcă.

DULCEAȚĂ DE STRUGURI

Strugurii pe care îi folosim la dulceață trebuie să fie cu boabele mari și tari, fiindcă numai în felul acesta pot rezista la fierbere și bobul va rămîne întreg și frumos. Dacă dorim putem curăța boabele nu numai de simburi, lucru obligator, dar și de pieliță. După ce le-am curățit îi cîntărim și la 1 kg de boabe adăugăm 1 kg de zahăr. Punem zahărul pe foc să se topească cu 2 pahare de apă. După ce s-a legat, adăugăm boabele de struguri împreună cu 1 baton de vanilie și zeama de la o jumătate de lămîie. Strugurii nu trebuie să fiarbă prea mult. În momentul cînd observăm că dulceața este destul de legată o luăm de pe foc.

PRĂJITURĂ CU STRUGURI

Cantități: 200 g unt, 300 g zahăr, 300 g făină, 4 ouă, o eșcuță de lapte, struguri. Frecăm bine zahărul cu untul, apoi adăugăm gălbenușurile amestecînd mai departe cel puțin 10—15 minute. La sfîrșit adăugăm alternînd, făina, laptele, albușurile bătute. Se toarnă în tavă. Deasupra se pun strugurii.

MARMELADĂ DE STRUGURI

Luăm o cantitate mai mare de struguri, ale căror boabe după ce le-am spălat le punem într-o cratiță la fiert timp de 15 minute. După ce s-au stirvit puțin, le luăm jos de pe foc și le dăm prin sită. Ceea ce a rezultat, cîntărim și apoi punem din nou la foc această pastă împreună cu zahărul socotit astfel: 400—500 g la fiecare kg de struguri trecuți prin sită. Lăsăm să fiarbă atît cît dorim să fie de compactă. Se toarnă în borcane care se leagă deabia cînd marmelada s-a răcit.

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Șnițel de legume; musaca de dovlecei; fructe.

— Supă de zarzavat dreasă cu smîntînă; cotlete de porc la grătar cu salată; prăjitură cu struguri.

— Salată de vinete; ardei umpluți cu orez; găluști de prune.

— Supă de roșii; mîncare de vinete cu carne; pepene.

— Sote de fasolică cu smîntînă; tocană sîrbească; struguri.

— Papară cu brînză de vaci; fleică la grătar — salată de roșii; plăcintă cu mere.

— Roșii umplute cu spaghete; boboc de rață pe cartofi — salată; înghețată de ciocolată.

Două scheme care sugerează cum se pot combina unele lucruri de prin casă pentru a forma colțul cuierelor. Oglinzile se încadrează cu mici speteze. Cu un creton cadrînd cu restul încăperii se tapisează fundul sau măsuța care se pune în fața oglinzii. Sertarele, chiar și mici, sînt foarte utile pentru ținut mănușile, o cîrpă de ghete etc.

PRACTIC

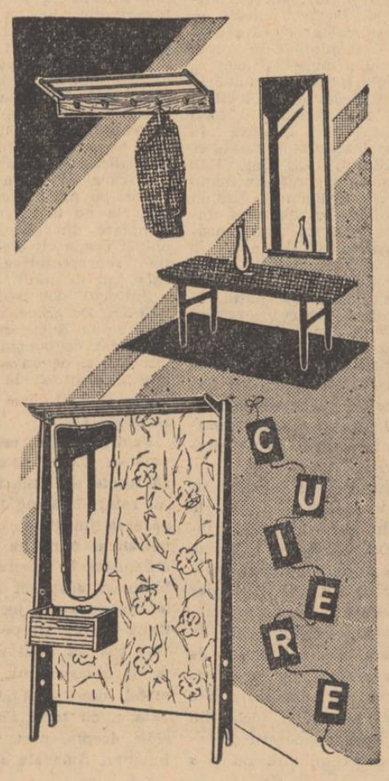

Folosirea frigiderului

O parte din frigiderele livrate de uzina constructoare au un miros înțepător. Miros provenit de la izolație (amoră) și garnitura de cauciuc, miros care dispare însă cu timpul (circa 2 luni).

Pentru a se înlătura acest miros într-un timp mai scurt, se procedează în felul următor: se introduce în frigiderul scos din funcțiune 1 kg. cărbune de lemn (mangal) lăsîndu-se cca. 48 ore (timp necesar absorbirii mirosului). După aceea se spală interiorul cuvei, spatele ușii, ramele, grătarele, cutiile de fructe și evaporatorul cu o soluție călduță de apă cu săpun.

Se va avea grijă ca apa provenită de la spălare sau din dezghețarea evaporatorului, să nu treacă pe sub rama de masă plastică, în stratul de izolație. Umezirea izolației atrage după sine scăderea calității de izolare.

Dacă frigiderul va fi ținut nefolosit și cu ușa închisă un timp mai îndelungat de 4 zile, aerul din interiorul lui va căpăta un miros caracteristic. Mirosul poate fi înlăturat dacă frigiderul este ținut în tot acest timp cu ușa întredeschisă. La punerea în funcțiune se spală și apoi se depun alimentele la rece.

La frigiderele cu absorbție, timpul de fabricarea gheței și înghețatei poate fi scurtat la jumătate (circa 1 1/2—2 ore) dacă evaporatorul — după introducerea tăviței la îngheț — se îmbracă cu o pungă de masă plastică, ce se procură din comerț.

Stelian BUCUR

Imunitatea și vaccinarea

Odată cu invadarea organismului de către microbi sau virusuri, adică odată cu apariția simptomelor de boală, organismul începe procesul de imunizare (fabricarea de anticorpi). Boala va dura atîta timp cît este necesar ca organismul să fabrice cantitatea de anticorpi care să anuleze puterea agresivă a microbilor, virusurilor și toxinelor, adică a antigenilor. Unele organisme pot avea forță mai mare de fabricare a anticorpilor, boala va fi mai scurtă, altele dimpotrivă fabrică mai greu anticorpi și boala va evolua mai îndelungat și mai grav. Forțele de fabricare a anticorpilor țin de o seamă de factori (vîrstă, stare de nutriție, condiții igienice, oboseala organismului, vitaminizare etc) deoarece această „fabricare" cere un efort deosebit. Cînd organismul nu este capabil să fabrice anticorpi sau îi fabrică prea încet, se produce moartea. Deasemenea cînd microbul sau virusul are o virulență (agresivitate, toxicitate), foarte mare, moartea se poate produce din cauză că organismul nu are timp să fabrice anticorpi înainte ca agresorul să fi distrus unele organe sau funcțiuni vitale (turbarea, ciuma).

Apogeul unei boli infecțioase (criza) este momentul în care boala în evoluție ajunge să fie învinsă de către anticorpii fabricați de organism; este momentul în care bolnavul a ajuns la un maximum de rău, după care urmează, scăderea rapidă a febrei, îmbunătățirea stării generale și începe convalescența (organismul intră în perioada de refacere a forțelor).

După majoritatea bolilor infecțioase, organismul păstrează încă anticorpii respectivi și astfel poate îndepărta o nouă îmbolnăvire. Această imunitate căpătată prin boală poate dura toată viața (febra tifoidă, rugeolă etc.) sau numai o perioadă de timp (gripa) însă în orice caz fabricarea de anticorpi se face mai repede și a doua îmbolnăvire are o formă mult mai ușoară. Acestea au fost fapte observate în decursul veacurilor: tot din

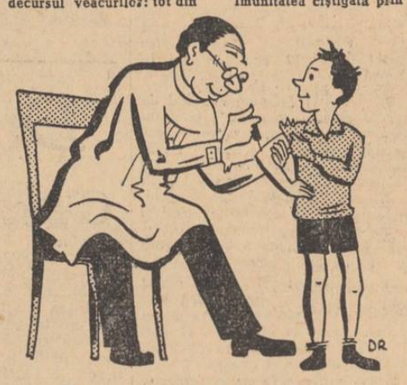

observații au ieșit și alte fapte deosebit de importante. Astfel, s-a observat că cei ce făceau o boală numită vaccina (boala vacilor) nu se mai îmbolnăveau de variolă (vărsatul negru), ori vaccina este o boală ușoară pe cînd variola ucidea sute de mii de oameni în fiecare an. Așa s-a ajuns la primul vaccin (utilizat și astăzi) care se bazează pe așa numita imunitate încrucișată, în care anticorpii virusului vaccinal sînt capabili să neutralizeze și virusul variolic, iar numele de vaccin vine de la boala „vaccina".

Dar știința medicală a descoperit și alte secrete ale mecanismului imunității. Astfel s-a aflat că unii microbi și virusuri (sau toxinele lor) atenuați (făcuți inofensivi prin diverse metode) sau chiar morți, introduși în organism pot provoca fabricarea de anticorpi, care să protejeze în viitor împotriva acelorași microbi și virusuri (sau toxinele lor) însă vii și agresivi.

Imunitatea cîștigată prin vaccinarea de acest fel este una din cuceririle cele mai uriașe ale științei.

Rînd pe rînd omul a făcut în laboratoare vaccinuri contra difteriei, scarlatinei, poliomielitei, tetanosului, ciumei, holerei, etc. În zilele noastre din ce în ce mai puține sînt bolile care nu au încă un vaccin iar prevenirea bolilor infecțioase se face din ce în ce mai larg prin metoda vaccinării.

Vaccinarea aplicată corect și la timp dă în cele mai multe cazuri o protecție tot atît de mare ca și cum cel vaccinat ar fi făcut boala, ea salvează în fiecare an milioane de vieți și de suferințe.

GERO

Interesant și util de știut

● *CATALIZATORII, sînt anumite substanțe anorganice, care posedă capacitatea de a accelera puternic reacțiile chimice. Catalizatorii proceselor chimice din materia vie poartă numele de fermenți. Ei sînt proteine cu o structură chimică complexă. O moleculă de ferment provoacă într-un minut scindarea a sute de mii de alte molecule, de pildă 1 mg. de labferment poate provoca coagularea a 100 litri de lapte. Fără fermenți nu este posibilă viața. Fermenții ce se găsesc în sucurile secretate de glandele stomacului sau intestinelor, asigură reacțiile chimice fără de care nu ar fi posibilă digestia alimentelor.*

● *DUPĂ calculele oamenilor de știință, creierul omului consumă 40—50 ml. oxigen pe minut. În aceeași perioadă de timp întregul organism, în repaos, consumă 240—300 ml. oxigen, deși greutatea corpului omenesc este de 50 de ori mai mare ca a creierului. În plus, țesutul cerebral este extraordinar de sensibil la lipsa de oxigen și la acumularea de bioxid de carbon, care scade excitabilitatea țesutului nervos. Cei ce lucrează în camere închise, neventilate, ca și cei ce nu obișnuiesc să alterneze orele de lucru cu plimbări, sport etc., să ia aminte. Aportul mărit de oxigen și substanțe nutritive se realizează nu numai printr-o respirație profundă, ci și printr-un aflux mărit de sînge la creier.*

FRED GHENADESCU

Activitatea desfășurată de „Intreprinderea de hoteluri și restaurante Mamaia" este apreciată de vizitatorii romîni și străini ai litoralului.

— Călătorie bună! Sperăm că v-ați simțit bine la noi?
— Perfect! Ca... la Mamaia acasă!...

DOI OCHI

Ochi mai frumoși cum draga mea avea
Senini și verzi — de-un verde peruzea —
Să fi umblat pămîntu-n lung și-n lat,
Pereche lor cu greu ai fi aflat.
Simțeam în tîmple — aflux de singe cald
Cînd întîlneam privirea-i de smarald;
Mă străpungea ca lama de stilet,
Mă atrăgea parc-ar fi fost magnet.
Cum s-a-ntîmplat chiar ieri pe bulevard
Cînd am simțit că tîmplele îmi ard
Că de pe celălalt trotuar făceau
Apel doi ochi verzui ce mă chemau.
Și-am traversat la marele galop.
Să nu fi fost tot verde și la stop?
Așa se pare și așa mi-au spus
Acei ce la spital m-au dus pe sus.
Din creștet pînă-n tălpi sînt în tifon
Ca Ramses II sau Tutankamon
Și mi s-a spus: „Dantura ai s-o pierzi"
Ce mi-ai făcut frumoaso cu ochi verzi?

De-aci-nainte nu voi mai iubi
Decît femei cu ochii cum o fi:
Albaștri, negri, ori gălbui topaz
Chiar și șasii... dar verzi în nici un caz.

Florin IORDĂCHESCU

— Mustul merge bine cu vinatul. Ați împușcat ceva?
— Nu, dar am ochit niște pastramă grozavă la „Alimentara"...

CU SIRINGA

Asistentele Ana Cionca și Dorina Kohn de la Spitalul nr. 3 Craiova nu reușesc uneori să facă injecții intramusculare, ceea ce nu le împiedică să trateze bolnavii cu superioritate.

Sînt „asistente" și-ți vorbesc
De sus (dar cum ai vrea?)
Iar cu siringa nimeresc
Cam des pe-alăturea.

Ion BECHERU

GH. CHIRIAC

Mioapa pretențioasă

EA: — Cine a fost?
EL: — O gospodină ideală...

INSTANTANEE

In balcon la nea Ion

Mai sînt unii locatari
Care nu-s buni gospodari.
Iată-mi-l pe nea Ion
Și-a scos rufele-n balcon
Și-a împodobit fațada
Să-l admire toată strada:
Pijamaua cea vernil
Scutecul de la copil,
Trei ciorapi și un maio,
Pantalonii cei maro,
Un sacou, două perdele
Și ce poartă mai spre piele,
Că făcea unul reflecția:
„Uite-un O.C.L.
Confecția"!...
Toate-ntise hopa-hop,
Ca la un cinemascop!....
Așa film însă mai rar,
Un soi de documentar
Cu un titlu foarte bun:
„Ce îmbrac, aia expun"...
Dacă îți expui grămadă
Toată rufăria-n stradă
Îți mai spune unul, „frate,
Zi-mi te rog, le vinzi
și-n rate?"

Hai zi, nea Ion, se poate?
În balcon pune mușcate,
Pune crini sau busuioc,
Fă grădină, chiar și-n bloc.
Ei, firește, asta știu,
N-o să faci un Cișmigiu
Cu cișmele și alei,
Cu lac, bărci, parfum de tei.
Dar poți face-un colțișor,
Să-ți chemi soața printre
flori.
Ca să-i spui sub clar de lună:
„Te iubesc ca-n prima
lună".
Și nu s-o săruți bon ton
Sub clar de„ ciorapi relon!
Flori din astea, zău așa,
Văd eu în grădina ta:
Perne de... nu mă uita,
Trei ghivece cu capoate,
Două straturi cu halate,
Pătură de trandafir...
Și boboci de coviltir...
O grădină, un „model"!
Păi, de-o merge tot la fel,
Cînd vom fi într-o grădină
Vom vedea că este plină
De caiși cu creangă grea,
Cu caise din tafta,
Un cireș cu oltoane
Altoite cu siloane
Sau un prun fenomenal
Ce dă prune din tergal.
Poți să faci magiun curat
Moale, dulce și... plisat
Sau un păr cu pergamute
În cămăși gata cusute.
Creanga asta, grea, bătrînă
Are mere lînă-n lînă!..
Din vreo trei copaci adică
Îți faci zestre frumușică.
Cu vreo patru sau cinci
straturi
Mi te-mbraci și mi te saturi.
Ei, ce zici acum matale?
Te-am luat puțin la vale
Te-am luat eu în balon
Să-ți vezi, frate, de balcon....

I. AVIAN

RIK AUERBACH

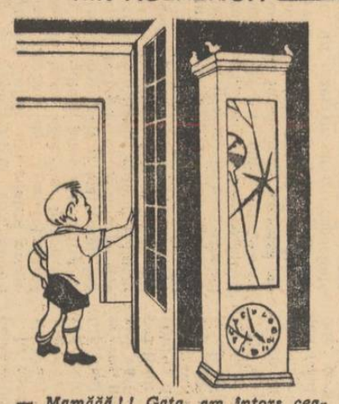

— Mamăă!! Gata, am întors ceasul...

S. NOVAC

— Stai că vine și Costică; doar am băut din aceiași damigeană...

E. ARNO

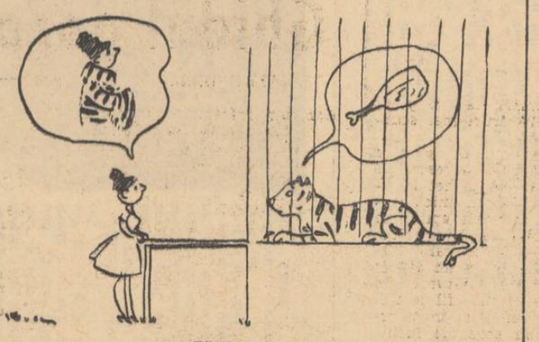

Fără cuvinte.

In două rînduri

Unele plicuri nu se lipesc din cauză că nu au clei suficient.

Sînt bune pentru orice vrei,
dar cînd să se lipească... clei!

Unui taxator de tramvai care obișnuiește să spună că nu are să dea rest.

Eu știu de ce răspunzi că n-ai:
ai vrea să-ți iasă... de tramvai.

Unui vînător ghinionist care bea, de cîte ori nu-i iese nici un vinat.

N-a tras un foc (n-avu norocul)
și bea, ca să-și... descarce focul.

Unuia care lipsește de la serviciu, pretext, tînd că e bolnav.

Nu-i greu să se curarisească,
căci boala lui e... să lipsească.

Unui vînzător de rațe care dă lipsă la cîntar.

E un record în dibăcii:
la rațe faci... găinării.

Epitaf unui superficial.

S-a stabilit, (cu profunzime)
că nu-i lipsit de... adîncime.

Mircea CONDRESCU și Victor DIMITRIU

Dedicație

Campionatul republican de călărie la dresaj și obstacole pe anul 1961 a dovedit buna pregătire a concurenților.

Hipiștii noștri au muncit
Concursul ne stă mărturie
Și saltul cel mai strălucit
Ei l-au făcut spre... măiestrie

V. T.

REBUS-magazin

Mozaic anatomic

ORIZONTAL. — 1) Au cap... — ...și inimă. 2) A înfățișat în pictura românească un „Cap de tătăroaică". — Unul căruia i-a trecut Ene pe la gene... 3) ...și altul cu fața plină de lumină — Îl zărim deobicei în ochiul altora — Diminutiv feminin. 4) Ten! — Cu inima împăcată. 5) Brazdă săpată de ani pe chipul omenesc — Fructul discordiei — Posed — Dintr-o lovitură! 6) Unitate de măsură pentru vîrsta omului — Verbul inimii înduioșate — Înotul în care mîinile și picioarele vîslesc simultan și simetric. 7) Mingea jocului de hochei pe gheață — Autorul piesei „Ochiul albastru". 8) Se leagănă încărcat de spice în bătaia vîntului — În barbă! — Scrisoare. 9) Plutește pe valuri — Știri recente și interesante. 10) Unealta minuită de croitor — Îl poartă mîna artistului pe strune — Pană de despicat lemne. 11) Văluri argintii care înfășoară adesea capetele distrate (sing.) — Una lîngă alta! — Brînză dulce — La dinți! 12) Unul lîngă altul fac unirea și puterea (fig.) — Pronume — Nu i se aude gura 13) Autorul povestirii „Cu ochii la cer" din volumul „Frunze-n furtună" — Campioni.

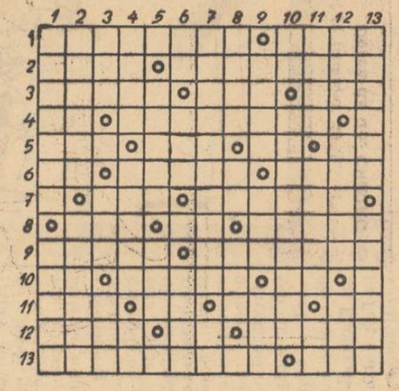

VERTICAL. — 1) Umblă cu capul în traistă — Autoarea poeziei „Cîntec de legănat genunchii". 2) Clasic rus, autor al poeziei „Sprinceana serii și-a închis tristețea" — Îi dai un deget și-ți ia mîna toată (fem.) 3) Orășel în Uniunea Birmană — Nu crește niciodată în palmă — Radiofonie (abr.) 4) Ornament realizat de instrumentele muzicale sau coardele vocale — Activitatea brațelor și creierului omenesc — Din bronz! 5) Nici cît este negru sub unghie — A munci pămîntul 6) Post scriptum — Prăjina nu atinge înălțimea la care și-l poartă cei încrezuți — Adăposturi omenești 7) Autorul catrenului „Ochi negri, față albă, / Păr întunecat și mare / Inima un sloi de gheață / Alte semnalmente: n-are" (Catrene) — Una sub alta! 8) Izlaz — Avocat (abr.) — Din neamul oscilor. 9) Nume masculin — Localitate în India — Avanta! 10) Din zbor! — A strînge la piept pe cineva 11) Un chip lipsit de frumusețe — Vin din fructe de munte — La cap! 12) Articulația degetelor — Încuietoare recomandabilă pentru cei cu gura slobodă — Și-a luat tălpile la spinare. 13) Autoarea poeziei „Aceste mîini" — Li s-a pus sula-n coaste.

S. BUCURESCU

Vine toamna

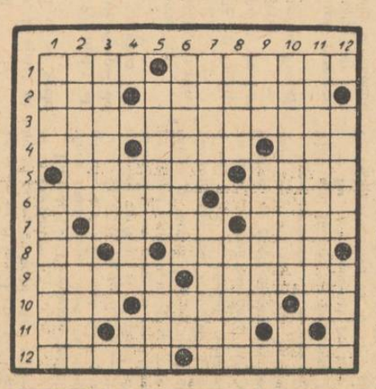

ORIZONTAL: 1) Se umple de rod dulce... —...și se umple de rodul ogorului. 2) Ne așteaptă cu brațele încărcate — Întinsul îmbelșugat, auriu, al cîmpiei noastre. 3) Se schimbă la sosirea toamnei. 4) Scîrțîie sub povara sacilor cu cereale — Nume de bărbat — Produs preparat din fructe. 5) Cîmpul semănat cu grîne — Încăperi. 6) Calea belșugului (vorbind de transporturi!) — Cîștigul țăranului muncitor, care crește an cu an. 7) Muza poeziei lirice — Care? 8) Curte! — Reforma din 1945 care a dat pămînt țăranilor. 9) Conducătorul unei țări cu... vară eternă — Unealtă agricolă ce răstoarnă brazda în amîndouă părțile. 10) Curelușă de mașină — Culcă la pămînt grînele și iarba — Măsură pentru ogoare. 11) Întrebare — Belșugul... ogorului și-al grădinilor. 12) Au trecut multe toamne peste el! — Arături de nădejde.

VERTICAL: 1) Firicelul belșugului — Adună de cu vară bob cu bob. 2) Produs... al verii (la venirea toamnei se transformă-n pastă!) — Ogorul... în sine. 3) Apărătoare împotriva arșiței soarelui — Ce zice gîsca? 4) Obiectiv al multor excursii în Carpații răsăriteni — În septembrie! 5) Vas pentru măsurat cerealele-boabe — Un igheab important pentru... măcinatul boabelor. 6) Cereale transformate în făină (sing.) — La moară! 7) Cîmpie brăzdată de tractoare — Curte țărănească sau grădină cu pomi fructiferi. 8) Familia.. noteelor — Plantă tînără. 9) Anul Geofizic Internațional (abr.) — Soră cu grîul. 10) Zornăiri, zgomote metalice — Din toamnă pînă-n toamnă. 11) Cîmpie pe care s-a semănat grîu de toamnă înainte de a culege porumbul. 12) A elabora — Locul unde se treieră cerealele (pl.).

O. MANOLE

POȘTA REBUS

MARIN DIRINCA — București: În jocul „În Cosmos", revedeți prima definiție de la 4 orizontal: Terra se scrie cu doi r. Celălalt joc are prea puține cuvinte în temă. Reveniți.

VICTOR IAȚENCO — Petroșani: Se reține. Va apare în limita spațiului disponibil.

ION BENCOVICI — Petroșani: Citiți răspunsul de mai sus.

CITITOR — București: Aveți dreptate. Vom reîncepe publicarea dezlegărilor jocurilor.

VALENTIN VERZEANU — București: Cîteva din definiții sînt prea trase. V-am ruga să treceți într-o dimineață pe la redacție.

N. HENȚ — Deva: Se reține.

IULIANA RĂDUȚĂ — Ploiești: Avem pregătit un joc pe o temă asemănătoare. Reveniți.

MIHAI ATANASIU — Cîmpina: Ne-a sosit prea tîrziu. Reveniți.

ION BERBECEANU — București: Se reține.

Centrală termică folosind apa mării

Pentru orașul Krasnovodsk, unde nu există apă dulce, specialiștii sovietici au conceput o centrală termică care folosește apa sărată a mării Caspice.

Pentru alimentarea cazanelor cu apă dulce s-a pus la punct o instalație mare de desărat, ale cărei tuburi de aramă se vor contracta și dilata în mod periodic, fiind încălzite rînd pe rînd de aburi și răcite de apa mării. Sarea depusă pe aceste tuburi se va curăța întocmai cojii unui ou. In felul acesta se va putea automatiza operația foarte grea a curățatului conductelor. Noua instalație va putea să desăreze 300 de tone de apă pe oră.

Cazanele centralei termice vor fi instalate sub cerul liber, numai mașina fiind închisă și protejată împotriva furtunilor de nisip.

Centrala de la Krasnovodsk va furniza căldură și electricitate industriei petrolifere din Turkmenia occidentală, care cunoaște un ritm susținut de dezvoltare.

POȘTA REDACȚIEI

MAGDA VOINEA — București: Dorința dv. este justificată, numai că acum este prea tîrziu, cursurile serale au început de la 1 septembrie. Pentru anul viitor este bine să vă adresați conducerii unei școli din raionul în care domiciliați.

ING. C. R. — București: Publicăm cîteva din maximele culese de dv.: Viața bine folosită, e lungă: Tot secretul prelungirii vieții constă în a nu o scurta: Toate bolile vin la umbră, toate se vindecă la soare și încă unul (creat de noi): Dacă mai trimiteți materiale, faceți-o de urgență.

MITICA ARGEȘANU — Suceava: Aveți perfectă dreptate: „Că au e om să nu fi scris o poezie". Dv. v-ați făcut datoria trimițîndu-ne poezia intitulată, îndoielnic „De ce nu crezi?" Dar această datorie nu este perfect îndeplinită. Sub raport calitativ mai aveți foarte mult de muncit. Din versurile scrise am citit sentimentele ce v-au animat, atunci cînd ați scris o. Se vedea în ele sinceritatea, dorința de a comunica iubitei gînduri curate. E deajuns oare numai atît? Fără îndoială că nu. Ar fi greu să vă arătăm cum ar fi trebuit scrisă poezia Ne-ar trebui spațiu mult pentru sfaturile ce, probabil, le-ați dori din partea noastră. Cel mai indicat lucru însă este de a citi cît mai multe versuri ale poeților noștri și a învăța din ele tehnica poeziei.

N. P. — Brăila: Ne plac — ca tuturora — poeziile bune. Aceiași pretenție, credem că o aveți și dv. Pentru a nu încălca această pretenție justificată nu am publicat cele patru poezii deoarece aveau păcatul că nu spuneau nimic deosebit.

SILVIA F. P. — Loco: Se pot termina cursurile respective. Adresați-vă școlii în raza căreia locuiți.

ȘAH

Concursul nostru de dezlegări de probleme de șah

PROBLEMA C. 4 puncte

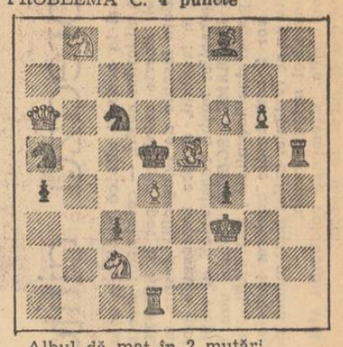

Albul dă mat în 2 mutări.

Poziția de control. Alb: Rf3, Dă6, Td1, Th5, Ne5, Cc2, Cb8, pioni a4, d4, f6 și g6 = total 11 piese. Negru: Rd5, Nf8, Ca5, Cc6, pioni c3 și f4 = total 6 piese. Albul joacă și dă mat în două mutări.

PROBLEMA D. 10 puncte.

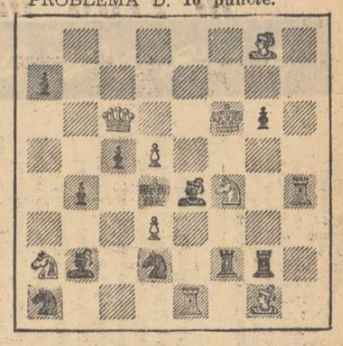

Albul dă mat în 3 mutări

Poziția de control. Alb: Rf6, Dc6, Te1, Th4. Ng1, Ng8, Ca2, Cf4, pioni d3 și d5 = total 10 piese. Negru: Rd4, Tf2, Tg2, Nb2, Ne4, Ca1, Cd2, pioni a7, b4 c5, și g6 = total 11 piese. Albul joacă și dă mat în trei mutări.

★

La cererea mai multor șahiști începători dăm cîteva lămuriri în ceea ce privește rezolvarea unei probleme de șah.

● O problemă de șah este o poziție creată de un șahist în care partea care are piesele albe are posibilitatea să dea mat în numărul indicat de mutări.

● În problema cu mat în două mutări partea cu piesele albe efectuează prima mutare și după răspunsul negrului, dă mat în mutarea următoare, a doua.

● Printr-un acord unanim recunoscut albul, cu prima sa mutare, nu dă șah, nu ia o figură a adversarului, nu ocupă cîmpuri de refugiu ale regelui advers (dacă există asemenea cîmpuri) fără să ofere altele în schimb.

● Prima mutare a unei probleme trebuie să fie o mutare frumoasă, oarecum surprinzătoare pentru dezlegător, trebuie să permită negrului răspunsuri, apărări mai multe, iar împotriva fiecăreia din ele albul să aibă pregătit un răspuns de mat.

★

I. NICOLESCU — București. La jocul de dame se întrebuințează tabla obișnuită cu 64 de cîmpuri colorate alternativ — albe și negre, ca la șah. Spre deosebire de șah, la jocul de dame piesele se așează și se mișcă numai pe cele 32 de cîmpuri negre. Jocul se desfășoară între doi parteneri; conducătorul albelor are 12 piese albe, iar partenerul său tot 12 piese negre. Toate piesele sînt identice ca valoare, avînd forma unui cilindru turtit (la fel ca piesele ce se întrebuințează la jocul de „table"). Înainte de începerea jocului, tabla se așează (ca la șah) cu cîmpul negru din colțul tablei la stînga. Piesele se așează, de fiecare partener, cîte 12, pe cîmpuri negre, după cum este arătat în diagramă.

Partidele de dame pot fi notate ca și cele de șah, folosindu-se de aceiași notație algebrică. Astfel, poziția inițială a pieselor se notează: alb — a1, a3, b2, c1, c3, d2, e1, e3 f2, g1, g3, h2 (12 piese); negru — a7, b6 b8, c7, d6, d8, e7, f6, f8, g7, h6 și h8 (12 piese).

Partida o începe totdeauna albul. Piesele simple la jocul de dame se mișcă numai înainte, pe cîmpul vecin în diagonală, la dreapta sau la stînga, și numai dacă acest cîmp este liber (neocupat de o piesă proprie sau adversă). Astfel de mutări sînt numite „mutări liniștite". Dacă lîngă piesa simplă proprie se află în imediata vecinătate o piesă adversă, iar cîmpul din spatele ei (tot pe diagonală) este liber, putem să efectuăm o „mutare de luare", sărind cu piesa noastră peste piesa adversă și așezînd-o imediat în spatele piesei peste care a sărit, luînd de pe tablă pe aceasta din urmă.

Este important de reținut că mutarea de luare se poate face atît înainte cît și înapoi și că efectuarea ei este **obligatorie.**

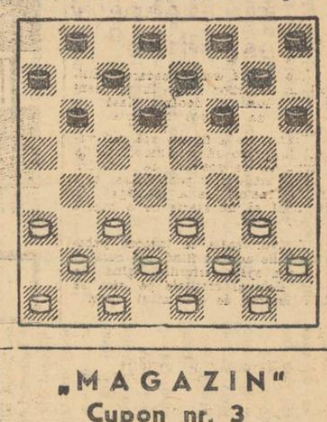

„MAGAZIN"
Cupon nr. 3
Concursul de dezlegări de probleme de șah

„MAGAZIN"
Cupon nr. 4
Concursul de dezlegări de probleme de șah

JOCURI DISTRACTIVE

19 CERCURI

În fața dv. se află un exagon format din 19 cercuri. În 12 cercuri s-au înscris diferite numere. Completați dv. restul de 7 cercuri cu diferite numere, între 1 și 19, astfel ca orice total de 3 cercuri unite printr-o linie să dea 22.

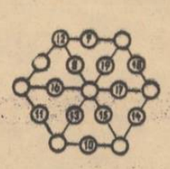

ȘTIȚI CUM?

Scrieți numerele 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 în așa fel încît să obțineți total 9999. Știți cum?

JOCUL STELELOR

Desenul vă arată cinci stele așezate astfel în mijlocul unui pătrat format din 81 de puncte încît nici o verticală, orizontală sau diagonală care trece prin stele nu atinge vreunul din cele 10 puncte albe. Mutați cele cinci stele mari din mijloc astfel ca o verticală orizontală sau diagonală trecînd prin ea să atingă cel puțin *două puncte albe.* Cum trebuie mutată prima stea vă arată linia punctată. Restul indicați-l dv.

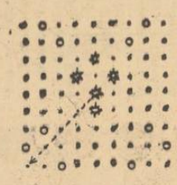

37 = ?

Găsiți un mijloc pentru a exprima numărul 37 cu ajutorul a cinci cifre de 3.

Soluțiile jocurilor apărute în numărul 206

NODUL

Din desen se vede cum se lărgește nodul interior și cheia se mută în sensul săgeților. apoi nodul se strînge la loc.

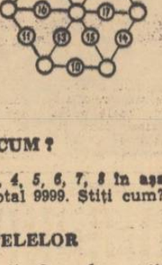

ÎN 14 PĂTRATE

Se înscriu în ordine următoarele numere: 7, 4, 12, 3 14 5, 8. 11. 1. 2, 10. 9. 6 13.

ÎMPĂRȚIRE

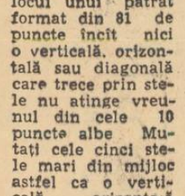

TOTAL 15

●FEL DE FEL●FEL DE FEL●FEL DE FEL●FEL DE FEL●

Algebra și... medicina

Ce-ați zice de cineva care în cazul unei luxații sau al unei fracturi, ar recomanda să fie chemat de urgență un... algebrist? Ați crede desigur că aveți de-face cu un smintit sau cu unul care vrea să fie spiritual. Algebriștii sînt doar acei care se ocupă cu știința rezolvării ecuațiilor, care aparține domeniului matematicii.

— Ce legătură are algebra — ați spune dumneavoastră — cu îndreptarea unei luxații sau a unei fracturi, care ține de domeniul medicinii?

Nu ați avea însă dreptate, pentru că omul în chestiune ar fi în toate mințile lui, iar sfatul pe care l-ar da, ar fi tocmai cel indicat.

Algebra, ca artă a rezolvării ecuațiilor, a apărut la babilonieni, care aveau pentru ea o denumire specială ce a trecut în limba arabă. Eminentul învățat uzbec Muhammed al-Horezmi a scris la începutul secolului al IX-lea un manual de algebră, care a devenit prototipul manualelor europene de mai tîrziu. El a denumit manualul său „Kitab al-djebr val-mucabala" ceea ce în traducere înseamnă „Carte despre restabilire și contrapunere". După manualul lui Muhammed al-Horezmi, „restabilire" înseamnă transformarea unui număr negativ într-unul pozitiv prin trecerea dintr-o parte a ecuației în cealaltă. Întrucît pe atunci numerele negative nu erau considerate numere reale, operația „al-djebr" (algebra) însemna un fel de reîntoarcere a unui număr din neființă în ființă, adică o restabilire.

Termenul „algebră", ca denumire a artei de a restabili, a căpătat o largă răspîndire și a trecut apoi la arabi, din domeniul matematicii în cel al medicinii. În îngrijirea bolnavilor, el însemna punerea la loc a osului unei mîini sau al unui picior care s-a rupt, adică restabilirea unui organ pierdut.

Această dublă accepțiune a cuvîntului „algebră" s-a extins la toate popoarele arabe, a trecut în Peninsula iberică pe care maurii au stăpînit-o cîteva secole. Din această cauză, termenul „algebră" a apărut și în limba spaniolă și portugheză și ca și în limba arabă, el nu înseamnă numai o parte a matematicii, ci și „arta de a îndrepta luxațiile", iar cuvîntul „algebrist" înseamnă nu numai cel care se ocupă cu operațiile matematice algebrice, ci și medic specialist în bolile mîinilor și picioarelor.

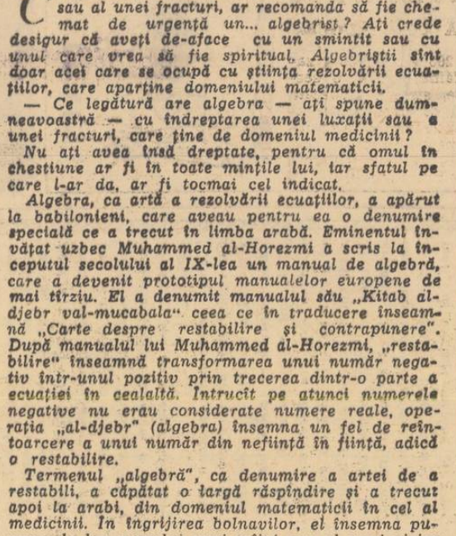

Anticar ambulant pe străzile orașului Delhi

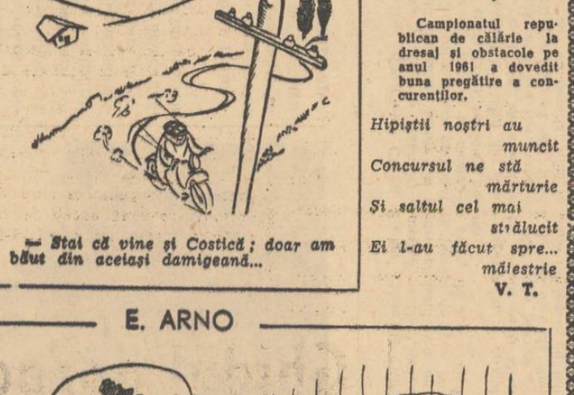

Ați auzit de limbajul simbolurilor?

Este vorba despre obiceiul de a exprima un gînd sau un sentiment prin intermediul unor obiecte, imagini desenate, culori, sunete, semne convenționale, mișcări sau așezări de obiecte într-un anumit fel, obiceiuri etc.

În această categorie intră și semnificația simbolică pe care o avea „pipa păcii" la vechii indieni. Adunîndu-se la vreun sfat, șefii triburilor indiene aliate se așezau în jurul focului. Unul din ei aprindea o pipă și după ce trăgea din ea, o transmitea vecinului, într-o liniște solemnă „pipa păcii" făcea înconjurul cercului.

Atunci, cînd oamenii nu știau încă să scrie, ei alcătuiau din obiecte adevărate scrisori — comunicări simbolice. După relatarea lui Herodot, sciții, care trăiau în vechime în sudul Rusiei, au trimis vecinilor lor, perșii, care năvăliseră în țara lor, următorul mesaj: o pasăre, un șoarece, o broască și cinci săgeți. Înțelesul acestui ciudat mesaj era: „Dacă nu veți zbura de aici ca păsările, dacă nu veți intra în pămînt ca șoarecii, dacă nu veți sări în bălți ca broaștele, atunci veți cădea răpuși de săgețile noastre și nu vă veți mai întoarce la locurile voastre".

O semnificație simbolică asemănătoare cuprinde și obiceiul negrilor Niam-Niam din Africa de a așeza pe cărare un știulete de porumb, agățînd o săgeată de o creangă, deasupra lui. Înțelesul este mai ales, că dacă cineva va încerca să jefuiască ogoarele sau să taie găinile, o va păți rău.

Prin aceste simboluri, întreaga biografie a unui om poate fi citită pe propriul lui corp. Extrem de numeroase triburi au astfel obiceiul să-și impodobească corpul prin desene și ornamentații. La polinesieni, de pildă fiecare desen al tatuajului are semnificația sa: o figură desenată pe pieptul cuiva reprezintă vreo zeitate — semn la care are dreptul numai „șeful tribului".

Din nevoia de a comunica, de a transmite idei și din capacitatea oamenilor de a reprezenta obiecte prin imagini, au luat naștere primele documente întocmite cu o scriere numită ideografică sau pictografică, legată de asemenea de „limbajul simbolurilor". Într-o povestire a unui scriitor englez, este vorba despre dispariția în anul 1837, în America de Nord, a unui detașament de soldați, undeva departe, într-o regiune umedă, plină de smîrcuri. Cei trimiși să caute detașamentul rătăcit găsesc un mic mesaj pe o coajă de mesteacăn, fixat de un copac într-o poiană, într-un loc vizibil lăsat acolo de către cei din detașament. Mesajul indica locul unde se găseau oamenii rătăciți și peripețiile prin care au trecut. El era alcătuit dintr-o suită de figuri și semne desenate naiv, cu semnificații simbolice. Astfel, o pasăre însemna că este vorba despre o călătorie. Apoi, erau desenați opt oameni și alături de ei opt pușți: erau soldații căutați. Urma, după aceea, șase figuri mai mici — participanții ceilalți ai expediției. Una din aceste figuri avea o carte în mînă — era conducătorul expediției. Alte două figuri — una cu o lance și alta cu lulea — reprezentau călăuzele, indieni. Focurile de vreascuri desenate indicau popasurile iar castorul răsturnat pe spate, arăta că unul din indieni, cu numele de Castor, a pierit pe drum. Era o inscripție ideografică care cuprindea un adevărat memorial de călătorie.

Urme din astfel de procedee de a comunica găsim și astăzi în societatea noastră. Printre altele, în rebusuri, povestiri ilustrate pentru copiii care nu știu încă să citească, la caricaturiștii care desenează subiecte în suite de imagini fără cuvinte etc.

Redacția: Piața Scînteii. Tel 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

(ALEIDOSCOP

Muzeul pompierilor de la Foișorul de foc

Au trecut o sută și treisprezece ani din ziua aceia de 13 septembrie, care consemnează în istoria luptei pentru independență a poporului nostru, fapta de vitejie a pompierilor din Dealul Spirii. Pentru cinstirea memoriei bravilor pompieri s-a hotărît crearea unui muzeu. S-a căutat anume și în cele din urmă s-a ales una din construcțiile Capitalei noastre, — cunoscută de toată lumea sub denumirea de Foișorul de foc, — să fie transformată în muzeu.

Ridicat la început din birne groase de lemn, foișorul vechiului oraș al lui Bucur era o construcție destul de înaltă la vremea aceea. (De amintit că Turnul Colței din centrul orașului, era pe cale de cărămeră). După aceea, în locul vechiului foișor din lemn s-a ridicat unul din piatră și fier, mult mai înalt și mai solid. Beneficiind de faptul că se afla pe una din cele mai înalte cote din București, de la ultimul etaj al lui se putea vedea perfect panorama orașului. (Din acest motiv a fost stabilit aici și un punct geodezic internațional). Zidurile sînt groase, la bază trecînd de trei metri. Turnul a fost construit cu scopul de a se putea observa cu ajutorul lui locul unde izbucnea un incendiu în oraș, ca apoi să se poată interveni de urgență. În partea de sus exista un rezervor cu o capacitate de 700 m.c. plin cu apă. De vreo 35—40 de ani, odată cu apariția mijloacelor moderne de intervenție pentru stingerea incendiilor, foișorul n-a mai fost folosit. Din acea clipă el a devenit locul de depozitare a... vechilor arhive.

Dar de puțină vreme, cei ce trec prin preajma foișorului, îl văd îmbrăcat într-o rețea deasă și solidă de schele. În partea superioară a turnului au apărut, în zicul compact, ferestre și balcoane. Constructorii trebăluiesc de zor fiindcă aici se va deschide muzeul pompierilor.

Dar acestea nu sînt singurele modificări care i s-au făcut. A fost montat un lift, cu ajutorul căruia vizitatorii pot urca pînă la ultimul etaj al muzeului. Pe timpul iernii, sălile vor fi încălzite cu aer cald, iar vara aceeași instalație va menține o temperatură constantă, plăcută.

Dar ce va cuprinde noul muzeu al pompierilor din București?

În holul mare de la parter vizitatorii vor vedea cîteva din cele mai înalte construcții-turn ale orașului, reprezentate prin machete și fotografii. Apoi, cu ajutorul ascensorului se vor putea urca la etajul VI. Tot aici va fi prezentat, cu ajutorul compozițiilor plastice... focul din clipa cînd a fost obținut, cum au luptat oamenii împotriva lui atunci cînd le-a pricinuit neajunsuri, cum au știut să-l folosească pentru a-i ajuta în munca lor de zi cu zi.

Nu se poate vorbi de acțiuni organizate în țara noastră împotriva incendiilor fără să se amintească de generalul Kiseleff, care, printre altele, a pus bazele primelor unități de pompieri militari, formate din așa-zișii pojarnici. Cei ce se ocupă de organizarea muzeului n-au scăpat din vedere acest important amănunt, așa cum n-au uitat să includă și anul 1848, cu memorabila luptă a eroicilor pompieri din Dealul Spirii. Un spațiu corespunzător va fi rezervat și perioadei sec. XIX și XX, cînd oamenii au început să se organizeze în obști, apăsîndu-și avutul împotriva focului. Dar în pofida unor asemenea măsuri și datorită nepăsării criminale a regimurilor burghezo-moșierești, de multe ori focul a pustiit orașele noastre. În special odată cu apariția societăților de asigurare, mîinile criminale ale potentaților au dat foc, cu bună știință, unor imobile, pentru a încasa sumele de asigurare.

Strîngerea documentelor și a exponatelor din cele mai vechi timpuri și pînă în zilele noastre constituie principala preocupare a unui numeros grup de cercetători, aflat sub conducerea directă a Muzeului de istorie a orașului București. Aici, la Foișorul de foc, vor fi aduse o soa-

După un meci de fotbal pe stadionul „23 August"

Desen de Gh. CHIRIAC

mă de exponate de la diferite muzee din țară, cu ajutorul cărora va fi ogîndită convingător lupta oamenilor împotriva focului, interesante diorame și machete. Vor fi reproduse și expuse documente importante găsite la arhivele statului sau la Academia Republicii Populare Romîne, graficienii vor alcătui panouri sugestive. La fiecare etaj al muzeului va exista un ghid care va da toate lămuririle necesare vizitatorilor.

În prezent se preconizează construirea unei hale cu pereți din sticlă, chiar lîngă foișor. Aici vizitatorii vor avea ocazia să cunoască realizările dobîndite în anii regimului democrat-popular, pe linia pazei contra incendiilor. Într-o sală special amenajată, un lector va răspunde întrebărilor puse de vizitatori.

Ar mai fi multe de spus în legătură cu noul muzeu, dar acestea sînt surprize pe care vi le rezervăm zilei cînd se va deschide acest muzeu.

Victor TEODORU

Colaborează cititorii

În această pagină și la această rubrică publicăm colaborările cele mai valoroase ale cititorilor noștri, — colaborări care se încadrează în profilul revistei. Aceste colaborări pot fi SCURTE REPORTAJE (1—2 pagini dactilografiate însoțite de fotografii) despre munca în producție, în laboratoare, în instituții, despre frumusețile patriei noastre, despre întîmplări ale oamenilor noștri, constructori ai vieții noi; FOTOGRAFII; CARICATURI; EPIGRAME; SCHIȚE literare sau satirice, care să nu depășească 2—3 pagini dactilografiate; EVOCĂRI și altele.

Materialele apărute vor fi remunerate conform tarifelor publicistice. Manuscrisele nepublicate nu se restituie, astfel încît autorii dacă vor să-și păstreze lucrarea, e bine să-și asigure copia.

Cititorii care ne vor trimite asemenea colaborări sînt rugați să-și indice numele exact, adresa și locul de muncă.

Pablo Casals la 85 de ani

La 85 de ani, renumitul violoncelist spaniol Pablo Casals, cunoscut nu numai pentru arta sa desăvîrșită, dar și pentru poziția sa progresistă, fermă în problemele mari ale contemporaneității, duce o neobosită activitate. Instalat la Prades, un mic orășel francez situat în apropierea graniței spaniole, Casals a inițiat celebrele Festivaluri muzicale de la Prades care, anual, polarizează cele mai remarcabile personalități ale vieții muzicale internaționale.

Dar activitatea lui Casals se desfășoară cu o egală energie și pasiune și în domeniul încătămîntului muzical. În micul orășel elvețian Zermatt funcționează o școală muzicală, unde Casals predă lecții de violoncel.

Fotografiile noastre reprezintă trei imagini din activitatea lui Casals în cadrul acestei școli. Într-o trăsură arhaică, Casals sosește în orășelul Zermatt (fotografia nr. 1); alături de soția sa el ascultă cuciturii de bun sosit al direcției școlii (fotografia nr. 2); lecție practică pentru elevii școlii: cîntă Casals... (fotografia nr. 3).

UMOR STRĂIN

OSPĂTARUL: — Vă rog, poate vreți să vă spălați și pe față...

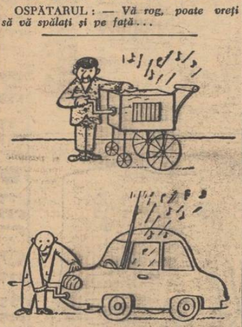

În pas cu mijloacele tehnice moderne... (După „Wochenpost" — R.D.G.)

DIN CARNETUL SCRIITORULUI

PLOPII DIN BRAȘOV

Încă din anii îndepărtați m-am trezit fredonînd „Pe lîngă plopii fără soț". Melodia, cu o tristețe astăzi pierdută, se conjugă și se armonizează cu destinul rezervat de plutocrație celui mai mare poet al nostru. Versurile și melodia ne încrețesc frunțile și azi. Am trecut și noi cîndva pe lîngă o sumedenie de plopi fără soț, dacă nu cu geniul lui artistic, măcar cu geniul durerii lui.

Foate că toemai acea lumină posomorită a unui trecut întunecat dă astăzi, în amurg, plopilor din Brașov, un duh eminescian. Drumul vine dinspre Predeal și intră, între linia ferată și uzinele „Steagul roșu" spre mijlocul orașului. L-o fi străbătut și Eminescu cu trupa lui Pascaly, întrucît se știe că marele bard a poposit la Brașov. Documente sau supraviețuitori nu mai sînt să ne confirme. Zidurile vechii cetăți medievale întrepătrunse de moderna ținută de acum a cetății socialiste, tac cu o enervantă încăpățînare.

Sînt plopi mulți, peste o mie. Cu ochiul plin de încintare, subsemnatul a stabilit cifra de 1111, adică patru de 1, adică fără soț. Să fi fost vreo eroare de calcul, nu m-ar dezonora deloc, mai ales că plopii cu cifră fără soț au devenit cîntec popular plăcut tuturor. Și ceea ce este nespus de încîntător e că ei au fost păstrați, deși încurcau noile construcții. Ei au fost păstrați fiindcă ei sînt frumoși, de aceeași mărime și zveltețe, cu aceleași lumini și umbre în frunzare, încît uneori nu-ți dai seama dacă sînt plopi sau turle fremătătoare, colonade, cariatide, sau poate că o împozantă gardă de onoare încolonată pentru ospitaliera primire în marele oraș al industriei noastre socialiste. Am trecut printre liniile lor elegante și la fiecare nouă trecere ni s-au părut o surpriză, o noutate surdă.

Am întrebat oameni pricepuți în istoria Brașovului și nu mi-au putut spune cine a plantat acești plopi. Se pare că edilul a fost natura însăși, știut fiind că plopii aidoma chiparoșilor și cedrilor se înmulțesc liniar în liziere, ca trași cu rigla pe o hîrtie de calc.

Așa cum îi vezi parcă ar călători cu tine spre Brașov, curioși să viziteze orașul. Numai că noi, cu grupul de tineri, gălăgioși, ajungem toți plinî în centrul orașului, pe cîtă vreme, ei, plopii, rămîn în urmă, la margine de șosea, dînd fericirea de-a ajunge, în urbe numai unei avangarde de 4—5 arbori.

Sînt plopi vechi dar suavi, loviți de furtuni dar încă zdraveni. Plopi virstnici dar frumoși. Printre ei, pe lîngă ei, paralel cu ei, s-au înălțat vile și blocuri. Cei dintre blocuri nu se mai văd, copleșiți fiind de altitudinea etajelor. Cei dintre vile, stau de strajă sobrei frumuseți arhitecturale. Constructorii, de la arhitect la zugrav, au iubit plopii și i-au ocolit, fără să le taie, cu fierăstraiele, frumusețea. I-au lăsat așa cum au fost, eminescieni și fără soț, îngăduind ca viorile să le freamăte în trunchiul încă nescobit și ca păsările cerului să le cînte slobode în coroană.

Dintre ziduri masive, uzinele „Steagul roșu" fac semne plopilor, cu mîini încete și inalte, alcătuite din fumuri de coș. Blocurile muncitorești chemară plopii la fereastră: unele sînt albastre, altele liliachii, altele portocalii. Bine alese și bine armonizate, culori! Arhitectura noastră face minuni, armonizînd marmura cu asbestul, betonul armat cu sticla și cu faianța. Iar aceasta e firesc într-o țară în care se toarnă zeci de fundamente pe zi și se ridică sute de etaje, în același timp record.

Și vor trece ani. Și vor veni vizitatori. Și ghidul va zice:

— Aici e totul nou. Oameni și case, materii și vise. Vechi sînt numai plopii, plopii eminescieni și fără soț, martori ai trecutelor lupte duse de comuniști din oraș, în adîncă ilegalitate, autori ai eroismului civic demonstrat de muncitori în epoca socialistă. Poate chiar de aceea plopii par și ei noi.

Al. ANDRIȚOIU

ȘTIINȚA PENTRU TOȚI

OGLINDA SALVATOARE

Pe la sfîrșitul secolului trecut, în orașul Kaluga din Rusia, profesorul de fizică din localitate, Constantin Eduardovici Țiolkovski, terminînd schema unei rachete interplanetare, își puse problema comunicării dintre racheta în zbor și baza ei de pe Pămînt. Pe atunci nu exista radio și problema părea de nerezolvat

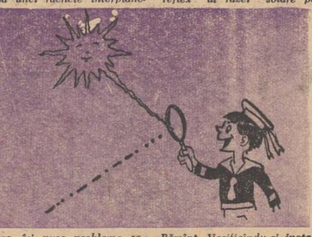

Într-o dimineață, pe cînd citea o carte, un copil trecînd în goană pe lîngă profesor, îi trimise cu ajutorul unei oglinzi, o rază fugitivă de soare în ochi și atunci Țiolkovski se gîndi că o oglindă ar putea trimite un reflex al razei solare pe Pămînt. Verificîndu-și ipoteza prin calcule, el formulă ideea ca semnalizarea să se facă cu oglinda după alfabetul Morse și descoperi astfel că dintr-o oglinjoară se poate creia un mic astru artificial.

GUMA DE ȘTERS

O dată cunoscut prin intermediul lui Condamine, cauciucul avu norocul să se întîlnească cu un alt chimist, englezul J. Priestley, celebru prin descoperirea oxigenului. Acesta avu într-o zi a anului 1770 ideea fericită de a freca cu o bucată de cauciuc o hîrtie scrisă cu creionul. Scrisul dispăru ca

prin farmec și peste cîțiva ani guma de șters se vîndea în toate librăriile din Anglia.

Sfîrșitul lui Christy Tucker

de ERSKINE CALDWELL

Era către asfințit cînd Christy Tucker, călare pe catîr, intră pe poarta plantației fluierînd vesel. Ciopîrlele toată dimineața țărușii noi pentru zaplazul ce-i împrejmuia cocioaba și era mulțumit că lucrase cu spor. Nu avea prea ces putința să meargă la curte, de aceea, cînd i se ivea vreun prilej, se ducea bucuros

Legă catîrul la ulucul din dosul magazinului, și primul lucru pe care-l băgă de seamă fu că ceilalți negri aflați acolo parcă se fereau să-i vorbească. Nu putea pricepe de ce se prefăceau că nu-l văd, fiindcă de trei luni, de cînd se mutase aici cu nevasta, trăia în bună înțelegere cu toți oamenii de culoare de pe plantație.

Cu pași rari se îndreptă către cancelarie, întrebîndu-se de ce nimeni nu voia să stea de vorbă cu el.

Ceva mai încolo dăcu peste Froggy Miller. Îl apucă pe Froggy de braț, ca nu cumva să-ncerce și el să spele putina.

— Ce-i cu voi, măi, ce v-a apucat azi? întrebă el.

Froggy Miller fi era ca și vecin, căci peste cîmpul de bumbac nu era mai mult de o milă pînă la cocioaba lui, și-l cunoștea mai bine decît pe ceilalți.

— Hai, zău, spune-mi Froggy, ce v-a apucat?...

Froggy, un vlăjgan negru înalt de șase picioare, cu părul tuns scurt, dădu să scape.

Atunci, înșfăcîndu-l cu amîndouă mîinile, îl zgîlți.

— Ia ascultă, se răsti Christy. Ce v-a apucat, pe tine și pe ceilalți, de vă faceți că nu mă cunoașteți?

— Te-a chemat mister Lee Crossmann, începu Froggy, nu-i așa?

— Da, așa e, a trimis să mă cheme Vrea, pesemne, să-mi spună ceva despre muncă. Dar asta ce legătură are cu...

N-apucă însă să sfîrșească vorba, căci Froggy se smucise și-o luase cu pas grăbit pe alee.

Fără să mai stea pe gînduri, Christy se duse glonț la cancelarie, să afle pricina.

Intrînd buzna în cancelarie, dădu peste Hendricks, contabilul plantației și Morgan, fratele mai mic al lui Lee Crossmann, tolăniți cu picioarele pe pervazul ferestrei. Cum îl văzu pe Christy, Hendricks se ridică și trecu în biroul din fund. Rămas singur, Morgan Crossmann îl cercetă pe negru cu o privire rece, ursuză.

— Mă ăsta, fă-te-ncoa'! — se auzi glasul lui Hendricks, care se întorsese în cancelarie.

Întorcîndu-se, Christy dădu cu ochii de Lee Crossmann, proprietarul și stăpînul plantației care apăruse în prag.

— Am înțeles, sir, spuse Christy.

Lee Crossmann purta pantaloni de călărie din cord gri, o cămașă kaki și era încălțat cu cizme negre, înalte pînă la genunchi, legate cu șireturi.

Se trase de-o parte, lăsîndu-l pe Christy să intre în biroul din fund, și, rămînînd în cancelarie, închise ușa pe dinafară. În mijlocul biroului Christy se opri să-l aștepte pe Lee Crossmann.

Venise pe plantația lui Crossmann de la Anul Nou, adică cu vreo trei luni în urmă. Deși nu mai fusese înainte în Georgia, prinsese să îndrăgească meleagurile de aici mai mult chiar decît locurile de baștină din Alabama. Împreună cu nevasta hotărîse să se mute în Georgia, deoarece auzise că pămîntul era mai bun și că aici, pe ogoarele cultivate cu bumbac, munca în parte ar fi mai bănoasă. Christy obișnuia să spună că nu se poate mulțumi să-și agonisească traiul; că năzuiește să se pricopsească.

Întrucît Lee Crossmann întîrzia, Christy se lăsă pe marginea unui scaun. Nici nu apucase bine să se așeze și iată că se deschise ușa. Christy sări în picioare.

— Să trăiți, mister Lee! — îl salută el zîmbind. Acum, după ce am avut și eu răgaz să cunosc ogorul, v-aș ruga să-mi dați un plug cu două brazde și încă un catîr. De pe ogorul ăsta, cu un plug între două brazde cred că pot culege o recoltă îndoită de bumbac. De cînd sînt aș-am văzut pămînt mai bun. Nici bolovani, nici cioturi, nicăieri, și nici urmă de mărăcini, neted ca-n palmă! Dacă-mi dați un plug cu două brazde și încă un catîr, vă scot mai mult bumbac, nu decît oricare cropper de pe plantație, ci mai mult decît pot scoate doi laolaltă.

Lee Crossmann îl ascultă pînă la capăt, apoi după ce trînti ușa, înaintă cu pași mari în birou.

— Eu te-am chemat pe tine aici, negru puturos! Sau îți închipui cumva că tu m-ai chemat pe mine, ai?

— Așa-i, mister Lee. Dumneavoastră m-ați chemat.

— Atunci fă bine și ține-ți fleanca aia murdară! Să n-o deschizi pînă nu ți-oi porunci eu!

— Bine, sir, am înțeles, mister Lee... bolborosi Christy, trăgîncu-se înapoi de-a-ndaratelea, pînă se lipi cu spatele de zid.

Lee Crossmann se așezase într-un fotoliu și-l privea cu ochi injectați.

— Bine, sir, am înțeles, mister Lee... repetă Christy, trăgîndu-se înapoi.

— Ești un negru puturos, unul d-ăla care-și iau nasul la purtare, nu-i așa? De fapt, de unde ai venit? Nu ești din partea locului, din Georgia, nu-i așa?

— Nu, nu sir, nu, mister Lee, răspunse Christy, clătinînd din cap. Îs născut și trăit în Alabama.

— Nu te-au învățat, mă, acolo, în Alabama, să fii la locul tău?

— Ba da, sir, da, mister Lee..:

— Atunci ce te-a găsit de te-ai mutat aici în Georgia și ți-ai luat nasul la purtare?

— Nu știu, mister Lee...

Trecîndu-și palma peste față, Christy se frămînta să ghicească cu ce-l supărase pe Lee Crossmann. Începea să priceapă de ce-l ocoliseră ceilalți negri și de ce se feriseră să stea de vorbă cu el. Lee Crossmann trimisese să-l cheme, și ei știau că asta înseamnă că-l supărase cu ceva. Nu vroiau să fie văzuți stînd de vorbă cu un om care-l supărase pe proprietarul și stăpînul plantației.

— E adevărat că ți-ai luat aparat de radio? îl întrebă Lee.

— Da, sir.

— De unde l-ai luat?

— L-am luat în rate.

— Da bani să plătești ratele de unde iei?

— Am ceva bănișori puși deoparte și, afară de asta, mai crește nevasta niște păsări.

— De ce nu l-ai cumpărat de la magazinul plantației?

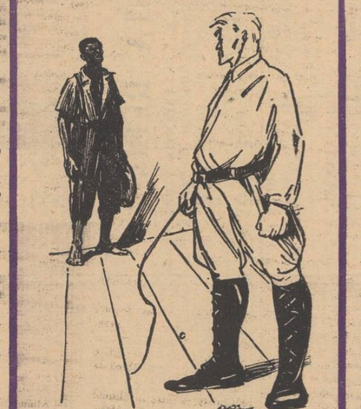

— Dincolo era mai convenabil. L-am luat mai ieftin.

— Negrii care muncesc pe plantația mea obișnuiesc să tîrguiască tot ce le trebuie de la magazinul plantației, spuse apăsat Lee.

— N-am vrut să fac datorii la dumneavoastră, mister Lee, explică Christy. Voiam să am și eu mai mult de luat la sfîrșitul anului, cînd se încheie socotelile.

Lee Crossmann se lăsă pe spetează și încrucișă picioarele. Apoi scoase briceagul și începu să-și curețe unghiile.

Urmă o tăcere care dură cîteva minute: Christy se rezemă de perete.

— Stai drept, nu te-rezema, negru împuțit! se răsti Lee.

— Da, sir, răspunse Christy tresărind și depărtîndu-se de perete.

— Nu cumva ai tăiat copaci din pădurea mea ca să cioplești țărușii pentru zaplazul cu care-ți împrejmuiești casa?

— Da, sir, da, mister Lee...

— Da de ce nu mi-ai cerut voie?

— Am socotit că e nevoie de țărușii noi cu care să-i înlocuiesc pe cei putrezi, și, de vreme ce locuiesc în casă, m-am apucat de treabă.

— Îți cam iei nasul la purtare, nu crezi? Te porți parcă-ai fi stăpîn pe casa și pe pămîntul meu, ai? Te porți de parcă te-ai socoti de-o seamă cu albii, ai?

— Nu, sir, nu, mister Lee.. se apără Christy. Nici prin gînd nu-mi trece una ca asta! Numai că așa mi-e firea, știți, n-am astîmpăr, nu pot suferi să stau de pomană, îmi place să fac treabă. Dacă nu îndrept niște uluci, nu tai lemne, dacă nu culeg bumbac sau nu fac nu știu ce altă treabă, nu-s în apele mele. Așa mi-e firea, nu pot sta de pomană.

— Știi ce facem noi aici în Georgia cu negrii care-și iau nasul la purtare ca tine?

— Nu, sir.

— Îi învățăm să-și cunoască lungul nasului și să fie la locul lor.

Lee Crossmann se sculă, străbătu încăperea și se opri în fața dulapului. Cu un gest brusc deschise ușa și întinse mîna să ia ceva de pe raft. Cînd se-ntoarse cu fața la Christy, ținea o curea groasă, lungă, bătută cu tinte mari de alamă. Străbătu biroul în sens invers, plesnindu-se peste carîmbi cu capătul trăgătorii.

— Da neveste-ți cine i-a spus c-are voie să crească păsări pe plantația mea?

— Nu i-a spus nimeni, mister Lee, răspunse Christy. Nici n-am visat c-ăți putea să vă supărați. Loc e berechet prin ogradă și am făcut și un coteț pentru ele.

— Taci, negru împuțit, nu mă mai tot înfrunta!

— Bine, sir.

— Pe plantația asta să nu prind picior de pasăre scurmînd semănăturile.

— Bine, sir, înghină Christy.

— Da bani să-ți cumperi radioul de unde ai luat?

— Am prins și eu cîțiva iepuri cu lațul, i-am fiert și-apoi am vîndut pielle și-am luat ceva bănișori.

— Pe plantația mea nu cau voie nimănui să se atingă de iepuri! — se răsti Lee.

Șmuci trăgătoarea groasă și se plesni cu ea peste carîmbi.

— De ce n-ai cumpărat nimic pe datorie de la magazinul plantației? întrebă Lee.

— Nu-mi place să am datorii, explică Christy. Vreau să am și eu mai mult de luat la sfîrșitul anului, cînd se încheie socotelile.

— Dacă la sfîrșitul anului vei avea de luat sau ți se dat, asta-i treaba mea! îl repezi Lee. Apoi îi arătă cu degetul o crăpătură în pardoseala de scînduri. Scoate cămașa, dă jos pantalonii și las-te în genunchi în dreptul crăpăturii! — porunci el.

— Ce vreți să-mi faceți, mister Lee?

— Las', că-ți arăt eu ce-ți fac.., veni răspunsul. Hai, jos cămașa, jos pantalonii și lasă-te în genunchi colo, cum ți-am spus!

— Mister Lee, nu mă las bătut de dumneavoastră. Nu, sir, nu mister Lee. Nu pot să vă las să-mi faceți una ca asta! Zău, nu pot!

— Încrăznești să mă înfrunți, potaie neagră? urlă Lee cărua îi năvălise sîngele în obraz.

Dădu să-l croiască pe Christy cu trăgătoarea groasă, bătută în tinte de alamă. Christy se feri, iar cînd Lee mai încercă o dată să-l croiască, negrul prinse cureaua cu amîndouă mîinile și o imobilizâ. După ce mai întîi îl fulgeră cu privirea Lee încercă să i-o smulgă din mîini, smucind-o brusc.

— Mister Lee, n-am făcut decît să prind niște iepuri și să cresc cîteva păsări și alte asemenea mărunțișuri, se apără Christy. N-am vrut să fac nici un rău. Credeam c-o să fiți bucuros dac-am să bat cîțiva țărușii noi în zăplaz, că-i al dumneavoastră...

— Tacă-ți fleanca și scoate cămașa și pantalonii, îți spun! strigă Lee, scos din fire. Și dă drumul trăgătorii de bună-voie, pînă nu ți-o zmulg cu sila!

Ținînd trăgătoarea cu toată puterea, Christy nici nu se clinti. De furie, lui Lee îi înțepenise limba. Se repezi la țulap și-și luă pistolul. Întorcîndu-se, descărcă trei focuri asupra lui Christy. Christy dădu drumul trăgătorii și se prăbuși la pămînt.

Urmat de contabilul Hendricks, Morgan, fratele lui Lee, năvăli în birou.

— Lee, ce s-a întîmplat? — întrebă el văzîndu-l pe Christy Tucker lat pe podea.

— Negrul ăsta puturos m-a amenințat, bolborosi Lee, gîfiind. Pe urmă se duse la dulap și zvîrli pistolul la loc, pe poliță. Tu și Hendricks l-ați auzit că m-a amenințat că mă omoară! A trebuit să-l împușc ca să scap cu viață!

Părăsiră biroul din fund, trecînd în cancelarie. Cîțiva vînzători de la magazinul plantației veniră în goană, să întrebe de împușcăturile care se auziseră.

— Un puturos de negru care și-a luat nasul la purtare! îi lămuri Lee, care tocmai își spăla mîinile în lighean. Puchinosul ăla din Alabama venit acum două-trei luni. Dimineață am trimis să-l cheme, voiam să-l întreb unde se trezește de s-a apucat să pună țărușii noi în zăplazul din jurul casei fără să-mi ceară voie. Cînd a venit aici, m-a amenințat. Un negru păcătos, asta era!

Vînzătorii se înapoiară la magazinul plantației, iar Hendricks, după ce deschise cataftelele își văzu liniștit de lucrătoage.

— Du-te de deschide ușa aia din dos, îi porunci Lee fratelui, să vadă și puturoșii care s-au strîns acolo ce păteste cine-și ia nasul la purtare, ca potaia asta din Alabama!

Fratele deschise ușa către dos. Afară nu era însă nici un om, nici picior de negru nu se vedea pe alee. Singura făptură ce se afla acolo era catîrul cu care venise Christy Tucker.

Mica bibliotecă a magazinului

75 1964

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

Noutățile Magazinului • Noutățile Magazinului • Noutățile Magazinului

O PAGINĂ DE REPORTAJ

Citiți în pagina 3-a: **TOAMNĂ DOBROGEANĂ**

de V. DĂNCIULESCU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL V — Nr. 208 • Sîmbătă 30 septembrie 1961 • 8 pagini — 1,50 lei

NAVALIȘTII

La Galați am descoperit, pe una din străzile lăturalnice ce coboară din oraș spre gară, un parc minuscul, mai curînd o intenție — aflat pe un platou înalt, suspendat între două clădiri, ca o terasă.

Poate că aici a fost cîndva o casă, distrusă în anii războiului ca atîtea altele în Galați. Sau poate locul a fost așa dintotdeauna. Cred însă că din nici o altă parte a orașului nu se deschide o vedere atît de largă asupra celei mai pitorești și mai caracteristice părți a Galaților: Dunărea, cu panglica ei argintie, fermecătoare, portul cu chemările sale, șantierul de construcții navale.

De aici nu se văd decît catargele cargourilor și turnurile vag filigranate ale macaralelor înalte — toate aflate într-un amestec bizar, ce dă orizontului o configurație unică.

Învăluită în ceața transparentă, ușor vineție, a distanțelor, priveliștea ar părea, în nemișcarea ei, tabloul unui maestru rar, dacă din cînd în cînd n-ar izbucni strălucirea sorilor minusculi ai aparatelor de sudură. Aparița lor atît de bruscă și de capricioasă e ca o chemare vie, ca un îndemn de a ajunge pînă acolo, la ei, pînă la oamenii în a căror putere se află.

★

Intrat în șantier, imaginea oferită de clipele petrecute pe platoul din strada aceea lăturalnică, trece pe un plan secundar. Căci adevăratele proporții ale șantierului impresionează profund. Totul se raportează aici la scara marilor dimensiuni. Șantierul se desfășoară pe un spațiu vast. Halele de beton sînt largi, spațioase, atît de spațioase încît este posibilă construirea în interiorul lor a unor întregi părți componente a navelor.

În curte, afară, are loc ultima mare asamblare. Pe lîngă vasele imense oamenii apar cu adevărat ca niște pitici. Cele aflate la „apă" își ascund adevăratele proporții și nu mai impresionează atît. Macarale puternice, în stare să ridice cu ușurință cîte 20 de tone, împung cerul cu turnurile lor înalte.

Aici, totul se raportează la scara marilor dimensiuni, creînd o imagine de necomparat cu ceea ce era altă dată șantierul de la Galați.

Dar deosebirile existente azi aici constau nu numai în proporțiile exterioare. În ultimii ani în construcția navelor au intervenit schimbări fundamentale, spectaculoase. Locul de construcție s-a mutat de afară, în ateliere, creîndu-se astfel posibilitatea desfășurării unei producții continue și, potrivit principiului nou al secțiilor și bloc-secțiilor, simultane. Apoi, în locul niturilor care se băteau cu mîile s-a introdus sudura și din ce în ce mai mult se generalizează sudura automată. În prezent circa 38 la sută din totalul sudurii executate la un vas este sudură automată.

Astfel de mijloace și altele, inițiate încă de la concepția navelor, lărgesc caracterul tehnic și științific pe care l-a căpătat munca de construcție a vaselor la Galați, adîncind și mai mult contrastul între modul meșteșugăresc de odinioară.

Fără îndoială că aceste principii noi au făcut posibilă trecerea la producția de serie a cargourilor. Faptul în sine constituie unul dintre motivele de mîndrie ale gălățenilor.

„Construim cargouri! Și încă în serie", îi auzi spunînd pe gălățeni, mai ales cînd te află fiind străin de oraș. Nu-și ascund mîndria și acel „și încă în serie", este adăugat înadins, ca să se știe, ca să fie limpede, că azi la șantierul naval din Galați construcția vaselor de mare capacitate nu mai e ceva de „zile mari" ci „o chestiune obișnuită, cotidiană".

★

Dar această realitate obligă. Cargourile străbat mările, oceanele, străbat lumea. Prezența lor e ca un mesaj, ca o demonstrație directă a talentelor și puterilor creatoare nu numai ale gălățenilor — ci ale unui popor. De aceea cargourile trebuie să reziste încercărilor aspre din timpul furtunilor de pe mare. „Navaliștii" știu asta și își concentrează resursele creatoare de care dispun spre un obiectiv: calitate.

În realitatea de zi cu zi a șantierului, obiectivul acesta capătă cele mai diverse fațete. El înseamnă lupta pentru perfecționarea muncitorilor în meserie, inițiativă, interes deosebit pentru progresul tehnic. Iată... De curînd într-una din marile hale ale șan-

Elisabeta PETREANU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

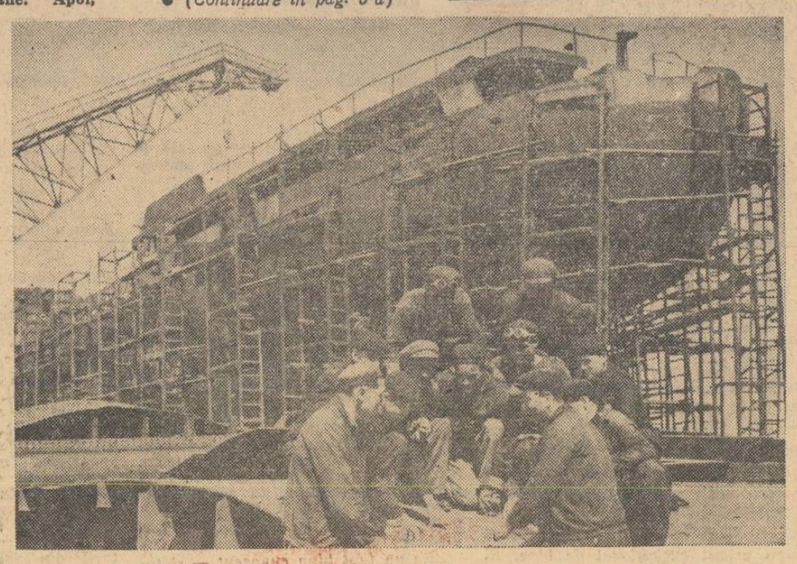

DIN SUMAR:

● Cel mai vechi muzeu public din Europa
de Nicolae NASTA

● ÎNTÎLNIRE LA PORȚILE VIITORULUI

Vizitînd lotul experimental al gospodăriei anexă „Cerna"

● MICA BIBLIOTECĂ MAGAZIN

SFÎNTA KETTY, NEPRIHĂNITA
Nuvelă de John STEINBECK

● *PORTRETE IN APĂ TARE*

SISTEMUL PUȘOCENTRIC
de N. MINEI

● LA OFICIUL STĂRII CIVILE
Suită de caricaturi
de Rik AUERBACH

Macaraua lucrează la așezarea blocurilor naturale la digul de nord al noului port Tomis

TOMIS—PORT NOU LA MAREA NEAGRĂ

CONVORBIRE TELEFONICA DIN FUNDUL MARII

Scafandri, gigantice macarale plutitoare, blocuri uriașe de piatră, un șarpe argintiu care înaintează pas cu pas. Pămînt ce prinde viață săltînd peste imensitatea clocotitoare din jur. Răsărite din unda vijelioasă, în sunete de sirene și uruit de motoare, gureșele și zvăpăiatele spume se retrag, asistînd neputincioase la titanicul asalt dezlănțuit de constructori. Oameni dintr-o bucată înfruntă aici, liniștiți, cu bucurie chiar, stihiile naturii și caută să-i afle tainele, obligînd-o să meargă în pas cu dorințele lor. Sînt făurarii noului port la marea cea neagră, sînt solii unui mesaj înflăcărat, sînt și ei reprezentanți ai uriașei oști a muncii care reclădește din temelii scumpa noastră patrie.

La telefon: scafandrul

Un țiriit prelung l-a făcut pe mecanicul dragii plutitoare să ridice receptorul. Și atunci am auzit următoarea convorbire telefonică:

— Alo, cine-i?... Vlad?... Ce dorești?

— ??

— Cum? Vrei să ieși la suprafață ca să mai pufăi o țigară? Da mai las-o încolo de iarbă afurisită, măi Vlade, că avem de lucru pînă peste cap! Mai bine fii atent că începem să aruncăm pietriș și caută de-i fă bine patul blocului ce urmează...

— ??

— Nu mai vrei să stai nici în ruptul capului? Spui că te-ai săturat să tot ții tovărășie peștilor atîtea ore? Bine, Vlade, atunci n-am încotro. Pun imediat macaraua în funcțiune și-n cîteva clipe vei fi lîngă mine...

Cablul începu să se încolăcească pe macara și după cîteva minute apele se despicară și o matahală cu un cap uriaș din metal și sticlă își făcu apariția. Era scafandrul Vlad Carp, care acum urca pe scărița dragei. După ce-i fu scoasă potcoava de plumb în greutate de 36 kg. ce-o purta în jurul gîtului și i se deșurubă casca, în fața noastră apăru figura transpirată, dar zîmbitoare, a omului care vorbise din adîncul mării la telefon...

Țigara buclucașă

Cunoscîndu-i meteahna, mecanicul îi oferi o țigară și după ce scafandrul trase cu poftă cîteva fumuri, prinse din nou glas.

— Muncesc sub apă de mai bine de zece ani împreună cu colegul meu Nicolae Nicola. Aici apa nu-i prea adîncă și sarcina mea este să dezleg blocurile din cabluri și apoi să le așez unul lîngă altul. Cînd mă aflu la fund, singurul lucru care-mi provoacă greutăți este... lipsa tutunului. Și ați văzut ce se întîmplă cînd mă biruie dorul de țigară... Bineînțeles că nu întotdeauna pot face acest lucru, căci ar însemna să întîrzii lucrarea și atunci n-am altă soluție decît... răbdarea. E greu fără tutun, dar n-am ce face!...

Să vă povestesc însă un amănunt amuzant. Era iarnă și ca și acum am ieșit la suprafață ca să fumez. Cum mănușa îmi înghețase bocnă, un coleg avu năstrușnica idee să-mi ofere o țigară înfiptă în... furculiță. Imaginea respectivă, care a provocat rîsul tovarășilor mei, a rămas imortalizată într-o fotografie ce acum se găsește în albumul întreprinderii.

În luptă cu stihiile naturii

— Lucrînd pe orice vreme este normal ca iarna să avem unele greutăți, ținînd seama de faptul că aici sîntem la mare deschisă și nu avem drept adăpost decît munții de gheață ce se formează uneori din cauza gerului — ne spuse tînărul inginer Gh. Cazacu, șeful punctului de lucru, și maistrul Anton Vasile. Nu vom uita însă curînd năpraznica furtună din vara anului 1959, moment cînd ne aflam la începutul construcției. Închipuiți-vă, că vîntul a șuierat cu atîta violență încît a aruncat două șalupe pe uscat iar capul digului s-a rupt în două locuri. Timp de 3 zile stihiile naturii s-au dezlănțuit cu furie dînd naștere unui adevărat uragan, vîntul suflînd cu 30 de metri pe secundă. Pe atunci, oamenii de pe șantier au făcut sforțări supraomenești pentru a salva ambarcațiunile și prețiosul utilaj.

În aceste zile, dragi refulante de tip M.Z. 20 sînt folosite la adîncirea bazinului din preajma viitorului port, cît și pentru crearea patului necesar fundației cheiului. Adîncirea se face cu ajutorul unui puternic jet de apă subteran. De asemenea constatîndu-se existența a numeroase stînci submarine, s-a luat

Simion SĂVEANU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

Iată-l pe scafandru cu puțin timp înainte de a intra sub apă

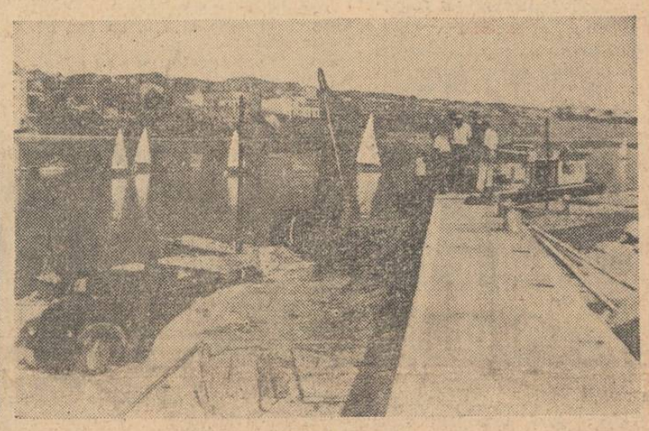

Digul de sud-est

PIANISTUL SVIATOSLAV RICHTER VA CONCERTA LA BUCUREȘTI...

...ȘI ÎN STAGIUNEA MUZICALĂ 1961—1962

Cele două Festivaluri internaționale „George Enescu", care s-au desfășurat în 1958 și 1961 la București, ne-au creat, în întreaga lume, reputația unui popor vrednic de marea moștenire artistică a autorului Rapsodiilor romîne și a Suitei sătești, capabil nu numai de a păstra cu pietate bunurile culturale și artistice ale trecutului, ci și de a le spori prin efortul patriotic al tuturor generațiilor de creatori și interpreți.

Răspunzîndu-se unor cerințe reale ale maselor largi de auditori, stagiunea muzicală 1961—1962 va cuprinde o seamă de interesante concerte, despre care vom relata în cele ce urmează.

Unul din evenimentele de seamă ale noii stagiuni va fi **„CONCERTUL FESTIV RICHARD STRAUSS"**, pe care-l va dirija la pupitrul orchestrei simfonice a Filarmonicii de Stat „George Enescu", artistul poporului George Georgescu. La acest concert își va da concursul marele pianist sovietic, artistul poporului Sviatoslav Richter, care va interpreta, în vederea unei noi imprimări pe disc, „Burlesca", ascultată cu atîta interes în zilele Festivalului „George Enescu".

În cadrul aceluiași program simfonic, George Georgescu, interpret universal apreciat al muzicii lui Richard Strauss, va relua, după două decenii aproape, un mare succes al carierei sale dirijorale și anume **„Simfonia Alpilor"**, una din cele mai poetice creații simfonice ale ilustrului compozitor german.

A. HARALAMB

• *(Continuare în pag. 4-a)*

Pianistul sovietic Sviatoslav Richter

DIN NOU ÎN AMFITEATRE

Studenții, în pragul anului universitar

Anilor de studenție, fiecare așa cum a apucat să-i facă, le rezervă o parte din amintiri, amintirile tinereții... Acestea prind să reînvie cînd, în calea lor, privirile întîlnesc un lăcaș de studii superioare, o bibliotecă de ordinul sutelor de mii de volume, un cămin studențesc cu linie arhitecturală modernă, gălăgioase și vesele grupuri de tineri, nedespărțiți prieteni ai riglei de calcul, ai planșetelor, ai tomurilor.

Pe vîrstnici, încă un edificiu dedicat studenților, pe care îl surprinzi astăzi ca răsărit din pămînt, îi face, retrospectiv, să gîndească, cu tristețea pe față, cît de impropriu părea, în tinerețea lor, numele de laborator sau cămin. Pe tineri, nu de mult absolvenți, nu-i miră că în prezent studentul întîlnește în laborator un microscop electronic, un spectrofotometru de infraroșii sau o mașină universală de calcul electronic.

Noul a așternut pecete peste amintirile legate

Cornel TABACU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

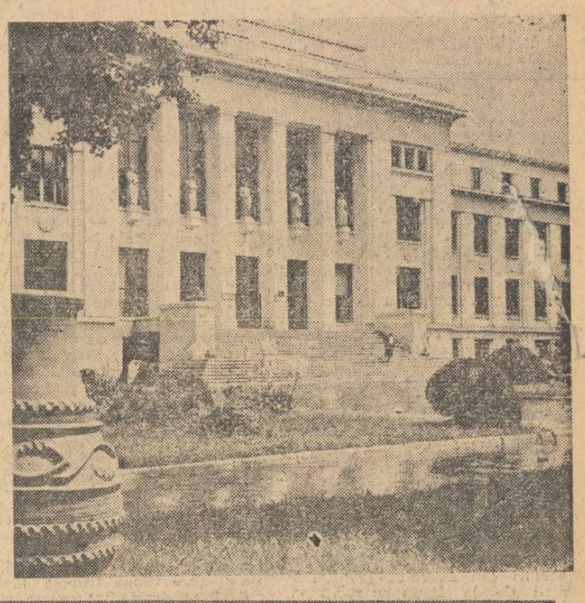

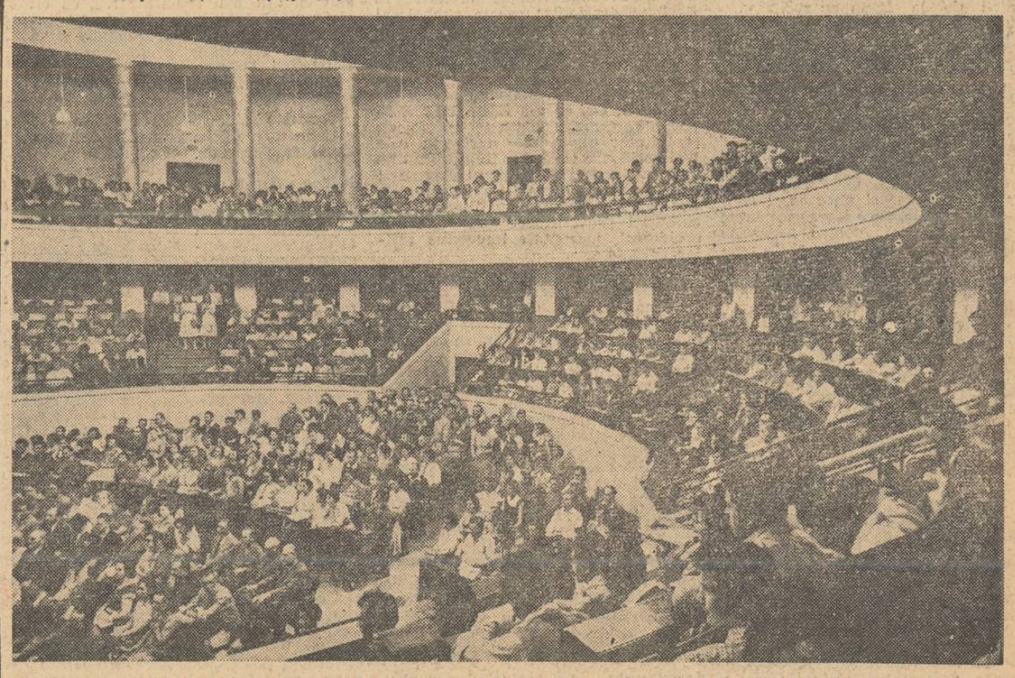

Sus: Facultatea de științe juridice din București; jos: Amfiteatrul aceleași facultăți

TRATATUL DE PACE CU GERMANIA - NECESAR ȘI INEVITABIL!

Lichidarea rămășițelor celui de-al doilea război mondial prin încheierea Tratatului de pace cu Germania și normalizarea, pe această bază a situației în Berlinul occidental, constituie în prezent una din marile probleme ale vieții internaționale. Ea preocupă în cel mai înalt grad opinia publică mondială, firește și opinia publică din țara noastră.

Pentru a dezbate diferite aspecte ale acestei importante probleme, revista „MAGAZIN" a organizat o discuție în jurul „mesei rotunde" la care au participat: ANA BOGHINĂ — Erou al Muncii Socialiste, țesătoare la Întreprinderile pentru industria bumbacului; AUREL BOZGAN, director general al uzinelor „23 August"; prof. univ. OCTAV COSTĂCHEL, director adjunct al Institutului Oncologic; prof. univ. MIHAIL GHELMEGEANU, vicepreședinte al S.R.S.C.; TOMA GHEORGHIU, maistru constructor pe șantierul Mărășești; MIRCEA LEPĂDĂTESCU, șef de secție la Institutul de cercetări juridice al Academiei R.P.R.; scriitorul TOMA GEORGE MAIORESCU; ION MARCU, președintele comitetului executiv al sfatului popular al raionului 1 Mai; prof. univ. I. OANCEA, decanul Facultății de științe juridice din București; C. PARASCHIVESCU-BĂLĂCEANU, vicepreședintele Asociației juriștilor din R.P.R.; I. RUSU — brigadier în gospodăria colectivă „Drumul lui Lenin" din Livedea.

REDACȚIA: Pe toate meridianele se discută astăzi despre una dintre cele mai arzătoare probleme ale zilelor noastre: necesitatea încheierii urgente a Tratatului de pace german. Considerăm că ar fi utilă prezentarea succintă în paginile revistei noastre a unor aspecte privind problema germană.

Întrebarea principală pe care v-o adresăm, la începerea discuției, se referă la factorii care impun lichidarea rapidă și eficientă, încă în cursul acestui an, a rămășițelor nefaste ale celui de-al doilea război mondial.

Prof. univ. MIHAIL GHELMEGEANU: Aș vrea să spun cîteva cuvinte în legătură cu necesitatea încheierii Tratatului de pace cu Germania, care este acum o problemă dintre cele mai importante. Motivele pentru care încheierea Tratatului de pace cu Germania a devenit o necesitate stringentă, sînt extrem de clare. Iată obiectivul propunerilor statelor socialiste în problema germană: de a stinge prin încheierea tratatului de pace german focarul fumegînd rămas după cel de-al doilea război mondial în centrul Europei, de a consfinți juridic actualele frontiere germane, de a ridica un obstacol în calea aventurilor periculoase ale militariștilor și revanșarzilor care și-au ridicat din nou capul în Germania occidentală. Acestea sînt motivele. Ele sînt absolut întemeiate.

Amintiți-vă cum în urmă cu 16 ani puterile occidentale își luau angajamentul să colaboreze la dezvoltarea pașnică și democratică a Germaniei. Dar astăzi? Astăzi, vedem cu toții: revanșarzii vest-germani, cu sprijinul puterilor occidentale, au ridicat capul, au funcții conducătoare în aparatul de stat, revendică teritoriile altor state. R. F. Germană a devenit membră a pactului agresiv N.A.T.O., pact îndreptat împotriva țărilor socialiste. Militariștii vest-germani dispun de o armată instruită pentru acțiuni ofensive și cer pentru această armată arme nucleare.

În această chestiune aș vrea să subliniez că date care sînt astăzi la dispoziția tuturor arată în ce măsură spiritul de revanșă cultivat în R.F.G. s-a dezvoltat pînă într-acolo, încît, împreună cu înarmarea atomică a R.F.G., constituie o primejdie împotriva păcii și securității popoarelor. Se știe, de pildă, că din cei 17 membri ai guvernului federal de la Bonn, 11 poartă răspunderea pentru crime înfăptuite sub regimul hitlerist. Aproape 1.100 de judecători din aparatul justiției Republicii de la Bonn au rostit, împreună, 60.000 de condamnări în timpul regimului hitlerist; 84 la sută din reprezentanții diplomatici ai Republicii de la Bonn aparțin, de asemenea, vechilor cadre care au servit regimul hitlerist.

Pe de altă parte, din punct de vedere al structurii economice, cei care dau concurs spiritului de revanșă au aparținut vechilor concerne economice, ca faimoasa „I. G. Farbenindustrie" sau „Krupp" și altor mari concerne industriale, care lucrează pentru înarmarea atomică, pentru formarea unei flote militare germane și, în același timp, pentru înarmarea bazelor pe care guvernul lui Adenauer le caută în alte țări din Occident.

Tratatul de pace va pune capăt ocupației în Berlinul occidental, va crea premize pentru normalizarea situației primejdioase din „orașul de front", cum este denumit Berlinul vestic în Occident.

Puterile occidentale nu mai au nici un fel de temei juridic în vederea continuării ocupării Germaniei occidentale și a Berlinului occidental. Cînd cercurile conducătoare din Statele Unite ale Americii, Anglia și Franța vorbesc despre așa-zisele lor „drepturi" în Berlinul occidental, ele invocă deobicei acordurile de la Yalta și Potsdam, care au stat la baza elaborării statutului Berlinului. După cum se știe, faptul că puterile occidentale au participat la ocuparea și administrarea Berlinului, alături de Uniunea Sovietică, s-a datorat recunoașterii de către ele a acestui oraș drept capitală a unei viitoare Germanii unite, democratice și iubitoare de pace, în conformitate cu acordurile de la Potsdam. Numai pe baza acceptării acestui principiu juridic și politic au intrat trupele puterilor occidentale în Berlin. Aceasta s-a întîmplat, însă, de-abia după două luni de la ocuparea Berlinului de către Armata Sovietică și capitularea Germaniei hitleriste.

Dar foarte curînd după ce puterile occidentale au pus piciorul în Berlin, s-a constatat că ele n-au nici cea mai mică intenție de a respecta acordurile privitoare la Germania, pe care și-au pus semnăturile.

Militarismul german și nazismul — așa se proclama în documentul elaborat la Potsdam — vor fi stîrpite iar aliații, de comun acord, acum și în viitor, vor lua și celelalte măsuri necesare pentru ca Germania să nu-și mai amenințe niciodată vecinii sau menținerea păcii în întreaga lume. Politica scizionistă a occidentalilor a blocat însă din capul locului orice posibilitate ca aliații să mai acționeze de comun acord. Cît privește clauzele referitoare la stîrpirea militarismului și a nazismului, puterile occidentale nu numai că n-au întreprins nimic în acest sens, dar au mers pînă la încurajarea și sprijinirea morală și materială a reînvierii și refacerii forțelor militariste revanșarde, la reînarmarea și întărirea lor, transformînd cu bună știință statul german apusean în cea mai agresivă forță din Europa, într-o primejdie permanentă pentru vecinii săi și a păcii în întreaga lume.

Prevederile acordurilor de la Potsdam au fost traduse în viață numai în răsăritul Germaniei, în R. D. Germană, primul stat cu adevărat democratic și iubitor de pace din istoria Germaniei. În R.D.G., nazismul, militarismul și imperialismul au fost definitiv lichidate.

Puterile occidentale nu s-au mărginit însă numai la grosolana încălcare a acordurilor de la Potsdam. Ele au încălcat și acordurile ulterioare privitoare la Berlin, transformînd Berlinul occidental într-un centru de provocări și diversiuni, într-un cap de pod al agresiunii planuite.

Aceste încălcări ale unor acorduri internaționale fac ca puterile occidentale să fie lipsite de orice bază morală și juridică de a mai invoca acordul de la Potsdam pe care l-au ignorat și de care și-au adus acum brusc aminte, citindu-l în sprijinul de mult perimatei ocupații a Berlinului occidental. Există în drept un principiu care prevede că dacă una din părți încalcă un acord, acesta poate deveni caduc.

Acest principiu se aplică pe deplin și în ceea ce privește problema acordurilor de la Potsdam.

REDACȚIA: În timpul din urmă puterile occidentale au folosit din nou în mod abuziv căile de acces în Berlinul occidental. După cum se știe, puterile occidentale au încălcat numeroase acorduri încheiate între puterile aliate în timpul războiului antihitlerist. Cum pot fi calificate aceste acțiuni?

MIRCEA LEPĂDĂTESCU: Despre această problemă a căilor de acces din și spre Berlinul occidental, aș dori să fac cîteva precizări. În Occident se face auzită afirmația că măsurile luate de guvernul R. D. Germane pentru întărirea frontierei sale cu Berlinul occidental ar afecta — chipurile — „drepturile" occidentale asupra liberului acces în partea apuseană a Berlinului. Încheierea Tratatului de pace cu R. D. Germană — se susține, de asemenea, în unele cercuri din Occident — ar avea același efect asupra „drepturilor" occidentale. Dar cum se poate afirma așa ceva? O astfel de afirmație constituie o denaturare sfruntată a faptelor.

Despre ce fel de drepturi este vorba în realitate? Potrivit statutului de ocupație a Germaniei, controlul asupra transporturilor și al comunicațiilor terestre efectuate de S.U.A., Anglia și Franța se făcea și se face de către autoritățile sovietice, în timp ce comunicațiile aeriene ale puterilor occidentale de-a lungul a trei coridoare ce duc din R. F. Germană în Berlinul occidental, nu sînt controlate. Ceea ce există este nu un drept, în sensul juridic al cuvîntului, ci permisiunea acordată de U.R.S.S. aliaților din Vest, după terminarea războiului, pentru a-și aproviziona trupele invitate în Berlinul occidental ca un simbol al politicii comune ce trebuia dusă pentru demilitarizarea și democratizarea Germaniei. Această permisiune avea în vedere asigurarea legăturilor normale ale trupelor occidentale cu bazele lor din Apus. Or, ce s-a întîmplat? Forțele de ocupație apusene au folosit și folosesc coridoarele aeriene, cele trei coridoare care duc în Berlinul de vest, nu numai în scopul asigurării unei legături normale cu trupele lor, ci, mai ales, pentru sprijinirea unor activități provocatoare din Berlinul occidental, îndreptate împotriva țărilor socialiste.

Acum se aud în Apus glasuri care pretind ca după încheierea Tratatului de pace cu R. D. Germană — în cazul cînd puterile occidentale și Republica Federală nu vor dori să semneze tratatul — situația traficului din și spre Berlinul occidental să rămînă neschimbată. Evident, este o pretenție neîntemeiată. Este doar de la sine înțeles că din momentul încheierii Tratatului de pace cu Germania problema drepturilor de acces în Berlinul occidental va trebui să fie reglementată în conformitate cu normele general acceptate în practica internațională. Efectuîndu-se prin teritoriul R. D. Germane, accesul în Berlinul occidental va fi în mod obligatoriu controlat, sub o formă asupra căreia se va cădea de acord, de către autoritățile din R. D. Germană. Republica Democrată Germană este un stat suveran și ea are dreptul să exercite — ca orice alt stat din lume, ca și S.U.A., de exemplu — un control deplin asupra căilor de comunicație terestre, aeriene și fluviale care străbat teritoriul ei (control pe care-l exercită și acum asupra transporturilor civile din și spre Berlinul occidental).

REDACȚIA: În fiecare zi viața oferă numeroase exemple care demonstrează necesitatea imperioasă a încheierii Tratatului de pace german. Toate — pe lîngă numeroasele argumente de ordin juridic — arată clar că nu se mai poate tergiversa lichidarea rămășițelor nefaste ale ultimului război mondial.

TOMA GEORGE MAIORESCU: Într-adevăr, problema germană poate și trebuie să fie discutată din punctul de vedere al normelor de drept internațional, al acelor norme grosolan încălcate de puterile occidentale. Acestea se reflectă însă în realități palpabile. De aceea, îmi pare foarte bine că aici au fost aduse o seamă de argumente juridice care întregesc părerile personale ce mi le-am format în vremea cît am stat la Berlin. Ca unul care am fost acolo, consider, odată mai mult, că toate propunerile guvernului sovietic, sprijinite de guvernele celorlalte țări participante la Tratatul de la Varșovia pentru încheierea Tratatului de pace cu Germania, sînt nu numai binevenite, dar ele nu suferă nici o amînare. Situației anormale din Berlinul occidental trebuie să i se pună capăt.

Prof. univ. OCTAV COSTĂCHEL: *Aș vrea să vorbesc numai în cîteva cuvinte despre punctul de vedere al cercetătorului științific față de problemele păcii, față de situația în care se găsesc cele două Germanii — pentru că este un fapt incontestabil: astăzi există două state germane, R.D.G. și R.F.G.*

În cursul anului trecut am vizitat cele două Germanii. Intîi am fost în R. D. Germană la un congres privind specialitatea mea, „Simpozionul de cancerogeneză", o problemă care n-a fost încă rezolvată. Ce am constatat în R. D. Germană? Un mare efort de muncă și de construcție pașnică, de progres în cele mai noi și actuale domenii ale științei.

Oamenii de știință din Occident, participanți în mare număr la congres, au apreciat mult activitatea cercetătorilor științifici din R. D. Germană, a Institutului de cercetări Berlin-Buch, cel mai mare institut de biologie din R. D. Germană. Ei au apreciat standardul de viață ridicat al populației din Germania democrată.

Din R. D. Germană am trecut în celălalt stat german, în R. F. Germană. Acolo am fost în multe orașe și am constatat că oamenii de știință m-au primit excepțional de bine. Ei apreciază rezultatele obținute de țara noastră în dezvoltarea economiei, apreciază rezultatele obținute de savanții noștri în domeniul medical. Mai mult decît atît, ei au făcut eforturi ca să stabilească legături științifice cu noi, să constate rezultatele științifice și realitățile sociale din țara noastră.

În Germania occidentală, am văzut însă și huligani naziști și nemulțumirile afișe anticomuniste, revanșarde, instigatoare, multe manifestări militariste, semnificative pentru o realitate politică îngrijorătoare în evoluția ei. Cu această situație sînt sigur că mulți dintre oamenii de știință din Germania Federală nu sînt de acord. Ca om de știință îmi exprim ferma convingere că toate litigiile internaționale pot fi soluționate pe calea tratativelor, spre binele omenirii întregi.

Aspect din timpul discuției

TOMA GHEORGHIU, maistru constructor pe șantierul Mărășești:

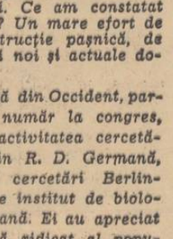

Există într-adevăr o deosebire ca de la cer la pămînt între ceea ce se întîmplă astăzi în cele două state germane. Mă gîndesc în primul rînd la faptul că în timp ce în Germania occidentală puterea se află în mîinile marilor monopoluri, ale militariștilor și ale naziștilor — aceleași forțe care au condus și la crearea Reichului lui Hitler — în Republica Democrată puterea se află în mîna poporului, a clasei muncitoare în frunte cu partidul ei marxist-leninist.

R. D. Germană este primul stat al muncitorilor și țăranilor din istoria Germaniei, primul stat democratic și iubitor de pace pe pămînt german. Încă din momentul nașterii ei, R.D.G. a constituit o frînă în calea forțelor negre ale reacțiunii cuibărite în Germania occidentală. Înființarea ei a răpit odată pentru totdeauna imperialiștilor și militariștilor revanșarzi posibilitatea de a-și instaura dominația asupra întregii Germanii.

Poporul muncitor din R.D.G. construiește cu succes socialismul sub conducerea P.S.U.G. și cu ajutorul frățesc al U.R.S.S. și al celorlalte țări socialiste.

Poporul și guvernul R.D.G. și-au asumat sarcina istorică de a lupta ca de pe teritoriul Germaniei să nu mai fie declanșat niciodată un nou război. De aceea statul muncitorilor și țăranilor germani depune eforturi deosebite în vederea încheierii Tratatului de pace, calea realistă care va contribui la înfrînarea militariștilor din R.F.G. și îndepărtarea primejdiei de război pe care aceștia o reprezintă pentru Europa și lumea întreagă.

Politica de pace dusă de R.D.G. se bucură de sprijinul tuturor țărilor socialiste, între care și țara noastră, care văd în statul muncitorilor și țăranilor germani, viitorul întregului popor german.

REDACȚIA: Sînt bine cunoscute calomniile debitate în Occident cu privire la faptul că R. D. Germană nu ar fi avut dreptul să ia asemenea măsuri. Există oare vreun „temei juridic" pe care să se sprijine aceste afirmații tendențioase?

PROF. UNIV. I. OANCEA — decanul Facultății de științe juridice: *Nu există și nici nu ar putea să existe vreun temei juridic. Măsurile luate la 13 august de guvernul R. D. Germane pentru apărarea frontierelor sale sînt juste iar obiecțiile ridicate de puterile occidentale n-au nici un temei legal. R.D.G. este un stat suveran și în consecință este îndreptățită să ia orice măsuri crede de cuviință pentru asigurarea securității teritoriului și populației sale.*

Este un fapt bine cunoscut — și tovarășii care au luat aici cuvîntul l-au subliniat — că Berlinul occidental a fost folosit de către imperialiști drept cap de pod pentru acțiuni provocatoare și agresive — tot mai grosolane în vremea din urmă — atît împotriva R.D.G. și a capitalei sale cît și împotriva celorlalte țări socialiste. Tocmai din acest motiv statele participante la Tratatul de la Varșovia au propus Camerei Populare și guvernului R.D.G., precum și tuturor oamenilor muncii din această țară, să introducă la granițele cu Berlinul occidental măsuri de natură să împiedice în mod cert activitatea subversivă împotriva țărilor lagărului socialist, măsuri prin care să se asigure în jurul întregului teritoriu al Berlinului occidental, o pază sigură și un control eficient.

Închiderea granițelor în fața provocatorilor și spionilor care se strecurau permanent din Berlinul occidental în Berlinul democratic a stîrnit furia cercurilor conducătoare occidentale. Și fiindcă nu dispun de nici un temei legal sau juridic pe care și-ar putea sprijini „argumentele" împotriva măsurilor luate de guvernul R.D.G., cercurile conducătoare occidentale n-au găsit altceva mai bun decît să răspundă prin întețirea măsurilor militare și a isteriei războinice.

Dar socotelile ce și le fac sînt, evident, greșite. Cu țările socialiste nu se poate vorbi în limbajul forței. Încercările de intimidare n-au nici un efect asupra statelor socialiste, a unor state care dispun de tot ce este necesar pentru a da riposta cuvenită oricărui agresor. Țările lagărului socialist, între care și țara noastră, și-au exprimat cu tărie solidaritatea cu Republica Democrată Germană, sprijinind întrutotul măsurile guvernului R.D.G.

REDACȚIA: Ce părere aveți despre felul în care puterile occidentale siluiesc logica atunci cînd afirmă că Tratatul de pace cu R.D. Germană nu ar trebui semnat? Este doar știut că S.U.A. au încheiat un tratat separat cu Japonia.

MIRCEA LEPĂDĂTESCU: Puterile occidentale pretind, într-adevăr, că hotărîrea Uniunii Sovietice de a încheia un tratat de pace cu R.D.G. nu ar fi legală. Puterile occidentale nu au nici un temei pentru a susține o asemenea aberație. Și oricît s-ar strădui ideologii burghezi nu vor putea găsi nici un precedent din practica internațională, pe care să-l poată invoca. O situație similară a existat — după cum se știe — în urma celui de-al doilea război mondial în ceea ce privește Japonia. Și acolo s-a statornicit un statut de ocupație sub conducerea unei comisii aliate de control, care urma să ia toate măsurile pentru lichidarea fascismului și să contribuie la crearea unei Japonii democrate. Ce s-a întîmplat însă ulterior? Puterile occidentale au încheiat separat tratatul de pace cu Japonia, ignorînd Uniunea Sovietică. Și atunci, întrebarea firească pe care și-o pune orice om cinstit: Cum este posibil să pretinzi că Uniunea Sovietică nu ar avea dreptul să încheie Tratatul de pace cu R. D. Germană din moment ce S.U.A. au încheiat și ele un tratat separat cu Japonia?

Deci, temeiuri pentru pretinsa ilegalitate a hotărîrii cu privire la încheierea Tratatului de pace cu R.D.G. nu există.

REDACȚIA: Ce temeiuri mai există și care arată necesitatea imperioasă a semnării Tratatului de pace german?

ANA BOGHINĂ — Erou al Muncii Socialiste, țesătoare la Întreprinderile pentru industria bumbacului: *Numai cei ce nu știu ce înseamnă războiul, numai cei ce ar dori să învăluie globul în flăcările unui nou război, au interesul să se opună încheierii Tratatului de pace. Pentru fiecare om al muncii din țara noastră e limpede că încheierea Tratatului de pace cu Germania este o necesitate, că nu se poate aștepta la nesfîrșit, așa cum ar dori imperialiștii, cu lichidarea rămășițelor războiului terminat cu aproape 17 ani în urmă. Muncitorii din fabrica în care lucrez eu, la fel ca toți oamenii muncii din țara noastră, au aflat cu satisfacție că statul nostru este și el hotărît să semneze Tratatul de pace cu R. D. Germană, dacă puterile occidentale, între care și Republica de la Bonn, vor continua să se încăpățîneze în refuzul lor de a încheia Tratatul de pace german.*

Romînia este una din țările care în decursul unei singure generații a trecut de două ori prin nenorocirile războaielor provocate de imperialiștii militariști germani. De aceea, poporul nostru se pronunță cu hotărîre pentru traducerea în viață a propunerilor țărilor socialiste menite să pună stavilă politicii revanșarzilor vest-germani. Reglementarea pașnică cu Germania este singura soluție realistă pentru îndepărtarea primejdiei de război din Europa și însănătoșirea situației internaționale.

Avem tot ce ne trebuie pentru a ne apăra casa și fabricile, și ogoarele.

Țările lagărului socialist, în frunte cu Uniunea Sovietică, constituie forța materială care este principala chezășie a păcii. Dacă cercurile imperialiste ar cuteza să dezlănțuie un război, popoarele statelor socialiste împreună cu toate forțele iubitoare de pace vor face tot posibilul pentru lichidarea agresorilor.

REDACȚIA: Care sînt motivele pentru care puterile occidentale fac atîta zarvă în legătură cu așa-numita problemă a „autodeterminării"?

C. PARASCHIVESCU - BĂLĂCEANU, vicepreședintele Asociației juriștilor din R.P.R.: *Eu aș vrea să mă refer la agitația care se face în Occident în legătură cu „autodeterminarea". Această chestiune a devenit în vremea din urmă tot mai mult leit-motivul propagandei dușmănoase a Bonn-ului împotriva R. D. Germane. Adenauer și sprijinitorii săi occidentali nu fac nici un secret din faptul că „autodeterminarea" la care se referă ei nu e decît o manevră pentru înghițirea R. D. Germane de către statul militariștilor vest-germani. E clar că în condițiile existente azi în R.F.G., cînd puterea se află în mîinile celor mai negre forțe ale reacțiunii — ca să nu mai punem la socoteală și baionetele americane — este imposibilă libera exprimare a voinței populației vest-germane pe calea unor alegeri.*

După cum arăta A. A. Gromiko la sesiunea O.N.U., deseori oamenii de stat din Occident, printre care și cancelarul Adenauer, opunîndu-se încheierii Tratatului de pace vorbesc despre „autodeterminarea" germanilor. Prin „autodeterminare" ei înțeleg nici mai mult nici mai puțin decît înghițirea R. D. Germană de către Germania occidentală deși caracterul aventurist al acestei politici este evident pentru toți.

Adevărul în legătură cu aceasta este cunoscut: germanii s-au autodeterminat de mult. Ei s-au autodeterminat încă atunci cînd în toamna anului 1949 au creat două state de sine stătătoare. Aceste state s-au depărtat din an în an tot mai mult unul de celălalt: unul, R.D.G., s-a dezvoltat pe calea păcii în condițiile construirii socialismului; celălalt, R.F.G., pe cale militaristă în condițiile capitalismului. Nu se poate să se treacă cu vederea faptul că delimitarea celor două state germane s-a făcut potrivit aspectului social și nu celui național.

„Autodeterminarea" germanilor despre care vorbesc adversarii încheierii Tratatului de pace german în unele capitale ale țărilor occidentale înseamnă expresia politicii de înșelare a popoarelor, este o mîncare imperialistă pe placul doar a acelora care stăpînesc destinele Germaniei occidentale. Speculanții lozinci „autodeterminării" n-au comun nimic cu interesele naționale reale ale poporului german.

Cît privește Berlinul occidental, e de-a dreptul ridicolă orice referire la autodeterminare în situația acestui oraș aflat de peste 16 ani sub ocupație militară străină.

Principiul autodeterminării este, fără îndoială, incompatibil cu orice amestec în treburile interne ale altui stat. Or, de cînd există R.F.G., Bonnul n-a încetat o clipă să se amestece în treburile interne ale R.D.G. și să declare fățiș că se pregătește chiar pentru o intervenție prin forța armelor. Bonnul a împins obrăznicia pînă într-acolo încît amenință cu ruperea relațiilor cu orice stat care stabilește relații diplomatice și cu R. D. Germană.

Astăzi, opunînd principiul autodeterminării încheierii Tratatului de pace, puterile occidentale arată că nu doresc rezolvarea nici uneia dintre aceste probleme.

Este clar pentru oricine că numai prin încheierea Tratatului de pace se pot creea astăzi condiții pentru reunificarea pașnică a Germaniei, pentru crearea unui stat german unic, democratic și pașnic.

REDACȚIA: Așadar, care sînt acele cercuri care se opun prin acțiunile lor agresive ca poporul german să-și făurească singur soarta? Care sînt intențiile lor și pentru ce se opun ca întregul popor german să pășească pe un drum nou?

ION MARCU: Cine se opune? Este vorba de cercurile conducătoare occidentale. Ele încearcă să dezlănțuie un nou război mondial împotriva statelor socialiste. Ele acordă un sprijin fățiș planurilor revanșarzilor de la Bonn. Uneltirile acestora au ca scop împiedicarea popoarelor de a-și făuri societatea pe care o doresc: societatea socialistă. Ei încearcă să întoarcă înapoi roata istoriei și să restaureze orînduirea capitalistă în statele în care oamenii muncii au aruncat la lada de gunoi a istoriei putredele rînduieli burgheze.

De aceea se opun cercurile imperialiste ca popoarelele să-și exprime liber năzuințele. De aceea se opun cercurile imperialiste adevăratei aplicări a principiului autodeterminării de către popoarele care vor să scape de jugul asupririi capitaliste. De aceea visează la schimbări de frontiere, la dezlănțuirea unor noi războaie de cotropire.

Lăsați în voie, revanșarzii vest-germani reprezintă o primejdie tot mai mare. Poftele lor cresc mereu. A-i lăsa să-și facă mendrele, a nu încheia Tratatul de pace, înseamnă deci a-i încuraja. Imperialiștii nu trebuie însă să se aștepte ca statele socialiste să meargă pe acest drum. Noi trebuie să punem frîu agresorilor. De aceea, vreau să-mi exprim întreaga mea adeziune: Da, Tratatul de pace trebuie semnat. Țara noastră, toate țările socialiste îl vor semna.

I. RUSU — Brigadier în gospodăria colectivă „Drumul lui Lenin" din Livedea. — *Cu toții am înțeles cît de important este pentru asigurarea păcii, ca Tratatul de pace să fie încheiat cu Germania. Așa cum a subliniat tov. Gheorghe Gheorghiu-Dej, singura soluție realistă pentru îndepărtarea pericolului de război din Europa și însănătoșirea situației internaționale este cea propusă de Uniunea Sovietică, de țările lagărului socialist: lichidarea rămășițelor celui de-al doilea război mondial, încheierea Tratatului de pace cu cele două state germane care constituie o realitate istorică și transformarea pe această bază a Berlinului occidental, într-un oraș liber, demilitarizat. Tocmai din această pricină, imperialiștii se opun încheierii Tratatului. Ba mai mult: ca răspuns la hotărîrea Uniunii Sovietice de a încheia Tratatul de pace cu R.D. Germană, ei amenință fățiș cu războiul.*

Uniunea Sovietică, și celelalte state socialiste, nu pot privi cu brațele încrucișate o asemenea amenințare. Uniunea Sovietică a fost silită să ia unele măsuri pentru întărirea securității sale proprii, a celorlalte țări socialiste și a tuturor popoarelor iubitoare de pace.

Declarația guvernului sovietic în care se anunță că U.R.S.S. va efectua experiențe cu arma atomică, a găsit sprijin unanim în rîndurile poporului nostru. Noi muncitorii și țăranii nu vrem ca un nou război să distrugă tot ce am clădit cu atîta trudă prin munca noastră de zi cu zi. Imperialiștii să ia aminte că țările socialiste sînt puternice și vor ști să oprească din timp mîna oricărui agresor care s-ar ridica asupra lor. Țările socialiste sînt hotărîte să apere pacea în lumea întreagă.

Toamnă dobrogeană

La 23 septembrie, dimineața, la ceasurile 8 și 43 de minute, a intrat în țară — oficial — toamna. La știuta oră nu i-am simțit venirea nici din auz, nici din privire. Cerul era limpede ; afară cald. Putea lumina blîndă să îmboldească ghimpele îndoielii ? Zadarnic. Rigorile mișcării lumilor astrale atestă, absolut, că-i toamnă. Pămîntul a lunecat în spațiu luminat egal la ambii poli, păstrînd dinaintea soarelui, în perfect echilibru brîul ecuatorului. Atît a fost deajuns să ne trezim acasă cu toamna.

Meteorologii au notat temperaturile : sus, la Vatra Dornei, 5 grade (își vor fi scos de-acuma orășenii paltoanele și țăranii căciulile), în Maramureș 3 (în munte, ciurdele se vor fi pregătit să coboare la iernatec), la Constanța, în schimb erau 17 grade, iar la Mangalia 19. La țărmul mării părea că toamna e departe. Dar părea numai. Chiar dacă la Mamaia mai erau pe plajă oameni și în stațiune peste două mii de turiști veniți din multe țări ; chiar dacă la ceasurile prînzului, marea te îmbia la o baie și pe tine, om în trecere cu treburi prin Constanța, toamna era prezentă și-n Dobrogea.

Dacă privești cu oarecare băgare de seamă semnele toamnei, le recunoști îndată. În fructării au răsărit ciorchinii mari, cu boabe ca de ceară, ai strugurilor Afuz-Ali. Grădini de vară și-au împodobit porțile cu stuf, au improvizat firme mari pe carton și pînză, îmbiind la turburel și la pastramă. Culoarea veselă a bluzelor de vară s-a stins pe străzi. Briza, dinspre mare, seara, pe faleză, nu mai dezmiardă, ci gonește perechile de îndrăgostiți. Luna plină argintind apele Pontului, rar mai ispitește la prelungi plimbări. Ovidiu, de pe soclu, cu capul sprijinit în mînă, privește lung, pe geam, în braserie ; la mesele din stradă nu mai adastă nimeni pe înserate.

Afară din oraș, pe șosele gonesc camioane vîrfuite cu baloturi mari de paie. În vii culegătorii cîntă ; din frunzele uscate ca tutunul porumbiștile sună lin. La Babadag, stejarul codrului cel mare, așternut peste cline molatice, a prins a se înroși. Pe ogoare tractoare duduie și ară ; altele poartă după ele semănători. La Basarabi, în crama cea mare, se storc strugurii ; mustul nou trece prin conducte și prin căzi, grăbit cu bunăcuviință, dar și cu știință să devină vin ales și cu renume, vin de Murfatlar. Și stuful Deltei ține pasul primeniriior poruncite de toamnă. Își trece culorile, dă spre copt, spre galben, vestind că-i gata pregătit să-și schimbe rostul : din podoabă a plaiurilor și adăpost al miilor de vietăți trăitoare în baltă, devine materie primă pentru întreprinderea de valorificare a stufului din Brăila.

E toamnă și dobrogenii o știu...

Cîndva — sînt ani de-atunci — toamna venea tristă, solie a unor ierni cumplite. În sate, recolte de batjocură, hrană de amăgeală ; vite puține, sărăcie multă. Mari, mereu mai mari, înrobitoare, erau doar datoriile. Creșteau tulburi, învăluind în picle și sufletele și nădejdiile ca trîmbele de pulbere pe care cumplit le ridica spre cerul vînăt, vîntul. Ți le amintești Emurla Sabri ? Așa veneau toamnele și-n Cobadin. Pe-atuncea, trei flăcăi în casă purtau cu rîndul o haină și o pereche de încălțări. Dar tu, Achim Titov, azi pensionar fără de grijă, mai ții minte toamnele pescarilor cînd începeau, în cap de coală, pe-un catastif soios, conturile la cherhanagiu ? Scria mălaiul și gazul pentru lampă și zahărul și viața înlănțuită cu semne și socoteli încîlcite. Și Gheorghe Frîncu ține minte toamnele din satul lui, Pantelimonu. Își amintește ulițele înecate în nămoluri, puținul din casa copilăriei lui și dorul, dorul aprig de școală, de carte, pe care nu putea să și-l aline. Astronomic, toamna venea ca și acuma, cu exactitate matematică. Venea și oamenii își numărau nevoile.

Pe țărmul mării, în stațiuni, unde se revărsară-n vară luxul și bănetul, toamna se înstăpînea pustiul. La Mangalia, printre case scunde cu acoperișuri sure ca de cenușă pietrificată, șuiera vîntul. În cimitirul bătrîn, printre pietre vechi, geamia stăruia cu zid lepros. Locuitori puțini, viață mocnită, sălcie, asemenea apei din sacaua bătrînului cu fes și cu șalvari...

Cînd au fost acestea toate ? În ce an ? În care veac ? Le-ascult evocate de oameni tineri încă, de oameni care le-au trăit. De n-ar fi dînșii și dacă și mărturiile scrise s-ar pierde în toamna pogorîtă acum peste Dobrogea, n-așî putea desluși urma toamnelor de altădată.

Am fost în sate : la Pantelimonu în Hîrșova, la Peștera în părțile Medgidiei, la Zebil în Tulcea, la Ilgani în Deltă. I-am văzut pe țăranii dobrogeni întîmpinînd toamna. Recoltele au fost bune : de trei și chiar de patru ori mai mari decît înainte de război ; considerabil sporite și față de vremea cînd lucrau fiecare de unul singur. În grajdurile gospodăriilor colective, vite de soi ; vaci și viței de culoarea aramei, în cocini porci uriași, în țarcuri de sîrmă păsăret mult. Și acareturi : grajduri bune, trainice ; hambare. Mașini, apoi, de tot soiul : tractoare, discuitoare, semănători. Lucrează la cîmp ori după folosință, odihnesc în ogrăzi. La atîta gospodărie bătaie de cap e pe măsură, căci nici grîul, nici porumbul, nici strugurii din vie, nici vitele din grajd, n-au picat de-a gata. Le-au agonisit oamenii, muncind și chibzuind cu mintea luminată potrivit și rosturilor și noilor înțelegeri ale vieții. Toamna a găsit așadar mărea, imensa familie a Dobrogei colectivizate, prinsă în zorurile multor trebi. *„Însămînțările nu suferă zăbavă ; strugurii se cer recoltați în bună regulă după grafic, să nu se încurce treburile vinificatorilor ; planul de achiziții la vite se cere împlinit, la fel și cel al construcțiilor. Urmează apoi problema serioasă a furajării ; rezolvarea ei trebuie de pe acum găsită altminteri iarna va fi grea. Asta preocupă consiliile de conducere ale gospodăriilor din comuna noastră“* — îmi explica Ilie Drăgulin, președintele sfatului popular din Peștera. Acestea toate, cu unele deosebiri mărunte, în funcție de anume trăsături particulare ale gospodăriilor colective, le-am aflat probleme ce înstăpînea preocuparile colectiviștilor dobrogeni din toate satele. Mi-au fost explicate în amănunt și mi-am notat atent, din vorba țăranilor care pîn-mai ieri de-abia știau buchisi pe-o carte, o terminologie proprie unor cunoscători în ale științelor agricole. (Citez la rînd, cum le găsesc în pagini : *„amendament“, „pat germinativ“, „balanță furajeră“, „masă verde“* etc.). Și nu numai atît. Preocupările celei mai stringente actualități se proiectau neîncetat pe planurile vaste, entuziasmante, ale dezvoltării agriculturii Dobrogei în anii ce vin. Ceasul și anul și toamna de acum păreau astfel o treaptă a suișului neîntrerupt spre belșug și bunăstare. În perspectiva recoltei viitoare, mai mari decît cea strînsă acuma, se discutau problemele însămînțărilor ; la fel problemele extinderii viilor și livezilor pe terenuri erodate, tot așa aspectele multiple ale creșterii producției la culturile irigate, la porumb în deosebi, ale dezvoltării șeptelului și-ale sporirii producției sectorului zootehnic.

Noul cinematograf (cinemascop) din Medgidia

Preocupărilor acestora li se adaugă, în satul dobrogean, cele ce izvorăsc dintr-un nivel de trai ridicat, din conștiința nouă, socialistă, care îndeamnă la lucrări gospodărești menite a înfrumuseța satele. La Pantelimonu, bunăoară, ca și în alte multe sate, oamenilor nu le este indiferent dacă gardurile — cîndva adunături de bolovani muruiți cu lut — mai stau hîlite, șerpuind pe marginea șleahurilor. De aceea le îndreaptă ; le întocmesc din zăbrele, pe soclu trainic din piatră — păstrînd astfel pe o treaptă ridicată a civilizației și bunului gust, o notă specific dobrogeană. Nu le este oricum nici înfățișarea căminului cultural, a școlii, a drumurilor. De asta deputații și cetățenii pun bucuroși umărul, ori de cîte ori e nevoie, și construiesc : au pietruit și încă mai așternt piatră pe drumurile dintre sate ; au făcut pentru tineret o sală de adunare și de dans, în sat la Runcu ; au lărgit școlile și cîte altele. Poate fi oare altfel într-o comună unde, din 600 de case, 480 au lumină electrică și tot atîtea aparate de radio ? Pot oare nesocoti satul lor și problemele gospodăririi lui țăranii care știu ce-i gustul cărții și-al filmului pe care-l urmăresc în fiecare seară ? Pot oare să nu-și formeze gustul pentru frumos cînd drumul spre Constanța și spre stațiunile de pe litoral îl străbat lesne, cînd vor ? (Duminica trecută, 32 de motociclete din sat și 3 autocamioane de la S.M.T. și de la colectivă, plecară cu lume la un meci de fotbal).

În satul dobrogean, în șirul lung al problemelor pe care toamna le-a adus, se înscrie, la un loc de cinste și cea a terminării construcțiilor. Toamna au intrat în școli noi mii de elevi (construcții mari s-au înălțat la Hîrșova, la Medgidia, la Babadag). Urmează la rînd căminele culturale (în toată regiunea se clădesc 83). Și cum n-ar fi mare grija dobrogenilor pentru aceste așezăminte ? Poate oare uita vreodată cel ce a participat la o manifestație culturală dintr-un sat dobrogean, cu cît interes, cu cît entuziasm o primesc oamenii ? La „2 Mai“, în comună, cînd s-a deschis expoziția de artă plastică, Platon, președintele gospodăriei și asemenea lui zeci de colectiviști, s-a îmbrăcat de sărbătoare. Datorită muzeului de arte plastice din sat (unde sînt expuse 235 de lucrări de artă), la Topalu colectiviștii îți vorbesc cu înțelegere despre Tonitza și despre Paciurea, iar Gaidagiu, președintele gospodăriei, își face adesea o mare plăcere să-și călăuzească oaspeții printre operele de artă, tălmăcindu-le valoarea și însemnătatea ca un ghid cu veche pregătire. Filmul și cartea stau tot mai la îndemînă și sînt tot mai iubite, drept care, urmînd electrificării și radioficării, în această toamnă a pornit în satele dobrogene (și în deosebi în cele din raionul Medgidia, raion în întregime electrificat) realizarea unui plan de cineficare.

Între satele dobrogene nu trebuie nici cum uitate cele din Deltă. Despre ele mi-a vorbit pe larg, cu un plan de măsuri în față, tov. Moroianu, vicepreședintele sfatului raional din Tulcea. Planul cuprindea probleme de rezolvat acuma, în toamnă, cînd drumurile se fac mai ușor. Era vorba de aprovizionare, de mărfuri multe, pe care pescarii și familiile lor le cumpără. Era vorba de depozite mari, de terminarea unor construcții afectate comerțului și de așezăminte social culturale. Pentru Deltă mai erau tot acum făcute pregătiri pentru pescuitul de iarnă și pentru recoltarea stufului.

La Tulcea, la poarta Deltei, toamna zorește constructorii. Pe țărmul Dunării se înalță, privind spre ape, blocuri noi, cochete, de locuințe. În patruzeci de apartamente noii locatari au și pășit, iar pînă ce se încheie anul, încă 80 de familii de tulceni vor primi noi locuințe. Dincolo de gară, către lacul Ciuperca, integrîndu-se în planul vast de amenajare a orașului, pornesc lucrările „Casei de cultură a sindicatelor“, un adevărat palat ce va cuprinde, între altele, o sală de spectacole cu 800 de locuri, cum n-a avut niciodată Tulcea.

Dar construcții noi nu-s numai la Tulcea. Centrul Medgidiei a șters cu desăvîrșire urmele trecutului și s-a modernizat. Culorile vesele ale elegantelor fațade se armonizează deplin cu noua sală de cinematograf (cinemascop) mîndrie adevărată a localnicilor. Se construiește și la Babadag, în plin centrul orășelului ; se construiește mult și intens la Constanța. Se construiește pe litoral. La Mamaia, pînă la sfîrșitul anului, întreprinderea de administrare a stațiunii așteaptă de la constructori încă opt hoteluri, două blocuri-turn, patru ori chiar cinci restaurante, încît sezonul viitor să poată găzdui într-o serie 15.000 de oameni. La Mangalia, unde din primăvară pînă acum s-au construit 200 de apartamente, o casă de cultură cu o sală de cinematograf ultra elegantă (500 de locuri) și s-au amenajat trei noi și moderne magazine, se înalță în continuare încă 270 de apartamente, însoțite de proiectele unui grup alimentar cu restaurant și cofetărie rostuite după ultimele cerințe.

Pe țărmul mării toamna nu mai suflă vîntul în pustiu. Pe țărmul mării, urcați pe schele cu mistria în mînă, constructorii salută un anotimp de muncă și de pregătiri febrile. Ritmul e impresionant. Un ansamblu arhitectonic imens (pe care-l mai întîlnisem în stadiul de șantier) m-a întîmpinat la Mamaia, etalînd în soare fantezia și verva celor ce l-au construit, O poezie rostită în linii și-n planuri, în nuanțe suave și tonuri delicate ; o unitate deplină, armonizînd teme și elemente decorative din cele mai diverse. Și construcția continuă : la blocul-turn am numărat, cînd am pășit la Mamaia, 10 etaje ; cîteva zile mai tîrziu macarale uriașe desprindeau cofrajele ultimului plan. *„Constructorii își țin cuvîntul ! O zi — un etaj“* — comenta, entuziasmat și el, șoferul de la troleibuz.

În Dobrogea a venit toamna. Febril, spornic, voind să se împlinte în timp, să-l cucerească, să-l supună, să-l transforme cu fiecare zi trăită, cu fiecare ceas în timp al împlinirilor. E o toamnă blîndă, cu soare și belșug. O toamnă limpede, cu străluciri de smalț, darnică în rod și-n bucurii ; o toamnă a constructiei socialiste în sătele și orașele ținutului cuprins între Dunăre și Mare. O toamnă care înalță, în mii de chipuri, cîntare omului liber și muncii sale.

V. DĂNCIULESCU

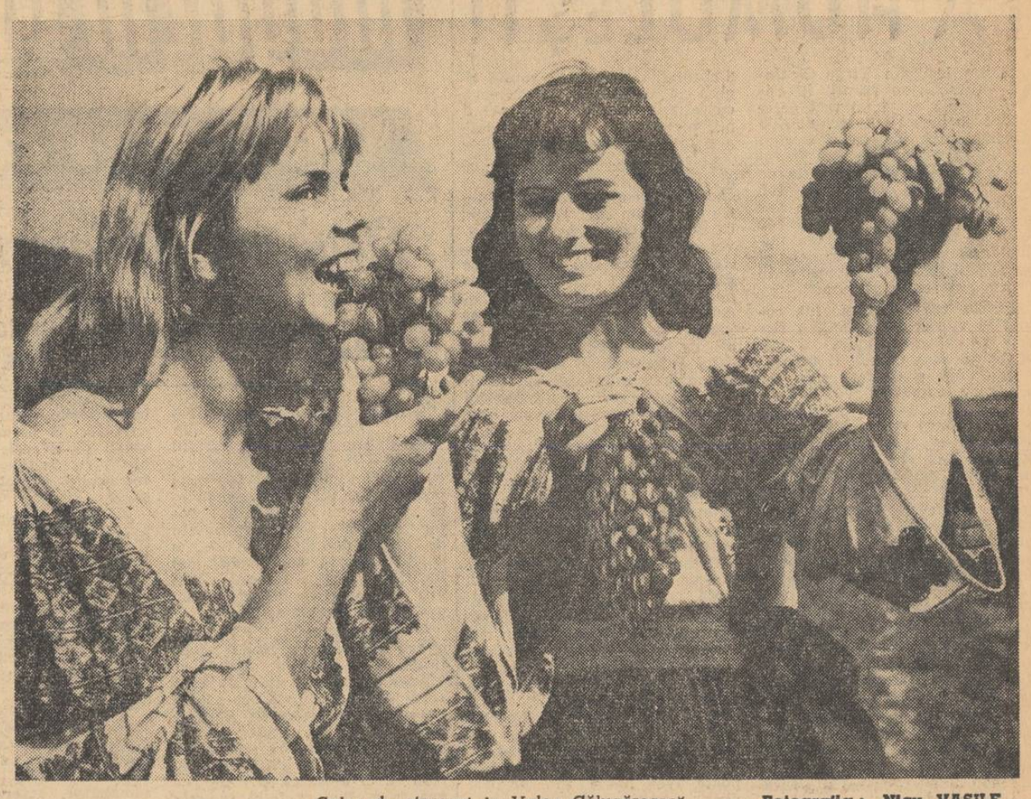

Cules de struguri la Valea Călugărească — **Fotografia : Nicu VASILE**

Cel mai vechi muzeu public din Europa

Casa care ne găzduiește pașii și care adăpostește cel mai vechi muzeu public din Europa, este așezată în centrul orașului Sibiu. Ea a fost construită în anul 1790, pe cheltuiala lui Samuel Bruckenthal, fost guvernator al Transilvaniei între anii 1777—1787. Țesătura arhitectonică tîrzie a stilului baroc, curțile interioare, scările de piatră și, mai ales, cele peste 70 de saloane care păstrează întocmai elementele ornamentale vechi, transpun în totul caracterele marilor clădiri de la sfîrșitul secolului 18.

In această monumentală casă și-a adăpostit colecția de picturi străine, Samuel Bruckenthal. Mare iubitor de artă, el a achiziționat peste o mie de tablouri valoroase, pe care în 1802, cu un an înainte de a muri, le-a dăruit obștei și breslelor de meșteșugari din Sibiu. In 1817, casa devine muzeu de pictură și-și deschide porțile publicului. Cum era și firesc, vizitatorii se numărau numai din rîndurile claselor privilegiate. Tablourile — mai ales după primul război mondial — erau așezate unul lîngă altul fără nici o logică. Existau trei săli: a armelor, a steagurilor și a cavalerilor. Muzeul nu era nici instructiv nici educativ. Era mai degrabă o adunare de piese de curiozitate, potrivit concepției muzeografiei burgheze.

După cum aflăm de la tovarășii Victor Molnar, directorul adjunct al muzeului și Teodor Ionescu, șeful secției de pictură, în zilele regimului nostru, întreaga colecție a fost reorganizată pe baze științifice, în patru secții : științele naturii, istorie, artă populară și artă plastică. Muzeul numără peste 800.000 de piese ; posedă o colecție de numismatică (40.000 de monede) și o bibliotecă de 250.000 de volume. De la Bruckenthal au rămas 16.000 de volume, între care aproape 400 de incunabule. Anual, peste 80.000 de vizitatori deschid porțile muzeului. Numeroși șefi de secții, îndrumători, muzeografi, desenatori, restauratori, muncesc în cadrul valorosului muzeu. S-au întreprins cercetări arheologice, etnografice și de artă plastică. La Tilișca, bunăoară, s-a descoperit o cetate datînd din epoca dacică (anul 80 î.e.n.). S-au găsit printre alte piese, 14 matrițe pentru bătut monede.

Privim minunata colecție de pictură, orînduită pe școli. Școala flamandă, olandeză, italiană, germană, austriacă și franceză ne întîmpină cu tablouri rare. Rubens (1577-1640) are două pînze; Anton van Dyck (1599—1641), Ian Fyt (1611—1641), Snyders, Daniel Mytens, Paulus Marcelse, Caravaggio și alți mari pictori, sînt reprezentați cu tablouri de o mare valoare artistică. Există aici un relief în marmoră executat de Tullio Lombardo (1455—1532) cel mai mare sculptor al Veneției. De asemenea sînt expuse odăjdii din fir de aur pe brocard, executate de Boticelli (1440—1510). Sînt unicele și cele mai vechi odăjdii din Europa. Spre a le achiziționa — în diferite rînduri — Vaticanul a oferit muzeului sume fabuloase. Există aici singura lucrare din țara noastră aparținînd marelui Tiziano (1477—1576) și intitulată „Ecce homo“.

Vizităm apoi colecția de pictură românească, cu stilurile ei romantic, gotic, bizantic, baroc. Sînt reprezentați toți marii noștri pictori : Grigorescu, Andreescu, Luchian, Mișu Popp, Th. Aman, Tattarescu, Tonitza, Resu, C. Baba, Petrașcu.

In continuare, pătrundem în saloanele secției de artă populară. Tînăra Olga Ivanovici, îndrumătoarea secției, dă explicații cu înflăcărare și cu competență, unui grup de excursioniști. Admirăm ceramica românească din Bîrgău, Tohanul Nou, Horezu, Vlădești. Ne încîntă lucrările lui Faur Teodor din Bîrsa, raionul Gura-Honț. Ne plac țesăturile din Ucea de Sus, pieptarele românești din Gura Rîului, costumele din Moeciu de Sus, țesăturile săsești datînd din 1647 și 1803, Blidarii vechi din 1724, un dulap de colț din 1680, numeroase ștergare, chindee, trăiști, șerpare românești, ne ispitesc din toate părțile și ne cheamă să le admirăm bogăția și varietatea ornamenticii.

In tovărășia îndrumătoarei Elena Onu, de la secția de istorie privim arbaletele, archebuzele, bombardele și toate armele vechi expuse. Bobîlna, este reprezentată cu documente interesante. Răscoala lui Horia, Cloșca și Crișan, de asemenea. Se află aici roata pe care a fost tras Horia. Bruckenthal a ținut să păstreze această unealtă dureroasă în muzeul său. El a dat ordin ca cei trei conducători ai răscoalei să fie pictați. Tablourile au fost găsite în depozitul casei. Ele sînt lucrate cu mult simț artistic. Acum, sînt expuse marelui public. Ni se pare ciudat faptul că Bruckenthal, care în calitate de guvernator al Transilvaniei a patronat uciderea celor trei eroi, a ținut să le păstreze portretele și roata pe care le-a zdrobit trupurile, chiar în casa sa. Să-și fi dat el seama de justețea mișcării lui Horia? A avut ulterior mustrări de conștiință ? Alături de portrete și de roată se găsesc valoroase gravuri înfățișînd pe cei trei eroi ai poporului romîn. Gravurile sînt executate de Franz Kollárz, Iacob Adam și I. M. Will. Se află expusă scrisoarea lui Iosif Galeri, care povestește cu înfrigurare cum au fost uciși mișelește Horia și Cloșca în ziua de 28 februarie 1785. De asemenea, foaia care a apărut la Dublin în 1785 și care se ocupă de răscoala moților.

Muzeul Bruckenthal din Sibiu este unul din cele mai valoroase muzee ale patriei noastre. El adăpostește comori de neprețuit. El este o mîndrie a poporului. In anii regimului nostru, muzeul a fost reconsiderat și așezat la locul ce i se cuvine. Atenția marilor noștri specialiști se îndreaptă către el. A fost trecut în patrimoniul statului și în supravegherea directă a Departamentului Culturii.

Nicolae NASTA

Din nou în amfiteatre

(Urmare din pag. 1-a)

de mansarde insalubre, de laboratoarele cu un singur microscop, de bibliotecile sărăcăcioase, de cantinele în care meniul se forma în funcție de cantitatea disponibilă de cartofi.

Inceputul acestui octombrie, lună tradițională a deschideri cursurilor universitare, este întîmpinat de un grafic a cărui săgeată, în zig-zag-ul ascendent pe care-l descrie, se îndreaptă spre noi realizări, după ce a lăsat în drumu-i tot ce se poate oferi tineretului studios pentru a avea condiții optime. In fața lui, studenții trec în revistă surprizele cu care au fost obișnuiți să fie primiți în fiecare an.

Ce le rezervă compartimentul prevăzut în grafic pentru anul universitar 1961—1962 ?

Cifra 9, reprezentantă a numărului de centre universitare din țară, a devenit perimată, luîndu-i locul cifra 12 ; Constanța, Baia Mare și Baiul își primesc primele serii de studenți. Intre arborii „seculari“ ai Grădinii Botanice din Capitală, noul institut dedicat studenților naturaliști își deschide larg ușile, așteptîndu-și oaspeții.

Tot în Capitală se va începe construirea Institutului politehnic, a unui Institut pedagogic de 3 ani, a noilor localuri pentru facultățile de Fizico-Matematică și Chimie, se vor construi noi cămine și cantine pentru 2.000 de studenți. Se mărește spațiul de învățămînt al Institutului de arhitectură „Ion Mincu“, se supraetajează Conservatorul „Ciprian Porumbescu“.

La Iași se vor așeza primele cărămizi la temelia noului edificiu al Politehnicii din cadrul Universității „Al. I. Cuza“ și vor fi date în folosință cămine și cantine noi construite, pentru cerințele a 2.000 de studenți. Institutul politehnic din Cluj își mărește capacitatea cu încă un pavilion, în care vor fi amenajate laboratoare, săli de curs și seminar. La Brașov se începe construirea unui institut pedagogic de 3 ani și a căminelor pentru încă 660 de studenți. Cămine noi se vor mai construi la Tg. Mureș (330 de locuri), Timișoara (660 locuri), la Brașov și Constanța.

Ne-am obișnuit să nu mai înțelegem cifrele ca pe niște noțiuni abstracte, ce dau satisfacții numai statisticienilor. Fiecare cifră din planul nostru înseamnă socialism, înseamnă viață fericită și studenții înțeleg bine acest lucru. Ei răspund grijii care li se poartă tot cu cifre : cît mai multe cifre, care în limbaj studențesc se numesc calificative maxime, și care, analogic, înseamnă cadre bine pregătite pentru toate domeniile.

. . . . . .

Pe sub pancarte cu litere majuscule ce descriu ordonat urări de bun venit, în facultăți și institute pășesc într-un nou an universitar, în acest început de toamnă, zeci de mii de studenți, primăvara intelectualității noastre legate de popor.

Cornel TABACU

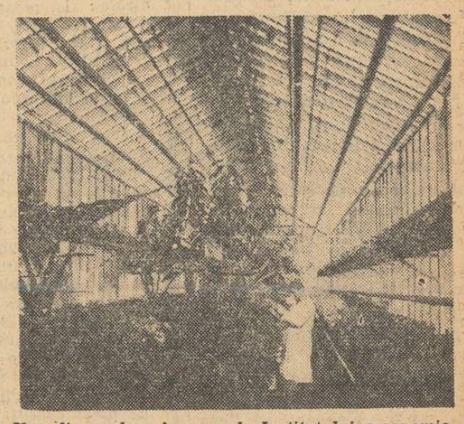

Una din modernele sere ale Institutului agronomic „N. Bălcescu“

(Urmare din pag. 1-a)

măsura ca ele să fie aruncate în aer prin explozie.

Pămîntul născut din ape

— Vedeți, înainte pe aici totul a fost acoperit de apele mării și numai datorită zecilor de mii de tone de beton s-a reușit crearea drumului pe care mergem. Numai pentru diguri s-au folosit 45.000 metri cubi de piatră și beton precum și 62.000 tone de blocuri. In ceea ce privește cele două cheiuri, la construirea lor s-au pus blocuri de 14—15 tone iar pentru muzoare — construcții terminale ale digurilor — macaraua plutitoare gigantică de 50 tone a aruncat în adîncuri blocuri uriașe de 40 tone, care apoi au fost aranjate de scafandri. Deși conform planului portul Tomis urmează a fi gata în primul semestru 1963, încă la sfîrșitul acestui an se va termina conturul lui, urmînd ca la anul să i se facă finisarea.

Nu cu puțină mîndrie ne-a vorbit apoi inginerul Cazacu de faptul că punctul lui de lucru a primit de curînd drapelul de fruntaș pe șantierul Intreprinderii de construcții hidrotehnice și că în fruntea întrecerii socialiste s-au remarcat macaragiul Gh. Sălîu, betoniștii Radu Lupu și Ion Cristea, constructorul Vasile Lică și alții.

Botezul mării

Portul Tomis, sfîrșit de august 1961. Excursie cu hidrobuzul „Pălținiș“ în largul mării. Sirena elegantului vas dat la apă anul acesta de harnicii constructori de la Șantierul Naval Oltenița, ne anunță că este gata de plecare. Cei 90 de călători veniți din toate colțurile țării se urcă în... tramvaiul acvatic. Vasul sclipește în bătaia razelor solare și lasă apoi o dîră argintie în apa ce capătă o infinitate de culori. După ce virează încet, pornește cu toată viteza spre ieșirea din port.

Iată-ne în preajma giganticei macarale Titan, înaltă cît un bloc cu 8 etaje. Căpitanul vasului, Cornel Narevschi ne dă toate lămuririle. Aflăm că din Tomis pornesc în cursă încă cinci hidrobuze și că în acest sezon aproape 70.000 de oameni s-au plimbat de-a lungul splendidului nostru litoral.

Ne uităm la călători. Fiecare este atent la imensitatea apelor, la valurile spumoase. Mulți dintre ei primesc doar acum... botezul mării.

Simion SĂVEANU

NAVALIȘTII

(Urmare din pag. 1-a)

tierului a fost montată o instalație deosebit de interesantă ca soluție tehnică și ca eficacitate economică. Cu ajutorul acestei instalații se pune în practică un procedeu modern de curățare a tunderului (acea poșghiță subțire oxidată ce rămîne în urma laminării tablelor). Se știe că existența tunderului favorizează coroziunea și că o îndepărtare totală a lui (a tunderului) cu mijloacele obișnuite nu era posibilă. Prin instalația amintită — unde firele de nisip folosite la sablaj sînt înlocuite cu alice care lovesc suprafața tablei cu o forță anume calculată — tunderul este îndepărtat definitiv, tablei respective adăugîndu-i-se și o anumită pastă, care întregește operațiunile de protejare a carenei vasului.

Ce se obține în urma acestui procedeu? Evident îmbunătățirea indicelui privind protejarea carenei deci mărirea durabilității în timp a navei, dar — și lucrul acesta este la fel de important pentru constructori — și scurtarea timpului de pregătire a materiei prime pentru trecerea la procesul de producție propriu-zis. In final se realizează scurtarea ciclului de construcție a navelor.

La ătelierul de sudură un mic colectiv condus de ideia îmbunătățirii tot mai mult a calității sudurii automate, a inițiat un nou procedeu de sudură „printr-o singură trecere“ înlocuindu-l pe cel vechi care era prin „două treceri“. Cu acest nou procedeu productivitatea muncii este dublă. Dar inițiatorii și realizatorii lui — maistrul Traian Albu, Gheorghe Berescu, Ion Gîlmoiu — au urmărit nu atît mărirea productivității cît îmbunătățirea calității.

Și într-adevăr se obține o sudură impecabilă, fără nici un fel de defecte „ascunse“. In urma reușitei acestui procedeu maistrul Albu, care înainte nu se afla „în largul său“ față de cei de la controlul Röntgen a început de la o vreme să glumească pe socoteala acestora și să le spună ori de cîte ori au prilejul că „îi vede nevoiți să-și caute alte ocupații“, „să se lase de meserie“.

Firește, maistrul știe că așa ceva nu se va întîmpla. Ce s-ar face ei sudorii, chiar cu un procedeu așa de bun ca cel inițiat acum, dacă ar fi lipsiți de controlul sigur al razelor Röntgen ? Ar fi ca și cum ar lucra legați la ochi, fără să vadă ceea ce au făcut, fără să aibă certitudinea calității lucrului lor. Nu, așa ceva nu se va întîmpla niciodată.

★

Ultima construcție definitivă a navaliștilor gălățeni a fost cargoul Suceava. După ce se întorsese cu bine din cursele de probă și echipajul se pregătea febril de plecare, constructorii își găseau timp „printre picături“, „la o țigară“ ca să-i admire silueta albă, clară, demonstrație de suplețe și eleganță.

Incă o zi, două — atît — și vasul avea să plece părăsind locul unde se născuse, pe oamenii care-l creaseră. La fiecare „plecare“ constructorii încearcă sentimente dintre cele mai contradictorii. Dar tristețea despărțirii — poate definitive — de ceea ce au realizat, este compensată de bucuria adîncă a creației împlinite, de simțămîntul tonic al continuării acestei creații în alte și alte exemplare.

Iată, de curînd, navaliștii gălățeni au lansat „la apă“ succesiv, două noi vase : cargourile „Timișoara“ și „Victoria“.

Elisabeta PETREANU

Cartea

LA HUMULEȘTI

Cum ieși din Tîrgu Neamțului, spre munți, îți răsare înainte un pod peste o apă cu prundiș berechet. Apa aceasta mică, dar furioasă cînd se umflă primăvara sau toamna este Ozana cea îndrăgită de marele nostru povestitor Ion Creangă. Și nu departe de aici este însăși Humuleștiul despre care se spunea că „nu era numai așa, un sat fără căpătîi, ci sat vechi răzășesc, întemeiat în toată puterea cuvîntului".

Pătrundem pe ulițele lui, cotim la stînga și deodată o firmă ne atrage atenția că am ajuns la casa copilăriei scriitorului. Casa e cu fața spre asfințit, e acoperită cu draniță iar înaintea sa are o grădină cu meri, peri și o pajiște ce te îmbie să te așezi. Ușa casei o găsim deschisă ca totdeauna, de cînd a devenit muzeu. Pragul ei este călcat de tot mai mulți vizitatori care se abat prin părțile Neamțului. Numai anul acesta, pînă în septembrie, au fost peste 35.000 de oaspeți, veniți unii de la mari depărtări, de dincolo de Ocean, din Africa sau Asia.

Impresiile culese umplu un teanc de registre, așezat pe masuța din tindă. De buchisit e greu căci îți trebuie ceasuri, nu șagă, ca să le iei fiică cu fiică.

În tinda aceasta descoperi lucruri care vorbesc despre Creangă pe care te aștepți să-l vezi venind pușcă de la scăldat sau șupurindu-se subsoară cu pupăza din tei.

Într-o vitrină stă deschis ceaslovul de pe care a învățat și cu care mergea adesea în țintirim. „Țineam ceaslovul deschis, ne spune parcă ecoul „Amintirilor", și cum erau filele cam unse, trăgeau muștele și bondarii la ele și cînd clămpăneam ceaslovul, cîte zece, douăzeci de suflete prăpădeam deodată ; potop era pe capul mușteloi". Mai încolo, într-un colț, stă un fel de buturugă. E scaunul lui moș Chiorpec, cizmarul care „răbuia ciubotele cu dohot" și care l-a răbuit și pe Ionică cu feleștiucul pe bărbie. Iar ceva mai sus, niște curele împletite — vestitul „șfintu Neculai" — cu care se venea de hac „împielițatului".

Din tindă dăm în odaie. „Amintirile" citite încă în anii fragedei copilării se țin parcă roi după tine, ca propriile-ți aduceri aminte. Aici a trăit Creangă, pe cînd începuse, drăguliță doamne, a se ridica băietan la casa părinților. Pe acest cuptor s-a urcat la căldură iar de dincoace, de stîlpul hornului, mama lega o șfoară cu motocei la capăt, de crăpau mițele jucîndu-se cu ele. Totul se păstrează întocmai și cuptorul și lavițele pe lîngă pereti și macatele cu care sînt învelite. Nu-ți vine a crede că de acele vremuri ne despart mai bine de o sută de ani, că de mult nu mai sînt printre vii bădița Vasile a Ilioaei cel cuminte, harnic și rușinos ca o fată mare, nici Nică Oșlobanu, cel robit pîntecului, nici moș Bodrîngă cel vesel și jucăuș, nici guraliva mătușă Mărioara ; nici Smărăndița, sgîtia de copilă ageră la minte ce se întrecea cu băieții la carte și la nebunii, nici mulți, mulți alții despre care grăiesc „Amintirile".

Și totuși îți vine a crede că a trecut un veac de atunci căci în casa părintească din Humulești nu mai arde opaițul, ci lumina electrică. În zadar vei căuta să dai de cireșul mătușii Mărioara sau de teiul ce găzduia pupăza. Nu mai sînt de mult. Totuși în locul lor au odrăslit vlăstare noi care se înalță în amintirea copacilor atît de familiari tuturora. Acum satul Humuleștilor este plin de neamuri care descind din familia scriitorului, de rubedenii ale eroilor descriși în scrierile lui Creangă. Urmașii lor fac parte astăzi din colective ce poartă numele feciorului iubit al satului. Oameni și copaci au crescut din tulpina veche a Humuleștilor, înnoindu-l și dîndu-i alt chip. Pe chipurile colectiviștilor citești mîndria de a fi din satul de pe Ozana alături de mîndria de a trăi o altă viață, tot mai plină de belșug.

„Țăranîile", cum numea Creangă cu modestie lucrările sale au trecut de mult hotarele țării, îmbogățind zestrea culturală a lumii. În vitrinele din tindă stau mărturie o sumedenie de cărți cuprinzînd operele lui traduse în felurite limbi ale pămîntului. Ce omagiu mai de preț și ce trecere mai mare poate avea opera unui scriitor decît această consacrare mondială ? Privești în jur cu venerație și ai dori ca aceste amintiri, mult, puține cîte sînt, să dăinuie cît veacul, pentru ca noi și noi generații să se perinde prin această casă a amintirilor. Pentru ca tot mai mulți să cunoască unde a văzut lumina zilei marele povestitor a cărui viață a însemnat, în timpurile capitalismului, o hartă continuă cu greutățile, căci dupâ cum spunea el : „sărac așa ca în anul acesta, ca în anul trecut și ca de cînd sînt, niciodată n-am fost".

Înainte de a părăsi casa din Humulești, am mai aruncat o privire peste fotografiile reprezentînd pe scriitor, peste cărțile poștale scrise de mîna lui, peste cărțile de citire a cărui coautor a fost. Pe una din ele, dăruită muzeului în decembrie 1957, donatorul a scris în versuri : „Iubite scriitor din Humulești / De mult pe lume nu mai ești. / Printre ființe pămîntești / Dar duhul tău nemuritor / Prin cărți străbate în popor / Neîntrecut povestitor".

Cînd am închis poarta și am luat-o pe drum în sus, am mai privit odată în jur spre casa pentru a cărei conservare statul nostru arată o mare grijă. E întinerită, curată și zdravănă. În dreapta, o inscripție, la capătul uliței ce ducea spre casa lui Trăsnea, emoționează pur și simplu. Tăblița spune : „Pe aici mergea Ionică la scăldat". Un amănunt care probează marea prețuire ce i se acordă astăzi marelui scriitor.

Const. SÎRBU

magazin LITERAR-ARTISTIC

Scena

Stagiunea în interviuri

Cu regizorul Mihai Dimiu despre „Flori vii" de N. Pogodin

Întors de curînd dintr-o călătorie de studii din Uniunea Sovietică, tînărul regizor Mihai Dimiu repetă acum, cu un colectiv al Teatrului muncitoresc C.F.R. Giulești, piesa „Flori vii" de Nikolai Pogodin Rugindu-l să ne vorbească despre munca de pregătire a spectacolului, l-am întrebat mai întîi ce aduce nou piesa „Flori vii" în tematica de actualitate a dramaturgiei sovietice.

— Nouă dramă a lui Pogodin aduce prezentarea foarte ascuțită a unei realități dialectice, bineînțeles nu sfîșiată de contradicții antagoniste, ci propulsată prin cicoenirile abrupte între nou și manifestările vechiului. Autorul nu menajează nimic din ceea ce e tributar vechiului, ci demască și arde cu apă tare. Pentru felul în care el pune problemele, referindu-se la construirea desfășurată a comunismului în U.R.S.S., piesa ni se pare că se înscrie perfect alături de trilogia prin care Pogodin reflectă trecutul revoluționar. Pe coordonatele ei, „Flori vii" este o piesă a revoluției, iar eroul ei, Nikolai, un demn urmaș al figurilor de revoluționari de profesie. Personalitatea și învățătura lui Lenin (care apare și în această piesă) sînt la fel de apropiate comuniștilor anilor noștri ca și contemporanilor săi.

— În legătură cu tema frumuseții, cum ați gîndit în spectacol conflictul dintre frumusețea adevărată, creatoare și cea înșelătoare, aparentă ?

— De multe ori frumusețea aparentă este o pseudo-frumusețe. Adevărata frumusețe se vădește ceva mai greu, sub forme care o ascund, dar cu atîta apare mai prețioasă strădania celui care o descoperă. Citeodată trebuie să-ți jupoi genunchii, mergînd către culmi; va fi însă și mai mare mulțumirea priveliștii care o vezi din vîrful muntelui. Nikolai nu găsește de-a gata un om în Alocika, ci, odată ce a intuit fondul lui bun de sub zgură, îl formează cu tenacitate și răbdare, îndepărtînd una după alta toate impurițățile. Frumusețea finală, autentică a caracterului Alocikăi, ni se relevă pe parcurs odată cu forțele succesive ale frumuseții caracterului lui Nikolai.

Serafima, un alt personaj, se prezintă la prima ipostază, cu o polei superficială care abia ascunde, pentru observatorul neatent, lemnul cariat.

— Cum răspund actorii problemelor pe care le ridică repetițiile ? În ce spirit se desfășoară ele și cum promite să se dezvolte colaborarea pe care ați început-o cu colectivul acestui teatru ?

— În repertoriul teatrelor noastre nu a existat încă o piesă care să pună problemele eticii comuniste într-un fel asemănător. Actorii sînt preocupați să facă față aspectelor inedite pe care le ridică piesa, să se facă purtătorii activi și autentici ai ideilor care se înfruntă în text. Pentru realizarea unui spectacol contemporan, cu atît mai mult pentru realizarea unui spectacol ca „Flori vii" nu poți merge cu jumătăți de măsură, cu trucuri furnizate de meserie pentru mirarea preocupării. Dacă interpreții celor două tabere ale conflictului nu se fac promotorii efectivi ai ideilor — cei ce reprezintă poziții avansate luptînd pînă la victorie, iar cei ce reprezintă rămîneri în urmă apărîndu-le de asemenea manieră ca pentru spectator să transpară adevărul — spectacolul nu stă în picioare.

Mă bucură că actorii sînt sensibili la implicațiile filozofice ale piesei și că se dovedesc foarte tineri, atît cei de vîrstă mijlocie — Traian Dănceanu, Alexandra Ianu — cît și cei tineri, Ion Vilcu, Dana Comnea, Cornel Vulpe, Athena Zaharia-de, Alexandru Azoiței, Sergiu Demetriad.

Îl așteptăm pe Mihai Dimiu la scena deschisă.

Emil MANDRIC

ÎN PREGĂTIRE

În cele două săli ale Teatrului „Lucia Sturdza Bulandra", scenele au început să se anime. E drept că reflectoarele nu s-au aprins încă și că, strînse la arlechin, cortinele nu s-au desfășurat pentru stagiunea 1961—1962, dar sub lumina palidă a „becurilor de serviciu" se schimbă replici, actorii întruchipează personaje sub severa privire a unicului spectator — regizorul, într-un cuvînt se repetă.

Prima întîlnire avută a fost cea cu eroii gorkieni. Pentru sărbătorirea lui 7 Noiembrie a fost aleasă din vasta dramaturgie a întemeietorului realismului socialist drama „Copiii soarelui", în regia lui Liviu Ciulei și Lucian Pintilie.

În timp ce pe scene și în foaiere repetițiile se desfășoară zilnic conferind personajelor imaginate de autori identitatea unora dintre actorii mai tineri sau mai vîrstnici ai teatrului, în secretariatul literar munca este la fel de febrilă: se pregătește drumul întregii stagiuni.

O foiletare sumară a dosarelor secretariatului literar ne evidențiază, în primul rînd, reîntîlnirea posibilă cu Bernard Shaw. Din ciclul „pieselor pentru puritani" ale lui, alegerea s-a oprit la „Cezar și Cleopatra", nejucată de multă vreme la București. Chiar dacă nu i-a fost fixat încă titlul, noua piesă a lui Dorel Dorian va asigura teatrului care i-a găzduit, primul, lucrările, un spectacol valoros.

Și în acest an, dramaturgia sovietică va fi la fel de prezentă pe scena care a găzduit memorabilele „Liubov Iarovaia" și „Omul cu arma". După Gorki, Konstantin Simonov va ocupa afișul cu piesa „Al patrulea" în regia lui Dinu Negreanu, iar Vadim Koristeliov cu comedia „Cred în tine". Dramaturgia modernă apuseană își va avea reprezentantul prin tînărul englez John Osborne cu piesa „Comperul".

Vraful de texte dactilografiate mai numără multe lucrări. Anul teatral 1961-1962 va fi un an bogat, prevestit de o toamnă darnică în promisiuni.

ORIZONT TEATRAL

● *LA TEATRUL DE STAT din Galați, stagiunea 1961—1962 s-a deschis cu „Secunda 58" de Dorel Dorian în regia lui Ion Bologa. Protagoniștii principali : Tony Dumitrescu, Eugen Tudoran, V. Anghelescu.*

● *DIN REPERTORIUL Teatrului Național Popular din Paris pe stagiunea 1961—1962 : „Loin de Rueil" („Departe de Rueil"), comedie muzicală de Maurice Jarre și Roger Pillaudrin după romanul cu același titlu al lui Raymond Queneau, „Pacea" lui Aristofan în adaptarea lui Jean Vilar, „Alcadele din Zalamea" de Calderon de la Barca, „Bădăranii" de Goldoni, „Avarul" de Molière.*

● *CUNOSCUTUL actor al Teatrului „Lucia Sturdza Bulandra", George Carabin, își face anul acesta debutul în regie, cu comedia „Cred în tine" de Vadim Koristeliov.*

● *LA MUZEUL DE STAT din Meissen a avut loc de curînd o interesantă întîlnire la care cei 300 de participanți din 18 țări, au... tăcut. Și aceasta, pentru că cei trei sute nu sînt altceva decît păpuși și marionete, care în fiecare zi, în orele cînd Muzeul este deschis, fac bucuria miilor de copii din Meissen, veniți să-i viziteze. Mute și nemișcate, păpușile așteaptă cu răbdare congresul internațional al păpușarilor care va avea loc aci în noiembrie și cînd, cu ajutorul mîinilor și vocilor omenești, și ele vor căpăta viață.*

● *LILIANA TOMESCU, cunoscuta și prodigioasa actriță a Teatrului „C. Nottara" se pregătește pentru rolul Ioanei d'Arc din „Ciocîrlia" de J. Anouilh.*

● *PETER FONDA, fiul celebrului actor de cinema Henry Fonda, își va face debutul în teatru, luna viitoare, pe o scenă din Broadway. Peter Fonda este în vîrstă de 20 de ani.*

● *O NOUĂ promoție a Institutului de Teatru „I. L. Caragiale" își va face anul acesta debutul pe scenele țării. Printre ei se află Marian Hudac, (cunoscut publicului bucureștean din „Școala bîrfelilor"), Magda Popovici, Dorina Lazăr, Ioana Măgură, pe care le-am văzut într-o „Seară Alecsandri", Vasile Gheorghiu, interpret al lui Fucik din „Reportaj cu streangul de gît" și încă mulți alții.*

● *TREI vedete consacrate de televiziunea franceză își fac anul acesta intrarea în teatru. Este vorba de Geneviève Casile care va juca la Comedia Franceză „Andromaca" de Racine, de Françoise Prevost care va apare în „Odihna războinicului" la Theatre de Paris și de Evelyne Daudry care va juca în comedia „Foot-ball" la Gaîté-Montparnasse.*

„Theatre au village" cere ajutor...

„Trupa noastră dă reprezentații pentru țărani, pentru păstori, pentru tăietorii de lemne, pentru muncitorii agricoli și cei din cătune, pentru toți oamenii cu inima dreaptă, prieteni ai marilor spații și ai vastelor solitudini".

Fraza de mai sus a fost extrasă din programul unui teatru cum n-a mai existat în Franța de la moartea lui Jean Baptiste Poquelin (cunoscut nouă sub numele de Molière) încoace. Un teatru popular, un teatru ambulant, un teatru pentru sate, care de altfel se și numește „Theatre au village" și care de trei ani cutreeră în fiecare vară satele Provenței, dînd spectacole de calitate, ținînd un permanent contact cu publicul care-l cunoaște, care-l caută. Astăzi, în satele Provenței „Theatre au village" este așteptat cu aceeași nerăbdare ca sărbătoarea recoltei sau ca tîrgul de primăvară cu spectacolele sale populare. Douăzeci și nouă de reprezentații a dat numai în luna august a acestui an „Theatre au village" în satele Provenței, pe scene improvizate, în piețe publice, în hanuri, în ruinele vechilor construcții romane. Douăzecișinouă de reprezentanții cu „Școala nevestelor" de Molière, cu „Surprizele dragostei" de Marivaux, cu „ Semănătorii" de Giono. E o muncă grea, istovitoare, aceea pe care o depun cei douăzeci și șapte de tineri actori ai trupei în frunte cu tînărul lor regizor-animator Henri Saigre, care speră că „Theatre au village" va putea să-și continuie și iarna activitatea. „Cu o singură condiție — spune Henri Saigre — aceea ca Direcția Literelor și Artelor, care ne urmărește de cîtva timp activitatea să facă mai mult decît atîta, pentru a ne ajuta să supraviețuim. Noi sîntem primiți cu bucurie oriunde mergem, noi muncim fără a avea personal nici un beneficiu, dar nu vom putea continua să îndeplinim multă vreme sarcina pe care ne-am luat-o, dacă nu vom fi ajutați, și încă grabnic, căci oricum trebuie să întreținem o trupă de douăzeci și șapte de persoane, trebuie să reînnoim materialele și să asigurăm transportul"...

Iată numai o mică parte din greutățile cu care adevărații artiști, cei care își închină viața și creația poporului, trebuie să se lupte în țările capitaliste. Și colectivul lui „Theatre au village", nu e singura trupă din Occident care vrînd să slujească cu arta sa, masele largi, trebuie să lupte în primul rînd împotriva lipsei de mijloace materiale, care le amenință tot timpul existența.

Teatrul internațional al studenților

Ideea fondării Teatrului internațional al studenților s-a născut, acum cîteva luni, din elanul sutelor de tineri din numeroase țări care studiază la Moscova.

De altfel este un teatru ieșit din comun. „Trupa" sa cuprinde mai mult de 800 artiști veniți din 30 de țări. Singurul profesionist al acestui teatru este directorul său artistic, regizorul Mihail Marșak. Deviza teatrului este pacea și prietenia între oamenii din toate țările.

Ecranul

Cadru din filmul bulgar „Tutunul"

FILME NOI

„TUTUNUL" — ecranizare după romanul lui Dimităr Dimov

După „Tutunul" lui Dimităr Dimov, roman distins cu cel mai mare premiu literar, cinematografia bulgară turnează în prezent un film în două serii.

Filmul prezintă un vast tablou social al Bulgariei de la începutul anului 1930 pînă la sfîrșitul celui de al doilea război mondial, evenimentele epocii fiind sesizate și redate în ansamblul lor, în întreaga lor complexitate, și culminînd cu eliberarea Bulgariei de către armatele sovietice învingătoare. Această uriașă frescă socială nu umbrește cu nimic conflictele ascuțite și dramatice dintre eroi care rămîn tot timpul pe primul plan.

Intreaga acțiune se desfășoară și evoluează în atmosfera simbolică a frunzelor cu reflexe de aur ale tutunului. Filmul redă cu multă autenticitate acea „febră a tutunului" care înfierbîntă și oameni cu un fond bun, prinzîndu-i în capcană și făcînd din ei victime docile și fără scăpare.

Rolul lui Boris Morev, constituie pentru tînărul actor din Sofia, Iordan Matev, primul său rol mare într-un film. Iordan Matev vede în setea de aur a lui Boris mijlocul de a-și răzbuna mediocritatea și sărăcia în care și-a petrecut copilăria și tinerețea. Iar dorința de a fi puternic îi înăbușă vigoarea morală și sfîrșește prin a-l omorî.

Nevena Kokanova, interpreta frumoasei Irina, se străduiește să pătrundă caracterul contradictoriu al acestei fete, născută într-o casă de oameni simpli, care unindu-și viața cu aceea a lui Boris și dîndu-și seama de corupția și nimicnicia acestei vieți n-are totuși voința de a se smulge din ea.

După 15 ani de activitate scenică, Vesselin Vasiliev va interpreta și el primul său mare rol cinematografic. El va întruchipa figura luminoasă și dîrză a comunistului Pavel Morev. „După părerea mea — a declarat marele actor — Pavel Morev constituie un ideal nu numai pentru epoca sa, ci pentru noi toți".

Din mulțimea de personaje care populează romanul „Tutunul" iese în mod pregnant în evidență și tînăra Lila Șișko. De o frumusețe remarcabilă, atașată trup și suflet cauzei poporului, înzestrată cu o inteligență neobișnuită, fire hotărîtă dar uneori cam aspră, personajul Lila constituie un rol destul de dificil. Desemnată pentru acest rol, Miroslava Stoianova se străduiește să evoce o Lilă mai prietenoasă, mai umană.

Filmul „Tutunul" se află pe șantier. Filmările se fac sub direcția lui Nikolas Korabov iar scenografia, care prezintă dificultăți destul de mari, îi aparține lui Veulo Radev. Majoritatea secvențelor filmului se vor desfășura noaptea sau în penumbră, singurele scene scăldate în lumină fiind cele ale victoriei populare din 1944, — unul dintre simbolurile pe care e construit filmul.

Dintre realizatorii filmului mai fac parte : Constantin Djidrov — pictor și compozitorul Lubomir Pipkov, artist al poporului, autorul muzicii.

ECOURI

● MONICA VITTI, *protagonista filmului „Aventura" în regia lui Michelangelo Antonioni, va fi protagonista noului film în curs de realizare al aceluiaș regizor, intitulat „Eclipsa". Filmul zugrăvește o scurtă întîlnire între doi eroi aparținînd unor medii sociale diferite care au aspirații diferite. Partenerul Monicăi Vitti este Alain Delon.*

● JACK CLAYTON, *regizorul filmului „Drumul spre înalta societate" va realiza ecranizarea romanului „Fiica pierdută" de H. D. Lawrence. Într-unul din rolurile principale va fi distribuită cunoscuta actriță italiană Ana Magnani.*

● ARMAND GATTI, *creatorul filmului „Tarcul" (premiat anul acesta la Festivalul de la Moscova) a vizitat recent Cehoslovacia. Cu acest prilej, el s-a oprit la Terezin unde pot fi văzute rămășițele fostului lagăr de concentrare nazist. Cineastul francez — el însuși deportat de fasciști în timpul războiului — proiectează în prezent un nou film care urmează, după cum s-a exprimat părăsind cimitirul lagărului din Terezin unde se află îngropate victime din multe țări ale Europei, să povestească „istoria unei fetițe, a cazematelor și a unui trandafir".*

● ÎN CADRUL *acordului de schimburi culturale între U.R.S.S. și Franța, în lunile septembrie-octombrie a.c. au loc pe bază de reciprocitate o săptămînă a filmului sovietic la Paris și o săptămînă a filmului francez la Moscova.*

Stagiunea muzicală 1961-1962

(Urmare din pag 1-a)

Turneul Filarmonicii „George Enescu" în R. D. Germană

În cadrul schimburilor culturale și artistice dintre țările socialiste, orchestra simfonică a Filarmonicii de Stat „George Enescu" va pleca, pentru prima oară, într-un turneu de trei săptămîni prin principalele orașe și centre muzicale din R.D. Germană.

În timpul turneului se vor executa trei programe de muzică simfonică universală și românească, sub conducerea muzicală a maestrului George Georgescu și a dirijorului Mircea Basarab.

Piesele simfonice românești care vor fi executate sînt **„Suita I-a în do major"** de George Enescu, **„Concertul pentru orchestră de coarde"** de Paul Constantinescu și **„Concertul pentru pian și orchestră"** de Valentin Gheorghiu, în execuția autorului.

Festivalul și Concursul „Franz Liszt-Bela Bartok"

Începînd de la 25 septembrie se desfășoară în capitala R.P. Ungare, la Budapesta, Festivalul și Concursul internațional de pian „Franz Liszt — Bela Bartok".

Cu acest prilej pianiștii din întreaga lume se întrec între ei pentru cucerirea titlului de laureat al Concursului, în al cărui program sînt prevăzute exclusiv piese ale marelui compozitor romantic Liszt și lucrări ale lui Bela Bartok, considerat unul dintre cei mai reprezentativi compozitori ai epocii noastre.

Din partea țării noastre, participă la Concursul „Liszt-Bartok" tînărul pianist romîn Nicolae Brînduș, care s-a remarcat în stagiunea trecută printr-o valoroasă interpretare a Concertului nr. 2 pentru pian și orchestră de Bela Bartok, realizat în colaborare cu orchestra simfonică a Radioteleviziunii Romîne.

La congresul de muzicologie care va avea loc cu acest prilej la Budapesta, va participa din partea Uniunii Compozitorilor din R.P.R., compozitorul Zeno Vancea, maestru emerit al artei, autor al unor valoroase studii asupra creației lui Bela Bartok.

„Peleas și Melisanda" la Teatrul de Operă și Balet

În stagiunea 1961—1962 Teatrul de Operă și Balet din capitala țării a înscris în planul de realizări opera „Peleas și Melisanda", a marelui compozitor francez Claude Debussy, bazată pe piesa cu același titlu a lui Maurice Maeterlinck.

Această realizare va coincide cu centenarul nașterii lui Claude Debussy care va fi sărbătorit în Franța și în alte țări la 25 martie 1962.

A. HARALAMB

Un mare dispărut

De pe mirificul promontoriu al scenei s-a retras pe neștiute, înaintea începerii stagiunii de toamnă, Lucia Sturdza Bulandra, plecînd în cel mai lung turneu al său, dincolo de Cîmpiile Elisee.

O să mă obișnuiesc greu cu gîndul că mama Mamouret ne-a părăsit. În această toamnă frumoasă am s-o caut pe la șoseaua Kisseleff, pe unde o întîlneam citeodată sau în cabina ei cu miros de farduri din spatele scenei Municipalului. Dacă n-o s-o găsesc trebuie să alerg pe undeva pe la sfatul popular, unde marea noastră concetățeană prezida citeodată vreo ședință importantă sau la Asociația oamenilor de teatru, deși ceva îmi spune că e dusă în altă parte...

Citesc ziarele proaspete, cu litere carbonizate : La moartea Luciei Sturdza Bulandra...

Cuvîntul moarte mi se pare foarte nepotrivit. Lucia Sturdza Bulandra n-a murit, nu putea să moară, pentru că Energia este o ființă fără geografie, fără început și fără sfîrșit.

Cum o să moară Vassa Jelesnova, *cum o să moară* doamna Warren ? *Cum o să moară Dragostea pentru teatru ? Cum o să moară una din cele mai mari inimi ale scenei noastre, populată totdeauna de Titani ?*

Mă leagă de această femeie două amintiri. Una a impoliteții de a fi întîrziat la o întîlnire cerută de mine pentru descurcarea unor cuvinte destinate actorilor și alta a unei seri, cînd cu un ceas și jumătate înainte de începerea unui spectacol am găsit-o în rochiile unei bătrîne franțuzoaice, așteptîndu-și cu o pasiune reținută intrarea sub rece lumină a reflectorului.

Lucia Sturdza Bulandra venise cu mai mult de două ceasuri înainte de reprezentație la teatru, era machiată și abia lăsase din mînă filele textului, repetînd ca o începătoare, ceea ce știa bine !

Cutremurător exemplu pentru femeile rătăcite pe scena pe care dînsa a stăpînit 60 de ani !

O jumătate de secol, mărunțită în seri de spectacol și dimineți și amiezi de trudă la repetiții, pentru ca versul sau fraza să meargă dincolo de rampă ! Această mare muncitoare în teatru ne-a învățat că nu există bătrînețe, că nu există oboseală, că pensionar poți să fii și la tinerețe, dacă nu te dedici meseriei tale, cu flacără...

Un comunicat sobru anunță că Lucia Sturdza Bulandra a mai întîrziat cîteva ore în rotonda Ateneului, între lacrimi și flori. N-am trecut pe acolo și n-o voi căuta niciodată sub umbra platanilor de la Sfînta Vineri refuzînd să recunosc că imperioasele legi ale naturii ne-au răpit-o într-adevăr.

Lucia Sturdza Bulandra a trecut doar dincolo de cortina de umbră, unde era așteptată de marii săi înaintași. O vom mai vedea citeodată cu gestul său energic în marmură, în pragul sălii unde a slujit cu devotament poporul, căruia i-a încălzit sufletul, făcîndu-l să rîdă și să plîngă

Aș fi preferat să fie condusă ca la greci, noaptea, spre locul repausului veșnic, să nu se audă suspine, ci cîntece, dar cîte inimi nu a întristat această plecare ?

Ce simte lumea în fața marilor dispăruți ?

Cuvintele sînt goale și e mai bine să nu le rostim.

Eugen BARBU

Artistul emerit Titus Lapteș, unul din protagoniștii noului film românesc „Aproape de Soare", care rulează actualmente pe ecranele bucureștene.

Fotografia : Mircea FARIA

Documentariștii la lucru

În ultima vreme, cineaștii studioului „Al. Sahia" au pregătit o serie de interesante documentare. Iată cîteva dintre ele :

„În vizită la Comloșul Mare" în regia lui Gh. Horvat descrie felul în care colectiviștii din acest vechi sat bănățean au agonisit o însemnată avuție care așează astăzi gospodăria lor în rîndul celor multimilionare.

★

În colaborare cu studioul de filme documentare și actualități din Sofia se realizează în prezent un film documentar dedicat „Universiadei 1961" care a avut loc recent la Sofia. Regizori : Erwin Szekler și Milen Ghetov.

★

În rîndul filmelor de știință populară se numără și recenta creație a regizorului Dona Barta destinată copiilor : filmul „Povestiri din lumea Mării Negre". Folosind ca pretext un pețișor care povestește copiilor, filmul aduce pe ecran imagini din fauna Mării Negre. Este înfățișat astfel acvariul „Prof. Ion Borcea" din Constanța.

★

Două filme documentare vor reda cele mai de seamă momente ale Concursului și Festivalului Internațional „George Enescu". Filmele sînt realizate de către regizorii Nina Beher și P. Barbăneagră.

Săptămîna pe ecrane

„APROAPE DE SOARE". Ca și filmul „Mîndrie", noua producție artistică a studioului București și-a ales drept cadru al acțiunii viața unei importante unități a industriei noastre metalurgice : Combinatul siderurgic „Gheorghe Gheorghiu-Dej" de la Hunedoara. Prilej nimerit de a cerceta mentalitatea nouă a muncitorilor de aici precum și condițiile de progres tehnic în care se lucrează astăzi în marile uzine ale țării.

Imagini în color, de un pitoresc fascinant, apropie spectatorul de acea clipă emoționantă și solemnă a turnării oțelului care marchează încununarea unui efort fizic și spiritual măreț, dăruit total muncii libere. În această ambianță de un eroism cotidian ai cărui exponenți — ca Todor Baci, Solca, Uzum, Lidia și alții — îi îndrăgim repede pentru frumusețea caracterului lor, sosește într-o bună zi tînărul fiu de țăran Petre Orșa. Amestec de naivitate rurală și încăpățînare ambițioasă, fragedul erou atrage imediat atenția tuturor prin încercăturile pe care le produce. Și, cu toate că plimbarea sa de colo-colo ar putea crea spectatorului neavizat o imagine deformată asupra disciplinei în producție, cineaștii nu se jenează s-o urmărească pretutindeni, cu atît mai mult cu cît ea constituie un bun pretext pentru a ne mijloci — cum arătam la început — o vizită instructivă în incinta marelui combinat.

Regia (Savel Știopul) a urmărit cu destulă îndeminare episoadele de tensiune dramatică, filmul rămînînd totuși în principal descriptiv. Protagoniștii (Florin Piersic — Vasilica Tastaman) sînt, pe măsura rolurilor și a vîrstei eroilor, actori de talent — cum îi cunoaștem și de pe scenă. Cei mai bine realizați rămîn însă Todor Baci (Titus Lapteș) și oțelarul fruntaș Solca (Dorin Dron) nu numai ca tipuri de expresie dar și ca sensibilitate a trăirii unor înalte calități umane. Toate elogiile noastre operatorilor de imagine (I. Anton și Gh. Fischer) precum și prețuitului compozitor Gh. Dumitrescu care a susținut dramaturgia filmului printr-o partitură majestuoasă, capabilă să dezvăluie gloria de care acești oameni simpli se acoperă zi de zi.

„LEON GARROS ÎȘI CAUTĂ PRIETENUL". Întinderile de necuprins ale Țării Sovietice, cu peisajele sale neîntrecute, au inspirat multe cărți de călătorie. Un element nou, caracteristic vieții sovietice vine să se adauge în acest film interesului nostru firesc de a cunoaște : ritmul prefacerilor constructive care dau o înfățișare mereu nouă pînă și celor mai sihastre și sălbatice locuri din îndepărtata Siberie.

Avînd ca pretext voiajul unui ziarist francez care își caută tovarășul de lagăr din vremurile triste ale războiului, filmul regizorului Marcel Pagliero realizează un adevărat tur de forță purtîndu-ne dintr-un capăt în celălalt al Țării Sovietice. În goana automobilului se perindă prin fața ochilor noștri marile orașe, reconstruite în anii de după război, colhozuri îmbelșugate, drumurile nesfîrșite cu poezia lor din care nu lipsesc meșteceni, zăpada și nostalgicele melodii rușești, întîlnirile cu oameni feluriți aparținînd marii familii a poporului sovietic, cu obiceiuri și tradiții proprii, pentru ca, în sfîrșit, să ajungem la hidrocentrala de la Bratsk unde eroismul anonim face adevărate minuni în lupta pe care oamenii sovietici au angajat-o cu natura.

Evident un reușit film turistic, coproducția franco-sovietică „Leon Garros își caută prietenul" se bucură și de participarea cunoscutei actrițe Tatiana Samoilova care apare aici pentru prima oară în rolul unei cîntărețe și a lui Leon Zitrone, reporter de la televiziunea franceză.

Eugen ATANASIU

PE ÎNSERAT, ÎN PARCUL COPILULUI

În Parcul Copilului se întunecă parcă mai devreme. Dinspre Uzinele Griviței Roșii, coloane de fum acoperă cu o cortină de voal ecranul de lavă al apusului, și apoi plutesc peste șirul de blocuri alb-albastre. Antrenamentul rugbiștilor campioni s-a terminat.

Pe iarba întunecată a stadionului au mai rămas doar doi oameni. Mingea ovală descrie bolți frînte deasupra liniei acoperișului, ca un liliac speriat.

De ce o fi întîrziind Moraru? (Viorel Moraru, inginer, antrenor, căpitan și jucător la „Locomotiva Grivița Roșie". Blondul acela voinic, mereu prezent în fotografiile în care echipa sa atacă și se apără).

Pe iarba tot mai întunecată a stadionului, cei doi continuă canonada. O droaie de copii aleargă după mingile dispersate, ca un banc de peștișori argintii. Cei doi guliveri nu se supără și își continuă în liniște truda semi-nocturnă.

...În sfîrșit! A venit și Moraru. Crezi că e mai bine în vestiar? N-are rost. E adevărat că nu voi putea nota nimic, pentru că s-a întunecat de-a binelea, dar parcă e mai bine să vorbești despre rugbi la doi pași de tușă, ascultînd răbufnirile mingii lovite cu mînie.

Căpitanul echipei campioane, atît de aprig pe teren, desfășoară acum un monolog lent, în perioade ample.

...A început să joace rugbi la Grivița, elev fiind, după o scurtă peregrinare, lipsită de satisfacții, în fotbal. Treptat a îndrăgit lupta directă, șocul. L-a îndemnat hotărîrea de a-și învinge... teama în fața ciocnirilor violente ale grămezilor. Dar, peste toate, a văzut în rugbi o victorie a spiritului colectiv.

Pentru rugbistul Viorel Moraru, grămada și bătălia în margine sînt chintesențe ale jocului colectiv. Iar inginerul Moraru confirmă. Grămada e un organism și nu o sumă de forțe individuale. Pentru că sistemul de pîrghii, liniile de scurgere a forței au legi care înfrîng eforturile izolate.

A jucat pentru prima oară la seniorii Griviței acum 10 ani, contra lui Dinamo. Scor: 3—3. Cele trei puncte ale Griviței au fost realizate de elevul Viorel Moraru dintr-a XI-a. Ce amintire!

Astăzi, după zece ani de rugbi, emoția de start îl cuprinde nealterată. Îi este cu neputință să cadă în rutină. E un debutant de profesie. Simte și acum în nări mirosul de camfor pe care-l degajau corpurile jucătorilor italieni, în '53, primul său meci internațional. Aude și astăzi zgomotul crampoanelor lor în tunelul Stadionului, ca un tropăit de cai.

Nu poate uita, desigur me-

Ziua de muncă s-a terminat. Rugbiștii campioni pornesc spre Parcul Copilului (de la stînga la dreapta: Costel Stănescu, Mircea Rusu, Petre Buda, Viorel Moraru, Valeriu Irimescu, Gheorghe Șerban)

morabilul 11—5 cu Franța, dar parcă îi apare mai clar în minte cupa uriașă a stadionului din Swansea, pe malul golfului Bristol, cînd 50.000 de englezi și-au cîntat în cor imnul, iar după aceea el, Viorel Moraru, a silabisit, mișcîndu-și buzele, în ritmul fanfarei galeze: „puternică, liberă, pe soartă stăpînă". 19—3 cu Swansea! Ce-și mai poate dori un jucător continental?

...Cei doi jucători de pe gazon aproape că nu se mai văd. Cît timp vor continua oare?

Ce se va întîmpla la 12 noiembrie, la Bayonne, contra Franței? Îl frămîntă gîndul. Ar vrea să facă parte dintr-o echipă de luptători pînă la epuizare, care să nu cedeze furiei franceze, să nu sovăie, să uite că a fost la Bordeaux, să nu se mulțumească cu jumătățile de măsură, să lase în umbră pînă și amintirea nepieritoare a voinței handbaliștilor la Dortmund, să dorească nelimitat victoria.

Viorel Moraru accelerează monologul. Despre treisferturile engleze, element de pondere în jocul insularilor. Despre francezii care au făcut jucători de bază din vechii furnizori de baloane. Despre organizarea jocului britanic, despre fantezia galică, despre Lacroix, Moncla, Crauste, Celaya.

Încerc să mă intercalez în monologul lui Moraru fluent și rapid ca un prieteni. Asta e forța „Griviței". Da, da, lucrăm împreună. Și cu toate că uneori, în momentele grele, îi întreb: „Ce facem băieți?", nimeni nu vede în asta un semn de slăbiciune sau descumpănire ci o dovadă de încredere. Pentru că lucrăm împreună. Pentru că ieșim împreună pe poarta atelierelor. Pentru că traversăm împreună calea Griviței în drum spre stadion, printre betoniere, țevi și furgonete Getax cu mobilă nouă.

Îl întrerup din nou:

— Spune-mi, te rog, cine sînt cei doi? Nu izbutesc să-i disting.

— Șerban și Manole. Au întîrziat la antrenament. Motivat... Astăzi Manole a fost primit în partid, iar Șerban, șeful lui și al cazangeriei, a luat loc în prezidiu. Au venit mai la urmă, pe la șase și acum recuperează. La miezul nopții Șerban o să se ducă din nou la cazangerie, în control, dar acum joacă și nu se gîndește decît la joc. Vezi, asta e forța Griviței.

— Cum te mai descurci în tripla postură de jucător, antrenor și căpitan?

— Nu e chiar așa de greu. Crede-mă că e de 10 ori mai dificil să proiectezi o macara portal. Și zilele se vor scurge de fiecare dată altele. Șerban o să-mi povestească despre cazangerie, Costel Stănescu o să spună și el ce-a mai făcut, ce-a mai dres, și asta o să ne oblige și o să cucerim încă un titlu, și-așa o să ne înscriem iarăși în acest minunat cerc vicios al victoriei.

...Să mergem. Șerban și Manole au terminat și ei. Lîngă vestiar, la lumina galbenă a unei ferestre, fețele lor inundate de transpirație par gata machiate pentru filmare.

Un miros pătrunzător de fum îmi înțeapă ușor nările. Viorel Moraru zîmbește și-mi spune: trage-l adînc în piept. Peste cîțiva ani, doar mirosul o să-ți amintească de locomotivă cu fum... Noapte bună...

Ioan CHIRILA

SPORTIVELE...

SPORTUL CELOR CURAJOȘI

Fără cuvinte

MĂȘTI DE SCRIMĂ

— Poftiți odată pe planșă!...

ÎN SPAȚIUL UNUI SCHIMB DE ȘTAFETĂ

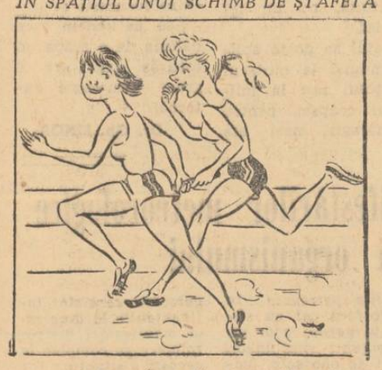

... acolo, la ieșirea din turnantă, este una cu o fustă de tergal, o nebunie...

CRIZĂ DE TIMP

... iar banda de margine, tot unul pe față, unul pe dos!

Desene de Petre STOENESCU

SPORT

MOZAIC

● **FEDERAȚIA franceză de box a făcut recent o serioasă derogare de la regulamentul AIBA. Forul francez de specialitate va permite în viitor ca meciurile rezervate amatorilor să se poată desfășura și pe distanța de 4 reprize a trei minute. După cum se știe AIBA admite 3x3 sau 5x2 minute.**

● **CUNOSCUTUL internațional de fotbal Stan Mathews n-a mai marcat un gol în campionat din anul 1955. Ultima oară el a înscris un punct echipei Tottenham. Conducătorii clubului Blackpool intenționează să-l utilizeze pe Mathews în postul de centru înaintaș, în loc de aripă dreaptă.**

● **MARII campioni de box care s-au retras la vreme fără a cunoaște înfrîngerea au plătit cu un însucces reintrarea după mulți ani de absență. Așa s-au petrecut lucrurile cu Joe Louis, Ray Sugar Robinson sau alți corifei ai ringului. Recent și-a făcut reintrarea după o absență de 7 ani australianul Jimmy Carruthers fost deținător al centurii mondiale la categoria cocoș. El a călcat cu... stîngul în cea de a doua carieră pierzînd la Sidney în fața italianului Pravisani.**

● **NATIONAL BOXING ASSOCIATION, organizația care controlează boxul profesionist din majoritatea statelor S.U.A. a făcut cunoscut campionului mondial la categoria grea, Floyd Patterson și managerului său Cud D'Amato că trebuie să-și pună titlul său în joc pînă la 13 martie 1962 împotriva șalangerului recunoscut de N.B.A., englezul Henry Cooper. Dacă pînă la această dată Patterson nu va boxa cu Cooper el își va pierde automat titlul.**

Patterson a anunțat că va boxa în noiembrie 1961 cu compatriotul lui Tom McNeeley din Boston dar Neeley nu este recunoscut ca șalanger de N.B.A.

● **ÎN ZIARUL parizian „Le Figaro" a apărut nu de mult următorul anunț la rubrica de mică publicitate: „Sînt sportiv, vreau să mă dezobișnuiesc de fumat. De aceea caut serviciu în oricare loc de muncă unde se folosesc explozivi".**

● **CEL MAI MARE specialist în operațiile de menise din Franța se numește dr. Trillat. În cabinetul lui au fost tratați cei mai mari campioni ai Franței. De remarcat este faptul că dr. Trillat este președintele federației franceze de... biliard.**

● **TONI SAILER, triplu campion olimpic de schi la Cortina, care a abandonat sportul pentru cinema a revenit la prima sa pasiune. El se pregătește să-și facă reintrarea în competițiile de schi... nautic.**

PĂREREA SPECIALISTULUI

Echipele de tineret

Campionatul de fotbal al echipelor de tineret, pornit în toamna această după o regretabilă și dăunătoare întrerupere de cîțiva ani, are în momentul de față o oarecare actualitate. Unele echipe, pe care această reluare le-a găsit mai pregătite sub raportul loturilor de jucători ce și le-au asigurat, au făcut o serie de partide bune, impunînd totodată și jucători noi care, repede, și-au găsit loc și în formațiile prime din campionatul categoriei A.

De la acest prim succes, care merită să fie consemnat, au apărut însă și exagerări în aprecieri capabile să antreneze o alunecare spre o pantă dintre cele mai periculoase. Sînt „voci" care încearcă să acrediteze versiunea după care se poate privi în liniște desfășurarea acestui campionat, pentru că — spun ele — simpla repunere pe afiș a acestei competiții este suficientă să aducă toate foloasele pentru fotbalul nostru. Ca să-și întărească afirmațiile ele subliniază numai ceea ce bun a ieșit în evidență pînă acum. Cele șase etape desfășurate în acest campionat, deși puține la număr, oferă însă un material bogat de fapte, ce trebuie ordonate pe probleme și discutate ca atare. Dacă se cuvin mențiuni pentru tot ceea ce înseamnă reușită, cu atît mai mult se cer aduse pe tapet, pentru soluționare, deficiențele apărute. Și despre unele dintre acestea vom discuta aici.

Acest început de campionat oferă mărturii favorabile pentru echipele Rapid, C.C.A., Progresul, Petrolul, Steagul Roșu etc. cu jucătorii ce-i posedă, cu jocul ce-l practică, cu pregătirea asigurată, ele manifestă o certă superioritate asupra celorlalte formații din competiție. În aceste echipe se rodează titulari ai garniturilor din categoria A care, accidentați sau suferinzi, au absentat perioade mai lungi de timp de pe terenurile de sport (Neacșu — Petrolul, Balint — Rapid, Staicu — C.C.A.), jucători rezerve imediate ale echipelor din A, ca și tineri ce se străduie să-și ridice măiestria fotbalistică la nivelul cerințelor echipelor prime. Dar există și formații despre care aprecierile globale au altă rezonanță. Ce să spunem, de pildă, despre Știința Cluj, Știința Timișoara și chiar Dinamo București? Primele două prezintă niște mixturi de slabă calitate, iar Dinamo București o echipă cu mult prea mulți juniori, ceea ce de asemenea nu este prea bine, pentru că campionatul le pune acestora atît de multe probleme, încît face aproape să estompeze cele legate mai direct de creșterea măiestriei fotbalistice

E foarte pozitiv faptul că în diferite locuri au apărut nume noi în echipele din A, provenite din campionatul de tineret: Ivăncescu (Steagul Roșu), Zamfir (Jiul), Voinea (Petrolul), Stănoaia (C.C.A.), Chiru (Rapid), Cazan (Jiul) etc. Firește lucrurile nu se vor opri aici. Însă... ca să nu se oprească aici se cere un ansamblu de măsuri care e important să se stabilească din capul locului și de unde trebuie să pornească. Pentru că, afirmăm noi, măsurile trebuie să aparțină mai mult cluburilor și mai puțin federației de fotbal.

Să vedem de ce și despre ce este vorba.

Au fost în acest campionat cazuri constatate în general cu o justificată întîrziere, în care echipe au utilizat jucători fără drept de joc, ceea ce este cu totul inadmisibil. Jiul Petroșani a folosit o serie de jucători, printre care și pe Zamfir, introducîndu-i în meciuri cu nume schimbate. Cum s-ar spune, prin fraudă. Gall (U.T.A.) a jucat în echipa de tineret înainte de a fi fost legal legitimat. Și nu sînt singurele exemple de acest fel. Împotriva unor asemenea abateri federația de fotbal poate să ia măsuri. Ele vor avea însă totdeauna alt conținut și alt caracter decît cele la care ar putea și ar trebui să recurgă cluburile, pentru că acestea ar avea să răspundă prin soluții corespunzătoare unor întrebări ce nu pot fi tratate cu ușurință: Cui folosesc asemenea practici? Ce sancțiuni se cuvin vinovaților?

Un campionat al echipelor de tineret nu este și deci nu trebuie socotit o sarcină regulamentară, ci un mijloc, o metodă modernă, eficientă, ca planul de măsuri întocmit pentru redresarea fotbalului nostru să prindă temeinic viață. Așa stînd lucrurile să extindem puțin mai departe constatările noastre. Dacă privim alcătuirea echipelor care activează în campionatul de tineret putem afirma că din această primă „generație" puțini jucători vor ajunge cu adevărat fruntași. Cea mai mare parte dintre jucători au fost chemați aici ca să asigure.. prezentarea echipelor pe teren cu efectivul complet. Pe de altă parte destui de mulți sînt jucătorii care mai activează strict ca rezerve pentru echipele din A, în cazurile cînd cîte un titular devine indisponibil. Sînt jucători utili, dacă este necesar un calificativ pentru ei, jucători care numai „urcă", plafonați la o anumită valoare, care devin an de an mai puțin corespunzători nevoilor fotbalului nostru. Să ne gîndim de pildă la: Cepolschi, Maroși (Petrolul), Birsan (Steagul Roșu), Știrbei (Progresul), Leahevici (Rapid) și încă alții.

Echipelor de tineret trebuie să li se asigure o cu totul altă structură, despre care e util să se ia aminte de pe acum, pentru viitor. Jucătorii pentru aceste echipe trebuie căutați, depistați și aleși cu toată seriozitatea. Ei trebuie să îndeplinească o serie de condiții indispensabile privind: vîrsta, calitățile fizice, deprinderile tehnice (ceea ce vrea să însemne ca ei să fi jucat fotbal 7-8 ani, pentru că abecedarul fotbalului nu-l pot începe în echipele de tineret). Adică trebuie asigurate toate premizele care garantează că odată cu desăvîrșirea instruirii lor acești jucători pot deveni fruntașii fotbalului nostru, la nivelul cerințelor internaționale.

Avem dreptul să privim cu încredere sprijinul ce poate (și trebuie) să-l aducă campionatul echipelor de tineret. Pentru aceasta însă trebuie să luăm totodată aminte că reușita este condiționată de o muncă temeinică, insistentă, răbdătoare, entuziastă, priceputăși continuă. Și de aici măsuri, dintre care despre unele am vorbit în rîndurile de față, ce n-au darul să epuizeze problemele existente...

Constantin TEAȘCA
antrenor

ÎN CÎTEVA RÎNDURI

În categoria B la fotbal Dinamo Suceava—Ceahlăul Piatra Neamț 2—0.

Am înregistrat isprava
(Și nu văd în asta răul)
„Alpiniștii" din Suceava
Au escaladat... Ceahlăul.

Din nou arbitraje necorespunzătoare în categoria A la fotbal. De pildă: A. Galamboș (Baia Mare) și O. Turcitu (Galați).

Situația prin filtru
Dă concluziuni precare:
Cum anume? Ești arbitru
În decizii... arbitrare?

Așteptate cu interes de public, primele jocuri de polo ale sezonului de toamnă au fost mediocre.

Ce s-a întîmplat acolo?
Meciurile de la „Polo"
Dat fiind că toamna trece
M-au lăsat ca apa... rece!?

În campionatul republican de pentatlon modern nu se obțin rezultate remarcabile.

O remarcă o aștern
Între rimele perechi:
Pentatlonul e modern,
Performanțele sînt.. vechi.

D. TABACU

ZI DE JOI BOGATĂ ÎN EVENIMENTE FOTBALISTICE

Joia aceasta a fost bogată în evenimente fotbalistice. Returul jocului pentru Cupa campionilor europeni, dintre F.C. Austria și C.C.A., meciul Steagul Roșu—Lewski, în cadrul competiției balcanice și etapa 7—a a campionatului categoriei A, au constituit un program foarte bogat, urmărit de spectatori în tribunele stadioanelor, pe micile ecrane ale televizoarelor și la radio

„Liderii" au întîlnit primele obstacole

Cînd, din chiar lovitura de începere a jocului, Smărăndescu l-a lansat în adîncime pe Oaidă, iar acesta a fost pe punctul de a deschide scorul în primele secunde, am fost înclinați să credem că liderul clasamentului își va continua sprintul său victorios din turul campionatului categoriei A. Dar curînd, ca un foc de paie, arzătoarea dorință de victorie a Progresului s-a stins în fața unei apărări ermetice și hotărîte să nu cedeze și, treptat, Rapid a pus stăpînire pe joc, înscriind două goluri frumoase prin Balint și ratînd cel puțin alte două goluri gata făcute. (Rar ni s-a întîmplat să asistăm la un asemenea eșec ca cel al lui Kraus în repriza doua a meciului). Și iată cum cursa de viteză a Progresului s-a transformat într-o... alergare cu obstacole. Aceeași pățanie a avut-o de altfel și celălalt „vitezist" al categoriei, Petrolul, care n-a putut depăși obstacolul de la Tîrgoviște. Condusă cu 0-1, noua promovată în categorie, Metalul, a reușit, în intervalul cîtorva zeci de secunde, să răstoarne rezultatul meciului în favoarea sa prin două goluri înscrise de Cazacu.

Cînd se vor fi consumat și cele două meciuri restante ale etapei, Iiul — Steagul Roșu și C.C.A. — Dinamo, nu este exclus să avem patru echipe la egalitate de puncte (11) în fruntea clasamentului: Progresul, Petrolul, Steagul Roșu și Dinamo. Aceasta va spori considerabil valoarea actualei ediții a campionatului, în care echilibrul dintre echipele participante este mult mai mare decît în edițiile trecute.

De altfel, întreaga desfășurare a etapei de joi a consemnat o serioasă regrupare a echipelor. Cu excepția lui Dinamo Pitești (învinsă cu 2-0, de către Știința Timișoara), care a pierdut pentru moment contactul cu plutonul, asistăm la un asalt încununat de succes al echipelor din partea de jos a clasamentului. Saltul cel mai remarcabil l-a reușit U.T.A. (zero puncte după etapa 5-a, 4 puncte după etapa 7-a). Tînăra și talentata echipă arădeană pare să fi depășit perioada de criză și, părăsind locul de deținătoare a „lanternei roșii", care nu-i stătea deloc bine, reintră în rîndurile echipelor noastre fruntașe

Steagul Roșu mereu în fruntea competiției balcanice

Terminînd la egalitate (2—2) cu Levski-Sofia, formația „Steagul Roșu" din Brașov continuă să conducă, neînvinsă, clasamentul competiției echipelor clasate pe locul II în campionatele țărilor balcanice. Echipă bine legată, în formă constantă, Steagul Roșu a desfășurat și de astădată un joc bun, a condus de două ori scorul (1—0 și apoi 2—1) dar a fost egalată prea tîrziu (minutul 85) ca să mai aibă timpul să reacționeze și să înscrie golul victoriei. Rezultatul de egalitate menține echipa brașoveană ca principală competitoare în turneul balcanic, dar nu poate fi considerat satisfăcător, dacă se ține seama că echipa va mai avea de susținut jocuri grele, în deplasare, în cadrul acestei competiții.

Meciul de la Viena

C.C.A. a fost foarte aproape, joi seara, la Viena, de țelul pe care și l-a propus: să termine la egalitate cu F.C. Austria și să obțină jucarea unui al treilea meci pe teren neutru. 88 de minute din 90, jucătorii echipei noastre campioane au ținut piept, în mod organizat, jucătorilor echipei gazdă. După cum relatează ziariștii romîni care au însoțit pe C.C.A., a fost un meci echilibrat, o luptă între două apărări ferme — așa cum s-au întîmplat lucrurile și în prima ediție a partidei, la București.

O fază confuză în careul C.C.A., o decizie grăbită a arbitrului și austriacii au beneficiat de un „11 metri", pe care Voinescu a fost gata să-l apere. În faza următoare, arbitrul a fluierat din nou pripit în defavoarea echipei romîne și Constantin nu și-a putut stăpîni nervii — și așa foarte încordați — și a protestat. Fără nici un avertisment anterior, arbitrul a dictat cea mai grea sancțiune care se poate acorda într-un meci: eliminarea jucătorului. Și iată echipa noastră în clipe de grea cumpănă, de adevărată derută. Atac al echipei gazdă și gol. Este lăudabilă puterea morală a formației romînești care, după aceste două minute atît de dificile, a știut să se concentreze și să mențină scorul, egalînd și uneori întrecînd jocul puternicului său adversar.

Selecționabilii

Duminica viitoare, meci cu Turcia, Voinescu, Zavoda II, Jenei, Bone de la C.C.A., Macri, Motroc, Kozka de la Rapid, Caricaș și Soare de la Progresul, Tabarcea de la Petrolul, Seredai, Mesaroș de la Steagul Roșu, sînt în formă. Ceilalți componenți ai loturilor reprezentative vor mai fi verificați duminica aceasta și în tot cursul săptămînii viitoare.

După mai bine de doi ani, echipa reprezentativă de fotbal reapare pe teren într-un meci internațional. Selecționarea și pregătirea echipei trebuie făcută cu cea mai mare grijă, pentru ca reluarea activității internaționale să însemne o cotitură în cariera echipelor noastre reprezentative.

Șt. RADU

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMÎNIA LIBERĂ"

★

Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 14.00

ROMANUL NOSTRU ILUSTRAT

Legenda lui Ulenspiegel

Adaptare după Charles de Coster

Ilustrații: Becca RIND

Cu atîtea botezuri nu e de mirare că Ulenspiegel crescu repede. După întîrcare se făcu ca un puiandru de plop. Claes nu-l cocoloșea cu dragostea. Cînd micuțul venea acasă și se văita că a fost scărmănat la vreo harță de copii, îl mai scărmăna nițelușș și tată-său, ca altă dată să nu se mai lase bătut. Și așa crescu Ulenspiegel ca un pui de leu.

Între acestea, Claes și nevastă-sa Soetkin, își vedeau de sărăcia lor. Într-o dimineață, privindu-și bărbatul întunecat la față și muncit de gînduri grele, nu se astîmpără să-l întrebe:

— Ce ai, bărbate?

— Ce să am? Iar vin porunci aspre ale împăratului. Iar va trece moartea peste pămîntul Flandrei. Denunțătorii capătă jumătate din avutul celor prinși, dacă acest avut nu trece de 100 de florini.

— Și ție ce-ți pasă? Noi sîntem săraci...

— Săraci și nu prea. Mai sînt pe lume vicleni care trăiesc din pîră și din moartea altora.

Curînd după aceea sună trîmbița și, ajungînd la primărie, Claes și Soetkin cu Ulenspiegel în brațe, aflară porunca împăratului: că era

oprit, pentru toată suflarea, de a păstra sau ocroti scrierile lui Martin Luther, ale lui Huss și ale altora; sau de a zugrăvi chipuri de ocară ale lui dumnezeu și sfintei fecioare Maria; sau de a vorbi ori discuta despre sfînta scriptură. Iar cei care nu vor asculta porunca, vor fi spînzurați și femeile lor arse de vii. Pîrîtorii vor căpăta jumătate din averea celor morți, dacă averea lor nu trece de o sută de florini. Altfel, averile vor trece în visteria împăratului, care le va folosi cu evlavie și milostenie.

Mîhniți de cele auzite, Claes și Soetkin plecară într-ale lor. Anul acela a fost îmbelșugat. Claes își putu cumpăra un măgar și, călare pe animal, avîndu-l și pe Ulenspiegel la spate, plecă să-și vadă fratele mai mare, pe Josse, care locuia în țara nemțească. Josse acesta, îmbătrînind, devenise schimnic și avea o sumedenie de ciudățenii. Se ținea doar de șotii. Îi plăcea să-și pună prietenii să se încaiere între ei, aduna într-o încăpere bine încălzită mulțime de femei bătrîne și pornite pe harțag, le dădea de mîncare și de băutură și le stîrnea limbarița, de înțepau cu venin tot satul și pe cele vecine.

Ajungînd Claes cu Thyl aproape de Meyborg, văzură o mare mulțime de oameni. Erau vreo cinci mii de pelerini, poate mai mulți, care

înaintau în rînduri strînse, șapte cîte șapte. Și începu să treacă convoiul prin fața lui Claes și Ulenspiegel și nu se mai sfîrșea. Deodată, ca la un semn, începură să sune tot felul de fierării, să bată clopote și tobe, să fluiere cavale. La zgomotul acesta, pelerinii se aruncară unii asupra altora și se încăierară unii cu alții, cu excepția celor fricoși, care zăceau și gemeau, primind doar bușelile și neîncercînd să se apere sau, doamne ferește, să dea înapoi. Un schimnic, care pasă-mi-te, dăduse semnalul de începere a luptei, rîdea privindu-i și-i tot îndemna pe pelerini să se stilcească și mai tare, arătîndu-și astfel bărbăția atît de plăcută muierilor. Cînd i se păru schimnicului că scărmăneala a ținut destul, trase de un clopot și larma conteni. Pelerinii se potoliră, își adunară și-și oblojiră rănile și ascultară îndemnul schimnicului:

— Spuneți cîte un Ave și înapoiați-vă acum la muierile voastre. Iar peste nouă luni or să fie prin părțile astea nou născuți cîți luptători au fost în bătălie. Mergeți în pace!

Începură să plece pelerinii, astfel că Claes și micul Thyl se apropiară de schimnic și ce văzură? Schimnicul nu era altul decît fratele lui Claes,

Josse, care află cu bucurie că piciul îi este propriul nepot. Îi conduse pe amîndoi în chinovia lui și unsprezece zile, fără încetare, se puseră pe mîncare și pe băutură. Pe urmă porniră spre casă.

Multe înțelese Ulenspiegel în această lungă călătorie și tare îl întristă ce văzu la Liège, unde oamenii îndurau o foame cumplită și pentru cea mai mică bănuială erau făcuți cu un cap mai jos sau atîrnați în streang. Cînd ieși din oraș, ochii lui întîlniră pe crengile copacilor trupuri spînzurate din ordinul împăratului.

Ajunseră acasă, aducînd cu ei o pungă doldora de parale, dăruită de Josse. Se puseră pe un chiolhan care nu mai conteni. Cel mai zdravăn se îndopa Ulenspiegel. Înghițea carne și bob cît trei și-și uda într-una gîtlejul cu bere. Nemulțumit era doar că stacana lui se afla cu mult mai mică decît a lui Claes.

— De ce ai tu o bărdacă atît de pîntecoasă și eu sărăcia asta de pahar? îi spuse el tatălui său.

— Fiindcă eu te-am făcut și eu sînt stăpînul casei.

— O fi, dar tu bei de patruzeci de ani și eu doar de nouă. Acum e vremea mea să beau, ia tu stacana mea și eu o iau pe a ta.

Așa se deprinse Ulenspiegel să tot dea din gură ca să capete de băut și așa va face mereu de-aici înainte.

Mîncare, băutură, chiolhanuri, rămase și Soetkin însărcinată. Dar dacă ea nu se sfia să-și arate semnele sarcinii, altfel se petreceau lucrurile cu moașa Kathalina, care pasă mi te a rămas și ea grea deși n-avea bărbat. Și tare aspru pedepseau vecinii asemenea fapte. Stătea biata femeie mai mult ascunsă în casă și-și ascundea taina. Soetkin merse la bărbatul ei Claes și-l întrebă:

— Ascultă, omule, dacă în loc de un copil aș avea doi, m-ai ocări? Dar dacă acest al doilea copil n-ar fi al meu, ar fi din pîntecele Kathalinei, zămislit de cine știe cine?

(Va urma)

SFATURI MODĂ COSMETICĂ GOSPODĂRIE

Tinereţe fără bătrîneţe

De mult, mult mai de mult, auzeai deseori: „Pe vremea mea era altfel... tinerii din ziua de azi nu mai sînt cum eram noi...", iar tineretul vorbea despre părinţi ca despre nişte oameni... din alte planete... „nişte bătrîni care nu ne înţeleg".

O scenă la care am asistat acum cîteva zile m-a făcut să-mi dau seama şi mai bine cît de departe sînt de noi reflecţii asemenea celor de mai sus.

Era o zi de toamnă blîndă, o zi în care soarele încălzea prietenos fără să ardă şi florile răsăreau încă semeţe din tarba tunsă mărunt. Mă aşezasem să mă odihnesc pe o bancă în Cişmigiu. Lîngă mine şedea un băiat de vreo 16—17 ani adîncit în lectura unei cărţi şi mai încolo, la capătul băncii, un bărbat cu păr alb, puţin adus de spate, strîngea un ziar rotindu-şi ochii cu care dintre noi, cu tînărul sau cu mine, ar fi mai nimerit să înceapă o conversaţie.

Alegerea nu întîrzie mult şi aprinzîndu-şi o ţigare, bătrînul vorbi:

— Ce citeşti tinere?

Băiatul închise cartea şi-i întinse coperta iar celălalt îşi scoase tacticos ochelarii şi-i aşeză cu luare aminte pe nas, se aplecă şi citi:

— Dar asta ce o mai fi?

— N-aţi citit titlul... şi mai cuprinde încă multe alte probleme...

— Ah! am ghicit! Vrei să te faci inginer?

— Poate, răspunse tînărul dornic să-şi continue lectura întreruptă.

Dar celuilalt nici prin gînd nu-i trecea să renunţe.

— Înveţi sau citeşti aşa pentru dumneata, fiindcă te interesează?

— Sigur că mă interesează dar şi învăţ multe din ea.

— Nu asta am vrut să spun. Ţi-a dat-o de la şcoală s-o citeşti?

— Nu, nu-i de la şcoală, e o carte a tatii, răspunse înroşindu-se băiatul, eu sînt mai mic, abia în clasa X-a. Tata e mecanic şi student la Politehnică. El învaţă după ea, eu o citesc aşa ca să putem discuta împreună...

Bătrînelul din marginea băncii se apropie binişor de băiat, după ce-mi aruncă în treacăt o privire, şi continuă pe un ton mai şoptit:

—Atunci, dumneata te pricepi... sigur că ai auzit şi despre Cosmos, eu aşi voi...

— Cum să n-aud, am citit tot ce s-a scris în legătură cu zborurile din Uniunea Sovietică.

Atunci, se apropie şi mai tare de tînăr, şi eu, indiscretă făcui un adevărat efort să pot să aud ce-i şoptea la ureche.

— Şi eu am citit, dar vezi, nu înţeleg aşa bine tot, dac-ai voi să-mi spui, ştii, mie îmi scapă unele lucruri...

Băiatul lăsă cartea şi cu o vădită bucurie începu să vorbească:

— Cu plăcere. Să vă explic. Anul acesta la 12 aprilie, Iurii Gagarin...

Am stat mai bine de o oră şi m-am uitat la tînărul care vorbea cu însufleţire şi la bătrînul care asculta cu emoţie şi cu luare aminte, nevoind parcă să piardă niciun amănunt.

Mă gîndeam privindu-i că s-a terminat cu conflictul între generaţii, că el a fost înlăturat prin elixirul tinereţii, atît de căutat în mitologie, atît de căutat în ştiinţa modernă de cînd e lumea, lume.

Tinereţe înseamnă să fii la zi cu tehnica, cu literatura, cu ştiinţa; înseamnă să vrei să afli, să vrei să participi şi să te bucuri de tot ce te înconjoară.

Mă gîndeam cît de bine e că azi nu mai poate fi vorba de neînţelegere între cei de vîrste diferite de vreme ce bunicii nu mai vor să îmbătrînească şi părinţii studiază deopotrivă cu copiii.

Azi, tineri şi bătrîni, toţi vorbesc şi se înţeleg în aceeaşi limbă.

Anca LIVESCU

Sfaturi cosmetice

O îngrijire completă nu se referă numai la obraz şi gît ci şi la decolteu. Moda de azi prevede rochii cu decoltee mari atît pentru vară cît şi pentru ocazie. Acest lucru nu convine însă tuturor femeilor deoarece multe, cu toate că nu sînt slabe, prezintă un decolteu care are între claviculă şi umăr unele adîncituri mai mult sau mai puţin reliefate, aşa zisele „solniţe". Alte femei se plîng de faptul că pielea se usucă şi se irideză formînd cîteva cercuri inestetice care dăunează aspectului general.

Pentru a remedia toate aceste neajunsuri este necesar ca să ne ocupăm zilnic şi de îngrijirea decolteului. În primul rînd vom evita să ne spălăm cu apă prea fierbinte întrucît aceasta usucă mult pielea şi moleşeşte ţesuturile. Deasemenea nu vom face abuz de săpun ci îl vom folosi cel mult o dată pe zi. Este necesar să ungem decolteul zilnic cu o cremă grasă hrănitoare (cremă polivitaminată Velur sau Magnolia) crema va fi masată cu podul palmei şi degetele vor fi desfăcute, descriind o mişcare semicirculară de la mijloc spre umeri. Mişcările vor fi executate cu ambele mîini deodată de 15 ori. Un alt procedeu indicat pentru îngrijirea şi menţinerea unui decolteu frumos sînt exerciţiile de gimnastică.

În cele ce urmează vom indica cîteva exerciţii care executate cu perseverenţă timp de cîteva luni contribuie la obţinerea unui decolteu demn de o siluetă frumoasă.

Exerciţiul nr. 1: Corpul drept, braţele desfăcute lateral cu extensia corpului, capul pe spate, încet se aduc braţele în faţă petrecîndule mult, unul peste celălalt. Exerciţiul se execută de 12 ori.

Exerciţiul nr. 2: Stînd în picioare, corpul drept, spatele întins, ridicăm braţele vertical deasupra capului şi le coborîm lent. Mişcarea se execută de 10 ori.

Exerciţiul nr. 3: Corpul drept, braţele în şolduri, cu o mişcare lentă căutăm să ajungem cu mîinile subsuoară. Repetăm mişcarea de 8 ori.

Exerciţiul nr. 4: Aşezate lîngă perete cu spatele perfect lipit de el ridicăm şi coborîm braţele de 15 ori.

Exerciţiul nr. 5: Capul dat pe spate, deschidem şi închidem gura încet executînd mişcarea de 10 ori.

Anca BOGDAN

FUSTE

De la stînga la dreapta:

— Din stofă în dungi, o fustă ca aceasta are mult efect. Garniturile de bie pe forma acestei fuste reprezintă noul în modă.

— Fustă confecţionată din stofă uni sau ballonseide al cărei model este completat de garnituri de tighele.

— Fustă elegantă a cărei corseletă de o lăţime normală în faţă, coboară mult în spate.

— Această fustă dreaptă are în dreptul penselor pliuri între care este trasat un cordon.

— Una dintre cele mai noi linii ale fustei moderne. Cusături laterale care dau drumul spre poale la cute duble.

Desene de Liudmila OGRINJEANU

LENJERIA PENTRU FEMEI

În cadrul colecţiei de tricotaje, care urmează a fi expusă la cel de-al III-lea Pavilion de Mostre, un loc important îl va ocupa lenjeria pentru femei, atît în ceea ce priveşte numărul de sortimente, cît şi ca linie de croială şi ca materiale folosite. Vom vedea aşadar o colecţie cuprinzătoare de combinezoane, jupoane, cămăşi de noapte, sutiene etc., primele în linii armonizate cu moda actuală a rochiilor (drepte sau cu fuste pe jupon).

În ceea ce priveşte lenjeria de zi, din vizionarea colecţiei putem distinge două tendinţe: linia „mulată" şi linia largă. În prima categorie vom nota acele combinezoane care mulează frumos coapsele şi se „pierd" sub rochiile confecţionate pe corp. Pentru a fi mai lejere se practică mici şliţuri în părţile laterale. Foarte la modă sînt broderiile, nu numai la gît şi la partea de jos, ci şi sub formă de volănaşe sau verticale (în acest ultim caz garnitura se intercalează în tricot).

Pentru rochiile largi şi fuste rămîn la modă jupoanele a căror vogă nu diminuează, aşa cum s-a crezut. Jupoanele sînt un auxiliar de nepreţuit şi în acelaşi timp atrăgător la orice fel de rochii şi fuste largi, atît pe vreme de iarnă, cît şi pe vreme de vară. Nota nu este însă atît de exagerată în lărgime. Un material nou, sintetic, pentru jupoane au realizat de curînd creatorii de la ţesătoria „Flamura roşie" din Capitală.

Cea mai mare variaţie în creaţie o întîlnim astăzi la lenjeria de noapte. O originală colecţie a realizat în acest domeniu fabrica „Tricotajul roşu" din Capitală. Linia foarte la modă este cea a cămăşuţelor de noapte strîmte pe bust şi scurte. O altă linie este şi aceea gen larg, suple şi feminine. Cămăşile de noapte din ţesături sînt şi ele foarte la modă, mai ales atunci cînd sînt realizate din ţesături corespunzătoare, cum e cazul colecţiei fabricii „Tehnica confecţiei" din Capitală.

Pijamaua are încă un loc important în ansamblul lenjeriei de noapte, fie că e vorba de modele clasice sau cele cu pantaloni strîmţi, gen pescăreşti sau cu bluza gen cazacă.

În rîndul materialelor vom nota că pentru lenjeria de noapte, ţesăturile de bumbac păstrează încă locul principal. Desigur că şi materialele tricotate din fire sintetice, aşa cum am arătat mai sus, cîştigă teren neîncetat.

Doina POPA

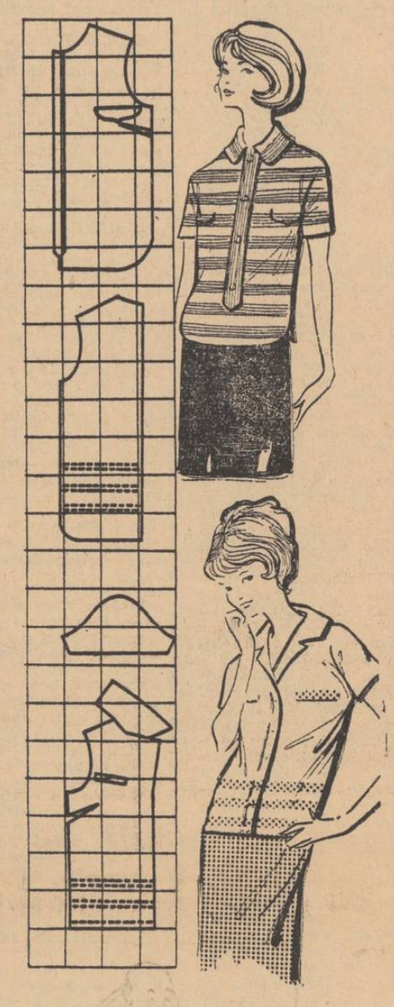

TIPARE DE BLUZE

Se pot purta peste fustă. Tiparele de mai sus sînt făcute pe pătrate de 10 cm. Amîndouă bluzele sînt drepte.

Prima e puţin deschisă în părţile laterale avînd colţurile rotunjite. E făcută dintr-un material în dungi cu fente ceva mai jos de talie şi 2 clape în formă de buzunare. O bentiţă dreaptă formează un guler împrejurul gîtului.

A doua bluză din material uni avînd ca garnitură 3 benzi drepte din materialul fustei. Aceeaşi garnitură la buzunare.

Tiparul de spate se foloseşte la amîndouă bluzele. De asemenea şi tiparul de mînecă.

ROCHIŢE DIN STOFĂ

Avenit toamna. Dimineaţa şi seara e rece. Rochiţele de stofă pentru toată ziua încep să apară. Cele şase modele pe care le dăm aici sînt tocmai potrivite acestui scop şi corespund liniei actuale a modei.

De la stînga la dreapta:

— Rochiţă dreaptă cu mîneci scurte largi, un bie în chip de guler în jurul gîtului, cordon simplu pe talie iar în dreapta, în tăietura care formează talia lungă, un buzunar.

— Un model sport, drept, cu nasturi mari şi gulerul prelungit în faţă în chip de fundă.

— Rochie largă strînsă în părţi cu două cute în care se fac buzunare.

— În linia simplă a acestei rochii, singurele ornamentări sînt funda gulerului şi cutele fustei.

— Din material ecosez, această rochie e caracterizată prin cele două cusături ce pleacă de la umeri în jos. Partea din mijloc e cu materialul pus drept iar cele laterale în bie. Mîneca trei sferturi.

— Alt model din ecosez, cu fusta largă în cute necălcate. Caracteristica corsajului o formează mîneca croită dintr-una cu platca.

Desene de Tanţi PFENNINGS

GHIDUL GOSPODINEI

BRÎNZA DE VACI

Brînza de vaci ca şi celelalte brînzeturi proaspete prezintă un mare avantaj din care cauză ar trebui preferată în alimentaţia noastră şi anume: dă un aport nutritiv aproape egal cu cel al laptelui. (250 gr. de brînză de vacă este la fel de hrănitoare ca o jumătate de litru de lapte şi are aceeaşi valoare în ceea ce priveşte proteinele ca 100 gr. carne).

Brînza de vacă poate fi combinată cu ceapă tăiată mărunt, roquefort, mărar, ardei gras (iute) tăiat mărunt.

Brînză de vacă combinată cu zahăr plus ciocolată rasă sau pudră, scorţişoară, lapte concentrat cu zahăr, şi rom sau kirsch, sau cointreau, dulceaţă sau gem, fructe crude tăiate mărunt, frişcă sau albuş de ou bătut cu zahăr, totul pus la rece şi garnisit cu fructe din dulceaţă.

TARTĂ CU BRÎNZĂ ŞI CU NUCI

Cantităţi pentru 8 persoane: 200 gr. făină, 100 gr. unt, ½ linguriţă sare, 2 linguriţe zahăr, ½ pahar apă sau lapte, 250 gr. brînză de vaci, 100 gr. smîntînă, 2 ouă, 200 gr. zahăr şi 1 pachetel de zahăr vanilat. Se face o cocă fragedă din făină, unt, la care adăugăm zahărul, sarea şi destulă apă ca să devină o cocă omogenă. Cu acest aluat tapetăm o formă rotundă cu un diametru în jur a 28 cm. O băgăm în cuptor nu mai mult de 10 minute, după care o scoatem şi umplem mijlocul cu compoziţia următoare: amestecăm bine de tot brînza cu smîntîna, ouăle întregi, zahărul şi vanilia. Se pune din nou prăjitura la cuptor unde va sta pînă cînd se rumeneşte. Nu se scoate din formă decît cînd s-a răcit.

CLĂTITE CU BRÎNZĂ DE VACI

Timp de preparare 10 minute; timp de coacere 5 minute în cuptor. Proporţia pentru 12 clătite: 200 gr. brînză de vaci, 2 gălbenuşuri de ou, 100 gr. zahăr, 50 gr. struguri sau stafide, 3 linguri de smîntînă, o linguriţă de zahăr pudră Amestecăm bine brînza cu gălbenuşurile, zahărul, strugurii sau stafidele. Facem clătitele. Le umplem cu compoziţia de mai sus, le rulăm şi le aşezăm într-un vas rezistent la foc. Peste ele turnăm smîntîna care a fost bătută cu zahăr şi le lăsăm în cuptor 5 minute. Se servesc calde.

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Papanaşi cu smîntînă, pasăre cu sos de roşii, pepene.

— Ciorbă rusească, vinete umplute cu carne, mere în aluat.

— Salată de vinete, fasole verde cu carne, porumb fiert.

— Suflu de conopidă, şniţel din parizer — salată, struguri.

— Ciorbă de cartofi şi fasole verde, sarmale cu mămăliguţă, pepene.

— Omletă cu verdeţuri, pilaf de ardei, tartă de prune.

— Legume asortate cu smîntînă, pui la cuptor cu mujdei de usturoi, tarte ruseşti.

TARTE RUSEŞTI

Timp de pregătire 40 minute. Proporţii: 250 gr. făină, 200 gr. unt, o linguriţă de sare, ½ pahar de apă, 250 gr. brînză de vaci, 125 gr. zahăr pudră, 125 gr. unt topit, 50 gr. stafide, 2 gălbenuşuri de ou. Se frămîntă untul cu făina adăugîndu-se apă, puţin cîte puţin, pînă se formează o cocă destul de moale. Cu acest aluat tapetăm forme mici de tarte. Separat facem o compoziţie din brînza bine frecată cu zahăr la care adăugăm smîntîna, untul topit, stafidele şi gălbenuşurile de ou, cu care umplem tartele două treimi. Le băgăm în cuptor pînă se rumenesc. Cînd sînt încă calde se scot din forme.

NEDUMERITUL

— Cum găseşti rochia mea?

— Foarte frumoasă, dar de ce nu ţi-a adus croitoreasa şi partea de jos?

Desen de Fred GHENĂDESCU

CURIERUL NOSTRU

ANNABELLA — Buzău: Prima condiţie pe care trebuie s-o îndepliniţi se referă la terminarea studiilor medii. Sînteţi în ultimul an şi aveţi grijă să vă pregătiţi cît mai bine. Cea de-a doua condiţie se referă la talent, la înclinaţiile spre această profesie. Sînt suficiente prilejuri pentru a vedea dacă aveţi talent şi e bine să le folosiţi în această perioadă. Scrieţi-i respectivului pe adresa pe care o aveţi.

ELIZA — Cîmpina: În scrisoarea dv. nu ne-aţi dat suficiente elemente pentru a putea analiza situaţia în care vă aflaţi. Ne interesează pregătirea şcolară, dacă locuiţi acum în mediul urban sau rural. Am dori totodată să ne trimiteţi şi adresa pentru a vă putea răspunde mai detaliat prin poştă.

PRICHINDEL: Aşa cum se prezintă acum situaţia, nu aveţi motive să fiţi prea mult îngrijorată. Lucrurile pot evolua cum doriţi dv. şi cum credem şi noi că este bine din toate punctele de vedere. Totul depinde de dv., de calmul şi priceperea cu care veţi acţiona. În primul rînd nu trebuie să forţaţi evoluţia evenimentelor. Păstraţi-vă puţin mai în rezervă, chiar şi în discuţii, astfel încît să nu creaţi singură pretexte. Ne gîndim la o comportare rezervată dar şi demnă în acelaşi timp. Folosiţi clipele cele mai adecvate pentru a clarifica cîte unele din lucrurile ce vi se par anormale. Nu încercaţi să rezolvaţi totul dintr-o dată fiindcă mai mult veţi strica. Acţionînd cu mult tact veţi putea depăşi perioada oarecum critică prin care treceţi.

P. PETRIŞOR: Oricît de multe greutăţi ar interveni între timp, trebuie totuşi să acţionaţi în direcţia legiferării unei situaţii de fapt. Pentru toţi va fi mai bine aşa şi acest lucru trebuie să faceţi să-l înţeleagă şi cei ce au păreri potrivnice. Nouă ni se pare irealizabilă revenirea la vechea situaţie de acum 5-6 ani, ţinînd seama de condiţiile existente care însă nu pot fi explicate oricui. Va trebui să dovediţi foarte multă răbdare şi înţelegere în explicarea justeţei acţiunii dv. Credem că veţi reuşi.

SORIN — Galaţi: Raţionamentele dv. sînt foarte întemeiate dacă ţinem seama numai de faptele exterioare. Dar aceasta nu e totul. Lucrurile trebuie judecate mai profund. La vîrsta respectivă, comportarea nu ni se pare nefirească. În fond, această comportare nu a depăşit limitele bunei cuviinţe. De aceea noi sîntem de părere să continuaţi relaţiile existente, comportîndu-vă cu multă demnitate şi înţelegere. Viaţa însăşi vă va arăta cum trebuie să procedaţi. Acum nu e cazul să întreprindeţi nimic. Depinde foarte mult de dv. consolidarea acestor relaţii şi înlăturarea unor lucruri care vi se par puţin anormale.

RĂVAS DE TOAMNĂ

Pe la tîmpla casei mele
Nici un zvon de rîndunele.

Nu de mult, de-o săptămînă
Înclinau să mai rămînă,

Cum ne-am înţeles măcar
Pînă-n luna lui brumar,

Lumea zice c-au plecat
Pe motiv întemeiat!

Au simţit că-l de prisos
Jocul lor melodios,

Fiindc-a prins să gîngurească
O făptură omenească.

Şi cu fii, şi cu surate
S-au tot dus în sud cu toate,

Rămînînd — la despărţire —
Cuibul lor de fericire!

Lasă că-n aprii, cînd vor
Reveni la cuibul lor,

Le va spune „bun venit"
Copilaşul împlinit.

Vasile DIMA

MAGAZIN medical

Vreţi să trăiţi mult?

Toţi vom răspunde, fără îndoială cu un „da" categoric. A trăi mult depinde însă, într-o foarte mare măsură, de felul în care oamenii înţeleg ei înşişi să-şi organizeze viaţa. Dacă oamenii ar fi mai atenţi faţă de sănătatea lor — azi, în condiţiile social sanitare pe care le asigură statul nostru democrat-popular — s-ar putea atinge, în mod obişnuit, vîrsta de 100 de ani şi chiar mai mult.

Desigur că şi moştenirea unui organism robust de la părinţi sănătoşi este o cauză favorizantă a longevităţii, dar dacă pe parcursul anilor, individul respectiv va nesocoti regulile elementare de viaţă, oricît de solid ar fi organismul său, acesta va îmbătrîni înainte de vreme.

Studiile marilor fiziologi I. I. Mecinikov, I. P. Pavlov şi ale altor oameni de ştiinţă de mare reputaţie, ca şi cercetările din ultimii ani efectuate în Institutul de geriatrie din ţara noastră, au dovedit că viaţa neregulată, suprăîncordarea sistemului nervos, excesele alimentare sau de altă natură şi dezinteresul faţă de prevenirea bolilor, au o influenţă covîrşitoare asupra numărului anilor de viaţă.

Toate aceste neglijenţe privind sănătatea noastră produc îmbătrînirea timpurie, datorită slăbirii activităţii inimii, pierderii elasticităţii vaselor prin care circulă sîngele şi îmbătrînirii tuturor ţesuturilor din organism. Şi atunci, ne putem pune întrebarea: Se pot preveni aceste tulburări? Răspunsul este hotărît: DA. Putem, într-adevăr, în majoritatea cazurilor, să ne ferim de toate neajunsurile care ar împiedica atingerea unei vîrste înaintate şi lipsite de suferinţe. Cum? Acest răspuns este şi mai simplu: acordînd vieţii atenţia ce i se cuvine.

Pentru aceasta este necesar, în primul rînd, să se respecte regulile de igienă referitoare la prevenirea îmbolnăvirilor.

Prezentarea la medic la apariţia primului semn de boală, efectuarea la timp a vaccinărilor şi prezentarea regulată la controalele medicale periodice, sînt măsuri de o deosebită importanţă pentru prevenirea bolilor. Este bine să se ştie că un organism atins de boală, chiar atunci cînd se vindecă, poate uneori să rămînă cu modificări structurale în stare să genereze boli cronice şi să constituie în acelaşi timp un teren cu rezistenţă mai scăzută faţă de noi îmbolnăviri.

O altă condiţie esenţială pentru realizarea unei vieţi îndelungate este menajarea sistemului nervos central care, precum se ştie, are rolul de conducător al tuturor funcţiunilor din organism. În acest scop, se vor evita certurile, supărările şi orice alte enervări.

Se vor respecta orele de somn necesare fiecărei vîrste. Nu se va abuza de tutun, de care este preferabil să ne lipsim chiar complet.

Odihna va fi folosită raţional, nu prin sedentarism, ci prin cît mai multă mişcare în aer liber şi soare, distracţii raţionale, ocupaţii plăcute.

Alimentaţia trebuie să fie variată şi îndestulătoare, dar nu excesivă. Pentru a fi sănătos este bine să înţelegem că omul nu trebuie să fie gras, ci puternic şi rezistent. Dintre băuturile alcoolice, se va putea uza moderat de vin şi bere, de care, bineînţeles nu trebuie să se abuzeze.

Practicarea culturii fizice şi a sporturilor sînt factori deopotrivă de importanţi pentru favorizarea longevităţii. Mişcările ritmice de cultură fizică, practicate zilnic timp de 10—12 minute, asigură o mai bună circulaţie a sîngelui, o distribuţie mai eficientă a substanţelor nutritive către ţesuturi şi contribuie la menţinerea elasticităţii vaselor sanguine, condiţie principală a prelungirii anilor de viaţă.

Important în realizarea longevităţii este însă ca şi anii îndelungaţi ai bătrîneţii să fie feriţi de boli şi suferinţe. Aceasta se poate obţine dacă ne gîndim la sănătate nu numai atunci cînd o pierdem, ci mai ales înainte, atunci cînd sîntem sănătoşi.

Dr. I. LEGIC

Hemoragia externă

Puţine tablouri impresionează mai puternic decît un om care pierde sînge dintr-o rană, în jurul căruia se formează o baltă de sînge. Nu o dată am văzut oameni zdraveni care îşi pierd firea în faţa unui astfel de spectacol (unii chiar leşină), în loc să acţioneze imediat şi să oprească hemoragia printr-un ajutor imediat, fie printr-o apăsare cu degetul mare sau cu întreaga mînă, fie printr-o legătură strînsă bine *într-un loc anumit*, nu oriunde.

Toată lumea ştie că sîngele este trimis dinspre inimă prin nişte tuburi elastice, prin artere, spre periferie, de unde se întoarce iar spre inimă prin alte tuburi — mai puţin elastice — venele. Ramificaţiile arterelor, pînă la cea mai îndepărtată periferie, se fac din *artere principale, mari, al căror traseu trebuie cunoscut de toată lumea.* De ce? Pentru că dacă se cunoaşte traseul arterelor principale, se poate opri o hemoragie — cît ar fi ea de violentă — prin întreruperea *temporară, provizorie*, a circulaţiei sîngelui prin artera principală care duce sînge în teritoriul rănit. Această întrerupere provizorie a circulaţiei sîngelui se numeşte *hemostază provizorie.*

Orice hemoragie externă, fie prin ruperea arterei (sîngele este roşu strălucitor şi curge prin ţîşnituri regulate, o dată cu pulsul), fie prin ruperea venei (sîngele este roşu spre vînătnegru şi curge continuu), trebuie oprită cît mai grabnic.

Oprirea circulaţiei sîngelui se face imediat, apăsînd cu degetul mare pe locul unde se simte şi poate fi turtită pe osul de dedesubt, artera care duce sîngele spre locul rănii hemoragice.

Degetul mare trebuie să turtească artera pînă vine medicul să facă hemostaza (oprirea sîngelui) definitivă, pentru că dacă ridicăm degetul mai

înainte de hemostaza definitivă hemoragia reîncepe. Degetul însă oboseşte repede şi nu poate face o apăsare îndelungată, mai ales dacă rănitul trebuie transportat la distanţe mai mari. În aceste cazuri se face oprirea temporară a circulaţiei cu o legătură special alcătuită, cu un fel de laţ.

Laţul se poate aplica numai la mijlocul braţului sau la mijlocul coapsei, pentru hemoragii mari ale membrului superior, respectiv inferior. Latul întrerupe circulaţia sîngelui tot temporar, dar *complet* şi nu trebuie menţinut prea mult timp (½-1 oră) ca să nu se producă gangrenă dedesubtul lui.

Cum se face oprirea hemoragiei cu laţul?

La braţ, în subsuoara de partea rănită, în locul unde se simt bătăile arterei, se aşează o batistă sau o cîrpă împăturită ca un sul, care se fixează cu un servet împăturit în lung şi legat în jurul braţului. Pe sub ultima tură a şervetului se virâ o vergea sau un creion, care se răsuceşte de 2—3 ori pînă ce laţul strînge tare sulul pe arteră; ca să nu se dezrăsucească laţul, vîrful liber al vergelei se fixează cu o altă legătură.

La coapsă se procedează la fel, sulul fiind aşezat la rădăcina şi mai înăuntru decît mijlocul coapsei.

Laţul nu trebuie strîns pînă la învinetirea mîinii sau a piciorului. Dacă nu este posibil să ajungă în ½-1 oră la postul de prim ajutor atunci se dezrăsuceşte laţul încet şi uşor ca să se refacă circulaţia şi — după ce curge din nou sînge prin rană — se răsuceşte la loc.

Aşa ne putem face datoria de a scăpa un tovarăş care are o gravă hemoragie externă.

Dr. Gh. LINCA

Influenţa manifestărilor meteorologice asupra organismului

Se ştie că diversele schimbări petrecute în atmosferă produc, deseori, reacţiuni ale organismului. Unele manifestări meteorologice ca înnourarea, apropierea furtunilor, vînturile, ploaia, ceaţa, ninsoarea, influenţează mai mult pe unele persoane, pe altele mai puţin. În general însă, este cert că vremea are înrîurire asupra echilibrului funcţional al organismului la foarte mulţi indivizi.

Persoanele care sînt mai sensibile la schimbările vremii manifestă, în asemenea împrejurări, stări de iritabilitate accentuată, iar unele forme de boală, în special cele de natură reumatică, se exteriorizează prin declanşarea durerilor sau accentuarea tulburărilor existente.

De asemenea, la variaţiile petrecute în atmosferă cei cu sistemul nervos uşor influenţabil simt uneori stări de oboseală, teamă, depresiune psihică, scăderea puterii de concentrare şi de voinţă, insomnie etc.

Toate aceste suferinţe şi dezordini în echilibrul nervos dispar, de cele mai multe ori, instantaneu, odată cu apariţia primelor picături de ploaie sau cu împrăştierea norilor, încetarea furtunii sau a vîntului, ridicarea ceţii.

Presiunea atmosferică, undele electromagnetice din atmosferă şi unele gaze cu care aceasta este încărcată, în special aranul, sînt principalii factori meteorologici care determină astfel de manifestări la persoanele sensibile la vreme.

Cu toate că unele persoane care sînt influenţabile la diverselе manifestări meteorologice se complac în această situaţie, ba mai mult, unii se cred chiar dotaţi cu calităţi superioare, prin faptul că sînt în măsură să prevadă schimbările vremii, astfel de „calităţi" trebuie combătute, pentru că ele nu sînt de fapt decît exprimarea unor stări de suferinţă legate de diverse boli, care, neîngrijite la timp, se pot agrava.

În acest scop, este necesar ca toţi cei care prezintă o sensibilitate deosebită la schimbările vremii să se arate medicului, pentru a stabili afecţiunile ce le creează astfel de stări şi a lua măsuri pentru călirea organismului, asanarea focarelor de infecţii existente şi tratarea bolilor respective.

Dr. L. L.

NELL COBAR

„INGERAȘUL MAMII"

— Ce vreți, e doar un copil! Trebuie să se amuze și el, nu?

GH. CHIRIAC

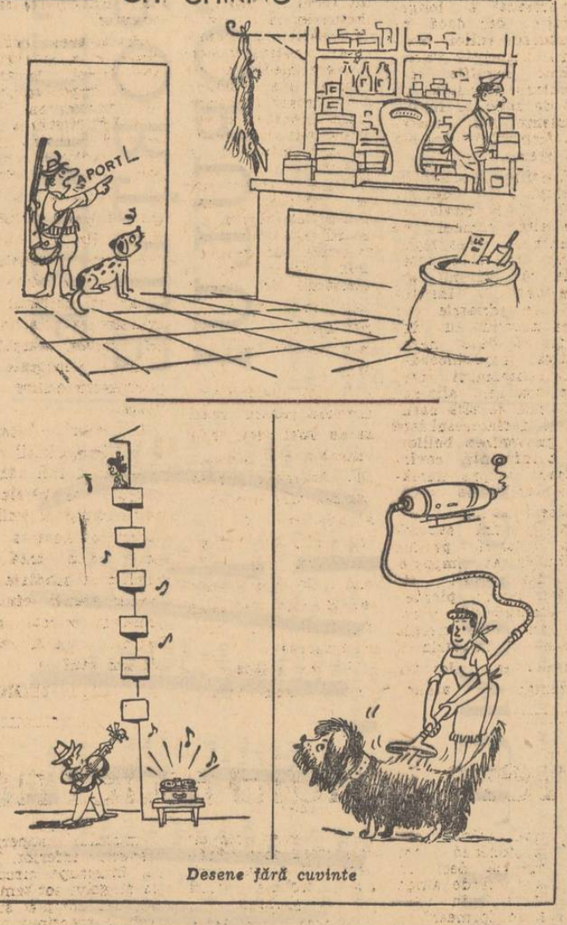

Desene fără cuvinte

Hărți de la descoperitorii Antarcticei

Cu prilejul alcătuirii primului „Atlas al Antarctidei", colaboratorii Institutului Arcticei și Antarcticei au descoperit 22 hărți inedite ale primei expediții antarctice ruse. Necunoscute pînă acum, aceste hărți fuseseră păstrate la departamentul hidrografic și apoi mutate la arhive.

Îngălbenite de timp, ele arată în amănunțime drumul istoric parcurs de vasele „Mirnîi" și „Vostok", sub conducerea lui F. Bellingschausen și M. Lazarev, în jurul Antarctidei, între anii 1819—1821. Mai multe hărți semnate de F. Bellingschausen au fost făcute în timpul navigației de-a lungul coastelor Antarctidei, și cuprind numeroase notații privind amănunte asupra navigației și asupra descoperirilor marinarilor.

Pe o hartă datînd din ianuarie 1920 se vede prima acostare pe coasta Țării Reginei Maud. Ea desenează litoralul acestei regiuni iar notațiile consemnează ceea ce au văzut marinarii.

Hărțile descoperite, reproduse și însoțite de comentarii, vor fi incluse în lucrările Institutului Arcticii și Antarcticii.

Motociclete cu roți demontabile

Uzina de motociclete și biciclete din Minsk a terminat construcția unui nou model de motociclu sportiv destinat curselor de lungă durată și crosurilor. Foarte stabilă, noua motocicletă posedă roți demontabile. La nevoie sportivul poate deci să le schimbe cu ușurință și rapid, în plină cursă.

FEL DE FEL

Măști

Prin anul 1946, regizorul romîn Ion Sava a montat pe scena Teatrului Național piesa „Macbeth" de Shakespeare în care interpreții purtau măști. A fost o încercare îndrăzneață, dar nu neobișnuită în teatru. Obiceiul purtării măștilor în teatru l-au avut vechii greci, mai apoi romanii. Cîteva secole mai tîrziu, Comedia dell'arte a reluat practica.

Dar practica purtării de măști nu aparține în exclusivitate teatrului. Marile serbări populare, carnavalele, sînt de neconceput fără măști. La începutul celui de-al treilea deceniu al secolului nostru, marele regizor sovietic Serghei Eisenștein, vizitînd Mexicul a filmat cîteva uluitoare cadre surprinse în timpul tradiționalei „sărbători a morții", Zeci de copii dansau pe străzi sau în piețele publice purtînd pe față grotești măști pe care la un semn anumit le aruncau, înfățișînd privitorilor fețe zîmbitoare, radiind bucuria vieții...

Cu mii de ani în urmă, la triburile primitive, măștile aveau un rol magic. Oamenii le credeau dotate cu puteri supranaturale. Astăzi, sensul inițial al măștii s-a pierdut pe cea mai mare parte a globului. A rămas însă tradiția purtării măștilor, mai ales în preajma unui eveniment important în viața colectivității respective. Astfel, la eschimoșii care locuiesc în Alaska, purtarea măștilor este legată de începerea sezonului de vînătoare. Măștile lor reprezintă un amestec de trăsături umane și animale. Un obicei asemănător poate fi întîlnit printre vînătorii din Siberia, ale căror măști sînt bogat împodobite cu oase de ren sau cu mușchii arborilor. În Noua Caledonie, măștile simbolizează recolta. În Noua Guinee, măștile poartă numele arborelui din scoarța căruia a fost fabricată. În țările Africii, ele reprezintă un accesoriu indispensabil dansurilor tradiționale. Cel mai adesea, sînt fabricate din lemn sculptat, împodobite cu mici ornamentații. Indienii Tukuna, care trăiesc la granița Braziliei cu Columbia, își numesc măștile lor „coadă". Ele sînt confecționate din scoarță de copac și le acoperă tot corpul. Indienii Apași și Navari pictează lemnul din care confecționează măștile și le ornamentează fie cu cozi de păr, fie cu foi de porumb presat, iar indienii Pueblo confecționează măștile din piele, cu urechi de lemn. Ei își ornează măștile, pe care le consideră drept simboluri ale anotimpurilor, cu diferite insecte: libelule, fluturi etc.

Centrală telefonică electronică

Noua centrală telefonică a fost creată la Leningrad și ea deservește 10.000 de abonați. De dimensiuni mici, spre deosebire de centralele actuale de aceeași capacitate alcătuite din 60.000 piese care trebuie întreținute și curățate, aceasta nu are nici o piesă mobilă.

Noua centrală poate funcționa timp îndelungat fără reparații și nu cere personal numeros.

Vîrsta rocilor

Savanții din Daghestan au pus la punct o nouă metodă de cunoaștere a vîrstei rocilor, prin măsurarea conținutului acestora în elemente radioactive. Aparatele lor permit efectuarea unor măsurători foarte complicate într-o oră și jumătate, pe o porțiune de rocă de cîteva grame.

În prezent cele mai bune instalații realizate în celelalte țări necesită pentru aceiași operație mai multe zile de lucru și mai multe kilograme de eșantioane de rocă.

Articulații din materii plastice

Institutul de rășini sintetice din U. R. S. S. a conceput un nou plastic pentru mușchi, cu ajutorul căruia se pot executa operații de grefaj foarte complicate. Din noul material denumit „nepoliviniformal" se pot fabrica cu ușurință articulații, esofaguri și chiar țesut pulmonar artificial.

REBUS-magazin

Toamna, poezie...

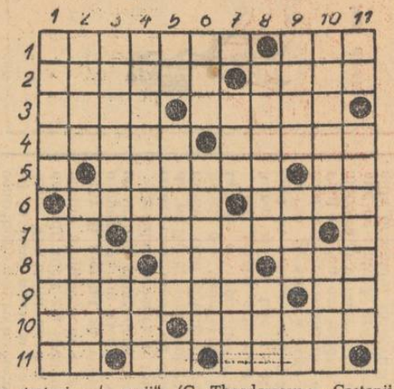

ORIZONTAL: 1) Autoarea poeziilor: „Drum în toamnă", „Belșug" și altele din ciclul „Toamna" din volumul „Vîrstele anului" — A iubi 2) „Rumen de timiditate / El se uită-n jos posac / Ea strivește foi... / Sub pantofii mici de lac" (Topîrceanu: „Toamna în parc") — Erau „fără soț" într-o frumoasă poezie de Eminescu (sing.) 3) ...Feuchtwanger, autorul romanului „Vulpile în vie" — „Florile-n grădini s-agită / Peste straturi, .../ Ca o doamnă din elită / Își îndreaptă talia" (Topîrceanu: „Rapsodii de toamnă") 4) „Cincizeci de toamne-n viață / Pot fi și primăveri" (M. Braia: „Nu-mi pare rău că-mbătrînesc") — „Și-ntre pămînt și cer ne-ntîmpinate / Decît de vînturi și de vitreg..., / Proscrise, zbor spre oarba depărtare, / Neplînse de vreun ochi, neregretate" (Th. Neculuță: „Cocoarele") 5) Pasăre de baltă, foarte căutată de vînători — Tex! 6) Coș întrebuințat la culesul viei și transportul strugurilor — Aici 7) Una și alta — Varietate de struguri 8) A lega — Lanț muntos în Creta — Cureluțe de mușină 9) „Vesela verde cîmpie acu-i tristă, veștejită / Lunca, bătută de brumă, acum pare...: / Frunzele cad, zbor în aer, și de crengi se deslipesc / Ca frumoasele iluzii dintr-un suflet omenesc" (Alecsandri: „Sfîrșit de toamnă") — Literă cirilică 10) Regretat poet ardelean, autorul poeziilor: „Cîntec de toamnă", „Plouă" etc. — Culoarea frunzelor toamna 11) Bluză înflorată — Fiecare cu toamna lui — Lucrare agricolă de bază a solului ce se execută toamna.

VERTICAL: 1) Strîngerea cucuruzului, viei etc. — „Castanii, toamna, .../ Culoarea ca un vin te-mbată. / Și inima-ți dă glas, deodată, / Să umbli, să visezi, să scrii". (C. Theodorescu: „Castanii, toamna") 2) Asociația inginerilor și tehnicienilor — „Saltă-n valuri jucăușe / Și fosnește lung sub soare, / Cu mătase la..., / Mămăliga viitoare" (Topîrceanu: „La vînătoare") 3) Odată cu toamna își deschide larg porțile și primește cu drag tinerele vlăstare — Iată 4) Spațiu în fundul vaselor pe unde se elimină apa — Diminutiv feminin 5) Iți e! — Cunoscut poet sovietic, autorul poeziei „Toamna" 6) Poet-cîntăreț antic — Acțiunea soarelui de a ne trimite raze de lumină și căldură 7) Acesta — Partea urzelii dintre iți și sulul de dinapoi 8) „E toamnă / Pomu-aproape desfrunzit, / și-afară a pornit, măruntă... / Năuntru, pînă seara am vorbit / de mama Zoii Kosmodemianskaia" (V. Porumbacu: „Instantaneu") — Afluent al Rinului, în Elveția 9) Operație prin care, din aramă și din zinc, se obține alama — Literă grecească — În crizantemă! 10) „În balcoanele de vile, pe terasele pustii / Și la ușile-ncuiate vîntu-aduce de departe, / Dintr-un soare mort prin vreme, fosnitoare frunze... (Dem Botez: „Toamna, pe țărm") — Ieșirea albinelor din stup spre a-și căuta un nou locaș 11) Ape! — Au loc în fiecare toamnă pentru admiterea în institutele de învățămînt superior.

Julieta FLOREA

CUVINTE „POTRIVITE"

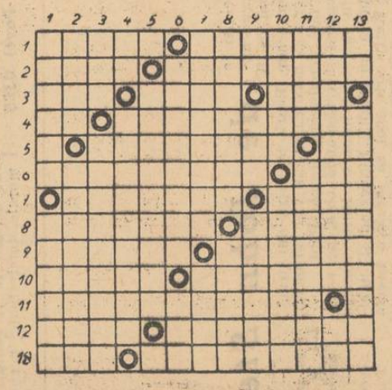

ORIZONTAL: 1) Unu plus unu — Nici unul 2) Sentiment — Prin grija cuiva 3) Măsură mică — În mică măsură — Ustensile mici 4) Măsură în tabără! — Tabără! 5) Ramură a muzicologiei — Doine sau bine! 6) Ramură a lingvisticei — Se prezintă bine 7) Prezentare sau... Fata Morgana — Fata căreia îi place să bată la cap (pl. fig.) 8) Le place muzica, sportul etc. — Drum închis 9) A deschide capul — Trageți fumuri 10) Ca fumurile — Mare gînditor șahist 11) Negînditi 12) Un fel de spoială — Cam la fel 13) Întreprindere Industrială de Stat — A ține în bună stare.

VERTICAL: 1) Cel mai lung de pe vas — A face mai lung 2) Realizat prin... sare — Prinsoare (pl.) 3) Nord sau Sud — În nordul țării noastre 4) Perle! — Umblat cu picioarele și neumblat cu mătura 5) Umblat cu picioarele 6) Slujiri la picioare (fig.) — Ion la Varșovia 7) Împletire în ordinea indicată de modelul țesăturii (pl.) — Ordine, sens 8) Din Italia (fem. pl.) — Coș 9) Om sucit! — Nume de femeie — Comedie cinematografică italiană (neart.) 10) Șir de greșeli — A greși to o rău 11) Nicolae la Atena — Au intrat în Constantinopol în secolul XV 12) Secole și milenii (pl.) — Fărîmă de mileniu 13) Abis! — Frînate.

N. LUNGU

ȘAH

Concursul nostru de dezlegări de probleme de șah dotat cu premii

Publicăm astăzi încă două probleme pe care le propunem spre rezolvare cititorilor noștri șahiști, dornici să participe la concursul nostru popular de dezlegări de probleme de șah. Amintim cîteva din prevederile concursului:

● Participarea este deschisă oricărui iubitor de șah, indiferent dacă este începător sau avansat, dacă are sau nu clasificare sportivă.

● Concursul constă în opt probleme propuse spre rezolvare cititorilor revistei „MAGAZIN". Problemele sînt notate de la A la H și pentru dezlegarea corectă a fiecărei lucrări se acordă un anumit număr de puncte — punctajul maxim fiind de 60 de puncte.

● Între premiile care vor fi atribuite cîștigătorilor concursului se numără un aparat de radio „București 500", o mașină aragaz cu trei ochiuri, un pick-up etc. Amănunte complete în legătură cu premiile concursului au apărut în numerele trecute ale revistei „Magazin".

Iată acum problemele E și F.

PROBLEMA E. 10 puncte

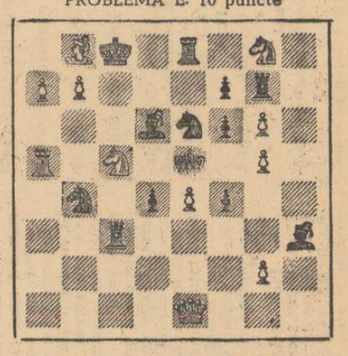

Albul joacă și dă mat în 3 mutări.

Poziția de control Alb: Rc8, De1, Ta5, Te8, Nb8, Cc5, Cg8, pioni a7, b7, e4, g2, g5, g6 = total 13 piese. Negru: Re5, Tc3, Tg7, Nd6, Nh3, Cb4, Ce6, pioni d4, f4, f6, f7 = total 11 piese. Albul dă mat în 3 mutări.

PROBLEMA F. 10 puncte.

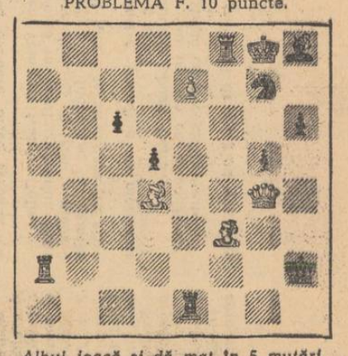

Albul joacă și dă mat în 5 mutări.

Poziția de control Alb: Rg8, Dg4, Te8, Nd4, Nf3, pion e7 = total 6 piese. Negru: Rh2, Ta2, Te1, Nh8, Cg7, pioni c6, d5, g5, h6 = total 9 piese.

Ultimele două probleme ale concursului vor apare în numărul viitor.

ȘTIRI ȘAHISTE

BUCUREȘTI — BUDAPESTA 2—2
LA JOC PRIN CORESPONDENȚĂ

După cum se știe, între șahiștii bucureșteni și o selecționată a Budapestei se desfășoară un interesant meci prin corespondență. Pînă acum, după mai multe luni de joc, scorul este egal: 2—2. Erdeuș a remizat amîndouă partidele cu Celenczei, Berbecaru a cîștigat de o manieră frumoasă la Karaflath iar Rotaru a pierdut la Vandrohi.

O PARTIDĂ DE LA BLED
Alb: Petrosian
Negru: Pachman

1. Cf3, c5
2. g3, Cc6
3. Ng2, g6
4. 0—0, Ng7
5. d3, e6
6. e4, Cge7
7. Te1, 0—0
8. e5!, d6?!
9. e:d, D:d6
10. Cbd2, Dc7
11. Cb3, Cd4
12. Nf4, Db6
13. Ce5!, C:b3
14. Ce4!. Db5
15. a:b3, a5
16. Nd6, Nf6
17. Df3, Rg7
18. Te4, Td8?
19. D:f6 +, !! R:f6
20. Ne5 +, Rg5
21. Ng7!! și negrul cedează, amenințarea h4 +, Rh5 și Nf3 mat nemai putînd fi parată.

U.R.S.S. A CÎȘTIGAT A TREIA OLIMPIADĂ DE ȘAH PRIN CORESPONDENȚĂ

A treia Olimpiadă de șah prin corespondență a luat sfîrșit cu victoria echipei U.R.S.S. care a acumulat 35 puncte. Pe locul doi reprezentativa R. P. Ungare cu 32 puncte. De remarcat că șahiștii unguri au cîștigat la echipa sovietică cu 4—2! Pe locurile următoare s-au clasat în ordine 3) Iugoslavia — 32 puncte, 4) Argentina — 28 puncte, 5) Germania — 28 puncte, 6) Suedia — 28 puncte, 7) Australia 24½ puncte, 8) R. S. Cehoslovacă — 21 puncte, 9) Norvegia — 20½ puncte, 10) Statele Unite — 20½ puncte.

Din echipa U.R.S.S. au făcut parte: Boleslavski, I. Borisenko, A. Konstantinopolski, L. Zagorodski, M. Iudovici și C. Atiașev.

A patra Olimpiadă este în curs de desfășurare, iar a cincea ediție olimpică — la care a fost înscrisă și echipa țării noastre — începe la 1 februarie 1962.

JOCURI DISTRACTIVE

SOCOTEALA

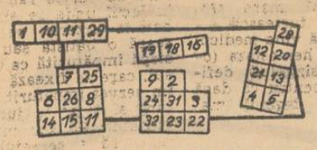

În fața dvs. se află o serie de numere distribuite pe figuri. Vi se cere să le așezați astfel încît numerele orizontale să totalizeze 132, iar cele verticale 66.

FORMATE

Iată o coală de hîrtie tălată într-o formă ciudată. Înscrieți în acest format un format similar care să aibă mărimea unui sfert din cel mare.

ÎMPĂRȚIRE

Împărțiți numărul 4711 de 15 ori la diferite cifre cuprinse între 4 și 19 în așa fel ca *totalul tuturor resturilor de la toate cele 15 împărțiri* să dea prin adunare cifra 52, adică numărul săptămînilor dintr-un an.

CUM?

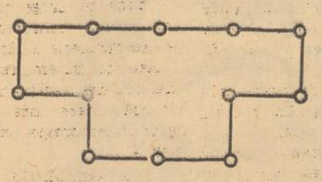

Desenul prezintă un teren de 6 m.p. împrejmuit cu ajutorul a 12 prăjini, fiecare avînd 1 m. lungime. Cum puteți împrejmui 5 m.p. utilizînd toate cele 12 prăjini? Sau cum ați împrejmui cu toate aceste 12 prăjini 12 m.p.?

ÎN CONTACT

La dispoziția dvs. se află cinci bucăți de lemn rotunde. Încercați (și există posibilitatea) să le aranjați astfel *ca fiecare să fie în contact cu celelalte patru.*

Soluțiile jocurilor apărute în numărul 207

JOCUL STELELOR

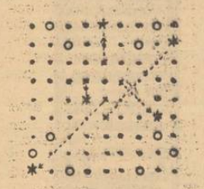

ȘTIȚI CUM?

37 = ?

19 CERCURI

În cercurile libere urmează să înscrieți în ordine 1, 6, 4, 2, 3, 7, 5.

$37 = \frac{333}{3 \times 3}$

...de bună voie și nesilit de nimeni, consimțiți să luați în căsătorie...?

Desene de Rik AUERBACH

fantezia

CEL MAI BUN APARAT DE RADIO PRODUS DE UZINELE

Electronica

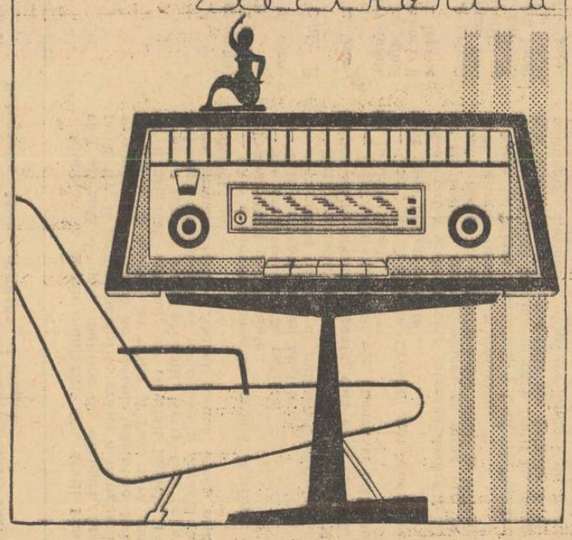

VIZITAȚI

Expoziția de aparate și instrumente medicale organizată de către întreprinderea ungară de comerț exterior

MEDIMPEX BUDAPEST

EXPOZIȚIA ESTE DESCHISĂ ÎNTRE 2—11 OCTOMBRIE 1961

în localul Expoziției permanente de Mostre a Camerei de Comerț a R. P. Ungare la București, str. Batiște 33. Vizitarea zilnic între orele 10—13 și 17—19. Specialiști ai întreprinderii de comerț exterior MEDICOR, care prezintă aparate Röntgen, stau la dispoziția vizitatorilor pentru explicații și demonstrații.

„MAGAZIN"
Cupon nr. 5
Concursul de dezlegări de probleme de șah

„MAGAZIN"
Cupon nr. 6
Concursul de dezlegări de probleme de șah

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

O interesantă realizare la lotul experimental al gospodăriei anexă „Cerna" : pătlăgele roșii și vinete pe aceiași tulpină

ÎNTÎLNIRE LA PORȚILE VIITORULUI

Întîlnirea a avut loc aevea, undeva la porțile munților Cernei, în valea bogată în rod și legende a piriului cu scînteieri de oțel, Bela Reca. Locul întîlnirii ar părea straniu pentru cititorul neavertizat. Închipuiți-vă o grădină, întinsă cît vezi cu ochii pînă sub cornetele de piatră ale munților, în care frucle ale pămîntului și pometurile nu seamănă de loc sau aproape de loc cu ceea ce ne-am obișnuit să vedem pe întinsul țării. Fructe cu forme ciudate, poate pătlăgele roșii, poate ardei, poate și una și alta, pepeni sau poate dovleci după coajă și culoare, fasole cu păstăi de aproape un metru și, în sfîrșit, pomi pe care nu-i poți ghici dacă sînt pruni sau piersici sau caișI, dacă nu cumva toate la un loc pe o singură tulpină...

Fantezie de reporter? Nicidecum. Ne aflăm la gospodăria anexă „Cerna". printre liniile lotului experimental. Dar să vă prezentăm personajele întîlnirii noastre. Primul este Chiriac Gaceff, creatorul acestei grădini fermecate. Urmas al nu știu cîte generații de grădinari din munții Apuseni, a venit aici, în sudul însorit, pentru a experimenta înobilarea plantelor legumicole prin hibridare vegetativă. Autodidact și pasionat discipol al lui Miciurin, Gaceff și-a închinat 17 ani din cei 40 pe care îi are în prezent. marei experiențe

Al doilea personaj este „grădinarul apelor". Martin Katz, realizatorul primelor sere hidropomice (sau acvatice) din țara noastră. Un bătrînel de o constructie aparent firavă, dar cu neastîmpărul unui băiețandru.

Martin Katz a venit aici din grădina lui acvatică de la Cluj, minat de un vis aproape fantastic. Acela de a folosi apele calde ale băilor lui Hercule, pentru crearea unui uriaș combinat de legume, cu cel puțin două recolte pe an și cu o producție de două-trei ori mai mare decît în obișnuitele sere cu pămînt.

În sfîrșit, celelalte personaje ale întîlnirii le constituie mai mulți colectiviști de la renumita gospodărie agricolă colectivă „Victoria" din Lenauheim, veniți la băi pentru tratament. (milionarii din Lenauheim au o vilă a lor proprie în Herculane) și la fermă, pentru un schimb (neoficial) de experiență.

Și acum, cînd am făcut cunoștință cu eroii întîlnirii, să vedem care a fost obiectul ei. La început înclinam să cred că întîlnirea a avut loc cu totul întîmplător. Dar cînd i-am auzit vorbind, cînd i-am văzut prețuindu-și unul altuia munca și făurind împreună planuri, am înțeles că i-a minat spre grădina fermecată aceeași năzuință nobilă, dorința de a învăța și de a smulge naturii tainele ei. Și de a deschide noi ferestre spre viitor pentru desăvîrșirea cu un ceas mai devreme a construcției socialiste. Era, ca să spun așa, o întîlnire la porțile viitorului.

Prima producție

Mîngîind cu mîna lujerele plantelor sale dragi, Gaceff le-a vorbit tovarășilor săi despre munca sa dîrză de a obține hibrizii și apoi „liniile" de roșii pe ardei „Cornul caprei". roșiile pe vinete, pepenii pe dovlete turcesc, fasolea japoneză pe fasole de Transilvania sau Țucără de Mai și multe altele.

— Da! Ceea ce se vede aici nu mai e o simplă experiență. Încă în toamna aceasta vom da pe piață prima producție. Va fi o surpriză și o bucurie în plus pentru oamenii muncii veniți la tratament la băile din împrejurimi. În anii ce vin producția va fi tot mai mare, culturile urmînd a fi extinse. Rezistența hibrizilor la frig și la diferite boli, criptogame, va fi de asemenea mărită. Grădina fermecată, grădina viitorului va deveni în anii următori o grădină obișnuită — încheie Chiriac Gaceff.

Visul devine realitate

Îmbrățișînd cu privirea munții cu izvoarele fierbinți ce țîșnesc din pîntecul de lavă, Martin, „grădinarul apelor" vorbește despre visul său care datorită înțelegerii găsite din partea organelor locale de partid și a conducerii băilor va căpăta contur și ființă în următoarele săptămîni : o seră hidropomică în care solurile experimentate și realizate de Gaceff vor putea fi obținute și în lunile de iarnă. Cultivați în soluții nutritive, la lumină artificială, hibrizii lui Gaceff vor trăi în tot anul cu o productivitate sporită și cel puțin două recolte.

„Combinatul" de legume va exista aevea... Îl văd deja cu ochii minții cei doi grădinari, îl văd și făuritorii de recolte bogate de la Lenăuheim. E rîndul lor să vorbească despre dînșii, despre munca și realizările lor. Mecanizatorul Constantin Jugănaru prinde a grăi cu emoție despre cinstea pe care le-a făcut-o cel mai iubit fiu al clasei muncitoare, tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej, vizitîndu-le în urmă cu cîteva luni gospodăria.

— Da, au avut cu ce se mîndri în fața conducătorului iubit. Anul trecut gospodăria „Victoria", decorată cu Ordinul Muncii cl. I, avea 580 vite cornute, 1.900 de porci și 6.000 de păsări. Venitul gospodăriei a fost de 6.700.000 lei! revenind pentru fiecare zi-muncă 35 de lei. În anul acesta au fost contractate cantități și mai mari decît anul trecut de grîu, porumb și orz. Sînt doar cîteva din realizările milionarilor din Lenauheim.

Perspective? Cine le-ar putea bănui și măsura! Ar trebui să poți măsura și cîntări elanul nestăvilit al oamenilor, puterea lor creatoare, năzuința lor spre mai bine.. Și colectivistul își destace pumnul greu și noduros pentru a cuprinde în el țărîna fierbinte și roditoare. Ceilalți îi urmăresc gestul cu pietate. Încerc sentimentul că asist la un straniu ritual, înfrățirea omului cu pămîntul holdelor bogate. Ritualul muncii creatoare oficiat în cadrul unei întîlniri la porțile viitorului.

I. VOLEDI

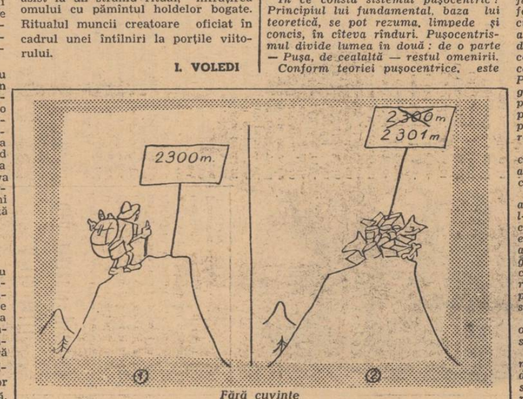

Fără cuvinte

Desen de Pavel ILIEȘ

(AUDIO)(VIDEO)

SISTEMUL PUȘOCENTRIC

În a sa „De revolutionibus orbium coelestium". Copernic susținea că Pămîntul, împreună cu alte opt planete, se învîrtește în jurul Soarelui. Pe vremea sa, probabil că așa se și întîmpla. Căci pe atunci nu exista Pușa. Acum, însă, cu tot respectul pe care i-l purtăm marelui astronom polonez, trebuie să mărturisim deschis că concepția sa este depășită. În zilele noastre, Pămîntul, Luna, Marte, Soarele și celelalte corpuri cerești cunoscute — și poate chiar și cele încă necunoscute — se învîrtesc în jurul Pușei. Într-un cuvînt, sistemul heliocentric trebuie înlocuit cu sistemul pușocentric.

Această importantă descoperire a fost făcută de Pușa însăși. Cu modestia caracteristică adevăratului savant, ea nu și-a publicat-o, ci s-a mulțumit s-o aplice în viața de toate zilele.

În ce constă sistemul pușocentric? Principiul lui fundamental, baza lui teoretică, se pot rezuma, limpede și concis, în cîteva rînduri. Pușocentrismul divide lumea în două : de o parte — Pușa, de cealaltă — restul omenirii.

Conform teoriei pușocentrice, este de presupus că, în neguroasele timpuri ale prologului preistoriei, Pithecantropus erectus i-a șoptit Omului de Neanderthal :

— Bah, rah Pușa!

Adică :

— A sosit momentul să întocmim un plan de măsuri pentru ca atunci cînd

PORTRETE ÎN APĂ TARE

o veni pe lume Pușa, să aibă o viață cît mai ușoară!

După teorie, să vedem practica. Iată, de pildă, raporturile dintre Pușa și cel mai apropiat satelit al ei, cunoscut în limbajul curent sub numele de „soțul Pușei". Rotația soțului Pușei în jurul Pușei se însoțește de o serie de fenomene. Printre acestea, se poate cita depunerea chenzinală și integrală a salariului în mîinile ei, fără ca dînsul să aibă drept de vot — fie și consultativ — asupra destinației pe care o iau banii. (În treacăt fie spus, Pușa nu se încadrează în obișnuitele gabarituri umane : ea are patru capete, zece trupuri și vreo trei zeci de perechi de picioare — judecînd cel puțin după necesitățile sale în pălării, rochii și pantofi).

Un alt fenomen al pușocentrismului conjugal constă în aceea că soțul Pușei are întotdeauna dreptate, cu o singură condiție : să fie de acord cu Pușa.

Soțul Pușei ar putea face, la ora aceasta, fericirea oricărui bărbat care i-ar lua de nevastă : gătește, spală, calcă, freacă parchetele, pe scurt, este o admirabilă gospodină (sau poate ar trebui să spunem : un admirabil gospodin). În timpul liber, cîrpește ciorapi (e vorba de proprii săi ciorăpi; încă nu a învățat să-i remaieze pe ai Pușei, dar aceasta nu-și pierde speranțele).

În sfîrșit, dat fiind că împrejurări obiective îl împiedică pe soțul Pușei să nască, menajul lor nu are copii.

Dar pușocentrismul nu se limitează numai la cercul familiar. Pentru a deveni prietenul casei, este suficient să recunoști că Pușa e un conglomerat de talente și calități — fizice. morale, intelectuale, vestimentare etc. — în stare chimică pură și fără duplicat în istoria umanității.

Pușocentrismul admite, de pildă, că Venus din Milo, Gioconda și Gina Lollobrigida sînt femei dragute, dar cînd e vorba de frumusețe, un singur nume trebuie să vină pe buzele tuturor : cel al Pușei. În general, se tolerează a se vorbi oricît de elogios despre orice femeie. Cu o mențiune finală : ei, dar nu e ca Pușa!

Un singur lucru trezește mirarea în legătură cu pușocentrismul : cum se face că deși, asemenea soarelui în sistemul heliocentric, Pușa ar trebui să exercite o puternică forță de atracție, în jurul ei gravitează atît de puțini oameni?

Nicolae MINEI

În fața porții...

Fotografia : Mircea FARIA

MANUSCRISE ȘI CĂRȚI RARE

În incinta Muzeului de Artă feudală „Ing. D. Minovici", din șoseaua Kisseleff, Academia Republicii Populare Romîne a deschis de curînd o expoziție de manuscrise și tipărituri rare. În cîteva vitrine, care ocupă mijlocul marelui hol al muzeului, și-au aflat vecinătate „Liturghierul romînesc", tipărit în anul 1508 de Macarie la Tîrgoviște și „Divina Comedie" de Dante Alighieri, tipărită la Veneția în anul 1407, „Slujebnicul", manuscris romînesc din secolul XVII, cu un Breviar latin din secolul XV, „Cronica din Nurenberg" tipărită la 1493 cu „Evangheliarul georgian" tipărit în anul 1709, la Tiflis, în tipografia trimisă de Antim Ivireanul și multe alte asemenea incunabule și manuscrise, românești și străine.

Vizitatorul zăbovește în fața fiecărui exponat, admirînd legăturile în piele, bogat ornamentate în aur și argint, miniaturile care însoțesc textele lucrate cu o rară măestrie, într-o bogată paletă cromatică, xilogravurile executate de marii meșteri ai evului mediu („Cronica din Nürenberg" este ilustrată de Michael Wohlgemuth, maestrul lui Albrecht Dürer) etc.

Reproducem mai sus o acuarelă de logofătul Petrache, executată pentru „Erotocritul" copiat de logofătul Ioniță și tipărit la 1787.

Colaborează cititorii

În această pagină și la această rubrică publicăm colaborările cele mai valoroase ale cititorilor noștri, — colaborări care se încadrează în profilul revistei. Aceste colaborări pot fi SCURTE REPORTAJE (1-2 pagini dactilografiate însoțite de fotografii) despre munca în producție, în laboratoare, în instituții, despre frumusețile patriei noastre, despre întîmplări ale oamenilor noștri, constructori ai vieții noi ; FOTOGRAFII ; CARICATURI ; EPIGRAME ; SCHIȚE literare sau satirice, care să nu depășească 2-3 pagini dactilografiate ; EVOCĂRI și altele.

Materialele apărute vor fi remunerate conform tarifelor publicistice. Manuscrisele nepublicate nu se restituie, astfel încît autorii dacă vor să-și păstreze lucrarea, e bine să-și asigure copia.

Cititorii care ne vor trimite asemenea colaborări sînt rugați să-și indice numele exact, adresa și locul de muncă.

ȘTIINȚA PENTRU TOȚI

PIATRA CARE ARDE

O legendă spune că acum vreo 3000 de ani, un păstor chinez care-și păștea vitele în regiunea Chinei de Nord-Est, și-a construit o vatră din pietre și pămînt, pentru a feri focul de vînt.

Constatînd că focul aprinde vatra protectoare, păstorul a alergat răspîndind vestea descoperirii „pietrei care arde". Acesta era cărbunele.

De asemenea, vechile cronici chinezești denumesc cărbunele „Bin-Tan", ceea ce în traducere ar însemna „mangal înghețat", iar celebrul călător italian Marco Polo, care a vizitat China în secolul al XIII-lea, povestește despre „piatra neagră" adusă din munți și care arde ca și lemnul.

După o altă legendă, de origine belgiană, îngerii ar fi arătat unui fierar sărac, numit Hullos, drumul în munții pînă la zăcămintele de cărbuni. De aici de altfel se trage și originea cuvîntului huilă (în franceză „houille").

Deși cunoscut încă din antichitate, cărbunele a fost prețuit la adevărata lui valoare mult mai tîrziu. Spre sfîrșitul secolului al XVIII-lea, cînd cărbunele a fost folosit la lampa de gaz pentru iluminat, mulți au fost acela care s-au îmbogățit.

Astfel, chiar și celebrul romancier Walter Scott a tronizat astfel pe inventator: „Pînă acum știam că fumul poate numai să întunece, acum vrea să ne convingă că poate să și lumineze".

Nu peste mult timp Scott și-a introdus el însuși luminatul cu acest „fum".

Azi, în întreaga lume se extrag anual peste 1 miliard și jumătate tone de cărbune.

PRIMUL GALOȘ

Primul posesor al unei perechi de galoși a fost un rege al Portugaliei, care auzind că prin in-

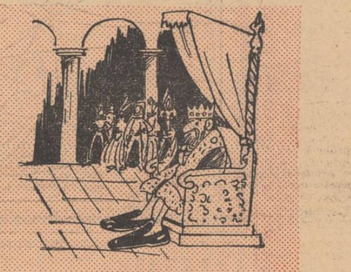

călțămintea indienilor nu trece apa, trimise o pereche de pantofi din pînză în Brazilia, spre a fi îmbibați cu cauciuc. El îi încălța numai la ceremonii. Această întîmplare o folosi englezul Thomas Welles, care trimitînd calapoade de lemn în America de Sud, pentru a fi muiate în cauciuc, deveni primul producător de galoși din lume.

UN PURGATIV ȘI... ULTRA-SUNETELE

De multe ori, unele produse inventate și-au dezvăluit toate proprietățile după mult timp de la descoperirea lor. Așa s-a întîmplat cu „sarea de Rochelle".

La sfîrșitul veacului al XVII-lea, în localitatea Rochelle, din Franța, trăia farmacistul Pierre de la Segnette, care în anul 1672, a reușit să prepare un purgativ foarte apreciat de locuitorii orășelului său, precum și de cei din orașele vecine.

Preparatului i s-a pus numele de „sarea de Rochelle" sau „sarea de Segnette", după numele orașului și al farmacistului.

Mult timp sarea a fost utilizată drept medicament, iar cu timpul a fost înlocuită cu alte medicamente mai eficace.

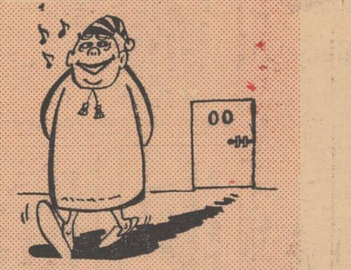

In anul 1929, în urma studiilor savanților sovietici Kurceatov și Sorokina, s-au aflat proprietățile piezoelectrice ale sării de Rochelle și aceasta s-a utilizat apoi pentru producerea ultrasunetelor cu frecvență scăzută, înlocuind cu succes cristalul de cuarț.

UMOR STRĂIN

MIRELE : — Ce faci diseară, după nuntă?...

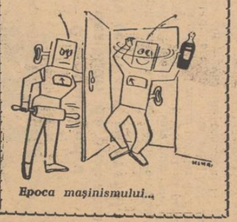

Epoca mașinismului...

Sfînta Ketty, neprihănita

de John Steinbeck

În... N... în anul 13... trăia un om al dracului, care creștea o scroafă rea. Omul ista era al dracului deoarece rîdea prea des și cu totul nepotrivit de oameni de care, în general, nu se prea potrivea să rîzi. Rîdea de bunii frați de la mînăstirea M... atunci cînd el se apropiau de ușa casei lui, pentru a-i cere un păhărel cu rachiu, un bănuț de argint sau cînd veneau să aducă contribuția pentru biserică. Atunci cînd fratele Clement s-a prăbușit în iazul morii și s-a înnecat, pentru că n-a vrut să lase să-i scape din mîini un sac cu sare, Roark, omul cel rău, a rîs atît de mult, încît s-a îmbolnăvit chiar. Acum vă puteți face o părere despre atmosfera în care a crescut scroafa cea rea, Ketty.

Ar fi meritat să vedeți mutra lui Ketty. În primul rînd, era o mutră de om vicios. Ochii galbeni și răi puteau băga în sperieți pe un om chiar dacă acesta ar fi fost înarmat cu un ciomag.

Circulau zvonuri în tot districtul cum că a apărut o scroafă-vîrcolac, care umblă de colo colo în timpul nopților, mușcă oamenii de picioare, scormonește prin grădinile de zarzavat și mănîncă roțele. Unii ajungeau atît de departe încît susțineau că însuși Roark s-a transformat în scroafă și sare noaptea peste garduri. Iată de ce reputație se bucura Roark printre vecinii săi..

Deși treaba asta nu-i făcea nici o plăcere, Roark s-a hotărît într-o zi s-o taie pe Ketty. Abia începuse să-și ascută cuțitul cînd în pragul casei s-au ivit fratele Colin și fratele Paul. Nu speravu să stoarcă ceva de la Roark, dar hotăriseră totuși, așa cum este caracteristic oamenilor, să-și încerce norocul. Fratele Paul era un om uscățiv, puternic, a cărui înțeagă înfățișare demonstra o evlavie fără nici un compromis ; iar fratele Colin era mic de statură, gras și cu fața rotundă. Fratele Paul se bizuia pe mila domnului în ceruri, iar fratele Colin, dimpotrivă, împărtășea părerea că ea trebuie încercată pe pămînt.

— Roark — spuse fratele Paul — noi stringem contribuțiile pentru biserică. Sper că nu vei mai lăsa ca sufletul tău să se coacă în sulf, așa cum ai făcut pînă acum ...

— Am pentru voi o scroafă, le spuse Roark, punîndu-și deoparte cuțitul.

— O scroafă? întrebă, cu uimire, fratele Colin. Ce fel de scroafă?

— Scroafa care stă colo în cocină, răspunse Roark, și ochii lui căpătară o nuanță gălbuie.

Frații se năpustiră spre cocină și priviră înăuntru. Convingîndu-se că scroafa este mare și grasă, parcă nu le venea să-și creadă ochilor. Colin zugrăvea deja, cu imaginația sa, jamboanele uriașe și straturile de slănină care înveleau scroafa ca o șubă.

— Vom face din ea salam, șopti el fratelui Paul.

Dar fratele Paul se gîndea cum îi va lăuda părintele Benedict, atunci cînd va afla că au primit de la Roark o scroafă.

— Cînd ne vei aduce scroafa? îl întrebă Paul.

— Nu vă aduc nimic, răspunse Roark. E scroafa voastră? Luați-o cu voi. Altfel, va rămîne aici.

Frații nu încercară să-l contrazică. Paul trecu o funie prin inelul prins de ureche scroafei și o scoase din cocină. Timp de vreun minut, Ketty îi urmă, ca și cum ar fi fost cu adevărat o scroafă cumsecade. Roark le strigă din urmă :

— O cheamă Ketty — și începu să hohotească din toți rărunchii.

— Frumoasă scroafă, spuse, fără convingere, fratele Paul.

Fratele Colin tocmai se pregătea să-i răspundă cînd, pe neașteptate, ființa se urle. Sări în sus și se întoarse. Ketty rumega cu satisfacție o bucată din propria lui gleznă. Rumegînd și înghițind bucata de carne smulsă, Ketty vru apoi să înfulece bucata următoare, dar în clipa aceea fratele Paul sări și-i dădu o lovitură puternică drept în ureche. Dar în ochii lui Ketty, care exprimau înainte doar viclei, începură acum să dănțuiască toți dracii. Se ridică pe labele din spate și, sforăind și clănțănind din dinți ca un buldog, se aruncă înainte. Frații nu stătură s-o aștepte, ci se repeziră spre un copac acoperit cu ghimpi și, cu mari eforturi, gîfiind și oftind, se suiră în copac, cît mai departe de înfricoșătoarea scroafă.

— I-ai dat cel puțin una zdravănă peste rit? întrebă fratele Colin.

Fratele Paul își privi mai întîi piciorul, apoi se uită la ritul solid al scroafei.

— Lovitura mea de picior poate să doboare orice scroafă, cu excepția unui elefant, răspunse el.

— Dar cu o scroafă nu te poți juca, remarcă fratele Colin.

În acest timp, Ketty galopa ca turbată în jurul copacului. Frații au stat multă vreme în tăcere, ghemuindu-și cu tristețe picioarele sub sutane. Fratele Paul se gîndea cu încordare la situația creată, cu o asemenea încordare încît fața i se strîmbase. În sfîrșit, el rosti :

— Se poate spune că, în zilele noastre, scroafele au moravuri asemănătoare cu cele ale leilor, nu e așa?

— Mai curînd cu ale dracului, răspunse obosit Colin.

Paul începu să urmărească cu un viu interes ce făcea Ketty. Apoi întinse în fața sa crucifixul și strigă cu o voce înfricoșitoare :

— Piei, satană!

Ketty tresări, ca și cum ar fi fost cuprinsă de un gînd amarnic, dar continuă să se agite sub copac.

— Piei, satană! repetă Paul. Ketty tresări din nou, dar rămase la fel de neîndemînatică. Fratele Paul rosti pentru a treia oară exclamația sa, dar Ketty își revenise acum, nu se mai intimidă. Fratele Paul se adresă descurajat lui Colin :

— Obiceiurile diavolului, spuse el cu mîhnire, dar nu și esența lui...

Începu să desfacă sforul cu care era legat. Fratele Colin îl privea îngrozit.

— Paul, băiatul meu, strigă el. Frate Paul, în numele lui Dumnezeu, nu coborî!

Paul nu-i dădu însă nici o atenție. Își scoase brîul de sfoară, legă de acesta crucifixul și începu să se aplece tot mai jos, pînă cînd rămase suspendat pe genunchii îndoiți și poala sutanei îi acoperi capul. Coborî sfoara ca pe o undiță și începu să legene crucifixul de fier.

Pufăind și horcăind, Ketty se repezi deîndată, gata să-l prindă și să-l calce cu copitele. Ritul îi semăna cu botul unui tigru. Deîndată ce Ketty ajunse lîngă cruce, umbra acesteia se profilă pe fizionomia ei și însăși imaginea crucii apăru în ochii ei galbeni. Scroafa se opri ca paralizată. Din ochii lui Ketty alunecară încet două lacrimi și, înainte de a vă putea gîndi la ceva, ea se trînti la pămînt, făcînd semnul crucii cu copita dreaptă și gemînd încetișor, conștientă pare-se de păcătoșenia ei.

Roark le văzu toate acestea stînd în pragul casei sale. Și din ziua aceia ei încetă să mai fie un om al dracului. Roark afirmă că nu văzuse niciodată în viața lui un spectacol mai măreț, și mai înșuflețitor!

Fratele Paul se ridică în picioare pe cracă, îndreptîndu-și statura. Apoi, gesticulînd cu mîna liberă și într-o latină impecabilă, ținu în fața lui Ketty, trîntită la pămînt, Predica de pe Munte. Cînd termină, se lăsă o liniște plină de evlavie, întreruptă doar de plînsetele și hornăitul scroafei, care se pocăia, pasă-mi-te.

Probabil însă că fratele Colin nu poseda adevăratul spirit al preotului-luptător.

— Cucum? Crezi că acum putem să coborîm? întrebă el, bîlbiindu-se.

În loc de răspuns, fratele Paul rupse o crenguță și o aruncă spre scroafa trîntită la pămînt. Ketty începu să plîngă în hohote, ridicînd spre el ritul inundat de lacrimi. Ochii ei galbeni străluceau într-o lumină aurie, a căinței și a extazului religios. Frații coborîră din copac, iar scroafa, pocăită, mergea supusă în urma lor.

Ajungînd la porțile mînăstirii M... frații Paul și Colin văzură că-i așteaptă o mare mulțime de călugări. Frații o înconjurară pe Ketty, îi pipăiră soldurile grase, o mîngîiară pe piept. Cercul se desfăcu și iată că se apropie părintele Benedict. Zîmbea cu gura pînă la urechi, iar Colin și Paul fură convinși că unuia îi va fi asigurat salamul, iar celuilalt laudele. Dar spre groaza și uimirea tuturor celor prezenți, Ketty fugi pe o mică scăldătoare de lîngă ușa capelei și muiă copita dreaptă în apa sfîntă și-și făcu semnul crucii. Atunci răsună vocea supărată a părintelui Benedict :

— Cine a convertit această scroafă la sfînta credință?

Fratele Paul păși înainte :

— Eu am făcut aceasta, părinte.

— Ești un prost! spuse abatele.

— Am crezut că veți fi mulțumit, părinte.

— Ești un prost, repetă părintele Benedict. Nu vom mai putea mînca acum această scroafă, căci ea e creștină.

— Îngerii în ceruri se vor bucura și mai mult... — încercă să se justifice Paul.

— Taci! strigă abatele. Creștini sînt oricîți vrei dar în anul ăsta sînt prea puține scroafe...

S-ar putea scrie o carte întreagă despre felul cum Ketty vizita pe cei bolnavi, cum le aducea ea mîngîiere, în palate sau în cocioabe. Stătea la căpătîiul celor aflați în suferință și ochii ei galbeni aduceau ușurare mucenicilor.

Viața lui Ketty reprezintă o listă nesfîrșită de fapte bune. Așa a continuat pînă în ziua în care frații au început să bănuiască că sub acoperămîntul mînăstirii lor trăiește o sfîntă. În această zi minunată, dimineața, după ce îmnuri de bucurie și recunoștință se înălțară de pe buzele a sute de oameni evlavioși, Ketty se scuală de la locul ei, se apropie de altar și, cu o expresie de admirație îngerească pe față, începu să se rotească ca un titirez pe capătul codiței sale. S-a rotit așa cam vreo o oră și trei sferturi. Frații prezenți o priveau cu dragoste și admiratie. Era un exemplu minunat de ceea ce se poate realiza printr-o viață fără de prihană. Exact la 50 de ani de la moartea lui Ketty, ea a fost trecută în rîndurile sfinților. S-a propus chiar ca să poarte numele de sfînta Ketty neprihănita, dar au obiectat unii și au spus că Ketty n-a fost neprihănită, deoarece în zilele păcătoase ale vieții sale a fătat cam multi purcei. Cei ce nu erau de acord, răspundeau că aceasta nu are nici o importanță. Foarte puține fecioare, spuneau ei, au fost într-adevăr neprihănite.

De atunci, în capela mînăstirii M... se păstrează o raclă de aur, împodobită cu pietre prețioase. Înăuntrul ei, pe mătase roșie, se odihnesc moaștele sfintei Ketty. Oamenii vin de departe pentru a atinge mica lădiță și cei care au săvîrșit aceasta, se simt eliberați de toate păcatele. După cum s-a aflat, aceasta relicvă sfîntă tămăduiește bolile femeilor. Există chiar o mărturie în scris, lăsată de o femeie care a vizitat mînăstirea și care s-a tămăduit. În aceasta scrisoare se spune că în momentul în care fața ei a atins obiectul sfînt, alunița pătroasă pe care o avea din naștere, i-a dispărut și nu i-a mai reapărut niciodată...

MICA BIBLIOTECĂ MAGAZIN

75
1964

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

MICA BIBLIOTECĂ MAGAZIN

BĂTRÎNUL DE LÎNGĂ POD

O schiță de Ernest Hemingway

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL V — Nr. 209 • Sîmbătă 7 octombrie 1961 • 8 pagini — 1,50 lei

DIN SUMAR:

● COLABOREAZĂ CITITORII

● CÎRTIȚA DE OȚEL

Reportaj de Radu NOR

● REABILITAREA CÎNTĂREȚULUI DIN FABULA „GREIERELE ȘI FURNICA"

● REFLECTOR

PE PÎNZĂ
de Eugen BARBU

● MAGAZIN MEDICAL

„DISTRACȚIILE" ȘI SĂNĂTATEA

● MODA:

Pentru acest sezon

● NOI ARTICOLE DE UZ CASNIC

● SAPTAMINA PE ECRANE

● STAGIUNEA TEATRALĂ ÎN INTERVIURI

Ofensiva astronomiei

● *In pragul unor noi descoperiri epocale* ● *Laboratoarele Universului* ● *Viața pe alte planete* ● *Geografia Cosmosului*

Articol special pentru „Magazin" de Viktor Komarov

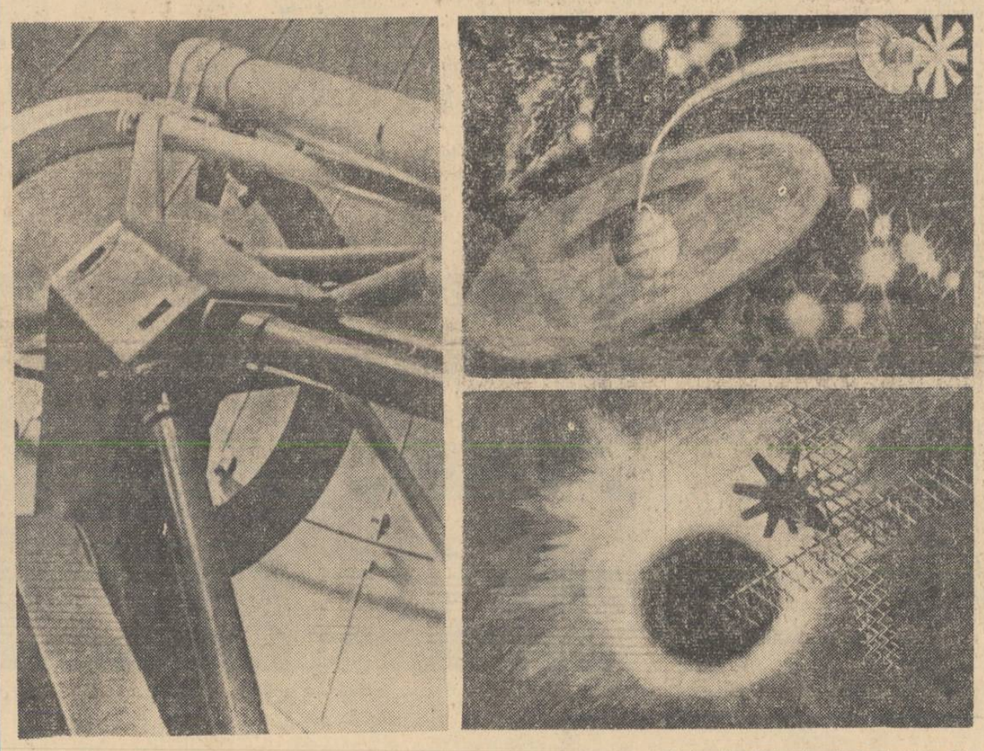

STÎNGA: Telescop cu un diametru de 2,6 metri, instalat la observatorul astrofizic din Crimeea al Academiei de Științe a U.R.S.S., DREAPTA: două ilustrații care imaginează zborul navei comice, ocolind zonele de radiații, spre planeta Venus.

— Citiți articolul nostru din pagina a 2-a —

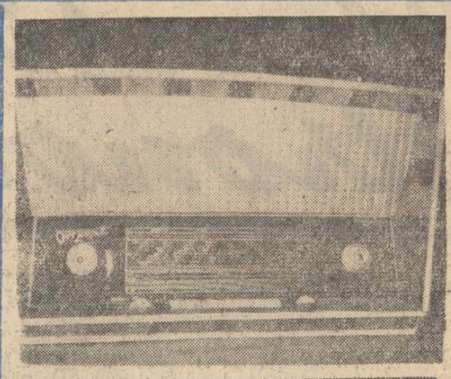

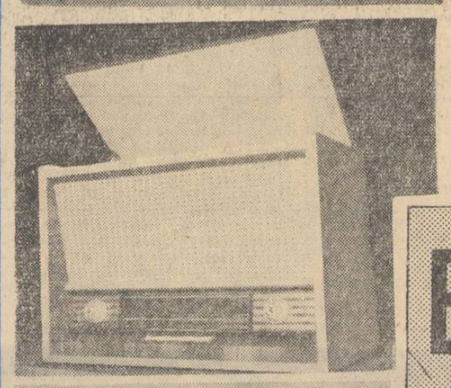

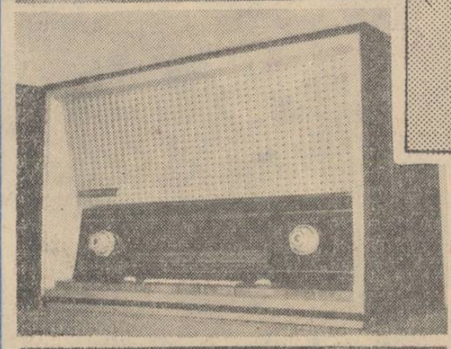

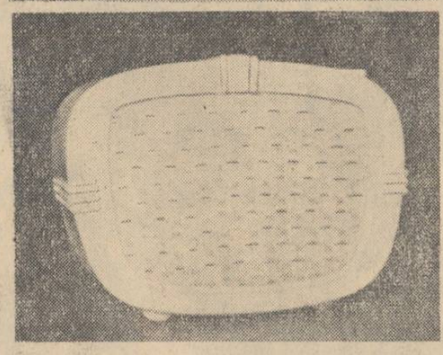

De sus în jos: radioreceptorul „Orizont"; radioreceptorul cu picup „Darclée"; radioreceptorul „Modern"; un nou tip de difuzor, din material plastic.

— *Alo, „Electronica"?*

— *Da, tovarășe! a răspuns prompt telefonista de la centrală.*

— *Dați-mi, vă rog, legătura cu tov. inginer șef adjunct Mihai Alexe.*

— *Aveți legătura!*

— *Tovarășe inginer Alexe, redacția „Magazin" a fost informată că la Pavilionul de mostre de mărfuri din Șos. Kisseleff, veți expune o serie de noi tipuri de aparate de radio. Am dori să cunoaștem cîteva amănunte în legătură cu aceste aparate, care vor fi produse în serie în anul 1962.*

— *Da, tovarășe! Poftiți la noi, în șoseaua Baicului!*

★

Întotdeauna cînd pășesc în secțiile de lucru ale „Electronicii", am impresia că mă aflu într-o autentică cetate a muzicii. Aici doar se proiectează și se făuresc acele „cutii magice", care retransmit simfonii nemuritoare, arii din opere, melodii de dor, de dragoste...

An de an, constructorii de la „Electronica" devin mai inventivi, cuceresc o nouă treaptă în domeniul radiotehnicii. Și acum, trecînd din secție în secție, bloc-notesul se umple cu noi și noi... noutăți.

— *Într-o nouă secție, ne spune ing. Paul Apostol, constructor șef,* au început să funcționeze linii de fabricație pentru piese de radio, începînd cu rezistențele clasice, circuitele imprimate și sfîrșind cu condensatoarele de diverse tipuri (electrolitice, ceramice, cu hîrtie metalizată etc.).

ELECTRONICA 1962!

— Construim un nou corp de clădire, *ne informează ing. șef adjunct* M. Alexe. Acest corp va adăposti magaziile pentru piese și produse finite. E nevoie de o asemenea construcție, întrucît numărul produselor finite sporește mereu *(de curînd a fost produs al 1.015.000-lea aparat de radio).*

— Nu uitați masele plastice! *intervine în discuție* Gheorghe Terza, *șeful laboratorului de radio-recepție.* Ele capătă la noi o largă utilizare, atît ca piese de înlocuire interioară a unor metale, cît și ca piese ornamentale *(butoane, clape).*

Firește, toate lucrurile aflate sînt interesante. Ne bucură și faptul că crește numărul inovațiilor, economiile antecalculate pe acest an ridicîndu-se în această mare uzină la circa 1,100.000 lei. Ceea ce trezește însă în mod deosebit interesul general este produsul finit, noile tipuri de radioreceptoare create prin efortul colectiv al „Electronicii". Unde se află acestea? În atelierul tov. Anton Nica, *din secția de prototipuri.*

Pe urmele lui Jean Bart...

...Un vînt rece și sărat dinspre largul mării se-ntărește mereu, și mereu crește zgomotul valurilor ce se izbesc de chei, spărgîndu-se într-un muget sălbatic pierdut departe, în întunericul pustiu al mării. Cîteva unde negre se desprind din depărtare și cresc gonind spre port...

Mircea SCRIPCA
Fotografii: A. CONSTANTINESCU

● *(Continuare în pag. 3-a)*

LA POALELE GUTINULUI

Primele lucruri care te surprind cînd sosești aici la poalele Gutinului, în centrul minier Baia Mare, sînt noul centru, noile cartiere, șirurile întregi de magazine strălucitoare.

★

...La Baia-Mare se construiește mult și intens. Directoarea muzeului regional e chemată aproape săptămînal la vreunul din noile șantiere de locuințe: cu ocazia săpăturilor fundațiilor se descoperă multe vestigii ale trecutului. La început, arheologii stăteau nedumeriți la gurile imenselor gropi: relicve de acum 3—400 de ani sînt îngropate la 3—4 metri adîncime! În alte părți, asemenea straturi grăiesc — în limbajul cunoscut numai de arheologi — despre mileniile apuse...

Despre „Urbs dominarum" — ca oraș al minelor, se vorbește în cronicile de la începutul mileniului nostru. Trecutul Băii-Mari e ca un talaz de valuri care înaintează și se retrage timp de secole. „Motorul" acestei tălăzuiri de oameni era „febra aurului". Aventurieri de toate soiurile din Europa centrală și occidentală erau atrași de mirajul „diavolului galben". Cînd nenorocirii de „băieși" localnici dădeau de vreun filon bogat de aur, cavalerii „îmbogățirii de peste noapte" veneau în goană mare spre malurile Săsarului. Atunci cînd filoanele se dovedeau îmbelșugate, „Urbs dominarum" era asaltat de samsari și aventurieri de toate felurile. Apăreau la început corturi, apoi barăci, mai tîrziu case de bîrne, clădiri de piatră și cărămidă. Apoi filonul seca. Refluxul era la fel de năvalnic, ca și afluxul. „Cavalerii" își lăsau baltă tarabele, corturile, pînă și casele de piatră, tălăzuind spre alte meleaguri, în căutarea vițelului de aur. Aventurierii din epoca feudalismului și capitalismului au lăsat în urma lor multă zgură și foarte multă sărăcie. Fiindcă ei au plecat, unii îmbogățiți,

Vasile CĂLĂRAȘU

● *(Continuare în pag. 3-a)*

În clișeu, antrenorul federal Gică Popescu, la un meci de trial, dă unele indicații tactice jucătorilor Pircălab, Voinescu și Tătaru

Fotbal!

DUBLA ÎNTÎLNIRE DINTRE SPORTIVII ROMÎNI ȘI TURCI LA BUCUREȘTI ȘI ISTANBUL

CITIȚI REPORTAJUL NOSTRU DIN PAGINA 5-a

5 MINUTE CU... PROF. PAOLO D'ANTONI

președintele Comitetului regional sicilian pentru sărbătorirea Risorgimento-ului

Manifestările prilejuite de sărbătorirea Centenarului unității Italiei au adus în aceste zile în mijlocul nostru un grup de reprezentanți de seamă ai vieții politice și culturale din Italia. Printre oaspeți se află și prof. Paolo D'Antoni, membru al guvernului regional sicilian și președinte al Comitetului regional sicilian pentru sărbătorirea Risorgimento-ului, care ne-a împărtășit cu amabilitate impresiile domniei sale asupra vizitei în țara noastră.

— Consider că festivitățile ce au avut loc constituie un schimb de speranțe și semințe ale prieteniei și, lăsînd la o parte modestia, mi se pare firesc ca un sicilian să vină la București pentru a participa la inaugurarea bustului lui Garibaldi.

— *Vă referiți, desigur, la tradițiile raporturilor prietenești dintre țara noastră și Italia...*

— Personal am făcut unele studii asupra lui Bălcescu, și pot spune acum cu deplin temei că între cei doi mari oameni pe care i-a avut națiunea romînă și italiană există multe asemănări. Una dintre ele este și acea coincidență că destinul lor a fost legat de Sicilia și Palermo. Bălcescu și-a încheiat scurta dar avîntata lui viață la Palermo unde, de altfel, în două perioade de timp diferite, între anii 1847—1852 a lucrat la definitivarea unei părți a celei mai importante opere pe care a scris-o — chiar dacă a rămas neterminată, — și anume „Istoria romînilor sub Mihai Vodă Viteazul". Mesajul de pace între popoare, supremul apel la bunăvoință adresat tuturor — celor puternici ca și celor slabi — tuturor celor care sînt oameni, aparține deopotrivă lui Bălcescu ca și lui Garibaldi.

— *Cum vă simțiți la noi în țară?*

— Sînt de puțină vreme în Romînia. Contactul cel mai important l-am avut deunăzi la sesiunea festivă a Academiei. Cu această ocazie, am avut un interesant schimb de păreri cu distinși oameni de știință romîni care, trebuie să arăt, sînt extrem de bine documentați asupra mișcării politice, istorice, literare și filozofice a Italiei. M-am simțit, cum s-ar spune, ca în propria mea familie culturală. O altă surpriză plăcută a fost aceea de a putea constata că limba italiană este mult mai răspîndită în țara dvs. decît mi-aș fi putut închipui. Același lucru se poate spune și despre interesul neașteptat de mare pentru operele scriitorilor italieni. Am mai putut observa iarăși că arta muzicală a Italiei este cunoscută nu unui cerc restrîns de auditori ci maselor largi ale poporului.

— *Ce impresie v-a făcut poporul nostru?*

— Avînd prilejul să cunosc populația Bucureștiului, mi-am dat seama că la dvs. nu există nemulțumiri sau pesimism. Am dobîndit convingerea că poporul dvs. are preocuparea de a munci în chip serios pentru a-și făuri o soartă cît mai bună. Conducătorii dvs. au pregătit planuri și proiecte pentru a realiza cît mai bine acest viitor.

Sorin ROIBU

Trei cadre din filmul romînesc în producție „Post-restant".

POST-RESTANT

Însoțind echipa de filmare a studioului „București"

Se filmează în elegantul cămin al studenților Facultății de Științe Juridice. În seara aceasta, strălucitoarele lumini de neon par simple luminări în fața miilor de wați ale reflectoarelor, iar într-unul din saloanele care, în mod obișnuit, păstrează tăcerea odihnei, acum răsună acorduri de muzică în ritmul căreia se dansează. În sală a intrat un tînăr înalt. Deși acum are părul blond închis, îl recunoaștem ușor: este Iurie Darie. (Am aflat că subiectul filmului i-a cerut să-și schimbe culoarea părului). Mantaua de piele îi este udă de ploaie. Pare speriat. Se adresează unei perechi care își întrerupe pentru o clipă dansul. Ea este blondă și o cheamă... Vasilica Tastaman; el este Ion Dichiseanu.

— Am deschis din greșală o scrisoare care nu-mi aparține... Era adresată inginerului Filip Maltopol.

— *Cine-i scria?*

— O fată... Liliana. Îi este bolnavă bunica.

— Nu-i nimic — rîde fata cea blondă — o să-i treacă, și-și continuă veselă dansul.

Sandu MARIAN

● *(Continuare în pag. 4-a)*

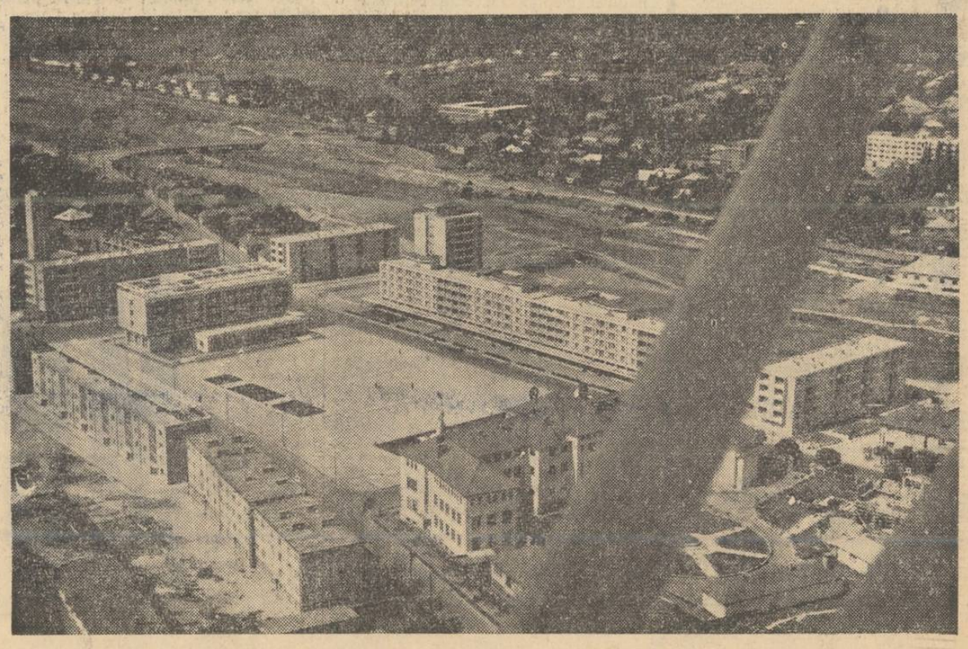

Baia Mare: Piața „Victoriei" **Fotografia: Andrei ȘUTH**

DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI

DE OBICEI, în bucătărie, răcitorul sau frigiderul este plasat cît mai departe de mașina de gătit. Un colectiv de specialiști din uzina de aparate cu gaze din Lvov (U.R.S.S.) a elaborat recent prototipul unei „combine", formată dintr-un frigider și... o plită de gătit.

●

ELEVUL Vitalii Krasicov din clasa VIII-a a liceului din Novosibirsk, a construit recent, împreună cu cîțiva colegi... un autoturism. Toate piesele mașinii (cu excepția motorului și a roților) au fost confecționate de tinerii constructori.

●

ÎNTR-UN ou de pinguin a fost montată o instalație care a permis stabilirea temperaturii în timpul clocirii și transmiterea respectivelor date. S-a stabilit că în timpul celor mai mari geruri din Antarctica, temperatura în timpul clocirii nu scade sub 33,6°C.

●

„TRADIȚIONALA" întrecere de sărituri la care concurează broaște a avut loc recent în S.U.A. A cîștigat „americana" Lotte Bille; la triplu salt ea a înregistrat rezultatul de 4,61 m. Performanță care nu este decît cu 50 cm. mai prejos de recordul mondial oficial!...

●

ÎN SECOLUL al XVIII-lea, un renumit medic parizian a urmărit să afle care anume „otravă" ucide mai repede: ceaiul conținută în cafea sau cea din ceai? Acest discipol al lui Esculap era convins de acțiunea nocivă a acestor băuturi. Obținînd permisiunea de a-și efectua experiențele pe doi condamnați la moarte, el a administrat zi de zi celor doi cîte 3 cești de ceai, respectiv cafea. Să vedeți rezultatele îndelungatei experiențe: condamnatul care a consumat ceai a trăit pînă la vîrsta de 70 de ani, iar celălalt a murit la vîrsta de 80 de ani. În ce-l privește pe medicul în cauză, el nu a putut constata rezultatele experiențelor sale, căci, deși nu a băut nici ceai nici cafea, a încetat din viață în vîrstă de 62 de ani...

●

PROFESORUL american Connor a studiat influența alcoolului, slujindu-se ca animale de experiență de pisici și șoareci, care primeau drept băutură, la alegere, apă sau rachiu.

Savantul a constatat că animalele preferau băutura alcoolică. Însă ele cunosc măsura și nu beau niciodată pînă la pierderea conștiinței. Deducție extrem de importantă!

●

ÎN ARHIVA unei companii de asigurări din New York se găsesc enumerate aproape toate cazurile de scufundare a navelor de-a lungul timpului. Printre cazurile de scufundări tragice a fost inclusă și aceea a corăbiei biblice a lui Noe... Iată ce se scrie, cu privire la această corabie: „Corabia lui Noe a fost

construită în anul 2248 î.e.n. Materialul de construcție — lemn de esență necunoscută. Lungimea navei — 300 coți, lățimea — 50 coți, înălțimea — 20 de coți. Corabia era destinată transportării animalelor. Proprietarul corăbiei: „Noe și fiii". Ultima dată a fost văzută în apropiere de munții Ararat. Cauzele scufundării nu sînt cunoscute"!

●

UN OARECARE Ernest Walker din S.U.A. a scos de sub tipar „Dicționarul anglo-cimpanzeu". După părerea autorului, exprimată în prefața dicționarului, cimpanzeii au o „limbă" a lor, pe care autorul și-a însușit-o în timp ce funcționa ca director al unei grădini zoologice.

●

LA LEIPZIG a apărut recent o enciclopedie de matematică, la care au colaborat edituri din ambele state germane, precum și specialiști din alte țări. În această lucrare sînt reprezentate aproape toate disciplinele matematicii, cuprinzînd o istorie a acestei științe și date bibliografice cu privire la peste 400 de matematicieni renumiți din secolele XIX și XX.

●

ÎN TIMPUL unei excursii pe un lac din R. F. Germană, fulgerul a căzut pe o barcă încărcată cu pasageri. A fost lovit de trăznet un pasager care a avut acoperit un dinte cu o coroană metalică.

●

LA UNELE frizerii din Moscova există secții de... autodeservire. Clientul găsește pentru bărbierit toate ustensilele de care are nevoie inclusiv săpun, cremă etc.

Ofensiva astronomiei

ARTICOL SPECIAL PENTRU „MAGAZIN"

Un renumit om de știință din Uniunea Sovietică a comparat în mod plastic procesul cunoașterii științifice a naturii cu o luptă de stradă. În încleștarea pentru cucerirea unei clădiri înalte este foarte greu să pătrunzi la etajul următor. De îndată însă ce atacul este declanșat, atacanții se răspîndesc cu iuțeală pe culoarele etajului și se înființează lupta. Prin brecșa care s-a format pătrund mereu forțe noi.

La fel și în dezvoltarea științei există etape care marchează pătrunderea la un etaj superior, într-un domeniu nou. Asemenea perioade sînt foarte productive — descoperirile urmează una după alta. Probleme ce păreau foarte dificile își găsesc o rezolvare surprinzătoare.

Nu de mult, în fața ochilor noștri o asemenea pătrundere în lumea atomului a fost săvîrșită de fizică. Lupta pentru acest etaj continuă. Curînd ea a adus omenirii o nouă serie de descoperiri remarcabile.

În prezent, o perioadă nu mai puțin rodnică în dezvoltarea sa o trăiește astronomia — știința despre corpurile cerești, despre structura universului. Lucrul acesta este legat, în primul rînd, de efectuarea cu succes a zborurilor cosmice.

Precum se știe, astronomia a fost întotdeauna o știință de observație, care a studiat obiective îndepărtate, aflate la distanțe uriașe de Pămînt. Secole la rînd, singurul vestitor al lumilor îndepărtate era raza de lumină. Lumina observată prin telescop ajuta oamenilor de știință să determine situația astrilor, studierea deplasării lor pe bolta cerească și, în felul acesta s-a putut întocmi un tablou real al structurii Universului.

În ajutorul astronomiei a venit fizica. Ea a adus metode cu ajutorul cărora au putut fi „descifrate" informații din domeniul undelor luminoase. Faptul acesta a permis realizarea unor descoperiri remarcabile. Și totuși observațiile astronomice erau „încătușate" de atmosferă. Raza de lumină nu este singurul vestitor al lumilor îndepărtate. Cercetarea undelor electromagnetice care străbat atmosfera, precum și cercetarea razelor cosmice primare ar fi putut extinde în mod considerabil cunoștințele noastre despre Univers.

O privire spre Cosmos

In laboratoarele Universului

A fost un timp cînd astronomia se ocupa în special de studierea poziției și deplasării corpurilor cerești. Apoi astronomia a trecut la studierea naturii corpurilor cerești, iar în prezent obiectul cercetărilor astronomiei a devenit întregul spațiu cosmic, ca și procesele complexe fizice care au loc acolo. În prezent, ar fi greu de găsit un domeniu al științelor naturii fără de care studiul Cosmosului s-ar putea efectua. Pe de altă parte, științele moderne, ajutînd la descoperirea tainelor Universului, se îmbogățesc neîncetat ele însîle. Aceasta, întrucît spațiul cosmic reprezintă un laborator natural inepuizabil, care cuprinde o diversitate nesfîrșită de condiții fizice, de stări și de forme de mișcare ale materiei.

Nu întîmplător proiectul de Program al P.C.U.S. pune în fața științei sovietice sarcina studierii continue a Cosmosului, subliniind că aceasta trebuie să slujească la descoperirea de noi fenomene și legi ale naturii.

În această privință una din cele mai captivante probleme este studierea stării corpurilor în univers. Cu cîțiva ani în urmă, cunoscutul astronom sovietic acad. V. Ambarțumian a descoperit concentrații stelare extrem de instabile, asociații de stele. S-a stabilit că asociațiile constau din stele tinere, care s-au născut relativ recent. Cercetările ulterioare ale academicianului Ambarțumian au fost confirmate de observațiile efectuate de oameni de știință din alte țări. Ele au arătat că o situație analogă există și în lumea galaxiilor, gigantice insule de stele în Univers.

Totodată, atît în asociațiile de stele, cît și în acumulările de galaxii tinere, predomină deplasarea rapidă în toate direcțiile de la un centru anumit. Astfel se poate presupune că ele s-au născut din corpuri de dimensiuni mult mai mici și cu o densitate extrem de ridicată.

În ultimii ani fizicienii au descoperit existența unor deosebite particole nucleare — hiperoni, care se nasc în condițiile interacțiunii neutronilor cu alte particole nucleare. Ca rezultat al acestor interacțiuni, hiperonii sînt presați unul către celălalt. În condiții normale, hiperonii sînt instabili. De-abia s-au născut și se destramă imediat. Viața lor se numără în trilionimi de secundă. V. Ambarțumian și colaboratorul său G. Saakian au reușit să dovedească în mod teoretic că sînt posibile asemenea stări ale materiei în care substanța hiperonică poate să se mențină timp îndelungat în stare stabilă. Fragmentarea substanței hiperonice poate duce la formarea unor noi stele sau chiar la formarea unor sisteme stelare. Dezvoltarea ulterioară a acestor cercetări interesează nu numai astronomia dar și fizica. Ne aflăm aici în pragul unor noi forme de transformare a materiei și energiei.

Studierea galaxiilor a pus în fața științei încă o problemă captivantă. Punerea în funcțiune a marilor telescoape a permis, în ultimii ani, obținerea unor fotografii de calitate excelentă a numeroase insule stelare din Univers. Structura unora din aceste insule s-a dovedit foarte originală. S-au descoperit perechi de galaxii cu urme vădite ale interacțiunii care nu putea fi de loc explicată prin acțiunea forțelor gravitaționale clasice. Analizînd o serie întreagă de perechi de galaxii de acest fel, astronomul sovietic prof. Voronțov-Veliaminov a ajuns la concluzia că avem de-a face cu acțiunea unor forțe noi, necunoscute încă, care se manifestă doar în macrocosmos. Această ipoteză este întrutotul întemeiată. Cînd fizicienii au pătruns în tainele nucleului atomic, ei au descoperit că în microcosmos forțele gravitației nu joacă un rol esențial, cedînd rolul lor predominant unor anumite forțe nucleare. Și nu este nimic uimitor în faptul că un fenomen analog poate avea loc și în macrocosmos.

Viața în Univers

O problemă din cele mai captivante în astronomia modernă este problema existenței vieții și, în primul rînd, a formelor raționale superioare de viață în afara Pămîntului. În prezent, se poate considera stabilit cu precizie că viața reprezintă forma superioară a materiei, care ia naștere pe cale naturală din materie nevie, neorganică, în anumite condiții exterioare. A fost un timp cînd aceste condiții s-au creat la noi pe pămînt, însă ele au putut să ia naștere și pe alte corpuri cerești.

În ce privește sistemul nostru planetar, datele de care dispune știința modernă permit presupunerea cu privire la posibilitatea existenței pe planeta Marte a unor forme vegetale de viață. Privitor la planeta Venus, dispunem deocamdată de extrem de puține date, deși posibilitatea existenței unor organisme vii pe această planetă nu este nici ea exclusă. Se poate însă afirma, cu convingere aproape deplină, că în condițiile sistemului solar, cel puțin în prezent, singura planetă populată cu ființe raționale este Pămîntul nostru. Se pune întrebarea: există în limitele Cosmosului planete locuite?

Întrucît viața, așa precum o cunoaștem, se poate dezvolta numai pe planete, răspunsul la această întrebare se reduce în mare măsură la răspunsul la altă întrebare. Și anume, există în jurul celorlalți aștri sisteme planetare asemănătoare cu sistemul planetar solar?

Calculele statistice arată că în Galaxia noastră există miliarde de sisteme planetare. Savanții presupun că existența vieții pe unele planete ale acestor sisteme este probabilă, iar numărul acestor planete poate ajunge la cîteva sute de milioane. Firește că nu pretutindeni viața a apărut în același timp.

Dacă în alte regiuni ale Cosmosului există ființe raționale, nu se poate oare stabili o legătură cu ele fără a aștepta înfăptuirea zborurilor interastrale? Schimbul reciproc de informații cu privire la experiența acumulată ar spori considerabil posibilitatea ființelor raționale în lupta lor împotriva forțelor naturii.

Ieri încă asemenea idei puteau fi socotite de domeniul fanteziei. Dezvoltarea impetuoasă a științei face ca această posibilitate să devină reală. Minunatele experiențe pe care le-au efectuat recent savanții sovietici în ceea ce privește radiolocația planetei Venus arată că am ajuns la un progres colosal în radiotehnică, progres ce asigură posibilitatea stabilirii de radiocomunicații pe distanțe cosmice imense.

Aceasta permite să se treacă de pe acum la căutarea unor semnale radio artificiale. Poate că ele vor fi trimise în Univers către locuitorii sistemelor planetare apropiate de noi. Nu este nimic de necrezut în afirmația că într-un viitor nu prea îndepărtat omenirea va putea obține date din cele mai interesante cu privire la existența unor ființe raționale pe alte planete.

Geografia Cosmosului

Dacă în trecut astronomia făcea parte în esență din categoria științelor abstracte, dezvoltarea zborurilor cosmice a pus în fața ei sarcini cu caracter pur aplicativ. Este vorba de calcularea orbitelor navelor cosmice, efectuată cu ajutorul legilor mecanicii celeste. Totodată, este vorba de prognosticarea condițiilor fizice de-a lungul acestor orbite. Astronomii sînt aceia care trebuie să determine perioadele cele mai favorabile, cele mai indicate direcții ale mișcării în spațiul cosmic, să comunice dinainte explozîile posibile pe Soare, torenții corpusculari, aglomerările de substanțe meteorice și alte primejdii cosmice. În organizarea expedițiilor pe celelalte corpuri cerești, astronomii trebuie să lămurească condițiile fizice pe care le vor găsi cosmonauții acolo. Numai cunoașterea precisă a componenței chimice a atmosferei corpului ceresc, a presiunii atmosferice, a temperaturii, a naturii gravitației și a altor condiții fizice va permite elaborarea din timp a aparaturii corespunzătoare, necesară pentru asigurarea activității vitale normale a cosmonauților.

★

N-am putut să ne oprim decît la cîteva aspecte și probleme ale astronomiei moderne. În fața ei stau și numeroase alte sarcini. Multe din ele vor fi soluționate în colaborare cu celelalte științe; în colaborare cu fizicienii, astronomii vor continua studierea surselor energiei stelare și problemele originii elementelor chimice. Împreună cu geofizicienii, astronomii vor lucra la continua clarificare a influenței activității solare asupra proceselor din atmosferă. Iar împreună cu energeticienii ei vor rezolva problema folosirii practice a energiei solare inepuizabile.

Viktor KOMAROV
membru activ al Asociației unionale de Astronomie-Geodezie a Academiei de Științe a U.R.S.S.

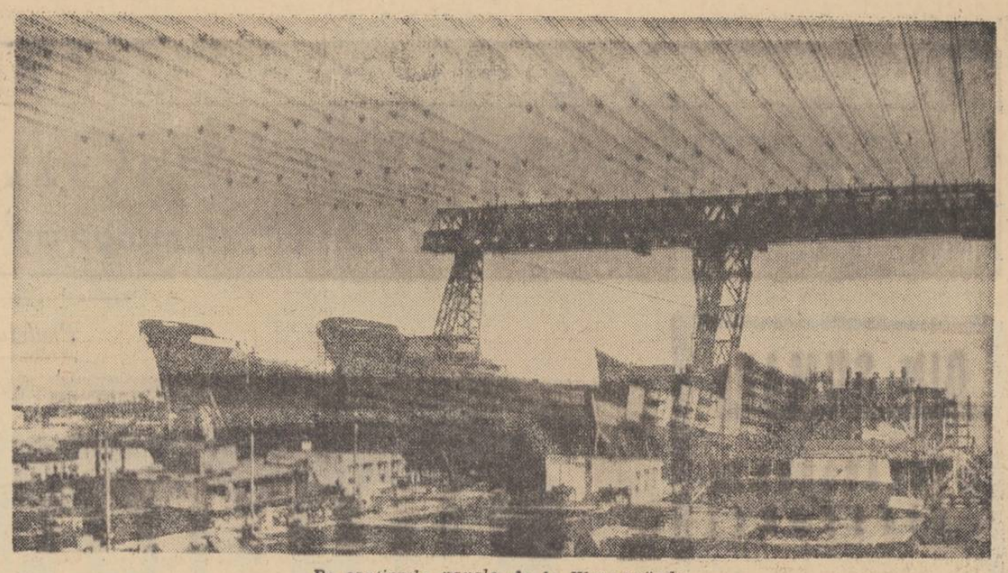

Pe șantierele navale de la Warnemünde

ÎNSEMNĂRI LA ANIVERSAREA R. D. GERMANE

„FERICIREA NOASTRĂ ESTE PACEA"

Warnemünde, țărmul Balticii... Pe zidul de piatră al unuia din digurile printre care vapoare din multe țări intră în port sau pleacă în larg, aproape de farul care, noaptea, ajută pașii pe apă ai călătorilor mării, am văzut scrise cu litere mari cuvintele:

„Fericirea noastră este pacea".

Cuvinte cu înțeles adînc, ele poartă pecetea noii vieți a tînărului stat german al muncitorilor și țăranilor, stat a cărui întemeiere — la 7 octombrie 1949 — a avut o mare însemnătate nu numai pentru poporul german, ci și pentru întreaga Europa.

„Fericirea noastră este pacea".

Am văzut, sintetizată în aceste cuvinte, viața unei țări în care, în adînc contrast cu stările de lucruri din Germania de vest, rădăcinile militarismului și politicii revanșismului au fost extirpate, a unei țări care se dezvoltă pe calea păcii și socialismului.

Am auzit cuvintele de mai sus în întreaga Germanie democrată. Le-am citit pe fețele atîtor vizitatori întîlniți în sălile muzeului din Dresda sau la memorabilele locuri din Weimar, unde Goethe și Schiller își dispută laurii poeziei. Dar le-am văzut și le-am simțit cuvintele acestea întruchipate mai ales într-o vastă activitate de construcție pașnică. În uzinele din Berlinul democrat sau din Iena. Pe șantierele navale din Rostok sau Warnemünde. În migala meșterilor ceramicii fine din străvechiul Meissen. În clădirea nouă a Operei din Leipzig. În faptul aparent divers zugrăvit de un ziarist din Rostok, în ultima zi a unei luni de toamnă:

— În luna aceasta, în orașul nostru s-au născut 1.000 de copii.

În întreaga republică, oamenii muncii desfășoară o activitate însuflețită în vederea îndeplinirii planului septenal — 1959-1965.

Cunoscînd aceste fapte, nu se poate trece cu vederea calea primejdioasă pe care merge celălalt stat german — Republica Federală Germană, unde la putere se află forțele militarismului și revanșei, unde foști generali ai lui Hitler nu fac secret despre planurile lor aventuriste de agresiune. La fel, nu se poate trece cu vederea absurda politică promovată față de R.D. Germană vreme de ani de zile în cercurile suspuse din Occident. Asemeni inchizitorilor medievali care, condamnînd pe titanul Galileo Galilei, își închipuiau că pot opri rotirea pămîntului, cercurile reacționare de la Bonn, Washington și din alte capitale apusene s-au străduit să ignoreze, să nege existența R.D.G., să refuze recunoașterea ei, căutînd să se amăgească cu iluzia că R.D.G. n-ar exista.

Dar viața nu iartă. Astăzi putem să vedem în modul cel mai clar că această politică a Occidentului a dat faliment. În ciuda voinței reacționarilor, Republica Democrată Germană, cu sprijinul frățesc al Uniunii Sovietice și al celorlalte țări socialiste, în strînsă unire cu ele, s-a întărit an de an, legăturile ei economice și culturale în lume s-au lărgit. Astăzi chiar și în rîndul celor ce refuzau să privească în față realitatea, se înmulțesc vocile în favoarea recunoașterii R.D.G. și a frontierelor stabilite la sfîrșitul celui de al doilea război mondial.

Cine a avut prilejul să viziteze în ultimii ani Berlinul, a putut să se convingă și mai bine, cum se spune pe viu, de necesitatea măsurilor pentru normalizarea situației Berlinului occidental prin transformarea lui într-un oraș liber, demilitarizat. Activitatea de subminare și provocări desfășurată aici de puterile occidentale și revanșarzii de la Bonn nu are pereche în lume. Spionaj și diversiune, difuzare de literatură și publicații subversive, respingătorul „negoț cu oameni", cu alte cuvinte folosirea Berlinului vestic ca trambulină a „războiului rece" și ca focar al unui război împotriva R.D.G. și a celorlalte țări socialiste, trebuie curmate odată pentru totdeauna. În mod firesc, oamenii muncii din R.D.G. și, alături de ei, oamenii cinstiți din lumea întreagă au salutat și aprobat măsurile legitime luate pentru securitatea frontierelor R.D.G., la fel ca și eforturile depuse de Uniunea Sovietică, de toate țările lagărului socialist pentru soluționarea problemelor privind Germania, pentru încheierea încă în acest an a Tratatului de pace menit să pună capăt rămășițelor celui de-al doilea război mondial în Europa.

În ziua cînd statul lor împlinește 12 ani de existență, urăm din inimă oamenilor muncii din R.D.G. succese și mai mari în construcția socialistă, noi succese în muncă și în lupta lor în folosul cauzei socialismului și păcii.

V. MUNTEANU

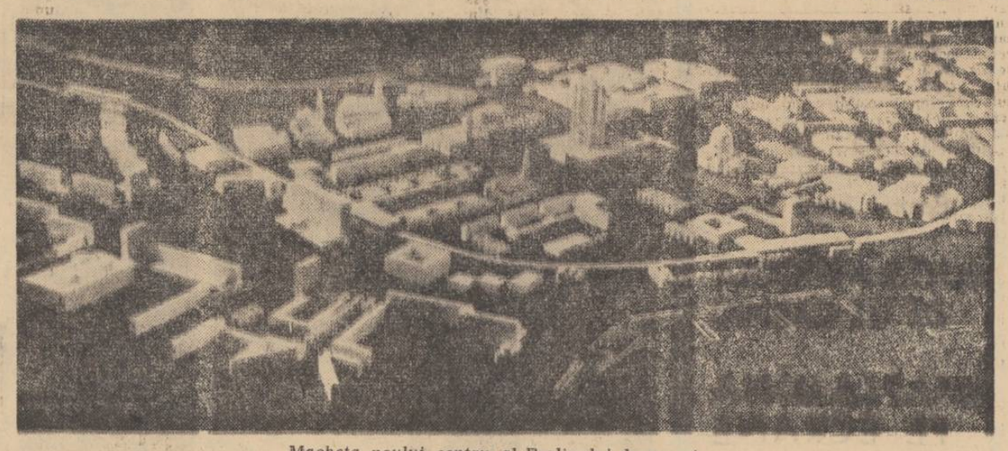

Macheta noului centru al Berlinului democrat

Libertate patrioților arestați în Germania Occidentală!

Dacă ar fi să dai crezare propagandei occidentale, atunci ți-ai putea închipui că democrația este cel puțin zeița protectoare a Bonnului. „Alegeri libere!", „Un model de democratism!", — cîte afirmații de acest fel nu au apărut în presa apuseană în legătură cu recentele alegeri parlamentare din R.F.G.?

Au trecut de atunci cîteva săptămîni. Și acum, în timp ce politicienii de la Bonn se află în toiul tîrguielilor pentru constituirea unui guvern convenabil monopolurilor vest-germane și militariștilor vest-germani revanșarzi, opinieii publice îi sînt cunoscute numeroase fapte cu privire la felul în care s-au desfășurat alegerile pentru Bundestagul vest-german.

În principiu, în alegerile pentru Bundestagul vest-german a putut candida orice cetățean din Germania occidentală. Cum s-au petrecut însă lucrurile în realitate?

Sînt semnificative, în acest sens, represiunile la care au fost supuse numeroase personalități din R.F.G. care și-au manifestat dorința de a candida în alegerile pentru Bundestagul vest-german. Au fost arestate numeroase personalități care se bucură de prestigiu în rîndurile oamenilor muncii: Karl Schabrod din Düsseldorf, Emil Sander din Oberhausen, Albert Stasch din Essen, Max Heiland din Dortmund, Iosif Schröder din Bochum, Karl-Heinz Malhofer din Recklinghausen. Campania de represiuni împotriva candidaților progresiști a cunoscut și provocări sălbatice ale bandelor de huligani fasciști. Schröder, ministru de interne la Bonn, a cerut oficial comisiilor electorale ale landurilor să nu înscrie pe listele electorale pe candidații progresiști care candidează individual.

Cine sînt cei care au fost arestați? Să amintim cîteva date despre unul dintre ei, Karl Schabrod. 4500 de zile și nopți — aproape 12 ani, atît a stat închis Schabrod în închisorile hitleriste. Iar din această perioadă a petrecut șase ani în detențiune celulară. Vina — una singură: convingerile antifasciste. Muncitor timpiar născut în anul 1900, intrat de tînăr în viața politică, Karl Schabrod era considerat de hitleriști ca fiind „primejdios". Imediat ce au venit la putere, cămășile brune l-au internat într-un lagăr de concentrare. L-au acuzat de înaltă trădare. 36 de zile și nopți a fost chinuit cumplit de anchetatorii hitleriști care încercau zadarnic să-i smulgă mărturisiri. Tribunalul nazist a pronunțat sentința: închisoare pe viață. Și poate că atunci cînd ziarele Reichului scriau despre această condamnare a lui Schabrod, reportajele de la proces le citea cu satisfacție și un tînăr referent în probleme educative în S.A.-ul lui Hitler, Schröder, actualul ministru de la Bonn...

În anii de după război, participînd activ la lupta pentru apărarea intereselor oamenilor muncii, Karl Schabrod a trebuit să înfrunte nenumărate persecuții dezlănțuite de autoritățile vest-germane împotriva tuturor luptătorilor pentru pace și democrație. În 1958, cînd a candidat la alegerile pentru Landtagul Renaniei de Nord-Westfalia, a fost condamnat la 9 luni închisoare. În 1961, a încercat să candideze la alegerile pentru Bundestag, în aceeași circumscripție electorală în care candida... domnul Schröder, ministrul de interne federal. Și de data aceasta, alături de alți patrioți, Karl Schabrod a fost arestat. Cît de mult glăsuiesc cuvintele rostite de el încă la procesul din 1958: „...Cînd am fost arestat, am cunoscut pe domnul procuror Stinshoff. Două lumi se confruntau în camera procurorului: domnul Stinshoff care întruchipa autoritatea statului și eu care am vrut să mă folosesc de dreptul prevăzut de legea electorală. Pentru domnul procuror baza democrației nu este poporul. Exemplul practic l-am trăit la 6 iulie 1958 cînd au avut loc noi alegeri pentru landtagul din Renania de nord-Westfalia. Trebuie să fie alegeri democratice pe baza unei legi electorale democratice. Eu am luat acestea în serios și am crezut că mă găsesc în posesiunea deplină a drepturilor mele acordate de stat și ca cetățean am dreptul să mă prezint la alegeri. Realitateq, impusă cu ajuterul unei circulare secrete transmise de Ministerul de Interne al landului circumscripției lor electorale și a comisiei electorale a landului, a dus la faptul că drepturile democratice nu au fost respectate. Din 1945 și pînă azi, au trecut atîția ani. Democrația a fost redusă pas cu pas. Unde sînt drepturile poporului, unde se mai respectă voința poporului? În cadrul dezbaterilor a fost citat un articol de fond din ziarul „Bild" în care s-a arătat procentajul de cetățeni ai Republicii Federale care au votat împotriva înarmării atomice a Bundeswehrului cînd au fost întrebați. Acesta a fost de aproximativ de 90 de procente. Dar suveranitatea poporului mai există numai formal. Ea este înscrisă în articolele constituției. În realitate, stăpînesc acei care, ca și înaintea anului 1914 sau 1939, iarăși sînt interesați în înarmare și război. De aici, de la marele capital și de la militarismul german reînviat provine amenințarea democrației și pentru noi toți — distrugerea".

O dovadă concludentă în sensul celor arătate de Schabrod o constituie și recentele alegeri pentru Bundestagul vest-german. Cea mai mare parte din deputați sînt reprezentanți ai marilor concerne, ai organizațiilor de industriași, adică a păturii care constituie cel mult 1 la sută din populația Germaniei occidentale. În timp ce aproximativ 5000 de junkeri și mari moșieri cu proprietăți de peste 100 de hectare au 20 de deputați în Bundestag, cei peste un milion de țărani cu mai puțin de 10 hectare nu au nici un reprezentant...

Schabrod, Sander, Stasch, Heiland, Iosif Schröder și Malhofer, curajoși luptători antifasciști, cu un minunat spirit de abnegație, cu o tărie de caracter care stîrnește admirație, solidaritate, continuă să fie ținuți arestați. Azi de Adenauer și Schröder, ca și ieri de Hitler. Faptul revoltă și trezește protestul plin de indignare al oricărui om cinstit. Eliberarea lor constituie o cauză a fiecărui om iubitor de pace.

N. STĂNESCU

Meridiane

REPORTAJ ★ REPORTAJ ★ REPORTAJ ★ REPORTAJ

De Ziua petrolistului

Brigadierul din Ţicleni

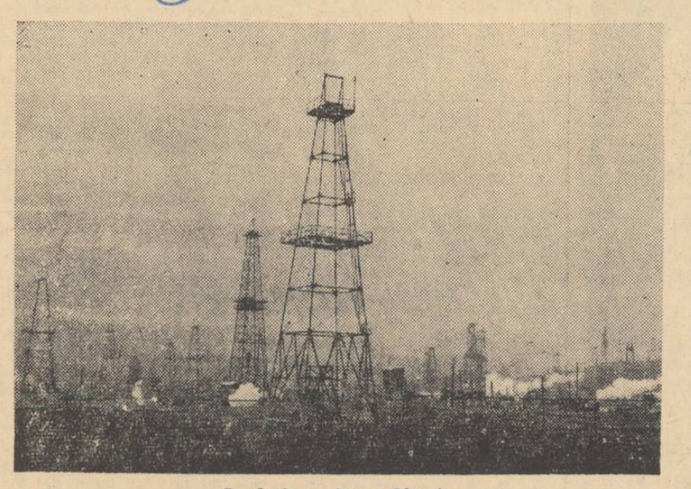

Sonde în regiunea Oltenia

În sală s-a lăsat liniştea. Cei prezenţi, sondori, maiştri sondori şi brigadieri — toţi căutători ai aurului negru în pămînturile Olteniei, aşteaptă să asculte părerea celui a cărui faimă a depăşit „graniţele" schelei. Calm, fără să se grăbească, un bărbat abia trecut de treizeci de ani, nu prea înalt, cu ochi ageri în privirea cărora citeşti hotărîrea, pasiunea şi dragostea de muncă şi de viaţă, se îndreaptă spre tribună.

Înainte de a-şi începe expunerea, simte nevoia să-şi adune gîndurile. Cu ce să înceapă? Despre avantajele forării cu turbina nu-i necesar să vorbească, deoarece ele sînt cunoscute de toţi cei prezenţi. În schimb, va împărtăşi pe larg metodele folosite, despre „secretele" succeselor obţinute de brigada lui, despre viteza de peste 1200 m/granic/lună realizată în ultima vreme, faţă de 700 m planificat, despre economiile de peste un milion realizate de brigada sa, despre steagul de fruntaş pe care-l deţine de mai multe luni, despre...

Atenţia cu care a fost ascultat, siguranţa răspunsurilor date de vorbitor la întrebările puse, mi-au trezit curiozitatea.

Cine este acest om încă tînăr, ascultat şi respectat de sondori şi maiştri trecuţi de prima tinereţe? Este el cumva mai vechi decît ceilalţi pe meleagurile petroliere ale Olteniei? Sau este deţinătorul unei baghete magice în faţa căreia adîncurile se deschid scoţînd la suprafaţă bogăţia milenară a pămîntului?

Nici una din presupuneri nu s-a adeverit. Este adevărat, pe meleagurile Olteniei, Constantin Popescu, brigadierul care a luat cuvîntul la consfătuirea amintită, este mai vechi decît mulţi dintre cei prezenţi fiind băştinaş din Ţicleni. Ca petrolist este însă mult mai tînăr, putem spune că de o vîrstă cu schela în care lucrează. Meseria a învăţat-o aici, odată cu forările ce se făceau în cadrul prospecţiunilor geologice. Cînd s-a descoperit ţiteiul, a ţinut să lucreze neapărat la forări „productive", cum obişnuieşte el să spună. Era interesant şi forajul de explorare, dar bucuria pe care o simte acum cînd o nouă sondă săpată de brigada lui începe să dea ţiţei este mult mai mare. În fiecare tonă de ţiţei vede răsplata muncii depusă de brigada lui. Dar brigadierul Constantin Popescu a învăţat să vadă mult mai departe. El ştie că cu fiecare tonă de ţiţei nou extrasă economia patriei noastre se va dezvolta într-un ritm şi mai rapid. Cunoaşte întrebuinţările şi foloasele ţiţeiului, obişnuieşte să povestească şi altora despre „minunăţiile" ce se pot fabrica din ţiţei.

În această dimineaţă este grăbit. În goana bicicletei care-l poartă de acasă la sondă, are totuşi timp să facă unele reflecţii...

Cît de mult s-au transformat Ţiclenii noştri! Din cătunul uitat, cu case joase şi uliţe noroioase n-au rămas decît puţine amintiri pe care le vom şterge curînd, gîndeşte Popescu. Iată locuinţele petroliştilor, „colonia" — cum este denumită —, arătoasă şi modernă concurează cu cartiere de oraş. În cealaltă parte s-a ridicat noul cinematograf. Bună treabă şi cu cinematograful ăsta, eşti la curent cu toate filmele. Uite şi complexul sanitar. Acum nu mai este nevoie să te deplasezi zeci de kilometri pentru o afurisită de măsea, o radiografie sau mai ştiu eu ce beteşug. Şi bicicleta îl poartă mai departe. În faţa noului club Popescu zîmbeşte mulţumit de înfăţişarea zveltă a clădirii. După ce trece de şcoala medie serală, în faţă îi apare complexul comercial. Aici se aprovizionează petroliştii, începînd de la pîine pînă la stofe şi cele mai noi aparate de radio. În complexul de deservire aflat în imediata apropiere şapte diferite ateliere asigură cerinţele vieţii de fiecare zi a petroliştilor.

...În zare, se deschide perspectiva noilor sonde. Peisajul industrial al Ţiclenilor. Mergînd pe drumul ce şerpuieşte printre sonde, brigadierul începe să se gîndească la munca care-l aşteaptă. Cu cît o fi depăşit planul schimbul de noapte? Cu cît ne-am apropiat de stratul de ţiţei?

Iată-l ajuns la schelă. Şeful schimbului de noapte raportează brigadierului rezultatele obţinute. Împreună se sfătuiesc ce mai au de făcut. Brigadierul întreabă dacă n-au fost necazuri, dacă turbina a funcţionat normal.

Echipa de zi a preluat schimbul. Constantin Popescu a început o nouă zi de muncă.

Anton DROST

Un dar din America de Sud

Un pachet cu daruri din îndepărtata Americă de Sud, mai precis din Argentina, a sosit zilele acestea în Capitală. Curiozitatea oamenilor de ştiinţă a fost mare, fiecare dorind să afle cît mai repede conţinutul misivei care străbătuse oceanul cu indicaţia precisă de a fi predată muzeului bucureştean de istorie naturală. Să luăm numai mica cutie din care ieşi la iveală o sculptură reprezentînd capul unui indian şi încă este de înţeles cauza entuziasmului muzeologilor. Deosebit de ingenios lucrată, dintr-un material necunoscut la noi în ţară — coaja fructului zapallo, un fel de nucă de cocos — sculptura denotă măiestria indigenilor sud-americani. Îmbrăcat cu un coif, din care atîrnă o şuviţă de păr auriu, atît buzele roşii-naturale cît şi desenul colorat al ochilor ce par că te privesc cu insistenţă, întreaga figură denotă o operă sculpturală de mare valoare artistică. Din textul alăturat darurilor aflăm că piesa respectivă a fost achiziţionată din regiunea Matto-Grosso, Brazilia, regiune bogată în diamante, şi că sculptura are o vechime de 80 de ani.

Iată apoi un arc cu şase săgeţi originale, confecţionate dintr-un lemn foarte dur provenit din arborele lapacho, pom ce creşte în America de Sud

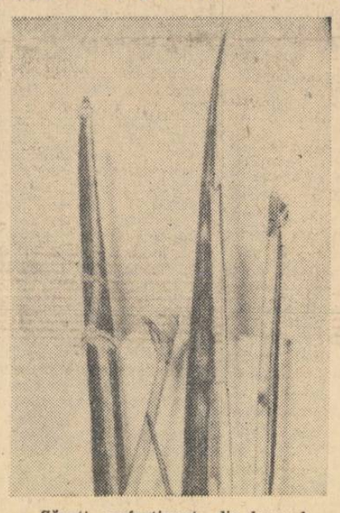

Săgeţi confecţionate din lemnul lapacho.

şi care poate înlocui fierul. Interesant la aceste săgeţi este faptul că vîrfurile lor sînt din acelaşi lemn şi că armele respective sînt şi astăzi folosite de indienii care trăiesc în Brazilia şi Argentina şi mai ales de către cei din jungla Amazonului, fie pentru teme sportive fie în diversele lupte dintre triburi. Alături de arme se mai află o bară lungă de lemn nefinisat, lemn din care s-au făcut săgeţile. Bara este atît de grea încît crezi că ai de-a face cu o bară metalică. Toate armele sînt din regiunea Chaco, nordul Argentinei.

Printre obiectele trimise se mai află trei ceşcuţe, miniaturi de ceramică colorată, lucrate de băştinaşii din provincia Jujuy — Argentina. Ornate cu diverse desene geometrice şi figuri de animale şi păsări, necunoscute nouă, în patru-cinci culori, ele reprezintă motive naţionale din regiunea respectivă. Privind aceste micuţe vase din pămînt ars îţi dai seama de deosebita măiestrie a celor ce le-au confecţionat. Tot în pachet s-a găsit o curea din piele împletită în mod original, în patru colţuri, lucrată artistic, elastică, de culoare maro-deschis, realizată de indienii din sudul Patagoniei.

Din punct de vedere ştiinţific, colecţia etnografică primită din America de Sud de către muzeul de istorie naturală „Gr. Antipa" este importantă deoarece ne arată cîteva din obiceiurile şi preocupările vechilor triburi de indieni care trăiesc şi astăzi în pădurile de nepătruns ale junglei.

Simion SĂVEANU

Fotografii: A. CONSTANTINESCU

Cap de indian, în culori, sculptat în coaja fructului zapallo.

Ceşcuţă din ceramică colorată lucrată de indienii din provincia Jujuy

B-12, C-512 şi C-650 au promovat...

Anul acesta — pe suprafeţe de mii de hectare ale gospodăriilor de stat — se vor introduce pentru prima dată în cultură noile soiuri de grîu create: Bărăgan 12, Cenad 512 şi Cluj 650 (din relatarea ing. A. Butică din Departamentul Gostat).

În ultimii ani s-a ridicat problema folosirii pe scară cît mai mare a soiurilor de cereale de înaltă productivitate. Asemenea soiuri pot valorifica mai bine cantităţile mari de îngrăşăminte, pot reacţiona puternic la o mai bună lucrare a solului şi la aprovizionarea lui cu apă.

Crearea de noi soiuri şi îmbunătăţirea soiurilor aflate în cultură nu este o problemă din cele mai uşoare. De ea se ocupă o categorie specială de agronomi: amelioratorii. Aceasta nu înseamnă că n-au existat cazuri cînd simpli practicieni au reuşit, după ani îndelungaţi, să scoată la iveală plante cu calităţi noi, superioare. În trecut, munca amelioratorilor din ţara noastră — de loc încurajată şi sprijinită — se desfăşura adesea la întîmplare. Nu se dădea importanţă studiului aprofundat al cîmpului de selecţie, se neglija în totalitate „educarea" materialului hibrid pe un agrofond superior. Prizonieri adesea ai concepţiilor înapoiate de dezbinare a hibrizilor, amelioratorii făceau extragerea „elitelor" din material hibrid ajuns în generaţia a 5-a pînă la a 9-a.

În anii de democraţie populară, cercetătorii ştiinţifici, însuşindu-şi metoda dialectică de cercetare a fenomenelor din viaţa plantelor, de interpretare materialistă a acestora, legîndu-şi tot mai mult cercetările de nevoile practicii, au reuşit să obţină o seamă de rezultate în ameliorarea lor.

„Oamenilor de ştiinţă din agricultură — *arăta tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej la Congresul al III-lea al P.M.R.* — le revine sarcina să creeze într-un timp scurt hibrizi de porumb, soiuri de grîu şi alte plante de cultură productive şi de calitate superioară". *Munca cercetătorilor agricoli a fost reorganizată, îmbunătăţită. În ultimul timp, în cadrul diverselor institute cu caracter ştiinţific şi didactic, la cîteva staţiuni şi baze experimentale au fost obţinute o serie de noi soiuri şi linii de grîu, hibrizi de porumb, soiuri de plante legumicole, tehnice şi furajere.*

Ne vom opri în cele ce urmează doar asupra noilor soiuri şi linii de grîu create în ţara noastră. Aşa cum se obişnuieşte, Cenad 512, Cluj 650, 722, 49/554 şi 918, Bărăgan 12, ICAR 457—B, 495—C, 207—C şi altele au fost experimentate în reţeaua de încercare a soiurilor. S-a urmărit modul de comportare în cultură, s-au făcut comparaţii cu „soiul martor" A—15. Toate observaţiile căpătate în timpul cît liniile îşi făceau „stagiul" de experimentare erau notate cu cea mai mare grijă. După experimentările făcute timp de 2—4 ani s-au putut trage unele concluzii. Iată cîteva: „Bărăgan—12 faţă de soiul A—15 este mai precoce cu 2—3 zile. Rezistent la cădere. Cultivat în regiunile Bucureşti şi Oltenia a dat, la toate centrele de experimentare, sporuri de 95—709 kg. la hectar". *Mai departe:* „Cenad 512: rezistent la ger şi secetă. Însuşiri de panificaţie bune. Cu 3—4 zile mai precoce decît soiul Odvoş 241 şi Cenad 117. Spor de producţie: 165—570 kg. la hectar". *Ne oprim aici cu citarea concluziilor privind comportarea soiurilor şi liniilor noi create. Dar nu înainte de a aminti că cea mai bună apreciere a muncii cercetătorilor este faptul că, în aceste zile, în multe gospodării de stat se seamănă pe suprafeţe întinse noile linii de grîu Bărăgan 12, Cenad 512 şi Cluj 650. Şi acest fapt merită a fi consemnat.*

Th. MARCAROV

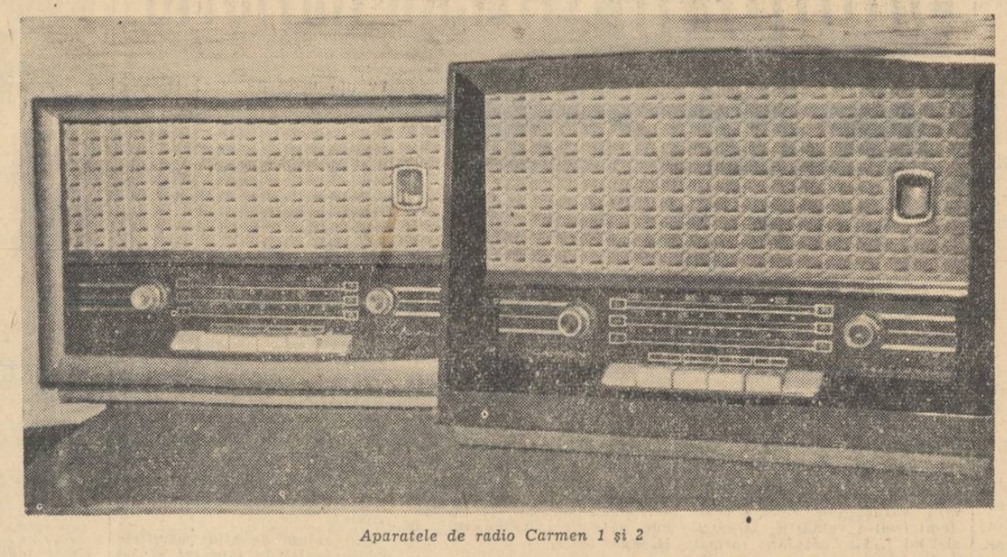

Aparatele de radio Carmen 1 şi 2

ELECTRONICA 1962!

(Urmare din pag. 1-a)

Hotărît lucru, Jean Bart e fermecător, nu numai prin binecunoscutul „Europolis" ci şi prin schiţele sale marine. Cîţi marinari nu vor fi ascultat, pe calea undelor, în largile lor peregrinări pe mare, acest fragment de „jurnal de bord"? Iar dacă difuzorul este şi el, la „înălţime", atunci audiţia e şi mai plăcută.

Pentru a satisface acest deziderat, constructorii de la „Electronica" au creat un nou tip de difuzor de radioficare, destinat cabinelor de vapor. Cu acest difuzor de mici dimensiuni ne-am întîlnit cel dintîi în secţia de prototipuri. Spre deosebire de actualele difuzoare dreptunghiulare, acest difuzor are o linie modernă, fiind construit din material plastic şi oferind o audiţie îmbunătăţită.

La drum plecăm însă şi pe... jos. În anul 1962, excursioniştii vor avea la dispoziţie un nou radioreceptor portabil în genul „Turistului".

De la „Carmen" la „Darclée"

Ne purtăm privirile mai departe, neştiind la care aparat de radio să ne oprim.

— „Mezinul" nostru este „Carmen"! **ne informează tov. Nica.** Aparatul iese din producţie acum, în trimestrul IV, iar la anul vom produce pe „Carmen 2"!

„Carmen" este un radioreceptor de masă tip superheterodină, de dimensiuni mici. Echipat cu 3 + 2 tuburi electronice (lămpi), aparatul va avea un comutator cu claviatură cu 4 clape culbutoare, funcţionînd pe 3 lungimi de undă: medii, scurte şi lungi. Un alt radioreceptor de masă va fi „Select". Posedînd acelaşi număr de tuburi electronice, aparatul va funcţiona pe lungimi de undă scurte, medii şi lungi, va avea un difuzor de 2,5 VA şi un ton de control cu reglaj continuu. „Electronica" a fabricat şi un radioreceptor cu picup de masă. Denumit „Privighetoarea", aparatul va avea 3+2 tuburi electronice, două difuzoare de 2,5 VA, comutator tip claviatură cu 5 clape şi picup cu 3 turaţii.

Iată, pe un stativ alăturat, un alt grup de aparate, care reprezintă paşii înainte ai constructorilor de la „Electronica". Primul din acest grup este radioreceptorul „Tomis", cu 5 + 2 tuburi electronice, comutator tip claviatură cu 6 clape, funcţionînd cu 4 lungimi de undă (lungi, medii, scurte şi ultrascurte). Alături zărim noul radioreceptor „Orizont", care are 5 lungimi de undă, comutator tip claviatură cu 7 clape, două difuzoare, iar scara — în desfăşurare liniară — executată în 2—3 culori. Lîngă „Enescu II" — o variantă îmbunătăţită calitativ şi ca mod de prezentare a lui „Enescu I" — zărim cele două tipuri „Rapsodia 1961" şi „Rapsodia 1962" — radio receptoare cu picup, echipate cu 5+2 tuburi electronice, două difuzoare, comutator tip claviatură cu 6 clape. În sfîrşit, ne întîlnim şi cu „Darclée", care este un radioreceptor montat într-o casetă elegantă din placaj de fag furniruit cu nuc şi paltin. Aparatul va avea 5+2 tuburi electronice, două difuzoare, game de undă lungi, medii, scurte şi ultrascurte.

Aparatul nr. 1 ce va fi produs în serie la „Electronica" în anul 1962, va fi „Modern". E un radioreceptor superheterodină cu 7+2 tuburi electronice, ochi magic de tip modern în formă dreptunghiulară. Acest aparat poate recepţiona emisiuni modulate în frecvenţă şi în amplitudine pe şase lungimi de undă: lungi, medii, scurte I, II şi III şi ultrascurte. Radioreceptorul este prevăzut cu antenă după (recepţie UUS), borne de magnetofon, borne de picup, reglaj separat pentru tonuri joase şi înalte şi registru de ton cu 4 poziţii („orchestră", „bas", „vorbă" şi „3 difuzoare"). Are posibilitatea de redare spaţială (sunet tridimensional). Comutatorul posedă o claviatură cu 8 clape, iar registrul de ton o claviatură cu 4 clape.

Orfeu

În secţia aceasta cu... surprize, ne-am întîlnit şi cu Orfeu. Nu era singur, ci împreună cu două combine ale „Electronicii".

„Orfeu" face parte din familia combinelor. După „Armonia" (o combină compusă din radio şi picup) şi după „Electronica" (o combină din radio, picup şi magnetofon), iată că a căpătat viaţă şi „Orfeu" (o combină din radio şi magnetofon). Radioreceptorul acestei combine va avea 7+2 tuburi electronice, 6 lungimi de undă (lungi, medii, scurte I, II şi III şi ultrascurte), precum şi reglare de ton cu etajul final în contratimp. Magnetofonul va fi de ultimul tip.

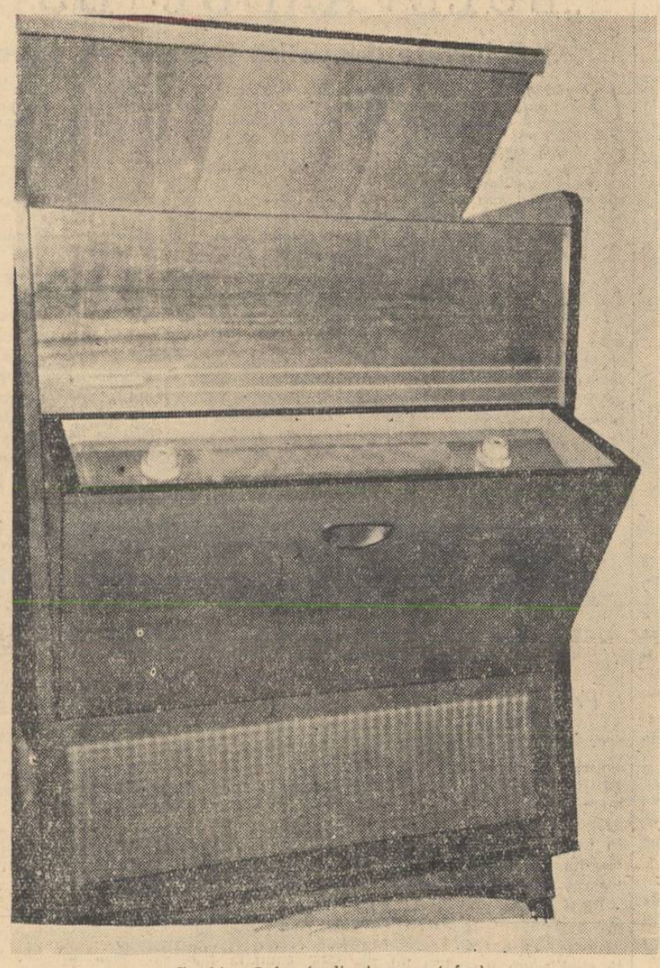

Combina Orfeu (radio + magnetofon)

★

Acestea sînt noutăţile de la „Electronica". Dacă doriţi să le vedeţi şi dv., poftiţi la Pavilionul de mostre de la Şosea. Mai precis: la standul cu radio.

Mircea SCRIPCA

La poalele Gutînului

(Urmare din pag. 1-a)

alţii punîndu-şi poftele în cui, dar pe malurile Săsarului au rămas băieşii, vlăguiţii mineri, „cîrtiţele muntelui", cum îi numeau în batjocură capitaliştii pe truditorii băimăreni...

Simboluri

Cartiere întregi, străzi mărginite cu blocuri noi, poartă azi numele minerilor comunişti care, în fruntea celor exploataţi şi asupriţi, au luptat în anii ilegalităţii împotriva caracatiţei capitaliste autohtone şi străine. În cartierul numit în memoria lui Ludovic Ohn, locuiesc acum, în blocuri semeţe, sute de familii de mineri, metalurgişti şi chimişti. În cartierul Săsar, clubul, cinematograful nou, ca şi întreprinderea minieră, poartă numele lui Petre Gheorghe. Numele eroilor clasei muncitoare simbolizează lapidar marile transformări prin care a trecut, la fel ca toată ţara, Maramureşul şi capitala nouă: Baia Mare. Întreprinderi mari, socialiste, cîteva mii de apartamente confortabile, şase şcoli noi, teatrul de stat, casa de cultură a sindicatelor, cluburile muncitoreşti, cinematograful modern din Baia Sprie, marchează, printre multe altele, aceste prefaceri ale Băii Mari. Noua piaţă a Victoriei, cvartalurile I. V. Stalin şi Ludovic Ohn sînt numai noile nuclee ale oraşului modern. Edilii oraşului au lăsat intact vechiul centru, cu construcţiile sale datînd de sute de ani. Astfel, Baia-Mare a devenit un centru urban original: luminoasele clădiri moderne, multicolore şi elegante, din piaţa Victoriei, avînd la parter magazinele largi, cu pereţi de sticlă şi oţel, constituie un bizar contrast cu clădirile înguste, cu acoperişurile ţuguiate, prăvălioarele întunecoase cu tavanurile boltite din vechiul centru. Şi acest contrast devine an de an mai izbitor, întrucît ceea ce s-a construit în ultimii 6—7 ani are o pondere mai mare decît ceea ce s-a „moştenit" de la ultimele opt secole. E adevărat că şi populaţia oraşului a crescut de peste 5 ori în decurs de un deceniu.

Zilele acestea, Baia-Mare a căpătat primul institut de învăţămînt superior din istoria ei încercată. Institutul pedagogic de 3 ani şi-a deschis porţile la 1 octombrie. Maramureşul are nevoie de sute şi sute de învăţători şi profesori. Are nevoie de ingineri, mineri, constructori, artişti, metalurgişti, energeticieni, chimişti. Fiindcă se schimbă nu numai înfăţişarea oraşului, ci şi conştiinţa celor ce-l locuiesc. Oamenii asaltează nu numai graficele întrecerii socialiste, ci şi zidurile cetăţii ştiinţei. Peste 6000 de muncitori maramureşeni învaţă la şcolile medii serale şi la alte cursuri. Peste 2000 de tineri maramureşeni, trimişi cu burse de către întreprinderile mari şi sfatul popular regional, studiază la diferite facultăţi din ţară.

La Baia-Mare întîlneşti pretutindeni pe străzi şi în plină cîmpie sau pantă de munte, grupuri de oameni înarmaţi cu bare de măsurat, teodoliţi sau benzi de măsurat. Între cartierul I. V. Stalin şi Piaţa Victoriei au fost amplasate recent 2000 din cele 4000 de apartamente care se vor construi în oraş pînă la sfîrşitul anului 1965. Zilele trecute, specialiştii au terminat cercetările geodezice pe şantierul viitoarei hidrocentrale, nod hidroenergetic şi baraj ce se vor construi la marginea oraşului. Constructorii fac acum ultimele lucrări de finisaje la modernul combinat de produse lactate.

Alţi constructori întrec zilele calendarului pe marele şantier al Flotaţiei centrale de minereuri, construcţie prevăzută în Directivele celui de-al III-lea Congres al Partidului. Pe calea 6 Martie, betoniştii au terminat recent al doilea planşeu pe şantierul noului combinat poligrafic din oraş. În cel mai strict înţeles al cuvîntului, oraşul Baia-Mare a devenit un imens şantier.

Vasile CĂLĂRAŞU

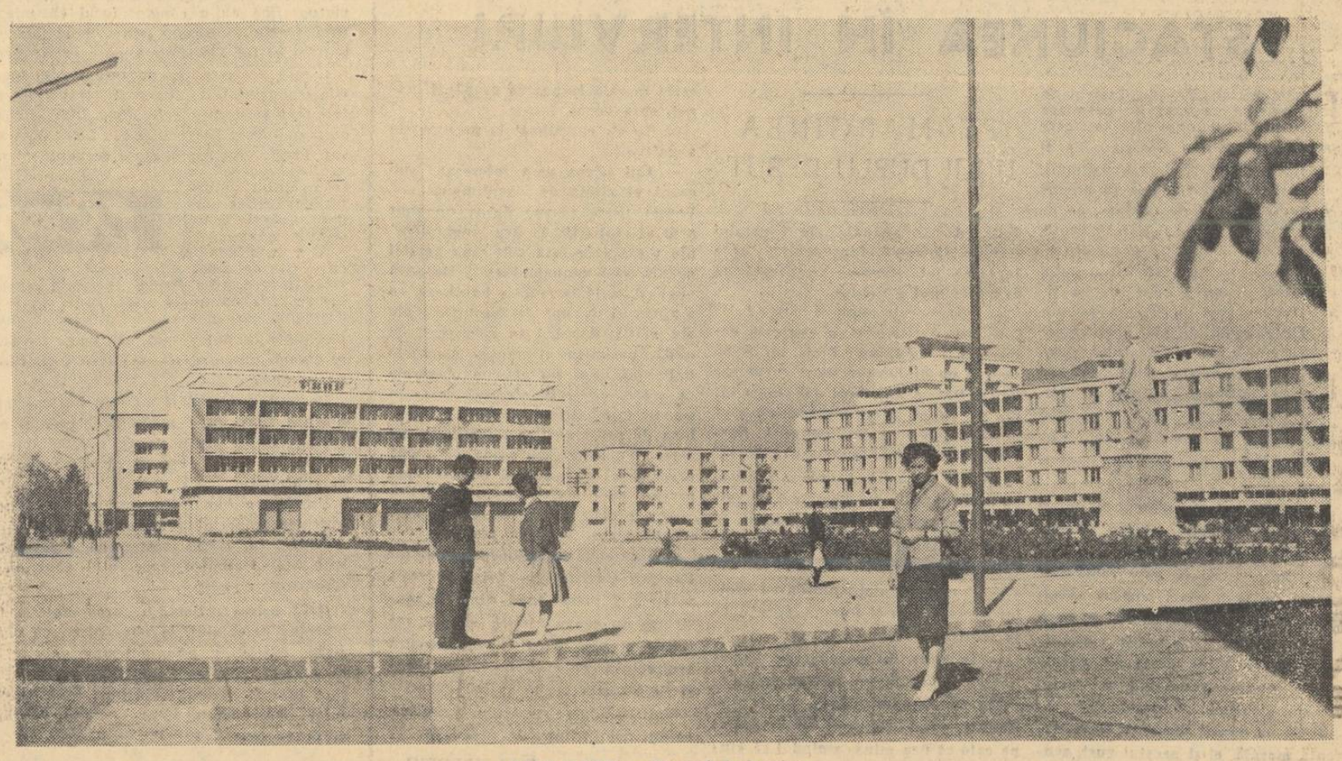

BAIA MARE — Blocuri de locuinţe

magazin LITERAR-ARTISTIC

Muzica

Concerte și prime audiții în Luna prieteniei romîno-sovietice

În cursul tradiționalei „Luni a prieteniei romîno-sovietice" vom avea prilejul de a asculta ultima simfonie a marelui compozitor sovietic Dmitri Șostakovici și anume „Simfonia a XII-a".

Ea va fi prezentată, în primă audiție, de orchestra simfonică a Radioteleviziunii, sub conducerea muzicală a dirijorului Iosif Conta.

„Romeo și Julieta" de Hector Berlioz

În cursul stagiunii bucureștene de concerte 1961—1962 vom avea prilejul de a asculta o lucrare necunoscută la noi, a marelui compozitor romantic francez Hector Berlioz.

Este vorba de compoziția „Romeo și Julieta", inspirată de tragedia lui Shakespeare. Berlioz și-a subintitulat lucrarea „Simfonie dramatică pentru solisti, cor și orchestră"

De fapt, „Romeo și Julieta" aparține, ca și „Damnațiunea lui Faust", audiată în anii trecuți, genului creat de Berlioz: „operă de concert".

Sarcina prezentării acestei prime audiții și-au luat-o corul și orchestra simfonică a Radioteleviziunii române, sub conducerea muzicală a dirijorului Emanoil Elenescu.

Un ciclu de lieduri inedite de Johannes Brahms

Editura vieneză „Schönborn" a publicat, sub îngrijirea lui Karol Geizinger, un ciclu de lieduri inedite de Johannes Brahms, intitulat „Lieduri pentru Ofelia".

Lucrarea este destinată unei voci de soprană și a fost compusă de marele compozitor cu ocazia reprezentării în 1873 a tragediei „Hamlet", pe scena Teatrului Național din Praga.

Rolul Ofeliei îl deținea actrița Olga Precheisen, în egală măsură artistă dramatică și cîntăreață. Cunoscîndu-l pe Brahms, actrița i-a cerut să-i compună cîteva cîntece prevăzute de textul shakespearean. Compozitorul s-a conformat și astfel s-a născut ciclul celor „4 lieduri ale Ofeliei".

În afară de valoarea lor istorică, deși scrise la comandă, „Cîntecele Ofeliei" de Brahms conțin pe lîngă unele trăsături proprii stilului marelui compozitor și elementul oarecum inedit al unei declamații aproape vorbite, ce întrerupe, pe alocuri, firul melodiilor.

Bruno Walter la 85 de ani

Marele dirijor austriac Bruno Walter a împlinit la 15 septembrie vîrsta respectabilă de 85 de ani.

Pianist remarcabil și dirijor cu un imens repertoriu, Bruno Walter a fost, împreună cu celebrul regizor Reinhard și cu poetul și dramaturgul Hoffmanstahl, unul din fondatorii Festivalurilor de teatru și muzică din Salzburg. El a dirijat cele mai mari orchestre ale lumii și a fost, cu trei decenii în urmă oaspetele Filarmonicii de Stat din București.

Personalitate muzicală complexă, Bruno Walter s-a făcut cunoscut în ultimii ani și ca scriitor. El a semnat autobiografia „Temă cu variații" și studiul intitulat „Forțele morale ale muzicii".

Prigonit și urmărit de naziști, Bruno Walter a trebuit să părăsească Europa, în anii întunecați ai fascismului, și a revenit abia după război.

Critica de pretutindeni remarcă vastul registru psihologic al acestui dirijor, capabil să redea întreaga gingășie și transparență a unei simfonii de Mozart, ca și tumultul dramatic al unei partituri wagneriene.

Concursul internațional „Beethoven" din Viena

La concursul internațional pentru cea mai bună interpretare a creației pentru pian a lui Ludwig van Beethoven, care s-a desfășurat anul acesta în capitala Austriei, juriul nu a decernat premiul I.

Premiul II a fost obținut de tînărul pianist austriac Dieter Weber, iar premiul III de pianista columbiană Blanka Uribe.

A. HARALAMB

Cartea

SUB TIPAR

În ultimul timp au fost date spre tipărire în limba română numeroase lucrări ale scriitorilor romîni și străini. Pentru a informa cititorii noștri asupra acestor lucrări și a le da posibilitatea să cunoască viitoarele apariții, vom prezenta, în linii generale, o succintă listă cu cărțile aflate în curs de tipărire.

Beletristica românească este bogat ilustrată. Referindu-ne la această categorie, trebuie relevată darea sub tipar a celui de-al treilea volum de „Opere" ale lui I. L. Caragiale, format mare, cu coperta pînzată. În „Biblioteca pentru toți" este pregătită o ediție care cuprinde poezii și „Memorialul de călătorie" de Grigore Alexandrescu.

Editura pentru literatură pregătește un volum de versuri ale lui Tudor Arghezi, intitulat „Frunze". Tot sub îngrijirea acestei edituri se lucrează la volumele de schițe și povestiri „Deștept băiat" de Al. Cazaban.

Între viitoarele lucrări se numără și trei care cuprind însemnări. E vorba în primul rînd de volumul „Carte despre oameni, locuri și întîmplări" de Ion Pas, de volumul „Cu miinile noastre" de Corneliu Leu și „Șoseaua milionarilor" de P. Vintilă.

Continuînd seria „Oameni de seamă", Editura Tineretului a dat în lucru „Tragicii greci" de I. Rusu. La acestea se mai adaugă culegerea de versuri „Visele de dimineață" de Fl. Mugur, povestirea „Zîmbetul" de H. Panaitescu.

Și din literatura universală se află sub tipar numeroase lucrări. Trebuie să menționăm dintru început două continuări. Din ciclul „Opere" de W. Shakespeare a fost pregătit al IX-lea volum care cuprinde piesele „Macbeth", „Antoniu și Cleopatra", „După faptă și răsplată". Din „Opere" de M. Gorki se vor publica volumele XIX—XXII, adică romanul în 4 volume „Viața lui Klim Samghin". De asemenea, volumul IV din lucrările lui Herzen, „Amintiri și cugetări".

Dat fiind cererile cititorilor, unele lucrări sînt reeditate. Bunăoară „O tragedie americană" de Th. Dreiser, „Martin Eden" de J. London, „Afacerea pestriților" de A. Adamov, „Defăimarea lui Paganini" de A. Vinogradov. Alte lucrări în pregătire sînt: B. Prus — „Fanfaronul", roman în două volume, tradus din limba polonă; Illés Béla — „Cartea anecdotelor", traducere din limba maghiară; Kemala Markandoya — „Nectar în sită", roman tradus din limba hindu; Ana Marcos — „Rădăcinile zorilor" — poeme traduse din limba spaniolă; romanele: „Păsări rătăcite" de Marcinek Gustav (traducere din limba polonă); „Fierbe oțelul" de V. Popov (traducere din limba rusă), „Stepă cît vezi cu ochii" de N. Virta (traducere din limba rusă).

Un volum de acide pamflete antiimperialiste este cel al lui Pablo de la Torviente-Brau intitulat „Aventurile eroului necunoscut cuban". În sfîrșit, colecția „Oameni de seamă" se va mai îmbogăți cu două noi lucrări: „Avicenna" de S. Smirnova-Rakitina și „Nansen" de A. Talanov, ambele traduse din limba rusă.

Firește, pe lîngă acestea sînt mereu date în lucru alte și alte lucrări, de toate categoriile.

„BULEVARDUL DURAND"

O lucrare dramatică franceză de mare răsunet

De curînd, în orașul Havre a fost pusă în scenă piesa „Bulevardul Durand" de Armand Salacrou. Piesa vedea aici prima oară lumina rampei. Alegerea pentru reprezentare a orașului Havre nu era întîmplătoare. Și aceasta din motivul că acțiunea se petrece în această localitate, iar eroii, în frunte cu eroul principal — Jules Durand — au trăit și au luptat în orașul amintit.

Ce reprezintă drama lui Armand Salacrou?

Pe scurt cam aceste fapte: În urmă cu 51 de ani, un muncitor, pe nume Jules Durand, secretar al sindicatului cărbunarilor din port, datorită atitudinii sale dîrze în lupta contra exploatatorilor, a fost trudus în fața justiției. Inscenarea abil țesută, a dus la condamnarea lui Durand la moarte. Aceasta a produs o vie reacție în rîndul muncitorilor portuari. Drept care autoritățile burgheze au hotărît să-l grațieze pe Durand. Dar supliciile la care a fost supus l-au făcut să-și iasă din minți. Astfel se sfîrșește omul care a luptat pentru cauza dreaptă a clasei muncitoare.

Armand Salacrou a cunoscut îndeaproape tragedia lui Durand. A cunoscut-o și a trăit-o. De aceea i-a consacrat piesa care a întrunit unanime aprecieri. Iată ce a declarat Pierre Marais, un bătrîn muncitor francez: „Pe Durand, nu l-am uitat. În fiecare an mergem la mormîntul lui cu flori. În 1956, municipalitatea comunistă a dat numele său bulevardului pe care circulă zilnic mii de muncitori. Cum să nu fim entuziasmați de spectacolul ce ne-a fost oferit? E o piesă veridică, curajoasă".

Deputatul Rene Cance, a spus: „E o piesă bună care-i face cinste lui Armand Salacrou. Burghezia, pentru a se apăra, vorbește de „fatalitate", de „eroare judiciară" în cazul lui Durand. Nu, acesta este un episod de luptă al clasei muncitoare franceze".

La premieră s-au aflat numeroși cunoscuți ai lui Jules Durand și fiica luptătorului.

Piesa „Bulevardul Durand" este apreciată ca un eveniment teatral, ca un act de curaj.

Referindu-se la piesa sa, scriitorul Armand Salacrou a declarat: „Pentru prima dată în viața mea am sentimentul că am scris ceea ce am vrut să scriu".

Scena

Piese pe care le vom vedea

Premieră mondială la Craiova

Autor al piesei „Vulpea și strugurii" jucată la noi de un mare număr de teatre, Guilherme Figueredo este prezent în noua stagiune a Naționalului din Craiova cu ultima sa lucrare, „Maria da Ponte".

Piesa, care se joacă în premieră mondială la Naționalul craiovean, n-a fost reprezentată pînă acum în patria lui Figueredo, Brazilia, din pricina satirei antipoliticianiste și antirasiste pe care o cuprinde. Piesa demască însă nu numai prejudecățile rasiale existente încă în țările din Occident ci și politicianismul de tip așa-zis „populist", menit să înșele masele populare asupra adevăratelor intenții ale capitalismului și capitaliștilor. Scrisă în stilul unei balade populare, piesa este pusă în scenă la Teatrul Național din Craiova de către regizorul Radu Miron, în scenografia lui Vasile Roman. Muzica spectacolului aparținînd compozitorului brazilian Aloysio de Alencar Pinto este orchestrată de Dan Jelescu, iar coregrafia este semnată de Gelu Barbu. Din distribuție fac parte artistul poporului Remus Comăneanu, artistul emerit Manu Nedeianu, Constantin Sassu, Ion Pavlescu, Iancu Goanță, Sorin Lepa, Nae Floca, Andrei Prajovski.

La Teatrul „Lucia Sturdza-Bulandra": „Al patrulea" de K. Simonov

Cunoscut poet și dramaturg, Konstantin Simonov este autorul multor piese jucate cu succes pe scenele noastre, din care e deajuns să amintim „Pe sub castanii din Praga", „Așa va fi", „Chestiunea rusă". De aceea ultima sa piesă, care se află în repetiție pe scena Teatrului „Lucia Sturdza-Bulandra" este așteptată cu interes de spectatori, cu atît mai mult cu cît ea ridică într-o formă cu totul nouă, cea mai arzătoare problemă a zilelor noastre și anume atitudinea oamenilor în problemele păcii și războiului.

„Al patrulea" aduce astfel în scenă procesul de conștiință al unui gazetar american, fost colaborator al presei de stînga, fost combatant pe frontul antihitlerist, fost prizonier în ghiarele naziștilor și salvat, datorită sacrificiului a trei tovarăși de luptă. „El", pentru că eroul principal nu are nume, simbolizînd pe toți aceia care, indiferenți la evenimente, sînt siliți de viață să ia atitudine pentru sau împotriva războiului, a căutat după al doilea război mondial „să se aranjeze" cu prețul nu numai al unor concesii, dar chiar și al unor mîrșăvii, făcînd abstracție de tot ce se întîmplă în jurul său. Pus deodată în fața alternativei de a alege între a contribui la dezlănțuirea războiului sau la oprirea lui, „El" lasă să treacă prin fața ochilor spectatorilor tot trecutul și prezentul său, oamenii pe care i-a întîlnit, i-a iubit sau i-a urît...

Piesa este pusă în scenă de regizorul Dinu Negreanu, iar în rolul principal va apare cunoscutul și apreciatul actor, Septimiu Sever.

Mariana PÎRVULESCU

STAGIUNEA ÎN INTERVIURI

PE MARGINEA UNUI DUBLU DEBUT

Peste puține zile la Teatrul de Comedie va avea loc premiera piesei originale „Mi se pare romantic" de Radu Cosașu. Va fi spectacolul de deschidere a stagiunii, prin care noul teatru tine să afirme o comedie actuală de calitate, pe linia succeselor din stagiunea trecută. Debutul scriitorului Radu Cosașu în dramaturgie se înscrie cu debutul pe această scenă a unui regizor tînăr, David Esrig, de la care am putut afla o sumă de idei interesante privind concepția apropiatului spectacol. În răspunsurile sale David Esrig a pus pasiunea unui bun teoretician. O repetiție la care am asistat ne-a dovedit că ideile sale sînt totodată ale unui practician de talent al scenei.

L-am întrebat ce l-a atras mai mult în comedia lui Radu Cosașu. **Frontul de atac moral al piesei — a răspuns dînsul, „Mi se pare romantic" afirmă de la început pînă la sfîrșit că nu te poți bucura de tot ce oferă epoca noastră dacă nu te ridici la exigențele ei etice. Piesa polemizează cu minima rezistență în actul moral cotidian, considerînd ca „vechi" nu numai lașitatea, inconsecvența morală, ci și prostul gust, sentimentalismului fad, aliate cu primele două. Aceste apanaje ale vechiului trebuie dărîmate, fapt pentru care lucrarea lui Cosașu militează cu arma de preț a risului.**

— Considerați piesa o satiră?

— Nu. Satira este o expresie demascatoare maximă. Piesa lui Radu Cosașu nu desfășoară mari curbe satirice. Dar în spectacol noi ridem tonic de tot ce se întîmplă. Pentru că piesa glumește calm, optimist. Personajele negative ca Marcu Fulorescu și cele două Gigea (mama și fiica) au identitatea unor purtători de microbi de ordin amoral și imoral. Și sînt demascați ca atare de pe pozițiile eticii noastre.

— Cum ați tratat alunecarea eroilor piesei Dinu și Simina, spre unele poziții ale vechii morale?

— În clipa lui de concesie „omenească" Dinu devine solidar cu Fulorescu și „madam" Gigea. La fel și Simina. Cînd văd însă cu cine sînt pe cale să dea mîna, amîndoi se vindecă. Ei își dau seama că orice concesie morală te poartă neapărat înapoi, spre vechi.

— Ce ați ridiculizat la personajele negative?

— Lili Gigea ne-a interesat sub cazul ei clinic de sentimentalism. Poezia lirică începe de la un simț acut al realității. Tînăra „romantică" din piesă este însă sub zona acestei poziții, să-i spunem lucide. Datorită unei educații de familie burgheză, ea a ajuns să se rupă de sensurile reale ale vieții. Atacînd în spectacol, de pildă, pasiunea ei pentru șlagărele italienești, noi nu atacăm șlagărele ca atare, ci viața afectivă centrată pe ele. Combatem de asemenea pictura de prost gust, ambulantă, a lui Marcu Fulorescu, nu numai ca o artă precară, ci ca un mod de existență precar, ca o existență penibilă.

— Ați găsit un corespondent plastic, în decor, a ideilor piesei?

— Împreună cu pictorul scenograf Popescu Udriște am căutat expresia plastică a piesei. Am vrut să construim un cadru plastic care să recreeze scenic, artistic, noua noastră arhitectură, cu simplitatea, culoarea și liniile sale zvelte.

Mulțumindu-i tînărului regizor, ne-am dat întîlnire la premieră.

Emil MANDRIC

Scenă din spectacolul cu piesa „Carnavalul"

Popas la Sibiu

Am asistat într-una din serile trecute la noul spectacol al Teatrului de Stat din Sibiu cu piesa „Carnavalul" a dramaturgului bulgar I. Șopov, în direcția de scenă a regizorului Radu Stanca, Laureat al Premiului de Stat. Lucrarea aceasta este o satiră la adresa unor editori birocrați.

Pentru a doua zi dimineață ne-am dat întîlnire cu directorul teatrului, actorul Nicolae Albani. Actorii se aflau în plină repetiție...

— Este a doua premieră pe care o vom prezenta în actuala stagiune — ne spune directorul teatrului. E vorba de piesa unui tînăr dramaturg debutant, actorul Dominic Stanca, de la Teatrul regiunii București care a scris piesa „Mare meci la Chițăoani". Piesa reflectă viața nouă a satului, printr-o întrecere ce se desfășoară între două gospodării agricole colective, una veche și alta nouă.

— Ce alte piese ați mai înscris în repertoriul stagiunii 1961/1962?

— Zilele acestea vom începe repetițiile valoroasei lucrări a lui Al. Stein, „Oceanul", care ridică problema omului nou în construirea comunismului. Punerea în scenă a acestui spectacol de mare amploare, cu 30 de tablouri, reprezintă unul din examenele deosebit de importante ale teatrului nostru.

— Cui ați încredințat regia spectacolului?

— Noului regizor principal al teatrului, Mihail Raicu.

Directorul Teatrului de Stat din Sibiu ne-a vorbit apoi despre alte piese care vor fi reprezentate în actuala stagiune: „Mi se pare romantic", de Radu Cosașu, „Ascensiunea lui Arturo Ui poate fi oprită", de Brecht, „Zadarnicele chinuri ale dragostei" — una dintre primele comedii ale lui Shakespeare, „Romagnola" de L. Squarzina, etc.

Vești din turneu

În timp ce purtam convorbirea cu tovarășul Nicolae Albani au sosit vești din turneu. Din turneul pe care îl întreprinde secția germană a teatrului în regiunea Banat cu piesele: „Un milion pentru un suris" de Sofronov și „În căutarea extraordinarului" de I. D. Serban.

— Și în continuare care va fi activitatea secției germane?

— Va pregăti premiera spectacolului cu „Celebrul 702" de Al. Mirodan, în regia lui Maurer Cristian și premiera cu „Faust" de Goethe, în regia lui Margot Göttlinger.

★

Tot cu acest prilej directorul teatrului ne-a vorbit și despre strădaniile colectivului Teatrului de păpuși, cu cele două secții română și germană. El s-a referit apoi la inițiativa constituirii unei brigăzi formate din artiștii teatrului și ai Filarmonicii care va prezenta în noua stagiune programe artistice în satele regiunii...

Sandu NAUMESCU

Orizont teatral

● **ÎN ALMANAHUL „Dramaturgia contemporană" Nr. 1 (23), care apare la Moscova a apărut recent comedia lirică „Scrisori de dragoste" de dramaturgul Virgil Stoenescu.**

Versiunea tipărită în limba rusă (traducători M. Makuș și L. Kubanovski) prezintă o serie de scurtări și îmbunătățiri făcute piesei de către autor, atît în ceea ce privește conținutul și forma ei.

● **ODATĂ cu deschiderea școlilor și-a reluat activitatea și Teatrul „Țăndărică" — care se pregătește să ofere în actuala stagiune micuților săi spectatori frumoase surprize. În primul rînd o premieră: „Cactus 1 și ultimul" de Mircea Sîntimbreanu. Apoi reluarea unor piese cu succes: „Călțul cocoșat", de N. Ersov și Albă ca zăpada" după frații Grimm. Aceste piese, dorite de spectatori, vor fi prezentate într-o montare nouă.**

● **SECȚIA de dramă a Teatrului regiunii București își va deschide stagiunea cu: „Trenul blindat" de Vsevolod Ivanov, în regia lui Vlad Mugur.**

● **ELEVII Școlii populare de artă din Bacău și-au început activitatea printr-un turneu care se bucură de un frumos succes. Ei au prezentat la Slănic-Moldova, Tg Ocna, Bacău, Roznov, Zănești etc. spectacolul muzical „Melodii, melodii". Din distribuție fac parte Maria Boga, Mircea Andrei, Constanța Solomon. Direcția muzicală: Aurel Iancovici.**

● **SECȚIA de estradă a Teatrului de Stat din Ploiești și-a deschis recent stagiunea de toamnă cu concert-spectacolul: „Basme la estradă" de Sandu Anastasiad. Conducerea muzicală o deține Nellu Denielescu, care semnează și multe din melodiile concertului, iar cupletele și textele aparțin lui Aurel Felea.**

PE PÎNZĂ

Cinematograful, cu minunile lui în imagini, ne răpește destul timp și trebuie spus că de cele mai multe ori sîntem răsplătiți.

O ciudată fantezie a celor de la Difuzarea filmelor ne obligă să vedem cele mai interesante filme ale anului în perioada de digestie artistică, vara, prin grădini provinciale, pe unde alergăm după o mult dorită vacanță.

Astfel se face că în atenția criticii cinematografice nu a căpătat locul cuvenit un film foarte interesant, cum era Cavalerii teutoni *al lui Ford, după părerea noastră o realizare remarcabilă, dacă exceptăm scăderile scenariului. Ar fi trebuit scris poate mai insistent și despre cele două filme italiene ale sezonului:* Escrocii *și* S-a furat un tramvai, *acesta din urmă, cu o secvență memorabilă (aceea a tramvaiului îmbătat, dacă ni se permite o aluzie la un celebru poem).*

Am fi vrut să citim cîte ceva mai mult despre Alba Regia, *peliculă plină de poezie, dar cu unele simplificări în textul dramatic, care puteau să lipsească. Comedia spumoasă* Raidul vărgat, *atît de proaspătă și originală, putea să fie mai fericit distribuită pe ecrane.*

Înșiruirea de titluri nu este întîmplătoare. Fiecare film pune unele probleme și constituie pentru etern tînăra noastră cinematografie o școală, așa că să ni se dea voie să continuăm...

Un foarte bun documentar, cum e acela intitulat Imperiul soarelui, *își dispută întîietatea în gustul nostru cu* Primul raid spre stele, *cronica epocalului zbor al lui Gagarin.*

Dacă prima peliculă recurge mult la frumusețea peisajului, la observarea cu obiectivul curios a unor obiceiuri exotice, cea de a doua povestește sobru, cu un admirabil text literar, peripețiile primei călătorii cosmice. De neuitat rămîn pentru noi două episoade scurte, dar semnificative: acela al autoprezentării lui Gagarin: „Sînt un rus oarecare"... *(cuvinte șguduitoare în modestia lor) și prinderea pe peliculă a îmbrățișării între* Columbul spațiului *și Nikita Hrușciov, lăcrimînd în batistă de bucuria unei reușite, cum nu s-a mai văzut!*

Am mai semnala cititorilor filmul bulgar Am fost tineri, *cu excesul său de literatură, dar cu splendide fotografii ale operatorului, cu subtextul său amar ce amintește pe Remarque.*

Pe ecrane rulează filmul Aproape de soare, *ce va fi urmat de* Porto-franco. *Va urma* Vara romantică. *Despre toate aceste filme vom scrie la vreme. E de presupus că aceste noi producții vor continua drumul urmat de ultimele noastre succese, mă refer în special la „Setea". Rămîne totuși întrebarea: de ce, cînd posedăm studiouri excelent utilate, actori foarte buni, de regizori ce să mai vorbim, nu realizăm o producție mai bogată și mai variată. Să învățăm lucrînd, să îndrăznim, să fim operativi!*

Trebuie să adăugăm că nici cu documentarul — deși în acest sector cinematografic am obținut o seamă întreagă de realizări, unele din ele răsplătite cu prestigioase premii internaționale — nu ne putem lăuda cu o producție corespunzătoare condițiilor existente. Țara noastră ar trebui cunoscută mult mai mult și un efort sporit se impune. Sînt colțuri de un pitoresc fără seamăn, ce n-au fost filmate încă și dacă e să ne amintim ce succese obțin în străinătate peliculele noastre documentare, ar trebui să fim mai activi. Monumentele istorice ale Moldovei de sus ar entuziasma pe toată lumea.

Încheiem, deocamdată, promițînd reveniri în aceste probleme cînd va fi nevoie. Să sperăm că rîndurile noastre vor fi înțelese cum trebuie.

Eugen BARBU

Reflector

Ecranul

ECOURI

● *JACQUES TATI, cunoscut cineast francez, și-a exprimat dorința de a realiza unul din viitoarele sale filme în Cehoslovacia, întrucît a fost cucerit de remarcabila tehnică a trucajelor demonstrată în diferite filme de către specialiștii studiourilor cehoslovace.*

● *BETSY BLAIR, protagonista filmului „Strada mare" care ne-a vizitat țara acum cîțiva ani, turnează în prezent la Roma în regia lui Mario Bolognini un film intitulat „Senelita" având ca parteneri pe Cliff Robertson și Claudia Cardinale.*

● *MAURICE RONET, cunoscut spectatorilor noștri între altele și din filmul „Vrăjitoarea", a început zilele trecute să filmeze în nouă creație a regizorului francez Doniol-Valcroze intitulată „Denunțul".*

● *ALAIN RESNAIS, principalul cîștigător al Festivalului Internațional al Filmului de la Veneția din acest an pentru filmul „Cel din urmă an la Marienbad", proiectează un film de aventuri fantastice și polițiste intitulat „Aventurile lui Harry Dickson".*

● *EROUL NECUNOSCUT se intitulează un original film realizat de către cineaștii din Kiev. Filmul relatează, pe temeiul strict al faptelor reale, eroismul anonim al multor luptători de pe front sau din spatele frontului inamic în anii Marelui Război pentru Apărarea Patriei. Pentru a putea realiza acest film, cineaștii au cercetat mii de metri de peliculă din jurnalele de actualități de pe vremea războiului și apoi au pornit să-i caute pe eroii faptelor vitejești pe întreg cuprinsul Uniunii Sovietice, acolo unde ei muncesc astăzi.*

● *STANLEY BACKER turnează în prezent la Veneția, împreună cu Jeanna Moreau, în filmul „Eva" în regia lui Joseph Losey.*

POST-RESTANT

(Urmare din pag. 1-a)

Un semn al regizorului Gh. Vitanidis și crîmpeiul de viață care se filma se oprește ca prin farmec. Operatorii N. Girardi și A. Kostrachevici opresc motorul aparatului de filmat, reflectoarele se sting, iar banda magnetofonului se întrerupe oprind brusc dansul.

Regizorul Vitanidis, probabil nemulțumit de felul cum se desfășoară scena dansului, dă corpului de figuranți cîteva indicații: „Nu uitați că vă aflați într-o sală obișnuită de bal. Dansați fără a privi nici o clipă spre aparatul de filmat...". În același timp, Iurie Darie discută despre secvența cu autorul scenariului, Octavian Sava. Se cunosc de mult, de pe vremea... premierei piesei „Nota 0 la purtare". Împreună cu Virgil Stoenescu, Octavian Sava a scris această piesă, în care Iurie Darie, în rolul utecistului Ștefan Vardia, a obținut primul său succes. De data aceasta, în filmul „Post restant", Iurie Darie joacă un rol complet diferit de acela al altor personaje interpretate pînă acum. Este un inginer valoros, însă visător și extrem de timid cu fetele. Îl cheamă Puiu Crintea. Întîmplarea face să deschidă o scrisoare adresată altcuiva. Speriat, se duce la bal pentru a-l întreba pe prietenul său Dan Vasiliu (Ion Dichiseanu, care în acest film este un veritabil cuceritor de inimi) dacă nu cunoaște adevăratul adresant. Eroul nostru care nu înțelege nimic din lămuririle pe care i le dă Lenuș (Vasilica Tastaman), se hotărăște să răspundă necunoscutei Liliana (Florentina Mosora). Se naște un schimb regulat de scrisori, o dragoste... „prin corespondență". În momentul însă cînd Liliana se decide să vină în orașul în plină construcție, timidul Crintea nu îndrăznește să-i apară în față și îi trimite la întîlnire pe prietenul său, cuceritorul Dan. Și firul filmului continuă cu o serie de peripeții pline de farmec, care se desfășoară pe muzica compozitorului H. Mălineanu. Orașul în plină construcție și uzina unde se petrece o bună parte din acțiunea filmului au constituit pentru tînărul dramaturg Octavian Sava un bun prilej de a prezenta avîntul și frămîntările de fiecare zi ale harnicilor noștri constructori. Din distribuție fac parte și Vasiliu Birlic, Marcel Anghelescu, Coca Andronescu, Ovid Teodorescu, Vasile Tomazian, Aglae Metaxa, Romulus Sîrbu, Anton Nicolae etc.

...Vocea regizorului Gh. Vitanidis: „Atențiune, motor" întrerupe convorbirile. În fața aparatului de filmat apare o tăbliță neagră: „Cadrul 122/2". Magnetofonul își deapănă banda educătoare de muzică, iar perechile își reîncep dansul...

Sandu MARIAN

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE

„Marele război"

Excelentul film italian care rulează în premieră săptămîna aceasta pe ecranele Capitalei, nu mizează nici pe interpreți de mare răsunet, nici pe ineditul surprinzător al episoadelor. Și totuși, rîsul copios al publicului însoțește cele 130 de minute, — cît durează spectacolul. Calitățile filmului — de care ne vom ocupa mai jos — nu sînt, după părerea noastră, singurele în măsură să explice succesul lui. El trebuie căutat în primul rînd în acea convingere a noastră, tot mai fermă, că războiul este pe cale de a apartine definitiv acelui trecut de care — după expresia lui Marx — omenirea începe să se despartă rîzînd.

Din această comunicativitate familiară ce se stabilește între năpăstuiții eroi ai filmului și spectatorul care a trăit el însuși drama războiului izvorăște simpatia pentru cei doi protagoniști ai întîmplărilor relatate pe ecran. În acest sens trebuie să aducem de la bun început toate elogiile noastre arhitecturii simple, trainice a scenariului în care ținta rîsului nostru nimicitor devine războiul și organizatorii lui: dialogurilor incisive și spirituale; comicului de situație de autentică factură cinematografică și, în sfîrșit, ambianței desăvîrșite de viață reală în care adeseori omul își descoperă pe neașteptate calitățile morale. Urmărind cronologic drumul eroilor de la recrutarea lor, la primul contact cu realitățile înspăimîntătoare ale frontului, cu mizeria cotidiană care degradează omul și-l înrăiește, cu hazardul stupid al bătăliilor care mutilează și ucide fără nici o noimă și pînă la victoria pe care o sărbătorește în rîndurile supraviețuitorilor burtăverzimea aflată departe de front, — filmul reconstituie minuțios și evocator soarta oamenilor simpli mînați către moarte în anii primului război mondial. Multitudinea aspectelor satirizate impun cineaștilor o cercetare caleidoscopică a destinului unui mare număr de eroi, dar cuplul central dă continuitate acestei cercetări prin reflectiile și atitudinile celor doi. — Giovani, un desmostenit al soartei, fiu nelegitim și fost deținut și Oreste, un fricos smecher dar prost și, de aceea, mereu ghinionist. Sînt trecute astfel în revistă demagogia patriotardă, birocrația vechei armate, cinismul ofițerilor, disprețul față de viața ostașilor, ipocrizia unor recompense etc., etc. Nu putem, firește, exemplifica în aceste cîteva rînduri strălucitele rezolvări — pe cît de caustice pe atît de hazlii — pe care le-au aflat cineaștii întruchipînd aceste idei în subiectul filmului. Ceea ce însă ne-a convins, odată în plus, de seriozitatea autorilor săi este sfîrșitul filmului care, departe de a miza pe reușita deplină a celor doi eroi de a se salva — ceea ce ar fi dat o oarecare satisfacție publicului — le dezvăluie în ultimele clipe ale vieții lor adevăratul fond sufletesc de o frumusețe simplă, omenească.

Eugen ATANASIU

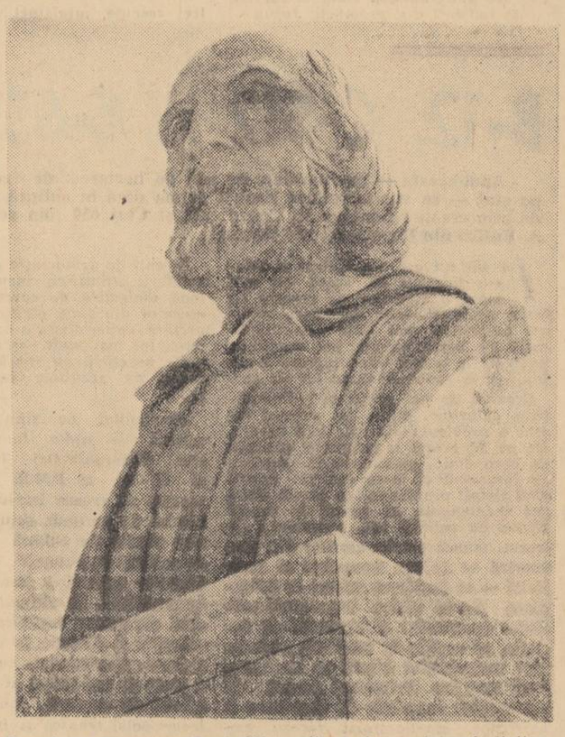

Bustul lui Giuseppe Garibaldi, realizat de sculptorul italian E. Pandolfini și dezvelit în cartierul Floreasca

MOZAIC

● **ANTONIO ALBERTANDO**, un șofer argentinian în vîrstă de 42 ani (înălțime 1,62 m., greutate 95 kg.) este autorul unei performanțe unice în domeniul înotului. La 22 septembrie el a reușit să traverseze dus și întors Canalul Mînecii, rămînînd în apă timp de 43 ore și 5 minute. Ultimii 300 metri au fost cei mai dificili. Albertando aproape își pierduse cunoștința și înota ca un automat. Atunci a sărit în apă antrenorul său care l-a încurajat și a înotat alături de el pînă ce a atins malul de la Dover. Din anul 1875, 107 înotători au reușit traversarea Canalului, dar nici unul tur și retur cum a făcut Albertando.

● **RECORD** de abandonuri în Turul ciclist al Veneției, cursă internațională care a adunat cicliști din Belgia, Franța, Italia, Olanda, Elveția. Din 132 de participanți au ajuns la sosire (cursa măsura 261 km.) numai 32 de alergători. Restul de 100 au rămas pe drum. Printre abandonați, Gastone Nencini și Arnoldo Pambianco, cîștigătorul ultimului Tur al Italiei. Cei doi „ași", oprindu-se la o bodegă să bea o sticlă cu bere, „au uitat" să mai reia cursa.

● **JUCĂTORII** echipei engleze de fotbal Arsenal care au susținut recent un meci amical în capitala Franței au constatat cu stupefacție că întreaga presă franceză nu avea cuvinte de laudă decît la adresa calității... mingii engleze cu care s-a jucat. Într-un interviu acordat ziarului britanic „Daily Express" antrenorul echipei Arsenal a declarat în legătură cu aceasta : „Înainte pe vechiul continent era admirat jocul nostru iar astăzi abia dacă se mai vorbește de calitatea mingilor noastre".

● **UN GRAV** accident s-a petrecut pe o șosea belgiană, în timpul disputării unei curse ciciste de amatori. Un automobil condus de un șofer aflat în stare de ebrietate, venind în sens invers celui pe care mergea cursa, a lovit în plin primele rînduri ale plutonului de cicliști. 12 alergători au fost internați în stare gravă la spital, alți 10 au scăpat cu răni mai ușoare.

● **IN U.R.S.S.** apar 14 ziare specializate pentru sport, 16 reviste săptămînale, 16 buletine ale diferitelor asociații și alte 10 periodice consacrate culturii fizice și sportului. Tirajul ziarului Sovietski Sport care apare zilnic la Moscova și al celorlalte ziare de sport din Kiev, Leningrad, Riga, Tbilisi și alte orașe, atinge cîteva zeci de milioane.

● **CA PRETUTINDENI**, fotbalul este sportul nr. 1 și în R. D. Vietnam. La Hanoi, unde s-a desfășurat al doilea turneu al țărilor asiatice, a fost construit un stadion cu o capacitate de 30.000 de locuri. O altă arenă de 25.000 de locuri a fost dată în folosință la Haifong, iar în orașul Nam-Dinh, centru al industriei textile, va fi terminat în curînd un adevărat orășel al sporturilor cu stadioane, bazine de înot, săli de gimnastică. Reîntors din Vietnam, antrenorul sovietic Anatoli Akimov a declarat că tinerii vietnamezi sînt foarte dotați pentru fotbal. Akimov a fost impresionat de comportarea foarte corectă a jucătorilor pe teren, el nu a văzut la nici un meci măcar un gest de brutalitate sau incidente cu arbitrii. Un alt fapt nemaivăzut pe alte terenuri, ținînd de tradițiile fotbaliștilor vietnamezi, este cească de ceai pe care o beau împreună jucătorii echipelor înainte de începerea fiecărui meci.

SPORT

Dubla întîlnire dintre fotbaliștii turci și romîni

După o lungă pauză, echipa noastră reprezentativă de fotbal și-a reluat activitatea internațională în mai 1961, jucînd la Ankara cu reprezentativa Turciei. Partida aceasta, împotriva unui adversar recunoscut redutabil pe teren propriu, a adus o victorie jucătorilor noștri care au cîștigat cu scorul de 1—0. Mîine aceste două reprezentative se vor întîlni din nou, locul de disputare fiind de astă dată stadionul „23 August" din Capitală.

Partida, a opta din palmaresul întîlnirii, suscită mult interes nu numai pentru cele două părți direct interesate ci și pentru naționalele Norvegiei și U.R.S.S. care au de jucat într-un interval de o lună împotriva Turciei, în cadrul preliminariilor ediției a VII-a a campionatului mondial de fotbal.

În primăvară, ca și acum

Jocul de la Ankara, cu reprezentativa noastră a folosit în primăvară națională Turciei ca avant-premiera unui sezon în care avea programate întîlnirile din grupa a V-a a preliminariilor campionatului mondial de fotbal. Gazdele noastre de atunci erau sigure de victorie pentru că toate elementele pledau în favoarea lor. Echipa le era bine rodată, mediul ambiant favorabil (terenul, publicul, clima) iar pe fotbaliștii noștri... îi învinseseră (cu 2—0) în precedenta partidă, din 1959, la Istanbul, contînd ca retur al întîlnirii din „Cupa Europei".

În toate acestea n-au intrat însă ambiția și puterea de luptă a echipei noastre. La 14 mai, la Ankara, în condiții climaterice împovărătoare (căldură înăbușitoare, care a făcut — de pildă — ca Constantin și Greavu să-și piardă suflul, și vînt puternic) și cu o pregătire pe care n-a putut-o desăvîrși cele patru etape de campionat jucate pînă atunci, echipa noastră a cîștigat, golul victorios fiind înscris de Dridea în minutul 73.

Din eșecul de atunci, turcii au tras învățămintele necesare, pentru că în următoarele întîlniri internaționale (cele ale preliminariilor campionatului mondial) au învins Norvegia cu 1—0 la Oslo și au pierdut la limită (0—1) partida cu U.R.S.S. la Moscova.

Echipele din primăvară

R.P. ROMÎNĂ : Voinescu — Greavu, Motroc, Macri — Jenei, Boné — Hașoti, Constantin, Dridea, Seredai, Tătaru.

TURCIA : Turgay — Ahmet I, Naci, Ismail — Suad, Mustafa I — Tarik, Hilmi, Seref, Aydin, Zeynel.

Acum, ca și în primăvară, reprezentativa Turciei își verifică posibilitățile într-un joc cu naționala noastră, înaintea partidelor-retur ce le va susține la Ankara cu Norvegia (29 octombrie) și U.R.S.S. (12 noiembrie) și care au drept scop să desemneze un participant la turneul final al campionatului mondial din Chile.

Un punct de onoare pentru fotbaliștii noștri

Victoria dobîndită de fotbaliștii noștri la Ankara dacă ne-a bucurat (pentru că un succes internațional merită să bucure) a fost însoțită însă de aprecieri mai puțin măgulitoare în ceea ce privește calitatea jocului realizat de reprezentativa noastră, chiar dacă ea s-a dovedit superioară adversarului ei. Și asupra acestei constatări se cuvine să insistăm. În stadiul actual, fotbaliștii noștri fruntași au sarcina îmbunătățirii substanțiale a calității jocului ce-l practică, pentru lichidarea rămînerii în urmă existente. Planul de măsuri întocmit (din iunie 1960) urmărește aceasta cu perseverență, iar verificarea supremă a celor realizate o constituie tocmai jocurile echipelor reprezentative, care grupează jucătorii cei mai buni, cei mai în formă, cei mai bine pregătiți. Iată de ce, dacă precedenta întîlnire cu fotbaliștii turci a fost deficitară din acest punct de vedere, de astă dată simulsebit sub raport calitativ — cu atît mai mult cu cît caracterul amical al partidei este favorabil unei atari realizări.

Dorim și sperăm ca a opta ediție a întîlnirii să însemne un nou succes pentru fotbaliștii noștri, un succes mai complet care să justifice speranțe justificate pentru un calendar competițional mai bogat și de un nivel ridicat.

I. BOCIOACA

Palmaresul

1923 :	Romînia—Turcia, la Istanbul, 2—2
1925 :	Romînia—Turcia, la București, 1—2
1926 :	Romînia—Turcia, la Istanbul, 3—1
1928 :	Romînia—Turcia, la Arad, 4—2
1958 :	Romînia—Turcia, la București, 3—0
1959 :	Romînia—Turcia la Istanbul, 0—2
1961 :	Romînia—Turcia, la Ankara, 1—0

În cabină, în pauza „trialului", antrenorul emerit Emerich Vogl face observații legate de jocul din prima repriză prestat de unii din jucătorii lotului A. (Jenei, Pîrcălab, Constantin, Greavu și Ene II).

Fotografia : P. BĂNESCU

INSTANTANEE

ECHIPAMENTUL ȘI... OAMENII NOȘTRI!

Asociației noastre sportive i s-a dus faima. E mîndria fabricii. Lasă că nici fabrica nu-i mai prejos. Nici nu poate să fie, pentrucă fruntașii în producție sînt și fruntași în sport, iar fruntașii în sport sînt și fruntași în producție. Năstase, de pildă, care atunci cînd e la strung are mîini de aur, cînd e la fotbal are picioare... de aur. Da, nu vă mirați ! Are picioare de aur. Cele două picioare ale lui au băgat în anul acesta cinci goluri, fără să lovească un singur picior al adversarului.

De altfel nu numai echipa de fotbal e mîndria asociației noastre. Nu. Mai avem încă trei, patru mîndrii : volei, tenis de masă, rugbi etc. Mă rog fiecare sportiv cu mîndria preferată. Acum, ce-i drept printre mîndriile astea s-au strecurat și unele lipsuri de care nu prea sîntem mîndri. Iată despre ce e vorba :

Baza materială sportivă a asociației noastre e de prima mînă. Tot de prima mînă e și materialul sportiv și echipamentul. Ce te faci însă că responsabilul cu efectele sportive nu e de prima mînă ? E de mîna a doua și din această pricină, echipamentul riscă să ajungă de mîna a treia.

Într-un mai deunăzi în magazie și cer responsabilului Dănică să pregătească bocancii pentru că după amiază vom avea antrenament.

— Păi, să vezi, zice Dănică, bocancii lui Grigoraș, fundașul, nu-i am la mine.

— Dar nu trebuie să-i ai la dumneata. Trebuie să-i ai în raft,

— Nu-i am nici în raft,

— Dar unde-i ai ?

— Îi am la... Grigoraș... După antrenamentul de joi nu i-a mai adus înapoi.

— De ce ?

— Zicea c-a vorbit cu Panait, știi care, extrema dreaptă.

— Cu Panait ? Dar ce, mă rog, Panait răspunde de echipament ?

— Sigur, dacă-l întrebi, răspunde. Cînd l-am întrebat cînd aduce îndărăt tricoul, mi-a răspuns că l-a uitat la Bîrlad.

— Păi ce, a susținut un meci la Bîrlad ?

— Nu un meci, a susținut o nuntă. Și zicea că vrea să călătorească în chip de sportiv. Și i-am lăsat și bocancii că doar n-o să poarte tricou de fotbalist încălțat în pantofi de lac.

Mă uit eu la Dănică, se uită Dănică la mine și adaugă :

— Ce te superi, tovarășe ? Sînt echipamentele noastre ?

— Sînt !

— Sînt oamenii noștri ?

— Sînt.

— Atunci pentru ce să fii supărat ?

— Sînt ! De aceea avem echipamentul sportiv descompletat. Că-l dai cînd nu trebuie, cum te taie capul.

— Nu-i chiar așa. Nu-l dau anapoda. Ia uite aici în sertar. Aranjate la dosar 15 tricouri.

Și scoate dintr-un sertar 15 foi de hîrtie.

— Astea-s tricouri ? întreb

— Tricouri.

— Astea-s hîrtii.

— Or fi ! Dar citiți ce scrie în ele.

Și citește : „Bon. Am primit un tricou și una pereche bocanci de la magazie, drept care semnez prezenta. Ilie Stănel".

— Și a adus materialele înapoi ?

— Nu le-a adus, i-am atras însă atenția că nu-i anulez bonul pînă au restituie echipamentul.

— Și ce-a răspuns ?

— A răspuns că pînă una, alta, a „anulat" tricoul. A fost într-o excursie și l-a uitat la o cabană la Predeal.

— Și ce-i de făcut ?

— E de făcut un alt tricou... Zău, tovarășe, de ce mă privești atît de supărat ? La urma urmei sînt oamenii noștri.

— Sînt. Dar echipamentele aproape că nu mai sînt ale noastre. O parte au ajuns la nuntă la Bîrlad, altă parte au rămas la Predeal, unele au ajuns nu mai știu pe unde...

— Ba, pardon. Eu știu pe unde, că lucrez organizat. Două tricouri sînt la Ignat și Marin, o pereche de chiloți la Bănică, patru perechi de bocanci la...

— Și în magazie ?

— În magazie avem bonuri ! Ce ? Vă jucați cu mine ? La mine e ordine ! Nu există!... E drept că nu prea mai există nici echipament, dar ce să-i faci, tovarășe ? Sînt oamenii noștri !

Al. VIANU

Atletismul în Cuba liberă

De zi ce trece, sportul cunoaște în Cuba revoluționară o dezvoltare tot mai mare. Mii de cetățeni, tineri și virstnici, răspund la chemarea primului ministru al țării, Fidel Castro : „fiecare cuban — un sportiv !" Ei se înscriu în secții și cluburi, unde li se creează toate condițiile pentru a-și întări sănătatea, pentru a-și petrece timpul liber în mod plăcut și folositor.

Cei mai mulți cubanezi se dedică atletismului. Chiar în anii dictaturii lui Batista — în ciuda dezinteresului existent — în Cuba s-au format o seamă de atleți de valoare și în deosebi alergători pe distanțe scurte. Atleți ca Pepe Berrientos, Rafael Fortun și Hisinto Ortis au învins în repetate rînduri pe cei mai buni alergători din S.U.A. De regulă la jocurile pan-americane, atleții din Cuba ocupau locuri de frunte. Acum însă atletismul este practicat de masele largi : muncitori din fabrici și uzine, țărani, ostași și membri ai miiției populare. În comparație cu anul 1956, numărul atleților a crescut cu aproape patru ori. La aceasta a contribuit mult inițiativa celor mai buni sportivi ai țării, membri ai echipelor reprezentative, de a rămîne cîteva luni în întreprinderile industriale, în cooperativele agricole pentru a pregăti pe viitorii atleți. Un merit deosebit îl are institutul culturii fizice, odihnei și a sportului care a organizat seminarii speciale pentru pregătirea antrenorilor. În numeroase orașe și sate, sportivii au luat inițiativa de a amenaja baze sportive proprii. Recent a fost dat în folosință la San-Kauto un excelent stadion pentru muncitorii unei mari fabrici de zahăr din Cuba.

Sportul de performanță a înregistrat în ultimul timp un salt substanțial. La ora actuală există în Cuba aproape 30 de sportivi capabili să alerge 100 m. plat în timpul de 10,5—10,6 sec. Recordurile stabilite de sportivii cubani sînt superioare celor înregistrate în alte țări din America latină : Peru, Ecuador, Paraguay, Venezuela, Columbia. Datorită atenției de care se bucură sportul în țara prietenă, este posibil — și aceasta cît de curînd — ca în marile întreceri internaționale, sportivii cubani să se situeze printre locurile de frunte.

Concurentul din... vîrful parului

Pe tînărul Paul — Emile Cote, dintr-o localitate din apropierea Cascadei Niagara (SUA), l-a preocupat problema... nemuririi. Chinul cel mai mare pentru el este... munca. Îl plictisesc și obosesc chiar cele mai mărunte preocupări cotidiene. Și pentru ce s-ar zbate ca să-și asigure existența — se întreabă el — dacă dolarii lui „papa", om cu vază integrat în societatea unde capitalismul a ajuns... „popular", merg așa de bine? Deci munca nu este de el, ci pentru cei mulți. Bucata de pîine îi este asigurată. El, fire sensibilă, în cugetul căruia posteritatea are rezonanțe profunde și durabile — a fost predestinat pentru fapte mărețe. De aceea în ultima vreme a căutat mijlocul cel mai potrivit prin care numele său să străpungă platoșa groasă și rezistentă a veacurilor viitoare. „Pentru a deveni celebru, trebuie să făptuiesc așa ceva ca... toată lumea să rămînă K.O." — și-a spus ilustrul nostru personaj.

Zis și făcut. A luat pe rînd ocupațiile cele mai... rentabile printre care s-a aflat și... sportul. „Greutăți nu pot arunca, fiindcă nu am robustețea lui O'Brien, nici rezistența lui Zatopek pentru a alerga la „10.000", ori suplețea lui Brumel ca să sar la înălțime... Care ar mai fi sporturile care îmi rămîn? Să mănînc cincizeci de sandviciuri, să beau șapte sticle cu Coca-Cola și să înghit pe nerăsuflate un pepene zemos de peste 4 kg. — toate astea doar în 50 de minute, iar nu pot... Atunci ?"

Din marea încurcătură în care se afla l-a scos un bun prieten. „Știi care este cel mai vechi campion, care-și păstrează și astăzi titlul? — l-a întrebat, așa, într-o doară amicul. Să-ți spun tot eu... Este Alvin Kelly. Din anul 1930, cînd a stat în vîrful unui par timp de 49 de zile, nimeni nu s-a încumetat să-i doboare... „recordul".

Piatra fusese aruncată. După ea a sărit concurentul Paul. Emil Cote, căruia îi răsărise steaua călăuzitoare spre nemurire. Adică a început să se pregătească pentru... concurs. Timp avea destul. Drept urmare a montat un stîlp înalt de 15 metri. Apoi și-a cumpărat un caiac pe care l-a prins cu odgoane de zdravene de nylon... drept în vîrful parului. Și-a adunat în el alimente, și-a luat rămas bun de la cunoscuți și... concursul a început.

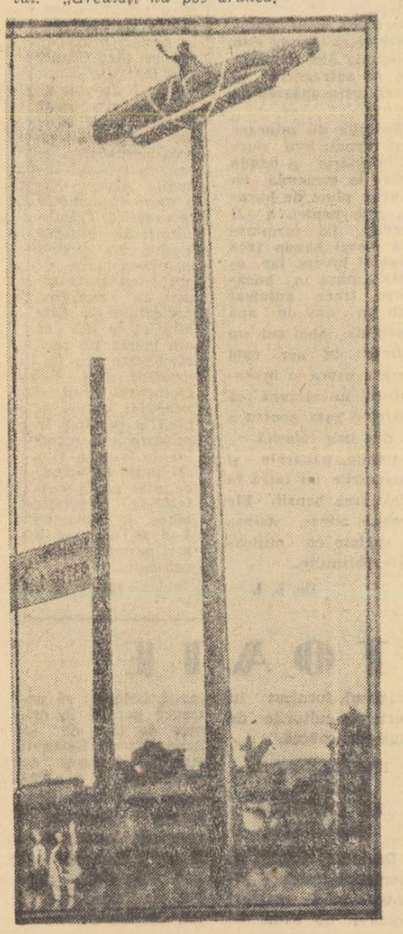

Cînd în gazete a apărut prima știre despre concurentul din apropierea Niagarei, acesta stătea în caiacul său agățat în vîrful parului — ca o veritabilă sperietoare de ciori — de peste 24 de zile. De la înălțimea lui privea cu superioritate pe toți cei care treceau prin preajmă, spunîndu-le parcă : „Vedeți de ce sînt eu în stare ?"

Nu se știe dacă gazetele au mai anunțat sfîrșitul acestei tentative de doborîre a recordului de... stat în vîrful parului. Nu se cunosc nici amănunte în legătură cu felul în care tînărul american suportă „izolarea". De fapt pe nimeni nu interesează acest lucru.

Victor TEODORU

A. SOKOLOV DESPRE COPII ȘI FOTBAL

Într-un număr recent al revistei „Zdorovie" („Sănătate"), A. A. Sokolov, maestru emerit al sportului din URSS, consideră că practicarea fotbalului de către copii este absolut necesară. Sokolov abordează această problemă nu numai ca sportiv ci și ca medic și...părinte. Autorul interesantului articol constată însă că se întîmplă uneori ca **„părinții și chiar unii pedagogi să aibe o concepție greșită despre fotbal, considerîndu-l un joc dăunător, care imprimă o dezvoltare unilaterală și sustrage pe copii de la obligațiile lor școlare".**

Adesea astfel de părinți — notează Sokolov — întorși de la stadion unde au asistat la un palpitant meci, relatează cu entuziasm evoluția scorului, comportarea jucătorilor preferați. **„Ciudat însă — scrie autorul — de îndată ce fiul amintește în treacăt de propriile succese fotbalistice i se amintește : „obligația ta este să înveți, nu să bați mingea !" Concluziile acestor „dușmani" ai fotbalului sînt inconsistente. Practicarea organizată a fotbalului asigură elevului o pregătire sportivă multilaterală. Ca urmare a antrenamentelor sistematice, la tinerii fotbaliști se îmbunătățește simțitor activitatea aparatului respirator, a sistemului cardiovascular și a sistemului nervos. Exercițiile fizice care intră în sistemul de antrenament al tinerilor fotbaliști (baschetul, alergările, săriturile, aruncarea discului) favorizează dezvoltarea sistemului osos.**

Întărirea forței mușchilor sub influența exercițiilor sportive are loc mai repede decît de obicei. La tinerii de 15-16 ani, bunăoară, care practică sportul, puterea brațului drept atinge 42 kg., iar la cei care nu sînt sportivi — abia 34 kg. Exercițiile speciale au o urmare binefăcătoare asupra dezvoltării simetrice a mușchilor trupului, asigură crearea așa-numitului „corset muscular" — important pentru asigurarea unei poziții normale a coloanei vertebrale. În sfîrșit, practicarea sistematică a fotbalului influențează și partea intelectuală a școlarului. Antrenamentul sportiv al tinerilor fotbaliști trebuie să țină seama de particularitățile organismului copiilor, să asigure o dozare a eforturilor fizice pentru fiecare sportiv" — încheie autorul.

● Varietăți ● Varietăți

Rezultatul unei anchete

După Danemarca, Elveția este cea de a doua țară în care au început să se ia măsuri drastice împotriva celor ce folosesc doopingul sau ajută la procurarea acestuia. Două percheziții inopinate făcute de poliție la velodromul Oerlikon din Zürich și în timpul campionatelor mondiale de la Berna au dus la descoperiri senzaționale. În valizele maseurilor și antrenorilor au fost găsite adevărate farmacii. Cicliștii erau aprovizionați cu tot felul de injecții și pilule, conținînd substanțe toxice, excitante. Unul din aceștia, Fritz Galatti, luînd o doză prea mare în timpul probei de semifond la campionatul mondial, a suferit un colaps și numai o serioasă intervenție a medicilor l-a salvat de la moarte. Ancheta deschisă de federația de ciclism este în curs. Deocamdată au fost suspendați pe viață mai mulți antrenori și maseuri printre care Hans Bruner, maseurul echipei naționale. Alergătorul Fritz Galatti a fost suspendat pînă la 31 decembrie 1962. Ziarele elveține scriu că de această afacere nu este străin nici Hugo Koblet, fostul cîștigător al „Turului Franței", actualul „consilier" al echipei elveține.

Cine aleargă cel mai mult?

Iată o întrebare care a preocupat un grup de specialiști în jocul cu balonul rotund din Anglia. Ei au ajuns la concluzia că în cursul unui meci de fotbal portarul străbate în cele 90 de minute aproximativ un kilometru, fundașii și centrul înaintaș între 4 și 5 km.; mijlocașii și interii între 8 și 9 km. iar extremele și ...arbitrii peste 10 km.

În ce-i privește pe „cavalerii fluierului" specialiștii britanici au subliniat că au luat în considerație numai pe acei arbitri a căror corpolență, ajunsă dealtfel proverbială, nu-i ține pironiți la mijlocul terenului.

Vîrsta limită

Echipa reprezentativă a Braziliei se pregătește intens pentru campionatul mondial de fotbal. Problema aceasta a constituit chiar obiectul unei discuții în parlament. Armore Moreira, noul antrenor al reprezentativei a fost învestit cu puteri care au uimit pe specialiștii din alte țări. El are drept să intervină în pregătirea jucătorilor în cadrul cluburilor, să ceară ca ei să joace în posturile în care sînt desemnați în „națională" și altele. La sugestia antrenorului, confederația fotbalului a stabilit pentru jucătorii din echipa reprezentativă o limită a vîrstei : 26 de ani. Această măsură îi va permite antrenorului să dispună de jucători tineri, care n-au apucat încă să fie răsfățați de publicul brazilian și prin urmare mai puțin capricioși, atenți la îndrumările care li se dau.

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMINIA LIBERA"

★

Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 14.00.

ROMANUL NOSTRU ILUSTRAT

Legenda lui Ulenspiegel

Adaptare după Charles de Coster

Ilustrații : Beca RIND

— Aș socoti odrasla Kathalinei ca pe a mea proprie, fu răspunsul lui Claes.

Cînd le veni sorocul, Soetkin născu un băiețel pe care-l numi Hans, dar acesta trăi doar puține zile și muri. Kathalina însă născu o fetiță, căreia îi spuseră Nele, și care crescu foarte bine. Supse și de la Kathalina și de la Soetkin, dar curînd Kathalina trebui să-și stîrpească laptele, ca să nu dea de bănuit și Nele fu alăptată doar de Soetkin. Dar după ce fu înțărcată, Kathalina o luă la ea, iar vecinii o lăudară mult pentru inima ei bună, precum că a luat să îngrijească copilul Claesilor, care și așa o duc destul de greu.

Creștea feciorul lui Claes și parcă cu fiecare zi se făcea mai focos, mai drăcos și mai năzdrăvan, în timp ce infantele, odrasla împărătească, născută în aceeași zi cu el, tot firav, tot molâu, tot becisnic rămînea, spre întristarea curtenilor. Pe cît era de sfrijit pe atît era însă de aspru și tare se bucura cînd punea să fie biciuiți valeții care-l nemulțumeau.

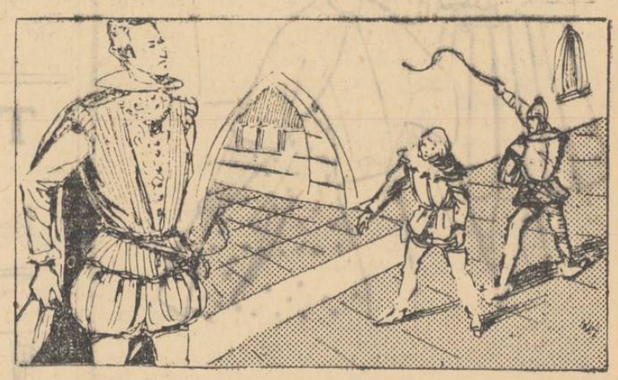

Împăratul Filip se străduî să trezească la infante dorul de a trăi în aer liber, de a se cățăra în copaci, de a alerga și călări prin lunci. Dar micul Carol nici nu vroi să audă de așa ceva, cu atît mai puțin să dea pe gît o dușcă de vin.

Crescînd, Ulenspiegel învață de toate. Pe la cincisprezece ani, prinse obiceiul de a hoinări prin tîrguri și prin bîlciuri, unde se deprinse să cînte din tot soiul de instrumente, din cimpoi, din lăută, din oboi. Ajunse mai cu seamă meșter în cîntatul dintr-un instrument popular făcut dintr-o bășică de oaie întinsă pe o oală și dintr-un fir tare de păr. Ajuta meșterii zugravi să-și potrivească vopselele și iscodea meșteșugul picturii, cu care se îndeletnici curînd și el cu multă destoinicie. De la un meșter prinse meșteșugul cioplitului lemnului și al pietrei — și așa se adeveri prorocirea moașei Kathalina, Ulenspiegel dovedindu-se, de copil încă, înzestrat pentru tot soiul de îndeletniciri. Necazul tatălui său era însă că Ulenspiegel nu se lipea de nici unele și se ținea numai de hoinăreală, încît bietul Claes fu nevoit să-l amenințe cu alungarea din casă dacă nu se apucă de vreo treabă serioasă.

Și infantele Filip creștea. Avea și el 15 ani, dar tot molâu, tot netrebnic rămînea. Singura poftă care i se trezise fusese aceea a desfrîului. Ochii lui se aprinseră pentru o doamnă de la curte, o tînără flamandă din Dudzeele, un sat aproape de Damme. Curînd însă flamanda, speriată de insistențele și amenințările infantelui, părăsi curtea de la Valadolid și porni spre casa ei de la Dudzeele, însoțită de un pivnicer rotofei, sluga ei. În drum îl întîlniră pe Ulenspiegel, care cînta din cimpoi, avînd alături o fetișcană subțirică și frumoasă, care nu era alta decît sora de lapte a lui Thyl Nele. Doamna îl pofti pe Thyl să-i arate drumul spre Dudzeele și Ulenspiegel nu ezită s-o însoțească. Își puse hainele de sărbătoare și porni la drum, doamna călărind, iar Thyl urmînd-o pe jos, aproape de șea. Găsi doamna un șiretlic să se descotorosească de pivnicer și rămase doar Thyl s-o însoțească, iar pe drum doamna îi vorbi despre misiunea pe care avea de gînd să i-o încredințeze :

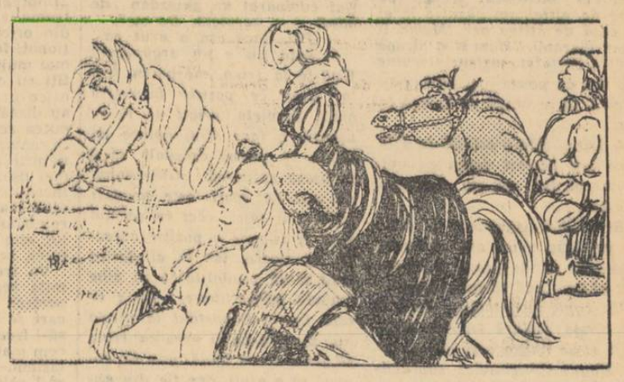

— Vreau să te duci de partea cealaltă a drumului, la Koolkercke, la un gentilom îmbrăcat jumătate în negru, jumătate în roșu, să-i spui să vină duminică la orele 10 din noapte la castelul meu și să intre pe portița tainică pe care o cunoaște.

— Nu mă duc, răspunse înciudat Ulenspiegel, neputîndu-și desprinde privirile de la chipul gingaș al doamnei și de la părul ei, scînteietor în razele soarelui. Nu mă duc ! repetă el. Apoi adăugă : „Mai bine priviți în oglinda aceasta a mea și veți vedea că în tot ținutul Flandrei nu se află o floare mai frumoasă ca chipul vostru fermecător". Se făcu roșie de plăcere doamna, auzind cuvintele chipeșului tînăr și-și continuă drumul în tăcere.

Cînd se înapoie la Damme, primul lucru pe care-l văzu Thyl fu chipul lui Nele, care-l aștepta înciudată, chiar la marginea zidului, rezemată de un stîlp. Ulenspiegel se apropie tiptil și o sărută pe vîrful cefei. Fata tresări și-l plesni cu o palmă zdravănă.

— Pleacă de-aici, îl alungă fata, care începu să plîngă în hohote. Du-te la cucoana ta îmbrăcată în rochie de brocart. Înveselește-o pe ea...

Dar Thyl începu să cînte și atîtea ghidușii făcu încît Nele se potoli și se împăcară.

În zilele acelea se întîmplă că orașul Gand se împotrivea să plătească împăratului Carol o nouă dare. Erau sleiți de bani oamenii, după atîtea dări. Se hotărî împăratul să meargă el însuși să pedepsească orașul. Însoțit de patru mii de călăreți, de ducele de Alba și de prințul de Orania, Carol ajunse la porțile orașului. Poporul de rînd tare ar fi dorit să-i dea împăratului o lecție, căci erau în oraș optzeci de mii de bărbați. Se împotriviră însă bogătanii din Gand la această faptă cutezătoare. Ei știau că poporul putea să-i facă fărîme pe împărat și pe toți cei patru mii de ostași ai lui, dar se temeau că atunci oamenii înarmați vor prelua puterea. Și așa, pentru ei, era mult mai rău decît urgia cea mai aspră a împăratului. Cu împăratul se vor înțelege ei lesne, dar poporul le vine sigur de hac.

Așa se făcu că împăratul intră în cetate și o puse sub paza ostașilor săi. Dărîmă toate fortificațiile, confiscă armele și pe deasupra toate bunurile oamenilor, arse casele, încît în puține zile orașul acela frumos fu ras și pustiit.

(Va urma)

SFATURI MODĂ COSMETICĂ GOSPODĂRIE

Tiparul practic

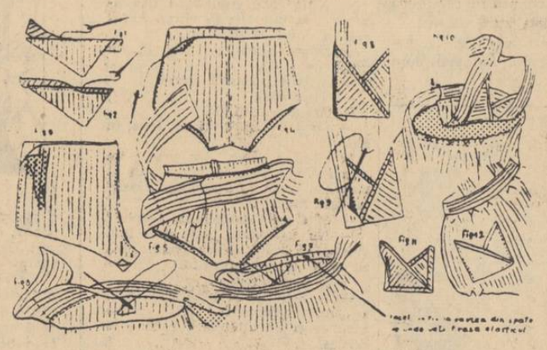

PENTRU ACEST SEZON

1. Deux pièces uni, fusta plisată, corsajul croit kimono, purtat cu o bluză imprimată cu culori contrastante.

2. Complet din tweed purtat cu bluză asortată uneia din culorile stofei din care sînt executate și garniturile de la mîneci, buzunare și gît.

3. Deux pièces din stofă groasă care are fentă incrustată. Fusta în pliuri adînci necălcate are lărgimea redusă spre poale realizînd linia modernă.

4. Complet format din deux-pièces și manta din aceeași culoare; căptușeala imprimată.

Desene de Ludmila OGRINJEANU

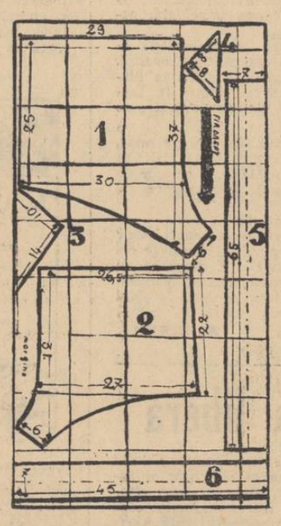

Pentru confecționarea unui costum pentru copil, vă trebuie 1 m. de material. După ce ați mărit această schemă, al cărei fiecare pătrat reprezintă 10 cm., decupați tiparul și așezați-l pe materialul pus dublu. Apoi, croiți lăsînd de jur împrejur cîte 1 cm. pentru cusături. Bordați fiecare triunghi al bavetei cu un bie (fig. 1-2). Coaseți cele două părți ale chilotului (fig. 3), apoi asamblați spatele și fața prin cusăturile din părți și cele dintre picioare (fig. 4).

Montați centura din față de la chilot, parte peste parte, întoarceți pe partea cealaltă și coaseți fin (fig. 6). Faceți un tiv la partea din spate a chilotului, în care veți trasa un elastic (fig. 7). Coaseți bretelele duble și lăsați o deschizătură pentru a putea introduce marginea bavetei. Prindeți bretelele la bavetă, parte peste parte (fig. 8), întoarceți pe dos (fig. 9). Coaseți baveta de chilot și o mențineți sus prin cele două bride (fig. 10). Faceți un tiv de jur împrejurul buzunarului (fig. 11) și fixați-l la loc (fig. 12). Tiviți partea de jos a chilotului și trasați un elastic.

Pentru tinerele gospodine

Prin fulgarinul dumneavoastră au început să treacă picăturile de ploaie. Puteți remedia cu ușurință acest lucru folosind diferite soluții ce-l impregnează, de preferință „Impregnol". Pentru aceasta va trebui să spălați balonseidul, din orice material este confecționat, foarte bine, clătindu-l în mai multe ape iar la sfîrșit clătiți cu oțet pentru a îndepărta orice urmă de săpun. Dacă nu au dispărut toate petele, le veți putea scoate cu soluții speciale ce convin materialului precum și naturii petei. Pentru a repera mai ușor petele este bine să le înconjurați cu un fir de ață albă înainte de a trece la spălarea balonseidului. Cînd materialul este bine curățit veți putea trece la impregnarea lui.

Va trebui să respectați anumite reguli: materialul să fie perfect acoperit de soluția cu care se impregnează. Nu trebuie să-l frecăm, nu trebuie să stoarcem materialul ci să-l întindem, lăsîndu-l să se scurgă. Este bine să-l călcăm cînd este svîntat și nu complet uscat. Restul lichidului ce a rămas nu va trebui să-l aruncăm, el putînd servi și pentru o altă haină.

Pentru toate balonseidurile confecționate din materiale mai groase ce nu pot fi băgate în lichid, veți putea prepara o soluție concentrată în care veți muia o perie cu care veți peria de cîteva ori haina. Acest procedeu va permite să impregnați pînza de cort, cabană etc. sau un trenci căptușit, ce nu poate fi muiat în lichid fără a-l strica. Nu va trebui să folosiți mai multă soluție de impregnat decît este necesar. De asemenea să evitați vasele ruginite, galvanizate, de aramă. Puteți folosi cu succes ligheanele emailate sau din material plastic.

Ghidul gospodinei

MURĂTURI ÎN OȚET

Legumele pe care le întrebuințăm pentru a le conserva în oțet trebuie să fie proaspete și nevătămate. După ce au fost spălate, le lăsăm să se scurgă bine de apă pentru a nu diminua tăria oțetului. Este recomandabil să întrebuințăm oțet de vin, de preferință alb.

CASTRAVECIORI ÎN OȚET

Alegem castraveciori sănătoși, le tăiem codița, îi punem într-un castron. Peste ei presărăm sare. Îi lăsăm să stea astfel 2—3 ore. După aceea îi scurgem de apă, îi așezăm frumos într-un borcan, iar printre ei adăugăm foi de dafin, puțin usturoi și cîteva boabe de piper. Separat punem oțetul la fiert, timp de 5 minute, și-l turnăm cald peste castraveți. După 24 de ore scurgem oțetul din borcan, îl fierbem din nou 2—3 minute. După ce s-a răcit îl turnăm în borcan. Acoperim borcanul cu celofan și-l legăm. Trebuie să stea 2 luni înainte de a fi întrebuințați.

Pătlăgelele verzi se conservă la fel ca și castraveciorii.

CEAPĂ ARPAGIC ÎN OȚET

Se alege ceapă cît mai mărunță, o curățim de foi, o așezăm într-un borcan peste care turnăm oțetul care a fiert cîteva minute împreună cu o lingură de sare la 1 kg. de lichid, cîteva boabe de piper, foi de dafin. Legăm apoi bine borcanul cu celofan. După 2 luni pot fi întrebuințate drept garnitură la friptură.

GOGOȘARI ÎN OȚET

Se aleg gogoșari frumoși, neloviți și nepătați, la care se taie codița pe jumătate. După aceea se spală bine și se înțeapă în cîteva locuri cu furculița. Separat se prepară oțetul care dacă nu este de vin îl vom dilua jumătate cu apă. Se va pune apoi la fiert împreună cu cîteva foi de dafin, boabe de piper și o lingură de sare pentru 1 kg. de lichid. În momentul în care oțetul a început să dea în clocot se iau gogoșarii și se opăresc pe rînd, iar apoi se așează straturi-straturi în borcane împreună cu frunze de țelină și felii de morcovi. Oțetul se lasă să se răcească, i se adaugă puțin zahăr sau miere, după gust și apoi se toarnă peste gogoșari. Borcanele se acoperă cu un strat de celofan, iar apoi cu o cîrpă.

ROȘII PROASPETE ÎN PLINĂ IARNĂ

Alegem roșii nu prea mari, bine coapte și fără nici o lovitură, căci o singură roșie stricată poate altera toată conserva. Pentru a le curăța bine de praf vom șterge fiecare roșie cu o cîrpă udă, iar apoi cu una uscată. Roșiile întregi se vor pune în borcane, largi la gură pentru a nu le sgîria cînd le băgăm înăuntru. Borcanele le vom umple cu untdelemn, astfel încît roșiile să fie acoperite cu un strat de untdelemn de cel puțin 4 cm. pentru a fi ferite de contactul cu aerul. Deasupra uleiului, pentru a-l împiedica să rîncezească, se va pune puțină țuică sau rachiu.

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Conopidă cu maioneză; musaca de vinete; fructe.

— Ciorbă de roșii; mîncare de fasolică cu carne; budincă de griș.

— Ochiuri cu mămăliguță; varză cu carne; struguri.

— Salată de vinete; friptură la cuptor — salată; compot de gutui.

— Ciorbă de perișoare; șnițel cu cartofi — salată; pepene verde.

— Suflé de dovlecei; roșii umplute cu orez; gălușți cu prune.

— Ciorbă de potroace, friptură de pui — salată; cremă de cacao.

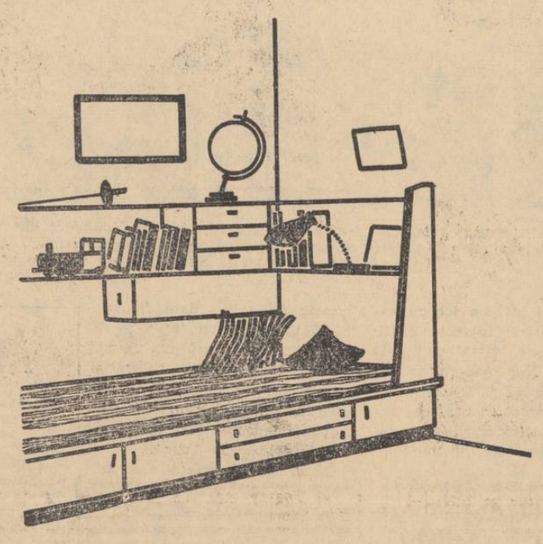

CAMERA COPIILOR

Un divan nu prea înalt, dar în care să poată fi amenajate cîteva sertare, atît de utile în orice gospodărie. O saltea îmbrăcată în olandă în dungi, îi dă o notă veselă. Rafturile pentru cărți, sertarele și lădița de jos sînt montate pe o scîndură ce pornește din capul divanului.

Noi articole de uz casnic

Satisfacerea cerințelor cumpărătorilor constituie o preocupare de seamă a industriei și comerțului. Aceasta se reflectă și în îmbunătățirea permanentă a diferitelor produse necesare gospodinelor și în îmbogățirea sortimentelor articolelor de uz casnic.

Astăzi vă prezentăm cîteva din produsele cu caracteristici îmbunătățite, precum și unele sortimente noi, menționînd că toate acestea le veți putea vedea întîi la cel de al III-lea Pavilion de mostre, iar apoi în magazine.

SOBA DE GĂTIT „TÎRNAVA"

Cînd o vezi, nici nu-ți vine să crezi că e vorba de o sobă de gătit. Crezi că e vorba de un nou tip de mașină complexă, și totuși soba de gătit „Tîrnava", realizată de harnicul colectiv al fabricii „Emailul Roșu" din Mediaș îndeplinește toate condițiile ce se cer unei sobe de gătit, adică fierbe, prăjește, frige și coace. Funcționează pe bază de aragaz. Are 5 arzătoare din care: două mici, două normale și un arzător lung (pentru vase cu forma alungită). Cuptorul are un grătar din sîrmă pentru frigare și două grătare din sîrmă simple, care pot fi plasate mai aproape sau mai departe de arzătorul cuptorului (după necesitate). Cuptorul mai este echipat cu un grătar special cu frigare acționat cu ajutorul unui motor electric și o tavă colectoare de grăsime.

În partea dreaptă a cuptorului sub arzătorul lung se află un compartiment rezervat pentru păstrarea alimentelor la cald, încălzirea farfuriilor etc.

Puteți urmări stadiul alimentelor din cuptor fără a-i mai deschide ușa, prin geamul cu care este prevăzută ușa cuptorului.

GLAZURA OPACĂ

Produsele de faianță au cîștigat repede aprecierile cumpărătorilor. Sînt frumos colorate, au o linie modernă, din care cauză serviciile produse din faianță au o largă răspîndire. Produsele din faianță prezentau însă un inconvenient: culoarea specifică (gălbuie) a părților interioare a produselor. Pentru a elimina acest inconvenient, specialiștii au elaborat glazura opacă, care asigură produselor un alb pronunțat. Începînd cu a doua jumătate a acestui an, întreaga producție de faianță se produce cu glazură opacă. În fotografia noastră prezentăm un servici de vin și apă din faianță cu linie modernă și glazură opacă.

Impermeabilele

Impermeabilul și-a schimbat astăzi complet caracteristica. El este nu numai un articol util pentru vreme ploioasă — locul acesta îl ocupă acum tot mai mult pelerinele din material plastic — ci și o îmbrăcăminte exterioară în pas cu moda, care înlocuiește cu succes demiul destinat trecerii de la un sezon la altul. Avantajele impermeabilului, față de demiu, sînt evidente: ușor, practic, rezistent, elegant. În noua colecție — toamna 1961 și primăvara 1962 — remarcăm o abundență de modele, atît pentru femei, cît și pentru bărbați. Linia model este întrutotul prezentă în confecție. Tăietura simplă îi avantajează cel mai mult, fiindcă linia dreaptă îi conferă o notă de sport ce se potrivește foarte bine scopului. Această linie e întîlnită de felul buzunarelor, — aplicate și cu clape — de rîndurile multe de tighele, chiar la cele bărbătești, de gulerul mic și de mînecile, în general, chimono. Lungimea, la modă, este peste genunchi, permițînd astfel un mers lejer.

Un pas mare îl fac astăzi țesăturile. O adevărată întrecere se dă între toate sectoarele. Pe lîngă clasicele țesături impermeabilizate (Taifun, Alpinist etc.) la care se adaugă neîncetat contexturi noi — semnalăm îndeosebi ultimele creații ale fabricii „Bumbacul" din Timișoara — s-au adăugat acum în urmă țesăturile din relon impregnat, produse de întreprinderea „Tudor Vladimirescu" din București, foliile imprimate din mase plastice, realizate de fabrica „Bela Breiner"-Timișoara.

Ca ultimă noutate în ceea ce privește materialul vom vedea, probabil destul de curînd, apariția și a terelului, produs sintetic de mare valoare pentru impermeabile, datorită calităților sale de rezistență și nesifonabilitate.

În sfîrșit vom nota că impermeabilul se poate folosi astăzi cu mult succes, dublat cu misadă din piei ovine (rămășițe de la nutriet, velur) sau cu — ultima noutate ce urmează să apară — misadă din piei de hamster. Pentru asemenea cazuri, deci cînd impermeabilul devine îmbrăcăminte de vreme rea, îi vom adăuga gulerul de nutriet (demontabil).

Doina POPA

MAGAZIN medical

„Distracțiile" și sănătatea

Pentru organism nu este indiferent modul în care se utilizează timpul liber sau felul de desfășurare a distracțiilor, căci între acestea și menținerea sănătății există o strînsă legătură.

Distracțiile, în înțelesul propriu al noțiunii, constituie așa-numitele „emoții pozitive", care influențează în bine funcționarea sistemului nervos central, avînd drept urmare echilibrarea tuturor celorlalte funcțiuni ale organismului, ca digestie, asimilație, circulația sîngelui etc.

Există însă distracții și „distracții".

O plimbare făcută în aerul curat al parcurilor, vizionarea unui spectacol, audiția unui concert, practicarea diverselor sporturi, o excursie reconfortantă în locuri pitorești sau o vizită la prieteni pot constitui multiple prilejuri de distracții, care odihnesc organismul, regenerează forțele și stimulează buna funcționare a tuturor organelor din corp. Majoritatea oamenilor este conștientă de acest fapt.

Sînt însă și persoane care dau altă interpretare distracțiilor. Pentru unii, de exemplu, nu există distracție mai mare decît organizarea și participarea sistematică la așa-zisele „cheffuri", cu mîncare și băutură peste măsură. În asemenea cazuri se produce o suprasolicitare a sistemului nervos, care poate crea dezechilibrarea funcțiunilor sale, oboseala inimii, tulburări digestive și alte dezordini de natură a determina ulterior scăderea capacității de muncă și micșorarea rezistenței organismului față de îmbolnăviri.

Există încă și unii care — din fericire, mai puțin numeroși — găsesc o deosebită satisfacție în alte feluri de „distracții", cum ar fi, de pildă, unele jocuri de noroc practicate în anumite condiții. Ore întregi și adesea chiar toată noaptea, aceștia stau în jurul unei mese, într-o mare tensiune nervoasă. În asemenea cazuri nu se mai poate vorbi deloc de distracții, adică de acele emoții pozitive care reconfortează organismul, ci din contra, de emoții negative, care au repercusiuni dăunătoare asupra sănătății. În astfel de situații, sistemul nervos se află într-o permanentă tensiune, ca și vasele sanguine, care sînt silite să facă față unei presiuni sporite a sîngelui, ceea ce duce la oboseala mușchiului cardiac și uzarea celulelor nervoase. Sub influența acestor emoții se produc repetate descărcări suplimentare de adrenalină în organism, care adăugate la continua tensiune nervoasă, ocazionează vaselor sanguine dese contractări, ce pot favoriza cu timpul instalarea unei hipertensiuni arteriale permanente.

În astfel de cazuri, deobicei se și fumează mai mult, ceea ce contribuie în plus la ivirea de noi suferințe ale sistemului nervos, prin fixarea unei cantități sporite de nicotină pe fibrele nervoase periferice, avînd drept urmare apariția unor nevrite, radiculite etc.

Nici plămînii nu sînt feriți mai puțin, întrucît sînt nevoiți să respire într-un aer viciat, supraîncărcat de bioxid de carbon și fum de tutun.

La fel și aparatul urinar. Cel antrenat în astfel de „distracții" se urnește greu de la masa de joc, chiar pentru satisfacerea unor nevoi fiziologice urgente. De aci, stagnarea exagerată a urinei în vezica urinară, cu posibilități de depunere a sărurilor în vezică sub formă de nisip, care poate produce suferințe destul de serioase.

Deopotrivă de dăunător este și faptul că în condițiile unor astfel de „distracții" cel în cauză creează uneori neajunsuri și membrilor familiei sale. Copiii, în asemenea situații, sînt siliți să dormiteze în vreun colț al camerei cu aer viciat pînă își termină părinții „distracția". Astfel de părinți nu vor trebui să se mire dacă acești copii nu se vor putea concentra a doua zi la școală, în orele de curs și vor obține note proaste, își vor pierde vioiciunea și vor deveni mai puțin rezistenți față de îmbolnăviri.

Este bine de știut că, în general, nopțile pierdute prin sacrificarea orelor de somn, suprasolicitarea sistemului nervos și utilizarea timpului liber în mod nerațional zdruncină sănătatea și scurtează viața.

Dr. I. LEGIC

Noutăți din tehnica medico-culinară

Cuptorul electro-magnetic

Un institut de cercetări științifice din Leningrad a pregătit o surpriză foarte plăcută gospodinelor. Este vorba de un aparat cu ajutorul căruia un kilogram de carne fierbe în două minute și jumătate, iar un kilogram de pește în două minute. În plus produsele prelucrate în acest aparat își păstrează multe din substanțele nutritive și vitaminele.

Aparatul este un produs al radiotehnicii, încălzirea producîndu-se prin unde electromagnetice care fiind absorbite de apă se transformă în căldură. În acest fel se realizează o „încălzire de volum" și nu o încălzire la suprafață, ceea ce scurtează de multe ori timpul de preparare a mîncărurilor (cu excepția celor prea grase care neavînd apă suficientă nu beneficiază în egală măsură de această inovație practică).

Primele experiențe au fost mai mult decît încurajatoare. Se întîmpla însă un lucru nedorit, datorită încălzirii de masă și nu de suprafață. Produsele preparate nu se rumeneau și friptura ieșea lipsită de cojița de suprafață, atît de apetisantă și căutată. Atunci experimentatorii au adăugat aparatului și posibilitatea de a iradia friptura în plus cu raze infraroșii, care după cum se știe avînd o lungime de undă mai mare sînt absorbite la suprafața produsului. Astfel s-a realizat și mult dorita rumeneală. Acum aparatul este perfect și dă rezultate foarte bune.

Acest aparat a fost expus la expoziția unională a economiei sovietice.

Revista „Nauka v Jizni" care ne-a furnizat datele de mai sus prezintă și cîteva din ultimele noutăți ale industriei casnice americane, care sînt departe de a urmări ușurarea muncii gospodinelor, ci mai curînd îmbogățirea fabricanților. De altfel cititorii își pot da seama singuri cît de utilă este invenția:

Masă-spălător

Un inventator din statul Ohio (S.U.A.) a imaginat un sistem de servire automată a mesei combinată cu spălarea automată a vaselor.

Tăblia mesei este înlocuită de o bandă de material plastic ce leagă sufrageria de bucătărie, printr-un sistem asemănător conveierului. Pe această bandă sînt din loc în loc scobituri ce imită farfuriile și săculețele.

Datorită unui motoras electric banda este actionată din bucătărie în sufragerie și invers prin apăsare pe butoni.

Feluriile de mîncare sînt turnate sau puse în bucătărie și banda apare la comandă cu găurile pline de bucate, gata pentru a fi servite. La terminarea mesei banda face drumul invers, iar odată ajunsă în bucătărie trece automat sub un duș de apă fierbinte apoi sub un curent de aer cald care o usucă și inventatorul ne asigură că astfel e gata pentru a fi din nou folosită.

Cănile, paharele și tacîmurile nu intră în alcătuirea benzii. Ele trebuie aduse, strînse și spălate cu mijloacele obișnuite.

Dr. L. I.

Interesant și util de știut

● *FIZIOLOGIA, știința despre funcțiile organismelor, a dovedit că una din căile de odihnă este și trecerea la o activitate de altă natură. Acest lucru a fost sezisat mai de mult chiar de către nemedici. Însuși marele Lenin a observat utilitatea schimbării preocupărilor de activitate. Iată ce scria într-una din scrisorile adresate surorii sale Maria Ilinicina: „...îmi amintesc foarte bine că variația lecturii sau a muncii — de la traducere la citit, de la scris la gimnastică, de la lectura științifică la beletristică — ajută extraordinar de mult".*

● *IN NERVI, excitația se transmite cu o viteză mare, 100 m. pe secundă. În creier, propagarea se face mult mai lent. De aceea reflexul de mișcare apare nu chiar imediat după sosirea excitației, pe cale senzorială, ci cam la 0,1—0,2 secunde. Aceasta are o mare însemnătate practică. Conducătorii de autovehicule care circulă cu viteză mare nu pot frîna instantaneu cu sezisarea pericolului. Este bine să se știe că din momentul sezisării pietonului imprudent, deci din momentul excitării nervului optic și pînă la punerea în mișcare a sistemului de frînare, trec cel puțin 0,1 secunde, ceea ce, la o viteză de circulație mare, înseamnă 3—6 m. pe care îi mai parcurge autovehiculul.*

Dr. V. I.

DE TOATE

ALIMENTAȚIA COSMONAUȚILOR

Pentru a studia condițiile de alimentare ale cosmonauților pe o perioadă prelungită, medicul sovietic V. E. Danileiko a stat o săptămînă închis într-o cabină ermetică, hrănindu-se cu alge și melci. El a respirat oxigenul furnizat în parte de culturile de alge din cabină.

TRATAMENTUL ASTMULUI LA PRESIUNI CRESCUTE

Dr. Jung din R. F. Germană tratează într-un mod original bolnavii de astm. El invită bolnavii să petreacă nopțile în minele de sare de la Schoenebeck. Bolnavii stau aici 3 nopți pe săptămînă la o adîncime de 400 m. Presiunea atmosferică crescută, temperatura și aerul încărcat cu sare din mină produc vindecarea astmului, susține dr. Jung.

CARNET PEDAGOGIC

Irina e în clasa I-a

— Unde te duci, unde mergi atît de grăbită?

— Vai, nu mă reține! Alerg s-o iau pe Irina de la școală. Nu vreau să întîrzii! Și azi dimineață am întîrziat.

Convinsă de acest argument — și pentru că voiam să vorbesc cu prietena mea — am plecat împreună s-o luăm pe Irina. Deși am alergat, totuși am ajuns cu cîteva minute întîrziere. Fetița ne-a întîmpinat cu reproșuri:

— Vezi, mămico, totdeauna întîrzii, și azi dimineață și ieri dimineață și acum, mereu. Cum m-a văzut, școlărița noastră m-a luat de mînă și toate trei am făcut cale întoarsă.

— Irina, de ce ai întîrziat azi dimineață? am întrebat-o eu.

— Păi, pentru că n-am fost gata...

— N-a fost gata pentru că e o fetiță rea. Eu am sculat-o la timp, — se dezvinovăți mama, dar ea face mofturi la masă, apoi cu îmbrăcatul e o problemă... O ajut și eu și bunică-sa și tot merge greu...

Mi-am închipuit scena (pe care de altfel am văzut-o la ei în casă de atîtea ori). Mama îi pune ciorapii, bunica o trage pentru șorțuleț, mama intervine din nou cu pantofii și fetița este trecută ca o minge de la una la alta.

— Irina, uite o colegă de a ta care are același drum cu noi, ia mergi tu cu ea înaintea noastră.

Rămînînd cîțiva pași în urmă cu prietena mea am încercat să-i arăt cît de greșit a procedat și continuă să procedeze.

Un copil încă înainte de a fi de vîrstă școlară trebuie obișnuit să se îmbrace și să mănînce singur (bineînțeles supravegheat și la nevoie ajutat) dar mai ales cînd el a devenit școlar trebuie să știe că are obligația să se spele la timp, să se spele, să se îmbrace și să mănînce singur și în special să ajungă la timp la școală. Asta e o datorie a oricărui elev.

— Dar bine, n-a întîrziat decît vreo 7—8 minute.

— N-are nici o importanță că erau 2 sau 8 minute. Principalul e că a întîrziat! Și ce e mai trist este că văd că nu ești de loc supărată din cauza acestor întîrzieri. Trebuie să înțelegi, însă, că este necesar ca elevul, oricît de mic, să se învețe cu punctualitatea și cu disciplina. Așa cum se va învăța de la început, așa se va purta și mai departe ca școlar, așa va fi pregătit pentru viață. Și tu, ca mamă, ai un rol important în această privință. Întîrzierile care acum, în primele zile de școală, se datoresc unei greșite educații și organizări a timpului, vor deveni, repetate, neglijență prin obișnuință. Dar aceasta nu e singura greșeală pe care o faci cu propriul tău copil. Uite, văd că pentru a-și ține cărțile și caietele, în loc de ghiozdanul de spate obișnuit copiilor de cl. I-a i-ai cumpărat un ghiozdan de mînă — o servietă. De ce?

— Păi, dacă așa a vrut ea...

— Asta nu e un argument! Uită-te la Irina, merge în fața ta. Vezi ce poziție incorectă are? Servieta, oricît ar fi de ușoară, o face să-și aplece un umăr, în dauna celuilalt, să-și cocoșeze spinarea. Ghiozdanul de pus pe spate este necesar școlarului mic căci în primul rînd îi asigură o poziție corectă, sănătoasă, iar în al doilea rînd îi dă posibilitatea să aibe ambele mîini libere. Ceea ce este foarte important la vîrsta lui. Eu știu că ai vrea ca Irina să fie o elevă bună, știu că dorești să o ajuți, dar fie din exces de zel, fie din nepricepere, greșești. Cînd ne vom mai întîlni îți voi mai spune părerea mea în legătură cu programul de muncă al micilor școlari. Dar acum mă grăbesc. Trebuie să plec și eu la școală.

Pe curînd...

Lili PLAIU

CURIERUL NOSTRU

ELENA ANCUȚA, str. Vasile Lupu nr. 3, Galați; RODICA RUSSU str. N. D. Cocea nr. 5, Sibiu, regiunea Brașov: FLAVIA MANEA, str. Albinei nr. 4, Brăila, regiunea Galați, IOAN BALA, str. Horea nr. 35, com. Fizeș, regiunea Banat: doresc să fac schimb de cărți poștale ilustrate.

CATERINA V.: Nu puteți face altceva decît să reveniți cu o scrisoare mai convingătoare. Este o cerință care nu se poate îndeplini chiar atît de ușor. Închipuiți-vă ce s-ar face respectivii dacă mii de amatori ca dv. le-ar cere acest lucru.

I. P. PETRU: In mod special nu are sens să veniți aici. Cînd se va ivi însă o ocazie oarecare, folosiți-o. În ultimă instanță, chiar dacă veți sfătui și cu cei mai înțelepți oameni, tot dv. singur va trebui să hotărîți ce anume să faceți. Din datele pe care le cunoaștem de la dv. înclinăm să credem că mult mai potrivită ar fi, în această postură, consăteanca dv.

VENERA T.: Materialul trimis de dv., deși este autentic, nu poate fi publicat, deoarece redă un simplu episod cu prea puțină semnificație. Este de reținut ideea, tema acestui material. Dacă doriți, reluați această idee și tratați-o corespunzător, cu fapte mai convingătoare, bine comentate.

CORINA — Cluj: Părerea noastră este la fel cu a dv.: nu vă prezentați la data respectivă. Credem că trebuie să renunțați la o acțiune pe care ați întreprins-o împotriva voinței dv. Acum vă trebuie mult calm, multă pricepere, pentru a readuce lucrurile pe drumul lor inițial. Nu vă grăbiți în acțiuni insuficient gîndite, aveți răbdare. Este desigur foarte greu dar numai astfel puteți reface ceea ce este pe cale să se destrame. Reveniți pe parcurs cu noi amănunte.

Gimnastică

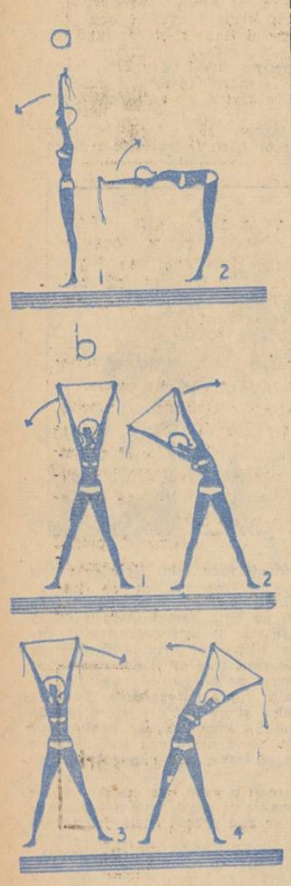

La propunerea mai multor cititoare, publicăm un ciclu de patru lecții de gimnastică de cameră, toate cu o coardă unică (ce poate fi înlocuită cu un cordon, o bentiță, un șnur de tapițerie etc.). În prima lecție vom da cîteva mișcări ușoare, foarte bune pentru mușchii abdominali care, să nu uităm — trebuie încordați în timpul exercițiului.

A. — În picioare, cu mîinile drept în sus deasupra capului ținînd coarda întinsă (cum se vede în fig. a1), facem timp de 1-2 minute aplecări înainte și ridicări cum se vede în fig. a2. Țineți tot timpul mîinile în linie cu corpul.

B. — Din poziția de plecare descrisă mai sus se fac aplecări laterale alternative la dreapta și la stînga fără a apleca corpul și în spre față și netrecînd direct de la o parte la cealaltă ci marcînd de fiecare dată o scurtă oprire (3-4 secunde) în poziția de plecare. Și acest exercițiu se face tot timp de 1-2 minute.

JOCURI DISTRACTIVE

LITERE

În acest desen sînt aranjate 8 litere. Un loc e liber. Vă cerem ca numai în 25 mutări să aranjați literele în ordine alfabetică.

CU DOMINO

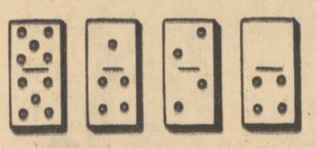

Vă invităm să aranjați astfel cele patru pietre de domino încît să obțineți, prin înmulțirea unui număr format din trei cifre cu altul cu o cifră, total 44.

ÎN CONTACT

Soluțiile jocurilor apărute în numărul 208

CUM?

Micșorarea cu un metru pătrat se obține așezînd jos la dreapta sau la stînga două prăjini cu unghiul drept înăuntru. Pentru a împrejmui cu 12 prăjini 4 m.p. se formează un triunghi dreptunghi cu baza de 3 m, înălțimea de 4 m și ipotenuza de 5 m. Vom avea o suprafață de 6 m.p. Trei prăjini din unghiul drept, una de la bază și două din înălțime, le așezăm cu un unghi drept în interiorul triunghiului făcînd un dreptunghi de 2 m.p. Rămînem cu 4 m.p.

FORMATE

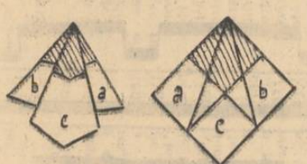

ÎMPĂRȚIRE

4711	:	18	=	206	rest 3
4711	:	17	=	277	rest 2
4711	:	16	=	294	rest 7
4711	:	15	=	314	rest 1
4711	:	14	=	336	rest 7
4711	:	13	=	362	rest 5
4711	:	12	=	392	rest 7
4711	:	11	=	428	rest 3
4711	:	10	=	471	rest 1
4711	:	9	=	523	rest 4
4711	:	8	=	588	rest 7
4711	:	7	=	673	rest 0
4711	:	6	=	785	rest 1
4711	:	5	=	942	rest 1
4711	:	4	=	1177	rest 3

52

SOCOTEALA

1	10	11	29	28	19	18	16
9	2	30	12	20	27	7	25
24	31	3	21	13	6	26	8
32	23	22	4	5	14	15	17

A. LUCACI

PESCĂREȘTE

Așa noroc mai rar...

UN PESCAR CUM NU EXISTĂ: — Asta e tot ce-am prins...

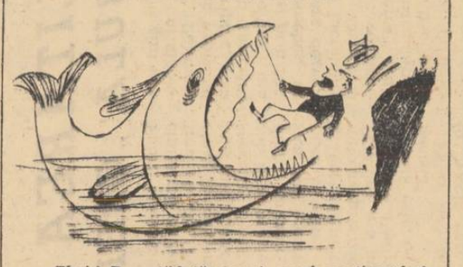

— Ehei! De astădată nu-mi scapi, peștișorule!...

MATTY ASLAN

— Acum, de ce nu mă crezi d-ta cînd îți spun că n-am lăsat-o aici nici de două minute?...

V. CRIVĂȚ

— Nu te stringe nicăieri, Nicușor dragă?...

RIK AUERBACH

LA MUSTARIE

— Și lemnele, pe ce o să le mai tăiați?
— ??...
— Păi văd că ați făcut pastramă... din „capră"!...

V. TIMOC

— N-o cunosc, dar știu că învață foarte bine.
— ??
— Cînd am vrut s-o cunosc, m-a învățat... minte!...

GH. CHIRIAC

Motocicletistul se înșeală...

V. VASILIU

VEȘNICUL REFREN

— Divertez și plec la mama!!

FRED GHENADESCU

— E drăguț băiatul nostru! D-ta cum îl găsești?
— Foarte ușor: îl găsesc toată ziua pe bulevard!

C. CRĂCIUN

Pe unele străzi proaspăt asfaltate se fac lucrări prin care se desfac trotuarele.

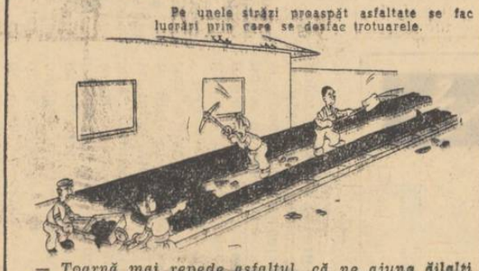

— Toarnă mai repede asfaltul, că ne ajung țiganii din urmă...

Poșta redacției

HERMINA WEINTRAUB — Călărași: Ne cereți să vă trimitem fotografiile unor artiști romîni și străini. În cazul că vi le trimitem ne întrebați cum să procedați cu plata acestor fotografii etc. etc. Rezolvarea cererii dv. este foarte simplă. În ultima vreme au fost tipărite numeroase fotografii din cele ce vă interesează. Și nu numai că s-au tipărit, dar s-au și pus în vînzare prin librării. Mergînd la librărie, vă veți alege fotografiile actorilor preferați.

VASILE PIRVULEȚ — Craiova: Scrisoarea dv. face un adevărat istoric al telefoniei din țara noastră. Printre altele ne spuneți că primele linii telefonice s-au instalat la București în anul 1885, avînd o centrală cu 3 numere. Mai tîrziu, în anul 1886 se instalează la Galați de asemenea o centrală cu 3 numere iar în 1892, tot la București, una cu 300 numere. În anul 1895 s-a construit, ne spuneți dv., o linie de telecomunicație cu o singură legătură între București și Brăila și București — Ploiești — Sinaia, iar apoi în 1896, linia telefonică București — Ploiești — Craiova. Întrebarea cu care se încheie scrisoarea dv. e însă dificilă: Se cunoaște data precisă, ziua și luna cînd s-a dat prima legătură telefonică cu Craiova, de la București?
Scriptele, după cîte cunoaștem noi, nu atestă aceste amănunte care au scăpat chiar și unui atît de bine informat cunoscător ca dv. S-ar putea însă ca altcineva dintre cititori, să ne ajute. Așteptăm deci.

LUCIA CRISTEA — București: În pagina IV-a a revistei noastre veți găsi rubrica cinematografică despre care ne scriați. Filmul „Războiul vesel" a rulat de multă vreme în Capitală, iar cronicile despre el s-au scris în perioada respectivă.

V. BARBULESCU — Galați: Sîntem în măsură să vă dăm un răspuns care credem că vă va mulțumi. De curînd — doar de cîteva zile — a apărut la Editura Științifică un dicționar de neologisme. Dicționarul este redactat de Florin Marcu și Constant Maneca și cuprinde 630 pagini. Definițiile cuvintelor au fost date într-o formă simplă, accesibilă cititorilor. La unele cuvinte și sensuri a fost indicat domeniul de circulație și, unde era necesar, epoca în care a circulat respectivul cuvînt. Pentru a ușura lectura și înțelegerea cuvintelor care provin din limbi care folosesc alte alfabete acestea au fost transcrise cu caractere latine. La unele cuvinte s-a notat accentul în scopul unei pronunții corecte. Dicționarul este de real ajutor pentru oricare cititor.

OL. M. — Hunedoara ne întreabă ce școli cu o durată mai scurtă ar putea urma pentru a obține o calificare. Nu vă putem da un răspuns concret, deoarece nu cunoaștem ce fel de școli aveți în regiune. Adresați-vă deci secției de învățămînt și cultură a sfatului popular regional. În orice caz, pentru a urma un curs de dactilografie sau de stenografie — dacă există asemenea cursuri în orașul unde domiciliați — vă trebuie neapărat diploma de maturitate.

FLUTURAȘ — Arad: Este normal să nu fiți primiți la secția de artă dramatică a școlii populare de artă, atîta timp cît mai aveți încă 3 ani pînă la terminarea școlii medii. Preocuparea dv. actuală trebuie să fie luarea maturității.

DAN SĂFTOIU — comuna Valea cu Apă, raionul Tg. Jiu: Întreprinderea care v-a livrat termoelectrogeneratorul vă poate furniza încă o piesă în plus. Adresați-vă acesteia.

GH. R. — Lugoj: Aparatul respectiv nu este de fabricație românească.

ȘAH

„CUPA MAGAZIN" EDIȚIA A III-A

• Peste 300 de participanți. • Îmbunătățirea regulamentului în ceea ce privește arbitrajul. • Concursul începe între 20 și 30 octombrie.

După cum se știe s-au încheiat înscrierile la cea de-a III-a ediție a „CUPEI MAGAZIN" la șah prin corespondență. Ca și edițiile precedente, și aceasta s-a bucurat de un frumos succes de practicare. Peste 300 de iubitori ai jocului de șah au solicitat înscrierea la această competiție. Între ei sînt o serie de jucători cunoscuți în jocul prin corespondență cu forță de joc apreciabilă. Majoritatea o constituie însă acei șahiști care n-au mai jucat cu ajutorul poștei. Aceasta este o nouă mărturie a popularității crescînde de care se bucură jocul de șah prin corespondență.

A treia ediție se va juca după regulamentul jocului prin corespondență în vigoare în țara noastră. Pentru a se îmbunătăți arbitrajul concursului și a se asigura o legătură mai promptă între jucători și arbitri, la actuala ediție a „CUPEI MAGAZIN" arbitrajul va fi asigurat nu de un arbitru unic, ci de mai mulți arbitri recrutați chiar din rîndul jucătorilor. (Evident, nici un jucător nu va fi arbitru în propria sa grupă).

Vom publica în numărul viitor componența primelor grupe din cea de-a III-a ediție a „CUPEI MAGAZIN". Concursul va începe între 20-30 octombrie, dată pînă la care toți concurenții vor primi regulamentul și adresele partenerilor de joc.

Concursul nostru de dezlegări de probleme de șah dotat cu premii

Amintim că concursul este dotat cu premii: un aparat de radio „București-500", o mașină aragaz, un pick-up, abonamente la „MAGAZIN" etc. Fiecare din cele opt probleme asigură dezlegătorilor un număr de puncte, maximum posibil fiind de 60. Dezlegătorii care au obținut 60 de puncte concurează la premiul întîi. Cei care au obținut 50 de puncte, împreună cu cei din prima categorie care n-au cîștigat premiul I, concurează la premiul II și III etc. La ultimul premiu — 20 de abonamente pe 6 luni la „MAGAZIN" — concurează toți cei ce au rezolvat corect doar o problemă, obținînd minimum de 5 puncte. Amănunte complete privitoare la decernarea premiilor au apărut în numere anterioare ale revistei noastre.

Iată acum ultimele probleme ale concursului:

PROBLEMA G. 4 puncte

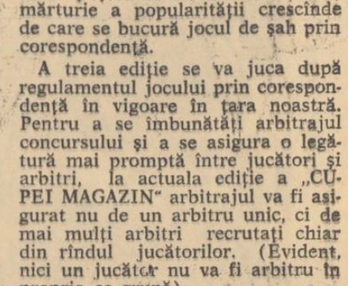

Albul joacă și dă mat în 2 mutări

Poziția de control. Alb: Rg8, Df2, Te2, Tg6, Nb8, Nc8, Ce5, Cf4, pionii e6, h2 = total 10 piese. Negru: Rf5, Dh1, Tb1, Na8, Ca7, pioni g4, g5, g7 = total 8 piese. Albul dă mat în 2 mutări.

PROBLEMA H

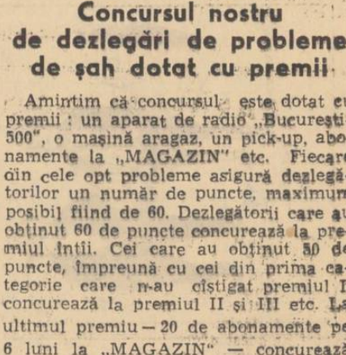

Albul joacă și dă mat în 6 mutări

Poziția de control. Alb: Rc8, Dd7, Na7, Nc4, Cd6 = total 5 piese. Negru: Ra8, Dg2, Ta2, Ng1, Nh5, Ca3, Cg7 pionii a4, b2, b3, e6, g4, h2 = 13 piese. Albul dă mat în 6 mutări.

★

Soluțiile tuturor problemelor, scrise citeț și însoțite de cupoanele respective de concurs apărute la sfîrșitul rubricilor de șah din ultimele patru numere ale revistei, se trimit pînă la 25 octombrie 1961 pe adresa „MAGAZIN", București, 33, pentru „Concursul de dezlegări de probleme de șah".

Precizăm că la problema C pionul de pe a4 este alb, iar la problema F turnul alb se află pe f8, ca pe diagramă și nu pe e8, cum a apărut în poziția de control.

„MAGAZIN"
Cupon nr. 7-8
Concursul de dezlegări de probleme de șah

● Fel de fel ● Fel de fel ● Fel de fel ●

Cîrtița de oțel

Într-una din povestirile științifico-fantastice ale scriitorului sovietic Nemțov, se vorbește despre o invenție extraordinară: o cîrtiță mecanică, capabilă să străbată adîncul pămîntului, să perforeze rocile cele mai dure, să sape canale... Deoarece trăim într-o epocă în care zi de zi cele mai temerare proiecte se transformă în realități, și „cîrtița de oțel" a scriitorului sovietic a fost realizată și aduce imense foloase oamenilor.

„KRET" intră în acțiune

De multă vreme constructorul polonez Wiktor Zinkiewicz se străduia să găsească o soluție pentru a ușura munca celor care executau lucrări sub pămînt, muncă grea, de cele mai multe ori manuală sau executată cu mașini puțin rentabile.

El a izbutit să creeze un instrument uluitor de simplu, autopropulsat. Acest instrument extrem de economic poate săpa canale subterane pentru conducte de țevi și de cabluri.

Noul aparat, denumit KRET (cîrtița), a produs senzație în lumea întreagă și a fost patentat în aproape toate țările de pe glob.

Săpînd canale în linie dreaptă, verticale, orizontale sau înclinate, „Cîrtița" poate fi folosită cu succes la instalarea cablurilor telefonice, conductelor de gaz, de apă, de canalizare sau de aer comprimat, sub străzi, șosele, piste de aeroport, în mine la puțuri de aerisire și de salvare. Utilizarea aparatului scutește de lucrări scumpe și de durată, ca spargerea asfaltului șoselelor, desfacerea terasamentului de cale ferată, executarea de săpături provizorii și a lucrărilor aferente de întreținere.

În afară de aceasta, canalele executate cu ajutorul „cîrtiței" sînt, din punct de vedere al calității, superioare celor efectuate prin metodele obișnuite.

Utilizări multiple

Avantajele tehnico-economice pe care le oferă cîrtița de oțel constau și în viteza mare de execuție, evitarea perturbațiilor la transporturi, siguranța de funcționare și reducerea considerabilă a mîinii de lucru.

S-au făcut încercări încununate de succes de a folosi aparatul și în alte domenii. Așa, de pildă, în geologie se cercetează cu KRET rocile subpămîntene și cele de pe fundul mărilor. E lesne de înțeles că trimiterea „cîrtiței" în exploatarea zăcămintelor constituie o uriașă ușurare a muncii geologilor.

Și geofizicienilor, cîrtița de oțel le va fi de mare folos. Se speră că ea va contribui la studiul structurii scoarței terestre care mai prezintă atîtea mistere pentru cercetători.

„Cîrtița de oțel" s-a ivit din adîncul pămîntului.

Cum arată și cum funcționează aparatul KRET

La prima privire, „cîrtița" seamănă cu un proiectil de artilerie de 90 mm diametru, cu partea anterioară alungită. În interior există un piston care îndeplinește rolul unui ciocan și care lovește permanent partea din față ca pe o nicovală. Astfel „Kret" pătrunde în sol. În timpul pătrunderii, aparatul nu aruncă pămîntul înapoi ci îl presează lateral, formînd o boltă solidă prin care înaintează cu ușurință. Reculul este cu totul neînsemnat, astfel că aparatul poate pătrunde și prin sol moale sau fărîmițat.

...Sau o conductă de gaze de-a curmezișul terasamentului șoselei.

Mecanismul funcționează cu aer comprimat, transmis printr-un tub de la o sursă aflată la o distanță potrivită.

Pentru orientarea „cîrtiței" există un dispozitiv de vizare, care o menține cu precizie pe direcția dorită.

Intrebuințarea aparatului KRET nu pretinde nici un fel de pregătiri, instalații sau materiale speciale ci doar existența unei surse de aer comprimat. Acest lucru este deosebit de important în lucrări de salvare, unde este nevoie de furnizarea rapidă de apă sau de aer.

Perspectivele „cîrtiței de oțel" sînt nespus de vaste. Prin perfecționarea acestui aparat, oamenii vor ajunge în posesia unui mijloc de cercetare a subsolului și poate, pe viitor, a unui vehicul cu care se va putea călători, aidoma eroilor romanelor de anticipație pînă în centrul planetei noastre.

Radu NOR

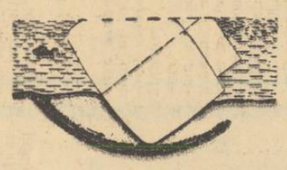

Aparatul „Kret" strecoară un cablu sub trupul navei scufundate...

Un rol important noul aparat îl are la salvarea vaselor scufundate; strecurînd sub corpul navei cabluri de oțel, aceasta poate fi ridicată la suprafață. În cazul unor catastrofe miniere, KRET pătrunde cu ușurință pînă la minierii îngropați în fundul galeriilor.

În mod obișnuit, „cîrtița" sapă un canal rectiliniu, circular, cu un diametru de 90 mm și cu o lungime de 30 de metri. Prin adaptarea unei piese conice la capătul instrumentului, diametrul canalelor săpate a putut fi mărit la 150 mm. O altă piesă anexă îngăduie remorcarea unor cabluri sau țevi de diferite mărimi.

REBUS-magazin

Buletin meteorologic

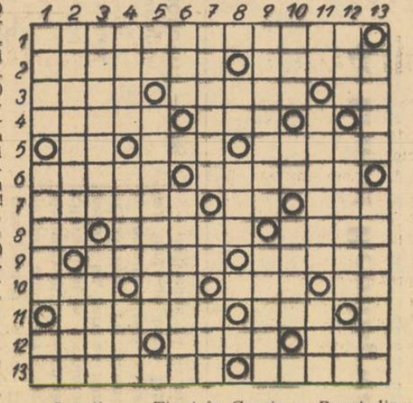

ORIZONTAL: 1) Ploaie 2) Pictor peisagist rus, autorul tabloului „Zi însorită" — Timp... gata de ploaie 3) Covor hibernal — Zgomot... aerian — În ploaie! 4) Preia ștafeta... timpului de la luna mai! — Aduce ploaie sau zăpadă 5) În vînt! — Metodă — „Tărmul furtunilor" de Gustav Ernesax 6) Împiedică buna vizibilitate la suprafața pămîntului — Mîngîiere... mult dorită pe timp de caniculă 7) „Furtună în...", roman de scriitorul german Felkel Günther — Ca după ploaie! — Două treimi, apă! — Personaj din „Vînt de libertate" de Dunaevski — După ploaie și furtună vine iarăși vreme... 9) Cu pete — Pe orice vreme, înflorește în colțul... gurii! 10) A răsuna — Gust — Mediu... meteorologic — Consoane 11) Vreme frumoasă, cu cer fără nori — Afluent al Rinului 12) Cerul la răsăritul și apusul soarelui — Localitate în R. P. Ungară 8) — Personaj din „Vînt de libertate" de Dunaevski — După ploaie și furtună vine iarăși vreme... 9) Cu pete — Pe orice vreme, înflorește în colțul... gurii! 10) A răsuna — Gust — Mediu... meteorologic — Consoane 11) Vreme frumoasă, cu cer fără nori — Afluent al Rinului 12) Cerul la răsăritul și apusul soarelui — Ținut în Grecia — Punct din care pleacă soarele... în cursa zilnică! 13) Ziua de ieri... — Suportă via (pl.).

VERTICAL: 1) Acorduri... ude din rapsodia toamnei — Orificiu în... gheață — Carte! 2) A plăti — Ca o adiere... 3) Fabrică... de vînt! — „Omul care aduce ploaie" de Richard Nasch, „Viforul" de Delavrancea, „Furtuna" de Ostrovski 4) A parcurge... rîndurile de față — Tînăr în Grecia — Punct din care pleacă soarele... în cursa zilnică! 13) Ziua de ieri... — Suportă via (pl.).

Cu!...

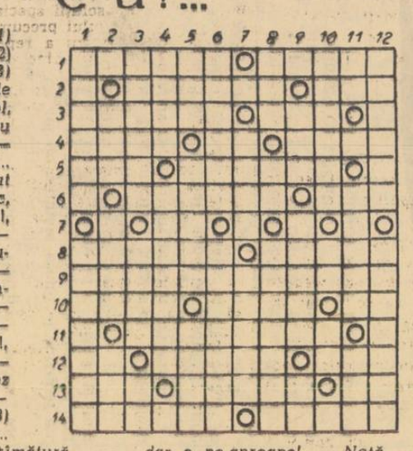

ORIZONTAL: 1) Ciur! — Ars! — 2) Teci! — Poartă, 3) Însoțitor — Șade singur singurel, numai tema e cu el!, 4) Răpire — Iași — Refren... tematic, cîntat de-un singuratic, 5) Trei — Ceri!, 6) Publicat — Epoci, 7) Pronume, 8) Plat! — Dinte, 9) Reperabile!, 10) Piază — A reproduce — F., 11) Maslin!, 12) Singular — Scriitor francez cu... mistere! — Trage la țintă, 13) O bați într-un... proverb! — Dărîmătură — Metal prețios, 14) Tați! — Ast!

VERTICAL: 1) Artă cu... temă! — Prost! 2) Circulă pe pămînt și stă pe cer — Nătărău — Vine cu iarna, 3) Țară imaginară — Am!—Salvatorul nasturilor rupți, 4) Vechi popor din Europa — Piratl, 5) În ulucl! — Tipar — Rînduială de-odinioară, 6) Privitor la drum — A prefăce în pastă, 7) St! — A strînge, a întruni, 8) Nu-i chiar aci, dar e pe-aproape! — Notă — Nume feminin, 9) Uzinele chimice romîne — Pentru experiențe — Birlic, 10) Cuie! — Pronume — Sodiu, 11) Terminație latină — Adevărate — Stat arab, 12) Sere! — Făt! (din nou).

Cetitori și cetitoare,
Fiți atenți la dezlegare:
Verbele subliniate
Sînt cu tema strîns legate!

I. BERG

Buletin meteorologic

— ...Și frunzele lui se scutură toamna. 5) O spetează... în lapoviță! — Degajări 6) Mobilă — Descărcare electrică naturală 7) Verb conjugat de surplusul de ape dintr-o regiune — Unite — Pică... din cer 8) Începe noaptea — Număr... la circ 9) Barometru metalic — E timpul să puneți puloverul! 10) Fără rezerve! — Prepoziție — Ploaie măruntă și deasă 11) Pomadă — Coboară... în termometru! — Vreme urîtă 12) Se ocupa cu vîntul (mit.) — Strîns din nou — Sec 13) Soare... la domiciliu — „... în furtună", roman de N. Ostrovski

Ion PASCAL

Aviz important

pentru
posesorii de motociclete, motorete, scutere

COOPERATIVA METALO CASNICĂ, a organizat următoarele centre pentru efectuarea reparațiilor generale la motociclete, motorete, scutere:

1. — Str. Buzești nr. 78. Telefon 15.18.58
2. — Șos. Giurgiului 178. Telefon 56.05.66
3. — Str. Sf. Gheorghe Nou 11. Telefon 15.64.50
4. — Str. Hristo Botev 16
5. — Șos. Ștefan cel Mare 12

Unitățile sînt utilate pentru executarea de reparații anvelope, reglaje carburatoare, aprindere, cutii de viteze, instalații electrice

Stații de încărcat și format acumulatori
Alezaje cilindri — tapițerie

Unitățile sînt deservite de cadre de înaltă calificare

SE GARANTEAZĂ CALITATEA EXECUȚIEI

VIZITAȚI

Expoziția de aparate și instrumente medicale organizată de către întreprinderea ungară de comerț exterior

MEDICOR BUDAPEST

EXPOZIȚIA ESTE DESCHISĂ
ÎNTRE 2—11 OCTOMBRIE 1961

în localul Expoziției permanente de Mostre a Camerei de Comerț a R. P. Ungare la București, str. Batiște 33. Vizitarea zilnic între orele 10—13 și 17—19. Specialiști ai întreprinderii de comerț exterior MEDICOR, care prezintă aparate Röntgen, stau la dispoziția vizitatorilor pentru explicații și demonstrații.

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

În Kamciatka
Fotografia : TASS — Moscova

VISUL UNEI NOPȚI DE TOAMNĂ

În seara zilei cînd s-au deschis cursurile universitare, întocmit de festivitatea la care participase, Miki — student anul II în anul I — a adormit mai devreme ca de obicei și a avut un vis. Un vis dulce, delicios, adorabil, un vis din cele pe care Morfeu le păstrează sub tejghea pentru clienții săi cei mai credincioși.

Se făcea că...

Se făcea că Miki se află singur într-un amfiteatru enorm. Miki își caută din ochi colegii, dar băncile lungi și semicirculare sînt cu desăvîrșire pustii. De o dată, ușa se deschide și profesorul își face apariția. Se instalează la catedră, își deschide servieta, dar iată că îl zărește pe Miki.

— Ce cauți aici, tovarășe Miki ? strigă el, scuturîndu-și enervat de pe nas cele 16 dioptrii în ramă de baga. Iar ai venit ? De cîte ori trebuie să-ți mai spun că frecventarea cursurilor e strict interzisă ? Nu pricepi că nu pot ține prelegerea, dacă sînt de față și studenții ?... Să știi că dacă te mai prind o dată pe aici, te exmatriculez !...

Se făcea că...

Se făcea că, pe culoarul Institutului, Miki e ajuns din urmă de colegul lui, Gaby (Gaby de la Gavril, nu de la Gabriela). Gaby e alb la față și gîfîie, de parcă ar fi sprintat pe ultimii trei kilometri.

— Ai înebunit ? îl întreabă el pe Miki, luîndu-l de braț. Vrei s-o pățești ? Barmanul de la „Turn" e foc pe tine ! Uiți că mai ai două absențe la el ? Zice că dacă nu vii imediat, face notă scrisă la rectorat !... Tocmai azi îți-ai găsit să lipsești, cînd avem seminar la „gin-fizz" ?

Se făcea că...

Se făcea că Miki e chemat la administratorul căminului studențesc în care locuiește. Administratorul e scurt, gros și astmatic și vorbește așa cum e — scurt, gros și astmatic :

— Deretici, ai ? Scuturi, ai ? Faci curățenie în cameră, ai ? Cu noaptea în cap ! La zece dimineața ! Scoli toată lumea ! Te-a rugat cineva ? Nu ! Ai însomnii ? Ia Carbaxin ! Vrei eforturi ? Fă sport !

Se făcea că...

Se făcea că, pe trotuarul încălzit de neașteptata clemență a unui soare de toamnă, o fată nostimă o ia înaintea lui Miki. După cîteva pași, întoarce capul și îi aruncă o privire plină de reproș. Ceva mai încolo, fata se oprește lîngă un milițian, căruia îi spune cîteva cuvinte la ureche, apoi pleacă mai departe, roșie de indignare. Cînd ajunge și Miki în dreptul lui, milițianul îi face semn să se oprească.

— Va să zică așa, tinere, îi spune el pe un ton mustrător. Tot nu ai învățat să te porți pe stradă !

— Eu ? Eu n-am... n-am făcut nimic, tovarășe milițian !

— Aha, prin urmare recunoști ! Trece pe lîngă dumneata o fată drăguță și dumneata te faci că nu o vezi !... Nu, nu, degeaba te aperi ! Te-ai făcut că nu o vezi. În loc să te iei după ea, să-i spui ce frumoasă e, ce mult îți place și ce tare te miri că e singură, în loc să te oferi să o conduci și să-i ceri adresa și numărul de telefon, dumneata nici „ceao, bambina" nu strigi după ea ! Nu e bine, tinere, nu e bine ! De ce nu te gîndești că bietei fete o întîmplare ca asta îi scade moralul !... Am zis moralul, nu morala !... Și nu e prima dată cînd procedezi așa ! Bagă-ți mințile în cap, că altfel ai de furcă cu mine !

Se făcea că...

Se făcea că Miki intră în sala de examen. Ca întotdeauna în asemenea împrejurări, inima i-a descins pe undeva sub genunchi, iar maxilarul inferior pare să-l considere pe lui un frate pierdut și regăsit, de care nu mai vrea să se despartă nici măcar atît cît durează rostirea unui cuvînt. Comisia îl măsoară pe Miki din cap pînă în picioare. Apoi, profesorul se consultă cu conferențiarul, conferențiarul se consultă cu asistentul, asistentul ar vrea și el să se consulte cu cineva, dar nu are cu cine. În cele din urmă, profesorul se pronunță :

— Nota 9 !

— Dar bine, se miră Miki, nu mi-ați pus nici o întrebare !

— Vrei să ne înveți d-ta cum să examinăm ? se burzuluiește profesorul. Aici e facultate, întrebările sînt facultative. Obligatorie e numai nota de trecere.

Se făcea că...

Se făcea că sună deșteptătorul. *Ba nu, sună cu adevărat. Cine o fi născocit mașina asta infernală ? Incontestabil ei a murit de mult, cu siguranță. Nici nu merita altă soartă !*

Nicolae MINEI

PORTRETE ÎN APĂ TARE

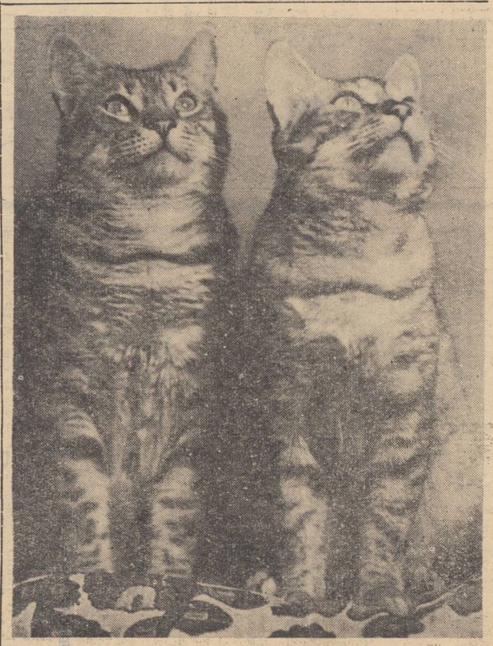

Surori... siameze
Fotografia : Mircea FARIA

UN SAVANT DISTRAT

Marele fizician și matematician Ampère era un om foarte distrat. Într-o zi, pe stradă, cînd se îndreptă de la cursuri, adînc preocupat de rezolvarea unei complicate probleme de matematică, luă drept tablă de scris... spatele unei trăsuri, pe care începu să înșire cu creta numeroase cifre și semne. Cînd trăsura se puse în mișcare, lumea îl văzu pe savant alergînd după „tablă" spre a-și putea termina problema.

*

Altădată, spre a nu fi deranjat, savantul puse pe ușa apartamentului său un bilet pe care scrise : „Domnul Ampère nu este acasă". Peste puțin timp, plecă după treburi în oraș. Cînd se întoarse, citi pe ușă biletul și-și zise :

— A ! Domnul Ampère nu este acasă. Atunci, am să vin mai tîrziu...

(ALEIDOSCOP

REABILITAREA CÎNTĂREȚULUI
DIN FABULA „GREIERELE ȘI FURNICA"

Furnicile, ca și albinele, sînt caracterizate printr-o originală „organizare socială". Polimorfismul acestei insecte este exprimat prin masculi și femele aripate, prin indivizi lucrători neariparți (care sînt tot femele, însă nedezvoltate din punct de vedere sexual) și prin furnici „soldați", care se deosebesc de celelalte printr-o mai mare dezvoltare a capului. Furnicile lucrătoare au de îndeplinit funcții variate și destul de complicate ca : construirea furnicarului, menținerea ordinei și a curățeniei, îngrijirea larvelor pe care le mută dintr-o parte în alta de cîteva ori pe zi, în funcție de starea timpului.

În cadrul furnicarului vom mai întîlni și un fenomen destul de interesant — denumit „sclavaj" — caracterizat prin aceea că furnicile roșii de pădure, bunăoară, atacă furnicile brune, spre a răpi și duce în furnicarul lor nimfele acestora, iar indivizii ieșiți din ele vor fi folosiți pentru a mări numărul lucrătorilor din furnicar. La o altă specie de furnici, numite ecitone, care trăiesc prin pădurile din jungla Amazonului, sclavii sînt niște gîndăcei roșii care furnizează „stăpînilor" uleiuri aromatice.

Dintre insecte, furnicile sînt cei mai îndrăzneți hoți și de o obrăznicie și lăcomie aproape de neîntrecut. Ele pătrund pretutindeni în casele oamenilor (în cămări, în dulapuri) iar atunci cînd au ocazia, atacă în mod violent chiar și pe om.

Cu toate acestea, La Fontaine — prin frivola fabulă „Greierele și furnica" — i-a creat o reputație atît de mare furnicii, încît ea a dăinuit și va mai dăinui încă mulți ani în mintea oamenilor. Naturalistul J. H. Fabre a căutat să-l reabiliteze pe cîntărețul calomniat în fabulă, arătînd că „La Fontaine, care ne încîntă în cele mai multe din fabulele sale printr-o rară finețe de observație, a fost aici cam rău inspirat. El cunoaște bine cele mai multe dintre animale : vulpea, lupul, pisica, țapul, corbul, șobolanul, nevăstuica și atîtea altele, cărora le zugrăvește faptele și gesturile cu o uimitoare precizie a amănuntelor... La Fontaine n-a auzit-o, n-a văzut-o niciodată. Pentru dînsul, celebra cîntăreață este, cu siguranță, un fel de lăcustă".

Fabre se referă de fapt la cicadă (o insectă care de asemenea cîntă, cunoscută la noi sub denumirea populară de sfrîșar) care a fost inspiratul ei creier de către fabulist. Povestea cicadei este tot atît de veche ca și omenirea ; asemenea legende au fost întîlnite și la indieni și la greci. Rezultă că autorul este ecoul altor fabuliști. Urmînd tradiția, el a fost indiferent față de realitate. Căci cicada nu se hrănește niciodată cu muște sau cu rîme, cum se spune în fabulă. Și nici nu are nevoie de mîncare peste iarnă, fiindcă ea nu trăiește decît cîteva săptămîni, timp în care își depune ouăle și își termină simfonia...

Între cicadă și furnică — așa cum arată și La Fontaine — există într-adevăr unele relații, dar acestea sînt inverse decît cele arătate în fabulă. Dacă furnica, care aleargă toată ziua în căutare de pradă, o întîlnește pe cîntăreață în agonie, se repede asupra ei, o rupe în bucăți și o cară la furnicar. Acest pirat cumplit o ronțăie apoi cu frenezie pe muribunda care a ajutat-o în zilele înăbușitoare să-și potolească setea.

Vara, cicada sfredelește cu botișorul ei ca un burghiu lăstare pline de sevă, după care își introduce trompa sugătoare. De multe ori însă, adăpatul nu-i tihnește, pentru că mulți însetați îi dau tîrcoale. Printre aceștia se află mai ales furnici. La început, ele se apropie de izvor cu oarecare sfiială, apoi după ce poftele se ațîță, se îngrămădesc. Blajina săpătoare se înalță pe picioare, pentru a face loc liber nepoftiților. Dar pe măsură ce-și potolesc setea, furnicile devin agresive : o mușcă pe bietă cîntăreață de vîrful lăbuțelor și o trag de aripi, se urcă în spinarea ei și-i zgîndăresc antena.

Iată, așa dar, adevăratele relații dintre cele două insecte : furnica — miloagă și lipsită de delicatețe, care nu se dă înapoi de la pradă, avînd și apucături canibalice ; cicada — meșteșugar priceput, care împarte bucuros cu cel ce suferă.

V. N.

UMOR STRĂIN

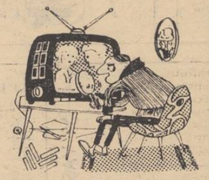

Rețetă pentru telespectatorul care urmărește un film pe micul ecran...
(R. P. Ungară)

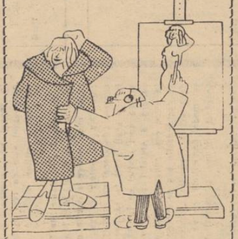

In studioul pictorului s-a defectat caloriferul...
(R. D. Germană)

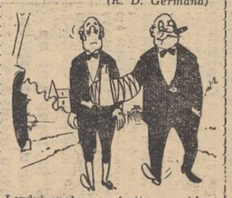

Lordul englez a suferit un accident la călărie...
(R. P. Polonă)

Colaborează cititorii

În această pagină și la această rubrică publicăm colaborările cele mai valoroase ale cititorilor noștri, — colaborări care se încadrează în profilul revistei. Aceste colaborări pot fi SCURTE REPORTAJE (1-2 pagini dactilografiate înșoțite de fotografii) despre munca în producție, în laboratoare, în instituții, despre frumusețile patriei noastre, despre întîmplări ale oamenilor noștri, constructori ai vieții noi ; FOTOGRAFII ; CARICATURI ; EPIGRAME ; SCHIȚE literare sau satirice, care să nu depășească 2-3 pagini dactilografiate ; EVOCĂRI și altele.

Materialele apărute vor fi remunerate conform tarifelor publicistice. Manuscrisele nepublicate nu se restituie, astfel încît autorii dacă vor să-și păstreze lucrarea, e bine să-și asigure copia.

Cititorii care ne vor trimite asemenea colaborări sînt rugați să-și indice numele exact, adresa și locul de muncă.

Unei vînzătoare de gaz

Vînzătoarea de gaz lampant de la P.E.C.O. pompa de benzină de pe bulevardul D. Golescu — lîngă Gara de Nord, fiind aproape de locuința cu serviciul, stă mai mult acasă.

Nu știu dînsa cum dă gazul
Că mereu nu e la post.
Am impresia că dînsa
Arde gazul fără rost.

Gh. GROSU — București

Pe strunele toamnei
Interpretează

UN CHEFLIU :

Toamna e-o imensă cramă
Cu ciorchini de dulci visări
Ce la sinul ei te cheamă.
Hoc... pe două, trei... cărări.

UN FOTBALIST :

Toamna e-o retrogradare :
C.S. Vara intră-n „B"...
(Trena ei acum, se pare,
Dusă-i de... C.S.M.!).

UN UMORIST :

E-un catren, e o scenetă,
Schiță sau cimilitură,
Cu o nouă etichetă
Și o veche... saramură !

Sig. HOROVITZ — Iași

PĂSTRĂVĂRIA DE LA LACUL ROȘU

Dinspre pragul unui șopron ne privea o femeie cam la 45 de ani, voinică, încălțată cu cisme de cauciuc, cu o scurtă călduroasă și cu părul acoperit de o basma neagră, înodată sub bărbie. Și-a șters mîinile în șorțul protector.

— Mă iertați, dar pregăteam mîncarea. Dandu mă cheamă.

I-am explicat ce căutam pe acele meleaguri. Femeia asculta liniștită.

— Vă cerem ajutorul dv. întrucît tovarășul Meszaros e plecat.

— Da, tovarășul director e plecat la Gheorghieni. Vine abia diseară. Și spuneți că vreți să scrieți despre păstrăvărie ? Ați mai fost vreodată la vreuna ?

Pe acareturile păstrăvăriei de la Lacul Roșu

— Niciodată.

— Dar păstrăvi ați mîncat ?

— De gust !

Dată fiind introducerea, bănuiam, în continuare, o prelegere amănunțită asupra diferitelor feluri de preparare a păstrăvului care, oricum, ar fi venit din partea unui dublu specialist... Interlocutoarea noastră își are însă gîndurile ei.

— Sînt pe puțin 20 de ani de cînd mă ocup cu creșterea păstrăvilor. Dar iată-ne la bazine. Cu ce să începem ? Aceasta-i păstrăvăria noastră. După cum vedeți, avem 15 bazine. În fiecare dintre ele trăiesc cîteva sute de păstrăvi, începînd de la puieții de cîteva luni și terminînd cu cei de peste 3 kg, care au atins acum vîrste respectabile. Pe măsură ce depășesc o anumită vîrstă, păstrăvii sînt mutați dintr-un bazin într-altul.

— Înseamnă că, la anumite perioade, bazinele extreme — cele unde se află puieții și cele în care se află „maturii" — se golesc.

— Într-adevăr. Cei mari, care nu mai sînt buni de reproducție, iau calea consumului, iar locul lor e luat de alții.

— Iar puieții, cu ce-i înlocuiți ?

— Cu alți puieți.

— Adică ?

— Îi obținem prin fecundare artificială. Anual, în luna octombrie, stoarcem icrele. Ați văzut vreodată icre de păstrăvi ? Arată ca niște boabe de mazăre. După ce adunăm numărul respectiv de icre, uneori cam 90.000 bucăți...

— Aveți răbdarea să le numărați pe toate ?

Tovarășa Dandu zîmbește

— O evidență exactă nu se ține fără o numărătoare precisă. Deobicei, numărătoarea se face în felul următor : se umple un pahar, numărăm cîte icre sînt și apoi luăm paharul ca etalon. Dar să mergem mai departe. Icrele astfel obținute sînt mutate în incubator. Vreți să-l vedeți ?

Sîntem conduși la incubator. Într-o sală sînt instalate cîteva cutii metalice prevăzute cu site.

— În aceste cutii sînt depuse icrele. Permanent, icrele sînt scăldate în apă unui pîrîu de munte captat în această încăpere printr-un sistem special de țevi. Supravegherea zilnică a icrelor, înlăturarea celor moarte, este o obligație absolută. După cîteva săptămîni avem puieții.

Tovarășa Dandu povestește simplu. Dar cît de complicată, de migăloasă este munca în păstrăvărie ! Numărarea icrelor, supravegherea lor, hrănirea puieților ca și a celor mai în vîrstă necesită, dincolo de volumul de muncă obișnuit în orice îndeletnicire, pasiune. O pasiune care azi se desăvîrșește într-un complex modern amenajat, cu instalații potrivite nucii și cu grijă pentru sănătatea oamenilor.

I. MATEI

Mica bibliotecă a magazinului

Bătrînul de lîngă pod
de Ernest Hemingway

După cum se știe, în timpul războiului din Spania, Hemingway s-a găsit în lagărul republican, pe care l-a servit și cu arma și cu condeiul. „Fascismul este o minciună fabricată de brute", scria el pe atunci. „Un scriitor care nu minte nu poate nici să trăiască nici să creeze în regimul fascist".

Schița de față a fost scrisă în anul 1938.

Un bătrîn, purtînd ochelari cu rame de oțel și niște haine foarte prăfuite, ședea la marginea drumului. De-a curmezișul rîului era un pod de vase și peste el treceau care, camioane, bărbați, femei și copii. Căruțele trase de catîri se cățărau cu chiu cu vai pe povîrnișul abrupt care se înălța dincoace de pod și soldații le dădeau o mînă de ajutor, împingînd la roți. Camioanele urcau uruind și se depărtau apoi grăbite, iar țăranii se tîrau anevoie prin praful care le ajungea pînă la gleznă. Dar bătrînul ședea acolo, fără să se clintească. Era prea istovit ca să meargă mai departe.

Primisem misiunea să trec podul, să cercetez terenul de pe malul celălalt și să aflu pînă unde avansase inamicul. După ce am făcut toate astea, m-am întors înapoi. Acum, căruțele nu mai erau atît de numeroase și rămăseseră foarte puțini oameni care mergeau pe jos. Dar bătrînul se afla tot acolo.

— De unde vii ? îl întrebai eu.

— De la San Carlos, îmi răspunse el și zîmbi.

Era orașul lui natal, așa că îi făcea plăcere să vorbească despre el și de aceea zîmbea.

— Îngrijeam de animale, îmi explică bătrînul.

— Aha, făcui eu, fără să prea înțeleg.

— Da, spuse el. Eu am rămas ca să îngrijesc de animale. Am fost cel din urmă care am plecat din San Carlos.

Nu părea să fie nici păstor, nici văcar, așa că, uitîndu-mă la hainele lui negre și pline de praf, la fața lui cenușie, plină și ea de praf, la ochelarii săi cu ramă de oțel, îl întrebai :

— Ce fel de animale erau ?

— Animale de mai multe feluri, răspunse el clătinînd din cap. A trebuit să le las în voia soartei.

Supraveghiam din ochi podul. Această regiune a deltei Ebrului semăna cu un peisaj african. Mă întrebam cît o să mai treacă pînă o să vedem inamicul și ciuleam mereu urechea să prind primele zgomote care vestesc acel fenomen vesnic misterios, numit contact. Bătrînul ședea tot acolo.

— Ce fel de animale erau ? îl întrebai eu.

— Erau cu totul trei feluri de animale, îmi explică el. Două capre și o pisică și mai erau și patru perechi de porumbei.

— Și a trebuit să le părăsești ?

— Da. Din pricina artileriei. Căpitanul mi-a spus să plec din pricina artileriei.

— Dar ceva rude nu ai ? îl întrebai eu, privind spre celălalt capăt al podului, unde cîteva căruțe întîrziate se prăvăleau în goană pe malul ripos.

— Nu, răspunse, el, numai animalele de care ți-am spus. Pisica o să scape, fără doar și poate. O pisică se descurcă și singură, dar nici nu-mi vine să mă gîndesc ce-o să se întîmple cu celelalte.

— Ce fel de politică faci ? îl întrebai eu.

— Nu fac nici un fel de politică, răspunse el. Am șaptezeci și șase de ani. Am umblat pe jos doisprezece kilometri și cred că n-o să pot merge mai departe.

— Aici nu e bine să te oprești. Dacă ești în stare să mai umbli puțin, ai să dai peste niște camioane pe drum, la răscrucea spre Tortosa.

— Mai aștept niței și pe urmă o pornesc, spuse el. Încotro se duc camioanele ?

— Spre Barcelona.

— Acolo nu cunosc pe nimeni, spuse el, dar îți mulțumesc foarte mult. Îți mulțumesc încă o dată, din adîncul sufletului.

Se uită la mine, năuc și obosit și, simțind nevoia să-și împărtășească durerea îmi spuse :

— Pisica o să scape, de asta sînt sigur. De pisică nu trebuie să-mi fac griji. Dar celelalte ? Ce crezi că o să se întîmple cu celelalte ?

— Lasă, nu te necăji, or să iasă și ele tefere !

— Crezi ?

— De ce nu ? îl întrebai eu, uitîndu-mă spre malul celălalt unde acum nu se mai vedea nici o căruță.

— Dar ce-or să facă atunci cînd o să înceapă să tragă artileria ? Doar și mie mi-au spus să plec din pricina artileriei !

— Ai lăsat deschisă cușca porumbeilor ? îl întrebai eu.

— Da.

— Atunci or să zboare.

— Da, sigur că or să zboare. Dar celelalte ? Mai bine să nici nu mă gîndesc la celelalte !

— Dacă te-ai odihnit, ar fi timpul s-o pornești, îl îndemnai eu. Ridică-te și încearcă s-o pornești.

— Mulțumesc, spuse el și se ridică, se clătină într-o parte și într-alta, apoi se așeză din nou în praful drumului.

— Îngrijeam de animale, spuse el cu un glas înăbușit, dar de data asta nu mi se mai adresa mie. Altă treabă nu aveam decît să îngrijesc de animale.

Nu era nimic de făcut cu el. Era duminica Paștilor și fasciștii înaintau spre Ebru. Era o zi întunecată, cu cerul acoperit de nori joși, astfel că avioanele lor nu puteau zbura. Asta și faptul că pisicile știu să se descurce erau singurele lucruri bune de care bătrînul mai avea parte.

În romînește de M. NICOLAE

ȘTIINȚA PENTRU TOȚI

LACRIMILE COPACULUI HEVEA...

Primul obiect din cauciuc văzut de un european a fost o mingie, iar observatorul ei a fost Cristofor Columb, în anul 1493 pe insula Hispaniola (Haiti de azi).

În veacul al XVII-lea un învățat spaniol Juan de Torquemada, a observat că indienii foloseau același material pentru un fel de „impermeabile".

El consemnă în cartea sa „Monarquia Indiana" acest lucru în 1615, dar abia în 1735 cînd un chimist francez, Charles-Marie de la Condamine, ajunge în Ecuador, cu ocazia unei expediții geografice, se aflară proprietățile „laptelui" stors din scoarța arborelui Hevea.

Deoarece indienii îl denumeau „Ka-uciu" sau „Koa-uciu" adică „lacrimile copacului", denumirea fu adoptată și cauciucul intră în istorie după două sute de ani de la descoperirea lui de către europeni.

PRIMUL CONDENSATOR VALORA MAI MULT DECÎT COROANA FRANȚEI

În anul 1745, fizicianul german Ewald Georg Kleist încercînd să electrizeze apa dintr-un pahar pe care-l ținea în mînă, căpătă o comoție puternică cînd atinse cu cealaltă mînă lichidul electrizat. În același an Musschenbroeck la Leyda, în Olanda, fără să cunoască experiența lui Kleist, făcută cu cîteva luni înainte, încercă de asemenea să electrizeze apa, dar nu observă nimic, pentru că vasul era pus pe masă.

Un prieten al său, Cunaues, care era de față, i-a luat vasul într-o mînă și cînd atinse apa cu cealaltă simți comoția.

Musschenbroeck repetă atunci experiența în aceleași condiții și rezultatul a fost că s-a speriat atît de rău, încît a căzut la pat, iar cînd s-a vindecat, într-o scrisoare adresată unui prieten, spunea că n-ar mai repeta experiența „nici pentru coroana Franței".

Kleist și Musschenbroeck, realizaseră astfel primul condensator electric, iar numele buteliei de Leyda s-a păstrat pînă în zilele noastre.

BETONUL ARMAT S-A NĂSCUT DIN LIPSA DE BUTOAIe

Grădinarul francez Monier se afla în anul 1861 într-o mare încurcătură.

Din lipsa butoaielor de lemn în care trebuia să aezeze palmierii cultivați, era pus în situația de a nu-i putea uda.

Și Monier a avut următoarea idee: din ciment a construit ghivece mari pentru palmierii săi.

Deoarece rădăcinile palmierilor străpungeau cimentul, Monier prinse ghivecele într-o plasă de fier și aplică un nou strat de ciment pentru ca fierul să nu ruginească.

Și astfel a fost inventat betonul armat, nelipsit astăzi din toate construcțiile moderne.

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

Citiți în pagina noastră CALEIDOSCOP

COLABOREAZĂ CITITORII

„GOSPODARUL"

Versuri satirice semnate de un grup de locatari din cartierul Floreasca

Mica bibliotecă MAGAZIN

SPOVEDANIE

Schiță de N. Halemski

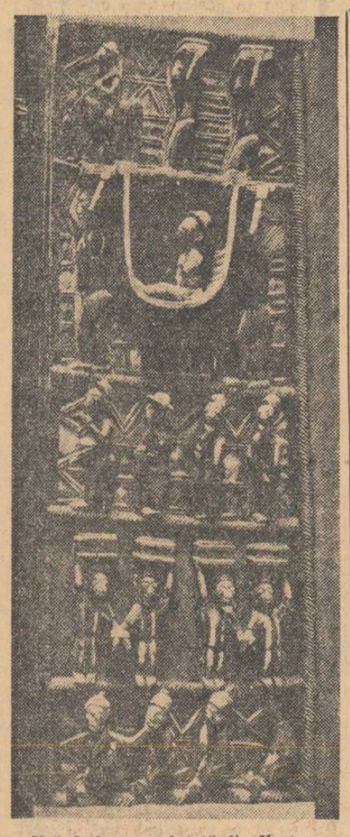

Ușă de lemn sculptată din Ikarre — Nigeria

Alegorie de luptă sculptată pe un fildeș

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL V — Nr. 210 • Sîmbătă 14 octombrie 1961 • 8 pagini — 1,50 lei

EROUL COSMONAUT

GHERMAN TITOV

OASPETE AL POPORULUI ROMIN

Astăzi sosește în țara noastră pilotul - cosmonaut, maiorul Gherman Stepanovici Titov, Erou al Uniunii Sovietice, care, după zborul istoric al maiorului Iuri Gagarin, a efectuat cel de-al doilea zbor al omului în Cosmos, înconjurînd planeta noastră de peste 17 ori în decurs de 25 de ore, aterizînd în bune condițiuni, în regiunea dinnainte stabilită. Pentru fapta sa de eroism, de curaj și bărbăție, maiorul Gherman Titov a fost decorat cu Ordinul Lenin și Steaua de Aur de Erou al Uniunii Sovietice, precum și cu titlul de „Pilot-cosmonaut al U.R.S.S.".

Fapta sa extraordinară este o expresie a trăsăturilor fundamentale ale moralei omului crescut de societatea sovietică, educat de partidul comunist, în spiritul dragostei și atașamentului profund față de patria socialistă, de partid, guvern și popor.

Poporul romîn a salutat zborul istoric al lui Gherman Titov, pe navasatelit „Vostok-2", ca pe un nou și măreț triumf al științei și tehnicii sovietice și ca o importantă contribuție la cucerirea Cosmosului de către om.

Cu ocazia sosirii sale în Republica Populară Romînă, poporul romîn îl salută pe pilotul-cosmonaut maiorul Gherman Titov ca pe un adevărat erou și îi urează din toată inima: „Bun venit, scumpe Gherman Titov, în patria noastră".

Mașină de gătit cu gaze lichefiate „Tîrnava", cu 5 ochiuri, frigare pliantă, grătar special și încăpere pentru păstratul mîncărurilor.

MOSTRE

Din sumar:

- „DE PESTE HOTARE" Vizitînd expoziția Ligiei Macovei de Radu POPESCU
- În sunet și imagini Vă prezentăm membrii cineclubului de la Oțelul Roșu
- REFLECTOR CEI MAI BUNI DIN LUME de Eugen BARBU
- FILATELIE MUZICALĂ
- Micro-portrete în apă tare de N. MINEI
- UMOR
- Magazin medical O afecțiune de sezon: *Răceala*

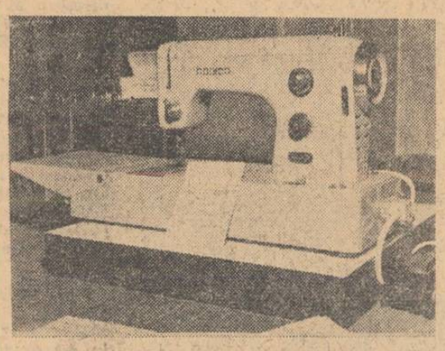

De sus în jos: — *Prima mașină de cusut electrică produsă în țara noastră; Noi modele de pantofi tip „Romarta", pentru femei; Pasta din șuncă, în cutii de 250 gr. este unul din numeroasele sortimente noi de produse alimentare expuse la Pavilion.*

De opt zile, șiruri nesfîrșite de vizitatori își îndreaptă pașii spre șoseaua Kisseleff din Capitală, acolo unde s-a amenajat cel de-al III-lea Pavilion de mostre.

A devenit o tradiție ca această mare expoziție a bunurilor de consum să se deschidă toamna. Și, în aceste zile încă însorite de octombrie, înmiresmate de parfumul strugurilor de viță nobilă, al perelor busuioace și al gutuilor galbenaurii, bucureșteni, locuitori din Țara Maramureșului, de pe malul Mării Negre, din Pitești, Timișoara, Iași, Tg. Mureș sau Brașov, au ținut să treacă printre primii pe sub șirurile de draperii multicolore de la intrare, ornate artistic cu emblema „Cel de-al III-lea Pavilion de mostre". Să-i însoțim și noi, în plăcuta lor peregrinare prin fața multitudinii de exponate. Căci multe și variate sînt sortimentele de mărfuri prezentate în standuri: 2.000 produse alimentare, peste 900 exponate din mase plastice, 600 articole din porțelan, faianță și sticlă, 683 noi modele de încălțăminte și marochinărie. Și, împreună cu ei, să ne manifestăm sentimentul de mîndrie că aceste produse de înalt nivel calitativ și estetic, sînt create de oamenii muncii din țara noastră,

Mircea SCRIPCA
Fotografii: Mihai POPESCU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

Dialogul Africii milenare cu „civilizatorii" ei

„Dar iată civilizatorii / cu tunul și Biblia țintind / spre inima africană..." **scrie poetul negru Amadou Moustapha Wade.** „Mîine foamea ne va răpune... sufletele plutesc fără pace, încolo-încoace... doar vîntul le știe, vîntul ce trece și nu se întoarce...". **Nesfîrșita durere a acestor melopei îi însoțeau în miile de kilometri pe cei ce aveau să se stingă în marșuri ale foamei, pe copiii pămîntului african. Un pămînt mai mare de 50 de ori decît cel al Franței și de 120 ori decît al Angliei. Un pămînt care din momentul năvălirii „civilizatorilor" avea să-și îngroape istoria odată cu cei 150 milioane de morți.**

Dacă ne gîndim că cifra actuală a populației negre a Africii este tot de aproape 150 de milioane, masacrul făcut în numele civilizației pe pămîntul african capătă o semnificație unică în istoria omenirii.

O semnificație unică în istoria omenirii o are și tăinuirea, de cele mai multe ori voită, a unui trecut multimilenar, a unui tezaur de măiestrie și sensibilitate pe care Africa a început să-l dezvăluie în mărturii de arheologie, artă și istorie, zdrobitoare.

Și astăzi încă, unii politicieni consideră că se poate nega toată istoria Africii, care nu este decît un pămînt al „sălbaticilor", cum afirma cu cîțiva ani în urmă un fost guvernator al Nigeriei. Cu mai mult de 50 de ani în urmă, pămîntul african a început să-și arate trecutul. Etnologul și istoricul german Leo Frobenius descoperă vechea artă din orașul nigerian Ife, arheologul german H. Obermaier a studiat desenele de pe stîncile din Maghreb, iar de cîțiva ani, sub impulsul luptei de eliberare a popoarelor Africii s-au desfășurat lucrări importante și în domeniul arheologiei. Au fost descoperite capodoperele de pictură de pe rocile din Tassili-ul saharian, capitala vechiului imperiu Ghana a fost scoasă de sub nisipurile milenare, o mulțime de orașe datînd dinaintea cuceririi Africii Orientale de către europeni, au fost descoperite, pentru a nu menționa decît unele dintre aceste fapte.

Dacă e întuneric, poți să faci lumină: dacă prăpastia e mare cobori în fundul ei cu ajutorul unei scări; fapta rea e însă fără leac (vechi proverb malgaș).

Ani de-a rîndul învățătorii aflați în slujba colonialismului s-au străduit să-i facă să creadă pe copiii africani că strămoșii lor... galii, aveau părul blond și ochii albaștri, și că în Africa, în afară de imperiul Ghanei nu mai existase nimic altceva. Se furase, așadar, însuși certificatul de naștere al civilizațiilor africane. „Albii — scria profesorul M. J. Dresch — au crezut că scot Africa din noapte și o aduc în istorie, că o aduc la civilizație. Cea mai mare parte a acestora au ignorat-o însă pe a sa, participînd la elaborarea legendei coloniale".

Maria PREDUȚ

• *(Continuare în pag. 2-a)*

Se pun cursele pentru rozătoare.

O săptămînă pe Retezat

Însoțind o echipă de cercetători a muzeului „Antipa"

Într-o dimineață de septembrie, după o noapte petrecută într-un compartiment de tren, cobora în gara Băiești un grup de călători. Din mulțimea localnicilor aflați prin preajmă la acea oră matinală, s-a desprins un bărbat înalt și uscățiv, îmbrăcat în costumul verde al pădurarilor și cu nelipsita-i pușcă pe umăr. S-a apropiat de grupul călătorilor.

— De la muzeul „Antipa"?

— Da. Tovarășul Lascu?

— Eu. Bine ați venit!

Au urmat prezentările, după care întrebarea firească:

— Și acum, ce facem, tovarășe Lascu?

— Mergem la Ohaba, să căutăm o căruță. Aveți bagaje multe și pînă la Nucșoara sînt 11 km.

Popas la Nucșoara

Către ora prînzului, grupul de călători se afla la Nucșoara, în ograda spațioasă a lui Ion Stăncic. Acesta e un om vînjos, scund de statură și care, în ciuda părului încărunțit, urcă zilnic alimentele spre cabana Pietrele. Împreună cu femeia a adus degrabă caii de la pășune și apoi, cu multă îndeminare, a prins a lega rănițele, două cîte două, suindu-le pe crupa voinicoșilor Doina și Cezar. Între timp, nici călătorii nu-și pierdeau vremea. Brutus Lascu, ca unul ce cunoaște bine potecile Retezatului — i-a urmat tatălui său, pensionat în 1960, ca paznic al rezervației Academiei R.P.R. — era interogat cu insistență de tovarășul Nicolae Semen, vînătorul expediției, cam pe unde se ațin cu deosebire caprele negre. Ornitologii își treceau unul altuia aparatul de fotografiat prevăzut cu un puternic teleobiectiv, urmărind volutele grațioase ale vulturilor și comentînd, în termeni de specialitate, caracteristicile păsărilor. Cît privește fetele, ele mai întîrziau încă pe iarbă, în jurul pachetelor cu mîncare....

Înșiruit în monom în urma cailor îndemnați de un „niee Cezar!, niee Doina!", grupul a pornit spre cabana Pietrele. Un soare nemilos ardea fețele asudate, sufoca, încît desele izvoare întîlnite în drum au distanțat caravana. Caii au luat-o mult înainte, pășind cu siguranță prin grohotișul alunecos, iar oamenii, veniți pe aceste meleaguri în alte scopuri decît cele turistice, poposeau, poate mai mult decît le-ar fi îngăduit înserarea care se apropia, în fața stîncilor acoperite cu licheni sau prin poiene. Una dintre fete, înarmată cu o plasă asemănătoare

I. DELEANU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

SPĂRGĂTORUL DE FARFURII ZBURĂTOARE

Sssst! Să-l identificăm. Cine-i? Pare că e ...Sssst! Între prieteni i se spune Bițică Cine-i Bițică?

E omul din dreapta fotografiei de jos. Cel cu pălăria de vînător. În mijloc e reporterul de la R.A.I... Radiotelevisione italiana... În stînga, ghici, ciupercă, cine-i? Iolanda Balaș...

— Vă rugăm, signora Balaș, cîteva cuvinte pentru Capitoliu...

Și pentru că Bițică e „spărgător" internațional, știe italiana. Așa că, în clipa... declanșării, e tîlmaci. Tîlmaciul Iolandei.

...Ne aflăm, cred că v-ați dat seama, la Roma, în primele zile de septembrie ale anului trecut. Bițică a spart cu o farfurie mai mult decît Rossini, a devenit campion olimpic de talere, a semnat o oră în șir pe toate programele, pe toate cartușele, a fost galant cu gazdele, vorbind la posturile de radio în limba lui Rossini. Și pînă la urmă a fost „reperat" de signor Gioachino din fotografie, care l-a calificat traducătore.

Și-acum, cu voia dv., eu am să-l prezint pe Bițică: Ion Dumitrescu, campion olimpic.

Profit de ocazie (tot cu voia dv.) să-i cer scuze soției lui Bițică (machetator al albumului „Roma — Ion Dumitrescu"), pentru faptul că i-am furat fotografia de față (chiar mîine i-o restitui) și să-l rog și pe Bițică să mă ierte că l-am vizitat nu tocmai dezinteresat, ci ca să răspund unui cititor care mă întreabă dacă poate începe tirul la 30 de ani.

Ioan CHIRILA

• *(Continuare în pag. 6-a)*

Generația comunismului

Cîteva zile ne mai despart de data de 17 octombrie cînd va începe în noua sală din Kremlin cel de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S. Evenimentul de covîrșitoare însemnătate este așteptat cu profundă emoție, nu numai de către poporul sovietic ci și de către toți comuniștii, toate forțele progresiste, toți oamenii iubitori de pace, din lumea întreagă. Fiindcă cel de-al XXII-lea Congres va dezbate și va aproba Programul Partidului comunist al Uniunii Sovietice, far al construcției comunismului, document de însemnătate istorică pentru întreaga omenire.

Oțelarul de la „Azovstal"

Printre delegații comuniștilor din U.R.S.S. care vor participa la acest istoric Congres se va afla și inginerul Lev Gorbacev de la una din cele mai mari uzine siderurgice din U.R.S.S., „Azovstal", din orașul Jdanov. Gorbacev nu e inginer decît din iunie. Pînă atunci a fost oțelar la uzină. O cunoaște din primii ani ai copilăriei sale. Tatăl său a lucrat la construcția acestui gigant industrial — la început ca muncitor necalificat, la urmă ca constructor specialist.

Cînd a început războiul, Lev n-avea decît 8 ani. S-a evacuat cu

Combinerul fruntaș Mark Braga, stînd de vorbă cu președintele comitetului executiv raional din Golopristan, Ivan Grozdenko.

tatăl lui undeva în Kuzbas. Mama n-a venit cu ei ; un proiectil al hitleriștilor i-a curmat viața. Bucuria reintoarcerii în orășelul lor după alungarea fasciștilor, le-a fost întunecată de priveliștea uzinei distruse de naziști. Ea a renăscut, însă curînd, din cenușă.

Tînărul Lev ardea de nerăbdare în așteptarea momentului cînd va putea păși alături de tatăl său, pragul uzinei. Momentul a sosit în sfîrșit : după ce a absolvit școala tehnică metalurgică, Lev Gorbacev și-a ocupat locul în fața uriașului cuptor Martin. Apoi încă un an și jumătate și iată-l oțelar calificat.

În memoria lui s-a întipărit pentru totdeauna amintirea unei zile din februarie 1957. Avea loc adunarea de partid a secției. Comuniștii discutau cererea sa de a fi primit în partid. Luase cuvîntul și secretarul biroului de partid Iorghi Perederi : „Te cunoaștem bine. Ești un băiat harnic și ai un suflet curat... Îți acordăm încredere, primindu-te în partidul lui Lenin. Fii demn de această încredere".

Dorința de a fi cît mai folositor, setea de cunoștințe l-au dus pe tînărul comunist la Facultatea de Metalurgie a Institutului Politehnic din Ucraina unde și-a început studiile fără a fi scos din producție. Nu e greu să muncești și totodată să înveți, atunci cînd vrei să devii cît mai folositor patriei tale.

Cam cu vreo doi ani în urmă, într-o zi după terminarea schimbului, Lev Gorbacev și-a adunat brigada și le-a împărtășit tovarășilor săi gîndul ce-l frămînta de mult : să lupte și ei pentru a obține titlul de brigadă comunistă. Propunerea brigadierului a fost primită cu entuziasm. Și tinerii s-au așternut pe treabă, fiecare s-a străduit să muncească mai bine. În curînd s-au văzut și rezultatele. Majoritatea șarjelor brigăzii Gorbacev au devenit șarje rapide, durînd 12 ore sau mai puțin, față de 13, cîte prevedea planul. Pentru a munci cît mai bine, toți băieții lui Gorbacev au început să învețe. Leonid Dubrovski s-a înscris și el la Institutul Politehnic la care studia brigadierul iar ceilalți la școala oțelarilor din cadrul uzinei. A sosit în sfîrșit și momentul mult așteptat : brigada condusă de Gorbacev a primit titlul de brigadă comunistă.

Cînd a plecat în iunie la Harkov pentru a-și susține lucrarea de diplomă întocmită pe baza materialului cules în uzină, întreaga brigadă l-a condus la gară și i-a urat succes. Lev nu și-a decepționat tovarășii. După ce a terminat examenul, conducătorul științific, prof. Filaret Agaleski a strîns cu putere mîna tînărului inginer spunîndu-i : „Bravo. Sîntem mulțumiți. Și știm că nu vă veți opri aici. Veți merge înainte".

Cînd s-a întors de la conferința regională de partid care l-a ales delegat la Congresul al XXII-lea, Lev Gorbacev era peste măsură de fericit și emoționat. Ușa i-a deschis-o soția sa Irma. Lîngă ea se afla micuța Lenoșka. Luînd-o în brațe și mîngîind-o, Lev a spus zîmbind : Iată, în curînd ai să mă conduci din nou la gară. Voi pleca la Moscova. Tu fetițo ai să trăiești în comunism.

— De ce numai ea ? I-a corectat Irma. Și eu și tu. În Proiectul de Program al P.C.U.S. scrie negru pe alb : „Actuala generație a oamenilor sovietici va trăi în comunism".

Combinierul din Behter

Printre cei ce vor fi în noua sală a Kremlinului pentru a participa la istoricul eveniment care începe la 17 octombrie este și un om al cărui nume este cunoscut în toate colhozurile și sovhozurile din sudul Ucrainei : combainierul Mark Braga din satul ucrainian Behter. Din cei 60 de ani pe care îi are, 25 i-a petrecut pe combină iar pentru tot ce a înfăptuit acest muncitor neobosit, pe pieptul său strălucesc două stele de Erou al muncii socialiste și cinci Ordine Lenin.

Cu combainele ce le-a condus, el a recoltat de pe ogoarele colhozului „Rossia" din care face parte, numai în ultimii 14 ani, grîul și ovăzul de pe aproape 12.000 de hectare și a treierat mai bine de un milion de puduri de grîne. Dar Mark nu se limitează doar la grîne. După ce termină recoltatul păioaselor își reutilează combina și culege floarea soarelui, și apoi porumbul.

În sfertul de secol de cînd duce această muncă, Mark Braga a lucrat pe combine sovietice de cele mai diferite tipuri. Mecanic experimentat, el își dă seama îndată de calitățile și defectele mașinilor pe care lucrează și scrie constructorilor acestora din uzine, ajutîndu-i să perfecționeze combinele pe care le produc.

Mark Braga își iubește mult meseria și îi învață și pe alții s-o cunoască și s-o iubească. Pe lîngă munca sa de combainier, el o îndeplinește, de cîțiva ani și pe aceea de instructor de politehnizare, la școala medie locală. Iată-l povestind cum a ajuns pedagog :

— De mult am observat că școlarii din Behter urmăresc cu atenție și mult interes munca noastră. Și m-am gîndit ; de ce să nu-i învățăm pe băieți meseria noastră ? Cu acest gînd am venit la școală.

În prezent e greu de găsit în sudul Ucrainei vreun colhoz sau sovhoz în care să nu lucreze foști elevi de ai săi.

Mark Braga este apreciat și stimat de tovarășii săi și pentru intensa sa participare la viața obștească a satului său. Nu există o întrunire a inovatorilor în domeniul agriculturii, la care să nu ia cuvîntul, dînd prețioase sfaturi tinerilor care au întotdeauna de învățat ceva din bogata sa experiență. El a fost ales în repetate rînduri ca membru al comitetului raional și a participat la mai multe congrese de partid din Ucraina.

Alegerea sa ca delegat la Congresul al XXII-lea al P.C.U.S., în cadrul conferinței regionale de partid, n-a fost o surpriză pentru tovarășii săi de muncă și nici pentru ceilalți comuniști din regiunea Cherson în care se află satul Behter. Toți cei ce-l cunosc pe Mark Braga știu că el merită încrederea partidului și această mare cinste ce i s-a acordat.

★

Lev Gorbacev și Mark Braga sînt oameni ai muncii harnici și destoinici. Ca ei există mulți alții în marea țară sovietică. Milioane de muncitori și țărani, de oameni de știință și cultură, își dedică tot avîntul lor, toată priceperea și puterea lor de muncă pentru ca mărețul Program care va fi dezbătut și aprobat de cel de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S. să devină cît mai curînd realitate. Ei au întîmpinat marele eveniment cu un elan în muncă fără precedent. Fiecare om al muncii, fiecare colectiv ține să-și exprime atașamentul față de partid cu realizări excepționale. Gherman Titov și-a dedicat epocala sa călătorie în Cosmos celui de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S. Constructorii celei mai mari hidrocentrale din lume, cea de pe Volga, de curînd inaugurată, i-au dat acesteia numele însuși al Congresului. Constructorii altei uriașe hidrocentrale, a celei de pe Angara, au terminat recent zăgăzuirea fluviului care, îmblînzit de mîna omului umple noua „mare" siberiană, lacul de acumulare de la Bratsk. Ei au anunțat că chiar în ziua de 17 octombrie, primele agregate ale noului gigant energetic vor începe să funcționeze. Tot Congresului i-au dedicat succesele lor în muncă și cei ce au lucrat la construcția celei mai mari căi ferate electrificate din lume, calea ferată Irkutsk-Moscova, lungă de 5.300 km. Constructorii combinatului metalurgic din Karaganda au terminat, în cinstea Congresului, construirea celei de-a treia baterii de cocs — una din cele mai mari din U.R.S.S. Și tot în cinstea Congresului aproape o sută de întreprinderi ale Consiliului economic național din Bielorusia au atins nivelul producției prevăzut pentru 1965 — ultimul an al șeptenalului.

Munca entuziastă, plină de rod bogat se desfășoară în întreaga Uniune Sovietică. Multe milioane de oameni participă la întreceri în muncă și aproape un milion de brigăzi, schimburi, sectoare și secții din întreprinderi luptă pentru obținerea înaltului titlu de colective ale muncii comuniste.

Rezultatele strălucite ale muncii lor entuziaste sînt un dar minunat pentru Congresul marelui partid.

A. STANCIU

Pagini din jurnalul de închisoare al lui Henri Alleg

Acum cîteva zile o veste bună a bucurat pe toți cei ce iubesc libertatea : ziaristul Henri Alleg a reușit să scape din ghearele călăilor săi care-l fineau în închisoare pentru faptul de a fi pus talentul și condeiul său în slujba luptei împotriva asupririi colonialiste. Henri Alleg a evadat.

Ziaristul burghez J. J. Servan-Schreiber scria în legătură cu aceasta în ziarul „L'Express" : „Singurul francez care a rămas în viață, după ce a fost supus torturilor în Algeria, care a avut curajul și luciditatea eroică de a le dezvălui, Henri Alleg, a evadat din închisoare. Alleg deci este undeva liber. Dacă acest ziar îi cade în mînă să știe că în ochii noștri, și el este unul din cei care au făcut să crească domeniul conștiinței și demnității".

Henri Alleg a fost arestat în iunie 1957 în casa prietenului său Maurice Audin, ucis ulterior. Povestirea zguduitoare a torturilor la care a fost supus Alleg, a apărut în cartea sa „Tortura", care a avut un puternic răsunet. Fragmentele din a doua sa carte intitulată „Prizonier de război", pe care le publicăm mai jos, se referă la ancheta făcută în legătură cu asasinarea lui Audin (Alleg a fost împiedicat să depună ca martor în procesul intentat asasinilor, recurgîndu-se la trimiterea unui judecător la Alger care să „culeagă" mărturiile sale) și la zilele rebeliunii din Alger cînd insurgenții pregăteau asasinarea celor arestați (13, 14 și 15 mai 1958).

"... Sînt însoțit pînă la capătul coridorului, unde sînt din nou pus să aștept în fața biroului judecătorului. Pe ușă citesc : Secția 9-a — judecător de instrucție Bavoillot. Iată-l. Un om de vreo 60 de ani, foarte înalt. O pălărie neagră, foarte „judecătorească", scoate în evidență o figură mare, roșcată, cu ochelari fără rame. Stă cu mîna pe clanța ușii. Îmi aruncă o privire, parcă spre a mă cîntări. Cîteva clipe după aceea intră în biroul său. Se așează în fotoliu și fumează. În timp ce răsfoiește dosarele, aruncîndu-mi din cînd în cînd cîte o privire pe deasupra ochelarilor, îmi explică de ce m-a chemat.

— Vă voi asculta ca martor în afacerea Audin, în care sînt însărcinat să întreprind instrucția. Nu aș fi vrut să fac acest lucru, deoarece nu cred că veți putea răspunde fără patimă... Dar mi-a cerut-o tribunalul...

Oare va fi avut aceleași scrupule și cînd a fost vorba despre depozițiile celor torturați, care au fost înaintea mea în biroul său ?

— Un singur lucru mă interesează... Este inutil să vă pierdeți în amănunte. Vă rog numai să-mi răspundeți, fără ocoluri, la această întrebare : putea Maurice Audin să umble, atunci cînd l-ați văzut ultima oară?

Știa bine ce voi răspunde : am scris deja despre asta și este un lucru cunoscut că l-am văzut ultima oară pe Maurice în seara arestării mele, la centrul de triere. Fusese torturat în ziua precedentă. Era istovit, se clătina pe picioare, dar putea să mai facă totuși cîțiva pași. Judecătorul vrea să mă facă să răspund afirmativ și restul argumentării este ușor de prevăzut : dacă umbla, fără îndoială că putea să și alerge și, prin urmare, să și evadeze... Este teza uzinelor-ucigașe.

Protestez :

— Mă faceți să jur că voi spune întregul adevăr și apoi vreți să auziți numai o parte. Dacă trebuie să fie făcută lumină, atunci este necesar să fac declarații complete asupra a tot ceea ce știu...

Un moment nu spuse nimic, apoi cu un aer nemulțumit și puțin nerăbdător, scoase din dosar o filă :

— Vă voi citi cele ce vrea să cunoască tribunalul.

Începe să citească, mai întîi foarte repede : „vă rog să ascultați... numitul Alleg, deținut în închisoarea civilă din Alger... ", apoi, cu o voce puternică și apăsînd pe fiecare silabă : „faceți-l să precizeze în ce condiții fizice se afla Maurice Audin". Trece repede peste sfîrșit, unde dintr-un murmur desprind :" ... și orice alt element care ar putea contribui la stabilirea adevărului".

— Ați văzut ? — încheie el.

— Da, „orice alt element", precum și acelea pe care vreau să vi le înfățișez.

— Nu, asta nu ! Aceasta este numai o clauză de formă. Nu discutăm, am altceva de făcut.

— Vă fac cunoscut că în astfel de condiții refuz să răspund.

Pare că recunoaște că nu are dreptate și spune :

— Ei, declarați ce vreți și eu voi desprinde din aceasta ceea ce mă interesează...

Puțin după aceea se înfurie. Sau se preface că se înfurie.

— Eu sînt aceia care conduc instrucția !

Un ciocănit la ușă se aude la momentul potrivit, pentru a mai destinde puțin atmosfera. Un ușier musulman intră și îi prezintă o scrisoare. În timp ce judecătorul o citește în fugă, ușierul îmi face un semn prietenos, apoi, arătîndu-mi-l pe celălalt, aplecat asupra scrisorii, dă din cap cu un aer ironic. După ce a terminat de citit scrisoarea — ușierul a plecat între timp — Bavoillot se întoarce spre mine și îmi spune, cu un ton împăciuitor :

— Veți semna numai dacă sînteți de acord ...

După alte cîteva incidente, ajungem la sfîrșitul depoziției. Trece hîrtiile secretarului său, cu semnez și el începe să flecărească :

— Tot dumneata ai denunțat și pe acei parașutiști, mi se pare ...

— Da, dosarul se află în mîinile unui magistrat militar.

Dă din umeri :

— Torturile. Ce sînt torturile ? Ați vrea să stați comod într-un fotoliu, cînd sînteți arestați și apoi să vi se ceară amabil : povestiți tot ce știți, vă rugăm... În felul acesta nu am ajunge niciodată să aflăm nimic.

Face eforturi să rîdă. În dosul acestui zîmbet apare ura nepotolită a ultracolonialismului împotriva acelora care s-au îndoit, împotriva intelectualilor de la Paris, împotriva acelor francezi care nu ar înțelege nimic din problema algeriană și care ar trebui aruncați în închisori, alături de comuniști și de membrii Frontului eliberării naționale, împotriva lui Audin însuși, cel asasinat mișelește.

— De ce toată această poveste ? Pentru că domnul era profesor ? Dar sînt sute din aceștia... Salahori cărora li se întîmplă același lucru. Și este normal. Ei nu vor să înțeleagă decît legea mitralierei ...

Surîde, cinic și satisfăcut. Acesta a fost judecătorul de la Alger, însărcinat să facă lumină în afacerea Audin.

Marți 13 mai 1958

Închisoarea este ca moartă. Nici un zgomot în curte, după deșteptare. Nici o chemare prin radio la „corvoadă". Se poate observa că există un număr limitat de supraveghetori.

Străzile Algerului sînt tăcute, ca și închisoarea. Deobicei ajung pînă la noi ecourile orașului, loviturile de ciocane de la un șantier apropiat, vuietul unui camion supraîncărcat care urcă pe pantă, exploziile minelor adîncite de la Bab-el Oued. Astăzi, nimic din toate acestea. Către orele două, cîteva semnale de clacson. Trei note scurte — două lungi : „Al-ge-rie française !", „Algerie française !" (Algeria franceză), seci și precise, dar izolate, ca și cînd un șofer deosebit de atît a putut abține să nu treacă prin fața închisorii „felahilor", spre a-și manifesta furia și ura sa rasistă.

Nici seara și nici noaptea nu s-a potolit tumultul. Valul de ură al ultracolonialiștilor pare să urce către noi dinspre cartierul european al orașului și să izbească în zidurile închisorii care ne „ocrotește".

Camioane cu difuzoare străbat cartierul, făcînd cunoscute diferite proclamații. Nu înțelegem de ce manifestația continuă încă, căci doar e trecut de ora zece, porțile închisorii au fost închise de mult. Frînturi de fraze ne parvin peste zidurile închisorii. Încercăm să le legăm, spre a le descoperi sensul.

— Toți la Forum ! Toți la Forum !

Cîteva minute mai tîrziu un alt difuzor transmite un ordin contrar :

— Întoarceți-vă la casele voastre ! Întoarceți-vă la casele voastre ! Am învins ! Am învins, ce ?

Apoi altă frază, pe care nu o auzim bine :

— Am învins ! A căzut !

Se bate în perete. Lipim urechea. Dincolo este închis Habib R. Nu reușim încă să înțelegem și strigăm cu mîinile la gură, în formă de pîlnie :

— Cum ? Cine a căzut ?

Regimul... Spun ei. Regimul a căzut. O operațiune combinată a ultracolonialiștilor din Alger și a grupurilor fasciste din Franța ? Pare imposibil, și totuși ...

— Toți la Forum ! Toți la Forum ! Sîntem trădați ! Strigătele de afară se amestecă și se pierd printre zidurile închisorii. O trădare ? Abia ni se pare că am găsit un răspuns, că de îndată îl și respingem ca absurd, și nici măcar un ziar, nimic. În cele din urmă difuzoarele tac, gălăgia se mai potolește, dar fără a dispărea complet, ca și cînd ar vrea să prindă puteri pentru a doua zi.

Miercuri 14 mai

În timpul după amiezii, Ahmed și cu mine am fost convocați în biroul avocaților. Foarte grav, avocatul P. ne trece în revistă evoluția situației : greva și manifestația, localurile reședinței guvernămîntului general devastate, un comitet de salvare publică alcătuit din ultracolonialiști și ofițeri, în frunte cu Massu, la putere în Alger, Pflimlin investit în cursul nopții, mulțumită voturilor comuniștilor, pentru a contracara lovitura de forță (aceasta explică strigătul „sîntem trădați !" din seara trecută).

Organizatorii putch-ului contau pe faptul că criza s-ar putea prelungi. În dimineața acestei zile apare un nou cuvînt de ordine : „De Gaulle la putere", iar presa din Alger lansează apelul pentru alcătuirea de „comitete de salvare publică" în sate, în cartiere, în fabrici. Îl întrebăm pe avocatul P. dacă poate să se întoarcă la Paris. Nu știe încă. Plecările pe calea aerului sînt suspendate, poate va găsi un loc în avionul pentru Rabat sau pentru Tunis, dar nimic nu este sigur. Ahmed este îngrijorat. Cîte nu i s-ar putea oare întîmpla unui avocat al felahilor într-un oraș aflat acum în mîinile ultracolonialiștilor ? Avocatul P. deabia îl ascultă. Apoi pare să se hotărască :

— Trebuie să știți următorul lucru : închisoarea este amenințată. Circulă manifeste care chiamă la răzbunarea sîngelui soldaților uciși de către F.L.N. În diferite convorbiri închisoarea Barberousse este desemnată ca un obiectiv de către cei care spun că vor să încheie socotelile cu felahii. Chiar ieri, mici grupuri de huligani s-au îndreptat către închisoare...

— În caz de atac, cum s-ar comporta gardienii ? a întrebat avocatul.

Ahmed și cu mine ne-am privit. Cea mai mare parte nu ar opune nici o rezistență ultracolonialiștilor și paraștiștilor care îi încadrează. Chiar unii dintre acei care ieri au fost la Forum, ar ajuta la deschiderea porților și la încheierea socotelilor. Mijloacele de apărare ? Ahmed nu-și poate reține un surîs și dă din umeri. Și dacă trag rafale de mitralieră prin grilaj sau printr-o ușă ? Avocatul P. își dă seama, ca și noi, că ne vedem poate pentru ultima dată. Îi strîngem mîna cu căldură, cu afecțiune, și, după un ultim rămas bun, ne întoarcem în celulele noastre.

Joi 15 mai

Începînd din această seară nu vom mai scoate gamelele în afară de celulă. Strîns legate cu o sfoară sau cu o centură pe care am reușit s-o ținem ascunsă, ele ne vor sluji la „apărare". Se prevede o patrulă de gardă, dar este limpede că în această noapte nu va dormi nimeni. În caz de atac, cuvîntul de ordine pe care Ahmed îl transmite mai departe responsabilului celulei 17 este de a încerca cu orice preț ieșirea din celule. Chiar dacă numai un sfert dintre deținuți ar fi reușit să iasă în curtea închisorii, expediția ultracolonialiștilor nu ar mai putea să constituie o simplă partidă de tragere la țintă pentru care se pregătesc. Pe de altă parte, deținuții politici care au relații cu anumiți deținuți de drept comun, cu funcționari sau cu gardieni vor trebui să studieze terenul spre a vedea dacă nu este măcar vreunul din aceștia dispus să ne ajute în caz de primejdie. Acei care ne-au dovedit simpatie (ei sînt foarte rari printre europeni, dar tot se mai găsesc unii) ar lăsa oare să fim masacrați chiar sub privirile lor ? Dacă evadarea ar fi imposibilă, va trebui să ne baricadăm înăuntru, să îngrămădim în fața grilajelor saltele, cuverturi, tot felul de haine și altele asemănătoare.

Ușa celulei noastre este închisă de cîtva timp. Cu ochii ațintiți asupra unei cărți, a unui caiet, fiecare din noi își urmărește propriile sale gînduri. Cu un ton în mod voit degajat, Ahmed trîntește o frază, fără să privească în față pe nici unul :

— Ascultă Georges, va trebui să facem lista de cheltuieli pentru ziua de luni. Ce vom cere, untdelemn, măsline... ?

Încet, Georges începe să întindă mîna către poliță spre a lua creion, apoi ridică din umeri.

— Pentru săptămîna viitoare ? Poate e mai bine să așteptăm puțin, nu ?

Nimeni nu răspunde.

Nu e posibil să ieșim cu forța Să baricadăm poarta ? Cîteva rafale sau o bombă de mînă sînt suficiente spre a o dărîma. Încercăm să examinăm toate aspectele soluției care ar putea fi pusă în practică într-un moment sau altul.

— Poate ne vor împușca la zidul din curte? Dacă ar fi așa aș prefera aceasta în locul execuției în celulă. Îmi vine în minte o frază a lui Charbonnier, rostită la cîteva minute, după arestare. Îmi spunea încă dumneavoastră.

— Aș vrea să vă leg de gît o tăbliță pe care să scrie doar cine sînteți și apoi să vă las în plină stradă Michelet... V-ar face bucăți...

Au mai fost văzute astfel de linșări, la Alger precum și în alte localități. Iar noi stăm aici și luăm în considerare ipotezele cele mai diferite și discutăm despre felurite posibilități de a muri cu un calm impresionant. Să fie oare acesta rezultatul ghilotinei în umbra căreia trăiește închisoarea Barberousse, care face ca moartea să pară aici atît de apropiată ? Sau, poate, faptul că ne-am aflat de atîtea ori față în față cu moartea în camerele de tortură ?

Avem impresia că în aceste ultime luni am trăit într-un fel de carantină și că este nevoie în sfîrșit să fim pregătiți ca totul să se sfîrșească. Dar chiar în acest moment, în fața pericolului comun, ne simțim uniți, mai puternic, mai profund mai frățește decît oricînd.

DIALOGUL AFRICII MILENARE CU „CIVILIZATORII" EI

(Urmare din pag. 1-a)

Istoria civilizațiilor africane ! Cît s-au străduit „civilizatorii" albi să demonstreze absurditatea acestei imprecherі de cuvinte. Și totuși, mărturii despre existența unor state africane ne-au fost lăsate de istorici și călători din cele mai vechi timpuri. Înainte cu patru secole de era noastră, cunoscutul istoric grec Herodot, vorbește despre colonia africană a locuitorilor Colchidei, și tot el identifică „porumbița neagră", oracolul din Dodona, ca fiind o egipteană. Ar mai putea fi citați scriitorul grec Eschil, a cărui piesă „Bocitoarele" se petrece la început în Egipt, apoi Diodor din Sicilia, Strabon etc. Cît despre epoca noastră, mărturiile asupra Africii se întind din secolul al V-lea al scrierilor arabe pînă la marele număr de lucrări care apar azi despre Africa.

Cît despre mărturiile „pe viu" ale navigatorilor, acestea sînt destul de întinse. Cunoscutul navigator Vasco da Gama a avut în drumul spre Indii o călăuză dăruită de regele negru din Melinde, iar istoricul Leon Africanul dă în anul 1513 relatări ample despre „15 state ale negrilor cu comerț intens și artă evoluată". Un Livingstone sau Stanley intră în sec. al XIX-lea în rîndul exploratorilor celebri ai Africii.

Ce au făcut „civilizatorii" în fața unor astfel de dovezi ? Cea mai mare parte le-au ignorat din nepricepere sau cu bunăștiință, iar alții au încercat în mod absurd să le nege. O dovadă elocventă : Egiptul este considerat pe alocuri drept o civilizație asiatică, sau chiar... albă, cum susține istoricul englez A. Toynbee. Această sabotare conștientă continuă și astăzi. Se știe de exemplu, de mai bine de 30 de ani că la Mapungubwa (Africa de Sud) se găsește unica necropolă a vechilor regi hotentoți (Khoin-khoin), dar nu se efectuează nici o săpătură.

Vastele regiuni africane demonstrează însă cu prisosință că atîta timp cît erau libere, erau bogate nu numai în resurse naturale dar și în civilizații. Să luăm cîteva mărturii străvechi :

Un muzeu în inima deșertului

Pe întinderile nesfîrșite ale Saharei, răsar în apropierea masivului său central, Tassili-el-Ajjer (Podișul Riurilor), ciudate stînci sure și negre, care par a forma labirintul unui oraș adormit. Mai bine de 10.000 de stînci a dezgropat o echipă de savanți condusă de etnologul francez Henri Lhote. Și iată că în fața ochilor le-au apărut viu colorate chipurile unor oameni care cu șapte milenii în urmă vînau și-și conduceau pe aceste locuri carele de luptă, turmele și... bărcile.

Despre arta acestor fresce, care constituie poate cel mai bogat muzeu în aer liber din lume, un fapt semnificativ : reproduceri ale lor au fost expuse în capitala Franței, în sălile pavilionului Marsan, care găzduise cu un an înaintea acestora, pînzele lui Picasso.

Pe urmele reginei din Saaba...

Vă amintiți de legendara regină care a ținut mortiș să se convingă de înțelepciunea regelui Solomon ? Urmașii ei, spune legenda, au ajuns tocmai în sud-estul Saharei, unde au întemeiat țara numită Kush, sau Etiopia ori Nubia. Dacă regina din Saaba are sau nu vreun amestec au este sigur, dar cert este că în vremea cînd cetatea Romei abia se înfiripa, acest stat era atît de puternic încît ar fi putut răsturna chiar Egiptul. Iată, așa dar, că albii nu au găsit la venirea lor în Africa numai niște „țesuturi tribale", așa cum afirmau. Ei au aflat aci civilizații trainice, ca cele din Somalia, Mozambic, Rhodesia sau Madagascar.

Ghana, Mali...

Cîte secole au trecut de cînd pe pămîntul african nu s-au mai rostit aceste nume ? Istoria plasează începutul imperiului Mali în prima jumătate a sec. al XI-lea, apogeul său fiind strîns legat de cele două centre principale Tombuctu și Djenné. Înaintașul imperiului Mali datează însă din sec. I al erei noastre. E vorba despre fabuloasa „Țară a aurului", imperiul Ghanei, născut cu cinci sute de ani înainte imperiului Franței lui Carol cel Mare. Fastul curții imperiului ghanez ce se întindea de la Atlantic pînă la apus de Tombuctu, cetățile sale din piatră și lemn revin adesea în descrierile scriitorilor arabi. Are loc astăzi pe pămîntul african o renaștere a cărei semnificație este unică. Se rostesc acum din nou nume apuse de veacuri.

Ghana și Mali nu au fost însă singurele mari imperii ale Africii medievale. Regatul Sonrhai, cetățile Yoruba sau cele 7 cetăți Haussa, ocupă un loc însemnat în operele scriitorilor arabi și în însemnările călătorilor evului mediu. Din secolul al XVI-lea însă, istoria Africii intră într-un întuneric străbătut doar de cîteva luciri. Cauza ? Iat-o exprimată chiar în scurta istorie a imperiului britanic a lui W. H. Woodward : „Decăderea popoarelor negre care populează regiunile din interiorul Africii au fost rezultatul nemijlocit al comerțului cu sclavi desfășurat de europeni".

Arta neagră, fetișuri de barbari ?

În marea lor „bunătate", colonialiștii au înființat ateliere cu meșteri învățați în metropolele occidentale, în care voiau să-i inițieze pe africani să sculpteze. Ei uitaseră un mic amănunt : cu mult înainte de a se gîndi la cultivarea meșteșugarilor negri, aceștia îi reprezentaseră chiar pe „civilizatori" în atitudini caracteristice : beți, călare sau bătîndu-se. Pe maluriie Congoului astfel de scene sculptate pe dinți de elefant abundă. Englezii care au jefuit în anul 1897 orașul Benin de pe Nigerul de jos, au găsit aci pe plăci de bronz chipuri de soldați portughezi cu portul din sec. XVI și XVII. Arta realist-expresivă a popoarelor africane care exprimă îndeobște ideea asupra unui obiect, a fost luată de colonialiști drept neîndemînare tehnică. Sculpturile acoperite cu plăci de aramă din Bakota (Gabon) sau așa numitul procedeu al turnatului în ceară, pe care în Europa l-a lansat Cellini, denotă o măiestrie tehnică și o originalitate fără echivalent. Acum o jumătate de secol, adevărate capodopere de tehnică s-au găsit în pădurea din Iwinrin, lîngă orașul Ife, statui din lut ars în mărime naturală cu ornamente migălos alcătuite. Iar la 80 de km depărtare de Ife, au fost descoperite 800 de statui cu un stil asemănător. Meșterii din această regiune aparțineau civilizației nigeriene Nok, care datează cu două secole dinaintea erei noastre. Un alt centru cu mare faimă între secolele XVI—XVII era orașul Benin. Sculpturile reprezentînd scene de vînătoare, măști de fildeș, uimitoare alegorii sculptate pe colți de elefant, sau faimoșii leoparzi, simbolul puterii, pot fi admirate în marile muzee ale lumii.

Arta popoarelor africane aduce pînă azi dovezile unor civilizații milenare. În lucrarea sa dedicată sculpturii africane, W. Fagg, concluide că numai „în cursul ultimei jumătăți de secol care s-a scurs, arta africană s-a situat printre marile tradiții artistice ale lumii".

Marșul nestăvilit al milioanelor de africani care va duce pînă la eliberarea „ultimei palme de pămînt" african, va restitui cu siguranță patrimoniului universal comorile unei străvechi istorii și civilizații.

Maria PREDUȚ

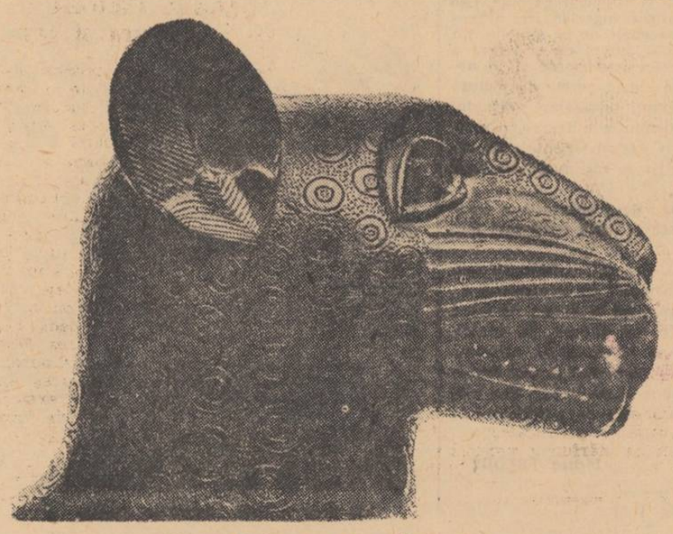

Mască din blană de leopard de Benin.

DE PRETUTINDENI

CU AJUTORUL U.R.S.S., într-un an și 3 luni va fi construit în capitala Irakului cel mai mare centru emițător pe unde scurte din Orientul Apropiat, cu o putere de 700 kW.

●

WALLACE L. SMITH din Miami, în Florida, este în același timp ofițer al stării civile și proprietarul unui centru de distribuire a lubrefiantelor. Printr-un anunț el a făcut cunoscut că mire și mireasă vor fi cununați în mod gratuit, dacă vor cumpăra cel puțin 20 litri benzină de la el.

●

ÎN NORDUL Guatemalei au fost descoperite construcții, datînd din anii 300—900 înaintea erei noastre, care au o înălțime egală cu o clădire modernă cu 25 etaje.

●

GEORGES SOLOMON din Franța posedă o colecție originală de cărți miniaturale (în total 700 volume). Nici una din cărțile pe care le posedă nu depășește dimensiunile de 54×53 milimetri.

●

LA DJAKARTA se află în construcție cel mai mare complex sportiv din sud-estul Asiei. Arena sa principală are o capacitate de 100.000 spectatori, iar sala de sport, care a și fost dată în folosință, poate găzdui 10.000 de persoane. Ridicat cu ajutorul U.R.S.S., acest complex va fi terminat în 1962

●

O ALERGIE unică — se pare — în lume, a fost descoperită la fetița Jane Reeve, în vîrstă de 11 ani, din orașul Luchon. Copila capătă urticarie cînd se află în apropierea... băieților. Această formă de urticarie ar fi rămas poate necunoscută, dacă mica Jane n-ar fi fost trimisă să învețe la o școală mixtă.

●

YVONETTE e o găină, acoperită cu pene albe și negre, din Saint-Cristophe, în Franța, care la prima vedere nu se deosebește cu nimic de surorile ei găini din curtea de păsări. Cu toate acestea, ea prezintă o particularitate remarcabilă : ouă o singură dată pe săptămînă cîte un ou de... 115 grame.

●

ÎN GROTA Roc de Marsal (Dordogne), învățătorul Jean Latille a descoperit scheletul unui copil, vechi de 70.000 de ani. La ora actuală, este singurul schelet complet cu asemenea vechime, descoperit în lume.

●

ATACAT de... furnici, Carlo Picuri, om în vîrstă de 48 de ani, a fost transportat în stare de comă la un spital din Roma. El a fost găsit pe muntele Janicula, întins la umbra unui stejar, acoperit completamente de echimozele produse de ferocele himenoptere.

●

LA SPORTIVII care se antrenează sistematic, pulsul în stare de repaus are între 40 de bătăi pe minut. F. Vanin, cunoscutul maratonist sovietic, a coborît în perioada marilor lui succese la 32—34 bătăi pe minut.

●

DINTR-UN frigider al unei instituții din orașul Brest din Franța a dispărut în cursul unei nopți, între alte alimente, și un pui fript. Inspectorul de poliție a speriat pe cei bănuiți de furt, spunîndu-le că puiului i-au fost inoculate diferite substanțe radioactive dăunătoare. Hoțul a cerut să fie trimis urgent la spital. Pînă la urmă a ajuns la închisoare.

●

TURMELE de oi din Australia pasc în tot cursul anului. Pentru a afla locul unde se găsesc turmele, unii fermieri au montat pe unul din exemplare un radio-emițător cu antenă. După semnalele primite se stabilește cu precizie locul unde se află turma la un moment dat.

●

COLABORATORII științifici ai Școlii superioare de agricultură din R. P. Polonă au elaborat un sistem de împrăștiere a ceții. În acest caz se folosesc baloane cu propan și un prăfuitor. În 20—30 de minute, particolele împrăștiate de propan acționează asupra ceții, împrăștiind-o.

●

ÎN UNELE cafenele și baruri din Viena au fost instalate, la începutul acestui an, automate pentru... trezirea celor care au întrecut măsura la consumarea băuturilor alcoolice. După introducerea monedei, printr-un orificiu al aparatului ies aburi de amoniac extrem de concentrați care au un efect binefăcător asupra celor aflați în stare de ebrietate.

„DE PESTE HOTARE"

Vizitînd expoziția Ligiei Macovei

Se observă în ultimul timp o înmulțire a cărților de călătorie în care se reflectă o imagine complexă asupra lumii, imagine a noastră, la a cărei temelie stă o analiză critică lucidă a realității respective, și o confruntare neîncetată cu mariile, cu uriașele progrese ale patriei noastre.

Dar la constituirea acestei imagini nu contribuie și nu trebuie să contribuie numai literatura. Iată o masivă contribuție din domeniul picturii, prin pictorița Ligia Macovei, care a deschis o expoziție cu titlul tematic *„De peste hotare"*. Sînt, în total vreo șaizeci și cinci de uleiuri, guașe și acuarele, care constituie o descriere a cîtorva aspecte de viață și de peisaj din Italia și Franța zilelor noastre...

Pereche în bar în Cartierul Latin

Ligia Macovei și-a pus problema comunicării unei imagini despre fiecare din țările respective, imagine care să fie în același timp caracteristică, cu valoare de generalitate, și avînd ca punct de plecare detaliul existenței curente. Foarte asemănător cu literatura, și aproape cu reportajul, se desprinde punctul de vedere al unui călător care își face observațiile pas cu pas. Pictorița călcînd prin locuri care au, fiecare, celebritatea lor bine stabilită — Parisul, Veneția, Sicilia — nu caută clișeul de mare prestigiu ci, în primul rînd, omul, în clipă și în atitudine revelatoare pentru existența celor mulți. Astfel, la Chioggia, a zărit, undeva, într-o curte, într-o casă cu viața domestică foarte vizibilă, cum sînt toate casele sărace, două „fete brodînd". Iată ceva care spune mult: fetele sînt încă niște copile, stau pe scăunașe de lemn, joase, fără spetează, cu rochii mohorîte, vechi, în picioare poartă niște papuci uzați pînă la fibră, poate nu numai ai lor, ci ai întregii familii, părul le cade pe frunte ascunzînd figura aproape de tot; lucrează amîndouă la aceeași pînză, imensă, care le acoperă, le apasă și aproape le înnecă în falduri grele, încît trupurile lor firave abia mai răsar din acest giulgiu sclipitor, din această rochie sau șal de mare lux, care, evident, nu este destinat nici măcar în vis, eleganței lor; e clar că cele două fete brodează la domiciliu pentru contul vreunui patron, și nimic nu e mai cumplit în toată această dramă a muncii exploatate, decît atitudinea celor două trupuri care stau țepene, cu coloana vertebrală absolut verticală, deoarece pînza trebuie ținută foarte aproape de ochi, atît pentru că broderia e foarte migăloasă, cît și, poate, pentru că de mult ochii acestor adolescente au început să sufere de pe urma eforturilor nemăsurate. E în acest moment o zguduitoare dramă a sărăciei.

O Sicilie tragică, așa cum o întrezărim în literatura realiștilor italieni, în filmul neo-realist, dar mai ales din frămîntările neîncetate ale țărănimii despre care ziarele ne aduc știri zilnice, se desprinde din aspectele redate de Ligia Macovei. Întîlnim chipuri patetice, livide, vorbind despre foame, oboseală, disperare, dar mai toți cei înfățișați au ochi negri, arzători, sub arcade adînci, ochiul unei conștiințe care nu mai e în nici un caz a resemnării, a răbdării fără termen și fără leac.

La Paris, în Place Madeleine, silueta unui cap a încremenit în fața unei „vitrine cu mîncăruri". E un copil flămînd? E un bătrîn cerșetor? E un șomer care nu are bani de pîine? Greu de spus, căci pictorița a pictat de jos în sus, și din spate acest cap care privește halucinat spre o îngrămădire inaccesibilă de merinde, ca spre un Everest alimentar. Dar un tablou intitulat „Cocktail", ne arată parcă aceeași vitrină, văzută dinăuntru: în fața mesei pe care se oferă aceleași bunătăți, pentru a căror savoare pictorița a utilizat toate grăsimile lucioase ale uleiului — un burtă-verde burghez, înconjurat de cîteva elegante mondene, se încurcă, hulpav, pofticios, în alegere: se bănuiește, și aș spune, aproape se simte, stomacul imens, fără fund.

O bătrînă cu rochia lustruită, din alt secol, a căzut, prăpădită, pe o bancă, la Paris... Prin baruri, fumează, în așteptarea unei senzații forte, tinerii „noului val", cu masca neantului pe chip, fructul culturii și educației burgheze contemporane... Ca și Toulouse-Lautrec, Ligia Macovei a pictat localuri de noapte, a zugrăvit dansatoare: dar dansatoarele ei și-au pierdut grația și nu-și mai arată decît misiunea pe care le-o dictează modul de viață al burgheziei.

Și astfel, am citit o nouă carte de călătorie. Realismul autoarei a pătruns contrastul și convulsia. E o lume în această carte cu imagini, un document de viață scormonit din adîncimi cu pensula, pe care cititorul de chipuri și simboluri le va înțelege în toată plenitudinea lor.

Radu POPESCU

Mostre

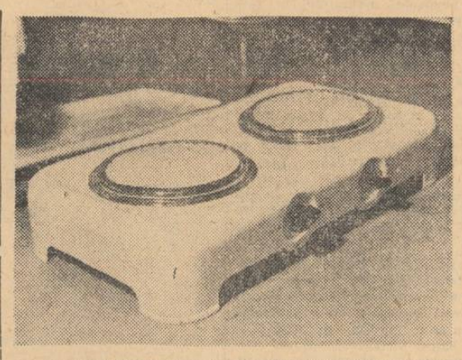

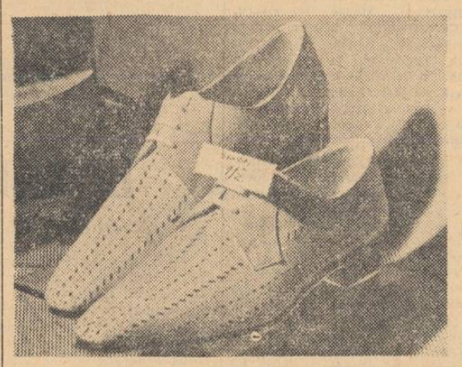

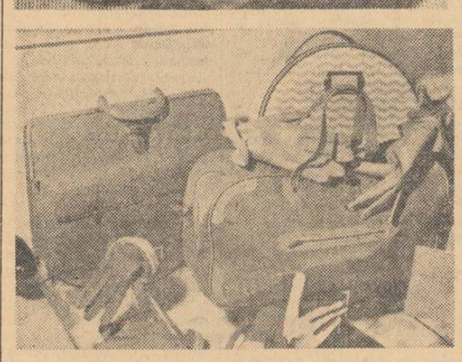

De sus în jos: O surpriză plăcută pentru gospodine: reșoul electric cu două ochiuri; Vă plac acești pantofi-sanda pentru bărbați? Răspunsul d-voastră își găsește loc în chestionar; Articole de marochinărie în modele variate; Obiecte din corn și os produse la secția decorativă a „I.S. Antrefrig".

(Urmare din pag. 1-a)

de industria noastră socialistă.

Cuvîntul gospodinelor

Atenția vizitatorilor este captată dintru început de standurile cu produse de uz îndelungat din sectorul metalo-chimic. Cîte nu sînt expuse aici? Și mașini de spălat rufe și frigidere. Apoi articole noi de menaj, sticlărie, porțelanuri... Ghizii de la aceste standuri — ingineri și tehnicieni din întreprinderile producătoare — nu mai pridesc cu explicațiile. Iar cele mai multe întrebări vin, în mod firesc, din partea gospodinelor.

— Cum funcționează mașina aceasta de spălat rufe? se interesează gospodina Magdalena Georgescu.

— Mașina „Albalux"? Ca... ceasul. Vedeți că are și un ceas releu, care oprește automat mașina la terminarea ciclului de spălare, astfel că între timp gospodina se poate ocupa fără grijă și de alte treburi. Mașina aceasta e de construcție superioară, încălzind apa, spălînd, storcînd și uscînd totodată rufele. Umplerea și golirea bazinelor se face fără efort fizic, mașina fiind dotată cu pompe speciale.

Alte vizitatoare discută aprins asupra unei alte mașini de spălat rufe, „Perla" și asupra mașinii-storcător rotunde, — noi produse ale I.M.-Sibiu. Inginera Ana Ilie cercetează cu ochi de specialist pe... Rodica, prima mașină electrică de cusut produsă în țara noastră. Se vede după privirile ei că o tentează... Interes deosebit produc și noile mașini-aragaz „Tirnava" și „Someșul", respectiv cu 5 și 4 ochiuri, reșoul electric cu 2 ochiuri, aspiratorul de praf A.P.6. Iată-l și pe „Fram", frigiderul cu absorbție, îmbunătățit calitativ, avînd rezistența electrică redusă de la 160 wați la 130 wați. In preajmă zărim noul tip de fier de călcat produs la „Electro-motor"-Timișoara; înzestrat cu regulator de temperatură, fierul de călcat cîntărește numai 1,300 kg. față de circa 4 kg. cît cîntăresc fiarele de călcat obișnuite. Nu-i de neglijat nici cîntarul pentru baie, cu toate elementele închise într-o carcasă mică și cu partea superioară protejată de un covor din material plastic.

Aruncăm o privire și asupra celor scrise în condicile de sugestii. „Lustrele cu 5 brațe produse la „Electro-Banat" — Timișoara sînt minunate. Nici nu știu ce model să-mi aleg! **scrie prof. V. Badea.** „Bine că s-au produs și aparate pentru preparat frișca sau maioneza în casă, scrie **gospodina Maria Ionescu.** Mă bucur și de tăietorul cu lame dințate pentru roșii. Dorim să le vedem în magazine, nu ca ceainicele de mică capacitate — expuse anul trecut — care se găsesc foarte greu!" „Imi plac noile emailuri „Hexol" și „Durol" — **scrie o altă vizitatoare din Bacău.** Mă bucur și de „Apa de Javel" pentru albitul rufelor, de noul produs „Apretin" și, mai ales, de produsul „Perlan" cu care de aci înainte îmi voi spăla țesăturile din relon". „Să le vedem pe toate în comerț!" **scriu mai mulți vizitatori.**

Viitorul este al nostru!

În Pavilion și-au făcut apariția și cele dintîi grupuri de vizitatori. Veseli, gălăgioși, excursioniștii discută aprins, cercetează fiecare stand, vor să nu le scape nimic, să aibă ce povesti acasă...

— Părerea mea? **spune muncitorul Geza din Cluj.** Majoritatea exponatelor sînt de bună calitate, oglindind progresul făcut în industria noastră socialistă. Firește însă că mai sînt lucruri de îndreptat, că gama sortimentelor poate fi lărgită. N-avem nici o grijă de asta, întrucît în țara noastră sînt create condiții pentru a dezvolta industria bunurilor de consum. Viitorul este al nostru!

Intr-un alt grup se discută despre încălțăminte. „Bogat sortiment! **exclamă G. Ferhat.** Mă și duc să completez un chestionar. Voi scrie în special despre pantofii bărbătești cu numerele de sondaj 112, 115 și 118". **Alți vizitatori apreciază calitatea și coloritul variat al pantofilor pentru femei.**

Iată și vreo 10—12 studenți, care cercetează atent standul cu rechizite. Liniarele de paltin cu celuloid și plexiglas, noile creioane „Golf", „Dacia" și „Arta", ca și alte articole, reține atenția. „Să se producă și truse de compas și noi tipuri de planșete de desen" **propune unul din studenții de la politehnică.**

Din grup se desprinde o tînără blondă, cu mișcări grațioase. E Ingrid Wolf, originară din R.D.G. O interesează totul: și confecțiile, prezentate sugestiv pe sezoane, și produsele alimentare înfățișate atît pe 6 turnuri în continuă mișcare, cît și în mari vitrine, și jucăriile confecționate de meșteri pricepuți. O clipă se oprește apoi în fața lămpilor pentru noptiere executate — pentru prima oară în țară — din os și corn la secția decorativă a I.I.S. „Antrefrig". Incîntată, ea deschide condica de sugestii de pe o măsuță alăturată, așternîndu-și impresiile pe albul hîrtiei: „Locuiesc în R.P.R. de 5 ani, urmînd cursurile facultății de medicină generală. Avînd ocazia să vizitez Pavilionul de mostre, țin să felicit pe inițiatorii și organizatorii acestei frumoase expoziții.

La Pavilion a mai sosit o scrisoare

Ne oprim în fața altor grupuri de vizitatori. Fiecare are ceva de spus, fiecare are de făcut cîte o propunere.

— Multe produse alimentare noi sînt în Pavilion! exclamă gospodina Cornelia Dobrescu. Aș dori însă să găsesc în cofetării trandafiri și flori de zahăr pentru decoratul torturilor.

— Mie îmi plac modelele de imprimeuri de la „Mătasea populară", precum și hainele îmblănite! Intervenî o altă vizitatoare. Dar de ce lipsesc din Pavilion mulineul degrade, bumbacul alb și alte cîteva articole de mercerie?

Un alt vizitator, A. Serdinescu, remarca chitara electrică și alte noi instrumente muzicale. O mamă apreciază noua cerneală „Leul" realizată la fabrica „Ilie Pintilie" (care va folosi bălatului cel „mare"), iar pentru bălatul cel mic solicită să apară în magazine trusa „Micul tîmplar".

Intre timp, în biroul de organizare a Pavilionului a mai sosit o scrisoare. Deschizînd-o tov. P. Diomo a constatat că expeditorul, este de fapt... dublu: colectivistul Nicolae Nisipeanu din Snagov și fiul său Marin Nisipeanu, mecanic. Vizitînd expoziția, tatăl și fiul au ținut să-și exprime părerea mai pe îndelete. Ei au meditat acasă asupra întrebărilor din chestionar și și-au spus „franc" părerile asupra noilor modele de aparate de radio expuse. Colectivistul a optat pentru „Miorița", iar fiul său pentru „Modern"...

Incă o scrisoare... Dar cîte nu vor mai sosi pînă la închiderea Pavilionului? Acest lucru vădește interesul viu al oamenilor muncii pentru realizările industriei noastre de bunuri de larg consum, dorința lor de a contribui la producerea și punerea în vînzare a unor produse de cît mai bună calitate, în sortimente mereu îmbogățite.

Mircea SCRIPCA
Fotografii: Mihai POPESCU

În sunet și imagini

Vă prezentăm membrii cineclubului Oțelul Roșu

Un mănunchi de oameni inimoși a căror activitate este entuziastă și entuziasmantă.

Să vă prezentăm pe cîțiva dintre ei:
REGIZOR: Paul Kovacs — funcționar.
SCENARIST: Emil Mateiaș — tehnician.
INGINER DE SUNET: Aurel Oprescu — electrician transmisie.
MAISTRU DE LUMINI: Edgard Brash — electrician la laminorul de platine.
OPERATOR: Ion Hurdupan — muncitor la laminorul de platine.

Lista continuă pînă la cifra 34. Atîția sînt membrii activi ai cineclubului. „Actorii" ocazionali și spectatorii se numără cu sutele.

Cineclubul de la Oțelul Roșu e tînăr, n-are nici doi ani de activitate. Este însă foarte productiv: a dat pînă acum cîteva filme documentare și artistice.

In martie 1960, la inaugurarea lui, nu exista încă aparat de filmat. „Școala" s-a făcut cu un diafilm: „Pe cărările Retezatului", un documentar realizat pe baza celor mai frumoase imagini luate de numeroșii fotografi amatori din uzină. Alte numeroase diafilme, mici și mari, au urmat pînă în vara anului trecut cînd cineclubul a fost înzestrat cu un aparat de filmat. De atunci a început de fapt prodigioasa activitate artistică.

Ideea a fost de la început îndrăzneață: să se creeze un film artistic de scurt metraj realizat după scenariul tînărului și talentatului tehnician Emil Mateiaș: „Tăticul meu". Filmările au început, dar s-au poticnit: lipsea cu totul experiența, iar filmul era relativ pretențios pentru începători. „Tăticul meu" a fost întrerupt și s-a trecut la realizarea unui scurt metraj experimental de 8 minute, avînd ca temă protecția muncii.

In documentarul artistic „Cine e vinovat" este vorba de un muncitor căruia îi cam place un păhărel și mai ales... mai multe. Venit pe trei cărări la lucru, se așează, imprudent, în calea unei locomotive uzinale. Filmul, care nu e lipsit nici de haz, nici de conținut, a fost creat „pe viu", fără ca muncitorii, cu excepția „eroului principal" să știe că sînt filmați. Oamenii s-au mirat și și-au dat coate văzînd că un muncitor atît de serios ca Virgil Tarla intră pe poarta fabricii „cherchelit". Un episod nostim s-a petrecut la intrarea în uzină. Portarii fuseseră avertizați să lase să intre în uzină un om beat.

— Asta nu se poate în nici un caz, au ripostat ei vehement.

— Bine, dar e vorba de un film...

— Așa, vasăzică vreți să ne dați în film că nu sîntem vigilenți!

Cu greu au fost convinși ca de data asta „să închidă ochii", așa, de hatîrul cineclubului.

Primul succes i-a îndemnat pe cineaștii amatori să îndrăznească să termine filmul artistic. Existau dificultăți. Reflectoarele, confecționate în uzină, nu erau suficiente și destul de puternice pentru filmările în interioare. Pelicula de care se dispunea era puțină și nu din cea mai bună. Se punea și problema ilustrației muzicale. Au fost atrași în colectiv soții Boskoi, Tiberiu și Angela, profesori la școala medie din oraș, mari amatori și oameni pricepuți în muzică. După amieze la rînd s-au audiat discuri de muzică simfonică pînă au fost găsite melodiile cele mai potrivite.

Și astfel a început turnarea la „Tăticul meu". Despre ce e vorba? Sub ochii îngroziți ai unei fetițe de o șchioapă, un ofițer fascist din SS împușcă un tînăr muncitor patriot care lipea afișe cu conținut antifascist. Anii au trecut. Fetița de o șchioapă este astăzi elevă la școala medie din Oțelul Roșu. Intr-o zi profesoara dă elevilor o temă: vor scrie o compoziție cu subiectul „Tăticul meu".

— Tăticul meu este laminator — scrie un băiat. El e stăpînul flăcărilor și al oțelului.

Obiectivul aparatului de filmat se oprește la imagini din uzină, înfățișează lupta omului cu metalul incandescent.

— Tăticul meu este zidar, scrie alt copil. El a făcut orașul nostru cel frumos, străzile sale noi, blocurile sale frumoase.

Și filmul plimbă pe spectatori prin orașul de astăzi, satul de ieri.

— Tăticul meu învață și el la școală să devină inginer.

— Tăticului meu îi plac florile și le sădește în jurul noii noastre locuințe.

Și rînd pe rînd, din rîndurile scrise de copii, ilustrate cinematografic, se desprinde viața tumultuoasă, munca și preocupările oamenilor.

Doar un caiet a rămas imaculat. Numai titlul se vede, scris tremurat: Tăticul meu. Ce să scrie ea, orfana din frageda copilărie? Tăticul ei nu participă la viața frumoasă, plină, de astăzi. Tăticul ei a pierit de mult și nici nu-și mai amintește cum arăta la față. Șiroaie de lacrimi îi acoperă obrazul. Profesoara se apropie, o mîngîie:

— Nu plînge! Fii mîndră de tatăl tău. El și-a dat viața pentru fericirea de azi a oamenilor.

Au urmat apoi, într-un răstimp scurt, alte filme, alte succese. „Caut o idee" dezbate problema îmbunătățirii calității produselor. „13 Septembrie" prezintă activitatea pompierilor amatori din uzină. Și în sfîrșit, coproducția de lung metraj „Sarja păcii", realizată împreună cu studioul cinematografic de amatori C.F.R. Timișoara și cu cineclubul uzinelor „Ernst Thälmann" din Brașov.

O activitate lăudabilă, care împletește măiestria tehnică cu gustul pentru frumos. Căci în afara creării de filme, cinefilii de la „Oțelul Roșu" organizează și prezintă cu regularitate cicluri de filme valoroase puse la dispoziție de Arhiva de filme din București, întreține o vastă corespondență cu cinecluburi din Uniunea Sovietică, R. P. Ungară, R. D. Germană și alte țări, stimulează prin diferite forme interesul oamenilor muncii din uzină pentru arta cinematografică.

Bravo cinefili! Și spor la lucru!

Paul MARIAN
și ing. Virgil LAZĂR

Organizat de Ministerul Comerțului în colaborare cu ministerele producătoare în scopul studierii cererii de mărfuri a populației.
BUCUREȘTI — ȘOS. KISELEFF 24 OCTOMBRIE 1961

O săptămînă pe Retezat

(Urmare din pag. 1-a)

celei de prins fluturi, „cosea" iarba în căutarea insectelor, — Syrez gigas, dăunători ai coniferelor și alte „sortimente" — pe care, odată prinse, le închidea în sticluțe cu alcool sau eter — după gustul fiecăreia — purtate într-o pungă de pînză, la brîu. Botanista Elena Mantu care folosise pînă la Nucșoara botaniera drept adăpost pentru gogoșari — ce-i drept foarte gustoși — și-o umplea acum cu tot felul de specii de licheni, răzuiți de pe rocă cu ajutorul daltei sau al cuțitului. Și ca un intermezzo al acestei prime etape a drumului, tovarășul Semen ne-a adus să pipăim trupul, încă cald, al unei gaițe de munte, pasăre care se hrănește cu semințele zîmbrului, un conifer aproape dispărut de la noi, rămas în munții Retezatului de pe vremea ghețarilor.

Cabana Pietrele — lacul Bucura și retur

Indicatorul turistic pronostichează cam trei ore de mers de la cabana Pietrele pînă la lacul Bucura. Grupul nostru a parcurs acest drum într-un timp aproape dublu.

S-a plecat de la cabană de dimineață. Inaintea noastră au plecat vînătorii, cu promisiunea împușcării, chiar în acea zi, a caprei negre. I-am lăsat să ia „distanța legală", și am pornit-o și noi. Am urcat prin pădure, pe o potecă formată din mari lespezi de piatră și am ieșit într-o poiană scăldată de un pîrîu. Aici, membrii expediției au lepădat bagajele și au început colectarea. Poiana s-a dovedit a fi plină de surprize. In apa pîrîului, cercetătoarea Amelia Marcus a descoperit un exemplar de broască, Rana temporaria, importantă pentru muzeu, întrucît în colecțiile acestuia nu se afla un asemenea specimen. Descoperirea e notată imediat. Gabriela Paladian ia temperatura apei — 9° —, se stabilește altitudinea aproximativă — 1900 m. Broscuța e băgată într-un săculeț, gura acestuia e închisă cu grijă și mica vietate rămîne să viseze la plăcerile vieții de apoi... Intre timp, tovarășele Ionescu și Paladian cercetează pietrele pîrîului. Le scot, una cîte una, din apă, le întorc pe toate părțile și răspund curiozității reporterului, arătîndu-i minuscule pete negre pe suprafața lucioasă.

— Sînt planarii, adică viermi lați, care trăiesc numai pe pietrele apelor. Îi colectăm deoarece ne ajută la studierea problemelor regenerării organismului. Cred că știți că un astfel de vierme poate să fie tăiat și în 100 de bucăți și fiecare bucățică regenerează un animal întreg și...

Intrerup explicațiile teoretice, pentru a se dedica muncii practice. Apucă, cu o pensetă, micile ființe — operație care amintește, prin meticulozitatea ei, pe aceea a punerii unui film într-un aparat fotografic — și le introduc într-o sticlă cu o soluție specială. Apoi, aruncă piatra, devenită dintr-odată, din obiect de studiu, un oarecare corp banal, și iau altele.

Popasul în poiană se prelungește. Dintr-o raniță sînt scoase cîteva curse pentru rozătoare. Sînt așezate în pămînt și apoi, locul e însemnat pentru a-l recunoaște a doua zi, cînd vor veni să ia prada.

Soarele arde tot mai puternic și noi mai avem de urcat. Ne luăm bagajele și o pornim. La lacul Pietrele, cel mai bătrîn dintre noi rămîne să studieze mierla de apă, un soi de pescăruș negru, cu pieptar alb, garnisit cu cărămiziu și care se hrănește cu insectele de apă, iar noi luăm cu asalt zidul Bucurei.

La reîntoarcere, zărim o mică familie de capre negre, păscînd pe un colț de stîncă. Privelîștea e unică. Capra neagră — declarată monument al naturii — atinge în țara noastră dimensiuni care nu pot fi întîlnite în Alpi sau în Pirinei. Nu facem zgomot, privim numai — încercăm și o fotografie — pînă cînd familia de capre dispare. Ne grăbim, să plecăm, dar întîrziem încă din motive de... broască. „Împușcăm" cu praștia încă o batracian, ba găsim în lac și mormoloci. Faptul surprinde, date fiind altitudinea și anotimpul, se emit ipoteze, iar în cele din urmă coborîm.

La cabană se completează notițele cu cele găsite în cursul zilei. Cînd s-a întunecat bine, sosesc și tovarășii Semen și Lascu. Au venit la lumina chibriturilor. Nu-i întrebăm nimic. Pe vînători nu trebuie să-i întrebi ce-au vînat, nici să le urezi noroc cînd pleacă în zorii zilei. Ne-o spun ei înșiși. N-au vînat nimic. Toată ziua au umblat prin munți, au cercetat toate cotloanele cu binoclul, de le tremurau mîinile și le jucau pete în fața ochilor, dar țapii nu s-au arătat decît tîrziu, cînd se lăsase întunericul. Acum, stăm în jurul unui pahar cu vin — a mai venit și tovarășul Sălai Dionisei, pădurar la Ocolul Silvic — și pecetluim soarta unui țap care mîine, neapărat, va fi răpus.

În loc de sfîrșit

In halate albe, eroii reportajului nostru ne-au întîmpinat în laboratoarele muzeului, în fața meselor de studiu. Materialul colectat stătea grămezi în fața lor. Insectelor, depistate pe categorii, li se făcea „toaleta": umezite într-o soluție specială erau prinse cu un ac pe o placă, cu aripile desfăcute, detailate. Pe masa botanistei, lichenii erau cercetați la microscop și etichetați. Studiul acestora este foarte interesant deoarece sînt plante capabile să reziste în condițiile de climă cele mai grele, în zona zăpezilor eterne ca și pe rocile deșertului arzător. Aceste plante sînt capabile să supraviețuiască acolo unde nu se află altele. Din această cauză, ori de cîte ori se vorbește despre posibilitatea existenței vieții în condițiile aspre ale planetei Marte, lichenii intră în discuție. Intr-o altă sală, aranjate într-o tavă de metal stăteau broaștele pe cale de a fi preparate, gata să-și ia locul cuvenit în muzeu. În atelierul de restaurare pielea și oasele țapului împușcat așteptau mîna dibace care să le dea înfățișarea de odinioară. În laboratorul-foto se developau filmele cu imagini ornitologice. Echipa de alpiniști revenise la masa de studiu.

I. DELEANU

Popas... științific la pîrîu.

magazin LITERAR-ARTISTIC

STAGIUNEA ÎN INTERVIURI

Despre o nouă montare a „Ciocîrliei"

Comedia eroică „Ciocîrlia" de Jean Anouilh care a intrat de curînd în repetiție la Teatrul „Constantin Nottara" este cunoscută publicului bucureștean din turneele Teatrului de Stat din Oradea și al trupei franceze „Vieux colombier". Se înțelege că o nouă montare nu poate avea succes decît plecînd de la premiza unei concepții personale asupra piesei, capabilă să aducă lumini noi asupra textului.

Despre această obligație fundamentală am discutat cu regizorul Mircea Avram, directorul de scenă al spectacolului în pregătire. Vorbindu-mi despre varietatea problemelor pe care le ridică munca atentă a colectivului de interpreți în descifrarea semnificațiilor de ansamblu ale piesei, Mircea Avram a spus :

— *Concepția noastră asupra piesei este destul de deosebită de aceea afirmată în spectacolul trupei franceze și apropiată de spectacolul orădean. Să mă explic : regizorul „Ciocîrliei" de la „Vieux colombier" nu s-a situat pe pozițiile înaintate ale autorului piesei, deși autorul și regizorul sînt una și aceiași persoană, Jean Anouilh. Piesa combate într-un spirit ascuțit dogma „crede și nu cerceta". Regia a pus surdină acestei polemici. Închizitorul din piesă rostește adevăruri usturătoare cu privire la forțele reacționare care se opun libertății omului și progresului popoarelor, încercînd, paradoxal, să apere instituția catolică a Evului mediu. Regia lui Anouilh — artist care își desfășoară activitatea în condițiile unui stat capitalist — a îndulcit aceste critici. Ori, spre deosebire de un asemenea punct de vedere asupra piesei, spectacolul regizorului Radu Penciulescu de la Oradea a reușit în bună măsură să valorifice conținutul de idei înaintat al lucrării.*

— Ce vă propuneți, dumneavoastră și colectivul de interpreți ?

— *Noi vrem să vedem cu ochii de azi, contemporani, epoca, evenimentele și eroii din piesă. Așa cum dramaturgul Anouilh i-a privit, acuzator și malițios pe reprezentanții forțelor ce se opun progresului social, și i-a admirat pe cei care au înfruntat teroarea inchiziției în numele viitorului. Tema luptei pentru libertatea Franței va fi foarte limpede în spectacol. Ioana d'Arc va apare pe drept cuvînt ca o vizionară, dar nu ca una inspirată de nu-mai știu ce fel de forțe oculte, ci ca o vizionară care crede înainte de toate în lupta de eliberare a poporului francez.*

— Presupun că ați stabilit coordonatele acestui rol și în funcție de înzestrarea artistică a interpretei sale, Liliana Tomescu.

— *Este exact. Sînt sigur că Liliana Tomescu va reuși să demonstreze în interpretarea Ioanei nu numai calități artistice, ci și o poziție foarte justă și limpede față de rol. Ea va avea căldura capabilă să emționeze în scenele de evocare a unor momente din viața Ioanei și un patetism foarte contemporan în acele scene care vorbesc despre aspirațiile și eroismul poporului. Liliana Tomescu, va fi neîndoios și o mesageră a ironiei fine, foarte franțuzești a autorului.*

— Numele altor interpreți ?

— *George Constantin, Sandu Sticlaru, George Sion, Nucu Păunescu, Toni Zaharian, Migri Avram Nicolau, Ion Punea, Sanda Băncilă și încă mulți alții.*

— Vă urez succes !

Emil MANDRIC

Orizont teatral

● *CÎNTĂREAȚA americană de culoare Ella Lee a apărut de curînd pe scena Operei Comice din Berlin, în rolul Titaniei din opera „Visul unei nopți de vară", de Benjamin Britten.*

● *VARA ACEASTA a avut loc la Erfurt un festival teatral, intitulat „Zilele dramaturgiei socialiste contemporane". În cadrul acestuia Teatrul Național din Weimar a prezentat piesele „Ziua nu s-a sfîrșit încă", de Manfred Richter și „Povestea unor tineri căsătoriți", de Evghenie Schwarz, teatrul din Eisenach două piese contemporane din dramaturgia germană și cehă, Teatrul din Erfurt, „Poveste din Irkutsk" de Arbuzov.*

● *TEATRUL DE STAT din Timișoara și-a deschis stagiunea cu comedia „Milionarii" de Ion Istrati, pusă în scenă de Dan Nasta. Piesa „Ogoare scufundate" de Hans Kehrer a fost premiera de deschidere a Teatrului german de Stat. Autorul Hans Kehrer — este un talentat actor al teatrului, care de data aceasta apare și în postură de autor dramatic. „Celebrul 702" piesa dramaturgului Al. Mirodan a fost și ea prezentă la deschiderea stagiunii în regia lui Ioan Taub pe scena Teatrului Maghiar de Stat.*

● *DEȘI și-a inaugurat stagiunea numai de puțin timp, Teatrul Evreiesc de Stat din București a prezentat pînă acum două premiere : „Ultimul tren", de Eugen Mirea și Ștefan Gyorgy și piesa lui Friederich Wolf „Profesorul Mamlock". Ultima, pusă în scenă de Fr. Auerbach are în fruntea distribuției pe artistul emerit Mauriciu Sekler și pe Dina Koenig.*

Piese pe care le vom vedea

„Oceanul" de Alexandr Stein

Această ultimă lucrare a dramaturgului care ne-a dat „O chestiune personală" și „Hotel Astoria" poartă dedicația *„Prietenilor mei, marinarii"* și își alege eroii din rîndurile ofițerilor din marina anului 1960. Lucrată pe două planuri, cel al prezentului care se identifică cu lupta comandantului și echipajului contratorpilorului „Vzvolnovanii" împotriva unui puternic taifun în largul Pacificului și cel al retrospectivei care aduce în prim plan un conflict aparent, menit să scoată în evidență conflictul real, lupta dintre concepția nouă de viață a oamenilor comunismului și mentalitatea carieristă a unora care au rămas în urma vremii lor, piesa ridică interesante probleme de etică, conturează personalități vii și distincte. Astfel, căpitanul de rangul III Platonov, deși mai tînăr decît unii din eroii mai vechi ai lui Stein, se aseamănă totuși, prin felul său de a acționa, prin umanitarismul său profund și principialitatea care la el a devenit o trăsătură de caracter, cu Hlebnicov, cu Cernobugov, cu Konovalov, personaje cunoscute din „O chestiune personală" și „Hotel Astoria" și pe care spectatorul nu le poate uita. Platonov știe să-și ia răspunderea pentru faptele sale și ale prietenilor săi, el nu lasă să se piardă un om numai pentru că trece printr-o criză și apare tuturor ca un om de nimic, așa cum la un moment dat apare Ceasovnikov, „băiatul tatii". În același timp el însă nu iartă atitudinea unor oameni ca Kukein sau Masa, carierismul lor micburghez, invidia lor meschină și distrugătoare. Și el o face fără ifose, fără discuții. Despărțirea lui Platonov și Ceasovnikov de prietenul lor din copilărie, Kukein, este din acest punct de vedere aproape un simbol, căci se despart pentru totdeauna, două lumi, două concepții de viață — lumea nouă, comunistă, pe care o reprezintă, cu toate slăbiciunile lor omenești (însă nu mic burgheze) cei doi și lumea cealaltă, cea veche, în care se păstrează încă puternice mentalitățile și slăbiciunile mic-burgheze, pe care Kukein le ridică greșit la rangul de slăbiciuni omenești.

La Teatrul pentru Tineret și Copii, această pasionantă povestire dramatică va fi pusă în scenă de regizorul D.D. Neleanu, avînd în rolul căpitanului de rangul III Platonov, pe G. Ionescu-Gion de la Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra".

„De Pretore Vincenzo" de Eduardo de Filippo

Intitulată comedie, această nouă piesă a lui de Filippo este totuși un vehement și amar act de acuzare la adresa societății capitaliste, în care puterea laică și cea bisericească conlucrează la zvîrlirea oamenilor simpli în prăpastie, în moarte. De Pretore Vincenzo este un mărunt hoț de buzunare din Napoli, unul din aceia care,după propria sa mărturisire, a ajuns hoț ca să poată trăi. „Și atîția ca mine ajung hoți !" spune el. N-a avut tată, n-a avut o mamă care să-l poată îndruma, care să-l învețe măcar să scrie, dar mai presus de toate n-a avut posibilitatea să ajungă altceva decît hoț, într-o lume în care a căpăta o slujbă de spălător de sticle, este un vis. Dar iată că De Pretore, influențat de superstiția religioasă din jur, își alege ca patron un sfînt, pe sfîntul Iosif, ca acesta să-l ajute în furtișagurile lui și să-l ferească de arestare. Împușcat însă și pe moarte, De Pretore descoperă în halucinația lui de-o clipă, că patronul ales de el nu-l cunoaște, că în general sfinții atotputernici n-au nimic comun cu lumea oamenilor simpli, obișnuiți, care-și pun încrederea în ei. De aceea, în mintea lui Vincenzo, Dumnezeu capătă identitatea nu a unei ființe supranaturale, ci a moșierului din satul în care și-a petrecut copilăria, a exploatatorului care trăiește de pe urma mizeriei sutelor de țărani. Și cu această convingere, moare hoțul mărunt De Pretore Vincenzo, care a furat ca să poată trăi.

Puternic demascatoare la adresa societății capitaliste, pamflet virulent la adresa bisericii, „De Pretore Vincenzo" este o comedie tragică, scrisă cu multă finețe și înțelegere pentru oamenii mici ai Italiei de azi, înșelați în nădejdile lor ca și în viața lor mizeră și chinuită, lipsită de orizont.

Tot la Teatrul pentru Tineret și Copii, „De Pretore Vincenzo" va fi pusă în scenă de Dinu Cernescu, avînd în rolul principal pe Florin Vasiliu.

Mariana PÎRVULESCU

Noutăți de la Teatrul de Operă și Balet al R.P.R.

Pe pupitrele orchestrei Teatrului de Operă și Balet se află o partitură romînească. După „O noapte furtunoasă" de Paul Constantinescu, „Năpasta" de Sabin Drăgoi, va face ca marele dramaturg să nu mai fie în exclusivitate al teatrelor de proză. În regia lui Eugen Gropșanu, eroii dramei cu un puternic conținut social vor fi întruchipați de Ioana Nicola, Elena Popa (Anca), David Ohanezian, Viorel Ban (Ion), Ladislau Konya etc. Conducerea muzicală va aparține maestrului Egizio Massini, iar scenografia lui Ion Ipser.

Dirijorul Mihail Brediceanu pregătește împreună cu regizorul Jean Rînzescu opera lui Richard Strauss „Cavalerul Rozelor", într-o distribuție în care vom întîlni pe Arta Florescu, Petre Ștefănescu-Goangă, Octav Enigărescu, Magda Ianculescu, Elena Cernei și alții. Mihail Știrbei, Dan Iordăchescu, Iolanda Mărculescu, Valentin Teodorian vor apare în „Logodnă la mînăstire". Pentru această operă de maturitate, Serghei Prokofiev și-a extras libretul dintr-o cunoscută comedie a dramaturgului clasic englez Sheridan.

Balerinii se pregătesc să tălmăcească prin arta dansului capodopere ale muzicii simfonice. Un spectacol cu trei părți va fi compus din „Șeherezada" de Rimski Korsakov, „Bolero" și „Valsul" de Ravel și „Simfonia fantastică" de Berlioz, asupra cărora s-a oprit alegerea celor trei coregrafi, respectiv Vasile Marcu, Tilde Urseanu și Oleg Danovski. După cum afișul va întruni, deopotrivă, maeștri de balet mai vîrstnici și mai tineri, la fel în dreptul interpreților vor fi reunite numele lui Irinel Liciu, Valentina Massini, Alexa Dumitrache, Simona Ștefănescu, Rodica Istrati, Gabriel Popescu, Gelu Barbu și Gheorghe Cotovelea.

Proiectele Teatrului de Operă și Balet cuprind și spectacole care, prin pretențiile ce le ridică, presupun o îndelungată muncă de pregătire. Printre acestea se numără „Bal Mascat" de Verdi, „Lohengrin" de Wagner, și, în sfîrșit, „Giselle" de Adam, unul dintre marile balete romantice.

Premieră la Reșița

Teatrul de Stat din Reșița a prezentat zilele trecute, a doua premieră originală din actuala stagiune. Este vorba de piesa Luciei Demetrius, „Cîntă privighetorile" cu muzica de compozitorul Aurel Giroveanu.

Spectacolul a fost pus în scenă de regizorul Eugen Vancea, scenografia fiind semnată de Victor Mihăilescu și Brighita Rus. Distribuția a cuprins printre alții pe Ștefan Petrescu, Valentin Rusmis, Florin Predună, Jeny Petrescu, Iosefina Stoia, Mariana Marinescu, Maria Vodă, Gheorghe Vilceanu.

De vorbă cu scriitorul N. Tăutu

În ultimul timp s-a semnalat tendința multor scriitori ai noștri de a aborda genuri cu totul diferite decît acela în care s-au dovedit a fi „la ei acasă". Între aceștia se numără și N. Tăutu, cunoscut cititorilor ca poet.

Într-o convorbire avută recent i-am cerut scriitorului să ne dezvăluie ceva în legătură cu lucrările aflate pe masa sa de lucru.

— Una din lucrări — ne-a spus N. Tăutu — este în formă definitivă, urmînd a lua drumul tiparului în aceste zile. Este vorba de volumul de versuri „Itinerar liric George Enescu".

— Așa dar, n-ați uitat poezia ?

— Precum se vede. Volumul cuprinde circa 50 de poezii și urmărește să înfățișeze o sumă de aspecte din viața marelui nostru muzician. Ele au fost inspirate de cunoașterea unor locuri și lucruri care amintesc de George Enescu. Mă refer la casa memorială din Liveni, la cele văzute în muzeul din Dorohoi, la muzeul din București. Tuturor acestora trebuie să adaug și momentele cu adevărat mișcătoare ale celor două festivaluri internaționale organizate la București, unde interpreți din toate colțurile lumii au concurat cu piese din opera lui Enescu.

— Apoi ?

— Apoi, mă pregătesc să dau formă definitivă unui roman — „Fata cu arma" — o evocare a luptei eroinei noastre Ecaterina Teodoroiu. Romanul aduce acțiunea pînă spre zilele noastre, vorbind despre Gh Pănoiu, logodnicul legendarei luptătoare. Deși în vîrstă de 55 ani, în timpul celui de-al doilea război mondial el a cerut să lupte pe frontul antifascist, căzînd într-o luptă, pe malurile Mureșului.

— Cred că mai puteți să ne spuneți și altceva...

— Mda ! Lucrez și la un scenariu de film. Dar despre subiect, personaje, titlu etc., etc., pe altă dată, cînd lucrările vor fi mai avansate.

— Știm că împreună cu alți scriitori ați făcut cîteva călătorii în țară. Ce ne puteți spune despre aceasta ?

— Am participat, în adevăr, la două asemenea călătorii de documentare : în regiunile Crișana și Galați. Pot spune că în urma lor, în urma discuțiilor avute cu cei în mijlocul cărora ne-am aflat am avuț multe de cîștigat. Pretutindeni am întîlnit oameni entuziaști, animați de gîndul de a răspunde din toată inima sarcinilor izvorîte din cel de-al III-lea Congres al partidului. Personal, voi căuta să folosesc cît mai mult asemenea posibilități de cunoaștere a realității noastre noi, socialiste. Deplasările mi-au cristalizat și mai bine, proiectele ce mi le-am făcut și sper ca de pe urma lor să apară noi rînduri scrise.

Const. SÎRBU

Ecouri cinematografice

● *DANIELLE DARRIEUX se află în prezent la Nisa, unde turnează într-un film realizat după un roman de Frédéric Dard, intitulat „In brațele nopții". Regia filmului este semnată de Jacques Guymont.*

● *„PROCESUL Ioanei d'Arc" se intitulează noul film, aproape terminat, pe care îl realizează în prezent Robert Bresson.*

● *CĂLUȚUL COCOȘAT" filmul-balet în culori a fost realizat cu concursul soliștilor Teatrului Mare din Moscova : Maia Plisetkaia, Vladimir Vasiliev, Alexandr Radunski și alții.*

Regizorul Andrei Călărașu

Învățînd de la cineaștii sovietici

N-a trecut mult timp de cînd pe ecranele cinematografelor a rulat filmul „Portretul unui necunoscut", realizat de Andrei Călărașu și iată că ducîndu-ne acum cîteva zile acasă la regizorul filmului, l-am găsit lucrînd la definitivarea unui nou scenariu.

— Este vorba de o comedie muzicală, ne-a spus Andrei Călărașu. Autorul s-a inspirat dintr-o problemă de mare actualitate : concursul care a avut loc în Capitală pentru îmbunătățirea calității piinii. Lucrez cu multă plăcere la alcătuirea scenariului regizoral, deoarece pe lîngă că mă pasionează subiectele din viața noastră de azi, doresc să dau spectatorilor o nouă comedie.

— Aceasta înseamnă că dintre filmele realizate de dvs., preferați comedia *„Alo, ați greșit numărul !"*

— Într-adevăr, această comedie muzicală mi-a dat multe satisfacții. Dar dacă filmul s-a bucurat de succes, nu trebuie să uit nici contribuția pe care au avut-o regizorii sovietici la realizarea peliculei. Înainte cu o săptămînă de a se începe turnarea acestui film mă aflam la Moscova, invitat să particip — în calitate de regizor — la premiera de gală a filmului „Vultur 101". Cu acest prilej, la Casa cinematografiei din Moscova, am avut ocazia să cunosc regizori sovietici, realizatori ai unor creații de mare valoare, pe Kalatozov, regizorul capodoperei „Zboară cocorii", pe Serghei Iutchevici, pe Roșal, pe Iașa Segeli, realizatorul filmului „Casa în care locuiesc". Regizorii sovietici au manifestat un interes deosebit pentru cinematografia noastră, pentru viitoarele noastre filme. Aveam la mine scenariul filmului „Alo, ați greșit numărul!" și într-o seară la biblioteca Casei cinematografiei l-am citit. Sfaturile pe care le-am primit atunci de la maeștrii cinematografiei sovietice m-au călăuzit pe tot parcursul turnării filmului, punînd în practică multe din sugestiile primite. Țin să menționez că m-am împrietenit cu regizorul Iașa Segeli și că port cu el o corespondență permanentă. Ne mărturisim proiectele noastre, metodele noastre de lucru, cum s-ar zice, de la mii de kilometri distanță.

— Ce artiști ați mai cunoscut la „Casa cinematografiei" ?

— Mulți ! O sală elegantă de proiecție, o bibliotecă unde se pot studia cele mai variate probleme ale cinematografiei și ale artei în general, un restaurant plăcut unde se discută noutățile studiourilor, — fac din Casa cinematografiei locul obișnuit de întîlnire al artiștilor. În calitate de oaspete al acestei Case, am avut prilejul să întîlnesc cîteva dintre cele mai reprezentative figuri ale cinematografiei mondiale. Am fost sincer emoționat cînd am făcut cunoștință cu Tatiana Samoilova, pe care am admirat-o în atîtea filme și pe Larionova, eroina principală din „Ordinul Ana". Tatiana Samoilova, tocmai se întorsese de la Festivalul filmului de la Cannes, unde filmul „Zboară cocorii" în care avusese o creație deosebită a fost distins cu „Marele premiu".

— Ați vizitat studiouri din Uniunea Sovietică ?

— Pot spune că am cunoscut studiourile cinematografice Mosfilm de la a la z. De la luxoasele cabine ale artiștilor, am trecut prin laboratoarele de prelucrarea peliculei, prin sălile de montaj, de post sincron și mixaj, toate înzestrate cu aparatură de cel mai modern tip, pînă la uriașele platouri de filmare. În momentul acela se filma concomitent pe 5 platouri. Era un adevărat laborator de creație unde nu se auzeau decît vocile actorilor și comanda regizorilor. După cîteva zile am vizitat studiourile Lenfilm din Leningrad. Aici am avut ocazia să-l văd filmînd pe marele artist sovietic Cerkasov. După terminarea secvenței, am vorbit îndelung cu artistul sovietic, bun cunoscător al cinematografiei noastre. De altfel, țin să vă spun că la Mosfilm, la Lenfilm, la Casa cinematografiei, pretutindeni unde am fost oaspete în Uniunea Sovietică artiștii și filmele noastre sînt cunoscute și prețuite.

...Regizorul Andrei Călărașu și-a întrerupt povestirea. Dintr-un sertar al biroului a scos un teanc de afișe, de fotografii, de scrisori. Toate păstrate cu deosebită grije.

— Sînt de la prietenii mei, regizori și artiști sovietici. Și vă mărturisesc că sînt nespus de mîndru că-i pot numi pe minunații oameni sovietici, prietenii mei.

Sandu MARIAN

Tineri interpreți în „Festivalul filmului sovietic"

Anul acesta, în Festivalul filmului sovietic avem prilejul să cunoaștem noi creații de seamă ale cinematografiei din marea țară vecină și prietenă, inspirate de Revoluție, de viața contemporană a oamenilor sovietici sau de trecutul mai îndepărtat, zugrăvit în cunoscutul roman „Învierea" de L.N. Tolstoi. Aceste filme prilejuiesc totodată o strălucită afirmare a cîtorva noi talente din generația tinerilor actori sovietici de film. În cele ce urmează vă vi-i prezentăm pe Iuri Kaiurov, Elena Sitko, Nina Drobișeva și Tamara Siomina, în rolurile interpretate.

★

Noua întîlnire cu Vladimir Ilici Lenin, pe care ne-o oferă filmul „La începutul secolului", îl înfățișează pe marele dascăl și conducător al Revoluției în plină maturizare a forțelor sale creatoare. Sarcina care i-a revenit lui Iuri Kaiurov a fost în acest sens extrem de grea. El a trebuit să întruchipeze chipul lui Lenin în anii exilului din Siberia și ai emigrației de la începutul secolului, atunci cînd Lenin organiza apariția primului ziar marxist rus „Iskra", menit să unească forțele și să pregătească proletariatul pentru Revoluție. Această perioadă a vieții lui Lenin n-a fost încă evocată nici pe scenă nici în film. În crearea figurii lui Lenin, Kaiurov a ajuns la o mare asemănare exterioară și a știut să releve lumea interioară și calitățile morale ale eroului său. În acest scop, artistul a studiat vreme îndelungată operele lui Lenin din acea epocă, amintirile prietenilor și tovarășilor de luptă, discuri imprimate cu vocea lui Lenin. În interpretarea sa, Kaiurov a subliniat în mod deosebit două trăsături distincte ale caracterului lui Lenin : forța spirituală și optimismul combativ al unui om care crede cu fermitate în victoria cauzei căreia își consacră viața.

★

O altă reușită a filmului este figura prietenei și tovarășei de viață a lui Lenin, — Nadejda Krupskaia, interpretată de tînăra actriță Elena Șitko. În acei ani, Krupskaia, tînără revoluționară, pleacă în exil unde își unește pentru totdeauna destinul ei cu cel al lui Lenin. Actrița a știut să redea cu farmec și delicatețe virsta înaripată de elanuri revoluționare a eroinei, puritatea și adîncimea iubirii ei pentru Vladimir Ilici.

★

Despre filmul său „Cer senin" distins la cel de al doilea Festival Internațional al Filmului de la Moscova cu Marele Premiu, regizorul Grigori Ciuhrai a spus : „Acest film vorbește despre dragoste, despre fidelitate, dar, mai ales, despre căile complicate pe care omul le străbate pentru a ajunge la fericire". Nina Drobișeva, artistă a Teatrului Tînărului Spectator din Leningrad, a trebuit să realizeze în rolul Sașenkăi Lvova formarea caracterului eroinei sale în decursul mai multor ani. La început, lacom cunoștință cu școlărița Sașenka, o ființă veselă și timidă în același timp. Ea trece prin multe încercări înainte de a deveni femeia înțeleaptă, puternică, cu priviri calme, senine așa cum o vedem în ultimele secvențe ale filmului. În interpretarea Ninei Drobișeva, Sașa este o ființă curată, plină de prospețime tinerească. Ochii artistei sînt deosebit de expresivi. Se citește în ei candoarea unui copil și înțelepciunea matură a unei femei care iubește, durerea pe care i-o provoacă pierderea celei mai scumpe ființe și o fericire radioasă, cucerită cu prețul suferințelor și luptelor.

★

Trista soartă a Katiușei Maslova, eroina filmului „Învierea", realizat de către regizorul Mihail Sveițer după celebrul roman al lui Lev Tolstoi, este întruchipată cu o profundă simțire de către Tamara Siomina care a ridicat acest rol pe culmile tragediei. Ea a știut să dezvăluie întreaga dramă a transformării incîntătoarei și curatei Katiușa într-o prostituată. Ea a știut să redea nu numai tinerețea exaltată a eroinei dar și bravada disperării unui om pe care viața l-a nefericit.

Acest rol l-a fost încredințat Tamarei Siomina în urma unui concurs la care au participat actrițe cu multă experiență. Sinceritatea și candoarea Tamarei l-au cucerit pe realizatorul filmului. Ea interpretează rolul Katiușei cu atîta talent și convingere încît, pe drept cuvînt, spectatorul așteaptă cu nerăbdare o nouă întîlnire cu Tamara Siomina.

Cei mai buni din lume

Cine ar putea să vadă toată maculatura de celuloid emisă de unele case de filme apusene pe piața mondială, ar abandona repede meseria de spectator. Recent citeam mărturisirile unui cronicar cinematografic din Franța, silit de meseria lui să stea un an de zile în fotolii și să deguste produsele mai sus numitelor instituții. Omul spunea cu sinceritate că e vorba de un fals grosolan, de o mistificare fără seamăn a realității pentru că după vizionarea miliardelor de metri de peliculă, unui neavenit viața occidentală i s-ar părea un Eden.

Narcoticul administrat pe pînză în orașe ce dețin recordurile sinuciderilor pare însă, după cum se vede, fără eficiență. Idilele „de anul trecut la Marienbad" pot aduce premii la Veneția și o lacrimă singulară în ochii domnișoarelor sentimentale, dar realitatea dură de care omul se izbește în fiecare minut nu poate fi uitată nici prin administrarea unor asemenea narcotice, pentru că dincolo de ușa cinemascopului este Viața cu legile ei aspre.

Observația, firește, se oprește acolo unde descoperim protestul mai puțin sau mai mult acoperit. Italienii au mari merite în această privință și noi nu uităm asta, neînglobîndu-i în balotul roz al producțiilor de serie.

Se întîmplă la ora actuală un fapt zguduitor pentru anumite creiere. Piața mondială a filmului și-a schimbat gusturile. Contemporanii noștri de pretutindeni au mucegăit în sălile întunecate așteptînd revirimentul westernului. Pe bunicuța o mai amuza răpirile pe cai și romanța din chitară cîntată sub balcoanele ranchurilor de carton, fabricate între patru pereți la Hollywood. Pe omul modern însă îl interesează altceva. El voiește să i se răspundă la marile probleme ale secolului, el dorește să se instruiască, să plece cu o idee din sala de cinema.

Cu o încăpățînare demnă de o cauză mai bună, producătorii de peste ocean aruncă încă ochilor din ce în ce mai puțin curioși ai publicului lor învechitele drame în triunghiu sau descurcarea ghemului sîngeros al unor crime cusute cu ață albă.

Reflector

Oricum scăderile bugetare, recurgerea la montări ce ating la cifră limita bugetelor statelor de a treia mărime, sînt semnele că fabricarea în serie a filmelor proaste e pe dric. Odată cu apariția unei cinematografii militante, umaniste, cum e cinematografia sovietică, superficialitatea nu mai are viață lungă pentru că comparația este zdrobitoare.

Filme cum au fost „Potemkin" sau „Ivan cel Groaznic", nu se putea să nu anunțe o mare școală cinematografică. Și un profan putea să-și dea seama că în leagănul rus se născuse copilul de aur al celei mai recente arte, a opta mi se pare...

Ce să mai spunem despre „Alexandr Newski", devenit producție-școală pentru orice regizor ce s-a încumetat și se va mai încumeta să monteze un film istoric sau o bătălie epocală !

Dacă e să vorbim de producțiile mai recente nu putem să nu amintim marile succese sovietice : „Al 41-lea", peliculă plină de poezie, „Zboară cocorii", neuitata cronică a războiului ultim cu dramele lui înfricoșătoare, „Casa în care locuiesc" — al cărui scenariu mi se pare o capodoperă, „Garnizoana nemuritoare" (nu înțelegem de ce Difuzarea filmelor l-a scos de pe ecrane abia după cîteva săptămîni de proiecție), „Balada soldatului" ce a cucerit lumea cu simplitatea lui fermecătoare, „Mantaua", elogiată la timpul său.

Iar în ce privește producțiile remarcabile prezentate în „Săptămîna filmului sovietic", asaltul caselor de bilete mi se pare elocvent. Publicul larg, educat în anii puterii populare, este însetat după producții de un înalt nivel ideologic, de o înaltă factură artistică. Regizorii, actorii și scenariștii din școala sovietică pot fi considerați fără exagerare la ora aceasta — cei mai buni din lume. Rîndurile de mai sus sînt un omagiu palid și le semnăm cu bucurie.

Eugen BARBU

Înainte de a pleca în turneul de peste hotare, întreprins împreună cu colectivul Filarmonicii de Stat „George Enescu", violonistul Ion Voicu ne-a spus cîteva cuvinte pentru cititorii noștri : — Mă pregătesc continuu... Nu este un secret pentru nimeni că un artist are datoria să studieze în permanență, să caute să-și ridice necontenit măiestria. În concertele din R. D. Germană, Austria și Franța, mă voi strădui, alături de întreg colectivul Filarmonicii, condus de maestrul George Georgescu, să contribui cu toate forțele mele la întărirea prestigiului de care se bucură în străinătate arta și muzica din R.P.R.

ÎN CLIȘEU : O fotografie din vremea studiilor la Moscova : David Oistrah, împreună cu elevii săi, printre care, în rîndul doi, al treilea din dreapta, Ion Voicu

Muzica

150 de ani de la nașterea lui Franz Liszt

Întreaga lume muzicală comemorează anul acesta împlinirea a 150 de ani de la nașterea marelui compozitor și pianist Franz Liszt.

Pornit din localitatea Doborjan din Ungaria, unde s-a născut în anul 1811, Liszt a cucerit admirația Europei întregi prin darurile sale excepționale de compozitor, pianist și șef de orchestră.

Marele merit istoric al lui Liszt este acela de a fi fost pe deplin conștient de valoarea uriașă a folclorului poetic și muzical al popoarelor lumii și de capacitatea artei populare de a lărgi și îmbogăți mijloacele de expresie ale artei profesionale, apropiind-o de idealurile și năzuințele maselor largi.

Liszt este creatorul unor noi genuri muzicale. Pe lîngă „Rapsodii", el a creat „poemul simfonic", gen eminamente programatic, care oglindește năzuința celor mai valoroși creatori din epoca romantică de a face accesibilă muzica unor mase cît mai largi, prin contopirea în substanța aceleiași opere de artă, a elementelor limbajului literar și ale celui muzical.

Natură generoasă de artist îndrăgostit cu pasiune de frumos, Liszt a îmbrățișat cu entuziasm creația personalităților muzicale de seamă ale vremii sale, luptînd cu egală ardoare pentru a impune muzica prietenului său Chopin, creațiile lui Schumann, Schubert și Wagner, ca și lucrările compozitorilor ruși, urmași ai lui Glinka, Borodin, Mussorgski, Rimski-Korsakov.

În calitate de dirijor al orchestrei de la Weimar, Liszt a desfășurat în acest oraș, îndelung de prestigiul geniului lui Goethe (care se știe că a trăit și a creat în acest orășel german), o uriașă activitate de șef de orchestră,

Liszt a murit la Bayreuth, la 31 ianuarie 1886, lăsînd în urma sa, pe lîngă o bogată creație și numeroși discipoli, formați la școala sa pianistică și dirijorală. Tot în perioada petrecută la Weimar, Liszt a slujit cu condeiul scriitorului, arta muzicală, dînd la iveală minunate scrieri despre Wagner, Chopin și despre „Arta lăutarilor unguri".

Marele pianist ungur a concertat, după cum se știe, și în țara noastră. El a venit pentru prima oară în Ardeal în noiembrie 1846, fiind primit triumfal la Lugoj, Arad, Timișoara și Cluj. În drumul său spre București, Liszt, însoțit de un alai impunător, s-a oprit și la Sibiu.

La 11 decembrie 1846, Liszt s-a îndreptat spre București, unde 11 zile mai tîrziu a concertat în sala Momolo. El a mai dat două concerte în palatul lui Bibescu-Vodă.

Despre aceste concerte a scris poetul Cezar Boliac în „Curierul romîn" din 14-XII 1846, o cronică entuziastă, din care spicuim aceste rînduri :

„De a mai zice ceva despre acest colos ce admiră Europa întreagă ar fi o pierdere de timp zadarnică. Vrei să știi cine este Liszt ! Trebuie să-l asculți. El se joacă cu inima ta, ți-o înalță și ți-o înmoaie precum îi place".

La 11 ianuarie 1847 Liszt a sosit la Iași, unde a fost găzduit de vistiernicul Alecu Balș. În capitala Moldovei, marele pianist a dat trei concerte, cel din urmă din 24 ianuarie, fiind destinat ajutorării populației sărace. La Iași, Liszt a cunoscut pe exponenții cei mai de seamă ai intelectualității progresiste, a sorbit cu nesaț din arta desăvîrșită a vestitului lăutar Barbu Lăutaru, a pozat pictorului Carol Pap de Szatmari, s-a împrietenit cu poeții Gheorghi Asachi și Vasile Alecsandri.

În trei articole entuziaste publicate în „Albina romînească", Gheorghi Asachi ridică în slăvi pe marele virtuoz, despre care, printre altele, spune :

„Pe vîrful fiecăruia din degetele sale este cîte un suflet de foc de armonie, care se încunoștiințează la fiecare freamăt a coardei sale, prin care turbură în adîncul inimei noastre simțirile cele mai ascunse și cele mai înalte. Sunarea lui este o înluminare repede, o surpriză, o îmbătare necontenită. De aceea nime se va mira, că popoarele se mișcă la apropierea sa ca la apropierea unei mari întîmplări, pentru că ele au presimțit că ist reprezentant a esteticei le aduce lumină și plăcere".

Poetul Gh. Asachi a scris pe lîngă cronicile concertelor liszt-iene și un poem, în care găsim versurile :

„Cînd cîntă domnul Lisztu cu claviru
Întră întreg Iașul în deliru..."

Iar poetul Ion Văcărescu își termină astfel o poezie intitulată „Liszt" :

„Tot tonu-ți din simțire
Rominul nu-și mai scoate :
A ta întipărire
El a uita nu poate".
„Adu-ți și tu aminte
Ori unde vei fi ferice
De-aceste dragi cuvinte
Ce dragoste îți zice".

De la noi, Liszt a plecat în triumfalul său turneu prin Rusia, de unde s-a întors tot prin Țara Romînească, de astă dată pentru a pleca spre Constantinopol.

Cu prilejul trecerii și șederii sale în Țările Romînești, Liszt a cules multe melodii populare, găsite în biblioteca sa de la Weimar împreună cu amintita „Rapsodie romînă".

În perspectiva timpului, se poate spune cu bun temei că întreaga desfășurare ulterioară a muzicii europene datorează foarte mult gîndirii, creației și artei interpretative a marelui muzician Franz Liszt.

A. HARALAMB

Agepsina Macri Eftimiu

Ultima cortină s-a lăsat asupra Agepsinei Macri-Eftimiu, după aproape șase decenii de muncă, de spectacole, de succese.

Fiecare a admirat în jocul Agepsinei Macri-Eftimiu o anumită latură de talent: cei de demult au aplaudat o ingenua dramatică formată la școala fastuos-grandilocventă a ultimului romantism și a teatrului de poezie, și totodată, o cochetă cu multe și noi posibilități de inteligență și ironie ; cei dintre cele două războaie au cunoscut, mai ales pe tragediana vulcanică, melodică și imperativă din numeroase roluri; cei din pericada contemporană, au apreciat pe originala, plină de imaginație sau de umor, creatoare de compoziții fantastice sau satirice Dar toți, fără deosebire de epocă, au admirat darurile excepționale ale unui fond bogat și permanent : sinceritatea vibrantă, arzătoare, căutarea valorilor realiste, adînci, cuprinse în țesătura de idei a rolurilor interpretate, stilul eminent, de mare disciplină și distincție, tehnica desăvîrșită a rostirii, care, aplicîndu-se la minunata sa voce, a făcut din ea una din cele mai bune recitatoare de versuri.

Cariera, reputația și consacrarea Agepsinei Macri-Eftimiu s-au înălțat pe temelia dramaturgiei romîne.

Moartea Agepsinei Macri-Eftimiu înseamnă o grea pierdere pentru teatrul nostru, pentru spectatorii care au iubit-o și au apreciat-o.

R. P.

MOZAIC

● *ATLETUL italian Livio Berutti a făcut o colecție din toate firele de lînă pe care le-a rupt cu pieptul la capătul sprinturilor victorioase. Se spune că Berutti a strîns metrajul suficient pentru a-și croșeta o pereche de șosete.*

● *CAMPIONATELE mondiale de fotbal vor fi pentru Chile un eveniment cu totul deosebit: Santiago Vina del Mar și celelalte orașe unde cele mai bune 16 echipe din lume își vor disputa, de la sfîrșitul lui mai pînă la 20 iunie 1962 „Cupa Jules Rimet", se pregătesc de pe acum să-și primească oaspeții. În timpul campionatelor mondiale de fotbal, școlile și universitățile vor fi închise. Se așteaptă sosirea a 2.500 de turiști europeni și a 25.000 sud-americani. Au fost tipărite 1.356.000 de bilete.*

● *UNUL dintre cei mai vechi impresari de box din R.F Germană, Willy Knoerzer, s-a sinucis din cauza dificultăților financiare. Knoerzer a organizat în trecut meciuri pentru titlul mondial, printre care și cel dintre Joe Louis și Schmeling.*

● *JEAN JOURDEN, campionul mondial de ciclism la amatori este în vîrstă de 19 ani. Anul acesta el a cîștigat 15 curse printre care campionatul mondial și o alta de lung kilometraj „Route de France". Deși foarte solicitat de managerii ciclismului profesionist — Jourden este decis să rămînă amator pînă la Olimpiada de la Tokio.*

● *FOSTUL campion mondial de box Tiberio Mitri, interpretează unul din rolurile principale în filmul „Marele război" care rulează pe ecranele bucureștene. Tiberio Mitri, acum în vîrstă de 35 ani, a devenit campion european la categoria mijlocie în 1949 cînd l-a bătut la Bruxelles pe Cyrille Delannoit, a pierdut titlul în favoarea lui Humez în 1951 și l-a recucerit în 1954 de la Randy Turpin pe care l-a învins prin K.O. în prima repriză.*

● *ÎN STUDIOURILE cinematografice bulgare au fost terminate două filme documentare consacrate Universiadei de la Sofia, cea mai mare competiție sportivă din 1961. Un film este consacrat exclusiv competițiilor sportive, iar celălalt redă aspecte din orășelul studențesc unde au locuit participanții, de la serbările și excursiile făcute de ei în împrejurimile Sofiei.*

● *NOUL președinte al Federației Internaționale de fotbal Stanley Rous este în vîrstă de 68 ani. În tinerețe el a fost învățător și în același timp jucător de fotbal și arbitru. De 35 de ani deține postul de secretar al federației engleze de fotbal.*

Motive nepreväzute

De cîteva săptămîni jucătorii echipei argentiniene de baschet Adelante Cruz trebuie să susțină toate meciurile pe terenuri străine. Și aceasta nu pentru că clubul nu ar dispune de un teren propriu. Dar au intervenit motive cu totul nepreväzute de care a ținut seama chiar și federația argentiniană de specialitate.

După cum relatează presa argentiniană, în timpul întreruperii campionatului mai mulți copii, care s-au jucat pe teren, au legat partea de jos a plasei unuia dintre coșuri. Or, tocmai în acest loc și-au găsit două păsărele să-și facă cuibul unde au început să clocească. Cînd jucătorii s-au înapoiat să-și reia antrenamentele au descoperit totul. Ei au hotărît ca pasărea-mamă să nu fie deranjată iar federația argentiniană de baschet a fost de acord cu cererea clubului de a-și susține meciurile pe alte terenuri.

SPORT

FIGURI DE MARI SPORTIVI SOVIETICI

Valerii Brumel — „săritorul cosmic"

Are 19 ani, împliniți la 14 aprilie, măsoară 1,85 metri și cîntărește 77 kilograme. Acestea ar fi primele „semnalmente" ale studentului moscovit care, anul acesta, a reușit uluitoarea performanță de a sări 2,25 metri la înălțime.

L-am văzut într-o fotografie, pe terenul de sport, privind de pe „pragul de bătaie" la stacheta deasupra căreia avea de sărit. De la creștetul capului lui pînă la bara ce plana pe suporții ei de lemn se arăta o înălțime de aproape încă o jumătate de metru. Brumel o măsură din priviri cu calmul sigur al sportivului convins de posibilitățile lui. Curînd de tot, ropotele de aplauze ale unei asistențe de 30.000 spectatori aveau să puncteze minute în șir săritura care a adus lumii un nou record mondial. Aceasta s-a întîmplat la 31 august, anul acesta, la concursurile „Universiadei" de la Sofia și în cîteva minute s-a aflat pe tot globul nouă reușită a aceluia care, pe bună dreptate, este denumit... „săritorul cosmic".

Dacă răsfoiești paginile ziarelor de specialitate, ca să-i reconsideri cariera sportivă, numele lui Valerii Brumel îl găsești în mare actualitate de puțină vreme. De fapt toată cariera sportivă a lui Valerii Brumel „măsoară" doar cinci ani. Și nu e de mirare pentru că el are în total 19 ani și în urmă cu cinci ani era... un puștiulet de numai 14 ani.

În anul acela, în 1956, americanul Charles Dumas a cucerit la Melbourne, în Australia, titlul olimpic la săritura în înălțime cu o performanță de 2,12 metri. Brumel, care făcuse primii lui pași pe o pistă de concurs, își stabilise și el atunci primul lui record personal... 1,40 metri. În anul următor, Valerii își ridică recordul personal la 1,75 metri, iar în 1958 cînd — la 16 ani — ajunge să treacă stacheta înălțată la 1,90 metri, Brumel intră în categoria celor care practică sportul de performanță. Lupta lui cu centimetri îl aduce în 1959 la 2,01 metri înălțime. Și tînărul Valerii se simte, desigur, bine pe lista celor 117 atleți care au sărit peste 2 m. înălțime chiar dacă el ocupă locul al 76-lea.

Ne aflăm în anul 1960, anul Jocurilor Olimpice de la Roma. Brumel începe să transforme recordul lui personal în record european. Mai întîi de juniori. Și iată-l, între 1 aprilie și 22 mai, îmbunătățind de trei ori recordul european de juniori, cu sărituri care au măsurat: 2,05 m., 2,07 și 2,08. După mai puțin de trei luni (la 13 august), Valerii schimbă și înălțimea recordului european la seniori, realizînd 2,17 metri.

Jocurile Olimpice de la Roma. Săritura la înălțime bărbați are un favorit indiscutabil în negrul american John Thomas ale cărui antecedente lasă în urmă pe toți ceilalți concurenți. Cu toate acestea, John Thomas a fost învins și nu de unul ci de doi atleți, de sovieticii Robert Savlakadze și Valerii Brumel.

Dacă titlul olimpic i-a scăpat printre degete, pe Valerii Brumel aceasta nu-l oprește în loc, ci îl împinge spre noi performanțe superioare. În toamnă recordul european de seniori urcă de trei ori prin același nepotolit Brumel: 2,18 m., 2,19 m., 2,20 m! De șapte ori recordul 1961. Meciul giganților la Moscova. A treia ediție a întîlnirii atletice U.R.S.S. — S.U.A. 70.000 de spectatori asistă la duelul Brumel — John Thomas Negrul american, în cea mai bună formă, ține pasul cu Brumel pînă la 2,19 m. Aici însă se oprește. Brumel nu. Continuă

V. Brumel sare peste stacheta ridicată la 2,25 m.

man al Europei într-un singur an!

Valerii Brumel are, totuși, visul lui pentru anul 1961: Să bată recordul mondial deținut de negrul american John Thomas (2,22 m.). La 29 ianuarie 1961, la ora 0,10 (ora Moscovei) pe stadionul de iarnă din Leningrad, Valerii Brumel stabilește, cu 2,25 metri, cea mai bună performanță mondială pe teren acoperit, detronîndu-l pe John Thomas (care avea stabilit 2,196 metri din 1960, la Chicago și care, coincidență, în aceiași zi de 29 ianuarie 1961 își ameliorase performanța lui la Boston, sărind 2,21 metri).

Sezon de vară la Moscova. Duminică 18 iunie. Pe stadionul „V. I. Lenin", Valerii Brumel îl deposedează pe John Thomas de recordul mondial în aer liber cu o săritură de 2,23 metri. Nu se oprește însă aici. 16 singur și îmbunătățește din nou recordul mondial: 2,24 metri.

Studentul Valerii Brumel, distins cu titlul de maestru emerit al sportului al U.R.S.S., e prezent la întrecerile „Universiadei" de la Sofia. Noua lui performanță de aici — 2,25 metri — vă este cunoscută și de la începutul acestor rînduri...

„Secretul" performanțelor lui Valerii l-a dezvăluit antrenorul lui, Diacikov, cînd a spus: „Caracteristica principală a lui Brumel ca sportiv este dragostea de muncă și perseverența pe care o manifestă la antrenamente".

Iată deci laboratorul marilor lui performanțe care nu se vor opri. Pentru că Brumel a declarat public că intenționează să ia cu asalt înălțimea de 2,30 metri.

I. BOCIOACA

Gordon Pirie recunoaște...

Presa sportivă mondială a relatat despre cazul atletului englez Gordon Pirie care a fost suspendat pentru practici profesioniste. Săptămîna trecută, într-un interviu acordat ziarului „The People" Pirie a făcut unele dezvăluiri extrem de semnificative privind marasmul care domnește în lumea atletismului așa zis amator din Occident.

„Recunosc — a spus el — că am alergat pentru bani, nu pentru calitatea de atlet profesionist ci ca amator. Dacă organizatorii vroiau să-l aibă la start pe Pirie atunci ei trebuiau să-i plătească. Pentru unele curse primeam 50, 100 și chiar cîteva sute de lire. Federația internațională de atletism s-a interesat de cazul meu și de banii pe care i-am primit în timpul concursurilor desfășurate în actualul sezon în Suedia. Pot să-l asigur însă pe președintele Federației că nu va găsi nici o singură dovadă pentru că falșii atleți-amatori de astăzi nu sînt așa de proști.

În orice caz — a adăugat atletul englez — nu sînt singurul delicvent. Numărul atleților care încalcă regulile amatorismului este de cîteva dzeci. Dacă cineva s-ar obosi să afle care sînt atleții care au primit bani pentru a participa la concursuri atunci el va găsi foarte mulți pe lista participanților la ultima ediție a Jocurilor Olimpice de vară. Suedia este Eldorado-ul falșilor amatori și aceasta nu de ieri. Tocmai de aceea atît de mulți atleți, englezi, vest germani și din alte țări și-au petrecut concediul lor în această țară. În Suedia există un „telegraf de junglă", care-i servește pe atleți și îi informează cine plătește mai bine și unde merită să alerge".

Aviz important

pentru

posesorii de motociclete, motorete, scutere

COOPERATIVA METALO CASNICA, a organizat următoarele centre pentru efectuarea reparațiilor generale la motociclete, motorete, scutere:

1. — Str. Buzești nr. 78. Telefon 15.18.58
2. — Șos. Giurgiului 178. Telefon 56.05.66
3. — Str. Sf. Gheorghe Nou 11. Telefon 15.64.50
4. — Str. Hristo Botev 16
5. — Șos. Ștefan cel Mare 12

Unitățile sînt utilate pentru executarea de reparații anvelope, reglaje carburatoare, aprindere, cutii de viteze, instalații electrice

Stații de încărcat și format acumulatori
Alezaje cilindri — tapițerie

Unitățile sînt deservite de cadre de înaltă calificare

SE GARANTEAZA CALITATEA EXECUȚIEI

ATLETISM

Cursa de 3.000 m. obstacole.

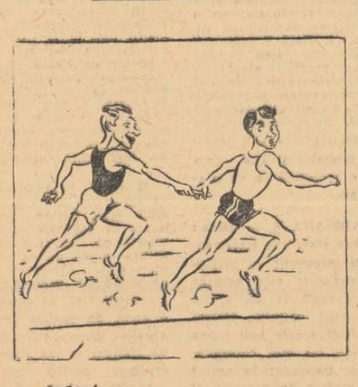

— Iadeș!

Desene de Petre STOENESCU

PĂREREA SPECIALISTULUI

Aportul jucătorilor înalți la volei

Începerea campionatelor republicane de volei este așteptată cu viu și justificat interes de mii de amatori ai acestui sport din întreaga țară.

Datorită interesantei formule adoptate de federația de specialitate un număr sporit de echipe va avea prilejul să participe la pasionanta întrecere pentru titlul de formație campioană. Succesele dobîndite în ultimii ani constituie un motiv în plus de a urmări pe jucătorii și jucătoarele noastre în eforturile pe care fără îndoială că le vor depune pentru atingerea unei înalte măiestrii sportive.

Sînt mulți factori care decid succesele unei echipe, factori generali, ce se referă la toate jocurile și disciplinele sportive și factori specifici ce se referă la o anumită disciplină.

O să mă refer aci la unul din factorii specifici și anume la necesitatea — și binențeles avantajele — utilizării în formațiile de volei a jucătorilor înalți. De la bun început trebuie să precizăm că nu ne referim la „giganți" ci la recrutarea în echipele de volei a jucătorilor cu o medie minimă de înălțime de 1,85—1,87 m.

Desigur că se vor găsi cititori care să opună acestei recomandări faptul că jucătorii scunzi, prin randamentul superior pe care îl dau în linia doua, sînt, dacă nu indispensabili, cel puțin tot atît de utili în formații ca și colegii lor mai înalți. Se cuvine, de aceea, să precizăm că foarte puțini jucători scunzi au reușit să atingă o înaltă valoare în acest sport (la îndemînă ne stau doar cîteva cazuri în frunte cu Modzelevski — U.R.S.S., Dujardin — Franța, Paulus — R.S. Cehoslovacă și la noi în țară Drăgan), tocmai datorită faptului că deși au o impresionantă detenție naturală nu reușesc să asigure omogenitatea blocajului — principalul mijloc defensiv al unei formații.

În afară de aceasta, datorită eforturilor mai mari pe care un jucător scund este nevoit să le depună la fileu, în comparație cu ceilalți echipieri, randamentul său scade mult mai repede, diminuînd, prin aceasta, forța de luptă a întregii formații. Toate acestea ne duc la concluzia, excelent verificată de practica atîtor întîlniri și campionate că, în genere, este superioară contribuția unui jucător înalt în linia a doua decît a unui jucător scund în prima linie. De altfel lucrul acesta apare destul de limpede pentru toți cei care au urmărit evoluția echipelor și jucătorilor în arena internațională.

R.S. Cehoslovacă ocupă unul din cele mai bune locuri în ierarhia voleiului mondial. La aceasta a contribuit în mod hotărîtor și faptul că antrenorii formațiilor reprezentative din țara prietenă au fost preocupați de recrutarea unor jucători înalți, de formarea și sub acest aspect al unor echipe omogene. În plus, pe tabloul de onoare a celor mai buni jucători din lume am întîlnit și întîlnim — în proporție de 90—95 la sută — numele unor jucători ce depășesc 1,85 m. în înălțime. E suficient să amintesc doar de Cesnokov și Ceaicovoi (U.R.S.S.), Golian și Toman (R.S. Cehoslovacă), de Rutkovski (R.P. Polonă), de Szelnik (S.U.A.) sau de talentații noștri Caius Niculescu și Horațiu Nicolau.

Înălțimea unui jucător trebuie privită însă numai ca o bază, ca un mijloc de a ajunge la un randament superior printr-o judicioasă și permanentă preocupare pentru desăvîrșirea pregătirii tehnice și tactice. Sînt jucători înalți care datorită slabului nivel tehnic nu au reușit și nu reușesc să-și aducă contribuția la obținerea unor rezultate bune nici cît cel mai scund coleg din echipă.

Voleiul românesc s-a dezvoltat puternic în anii regimului democrat-popular. Succesele obținute obligă, impun o continuă consolidare și îmbogățire a lor. Pentru aceasta cluburile, asociațiile și, în primul rînd, antrenorii au mari obligații în frunte cu aceea de a recruta din masele de milioane de tineri amatori de sport elementele care, pe baza calităților fizice, să ajungă printr-un serios și științific proces instructiv-educativ la o înaltă măestrie.

Marcel RUSESCU
maestru al sportului

• Varietăți • Varietăți

Turul Franței într-o nouă formulă

Anul viitor, Turul ciclist al Franței se va desfășura după o nouă formulă. În locul echipelor reprezentative de țări, vor participa echipe ale caselor de biciclete și ale diferitelor firme comerciale. În acest fel se revine la sistemul părăsit în 1929 cînd echipa fabricii de biciclete Alcyon, condusă de belgianul Dewaelle a obținut o victorie scandaloasă. Proiectul expus de ziarul l'Equipe nu a fost primit însă favorabil în cercurile cicliste. Protestează Anquetil și Bidot, iar Darrigade a declarat: „Cred că Turul își va pierde din interes. Cel puțin eu nu voi mai lua startul cu același entuziasm, ca atunci cînd concuram sub culorile Franței".

Într-adevăr, Turul, după noua formulă, va fi și mai mult la discreția afaceriștilor sportului.

Start... greșit

Cîteva sute de spectatori risipiți sub cupola uriașă de la Madison Square Garden (sala poate cuprinde 20.000 de oameni), așteptau oarecum emoționați începerea cursei cicliste de șase zile, care nu mai fusese organizată la New-York de mai bine de zece ani. Dar la startul probei, în locul cicliștilor, apăru o echipă de tîmplari și dulgheri. Ce se întîmplase? Pista montată în vederea cursei nu era reglementară, avînd virajele prea înclinate și plăcile parchetului așezate greșit. Pentru a acoperi larma fierăstraielor și ciocanelor a mai fost adusă o orchestră de jazz, dar spectatorii nu au avut răbdare să aștepte pînă la montarea unei noi piste și au cerut banii înapoi. Startul s-a dat dimineața, cu o întîrziere de aproape 8 ore, în fața unei săli aproape goală. Nici în zilele următoare n-au prea fost spectatori, astfel că mult așteptata cursă de șase zile de la New-York s-a lăsat cu pagube serioase.

„Fuga-i rușinoasă..."

Nu de mult s-a anunțat că echipa reprezentativă a Hondurasului a învins (prin neprezentarea adversarului) pe cea a statului Guatemala. Adevărul este că ambele echipe s-au prezentat la stadionul fixat, dar cu cîteva minute înaintea meciului, printre spectatorii prezenți a avut loc o... dispută de loc sportivă. Rezultatul: un spectator mort, zeci de răniți, tribune devastate. Jucătorii din echipa gazdă s-au baricadat în vestiare, iar oaspeții au șters-o... englezește.

O întîlnire pe Marte

(Fantezie sportivă)

...Sosi — în fine — ziua așteptată, cînd marea întîlnire programată avea să-nscrie, clar și lapidar, un glorios capitol de istorie, sub numele de: „Cea dintîi victorie din sportul nostru... interplanetar"...

Un milion de spectatori roiesc pe mii de cosmodromuri de pe Terra. Ei părăsesc în grabă atmosfera ce înconjoară globul pămîntesc și-ntr-un elan imens și general, străbat acum, prin vidul sideral, distanța colosală ce-i desparte de stadionul „Cosmos" de pe Marte...

...E ora 4 fix după amiază (indică cronometre marțiene) și-o navă cosmică amarțiază: sosesc formațiile pămîntene, în tactul unei muzici triumfale și-n timp ce ele se aliniază, întregul „Cosmos" e numai urale..

Un fluier scurt se-naltă în spre astre și jocul prinde să se desfășoare. (Tricourile noastre sînt albastre și gri ale echipei adversare)

...În primele minute-am și înscris un gol spectaculos, dar și precis, în urma unui șut fenomenal. (Entuziasmul este infernal) încă un gol la ei... și prima parte din meciul ăsta disputat pe Marte se-ncheie (într-un mare tărăboi) cu scorul: 2 la 0 pentru noi. (E un vacarm că poți să-nnebunești).

...Începe-acum repriza următoare, dar — chiar la primul nostru șut... rumoare! Întregul stadion a amuțit, iar crainicul ((aproape zăpăcit) transmite pe Pămînt evenimentul, prin stațiunea interplanetară: — „Surpriză colosală!... În momentul cînd vream să-nscriem pentru-a treia oară, o mînge trasă-n chip de... „luminare" a provocat o vie consternare și o stupoare nemaipomenită: exact în clipa-n care vă transmit, balonul s-a plasat pe o... orbită și se comportă ca un... satelit..."

Mircea CODRESCU

Spărgătorul de farfurii zburătoare

(Urmare din pag. I-a)

Răspunsul e net: se poate. Mai mult decît atît, se poate cuceri și un titlu olimpic. Bineînțeles, cu anumite condiții.

În primul rînd trebuie să te atragă tăcănitul poligonului, așa cum pe copii îi atrage zgomotul boabelor de porumb puse să înflorească pe tăblia încinsă.

Apoi e bine să stai pe Izvor, lîngă poligon și să-l întîlnești pe tatăl lui Iosif Sîrbu, care, mai mare fiind peste magazia cu arme, să-ți dea din cînd în cînd și ție una...

După aceea... Dar cîte nu mai sînt după aceea...

La 28 iulie 1935 Biță a nimerit și el, colac peste pupăză, într-un concurs de tir. A tras 71 dintr-o sută, a cîștigat mențiunea a doua și o sticlă de vin tonic. Băieții au rîs de el, că era cam rotofei (nici azi nu prea e tras prin inel), dar Biță s-a supărat și i-a făcut ciuciulete cu pistolul de apă.

Apoi, intervine o pauză de...19 ani. 19 ani fără tir. Din cînd în cînd puțină vînătoare (cu multe snoave și vagi urme de vînat), puțin baschet, puțin rugbi (așa pretinde el) și puțin volei (cu subsemnatul: acum vă explicați, cred, intimitatea).

Pînă cînd, într-o bună zi, în 54, un amic de vînătoare, a aruncat și el o vorbă: „Hai și tu, Biță, la talere". Abia după terminarea concursului amicul și-a dat seama că Biță nu glumise spunîndu-i: „Fugi Șerbane, că vă bat pe toți!"

Și-acum, tovarășe cititor care vrei să începi tirul la 30 de ani, notează bine ce-ți spun. Ca din pămînt a ieșit nea Petrică Cișmigiu, antrenorul, și a spus că Biță trebuie să intre în lotul de tineret (fii atent, la 29 de ani!), că e bine să mai plece la Tunari și să dea... iama în muniție.

Să vedem acum ce a dat Biță (sau, cu alte cuvinte, ce trebuie să dai dumneata, în cazul cînd...)

În primul rînd și-a spus că nu va da niciodată înapoi. Orice s-ar întîmpla. Și încercările au început imediat... Într-o zi, la Tunari, termometrul a coborît la minus 14, mîna s-a lipit de metalul armei, dar Biță a scrîșnit din dinți și a tras înainte. După cîteva luni, în miez de vară, cînd pînă și păsărelele dormeau toropite de căldură în pădurea Tunarilor iar țeava armei se încinsese, Biță și-a pus mănușa ca să poată trage înainte. Și așa a tras cît a tras pînă cînd soarele, urcîndu-se, a prins puteri și mănușa s-a făcut iască și a luat foc.

Și truda a continuat. Zi de zi. A început studiul. Balistică, tehnica tirului, la talere, cărți speciale de fiziologie, de psihologie. Pentru a afla cum reacționează formidabila mașină umană. Un creier electronic răspunde la un milion de întrebări, la două, dar creierul omului n-are limite... Ce faci cînd scapi un taler? Cum faci să nu-ți tremure mîna și să nu se răzvrătească inima?

...La primul său concurs internațional, într-un meci cu ungurii, Ion Dumitrescu a tras 81 în prima manșă, 90 în a doua și 100(!!) în a treia. Abia acum și-a dat seama că ți e la îndemînă absolutul. Tot acum formulează două din legile taleristului: 1) Nu trebuie să-ți fie teamă de taler și 2) Nu trebuie să te temi de adversar. Pentru că la urma urmelor, nici adversarul nu poate realiza mai mult decît 25 din 25. E aici puțin din logica „oului lui Columb", dar fără asta e greu să urci treptele podiumului olimpic.

Și truda a continuat iarăși. Cu zile de vînătoare, pentru a face față marelui efort al întrecerii. 25 de kilometri pe zi prin arătură, pe ploaie, cu 5 kilograme de noroi lipit pe cizme, fac mai mult decît 3 ceasuri în sala de gimnastică.

Într-o zi, la Moscova, prin 1957, l-a întîlnit pe antrenorul sovietic Pokrovski. Întîlnire prețioasă care i-a atras atenția asupra unor amănunte deloc neglijabile.

Apoi a continuat lupta pentru călirea voinței. Trăgătorii sînt oameni deosebiți. Aproape totul ține de voință.

La Roma, cînd cerul albastru al Italiei s-a întunecat pe neașteptate, din pricina furtunii, numai voința l-a ajutat pe Ion Dumitrescu să vadă talerele negre pe bolta de plumb.

La Oslo, la „mondiale", cînd toți taleriștii s-au năpustit asupra campionului olimpic, un singur taler i-a lipsit lui Biță ca să devină și campion mondial. Oricum, cele 295 de talere din 300 reprezintă o mare performanță.

La Varșovia, în iulie, și nu demult la Brno, campionul olimpic Ion Dumitrescu a cucerit din nou primul loc, confirmîndu-și înalta valoare.

În mai puțin de șase ani Ion Dumitrescu a străbătut drumul anevoios de la anonimat la deplina consacrare.

Cam aceasta e povestea lui Ion Dumitrescu, unul din cei mai temuți spărgători de... farfurii zburătoare.

...Se poate oare începe tirul la 30 de ani?

Campionul olimpic a spart primul său taler la 29.

Și-acum, o ultimă încurajare, pe care o adresează direct Ion Dumitrescu: „Vîrsta performanțelor maxime depășește 40 de ani!"

Ioan CHIRILA

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

ROMÎNIA LIBERĂ

★

Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10. interior 14.00.

ROMANUL NOSTRU ILUSTRAT

Legenda lui Ulenspiegel

Adaptare după Charles de Coster

Ilustrații: Beca RIND

Cînd se înapoie în Spania, încărcat de averile luate cu japca, împăratul își căsătorește cu mare pompă fiul, pe Filip, cu Maria de Portugalia și astfel spori puterea și avuția coroanei spaniole. Filip nu-și iubea deloc regina, de la care avu un fiu, pe infantele Don Carlos.

La Damme viața nu se schimbase. Doar Ulenspiegel vedea altfel viața, căci îl cuprinsese fiorii primei iubiri, iar cea care-i stăpînea gîndurile și visurile era frumoasa Nele, care răspundea cu aceeași înfocare tinerească dragostei lui. Cu toate acestea, nimic nu se schimbase în firea lui Thyl. Tot neastîmpărat, tot ușuratec rămăsese. Se înhăită într-o zi cu cîțiva băieți de vîrsta lui, între care și cu unul mai măricel, Lamme

Goedzak și se puseră pe băutură la circiumă. Vorbi atunci Ulenspiegel despre ce nu trebuie. Spuse că slujbele pentru morți nu-s decît o șarlatanie, o învîrteală popească. În ceată se afla și un Iuda, care-l piri pe Thyl ca pe un eretic ce se află și Ulenspiegel fu legat și băgat în temniță. Ținînd seama de tinerețea lui, judecătorii nu-i dădură o pedeapsă prea aspră. Fu surghiunit pe trei ani din ținutul Flandrei, în care timp va trebui să facă o călătorie de pocăință la Roma și să se întoarcă de acolo cu iertarea papei.

Plînseră Soetkin și Claes, plînse și mai tare biata Nele, iar cînd Ulenspiegel se așternu la drum, fata îl însoți o bună bucată de vreme și se despărțiră cu inimile sfîșiate de durere.

Multe lucruri află și învăță Thyl în surghiunul lui, învățăminte mai ales să cunoască și să urască nedreptatea și asuprirea, văzînd atîta amar de omenire bătută, schingiuită și pusă în streang de către închizitori și teologi, care făceau, pasă-mi-te, aceste nelegiuiri, în numele domnului.

Se întețise, în zilele acelea, teroarea bisericii. Vîriseră teologii în capul împăratului Carol ideea că biserica este în pieire, că e nesocotită puterea ei și că trebuie să-i fie restabilite forța și autoritatea. Iar împăratul tăie șase mii de capete de oameni în Țările de Jos. Peste tot pe unde trecea, Ulenspiegel se îngrozea de cele ce vedea. Fete tinere vîrîte

în saci și aruncate în rîuri adînci, bărbați culcați goi pe roată și loviți cu drugi de fier, femei îngropate pe jumătate și călări jucînd pe pieptu-rile lor, familii întregi duse la moarte.

Numai cînd ieșea la cîmp, printre arbori și păsuni, ascultînd cîntecele zglobii ale păsărilor cerului, se mai înviora și prindea gust de viață tînărul surghiunit.

Ajunsese pîrjolul acesta și la Damme. Un chiabur o acuză pe Kathalina că se ține de vrăjitorii și pîra fu ascultată de judecători, care hotărîră ca moașa să fie pedepsită cu tortura. O despuiară și o legară cu funii de lada scorburii, îi turnară apă clocotită în burtă, că se umflă biata femeie ca un cimpoi și pentru că nu vroia să mărturisească ceea ce nu făptuise, o băgară într-un sicriu, încălțată în niște pantofi prea strîmți, apoi dusă cu sicriu cu tot în fața unui foc. O pîrjoliră, iar cînd o scoaseră afară din sicriu și-o descălțară, avea pictoarele numai carne vie.

— De cîte ori ai călătorit pe măturoi ca să mergi la sabbat, vrăjitoareo? — o întrebă din nou judecătorul.

Biata Kathalina n-avu puterea nici să scoată un sunet, iar judecătorul văzînd că nu vrea să vorbească, dădu ordin să se întețească caznele. O puseră din nou pe foc, iar pe la unsprezece noaptea Kathalina se făcu țeapănă.

— Cred că a murit! spuse grefierul.

O dezlegară și pentru că mai dădea semne de viață, magistratul din Damme se îndură și ordonă încetarea torturii. O condamnă însă la trei ani de surghiun, după ce i se va arde părul din cap și va plăti o amendă de trei galbeni de aur.

În timp ce moașa Kathalina își suportă groaznicul supliciu, ținutul Brabantului se pregătea pentru vizita pe care avea să i-o facă regele Filip al Engliterei. Avea atunci regele 29 de ani, dar era firav, uscăt și rece ca un bătrîn. Greu să-l facă cineva să rîdă. La Anvers se ridicară, pentru primirea regelui, 23 de arcuri de triumf. Orașul cheltui adevărate averi pentru organizarea serbărilor ce aveau să fie date. Toți măscăricii din ținut și din vecinătăți fură chemați, doar-doar l-or înveseli pe rege. Și-aduse aminte markgraful că la Bois-le-Duc trăiește un măscărici vestit, Pierkin Iakobsen și trimise să-l poftească, dar curierul se întoarse cu vestea că Pierkin murise. A aflat el însă că s-a aciuit la Bois-le-Duc un alt măscărici, un tînăr pe nume Thyl Ulenspiegel și îl pofti pe acesta.

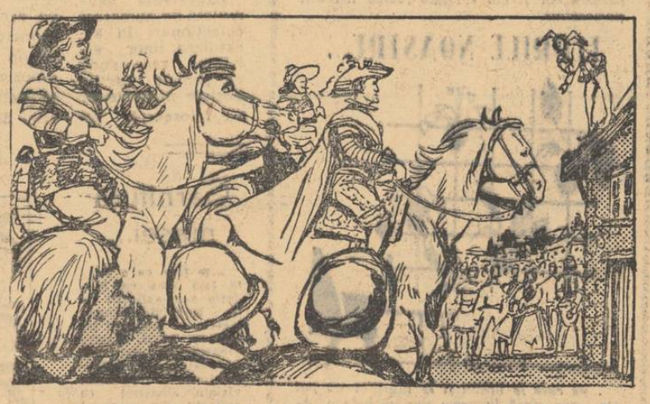

Veni Ulenspiegel la Anvers și se înfățișă markgrafului.

— Ce ai de gînd să faci? îl întrebă acesta.

— Să zbor prin văzduh!

— Și cum ai să poți?

— Asta-i secretul meu, — răspunse Thyl.

Se îmbrăcă Ulenspiegel într-o frumoasă haină de mătase cărămizie, iar pe cap își puse o tichie cu două urechi de măgar, de care atîrnau clopoței. La gît avea o salbă de medalii de aramă. Și papucii auriți pe care-i purta aveau la vîrfuri clopoței. Își îmbrăcase și măgarul pe care călărea în valtrap de mătase cărămizie și era strălucitor și mîndru Ulenspiegel, așa echipat și costumat.

(Va urma)

SFATURI MODĂ COSMETICĂ GOSPODĂRIE

PĂRINȚI ȘI COPII

„Lăsați copilul în pace!“

Într-una din stațiile lui „24“, în vagonul aglomerat, se urcă (prin față, ați ghicit), o femeie trăgînd grăbită după ea un „băiețel“ de vreo 14 ani. Se strecoară făcîndu-și loc cu coatele spre locurile rezervate persoanelor „cu copii în brațe“ și ridică, fără să stea prea mult pe gînduri și spre stupefacția celor din jur, un cetățean între două vîrste.

Luat repede, acesta nu mai avu timp să obiecteze și numai cînd se pomeni în picioare, constată că de fapt nu comisese nici o infracțiune și că băiatul care fu instalat cu grijă în locul lui nu era în drept să ocupe scaunul de pe care fu... „invitat“ să se ridice.

I-a fost dat să asiste însă la o scenă mai interesantă, eroină fiind tot mămica „băiețașului“. Chiar la a doua sau a treia stație, se urcă și înaintează cu greu spre platforma din față un bătrînel. Se oprește și rămîne în picioare în apropierea locurilor dintre care unul, după opinia insistent exprimată de cei prezenți, i s-ar fi cuvenit lui. „Băiețelului“ i se atrage atenția.

— De ce nu oferi locul dinsului, e mai în vîrstă iar tu poți sta și în picioare.

Atît i-a trebuit mămichii! Scandalul începu într-o clipă.

— Vă rog să lăsați copilul în pace! Sînt atîtea locuri și dv. nu-l vedeți decît pe al lui.

— Da, interveni cineva, dar băiatul ocupă un loc care...

— Știu. E pentru copii.

— Nu. E pentru persoane cu copii în brațe, pentru bolnavi și bătrîni. Or nici dvs. nici băiatul...

— Lasă tovarășe, oricine are bilet are dreptul să ocupe un loc. Mai ales un copil. (În treacăt fie zis, „copilul“ și mămica lui călătoreau cu un singur bilet).

— Să știți, remarcă cineva timid, că băiatul nu învață nimic bun din comportarea dv. Îl învățați de pe acum să fie egoist. Să nu respecte pe cei mai în vîrstă. Credeți că e bine?

— Asta e o chestiune care mă privește. Nu te ingriji dimneata de educația altora.

Bătrînul, care între timp se așezase pe locul oferit de altcineva, asista atent și vizibil intrigat la „spectacolul“ care atrăsese atenția tuturor.

— Dumneata, zise el într-un sfîrșit, adresîndu-se protectoarei eroului de pe scaun, să nu te miri dacă într-o bună zi, mai tîrziu, cînd ai să fii și mata bătrînă, băiatul te va trata așa cum îl înveți acum să trateze pe alții. Rău! Foarte rău îl înveți!

Da. Bătrînelul avea dreptate. Ar fi avut dreptate chiar și dacă l-ar fi ridicat frumușel de mînecă pe „băiețel“. Dar n-a făcut-o. Copilul, care în tot acest răstimp era parcă absent la tot ce se petrecea în jur, a rămas pe locul lui, spre satisfacția mămichii triumfătoare. Dar și spre dezaprobarea cetățenilor obișnuiți, din ce în ce mai mult, cu respectarea în toate împrejurările a bunului simț. Băiatului i s-a aplicat o „lecție“ de ceea ce înseamnă „intransigență“ (și mămica, trebuie să recunoaștem, a depus eforturi pentru a fi „la înălțime“). Dar la vîrsta lui ar fi putut prea bine învăța mai ales din atitudinea „adversarilor“. Oare a fost chiar cu totul absent?

Dacă a învățat ceva sau nu, dacă în situații similare, fiind sau nefiind însoțit de grijulia lui protectoare va avea o comportare demnă, aceasta constituie deocamdată un semn de întrebare.

L. MINDIRIGIU

Trei modalități

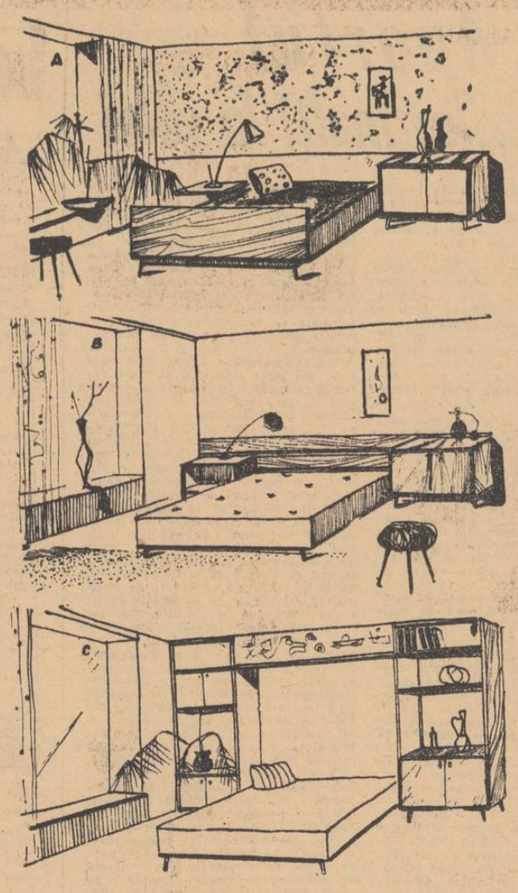

...de aranjare a patului mare (dublu) cu un cap de perete, accesibil prin ambele laturi și cu un scrin ca element de bază al restului mobilierului.

A. De la scrin la colțul peretelui se pune un creton sau un covor, iar pentru lampa de pat se face o tăblie (nu prea mare) fixată în perete și susținută pe dedesubt de o scîndură transversală în triunghiu.

B. Se folosesc scînduri de lemn frumos lustruite iar în colț se pune o mică noptieră.

C. De la scrin, mica lădiță din partea opusă, pleacă în sus o serie de etajere și rafturi foarte utile pentru cărți, radio, flori, etc. care pentru o mai bună stabilitate sînt unite sus de o tăblie pe care se pot picta diverse figuri potrivite cu restul camerei.

SFATURI COSMETICE

În afară de mierea care conține lăptișor de matcă folosită astăzi pe o scară din ce în ce mai largă, mierea obișnuită este folosită și apreciată sub diferite forme, atît pe cale bucală în combaterea constipației, a insomniei, a stărilor nervoase cît și în tratamentele locale, în creme, măști, loțiuni.

Această apreciere se datorește proprietăților pe care le are mierea de a hrăni, de a da suplețe, de a preîntîmpina formarea ridurilor și îmbătrînirea. Dacă tenul nostru este uscat și normal ne putem prepara o cremă hrănitoare conținînd miere de albine procedînd astfel: punem la topit pe baie de apă 10 g miere de albine, 10 g lanolină, 5 g butîr cacao, 10 g ceară albă și 25 g ulei de măsline. În alt vas încălzim pînă la fierbere 10 g apă pe care o turnăm în poțiuni mici peste amestecul topit. Scoatem din baia de apă și amestecăm pînă la răcire. Crema se întinde în strat subțire pe obrazul curățat și spălat în prealabil fie masînd ușor fie aplicînd peste pielea unsă comprese călduțe.

Tot în cazul unui ten uscat este indicată aplicarea odată pe săptămînă a unei măști conținînd o linguriță de miere de albine, un gălbenuș de ou și o linguriță de smîntînă sau untdelemn de măsline. Dacă tenul este gras sînt recomandate loțiunile și anume: miere de albine 10 g, apă de roze 70 g, alcool 20 g, nipagin 0,20 g. Se prepară dizolvînd mierea în apa de roze și turnînd peste alcool. La sfîrșit adăugăm nipagin, lăsăm în repaos 24 ore apoi filtrăm. Pentru tenul gras putem folosi o mască astringentă formată dintr-un albuș de ou bătut spumă, căruia îi adăugăm o linguriță zeamă de lămîie și o linguriță miere de albine. Pentru calmarea unui obraz congestionat este indicată masca de mai sus cu condiția ca în locul lămîii să adăugăm atîta făină pînă obținem o pastă. Tot în același scop rezultate excelente dau măștile cu miere de albine și tărîțe de grîu sau de orz, preparate cu lapte de vacă sau apă. Iată formula unei astfel de creme: tărîțe de grîu 10 g, miere de albine 10 g, caolin 10 g, lapte de vacă atît pînă se obține o pastă.

Drojdia de bere (20—30 g) amestecată cu o linguriță de miere de albine și aplicată la 2—3 zile timp de cîteva săptămîni constituie un tratament eficace pentru toate tipurile de piele prezentînd porii deschiși, ten deshidratat, ridat etc. Toate aceste măști se vor menține pe față timp de 15—20 minute, după care se vor scoate cu apă călduță și se va clăti apoi obrazul cu multă apă rece. În afară de preparatele pe bază de miere de albine enumerate mai sus, destinate tratamentelor locale, mierea de albine poate fi folosită în combaterea constipației, acest inamic al sănătății, bînd dimineața pe stomacul gol un pahar de apă călduță în care am dizolvat 2 linguriițe de miere de albine. Pentru combaterea insomniei putem folosi înainte de culcare 1/2 pahar de zeamă de lămîie amestecat cu 2—3 linguriițe de miere.

Anca BOGDAN

Ghidul gospodinei

CONSERVAREA CONOPIDEI

Se aleg căpățini de conopidă cît mai albe și nepătate, se rup în bucățele, se curăță și se opăresc în apa sărată. Turnăm peste legumă apă caldă clocotită cu sare și o lăsăm să stea astfel cîteva minute. Se mai poate face opărirea și altfel și anume înăbușirea legumei, procedînd astfel se conservă mai bine vitaminele din legumă. Această opărire se face în modul următor:

Se așează bucățelele de conopidă într-o oală, cu foarte puțină apă, la care dacă dorim adăugăm și o ceapă întreagă, puțin pătrunjel și se lasă pe foc 10-15 minute să se moaie în aburul ei. După aceia trecem la limpezirea legumei care constă în a răci brusc leguma trecînd-o printr-un jet de apă rece. Astfel procedînd, conopida se sfarmă mai greu și în acelaș timp se conservă gustul legumei proaspete.

După ce am procedat la înăbușirea și limpezirea conopidei, o așezăm frumos în borcane. Peste ea turnăm apă sărată în proporția următoare: La 1 litru de apă o lingură de sare. Nu trebuie pusă mai multă sare deoarece s-ar întări leguma. Legăm după aceia cu celofan borcanele, de două, trei ori și le punem la fiert în bain-marie. În prima zi le lăsăm la sterilizat 50 de minute la 100°C, iar a doua zi facem o nouă sterilizare, tot la 100°C, 50 de minute. Astfel procedînd sîntem sigure că ele nu se vor strica.

CONOPIDĂ ÎN OȚET

Conopida este foarte bună și conservată în oțet, ea fiind întrebuințată drept garnitură lîngă diferite fripturi. Proporțiile sînt următoarele: la 3 conopide potrivite avem nevoie de 2 g. salicilat (conservant) și 25 g. sare.

Se rupe conopida în rozete, se curăță și se fierbe pe jumătate în apă cu sare. După aceia se strecoară și o lăsăm să se scurgă bine de apă. Așezăm conopida în borcane, nu prea mari, atît cît avem nevoie la o masă și pe deasupra turnăm oțet, de preferință de vin de 9° îndoit cu apă, care a dat în prealabil în fiert și a fost răcit. Acoperim borcanele, iar a doua zi se scurge oțetul, se pune din nou la fiert, iar după ce se răcește se toarnă peste conopidă. De data aceasta legăm borcanele cu celofan și le păstrăm la loc uscat pentru iarnă.

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Supă de conopidă; chiftele de vinete cu salată, orez cu lapte.

— Cartofi cu brînză; mîncare de rinichi; compot asortat.

— Salată orientală; budincă de fidea cu carne; fructe.

— Suflu de spanac; anghemahi de pasăre; plăcintă cu mere.

— Marinată de pește; gulii umplute; pere.

— Budincă de legume cu smîntînă; șnițel cu cartofi-salată; lapte de pasăre.

— Ciorbă de pasăre, rasol de pasăre cu mujdei de usturoi; ilan cu struguri.

La Institutul de cercetări textile

Blănuri tricotate din fibre sintetice

Încă în acest trimestru va începe producția blănurilor tricotate la fabrica „8 Martie“ din Piatra-Neamț. Deocamdată, blănurile tricotate (din fibre polinitrilacrilice) vor fi folosite pentru misade și paltoane pentru copii. Cercetările continuă însă, pentru obținerea unei blăni care să înlocuiască cu succes blănurile naturale și pentru haine pentru femei.

Prelucrarea fibrelor rolan

Atît industria fibrelor și firelor sintetice cît și industria prelucrătoare a acestor fire și fibre sînt în permanentă dezvoltare. Una din recentele realizări ale tinerei uzine de la Săvinești este fibra polinitrilacrilică, rolan, a cărei livrare va începe în cursul acestui trimestru. Rolanul este o fibră sintetică care poate înlocui cu succes fibrele de lînă, — pentru anumite produse.

Specialiștii institutului au elaborat tehnologia prelucrării fibrelor în filaturi, țesătorii, pe mașinile de tricotaje, precum și tehnologia vopsirii, apretării și imprimării produselor realizate.

Cercetătorii au elaborat schemele tehnologice pentru fabricarea din rolan a jachetelor din tricot pentru femei, cămășilor bărbătești, stofelor pentru rochii și fuste, stofelor pentru costume bărbătești, a păturilor și pledurilor de voiaj și a multor alte produse pentru îmbrăcăminte și lenjerie ce se vor realiza din aceste fibre, îmbogățind gama variată a produselor din fire și fibre sintetice.

Prelucrarea fibrelor poliesterice

O altă fibră sintetică realizată de industria noastră chimică este fibra poliesterică (terel). Cercetătorii institutului au elaborat tehnologia de filare, țesere și finisare a produselor din fibre poliesterice, studiind în special metodele de reducerea șifonării, și păstrarea dungii la stofele obținute din fibrele poliesterice. Lucrările cercetătorilor asigură prelucrarea în bune condițiuni a acestor fibre, a căror livrare va începe, anul viitor. De asemenea, aceste lucrări vor asigura păstrarea pe timp îndelungat a „dungii“ la pantaloni și la fustele plisate fabricate din terel.

Curierul nostru

MARINELA D. — **București:** Ne pare foarte rău că sînteți supărată, dar nu avem nici o vină; nu am primit scrisorile la care vă referiți. Întrucît în scrisoarea pe care am primit-o (cea de a doua, din spusele dv.) nu ne-ați mai povestit despre ce este vorba, vă rugăm să reveniți.

TATIANA C. — **Mediaș:** Nu avem dreptul să fim judecători în astfel de cazuri, mai ales că nici nu cunoaștem toate datele concrete ale acestei probleme. Dorim însă să precizăm că a ne îmbrăca cu lucruri adecvate locului unde mergem este o îndatorire. După mai bine de 17 ani de putere populară, consemnăm mari succese în ridicarea nivelului de trai al celor ce muncesc. Oamenii muncii din țara noastră au azi posibilitatea să se îmbrace din ce în ce mai bine și, pe zi ce trece, aceste posibilități cresc. Partidul și guvernul au dat sarcini întreprinderilor industriei ușoare, întreprinderilor și cooperativelor de confecții și croitorie, să realizeze produse mereu mai bune, mai frumoase, mai variate, astfel încît oamenii muncii să fie îmbrăcați cît mai bine și mai frumos. Revista noastră, ca și alte publicații, se străduie, de aceea, de a face cunoscut maselor largi de cititori din rîndul celor ce muncesc, linia modernă a modei, de a le pune la dispoziție modele multe și variate. Întreprinderile și cooperativele de specialitate au sarcina de a face expoziții, în același scop. Noi trebuie să-i învățăm și pe acei care nu știu să se îmbrace frumos, elegant, să aibă o înfățișare pe măsura vremurilor noi pe care le trăim azi. În ultimă instanță, aspectul, înfățișarea oamenilor la lucru, pe stradă, la teatru, reflectă creșterea nivelului de viață. Din păcate mai sînt unii oameni care nu înțeleg întocmai aceste lucruri. Aceștia confundă îmbrăcămintea elegantă, modernă, cu extravaganțele. Una este să fii elegant și bine îmbrăcat și alta este extravaganța de esență cosmopolită care trebuie combătută cu tărie. E bine să diferențiem una de alta.

AUREL M. — **Brașov:** Dorința dv. se poate înfăptui, cu o singură condiție: să aveți talent. În scrisoare nu ne spuneți nimic despre aceasta. Dacă, într-adevăr aveți talent, anul viitor, după ce luați maturitatea, înscrieți-vă la examenul de admitere la Conservatorul de muzică „Ciprian Porumbescu“.

M. G. — **Galați:** Se pare că lucrurile au luat în ultimul timp o întorsătură care nu vă este prea favorabilă. Tocmai de aceea socotim că demnitatea dv. vă impune să procedați în așa fel încît să evitați să vă puneți în eventuale situații neplăcute. Dacă vă va căuta, atunci veți explica și lămuri totul.

MICU D.: În rezolvarea problemei ridicată de dv. nu ni se pare că există dificultăți. Dimpotrivă. Există deplină identitate de vederi între dv. Părerea noastră este să porniți imediat la acțiune, chiar dacă nu aveți toate condițiile care v-ar fi necesare. La terminarea școlii veți merge cu siguranță în același loc și vă veți putea făuri împreună tot ce vă este necesar.

IC AD.-Constanța: Nu am primit prima scrisoare la care vă referiți dv. Pentru a rezolva problema care vă preocupă credem că este bine să vă adresați Institutului de Geriatrie, prof. dr. C. I. Parhon din București, str. Mînăstirea Căldărușani nr. 9.

BLUZE

De la stînga la dreapta:

— Cazacă de stofă combinată cu tricot la gît și mineci. Croiala mînecii raglan.

— Bluză din țesătură de bumbac în dungi. Fenta din față pusă invers face un joc de linii.

— Dintr-o stofă mai plină o cazacă cu cordonul încheiat asimetric. De la cordon în jos, un șliț prins în doi nasturi.

— Această bluză încheiată la două rînduri se poate executa dintr-o stofă subțire sau dintr-un pichet de bumbac.

— Bluză pentru după-amiază cu mînecă chimono și croiala asimetrică.

Desene de Radu SOLOMONICA

MAGAZIN medical

Răceala

Asosit toamna și odată cu răcirea timpului, cu intensificarea vînturilor și cu umezeala poate crește numărul acelor boli denumite, în genere, răceli.

Ce sînt aceste boli și cum le putem evita?

În trecut se credea că răceala este o cauză principală, hotărîtoare și de sine stătătoare a unui mare număr de boli. În rîndul acestora intrau gripa, pneumonia și congestia pulmonară, reumatismul, catarul căilor respiratorii superioare (laringita, traheita, bronșita etc.), nevralgia nervului trigemen al feței, al nervului sciatic și al altor nervi, lumbago și încă multe alte boli. Cu timpul însă, datorită descoperirilor științei microbiologiei și inframicrobiologiei (în special în domeniul virusurilor) s-a văzut că aceștia sînt agenții cauzatori principali ai multor din bolile înșirate mai sus și că răceala nu este decît un factor predispozant.

Chiar guturaiul denumit răceală obișnuită, fiind studiat cu amănunțime în ultimii ani, s-a dovedit a fi cauzat de o familie întreagă de virusuri, deci este o boală infecțioasă, în care frigul alături de oboseala și iritații ale mucoasei nazale joacă doar un rol favorizant.

În ce constă rolul favorizant al răcirii organismului în apariția unor boli infecțioase? Răceala scade rezistența organismului, puterea lui de apărare împotriva unor microbi, scade puterea de formare a anticorpilor și puterea fagocitară a leucocitelor (proprietatea globulelor albe de a devora microbii). Renumitul om de știință Pasteur a făcut o experiență celebră și convingătoare. El a provocat antrax (dalac) la o găină (animal care nu face în mod normal această boală) infectînd-o cu bacciliі acestei boli și introducînd-o cu picioarele în apă rece! S-a mai constatat de asemenea că frigul poate acționa, la unele persoane, și ca un agent de sensibilizare (alergen) nespecific, ușurînd acțiunea factorilor toxici și infecțioși. Astfel se crede că apar astăzi unele boli alergice cum ar fi reumatismul și nefrita.

Sensibilitatea la răceală nu este aceeași la toți oamenii. Unii sînt mai sensibili, alții suportă mai ușor trecerea la o temperatură mai scăzută. Această diferență de sensibilitate se explică în primul rînd prin diferența de călire a organismului la frig și la umezeală. De aceea în profilaxia bolilor în care răceala are o anumită importanță, se recomandă folosirea mijloacelor de călire care trebuie aplicate din cea mai fragedă copilărie și pînă la vîrsta înaintată. Este o regulă medicală că de răceală suferă în primul rînd copiii și adulții cocoloșiți care nu practică mijloacele călirii. Cele mai eficace mijloace de călire împotriva răcelii sînt spălarea și fricționarea corpului cu apă, la început la temperatura camerei (3-4 minute) apoi treptat cu o apă mai rece și timp mai îndelungat. Obișnuința la rece se dezvoltă însă numai la nivelul acelor părți ale corpului care sînt fricționate. De aceea mijloacele de călire trebuie acționate asupra întregii suprafețe a corpului, ceea ce ajută la intensificarea producerii căldurii în țesuturi, la o circulație mai bună a sîngelui în piele și la prevenirea bolilor favorizate de răceală. Sportul, gimnastica rațională, plimbările prin aer curat și proaspăt, alimentația și odihna rațională cresc de asemenea rezistența la răceli și la bolile infecțioase favorizate de acestea.

Dr. V. IVANOV

DE TOATE

CORNEE DE PISICĂ TRANSPLANTATĂ LA OM

Dr. J. H. King a reușit să transplanteze cornee de pisică la doi bolnavi. Încercările făcute pînă la el cu transplant de animal nu au reușit. Transplantul de cornee se face de obicei din corneea conservată de la cadavru.

ACCIDENTELE DE MUNCĂ ÎN S.U.A.

În 1960 s-au produs în S. U. A. 1.960.000 de accidente de muncă, dintre care 13.800 au fost mortale. Incapacitatea definitivă a cuprins 83.000 de accidentați. Numărul zilelor de lucru pierdute s-a ridicat la 41.000.000.

Curiozități medicale

BOALA BANGUNGUT

Bangungut este un cuvînt filipinez care înseamnă cosmar. Boala apare brusc în timpul somnului și se termină mortal. Bolnavii de bangungut sînt agitați și crispați. Cauza acestei boli exotice nu se cunoaște pînă în prezent.

O SARCINĂ DE 25 DE ANI

O țărancă din Birmania, Ma Sein, în vîrstă de 54 de ani suferea de dureri abdominale de 25 de ani. Femeia a declarat medicilor care au consultat-o că ultima sarcină pe care a avut-o a fost cu 25 de ani în urmă: și că copilul nu s-a născut. La operație chirurgii au descoperit un copil de 3 kg. complet calcificat.

ALERGIE LA LUMINA SOLARĂ

Canadianul Morris Gerlovin în vîrstă de 49 de ani nu poate suporta lumina zilei de 25 de ani. La lumina zilei îi apar erupții pe piele. De 25 de ani el nu părăsește casa decît noaptea.

BOALA LUI JANUS

Zeul Janus cu două fețe a inspirat radiologii care au descris o boală pulmonară numită boala lui Janus. În această afecțiune unul din plămîni apare opac (negru) pe ecranul radioscopic iar celălalt transparent (alb).

Dr. N. C.

Originea compresei și întrebuințarea ei

Un mijloc pe cît de simplu pe atît de eficace în tratarea diverselor afecțiuni, e compresa Priessnitz. Ea consistă din aplicarea unei comprese obișnuite pe regiunea suferindă, peste care se pune apoi un strat uscat, o batistă, prosop, șervet, care să depășească puțin mărimea compresei. În felul acesta a recomandat Priessnitz folosirea ei. Astăzi îi poartă numele și de multe ori i se spune prescurtat: Priessnitz. Dar cine este inițiatorul acestei metode. Desigur un medic. El bine nu. E un țăran din Austria care a trăit între anii 1799—1851. S-a născut în Grafenburg, o localitate din Silezia. În tinerețe a suferit un accident — o roată de la un car trecîndu-i peste picior. Își aplică tratamentul preconizat și după un timp se însănătoșește. În 1822 inființează un fel de casă de cură, unde se aplică procedee hidroterapice recomandate de el, bucurîndu-se de o faimă mondială.

Utilizarea compresei—Priessnitz este multilaterală chiar și azi. În caz de crampe abdominale însoțite de diaree și chiar vărsături, o compresă — una umedă și alta uscată deasupra, reușește să liniștească fenomenele. Uneori, durerile în cazul unei colecistite cedează la aplicarea unei astfel de comprese. În afecțiuni acute ale plămînului cum e congestia pulmonară sau pneumonia, utilizarea compresei Priessnitz, care se poate transforma într-o adevărată împachetare, este încă și azi adeseori salutară. Vom reproduce la un „priessnitz“ bine pus în cazul unui abces în formație sau a unei limfagite, adică acea dîră roșie ce apare pe antebraț, ca o consecință a unui panarițiu ori a unei infecții la picior provocată de o zgîrietură sau rană la un deget. La o amigdalită (durere de gît) care prinde și ganglionii, sau laringită care se manifestă prin disfonie (răgușeală) compresa aplicată în condițiile arătate, ușurează mult turburările. În ce fel lucrează compresa? Efectul decongestionant și antiinflamator al acestui mijloc simplu și ușor de aplicat contribuie la cedarea procesului morbid. Acoperită fiind, umezeala perzistă mai mult timp. Se intercalează în acest scop chiar, între pătura umedă și cea uscată, un strat semipermeabil cum ar fi pînza Billroth, foaie de hîrtie mulată în ulei, mușama sau material plastic etc. Compresa obișnuită se folosește mai mult în contuzii (lovituri) hematoame (acumulare de sînge) extravazări sanguine (umilături) tot pentru a micșora afluxul de sînge. Cu drept cuvînt Priessnitz poate fi considerat ca un precursor al hidroterapiei moderne.

Dr. I. HARAS

Medicul vă sfătuiește

NEAGU GRIGORE: În numerele revistei noastre au apărut articole cuprinzînd în parte problemele pe care le ridicați în scrisoarea dvs. Vă sfătuim să consultați colecția. În limita posibilităților totuși vom încerca pe viitor să vă satisfacem dorința.

ADINA — Suceava: Desigur că în cazul dvs. se impune să faceți un efort de voință pentru a înlătura micile neajunsuri pe care le aveți.

Ar fi util un tratament cu Nervatil sau Carbaxin două tablete pe zi timp de circa 20 zile pe lună, deasemenea un consult la un medic specialist neuropsihiatru v-ar fi de folos.

SOMEȘAN — Cluj: Vă răspundem pe rînd la întrebările puse în scrisoarea dvs. Boala Dupuytren nu se datorește cauzei pe care o credeți dvs. Orice sifilis poate fi verificat pe baza analizelor de laborator ca de ex. R.B.W. și a examenului lichidului cefalo-rahidian. Indicațiile în legătură cu cea de-a treia problemă se stabilesc de medicul în supravegherea căruia se face tratamentul.

GEROVITAL H.: Tratamentul împotriva căderii părului trebuie făcut timp îndelungat, uneori ani de-a rîndul. Rezultate bune pot fi obținute cînd acesta este făcut sub supravegherea unui medic specialist dermatolog. Puteți fără grijă folosi la indicație Gerovital H.

STANCA: Pentru a obține un răspuns cert în problema ce vă preocupă este necesar să vă adresați medicului specialist ginecolog din policlinica teritorială de care aparțineți. Nu e cazul să vă jenați.

VIORICA — București: Organismul crește în înălțime pînă în jurul vîrstei de 20—25 ani. În cazul dvs. deci mai sînt încă perspective. Trebuie un control radiologic al membrelor inferioare și a coloanei vertebrale pentru verificarea cartilagiilor de creștere. Dacă aceste cartilagii nu s-au osificat atunci puteți fi sigură că veți mai crește. În caz contrar șansele sînt foarte mici. Faceți cît mai mult sport, de preferință înotul. În felul acesta veți rezolva probabil și cea de-a doua problemă ce vă preocupă.

ADRIANA R. — Sibiu: Pentru stabilirea tratamentului terapeutic în privința varicelor este necesar un consult la un medic specialist chirurg. Numai în felul acesta veți putea obține cel mai corespunzător tratament în raport cu stadiul de evoluție al bolii.

P. N. — București: În țara noastră se fac operații de chirurgie estetică cu rezultate excelente. În acest sens vă sfătuim să vă adresați spitalului de chirurgie plastică și reparatoare ce funcționează în str. Arhit. Mincu 7. Pentru internare este necesară o adresă din partea policlinicii teritoriale de care aparțineți, către policlinica regională din București. Dacă ați fi specificat adresa dvs. de rețur ați fi obținut la domiciliu răspunsul mult mai repede.

BETY: Ne bucură faptul că, după operație, vă simțiți mult mai bine. Tratamentul prescris e foarte bun și el trebuie urmat. Este mai mult ca probabil ca boala să nu recidiveze. Periodic va fi necesar să vă prezentați la control. Sîntem convinși că se va restabili și în familie înțelegerea deplină; desigur trebuie să aveți și dv. mai multă înțelegere.

N. G.: Fără îndoială că scrisoarea dv. cuprinde mult prea puține amănunte în legătură cu suferința pe care o aveți pentru a vă putea da un sfat. Desigur că pe lîngă un examen clinic atent sînt necesare și o serie de analize de laborator, motiv pentru care vă sfătuim să vă adresați cît mai curînd posibil unui medic specialist chirurg.

SCHIMBUL DE ILUSTRATE

Mijloacele de a cunoaște frumusețile și bogățiile patriei noastre sînt multiple și variate. Excursiile în grup sau individuale, lectura anumitor cărți, imaginea imprimată pe peliculă, emisiunile de radio și televiziune sînt tot atîtea posibilități de a lua contact cu ceea ce oferă natura și peisajul nou al patriei noastre în continuă înflorire.

Interesul ce-l manifestă tînăra generație pentru a cunoaște patria se împletește armonios, se completează cu organizarea unor acțiuni speciale care se bucură de sprijinul cotidian al presei noastre. Filatelia însăși se alătură ca formă de reprezentare cu elemente de grafică minusculă mijloacelor mai sus pomenite. Este cu totul îmbucurător faptul că la redacția revistei noastre sosesc tot mai multe scrisori prin care cititori de diferite vîrste și preocupări solicită să se acorde multă importanță găsirii unor noi mijloace de cunoaștere a minunatei noastre țări. Printre acestea un loc important îl ocupă schimbul de cărți poștale ilustrate.

Amatorii acestui gen de schimb vor să-și alcătuiască albume pe care deschizîndu-le și întorcînd pagină cu pagină să poată cutreiera cu privirea orașele și satele patriei. Suite de ilustrate cum sînt: „Munții noștri“, „Litoralul însorit al Mării Negre“, „Delta Dunării“, iată cîteva din titlurile ce pot reuni în albume, ilustrate și fotografii pe aceste teme.

Cerîndu-le să le publicăm adresele pentru a face schimburi de ilustrate unii cititori și-au manifestat dorința de a afla în coloanele revistei și cîteva îndrumări în ceea ce privește alcătuirea interesantelor albume cu ilustrații și cărți poștale ilustrate.

Experiența acumulată de numeroși colecționari în alcătuirea unor albume recomandă ca pentru cărțile poștale ilustrate să se folosească albume cu dimensiuni de 40 cm x 25 cm. iar fotografiile adunate în aceste albume să fie grupate după unul din următoarele criterii:

a) pe regiuni administrative (în acest caz se pot forma următoarele capitole: împrejurimi, monumente istorice, așezăminte social-culturale, obiective industriale, stațiuni de odihnă etc.);

b) pe localități balneo-climaterice putînd avea și aici două capitole: stațiunile de munte și cele de pe litoral;

c) pe localități istorice. Albumele prezintă diferite monumente istorice și se pot alcătui avînd drept criteriu de ordonare a ilustrațiilor secolului în care a fost înălțat respectivul monument.

În afară de tematică, la alcătuirea albumelor trebuie să se țină seama și de prezentarea ilustrațiilor respective, adică dacă sînt colorate sau numai alb-negru.

Amatorii de albume cu ilustrații trebuie să acorde o atenție deosebită formulării explicațiilor din josul fiecărei fotografii. Majoritatea cărților poștale ilustrate au cîte o sumară explicație pe spatele fotografiei respective. E bine ca această explicație să fie puțin lărgită fără a depăși însă două rînduri de text. Explicația să fie clară, concretă și să cuprindă și data cînd a fost colecționată respectiva ilustrată. Menționarea datei ne ajută, ca și pe această cale să se sesizeze numeroasele modificări care intervin în peisajul țării datorită numeroaselor edificii ce se înalță pretutindeni, pe cuprinsul patriei noastre.

COLȚUL DE PRIMIRE...

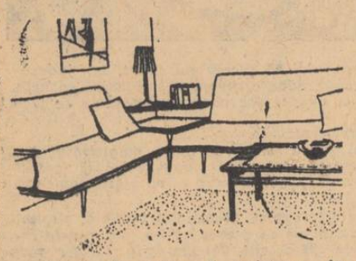

...poate fi intim și prietenos în aranjamentul ce se vede în schița noastră. Banchetele canapelelor vor fi capitonate în culoare închisă (vișiniu, castaniu) în schimb cuverturile de pe masă și mai ales de pe măsuța mică din colț în culoare deschisă spre a forma un punct luminos, mai ales cînd se aprinde lampa cu picior de pe colțar. De asemeni, și pernele vor fi viu colorate (verde deschis, portocaliu).

FLORILE NOASTRE...

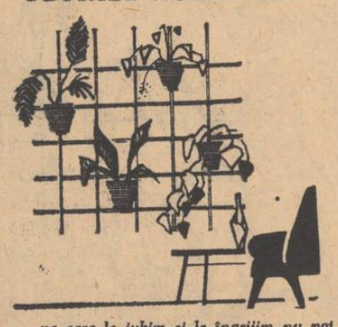

...pe care le iubim și le îngrijim nu pot sta iarna afară la geam sau pe balcon. Acest stelaj de speteze de lemn (sau vergele metalice) aplicate pe peretele holului (eventual cu un creton potrivit pe dedesubt) va susține foarte bine prin intermediul unor cercuri și cîrlige metalice cele cîteva ghivece (nu prea mari și grele). Să nu se fixeze prea sus pentru a nu da probleme cînd e vorba de udat, plivit etc.

Garnitura mesei...

...se face cu o bantă lată albă cu broderie sau aplicații ca în modelul alăturat; merele se fac roșii iar frunzele verzi. Foarte ornamentale sînt și șervețelele de culoare închisă (cafeniu, vișiniu, albastru) cu aplicații din material alb reprezentînd sticle. De asemenea, mai ales pentru mese de vegetarieni, seturi cu morcovi (roșii) cu conițele (verzi) și cepe (roz-gălbui) făcute prin aplicații potrivite vor înviora ambianța.

JOCURI DISTRACTIVE

MAI GREU

Pe o masă se găsesc următoarele piese de domino: 0-0, 1-1, 2-2, 3-3, 4-4, 5-5, 6-6, 0-1, 0-2, 0-3, 0-4, 0-5, 0-6; 1-2, 1-3, 1-4, 1-5; 1-6, 2-3 2-4, 2-5, 2-6, 3-4, 3-5 3-6, 4-5, 4-6, 5-6 adică 28 piese. Scoateți patru piese. Din celelalte fețe, așa cum se vede în desen, trei pătrate (părțile haşurate din mijlocul a două pătrate reprezintă 2 piese) astfel ca suma punctelor pătratelor mici să dea suma punctelor pieselor din pătratul cel mare. Care sînt piesele care rămîn afară?

IAR CIFRE

Înscrieți în căsuțele din desen cifre între 1-15 astfel ca orizontalele să dea 38, 40 42 (adunate între ele 120). Dacă soluțiile vor fi corecte, toate verticalele dau totale egale și împreună tot... 120.

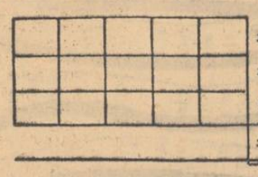

INCURCĂTURĂ

Cineva a primit o scîndură cu găuri de forma celor arătate în desenul alăturat și i s-a cerut ca prin fiecare din găuri să facă să treacă unul și același corp care să umple de fiecare dată golul, natural de fiecare dată în altă poziție.

PIESELE CARE SAR

Trei piese de tablă albe sînt așezate în pătrățelele 1,2, 3, iar alte trei negre în pătrățelele 5,6,7. Folosindu-vă de pătrățelul liber 4 mutați piesele albe în locul celor negre iar cele negre în locul celor albe, *respectînd următoarea regulă:* piesele pot fi mutate în pătrățelul liber. Piesele albe și negre se pot mișca *numai înainte*. Mutările înapoi nu sînt admise. Problema se rezolvă în 15 mutări...

Soluțiile jocurilor apărute în numărul 209

CU DOMINO

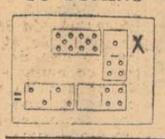

LITERE

Literele se mută în ordinea următoare: A, B, F, E, C, A, B, F, E, C, A, B, D, H, G, A, B, D, H, G, D, E, F.

Vorbe din popor - revăzute și adăugite...

— *Ai carte — ai parte. Ai cărți — ai bibliotecă.*

— *Nu tot ce zboară... ține de aviație.*

— *Paza bună... se organizează în ture.*

— *Cine aleargă după doi iepuri... poate concura și la 100 m plat.*

— *Vorba dulce, mult aduce... a lingușire.*

— *Apa trece... dacă nu ți-ai impregnat impermeabilul.*

— *A trecut cămila prin urechile acului... dar dacă ești miop nu poți trece prin ele nici un fir de ață, fără ochelari.*

— *I s-a făcut negru înaintea ochilor... căci ochelarii de soare aveau o culoare prea închisă.*

— *Nu poți ține doi pepeni într-o mînă... decît dacă ești jongler la circ.*

— *Pagubă-n ciuperci... se produce cînd se alterează o cantitate de ciuperci nevîndută la unitățile O. C. L. Aprozar.*

— *La pomul lăudat să nu te duci cu sacul... ci cu sacoșa.*

— *Cînd pisica nu-i acasă... n-are cine să-ți fure din mîncare.*

— *Cine s-a fript cu ciorba... cere condica de sugestii și reclamații a restaurantului.*

— *Taie firul în patru... cu ajutorul microscopului electronic.*

— *Ziua bună se cunoaște... după numărul golurilor înscrise.*

— *La soare te puteai uita... numai cu sticlă afumată în timpul eclipsei.*

— *Lac să fie... că de bărci și debarcader se îngrijește I.C.A.B.-ul.*

A. BART

RIK AUERBACH

— *Ce fel de logodnică ai tu, care îți promite că vine și te lasă să aștepți?*
— *Puterea obișnuinței: lucrează la I.A.L....*

NELL COBAR

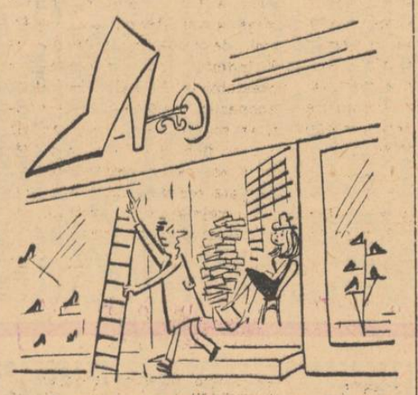

— *Acesta e singurul pe care nu l-ați încercat!...*

MATTY ASLAN

Toamna, cînd cad frunzele...

S NOVAC

CELIBATARUL

— *Hm!! Cred că totuși trebuie să mă-nsor...*

V. CRIVĂȚ

— *Costică e pedepsit pentrucă a luat un 3 la geografie, așa că azi îi ține locul...*

GH. CHIRIAC

Fără cuvinte.

UMORISTUL: *Am visat că toată lumea rîdea de o glumă bună pe care o făcusem...*
— *Și atunci de ce ești amărît?*
— *Fiindcă m-am trezit din somn.*

FRED GHENADESCU

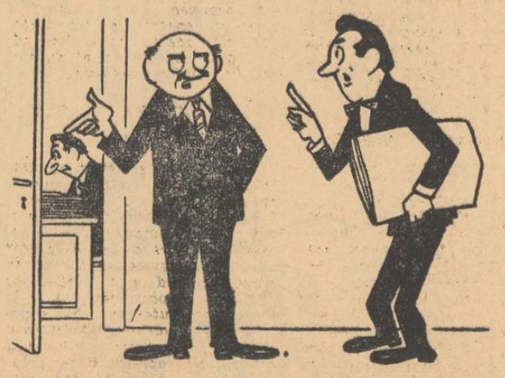

— *De cîte ori e meci Popescu o șterge. Sper că n-ai să te iei după el...*
— *Nici vorbă, eu plec mai devreme!*

GH. BADEA

— *Gustați, sînt struguri buni și dulci.*
— *Ai dreptate!*

ANTI-MUST

— ... da, tovarășe! Și cum îți spuneam! Într-adevăr, a venit toamna, cu zilele ei minunate, cu frunzele ruginii și mai ales cu mustul ei tradițional! Dar la să vedem noi, mustul! Mustul este el oare o tradiție care trebuie neapărat băută așa, chiar în fiecare toamnă? Oare mustul, arăgui meu, nu fermentează? De ce să nu mănînci dumneata mai bine un kilogram, două de struguri, că doar și strugurele e tradiție frate dragă, și de ce trebuie neapărat să-l mănînci la pahar? Știu, al să-mi spui că e altceva să bei un pahar de must și altceva să mesteci boaba de strugure cu coajă, cu simburi, mă rog, e just! Dar ce-i mai sănătos? Mustul? Să mă ierți! Poate al să-mi spui că și pastrama de capră e mai sănătoasă ca strugurii, nu? Dar mustul fără pastramă de capră, merge? Așa-i că nu merge! Și atunci? Înghiți dumneata, așa, din tradiție, cel puțin o capră pe sezon? Înghiți! Și ce stomac, mă rog, ai dumneata ca să înghiți așa, o capră întreagă? A, n-o înghiți deodată, o înghiți cu porția! Și zici că nu chiar o capră! Mă rog! Dar dumneata știi că orice capră dă lapte? Și cum o să mai ucea ea capra lapte dacă dumneata o înghiți sub formă de pastramă? Știu, știu, mi-ai mai spus, nu mănînci chiar o capră pe sezon! Admit! Să spunem că mănînci numai o jumătate de capră! Și adică vrei să spui că cealaltă jumătate de capră are să dea lapte?

Dar, mă rog, să lăsăm caprele și să ne întoarcem la must! Să spunem că ai să-mi răspunzi că poți să bei must și fără capră! Bun! Dar mustul ce-ți trebuie? Știi că fermentează și după ce-l bei? Știi! Atunci de ce să-l bei? Ce ești dumneata, cramă? A, știu, vrei să spui că e bun și că nu-ți face rău! Că e dulce? D-aia-l bei, că e dulce? Atunci de ce nu bei apă cu zahăr? Tot dulce! A, vrei să spui că nu-i tot una! Sigur, mă rog, e dulce, acrișor! Dar ia pune dumneata și puțină lămîie la apa asta cu zahăr și o să vezi, nu e dulce-acrișor? Lasă că știu ce vrei să-mi spui: că limonadă bei numai cînd ești bolnav! Să fii sănătos! Eu nu doresc nimănui să fie bolnav, dar mai ales dumitale care-mi ești prieten! Dar dacă o să-ți facă rău? Știu, o să-mi spui că bei must de 20 de toamne și ți-a făcut numai bine! Am mai auzit și pe alții spunînd asta, dar te întreb eu, de unde știi că dacă 20 de toamne ți-a făcut bine, n-o să-ți facă rău în toamna a douăzecișiuna? Uite, eu am avut un unchi care a băut must, știi cîte toamne la rînd tovarășe? Șaizeci! Și el tot așa, că-i tradiție și că-i place și că-i dulce acrișor și că-i gustos și că-i face bine! Ei, șaizeci de toamne i-a făcut bine, dar în cea de a șaizecișiuna toamnă, pac, a căzut jos și a murit! E adevărat că avea 94 de ani cînd a murit și suferea de Parkinson, dar de unde știi dumneata că nu i-a venit de la must? Cu toate că el de pe la 80 de ani nu mai pusese în gură picătură de must, dar de unde știi că nu și-a făcut efectul după 14 ani? Și dumneata spui că bei de 20 de toamne! Mă rog, o să mai bei încă zece, încă douăzeci, încă șaizeci, dar pe urmă? Știu, o să-mi spui că dacă mai bei încă șaizeci de toamne must, te declari mulțumit și spui și mersi! Dar de ce să bei, tovarășe must, cînd apa, apa, tovarășe, apa asta care... ce faci? Pleci? Bravo! Bravo, tovarășe, înseamnă că îți la sănătatea dumitale! Bravo! Să trăiești! La revedere... Și noroc! Ura! Să fii sănătos... Alo, tovarășe ospătar! Adă-mi și mie două kilograme de must și niște pastramă de capră! Ai văzut, tovarășe ospătar? Ți-am spus eu că pînă la urmă tot îac rost de un loc!

Sadi RUDEANU

ȘAH

Primele grupe din „Cupa Magazin" ediția a III-a

Grupa 1. Emil Mende *(Hunedoara)*; A. Cotic *(Brăila)*; Ismail Noman *(Constanța)*; Sălcean Vladimir *(Ploiești)*; Popescu Paul *(București)*; Popa Silviu *(Dobrești)*; Olaru Vlase *(Scărișoara)*; Stoica Vasile *(Negrești)*; Cristescu Ion *(București)*. *Arbitru:* Adrian Porcescu *(Craiova)*.

Grupa 2. Elena Crăciun *(Tr. Severin)*; Gaboraș Ion *(Dobrești)*; Resmüves Ion *(Sighet)*; Gheorghe Virgil *(Deta)*; Feldman O. *(Iași)*; Luca I. Cornel *(Voinești)*; Truetsch Horst *(Brașov)*; Petcu Ioan *(București)*; Luca O. Gh. *(Virtoapele)*. *Arbitru:* Adrian Porcescu *(Craiova)*.

Grupa 3. Cruparu Bercu *(Ștefănești)*; Patriche Ion *(București)*; Nae Popescu *(București)*; Nestianu Romeo *(Medgidia)*; Pațe Cornel *(Alexandria)*; Mereuță Stan *(Podul Turcului)*, *Guinea Ion (Lișava)*; Rusu Ioan *(Cluj)*; Colf Ion *(Crișcior)*. *Arbitru:* Cristescu Ion *(București)*.

Grupa 4. Cătinaș Ion *(Galați)*; Vladimirov Olimpiu *(Tulcea)*; Fănica Ene *(Urziceni)*; I. Grossu *(București)*; Popa Maria *(București)*; Roman D. Gh. *(Răzvadul)*; Dinescu Ion *(Constanța)*; Borgovan Ioan *(Luduș)*; Macarie Petru *(Viziru)*. *Arbiru:* Cristescu Ion *(București)*.

Jocul în aceste grupe, ca și în următoarele, pe care le vom publica în numărul viitor, va începe între 20—30 octombrie, cînd toți participanții vor primi regulamentul de joc, lista cu numele și adresele partenerilor precum și toate celelalte lămuriri privitoare la competiție.

Poșta concursului de realizări de probleme

VIAL — Sibiu. Pionii din diagramă merg așa cum ați propus dv.

ARZHIL M. — Pitești. 1) La un viitor concurs vom lua în considerare propunerea dv. privind un concurs de baraj pentru primii clasați. 2) Problema A se rezolvă, așa cum arăta și enunțul, în două mutări.

N. C. — Cluj. 1) Nu aveți dreptate: în problema A regele negru nu se află în șah. Examinați din nou poziția. 2) În problema F albul nu poate da șah cu dama pe cîmpul h4, cum propuneți dv., întrucît negrul ia dama cu pionul din g5.

TUDOR CONSTANTIN — Sinaia. După cum am anunțat și în numărul trecut al revistei, în problema F turnul alb se află pe f8, cum arată diagrama, și nu pe e8, cum din greșeală a apărut în poziția de control.

★

Pentru rezolvarea corectă a problemei H se acordă 14 puncte. La problemele în 2 mutări se trimite numai prima mutare a albului. La problemele cu mat în mai multe mutări se trimit mutările în principalele variante cu care se apără negrul.

Partide jucate la turneul de la Bled

ALB: TAL	NEGRU: OLAFFSON
1. e4, c5	10. Nd3, 0—0
2. Cf3, Cc6	11. 0—0, Nd7
3. d4, c:d4	12. Te1, b6?
4. C:d4, e6	13. Dg3, Rh8
5. Cc3, Dc7	14. C:c6, N:c6
6. Ne3, a6	15. a5, Cg8
7. a3, Cf6	16. Db3, Ch6
8. f4, d6	17. f5, C:f5
9. Df3, Ne7	

ALB: PAHMAN	NEGRU: TRIFUNOVICI
18. T:f5 !, e:f5	29. h4, Dd5
19. N:f5, g6	30. N:g7+, T:g7
20. Nd4!!, Rg8	31. D:d6, D:d6 +
21. e6, Ng5	32. C:d6, N:h4,
22. e:f7+, T:f7	33. Te8+, Tg8
23. N:g6!, Tg7	34. Cf7+, Rg7
24 De6+, Rh8	35. T:g8+, R:g8
25. Ne8!, b6	36. Ch6+, Rh7
26. N:c6, D:c6	37. C:f5, Ng5
27. Ce4, Te8	38. h3 și negrul e cedat.
28. Dg6, T:e7	

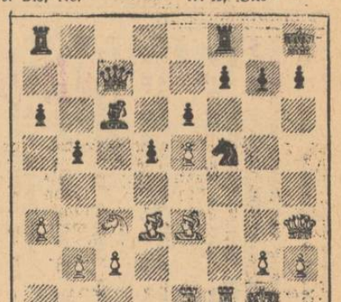

ALB: PAHMAN	NEGRU: TRIFUNOVICI
1. d4, d5	21. f4, f:e4
2. c4, c6	22. Cc7+, Rf8
3. Cc3, c:d5	23. C:a8, R:f4
4. e3, e6	24. Cf7, C:f7
5. Cf3, Cbd7	25. Tf1, Re5
6. Nd3, d:c4	26. T:f7, Ne6
7. N:c4, b5	27. Tef1, Nc4+
8. Nd3, a6	28. Re1, N:f1
9. e4, c5	29. R:f1, c4
10. d5, e:d5	30. Cc7, Nd6
11. e5, C:e4	31. a3, N:c7
12. Ng5, f6	32. T:c7, h5
13. e:f6, Cd:f6	33. a4, R:e4
14. h3, Ch6	34. c:b5, a:b5
15 De2+, De7	35. Re2, Tg8
16. N:f6, D:e2+	36. Td7+, Re3
17. R:e2, g:f6	37. Rf2, e3+
18 C:d5, Rf7	38. Rf. h4 și albul cedează.
19. Ne4, f5!	
20. Ce5+, Ke6	

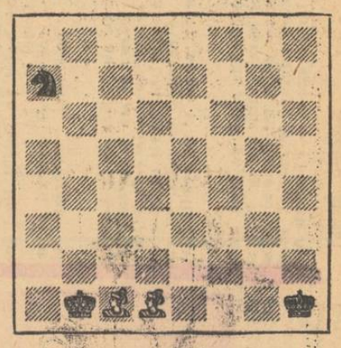

Două figuri contra unei alte figuri

ALBUL MUTĂ ȘI CÎȘTIGĂ

În diagrama de mai sus este înfățișată o poziție clasică a luptei dintre două figuri contra unei alte figuri. Pentru a putea cîștiga, albul trebuie întîi să captureze calul adversarului. În acest scop el întreprinde următoarea manevră: **1.Na4!** (amenință Nd7 — blocarea calului — și luarea piesei adverse după Ne3) **1...Cc8** (dacă negrul ar fi jucat 1...Rg2 ar fi urmat 2.Nd7, Rf3 3.Na3!, Re4 4.Nc5 cu capturarea calului) **2.Nc6+, Rh2 3.Nf4+, Rg1 4.Ne3+, Rh2 5.Nc5!** și calul e blocat. Negrul nu se poate apăra contra amenințării 6.Nd7 sau 6.Nb7 urmat de 7.N:c8.

REBUS-MAGAZIN

Pentru fete și băieți

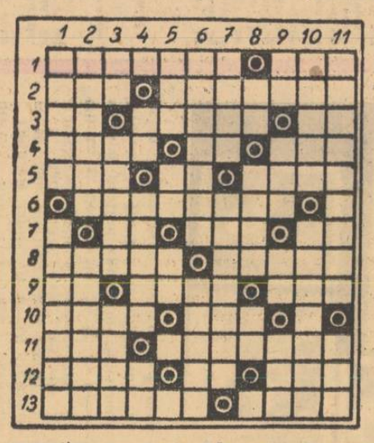

ORIZONTAL: 1) A compus printre altele melodia „Fetița de la Dunăre" — Fluviu în U.R.S.S. 2) „Băieții din strada..." povestire pentru copii de E. Molnar — Băiatul cel mic 3) Perioadă de timp — Autorul poveștirii „Are tata doi băieți" — Radu Popescu 4) Mai totdeauna își dorește băieți — Pronume — Armăsari dobrogeni 5) Campioni — Cămăși pentru fete — Un copil năzdrăvan care se joacă cu inima fetelor și băieților 6) Geniul poeziei românești, autorul versurilor „Fiind băiet, păduri cutreieram" 7) Terminus... la final! — Comună în Țara Galilor — Țese 8) „Cîntec să crească băiatul" de Traian Coșovei — Legat de apartenența la un popor 9) Ființă superioară — „... și detectivii" roman pentru tineret de Kästner — Numeral 10) Ascensor — Arbore 11) Localitate în Peru — Autorul volumului de povestiri „Fata pădurarului" 12) Interpreta principală din filmul „Fata cu ulciorul" (Paquita) — La ieșirea din Sidney! — Unul lîngă altul 13) Autoarea poeziei „Testament pentru fata mea" — Despre ea e vorba.

VERTICAL: 1) Am o fată, pe unde ea calcă, locul îngheață — Băieți de școală 2) A scris nuvela pentru copii „M-am făcut băiat mare" — Autorul romanului pentru tineret „Cuore" 3) Rele! — „... și băieții lui" de A. Gaidar — Mamifer ce trăiește mai ales în regiunile polare 4) La revedere! — Li se spune celor ageri la minte — În fond! 5) Autorul povestirii „Un moș, o fată și un ostaș" — Plantă textilă — Elena Mănescu 6) Locul unde se construiește o casă — Autoarea povestirii „Băiatul și noaptea" 7) Plantă erbacee — Poet clasic englez, autorul, printre altele, al versurilor intitulate „Unei fete" 8) Subsemnatul — Sunet înalt — Mililitru 9) De la (od.) — Acum la moldoveni — Negație — Nume de fată 10) A scris povestirile „Fetița plînsăreață" și „Fetița murdară" — Băieți și fete, la un loc 11) Într-una din povestirile sale ne vorbește de „Fata săracului cea isteață" — Poartă.

Alexandru ȘERBAN

MIJLOACE DE CIRCULAȚIE

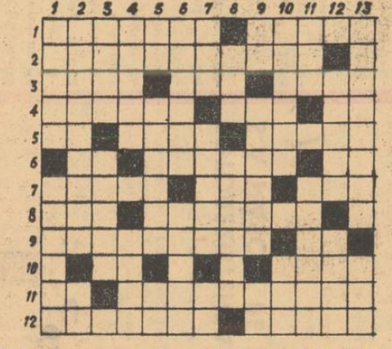

ORIZONTAL: 1) Vehiculul viitorului — Îl cunoaște dezvoltarea mijloacelor de transport 2) Automobil cu o anumită siluetă!... 3) Corabie mică... — ...sau mare! — Se învîrtesc în cazul de față 4) Mai multe sau mai puține, depinzînd de vehicul — Plasă de prins pește — Schimbă direcția vehiculelor pe șine 5) La orice aparat — Seară — Medie de circulație (în careu la masc. pl.) 6) Locul stampilei — La vehiculele cu tracțiune proprie — În loc 7) A umple cu vată — Fir — Într-un cuvînt, posed 50! 8) Și la mine și la tine — Reparăm un automobil 9) Merge înainte de record și uneori îl doboară! — Pronume în viteză! 10) Diftong — Mai e și un dar... 11) Ochi de lanț — Supa sau motorul!... 12) Energia secolului — În fața săniilor, în unele cazuri.

VERTICAL: 1) Mașină cu direcția D.C.A. — Asta-i cuvîntul! 2) Mașinile s-au modernizat, cuvîntul s-a învechit — Cal -(cu)-putere! 3) Ajută unei mașini în pană să fie la înălțime! — Prefix pentru scriere rapidă! 4) ...Pocus! — Gara vapoarelor (aproximativ) 5) Eugen Dumitrescu — O echipă de fotbal și categoria în care joacă! — Jumătatea lui 3 6) Acțiunea de a tivi — Petrică... fără cap și picioare! 7) Fata din mașină (una dintre ele!) — Dai apă vitelor — La mașină 8) Astfel — Ereditar dar pe sărite! 9) Andrei Manolescu! — La rochii și la automobile — Anul curent 10) Lîngă viraj — Într-un milion (sau miliard!) 11) Echipă din Oradea — Pentru pietonii sau automobiliștii grăbiți 12) Avion la plural! — Două silabe care duc la deal 13) Vehicul pentru vîrsta copilăriei — Sînt mai mulți decît la doi vertical...

N. CORNEA

Poșta rebus

DRIMOX — Cluj: Vă rugăm să ne iertați că vă răspundem cu întîrziere. În legătură cu jocul trimis vă spunem că are puține cuvinte în temă. Reveniți.

IOAN EMBER — Cluj: Îl reținem. Va apare în limita spațiului disponibil.

Poșta redacției

DOINA STANESCU — Cîmpina: În principiu nu puteți da copilul la o altă creșă decît în orașul în care locuiți și lucrați. De altfel, credem că nici dv. ca mamă nu v-ar conveni să vă deplasați de fiecare dată în alt oraș pentru a-l putea vedea și nici pentru ei nu ar fi bine să fie departe de părinți.

G. CARAMFIL — București: Dintre epigramele dv. spicuim cîteva ce ni se par reușite:

Preferați liră sau harpă, a întrebat un muzician pe un bussinesman.

Lira mi-este preferată,
Spune el cu gura plină;
Întrucît eu, niciodată
N-am văzut harpă sterlină

UNUI AFACERIST

Cinstea-i haină învechită
Spui. Iar eu zîmbind etern
Întrevăd ca printr-o sită
Că mata... te-mbraci modern

În legătură cu celelalte epigrame, nu putine la număr, vă spunem că folosesc „poante" vechi, neaducînd ca atare nimic nou. Bănuim că sînteți un epigramist cu experiență de aceea credem că veți reuși să ne trimiteți epigrame bune, dacă veți folosi o manieră nouă și dacă veți căuta să creați umorul de cea mai bună calitate. Nu ne îndoim de reușita dv., publicînd și altele în afară de acestea și de cele ce au apărut în nr. 204 al revistei noastre.

GHEORGHE VIRGILIU — com. Tinosu (raionul Ploiești): Ne-ați trimis și nouă poezia „Cîntec nou, tînăr nou". Vînem să vă răspundem mai repede decît celelalte publicații întrucît socotim că așteptați răspunsul cu interes.

Poezia ce ne-ați prezentat-o încearcă să prezinte într-o formă nouă viața liberă și fericită a tineretului nostru. Păcat însă că ideile nu sînt prezentate într-o înlănțuire logică, ordonat. Aceasta duce, fireste, la unele confuzii. Bunăoară nu se știe cînd este vorba de cîntecul și cînd de tineretul nou etc.

Cînd construiți strofele, aveți grijă ca firul ideii să treacă, necurmat prin fiecare astfel ca o strofă să nu spună altceva decît spune cea dinaintea ei.

LUCIAN POPESCU — Cîmpina: **E interesant subiectul ce vi l-ați propus spre tratare: călătoria la Odesa-Ialta. Nu ați izbutit însă să redați ceea ce ați văzut într-un stil corespunzător cerințelor cititorului. Materialul este o înșiruire de „am fost", „am văzut". Căutați să vă fixați asupra unor momente din timpul vizitei, asupra unor lucruri care v-au impresionat mai mult. Odată stabilit subiectul, tratați-l temeinic, nu la suprafață. Găsiți semnificațiile cuvenite, elementele cele mai elocvente pe care să le puneți la dispoziția cititorului. Scrieți deci materialul cu exigența pe care o manifestați ca cititor ai altor articole decît cele proprii.**

C. AURATI — București: **Ne întrebați ce se aude cu ghicitorile ale căror chei ni le-ați trimis... prin poștă. La această întrebare vă răspundem că sîntem în nesesia cheilor, însă fără a avea lacătele lor, adică ghicitorile. Nu le-am primit și prin urmare nu putem spune nimic despre ele.**

JANA ȘI TANIA — Tg. Frumos: **Scriitorilor preferați, pentru a îi mai repede în posesia scrisorii dv., adresați-vă prin intermediul Uniunii Scriitorilor.**

CRISTINA ION — Onești: **În pariul făcut privitor la eroii celor două filme, cel cîștigat sînteți dv. Poate că între timp a ajuns și el la aceleași concluzie.**

● Fel de fel ● Fel de fel ● Fel de fel ●

Cibernetica face posibilă muzica în... culori

...Trenul înainta cu viteză, străbătînd cîmpia întinsă ca în palmă. La fereastra unui vagon stătea un tînăr, un băietandru de 15 ani, pe nume Konstantin Leontiev. Kostea privea depărtările admirînd soarele ce coborîse la orizont, învăluind cerul într-o lumină purpurie care-i amintea de flăcările războiului ce se încheiase de curînd. În același timp, auzul lui era atent la zgomotul sacadat al roților de tren. Deodată, privelîștea fu întreruptă de un șir de ziduri. Soarele ce apunea îi fu ascuns, iar Kostea simți brusc că aude altfel, mai puțin intens, tăcănitul roților pe șine. Casele au rămas în urmă. Amurgul roșietic era din nou în fața ochilor lui. Băiatul constată că aude zgomotul roților la fel de bine ca și la început.

Ce legătură să fie între ceea ce vedea și ceea ce auzea? Există un raport între simțul auditiv și cel vizual? La aceste întrebări, Kostea Leontiev, pe atunci, n-a știut să răspundă. Lucrul acesta a început să-l intereseze din ce în ce mai mult. În școală, apoi la Politehnică a continuat să-l studieze. Și citind, a aflat că ceea ce îl frămînta pe el este de fapt

o problemă străveche

De ea s-a ocupat încă Aristotel cu trei secole înaintea erei noastre; filozoful grec afirma că culorile pot acționa mai bine asupra simțămintelor omenești împreună cu muzica. Lomonosov, de asemenea afirma că „muzica se împletește uimitor cu culoarea". O atenție deosebită a dat acestei probleme marele savant englez Isaac Newton. Descoperind că lumina solară, trecînd printr-o prismă, se descompune în spectrul solar, Newton a clasificat gama culorilor obținute după modelul gamei muzicale. Dar această împărțire era mecanică. Este interesant faptul că mari muzicieni ca Liszt, Rimski-Korsakov sau Skriabin afirmau că sunetele li se par a fi colorate. Skriabin chiar a scris o compoziție „Prometeu", și a indicat să fie cîntată cu un anumit acompaniament din... lumini colorate.

Consultînd diverse lucrări, tînărul sovietic K. Leontiev a mai aflat despre o experiență făcută la sfîrșitul secolului trecut și care i-a amintit de cele simțite de el în timpul acelei călătorii în amurg: academicianul Lazarev, la Petersburg, a pus un metronom să bată într-o sală cufundată în întuneric. Aprinzîndu-se brusc o lumină puternică, toți cei prezenți au constatat că metronomul se aude mai tare. De raportul dintre auz și văz s-au mai ocupat și alți oameni de știință, inclusiv marele Pavlov.

Toți cei care au studiat această problemă însă n-au făcut altceva decît să constate strînsa relație între cele două simțuri și — uneori — să lege sunetul de culoare în mod mecanic, după criterii formale. Același lucru l-a încercat la început și Leontiev, care a organizat chiar cîteva audiții muzicale, însoțite de un ingenios joc de culori. Firește, culorile au fost selecționate de tînărul inginer după un studiu amănunțit, astfel, încît, notelor joase le corespundea roșul, și pe măsură ce gama suia, nuanțele se schimbau, devenind mai luminoase, pînă la albastru deschis.

Deși aceste concerte cromatice au făcut impresie, inginerul Leontiev și-a dat seama că nu aceasta este calea spre rezolvarea întrebărilor care și le punea și care deveneau tot mai multe, pe măsură ce aprofunda studiul. În fond,

despre ce este vorba?

Sunetele, muzica au un caracter subiectiv. Fie că e vorba de un strigăt, fie că e vorba de o simfonie, sunetul acționează asupra simțurilor, supunîndu-se inteligenței omului, stării lui sufletești, gusturilor lui. Nu același lucru se întîmplă cu culorile, care — așa cum arată știința — au un caracter obiectiv. Cu toate acestea, cu ajutorul culorilor se poate crea o stare emoțională asemănătoare celei trezite de muzică. De ce? Pentru că între diferitele simțuri există o strînsă legătură. Văzul este cel mai aproape de perfecțiune, fiind de aproximativ o sută de ori mai sensibil ca alte simțuri. El poate influența asupra altor organe de simț, în cazul nostru — asupra auzului, pe care-l sensibilizează mult.

Dar cum acționează muzica asupra auzului? Să presupunem că un mare pianist va reproduce o partitură celebră, făcînd să sune fiecare notă independent, cu pauze între ele. „Muzica" aceasta nu ne-ar produce nici o impresie. Muzica emoționează numai atunci cînd sunetele se înlănțuie într-un anumit fel, la care se adaugă ritmul, timbrul, intensitatea sunetului etc. Urechea noastră nu numai că aude sunetele, ci le analizează și studiile au arătat că omul sesizează anumite proprietăți ale vibrațiilor sonore, care în mod inițial nu există: de pildă, unele sunete ajung chiar să se anihileze unul pe altul. Putem deci conclude că aparatul auditiv „transformă" sunetele.

Inginerul Leontiev a studiat ani de-a rîndul aceste particularități ale sistemului auditiv, consecutivitatea logică a sunetelor și a stabilit principiile după care muzica ne emoționează. Aceste principii trebuie să dirijeze și redarea acelor culori care ar însoți interpretarea unei partituri. Cum se poate analiza fiecare bucată muzicală pentru a o „acompania" cu o gamă cromatică variată? Aici

intră în acțiune cibernetica

Inginerul sovietic Konstantin Leontiev a construit un dispozitiv electronic, care lucrează după principiile ciberneticei, cu ajutorul căreia muzica se transformă în culori.

...Sîntem într-o sală de concert. Se execută un poem simfonic. Sunetele produse de instrumente fac să vibreze membrana unui microfon aflat în fața podiumului. Microfonul transformă vibrațiile sonore în impulsuri electrice. Acestea, la rîndul lor, intră într-un „creier electronic", care le analizează după aceleași legi care dirijează și simțul auditiv al omului. El alege tocmai acele particularități care acționează asupra simțurilor. Noile semnale sînt transmise unui aparat electro-optic, care conduce producerea razelor luminoase, culoarea, nuanța lor. Toate acestea se întîmplă, desigur, atît de repede, încît percepem concomitent atît culorile, cît și sunetele. Ce simțim noi, cei care asistăm la concert? Muzica are acum asupra noastră o intensitate emoțională mult mai mare. Putem sezisa mai bine anumite „subtexte" fine, posibilitatea de percepție este mult mai bogată.

Trebuie să arătăm că sistemul inginerului Leontiev nu are nimic comun cu acele încercări decadente ale unor „muzicieni" occidentali care, în mod formal, combină strident și fără logică muzica dodecafonică cu sarabande coloristice. Muzica cromatică sovietică, creată pe baze pur științifice, pornește de la principii firești, singurul ei țel fiind mărirea capacității emoționale a muzicii.

Dispozitivul cibernetic creat la „Institutul de automatică și telemecanică" din U.R.S.S. a fost expus la recenta expoziție sovietică de la Londra, unde s-a bucurat de un mare succes.

Dan LAZĂRESCU

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

CALEIDOSCOP

Colaborează cititorii „Gospodarul"

Dedicată tov. Constantin Dragomirescu, din str. Giuseppe Verdi nr. 5, cartierul Floreasca-București.

Cine vrea să vadă, cine vrea să audă
Ciripit de păsări limpede pe lună ?
Nu e prea departe să te deplasezi
Lîngă bloc[i] noștri de Merișa să vezi !
Chiar și deputatul n-ar strica să vie,
Să se mire, frate, de minunăție.
Ce de flori frumoase ! Ce verdeață vie !

Și-apoi, ce de păsări ! C-an gospodărie !...

Iară, ciripitul dis de dimineață.
Cînd Dragomirescu le dă drumu-n
față,
Jos, pe scări, coboară pui și cocoșei
Și în cor cu toții, așa mititei.
Urmați de bunicii păsărilor mici
Se strecoară-n rînduri, rînduri.
de voinici.
Dar pe scări, în urmă, urme au rămas
Și-un miros, măi frate, de te ții de nas.

„Ce înseamnă asta ?" strigi tu
revoltat.
Și-ți răspunde dînsul : „Înseamnă
c-a ouat !"
„Măi, Dragomirescu, oftezi tu amar,
Asta-i bloc, amice, ori e vreun
cătănar ?"

Rața face ouă colo în salon
Gîsca ouă-n baie, curcă în palton
Nu-i deci de mirare ca în toaletă
În sertarul mare să găsești omletă !

Și ce-nghesuială e mereu pe scară !
Rațele se ucră, găștele coboară.
La intrarea mare stau găini grămadă,
Fuii fac năzbîtii sus pe balustradă.
Și Dragomirescu este înțeles
Că-n coteț tot blocul a reprofilat...

Am scris poezia cu un singur scop :
Poate că-și revine și va spune
„Stop !"...
Poate că citind-o, fie chiar și-n grabă,
Se reprofilează într-un om de treabă !

Emanoil SĂNDUȚ, I. VASILE
Gogu NICULAI, Vasile CUȚUI,
C. COMAN și alții, locatari
ai unui bloc din cartierul
Floreasca

UMOR STRĂIN

— Cu un marinar ar fi trebuit să te fi căsătorit tu, draga mea...

— Aici, iubito, ți-am scris pe scurt ceea ce simt pentru tine...

— Oh ! Nu m-ai iubit niciodată...

UN ROMAN DESPRE EPOCA LUI GARIBALDI*)

Istoria apariției acestei cărți este dintre cele mai interesante. Autorul ei, Giuseppe Tomasi, duce de Palma și prinț de Lampedusa, a trăit vreme de șaizeci de ani viața unui aristocrat sicilian, preocupat să-și împartă timpul între lectură (bogată și de valoare), călătorii în străinătate și interminabile partide de vînătoare. Dacă nu șiar fi însoțit vărul, baronul Lucio Piccolo (poet pe care Eugenio Montale îl considera de

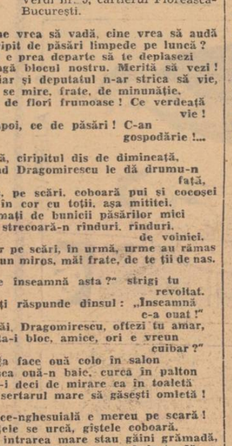

greși profund. Plin de vitalitate, inteligent, lucid, prințul Salina înțelege că asistă la ascensiunea unei clase „poate mai lacomă de bunuri, de plăceri și de profituri decît am fost noi și în mod sigur mai brutală și mai cinică". Este bine spus, căci după cum se va vedea, don Calogero își stringe averea ruinînd pe cei sărăciți și sărăcindu-i pe cei avuți (inclusiv pe sucramin său, prințul de Salina). Tancredi, nepotul prințului, va sfîrși căsătorindu-se cu Angelica, frumoasa fată a lui Calogero, spre a ieși la liman din starea materială proastă în care se afla și spre a face cu sprijinul socrului, viitor politician de anvergură, carieră diplomatică.

Declinul familiei Salina, lent dar de neocolit, ar fi putut duce la un ton patetic, la încercări de prezentare a unui deznodămînt tragic. Nimic din toate acestea. Giuseppe Tomasi e un bun psiholog și, mai cu seamă, un observator corect și inspirat. Ceea ce ne spune el despre propria familie și despre slujitorii bisericii, despre oamenii politici și despre tradițiile Siciliei pare pătruns de adevăr. În consecință va înfimpina lucia și critic afirmațiile exaltate și va pune la punct pe cele inexacte. Va da la o parte fardul, cînd i se va vorbi despre justiție, și va trece cu vederea insistențele cucernice ale prelaților. Iar dacă va fi invitat să „colaboreze" cu noul regim monarhic, instaurat după unificarea Italiei, va declina propunerea, din convingerea că prin jurul său sînt destui mai capabili „să joace teatru", adică să parvină fără scrupule, să înșele cu surisul pe buze.

Astfel, cu o viziune contemporană, sînt aduse la proporțiile lor reale cîteva probleme și prin ele cîteva destine. Decăderea familiei Salina n-are nimic tragic într-însa și privită nepărtinitor nu poate fi decît o sursă de ironie. Tot astfel și ascensiunea lui don Calogero Sedara.

Romanul istoric al lui Giuseppe Tomasi di Lampedusa este un document artistic remarcabil al epocii de la jumătatea secolului trecut, al emancipării italienilor de sub jugul tiraniilor feudale și al dezrobirii lor naționale. Lupta pentru dreptate socială rămîne însă în umbră. În scurt timp proletariatul o va pune în lumină și, precum spune scriitorul undeva, o va converti „în certitudine luminoasă".

H. ZALIS

prima mînă) la colocviul literar organizat, în vara anului 1954, la San Pellegrino Terme, Giuseppe Tomasi n-ar fi aflat nici în amurgul vieții stimulentul necesar redactării primei și totodată ultimei sale cărți. Așa, în focul discuțiilor, i s-a dezvăluit interesul pe care l-ar destepta proiectata evocare a vieții italiene de acum o sută de ani, în ziliene de acum o sută de ani, în ziua cînd Garibaldi declanșa, împreună cu patrioții piemontezi, vestitele acțiuni în favoarea unității naționale.

„Ghepardul", dacă ar fi să traducem literal titlul cărții, este un animal care trăiește undeva prin Africa și Asia și seamănă cu pantera, fiind în același timp mai mic decît ea și mai mare decît linxul sau rîsul, cum i se spune la noi. În ce ne privește, vom numi de acum încolo romanul prințului de Lampedusa „Pantera", cum, de altfel, a mai și fost tradus.

Pantera este blazonul prințului Salina, eroul cărții.

Precum ne lasă să înțelegem autorul, famil a Salina a fost cîndva nu numai respectată unanim, dar și foarte bogată, cu proprietăți risipite pretutindeni pe pămîntul însîns și uneori fertil al Siciliei. Însă decăderea regimurilor absolutiste instaurate în sud de către Habsburgi, apoi de englezi, și în cele din urmă de Napoleon Bonaparte, antrenează paralel două reacții opuse : pe de o parte însuflețirea mișcărilor patriotice ale carbonarilor, pe de alta izolarea nobilimii, indiferentă la interesele națiunii. În 1860, după ce Piemontul devine suveran, Garibaldi, sprijinit de Cavour, debarcă în Sicilia pentru a pune capăt domniei feudalității. Puterea va trece de-acum încolo în mîinile burgheziei, atît de bine reprezentată în roman de iscusitul și necioplitul don Calogero Sedara.

Prințul Fabrice Salina nu se poate împotrivi acestui proces istoric obiectiv. Nu-i rămîne decît să se izoleze la o moșie, la Donnafugata și, mai mult, să se refugieze în studiul contemplării astrilor.

Ar fi greșit să credem că prințul e un degenerat sau un sărac cu duhul. Dacă nu l-am închipui așa, am

*) Giuseppe Tomasi di Lampedusa „Le Guepard" (Pantera). Editions du Seuil, Paris, 1959.

Sporedanie

de N. HALEMSKI

Un binețăcător simțămînt de tihnă mă învăluie. Rezemat de pervazul ferestrei, lenevesc la soare și mi supraveghez nepoțica. Ea se joacă în grădinița din fața casei. Pînă acum, prezicerile nevestii-mi nu s-au adeverit și sînt convins că nu se vor adeveri nici de aci înainte. Tare cicăliitoare mai e și nevastă-mea ! Grozavă plăcere îi face să pretindă că nu sînt în stare de nimic. Mulț i-a trebuit pînă să se hotărască s-o lase pe nepoțica în grija mea și, cînd împrejurările au silit-o la asta, m-a chinuit zile de-a rîndul cu atîtea recomandații, că numai o mașină cibernetică le-ar fi putut înregistra pe toate.

— Nu uita, îmi tot repeta ea, că nu e un copil, e arginț viu !

Comparalia asta îmi venise și mie în minte. Adevărul e că nepoțica noastră nu știe cum să-și cheltuiască rezervele de energie.

— Nu o pierde nici o clipă din ochi. Nu te aunca să discuți cu răposatul Alchin (subințeles : nu începe să analizezi o partidă a acestui celebru șahist !). Să fie ferească sfîntul să te uiți la televizor. Te știu eu, pe tine și cea mai interesantă emisiune te adoarme și în vremea asta, neastîmpărata noastră ori dă foc casei, ori își frînge gîtul.

În clipe ca acestea eu tac ca un sfinx. În viața de familie fiecare cuvînt nerostit e de aur.

De fapt, prorocirile nevestii-mi nu fac doi bani. Nimic din ce a prezis ea nu s-a întîmplat. Mai mult, azi m-am edificat cu adevărat și n-am remarcat la nepoțica mea nici urmă de sîrcitenie sau perfidie. Un singur incident, fără importanță, în tot cursul dimineții. Fetița se juca în dormitor, în timp ce eu frunzăream lucrarea „300 de partide alese ale lui Alehin", cînd, deodată, ea intră și-mi spune cu o mutră plouată :

— Tata-mare, am deșirat mosorul cu ață !

În dormitor, dau peste o adevărată pînză de păianjen. Ața încurcată se înfășoară în jurul picioarelor patului și se pierde sub ogînză. O trimit pe fetiță în curte și mă apuc să repar avariile. Acest neînsemnat incident nu a reușit să-mi clatine convingerea că Svetlana e un copil ca toți copiii.

Și totuși, pentru nevastă-mea ea a devenit o armură de care se sparg toate revendicările mele, așa cum valurile mării se sparg de un dig. A trecut un an de cînd fiica și ginerele nostru, care locuiesc pe insula Sahalin, nu-au încredințat-o pe Svetlana. De atunci, n-am mai luat nici o masă la ore regulate, am uitat ce e teatrul, cinematograful și cămășile bine călcate. Plimbarea zilnică mi-o fac într-o mîndră singurătate și, în general, trăiesc ca un burlac înrăit. Și cînd te gîndești că nici o dată nu mi-au plăcut burlacii : am impresia că mîroși a naftalină.

Nevastă-mea avea un argument cu care mă punea la punct : fetița are cică un caracter extraordinar, nu poți s-o scapi o clipă din ochi. Ce prostie ! Uite, în casă totul e în ordine, masina de gătit n-a făcut explozie, geamurile sînt intacte, Svetlana n-a sărit în curte pe fereastră, pe scurt, nevastă-mea nu avea nici un motiv să se bucure cu atîta răutate.

E adevărat, că, văzînd-o pe nepotica noastră, nimeni nu spune : „Vai, ce cuminte păpușă" sau „Ce îngeraș !". Ea seamănă mai degrabă cu un pui de lup și vă asigur că, atunci cînd considerăi necesar, știe să-și scoată și ghiarele. Ieri, am auzit-o pe Olga, fetița vecinei, cum striga speriată, văzînd-o pe Svetlana (Olga are cam ani, Svetlana numai patru) : „Fugiți ! S-a scular Svetlana !" Și copiii au pierit ca prin farmec.

Din cea mai fragedă pruncie, Svetlana s-a simțit atrasă de bătăi. În preajma cărora se simte foarte importantă. Aparține sexului frumos, nici vorbă, dar n-are nimic atrăgător în ea : o gură mare, un nas mic și cam cîrn, numai ochii să codaci și plini de sfrtelnie și vocea ei nitelnuș răgușită, îi dau un aer simpatic.

De altfel, îi aud pe prietenii ei, Serioja și Valerik.

— Mama-mare a mea e profesoară de dans ! spune cel dintîi, nu fără mîndrie.

— Și tata-mare al meu e emerit, înțelegi ? îi răspunde Valerik, un puști cu obraji plini de pistrui.

Văd după figura Svetlanei că în cănușerul ei se efectuează o muncă intensă. O sfidare ca asta nu poate rămîne fără răspuns. Ea se apropie de cei doi băieți și spune cu o voce în care răsună accente răzbunătoare :

— Da' tata-mare al meu tușește. Și încă cum tușește !

Bleiul acestei calități îmi provoacă o chintă de tuse asthmatică. Mă grăbesc să

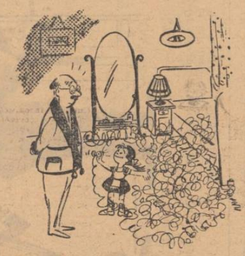

Din povestirea lor încurcată nu desprind decît atît : capul nepotelei mele a intrat undeva, de unde nu mai poate să iasă. Dau fuga în curte și simt cum inima mea bolnavă se rupe în bucăți : Svetlana își abănat capul între gard și banca din grădină și a pierdut orice speranță să-l mai scoată de acolo.

Cum a reușit una ca asta, este un mister pentru mine. Mai ușor ar fi să viri un deget în urechea unui ac ! Încerc să mut banca și să eliberez capul, dar în zadar... Svetlana nu plînge, nu se vaită, dimpotrivă mă liniștește :

— Tata-mare, știi, nu mă doare deloc, zău !

În cele din urmă, sosește portarul cu un fierăstrău. Am impresia că trece o veșnicie pînă ce taie banca. În sfîrșit, fetița e liberă. Svetlana își trecă ceafa, repetînd :

— Uf, bine c-am scăpat...

Tare îmi vine să-i croiesc vreo două, dar trebuie să-i dau de mîncare. Din păcate, pe mașina de gătit n-a mai rămas decît o cratiță căpiușită cu o crustă neagră, în chip de păsat. Stîng gazul și, furios, îi dau nepoatei mele o felie de salam și un castravete murat. Ea îmi anunță o privire recunoscătoare și îmi șoptește cu un aer complice :

— O să-i spunem lui mama-mare că am mîncat tot păsatul, da ?

Nu răspund nimic : nu vreau să mă las influențat în așa măsură de fetița asta. Cîteva cline, domnește tăcerea și reușesc să citesc vreo două pagini din Galsworthy. Dar iată că vocea ușor răgușită a Svetlanei mă silește să-mi întrerup lectura :

— Tata-mare, ai spus că Lenin a murit ; de ce toată lumea spune că e viu ?

O asez pe fetiță alături de mine, îi vorbesc despre Lenin, despre tot binele pe care l-a făcut el omenirii și îi explic că tocmai de aceea el trăiește în inimile noastre, chiar după moartea sa.

— Înțelegi ?

— Da. tata-mare, dar de ce spui tu că Lenin a murit, dacă toți cellalți spun că trăiește ?

Fac un efort și îmi reîncep explicația. Svetlana este mai atentă ca oricînd. Ea mă ascultă, mușcîndu-și buzele, și dă din cap ca și cum ar zice : lămurit.

Îi reiau pe Galsworthy.

— De ce spui lucruri neadevărate, tata-mare ?

— Cum lucruri neadevărate ?

— Lenin o să trăiască întotdeauna ?

— Sigur că da !

— Și tu spui că a murit...

Curios cît de greu înțeleg copiii !

Mă hotărăsc să fac o plimbare cu Svetlana, poate că așta o s-o distreze. În parcul Șevcenko, o urc în cățușel, îi arăt peștișorii roșii și pe urmă îmi vine ideea să trec prin aleea șahiștilor. Nu ca să joc eu însumi, ci ca să urmăresc o interesantă partidă între doi funcționari pe care îi cunosc. Lumea le spune „Grasul" și „Slabul". De doi ani joacă ei into-una în acest parc, începînd cu primele zile ale primăverii și sfîrșind cu primele zile ale iernii, de dimineață pînă seara. Sînt sigur că nici Botvinnik n-a jucat toată viața lui atîtea partide cîte și-au disputat „Grasul" și „Slabul".

O țin pe Svetlana de mînă. Deodată aud un geamăt, care se transformă într-un urlet. Svetlana se zvîrcolește, cu mîna la gură și rostește într-un horcăit :

— Du-mă la policlinică, m-am otrăvit. Înțeleg totul. În mîna stîngă, fetița ține un ardei iute pe care l-a găsit pe jos. Ce-i de făcut ? Cîțiva trecători îmi vin în ajutor. Unul îmi aduce un pahar cu apă cu care Svetlana își clătește gura. Dar, vai, ardeiul o frige din ce în ce mai tare. „Grasul" mă sfătuiește să-i cumpăr o înghețată. Și într-adevăr, cum gustă din ea, Svetlana se potolește ca prin minune.

Cum ne întoarcem acasă, o rog pe Lidocika, fata vecinei noastre, să facă pentru Svetlana niște cartofi fierți. Svetlana se instalează cu o foale de hîrtie în față și se apucă să deseneze cu creioane colorate. În sfîrșit pot să mă odihnesc. Trecutul îmi apare ca un paradis pierdut : liniștitele mele plimbări de-a lungul rîului, într-o mîndră singurătate, problemele de șah pe care le rezolvam, emisiunile de televiziune, toate acestea îmi apar acum ca niște culmi ale fericirii. Mă simt cuprins de un sentiment de milă și admirație pentru nevastă-mea, care este în stare să ducă zilnic această viață de mucenic... Cufundat în gînduri, probabil că adorm. Pe neașteptate, Lidocika mă trezește.

— Ce s-a întîmplat ? — întreb eu cu voce stinsă, văzînd ochii înspăimîntați ai fetei. Svetlana a aruncat în aer mașina de gătit ? S-a opărît ?

— Nu, răspunde Lidocika vrînd să mă liniștească. A înghițit niște păr de-al lui Marchiz, cotoiul nostru siberian.

Știu că despre gusturi și culori nu se discută, dar nu pot să înțeleg de ce Svetlana preferă păr de pisică cartofilor fierți cu unt. Nadejda Ivanovna, vecina noastră, o ține pe fetiță pe genunchi și îi curăță gura cu un tifon umed, pentru a-i scoate perii de pe buze și limbă. Ca de obicei, Svetlana nu plînge ; cînd mă vede, ia un aer de martiră și declară :

— Tata-mare, nu-i nevoie să chemi Salvarea.

O nenorocire nu vine niciodată singură. Deodată, Lidocika scoate un strigăt și arată în spre colot :

— Marchiz are rîie.

Am senzația că se prăbușește lumea : pe ceafa cotoiului văd un oval de pe care lipsește păr. Nadejda Ivanovna încearcă să mă liniștească și-mi propune să duc pisica la veterinar. Nu pot să vă povestesc toate suferințele fizice și morale prin care trec în timp ce Marchiz este băgat într-un sac, urcat într-un taxi și dus la veterinar. Am impresia că trec zece ani pînă ce ajungem acolo. Iar cînd medicul îmi spune că nici vorbă au e de rîie, ci că probabil Marchiz și-a pierdut părul în luptele duse cu alți cotoi, îmi vine să-l sărut.

Nevastă-mea se întoarce seara tîrziu. Plin de o neobișnuită căldură și recunoștință, mă reped la ea și îi duc mina la buze. Citesc în ochii ei o neștiută mirare ; nu e învățată cu asemenea elanuri sentimentale. Nici pînă azi nu a înțeles ce a provocat la mine un acces de pulernic de tandrețe.

Nu-l nimic ! Să rămînă un secret între noi...

In romînește de M. NICOLAE

MICA BIBLIOTECĂ MAGAZIN

Filatelie muzicală

O specialitate filatelică ce s-a dezvoltat într-o măsură considerabilă în anii următori celui de-al doilea război mondial este filatelia muzicală.

Emisiunile de timbre cu portrete ale marilor muzicieni își găsesc în întreaga lume colecționari pasionați.

Timbrele emise în R. D. Germană cu prilejul bicentenarului morții lui J. S. Bach (1950), cele tipărite în U.R.S.S. cu prilejul comemorării lui Glinka și Ceaicovski, în R. S. Cehoslovacă, purtînd chipul lui Smetana și Dvorak, în R.P.R., cu efigia lui Ciprian Porumbescu și George Enescu

și mai ales timbrele lansate cu prilejul comemorărilor hotărîte de Consiliul Mondial al Păcii (bicentenarul Mozart în 1956, anul Haendel în 1959) sînt căutate pretutindeni.

În ultima vreme se semnalează cîteva noi emisiuni de timbre muzicale.

Astfel, Republica Haiti a lansat o serie de timbre prilejuite de centenarul nașterii compozitorului haitian Occide Jeanty. Elev al Conservatorului din Paris, Occide Jeanty a creat Orchestra Simfonică din Port-au-prince, orașul său natal.

Cu prilejul centenarului nașterii compozitorului iberic Isaac Albeniz, s-a emis în Spania o serie de timbre cu portretul ilustrului muzician.

Deosebit de interesantă este una din emisiunile de timbre cubaneze. Aceasta înfățișează cîteva flori dintre cele mai tipice ale florei cubaneze (flori de Guajok și de arbust de cafea) înconjurate de un portativ ovoidal pe care sînt scrise notele unui cîntec popular cuban.

În India s-a emis o serie de timbre, cu portretul muzicianului Tyagaraja, mort acum 115 ani.

Tyagaraja este înfățișat cîntînd la instrumentul tradițional, cu coarde, denumit Weena.

Atît de vastă a devenit filatelia muzicală mondială, încît unii colecționari preconizează tipărirea de cataloage speciale.

O compoziție a lui Prokofiev interpretată de... Gérard Philippe și Eleanor Roosevelt

Povestirea simfonică „Petrică și lupul", scrisă în anul 1936 de compozitorul sovietic Serghei Prokofiev, a cucerit o popularitate imensă în întreaga lume.

Concepută pentru recitator și orchestră simfonică, povestirea relatează pățaniile pionierului Petrică, pornit să apere de lăcomia unui lup o păsărică firavă.

Revista „Sovietskaia muzika" ne informează că acest basm muzical, extrem de original, interpretat la noi cu concursul actorilor Costache Antoniu și Radu Beligan, a fost înregistrat pe disc în 17 limbi, cu cele mai bune formații simfonice din lume, cu dirijori ilustri și cu colaborarea celor mai mari actori în rolul povestitorului.

Printre cei care au dat viață textului atît de poetic, datorat tot marelui compozitor sovietic, se numără și regretatul actor francez de teatru și cinema, Gérard Philippe, precum și Eleanor Roosevelt, soția fostului președinte al S.U.A.

În S.U.A. această compoziție a lui Prokofiev se bucură de o mare popularitate. Se cunosc pînă acum 40 de imprimări americane ale acestei compoziții.

ȘTIINȚA PENTRU TOȚI

MĂRUL LUI NEWTON

În anul 1666, cînd se plimba în grădina sa din apropierea orașului Cambridge, Newton a văzut căzînd niște mere dintr-un pom.

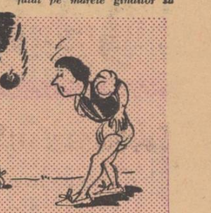

Acest fapt l-a cufundat într-o serie de meditații asupra problemei gravitației.

Newton și-a pus atunci întrebarea :

„Oare forței acesteia de atracție nu i se supun și Luna și celelalte planete?". După cum relatează Voltaire, mărul din grădină l-a ajutat pe marele gînditor să descopere legea atracției universale, pe care mai apoi a formulat-o în relația matematică atît de bine cunoscută.

FOTOREZISTENȚA S-A NĂSCUT PE UN VAPOR

Într-o dimineață a anului 1873, în portul Valentia din Irlanda se afla ancorat un vas.

Electricianul de serviciu May, care stătea în fața tablourilor electrice, privind aparatele, observă un lucru curios : atunci cînd razele soarelui luminau tabloul la care cu o zi înainte se înlocuiseră niște rezistențe cu altele noi din seleniu, amperometrele indicau o creștere a curentului.

Dîndu-și seama că numai rezistențele cele noi sînt de

se acoperi de glorie. Iar numele electricianului a fost dat uitării.

Misterul comportării rezistențelor de seleniu a fost dezlegat mult mai tîrziu, de către savantul rus Stoletov, cel care a descoperit legile fenomenului fotoelectric.

OALA LUI PAPIN

Fizicianul Denis Papin își fierbea într-o zi ceaiul, blestemind guraitul ce-l stingherea de la lucru.

Privind cum aburii săl-

tau ritmic capacul ceainicului, Papin puse cîteva greutăți deasupra capacului, care continuă să salte.

În acest fel el descoperi forța aburilor și fu primul care întrevăzu posibilitatea folosirii ei.

Ceva mai tîrziu, în 1769, s-a născut și prima mașină cu abur efectiv folosită. Constructorul ei a fost mecanicul rus I. Polzunov și mașina a fost utilizată într-o mină din Altai.

Au urmat James Watt și alți constructori de mașini cu abur, pînă s-a ajuns la forma actuală a acestor mașini.

MICRO-PORTRETE ÎN APĂ TARE

● **ORI de cîte ori unul din prietenii săi e la ananghie, A. face dovada marilor și multelor sale calități sufletești : ajută, sfătuiește, consolează. Un singur lucru nu poate suporta el la prietenii săi : să le meargă bine.**

Din cauza lui A. și a celor care îi seamănă, proverbul ar trebui modificat : adevăratul prieten la bucurie se cunoaște.

● **B. ARE o inimă de aur — la fel de rece și la fel de tare.**

● **DEVIZA sub care C. își duce existența :**

— Maximum de confort cu minimum de efort.

● **D. DISCUTĂ pînă la epuizarea subiectului, dar mai ales a auditoriului.**

● **E., ȘEF de serviciu, apreciază foarte mult arma criticii. Păcat numai că în mina subalternilor săi, arma aceasta devine un bumerang.**

● **F. ARE o concepție personală cu privire la bugetul său personal :**

— De ce să dau 5 lei pe o carte, cînd cu 2 lei pot să-mi iau un pachet de țigări ?

● **CURIOS cum G. nu este în stare să rămînă prieten cu bărbații însurați : pe soțiile unora nu poate să le vadă, pe soțiile celorlalți le vede prea des.**

● **H. ESTE indignat :**

— Cum puteți spune că Matei se pricepe la oameni ? N-ați văzut ce părere proastă are despre mine ?

● **UN TERMEN utilizat în general în sens pejorativ, poate căpăta uneori un conținut pozitiv. De exemplu, lui I., șofer la instituția noastră, care nu conduce niciodată cu mai puțin de 80 de kilometri pe oră, nu i-ar strica dacă s-ar auto-liniști.**

● **PENTRU J., anul se împarte în trei perioade : perioada de dinaintea concediului următor, perioada de după concediul trecut și, bineînțeles, perioada concediului în curs.**

● **DESPRE K. nu se poate spune că e mincinoasă. Atîta doar că la ea toate adevărurile sînt provizorii.**

● **IN VINO VERITAS, spune dictonul latin. De ce i se reproșează atunci lui L. că asimilează prea mult adevăr în stare lichidă ?**

● **M. A PRIMIT sarcina să înceapă organizarea unei secții noi. Dar nu s-a apucat încă de treabă, pentru că așteaptă ca cineva să-i spună de unde începe începutul.**

● **N. SPUNE într-una :**

— Nu-l înghit pe Ionel ! Nu-l înghit pe Costel !

Cînd se vor decide oamenii să se adapteze calibrului esofagian al lui N. ?

● **LUI O. nu-i place să ia hotăriri de unul singur și are o marcată înclinație pentru ședința în colectiv. De aceea, în toate problemele serioase de serviciu se consultă cu soția, cu cei trei cumnați ai săi și cu prietenii acestora.**

● **P. ARE atîta rîmel pe gene, atîta pudră pe obraji, atîta ruj pe buze și atîta parfum peste tot, încît ai putea jura că pe tatăl ei îl cheamă Max Factor, iar pe mama — Elisabeth Arden.**

Nicolae MINEI

O SPĂLĂTOREASĂ INVENTATOARE

Multe descoperiri au fost făcute din întîmplare și comunicate apoi oamenilor de

știință. Astfel, flotația, procedeul modern de separare a mineralelor utile din minereuri, a fost descoperită de o spălătoreasă.

În timp ce spăla niște saci în care fusese ținut minereu, la suprafața apei s-a ridicat o spumă bogată în zinc și plumb.

Astăzi, procedeul flotației stă la baza industriei extractive și în special la prepararea cărbunelui,

SORTURI DE BUCĂTĂRIE

— Trebuie unul mult mai mare ! Nu vezi ce voluminos e bărbatu-meu ?...

Desen de Neh COBAR

File de istorie sanitară

Introducerea apei potabile în București

Apa curată, bună de băut, a fost adusă de la mare distanță în Capitală, pentru prima oară, în anul 1779.

Evenimentul îl vestește Alexandru Ypsilanti prin hrisovul de la 1 octombrie 1779, în care arată că „...din rîvnă îndemnat spre cele folositoare și cu laudă de podoabă la starea politiei (poliției, oraș, n.n.) și spre buna petrecere a norodului" a pus „de s-au alcătuit aici în orașul Bucureștii, două fîntîni, una la tîrgul din lăuntru, pe ulița ce se zice din Bolangii și alta pe Podu Mogoșoaiei, la mahalaua Sfintei mînăstiri Sărindari, însă cu apă de izvoare aduse din depărtare, cu mare cheltuială, spre a adăpa cu apă curată și limpede, mai ales în vremi zlotoase, cînd gîria Dîmboviței trecătoare print-acest oraș, curge turbure și cu multe necurățenii".

În continuare ni se arată în hrisov că „pentru buna starea lor, spre a fi păzite și purure drese" domnul a orînduit „pe Dumitrul cap. Sulugi Basa, ca să fie purtător de grijă și orice strîcăciune s-s va întîmpla, să aibă el a le drege, cu cheltuiala lui, afară numai cînd va fi trebuință de a se face alte fîntîni și să mai aduce apă într-alte locuri, el la această cheltuială să nu aibă a face".

Pentru cheltuiala și osteneala lui" Ypsilanti îi fixează „leafă pe lună cîte taleri 60".

Cu cîtă curiozitate vor fi privit bucureștenii veacului al XVIII-lea, construirea celor două conducte, alcătuite din olane de lut ars, puse cap la cap !

Unde ar corespunde astăzi locul pe care se aflau cele două fîntîni, pomenite în hrisovul lui Ypsilanti ?

Prima ar fi în apropierea Bărăției, iar a doua pe locul în care se află Casa Centrală a Armatei.

Dr. C. SIMIONESCU

1961

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL V — Nr. 211 • Sîmbătă 21 octombrie 1961 • 8 pagini — 1,50 lei

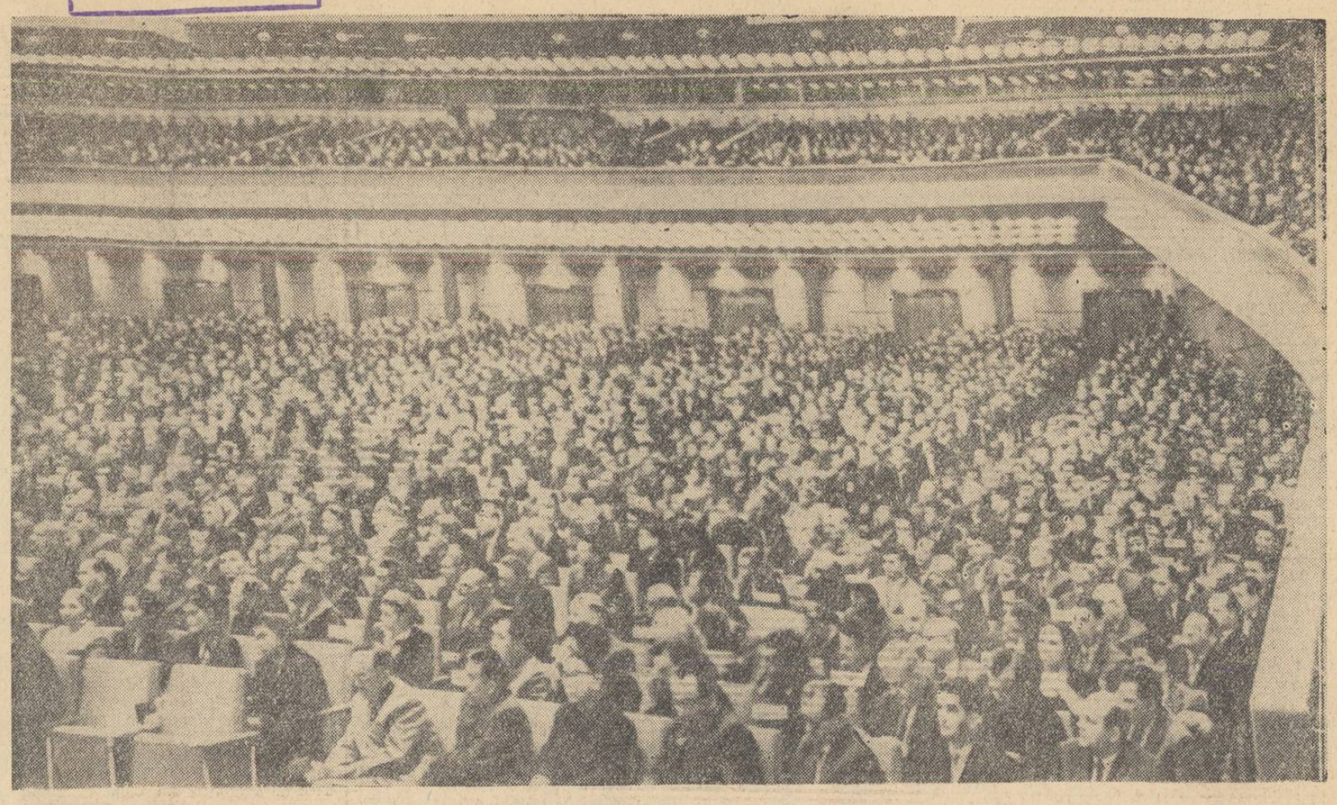

Pe magistrala comunismului

— CORESPONDENȚĂ TELEFONICĂ DIN MOSCOVA —

Îmi aduc aminte o scenă emoționantă din timpul vizitei în Uniunea Sovietică a delegației de partid și guvernamentală a țării noastre. Eram la vestitul depou de locomotive Moscova-Triaj, locul de naștere al „marii inițiative", a noii atitudini față de muncă și ascultam istorisirea bătrînului comunist Iakov Kondratiev, unul din cei care participaseră la memorabilul subotnic. La un moment dat Kondratiev a început să declame niște versuri, din care am reținut aceste rînduri : „Zboară înainte locomotiva noastră, stația ei finală este comunismul".

Am aflat că versurile pe care le rostise cu tineresc avînt veteranul Revoluției, fuseseră odată populare nu numai printre feroviari ; ele erau cuvintele unui cîntec care fluturase în urmă cu aproape patru decenii pe buzele tuturor comsomoliștilor. De atunci simbolica locomotivă nu s-a oprit nici o clipă. Prin fața geamurilor sale au trecut ogoarele primelor colhozuri, au sclipit luminile celor dintîi construcții ale cincinalelor : „Mogniti-ka", Dneproghesul, Uzina de tractoare din Stalingrad, Comsomolsk, orașul tineretii. Locomotiva își urma mai departe vertiginoasa ei înaintare spre viitorul luminos. N-au putut s-o oprească obuzele tunurilor fasciste. Au rămas în urmă brazdele celor dintîi sovhozuri din pămînturile desțelenite, barajele hidrocentralelor de la Kuibîșev și Stalingrad, primul zbor al omului în Cosmos.

Iată, gigantica locomotivă, condusă de încercatul ei cîrmaci—partidul lui Lenin — trece astăzi pe un traseu hotărîtor; stația despre care cîntau comsomoliștii, este aproape. Calea care a mai rămas pînă acolo o cunoaște fiecare călător, din acel precis itinerar care se numește Programul partidului.

De mărți dimineața gîndurile tuturor oamenilor sovietici și ale întregii omeniri sînt îndreptate spre Kremlin, spre sala Congreselor, unde-și desfășoară lucrările cel de-al XXII-lea Congres al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice. În clădirea construită după ultimul cuvînt al tehnicii, clădire care de acum încolo va deveni, ca și turnul Spaski, simbolul Moscovei păsnice și creatoare, cei 5.000 de delegați, aleșii invincibilului detașament de 10.000.000 de comuniști, țin sfat despre viitor.

Lor li s-ar potrivi cuvintele pe care un erou dintr-un film celebru le spunea, referindu-se la un vajnic luptător pentru cauza comunismului : „Ei sînt oameni simpli, dar știu să privească departe".

Într-adevăr, din înălțimea Palatului Congreselor din Kremlin se vede departe în viitor. Ascultînd sau citind cele două rapoarte ale tovarășului Hrușciov, ziua de mîine a umanității apare limpede în grandioasa sa frumusețe.

Momente istorice emoționante, de neuitat, erau acelea cînd Nikita Sergheevici Hrușciov aducea omagiu marilor dascăli ai omenirii muncitoare adresînd de la tribuna Congresului în primul rînd cuvinte de dragoste și recunoștință geniilor omenirii, marilor conducători ai clasei muncitoare, Marx, Engels, Lenin. P.C.U.S. le prezintă raportul de luptă : socialismul, a cărui inevitabilitate a fost prevăzută științific de Marx și Engels, socialismul, al cărui plan de construire a fost schițat de Lenin, a devenit în Uniunea Sovietică realitate vie. Astăzi, U.R.S.S.

B. BUZILA

• *(Continuare în pag. 3-a)*

File din istoria industriei petroliere

— granice din lemn, linguri pentru lăcărit, burghie de foraj, granice pe roate pentru deparafinare, burlane grele pentru tubaj, trolii—aduc treptat, treptat pe vizitator pînă în zilele noastre, prezentîndu-i mijloacele tehnice moderne. Este vorba mai ales de un turbobur, agregat de înaltă eficacitate tehnică și economică, astăzi larg utilizat la foraj de sondorii noștri. De la hecnă la turbobur, de la mijloacele de lucru de acum 100 de ani, la cele moderne de astăzi, vizitatorul are în față o întreagă istorie. Este mai mult o introducere în istoria petrolului românesc, o scurtă incursiune a ceea ce dezvoltat și amănunțit se află prezentat în sălile muzeului.

Aici au cuvîntul îndeosebi documentele. Sub vitrine acoperite cu cristal, facsimile, hîrtii îngălbenite de vreme, vechi cărți, hrisoave, atestă cunoașterea și folosirea petrolului pe teritoriul patriei noastre cu multe sute de ani în urmă. Descrieri ale unor călători străini și documente autohtone vorbesc despre folosirea țițeiului încă din prima jumătate a secolului XV, ca medicament și la unsul roților. Atrage atenția o hartă din „Geografia" lui Cl. Tolomeo, editată la Veneția în 1597, care conține indicații asupra locurilor bituminoase din împrejurimile Tîrgoviștei, după cum lucrarea lui Dimitrie Cantemir „Descriptio-Moldaviae", localizează o serie de izvoare de păcură lîngă Moinești.

După aceste vechi documente,

Tudor GHEORGHIU

• *(Continuare în pag. 2-a)*

In interiorul muzeului sînt reproduse pe o machetă cîteva hecne, așa cum arătau în urmă cu mai bine de 100 de ani...

MUNCITORI ȘI OSTAȘI

(Aduceri aminte)

București nu este numai orașul grădinilor și al marilor fabrici, al blocurilor moderne, proaspete, și al șantierelor, al bulevardelor animate pînă la miezul nopții. Nu. El este și un oraș al aducerilor aminte.

Aici ardeau odinioară focurile de tabără ale lui Tudor din Vladimiri, aici a fost „stabul domnesc" al lui Alexandru Ion Cuza. Apoi Bucureștiul a devenit leagănul celor mai aprige bătălii de clasă ale proletariatului român, aici s-a născut, în focul acestor bătălii, partidul comuniștilor care avea să ducă la biruință steagul libertății poporului nostru.

Da, Bucureștiul este și orașul unor frumoase tradiții. Să ne amintim dintre ele azi, în pragul Zilei Forțelor Armate ale Republicii Populare Române, cîteva tablouri ale acelei veri fierbinți de acum șaptesprezece ani.

Era insurecția din august 1944. La chemarea Partidului Comunist formațiunile patriotice și armata curățau străzile Capitalei de trupele fasciste, săpau tranșee prin lanurile de porumb și luncile ce înconjurau orașul.

La Băneasa, unde acum în zile de toamnă, luciul lacului răsfrînge imaginea Casei Scînteii și pe sub sălciile arămii se plimbă agale perechi de îndrăgostiți, cu șaptesprezece ani în urmă muncitorii și ostașii cărau lăzi de grenade, amplasau piese de artilerie și cuiburi de mitraliere.

Să poposim lîngă podul de piatră ce leagă capătul Dămăroaiei cu Băneasa. Dincoace de pod erau muncitorii și ostașii noștri, dincolo trupele hitleriste. Răpăiau armele, în văzduh șuierau și țiuiau gloanțele.

Hitleriștii au pus în bătaie aruncătoarele și tunurile întețind și focul armelor automate. Vroiau să intre în București cu orice preț. Dar tranșeele noastre rezistau pe malul Dămăroaiei potopit de gloanțe și proiectile.

Lupta s-a înverșunat din ce în ce. Subunitățile de hitleriști au pornit la atac sub protecția unor tanchete. Malul Dămăroaiei fu răscolit de obuze. O parte a formațiunilor de luptă patriotice și a ostașilor trebuiau să-și schimbe poziția, trecînd în lanul de porumb din spate.

În clipele de răscruce se nasc marile hotăriri. O mînă de muncitori și de ostași au cerut atunci să rămînă pe loc, să continue apărarea podului pînă la sosirea forțelor proaspete din oraș. Și au rămas. Din păcate nu se cunoaște decît numele unui singur ostaș, dintre aceștia. Al caporalului Costică Marin. Un tovarăș din Dămăroaia, martor la tot ce a fost în acele zile, povestea că acest caporal era mic de stat, negricios și numai inimă. „Costică Marin, mic de stat, negricios și numai inimă" — cît de puțin se cunoaște din biografia lui și cît de mult totuși : el a fost erou, el a fost un adevărat ostaș !

În frunte cu el, micul detașament de muncitori și soldați a respins atac după atac.

Malul a fost brăzdat de explozii, gîrla clocotea răscolită de obuze — micul detașament rezista. Hitleriștii nu trebuiau să facă niciun pas înainte spre Bucureștiul eliberat ; știau muncitorii și ostașii că acolo în spatele lor marele oraș răsufla ușurat, își aduna puterile, că sute și mii din fiii săi își coseau brasarda tricoloră — dragul semn al formațiunilor patriotice organizate și conduse de partid.

...Hitleriștii au dezlănțuit un aprig foc de artilerie. Țărmul nostru rezista, răspunzînd cu foc atunci cînd dușmanul credea că a pustiit totul din calea sa.

Apoi au tras cu furie aruncătoarele hitleriste. Costică Marin și ai săi rezistau. Gîndul la Bucureștiul insurecției, gîndul că undeva, dincoace de Iași, veneau victorioase, eliberatoare, trupele sovietice, le-a dat puteri înzecite.

Apoi au pornit la atac, din nou și din nou, tanchetele inamicului. De dincoace le întîmpinau grenadele. Le întîmpinau tenacitatea și îndîrjirea.

Au pierit cu toții acești muncitori și soldați, dar podul de piatră n-a fost trecut de hitleriști. În locul fiecărui luptător căzut au venit zeci de muncitori și soldați. Veneau de la Vulcan, de pe băncile școlii militare, de la Lemaître, de la regimentele garnizoanei București.

...Ba nu, totuși hitleriștii au trecut podul de piatră și au intrat chiar în București... dar nu cum visaseră, ci cu totul altfel : mergeau în coloane lungi, fără centuri, cu mîinile ridicate, ca prizonieri escortați de muncitorii și ostașii noștri.

Urmele tranșeelor pe care Costică Marin și oamenii săi le-au apărat pînă la ultima picătură de sînge se văd și astăzi. Acum pe ele se așterne covorul arămiu al frunzelor de toamnă. Și dinspre marele oraș răzbat pînă aici sirenele fabricilor socialiste, freamătul șantierelor, glasul vesel al vieții libere.

Deunăzi a trecut pe acolo un grup de ostași. Le spunea ofițerul: ...În acele zile ale insurecției se năștea armata noastră populară.

Lt. colonel L. TARCO

DIN SUMAR:

- FRIDTJOF NANSEN
- PIESE PE CARE LE VOM VEDEA
- SAPTAMINA PE ECRANE
- COLABOREAZA CITITORII
- Mica bibliotecă MAGAZIN
- *Gingivita* *Schiță de Karel Capek*
- ECOURI CINEMATOGRAFICE
- Figuri de mari sportivi sovietici
- GIMNASTICA
- *UMOR*
- MODA

DE LA HECNĂ LA TURBOBUR ȘI MAI DEPARTE...

Încă înainte să urci cele cîteva trepte care dau în sălile Muzeului republican al petrolului, privirea îți este atrasă de mai multe standuri amenajate în aer liber. Aici face de fapt cunoștință vizitatorul cu începuturile industriei petroliere românești, cu uneltele de muncă și mijloacele

...pentru ca într-un stand exterior, vizitatorul să găsească o hecnă adevărată, adusă de la Buștenari.

tehnice utilizate de-a lungul anilor în această importantă ramură extractivă.

Chiar în față se află, în mărime naturală, o hecnă, una din primele instalații cu ajutorul căreia s-a extras țițeiul înainte cu 100 de ani. Nu este vorba de o machetă, ci de o hecnă adevărată adusă de la Buștenari, căreia i s-au reconstituit numai anumite părți de lemn care nu au rezistat trecerii vremii. Nu-i lipsește decît calul, care în urmă cu un veac punea în mișcare întreaga instalație. Alte unelte și instalații folosite de-a lungul anilor

MIHAIL SADOVEANU

Mihail Sadoveanu a închis ochii săi albaștri și a plecat dintre noi, pentru totdeauna. Astfel, în ziua de 19 octombrie 1961, literatura și cultura română au avut de înregistrat o grea pierdere.

Urma să împlinească, peste cîteva zile, optzeci și unu de ani și moartea lui intervine brutal și cu atît mai dureros, tocmai cînd ne pregăteam a-l sărbători și a-i ura încă multă viață îndelungată. Se împliniseră însă șaizeci și cinci de ani de cînd, cu un condei de licean fălticenean, a început cea mai fecundă muncă pomenită vreodată de litera și cuvîntul românesc, ridicate prin forța lui, la o strălucire necunoscută și inimitabilă. Socoteala mai susfăcută, a anilor săi de muncă literară, este de o expresivitate care merge pînă la zi, ceas și secundă : într-adevăr, Sadoveanu a murit cu condeiul în mînă, aplecat asupra unui caiet de însemnări și ultima bătaie de inimă, ultima clipire a ochilor, ultimul gest, au coincis cu ultima literă scrisă. Simplu, sublim, și cît de simbolic !...

Opera lui Mihail Sadoveanu este imensă, bibliografia ei depășește cu mult sute de titluri, și fiecare este titlul unei opere mari. La douăzeci de ani scria „Un țipăt", la cincizeci „Baltagul" și „Frații Jderi", iar între șaizeci și cinci și optzeci, „Mitrea Cocor" și „Nicoară Potcoavă". Iată dovezi de unitate și de maturitate creatoare, care unesc vîrsta adolescentă cu vîrsta patriarhală. Între acestea, a scris Hanul Ancuței și Cocostîrcul albastru, Zodia Cancerului și Ochi de urs, Dumbrava minunată și Locul unde nu s-a întîmplat nimic, Venea o moară pe Siret și Amintirile căprarului Gheorghiță, Amintirile lui Neculai Manea și Bordeienii, Duduia Margareta și Floare ofilită, Țara de dincolo de negură și Neamul Șoimărețtilor, Soarele în baltă și Cazul Eugeniței Costea sau Aventurile Șahului. Sînt aici vreo douăzeci de titluri, culese la întîmplare dintr-o bibliografie înscrisă numai în memorie și am impresia că am zmuls douăzeci de copaci dintr-o pădure fără margini : iată dovezi de fecunditate impresio-

nantă, de forță a creației, care pe bună dreptate a putut fi asemănată cu a naturii, în ritmurile ei egale și invincibile, și nici nu putea fi asemănată cu altceva.

Totuși, măreția operei lui Sadoveanu stă în ansamblu, într-un ansamblu grandios și omogen, rezultat din unitatea de idei generatoare și de ideal artistic. Sadoveanu a născut să zugrăvească viața poporului și să închine poporului, suferințelor, luptelor și speranțelor sale, întreaga

Radu POPESCU

• *(Continuare în pag. 2-a)*

Mihail Sadoveanu

(Urmare din pag. 1-a)

lui putere de creație. Acest adînc, vast și neclintit substrat democratic și patriotic al efortului și al idealului, a dat operei sale această unitate și măreție monumentală, și lui se datorește faptul că ea a ajuns să acopere și să se confunde cu însăși ființa poporului nostru și cu însăși înfățișarea patriei. Cînd spunem, și nu de azi, Mihail Sadoveanu, nouă nu ne vin în minte anumite opere, un titlu sau o înșiruire de titluri, ci o enciclopedie a vieții populare și o imagine plastică, fizică, a patriei noastre, cum altele nu avem pînă în ziua de azi, cel puțin pentru epoca istorică a Rominiei feudale și burghezo-moșierești. Cu o intuiție realistă, Sadoveanu a înțeles că secretul, că adevărul vieții istorice a poporului romîn a fost antagonismul iobag-moșier, exploatat-exploatator, și pe acesta l-a pus în centrul operei sale, oricare ar fi fost momentul, episodul sau fantasma, în jurul acestuia a polarizat și zugrăvirea secolelor trecute și pictura savantă, dulce, minuțioasă, vie, a naturii, și cuvîntul, vorbirea, stilul extraordinar al operei sale. Condus de ideea fundamentală a unei lupte a asupriților împotriva asupritorilor, și de convingerea unei victorii a dreptății celor dintîi, asupra ticăloșiei celor din urmă, el a izbutit mai ales ca nimeni altul să desprindă și să înfiripe și să-l facă granitic, chipul poporului romîn, cu toate darurile sale minunate, care nu așteptau decît clipa unei descătușări pentru a se revărsa în creațiuni minunate de civilizație și cultură socialistă.

Astfel, Mihail Sadoveanu a putut crea o operă de proporții colosale, patriotică. O adevărată operă națională...

Cu toate că făcea parte din generația cea mai bătrînă a frontului literar, Mihail Sadoveanu a fost unul din primii și cei mai pasionați participanți, cu condeiul, ca și cu armele muncii cetățenești, la opera istorică începută, sub conducerea Partidului, odată cu eliberarea Patriei noastre. El a dat exemplul scriitorului militant și al cetățeanului luptător sub steagul victoriei socialiste, pe care o întrevăzuse în ochii tuturor eroilor săi, și o dorise cu sufletul lui multisecular.

Deputat în Marea Adunare Națională, vice președinte al Prezidiului Marii Adunări Naționale, președinte al Comitetului Național pentru Apărarea Păcii din R.P.R., vice președinte al Prezidiului Academiei R.P.R., președinte al Uniunii Scriitorilor, distins cu înalte ordine, purtător al înaltului titlu de Erou al Muncii Socialiste, distins cu medalia de aur a Consiliului Mondial al Păcii, purtător al Premiului internațional „Lenin" pentru întărirea păcii între popoare. Iată recunoașteri ale meritelor sale de om de cultură și cetățean.

Autorul lui Mitrea Cocor, făcînd parte dintr-o generație care și-a petrecut cea mai mare parte a vieții sub un regim detestat, a avut fericirea de a simți născîndu-se o armonie, dintru început deplină, între setea de dreptate, de omenie, de eliberare a nesecatelor posibilități ale sufletului popular, dintru început prezente în spiritul său, și regimul construirii socialismului, care l-a îmbrățișat și onorat.

E mult, e foarte mult să închizi ochii liniștit, mulțumit și bucuros că soarta poporului tău, căruia i-ai închinat opera vieții, e pe drumul luminii și al fericirii! Aceasta a fost poate răsplata cea mai substanțială a ultimei clipe de viață a lui Mihail Sadoveanu. Și gîndul acesta aduce, parcă o mică alinare, în marea durere pe care ne-o provoacă moartea lui!

Radu POPESCU

De la „Movila Tătarului" la „Movila Podgoriilor"

Lîngă Costești, pe valea Teleormanului, se află o ridicătură de teren de forma unei căciuli uriașe. Locuitorii din comunele vecine o numesc „Movila Tătarului". De cînd este acolo și cum a apărut, nimeni nu știe. Pe seama ei circulă mai multe povești. Unii spun că a fost ridicată pentru a servi ca punct de observație. Alții au auzit din bătrîni că aici ar fi murit un comandant de seamă al tătarilor și — după un obicei oriental — fiecare ostaș a aruncat pe mormîntul lui cîte un pumn de pămînt. Astfel s-ar fi înălțat această movilă. Dar asta nu prezintă nici o importanță pentru cititor. Mai interesant este faptul că vreme de mulți ani pe Movila Tătarului, pe dealurile Teleormanului, la fel ca și pe celelalte dealuri ale Argeșului, Oltului, Vedea, Plapcea și pe altele nu creșteau decît mărăcini.

Astăzi însă, cînd oamenii muncii sînt stăpîni pe toate bogățiile țării, aceste dealuri au început să-și schimbe înfățișarea. Se schimbă și peisajul Movilei Tătarului. Cu cîtva timp în urmă, aici s-a oprit o mașină. Din ea au coborît mai mulți oameni care s-au urcat pe movilă, pe dealurile Teleormanului, și au făcut unele măsurători. Peste cîteva zile au apărut echipe de muncitori cu lopeți și tîrnăcoape și au început să sape. Apoi s-a trecut la plantări.

Pe dealurile Teleormanului, în punctul Movila Tătarului s-au plantat 50 de hectare cu vie, 50 de hectare cu viță pentru port-altoi, iar pe suprafața de 42 de hectare s-a înființat o pepinieră cu diferite specii de pomi. Arborii și arbuștii au crescut repede. Și iată că au prins a se culege primele roade. În anul 1960 s-au livrat din pepinieră 50.000 de puieți de pomi care au adus un beneficiu de 180.000 de lei, iar în toamna aceasta se vor mai livra 300.000 de puieți de pomi care vor aduce un venit de peste 700.000 de lei.

Din plantația de vie port-altoi se vor valorifica în această toamnă circa un milion de coarde pentru plantat. În 1962, cînd va începe să producă din plin, se vor livra 7.500.000 de coarde. Pînă în 1965 se vor recupera cheltuielile, iar după aceea plantația va aduce beneficii în valoare de 7—800.000 de lei anual. Prima producție a dat și o parte din via plantată pentru struguri de masă și vin. În anul 1962 va rodi din plin.

Dar acesta este numai începutul. Comitetul executiv al sfatului popular raional Costești, care coordonează munca complexului pomi-viticol, a prevăzut un bogat plan de dezvoltare pentru plantația de vie. În anul 1962 se vor mai pune circa 100 de hectare, iar în viitorii ani se prevede să se ajungă la o suprafață de 5 — 600 hectare cu vie.

Plantatul viei pe dealuri în terase nu este un lucru ușor. Lucrările se fac totuși repede, sprnic. Pentru a se asigura un vin de calitate s-a început construcția unei crame sistem tunel cu o capacitate de 800 de vagoane. Crama este amplasată sub dealul Teleormanului, la o adîncime de 20 de metri și va fi construită pe lungime de 800 de metri, cu mai multe ramificații. Aici vinurile Fetească, Riesling, Pinot gris, Cabernet și altele își vor păstra în toate anotimpurile o temperatură constantă și un gust plăcut.

Astăzi, de cîte ori pomenesc de aceste locuri, oamenii de aici îndată ce pronunță „Movila Tătarului", adaugă: e „Movila Podgoriilor". O completare plină de semnificații.

Florea CEAUȘESCU

Un îndreptar de literatură universală

Literatura mondială a dat, în decursul secolelor, o imensitate de opere care cu greu ar putea fi enumerate. In ajutorul nostru ne vine îndreptarul de curînd editat de Biblioteca unională de stat pentru literatură străină din U.R.S.S. „Lucrări de bază ale literaturii universale". Primul volum cuprinde literatura din țările din Europa și America, din cele mai vechi timpuri, pînă la cel de-al doilea război mondial. Următorul volum, consacrat literaturii țărilor răsăritene, va apare mai tîrziu. Un colectiv mare de autori a adunat și a făcut adnotații la 600 de lucrări a peste 340 de scriitori din 36 de țări din cele două continente. Volumul este însoțit de note pentru fiecare autor și lucrările sale, cu bibliografia criticii literare în rusă și limbi străine, iar, la sfîrșit, o bibliografie de caracter general. In ea sînt cuprinse operele clasicilor marxism-leninismului pe problemele literaturii, hotărîrile partidului și ale guvernului, declarații ale scriitorilor ruși, indexurile principale ruse și străine, precum și lucrări de istorie a literaturii străine, antologii și culegeri de texte. In afară de aceasta este dată o bibliografie separată pentru fiecare literatură națională. De mare ajutor pentru acei care se interesează de dezvoltarea literaturii mondiale, volumul întocmit pentru un cerc cît mai mare de cititori este o lucrare pe cît de interesantă, pe atît de utilă și completă.

O călătorie pe toate meridianele

În dimineața zilei de 23 septembrie 1961, la poarta Grădinii Botanice din Cluj s-a oprit o femeie îmbrăcată ardelenește, cu obrazul tînăr, îmbujorat de emoție.

— Vreau să vorbesc cu tovarășul director Eugen Ghișa — s-a adresat ea portarului.

— În ce problemă? — a întrebat acesta, profesional.

— Știu eu... cred că într-una de-a dumneavoastră, de botanică, a îngăimat femeia, roșind și mai mult sub basmaua înflorată.

Și cu toată mirarea portarului, peste un sfert de ceas femeia punea pe biroul directorului trei fructe dintre cele mai ciudate. Forma lunguiață, parfumul și gustul lor deosebit, totul amintea de savuroasele banane. Cercetătorii Grădinii Botanice au fost însă de altă părere. Ei au stabilit că presupusele banane sînt fructele unei plante sudice din neamul abanosului, denumită științific Diospiros.

— Avem și noi un exemplar din această plantă, s-a mirat directorul, dar ea e încă departe de a rodi.

Cum a ajuns acest Diospiros în grădina Mariei Rip, din comuna Vînt, cine l-a sădit, cînd și cum l-a îngrijit, în ce sol a crescut?... toate acestea au devenit în prezent tot atîtea pasionante probleme de cercetat pentru colectivul Grădinii Botanice din Cluj.

Victoria amazonica, plantă originară din America tropicală ale cărei frunze suportă o greutate pînă la 40 kg.

Cît de surprinzătoare ar părea întîmplarea de mai sus, ea nu este însă unică. Oameni simpli, din tot cuprinsul regiunii și uneori chiar de mai departe, vin deseori cu fructe sau plante rare pe care socotesc de cuviință să le semnaleze specialiștilor de aici.

★

O mare atracție exercită acest muzeu viu asupra publicului. Din aprilie și pînă în prezent, el a fost vizitat de peste 200.000 de oameni. Lucrul nu e cîtuși de puțin de mirare. La tot pasul întîlnești aici cele mai interesante plante, te încîntă priveliștea unui colț fermecător. Încă de la intrare, privirile vizitatorilor sînt atrase spre secția ornamentală, unde sînt cultivate plante decorative, unele foarte comune pentru țara noastră: zorele, circiumărese, busuioc sau maghiran. La mică distanță — sfidînd meridianele geografice — se află grădina japoneză, cu poduri arcuite, lămpioane de piatră și ceainăria cu foișor, așezate toate în decorul natural al plantelor caracteristice Extremului Orient. Dorința de a vizita fiecare ungher îți îndreaptă pașii spre grădina cu plante chinezești adaptate condițiilor climatice de la noi — apoi spre cea cu vegetație specifică stepelor asiatice:

Într-un colț al grădinii, a fost amenajat un adevărat ținut stîncos cu plante din munții Caucaz și Balcani.

Dar mîndria Grădinii Botanice o constituie noul complex de sere, construit în anul 1960. Acesta cuprinde șase construcții moderne cu instalații speciale de ploaie artificială, de lumină și căldură. În sere, o vegetație luxuriantă, pe alocuri cu veritabil aspect de junglă.

Intrăm în sera destinată plantelor acvatice. Principalul punct de atracție aici este Nufărul sau Lotusul din Amazon, o plantă cu frunze imense îndoite în sus, ca un talger de balanță al căror diametru atinge doi metri. O singură frunză suportă greutăți de aproape 40 de kg. Nufărul din Amazon (Victoria amazonica) crește uimitor de repede. Frunzele lui uriașe devin mature numai în cîteva zile. În schimb floarea nufărului trăiește o singură zi, interval suficient însă pentru a-și schimba culoarea din alb imaculat la îmbobocire, în roșu închis aproape de scuturare.

Aflăm de la grădinarul șef Petre Arba că adaptarea acestui uriaș al apelor s-a făcut cu multă greutate, după ani de cercetări și studii. În prezent ea se dezvoltă în condiții bune.

★

Un grup de pionieri și-au dat capetele pe spate și admiră bananierul înalt de peste 10 metri, cu frunze lungi de trei metri și fructele atîrnînd ciorchine. Alături, poate fi întîlnit și piperul, altfel decît îl cunoaștem din viața de toate zilele: o liană care urcă pe peretele de sticlă al serei.

Instructivă e și întîlnirea cu Arborele voiajorului. El crește tot atît de înalt ca și bananierul și stringe în teaca fiecărei frunze pînă la 1.500 kg. de apă de ploaie, pe care o oferă cu generozitate călătorilor ce trec deșertul, ținutul său de baștină. Dar să pătrundem mai adînc în această țară a curiozităților. Iată un oaspete din Mexic, Agave americana, o plantă ce înflorește o singură dată în viață, cam la 40 de ani. Și aceasta încă nu-i totul. În momentul înfloririi, din mijlocul buchetului său de frunze crește o tijă florală, care, într-o lună atinge înălțimea de 10—12 m. Floarea ce se deschide la capătul acestei tije este de culoare albă sau galben-verzuie. Ea rămîne înfloriță o lună de zile. După aceea se scutură și piere o dată cu planta.

★

Sînt sute de mii de plante în această vastă grădină și fiecare cere o îngrijire specială. Trebuie urmărită și rezolvată epoca de însămînțare și creștere, trebuie asigurat solul, căldura, lumina cea mai potrivită pentru fiecare din ele.

Toate acestea cer multă conștiinciozitate și pasiune și colectivul Grădinii Botanice din Cluj dovedește din plin aceste calități...

Ana CRISTEA

FILE DIN ISTORIA INDUSTRIEI PETROLIERE

(Urmare din pag. 1-a)

vizitatorul muzeului se află în fața cîtorva machete executate după cele mai autentice izvoare ale timpului. Macheta unui grup de hecne de la Bușteni și cea a distileriei de petrol din 1857 de la Rîfov, te poartă fără să vrei înapoi, spre acei ani cînd începeau să se scrie primele pagini ale modernei industrii de petrol de astăzi, în vremea cînd focurile nestinse de la Lopătari erau socotite ca un fenomen nemaivăzut și de-a dreptul înfricoșător, cînd se săpau întîiele puțuri de petrol. Stand după stand, fiecare exponat aduce în fața vizitatorului momente dintre cele mai importante ale acestei zbuciumate istorii. Căci exploatarea aurului negru, mare avuție a țării, aduce după sine puternica infiltrare a capitalurilor străine, condiții neomenești de muncă și viață pentru cei care scoteau din adîncuri țițeiul. O fotografie a bordeielor în care locuiau muncitorii petroliști din Mislea, grafice despre creșterea numărului de accidente în muncă, imagini ale sondelor incendiate, sînt tot atîtea documente care acuză pe jefuitorii petrolului romînesc, pentru care în afară de beneficii, cît mai mari beneficii, nimic nu conta. În calea acestei exploatări nemiloase muncitorii petroliști se ridică la luptă și sub conducerea Partidului Comunist din Romînia întreprind mari acțiuni greviste. „Nu vă lăsați jefuiți de direcțiune, nu lăsați ca din munca voastră să vi se fure încă o parte. Singurul mijloc de luptă este greva..." glăsuiește manifestul către muncitorii de la Astra, păstrat cu grije în muzeu.

Încă cîțiva pași prin sălile muzeului, și vizitatorul pătrunde parcă în altă eră. Sînt anii marilor biruințe ale poporului eliberat de exploatare, stăpîn pe soarta lui, pe fabrici și pe sonde. O machetă a instalației de foraj 4-LD, altele prezentînd rafinăriile de la Teleajen și Brazi, vorbesc cu prisosință de drumul pe care îl parcurge în zilele noastre industria petrolieră a țării. Sînt ani în care se pun în valoare noi zone petroliere, în care tehnica nouă pătrunde în toate compartimentele, în care petroliștilor le sînt create condiții tot mai bune de viață și muncă. Este vorba de însăși perioada pe care o parcurgem, cînd în industria noastră petrolieră se folosesc radioizotopii, cînd se pun bazele chimizării țițeiului, marii petrochimii, cînd grija pentru om constituie o preocupare centrală. Au rămas în urmă ca o amintire, nu numai hecna de la sfîrșitul secolului trecut și multe alte instalații care pe drept cuvînt sînt acum bune numai de muzeu, dar în aceeași măsură și condițiile grele în care lucrau înainte vreme petroliștii. De la hecnă la turbobur, o istorie întreagă într-un muzeu. De la hecnă la turbobur, dar și mai departe. Mai departe căci numai la cîțiva kilometri de Ploiești, locul Muzeului republican al petrolului, se forează acum din plin prima sondă cu electroburul...

Tudor GHEORGHIU

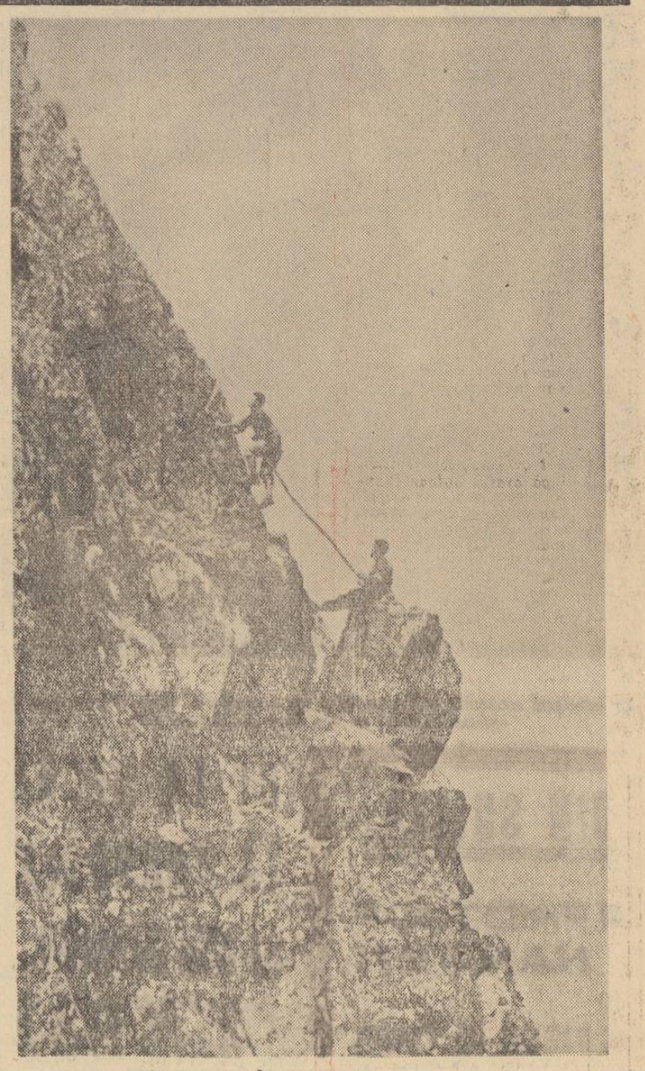

În escaladă.

PREMIERĂ ALPINĂ

Trecerea unei surplombe

Venisem la Cheile Bicazului cu intenția de a întreprinde, alături de colegii mei de echipă, cîteva escalade.

Știam că marile probleme alpine fuseseră rezolvate cu ani în urmă de către alpiniștii clubului Dinamo Brașov, care reușiseră escalada în premieră a unui traseu de maximă dificultate, Gr. 6 B., căruia liderul echipei, maestrul sportului Alexandru Floricioiu, îi dăduse numele de *Fisura Artei* — nume ce simbolizează arta tehnicii alpine aplicată atunci.

Peretele este cunoscut sub numele de *Peretele nordic al Surducului Mare*, Surduc însemnînd horn.

Traseul Fisura Artei urmează linia acestui horn, a cărui înclinație depășește verticala. În partea de sus traseul se orientează către dreapta, înșirînd pe parcurs o serie de surplombe, care spînzură în gol la mare înălțime și care, la prima vedere, par inaccesibile.

Escalada a fost făcută circa 130 m. pe linia firească a traseului, după care alpiniștii l-au părăsit, angajîndu-se în stînga pe un horn îngust, ce sfîrșește la creastă după 80—90 m.

Originalitatea obstacolelor de pe traseu, hornul final foarte îngust și cu posibilități reduse de asigurare, bagajele ce le aveau cu ei cei patru alpiniști de la Dinamo, care au bivuacuat atunci o noapte chiar pe perete, i-au impresionat în mod deosebit.

De atunci, șase echipe au escaladat traseul Fisura Artei și de fiecare dată timpul de parcurs a fost mai scurt.

Prima echipă l-a escaladat în 10 ore, iar cea de-a șasea, Casa Ofițerilor Brașov, în trei ore și patru zeci de minute.

Această ultimă echipă a fost alcătuită din alpiniștii: Cristina Petre și Caracioni Ladislau și despre performanța lor vreau să vă vorbesc în cele ce urmează.

Plouase. Ne aflam în cortul nostru. Aerul era de o puritate absolută și adieri de vînt făceau să se legene copacii pe creste, lăsînd razele lunii ce răsărise să pătrundă pînă jos. Pe drum îi făcusem lui Petre o propunere de escaladă și el fusese de acord. De aceea, eram foarte bine dispuși și, să ne fie iertat, plini de încredere. În plus, eram absolut decîși să răscumpărăm, printr-o ispravă de răsunet, slaba noastră comportare în sezonul alpin din acest an.

Prietenul meu Petre, care devenise liderul corzii, urma să plece la Bușteni, pentru a aduce pitoane, după care urma să încercăm amîndoi ceea ce nu a putut realiza Floricioiu: escaladarea Traseului Fisura Artei pe fisura directă.

Petre s-a înapoiat după două zile și a aderat la programul meu. Trebuia să cărăm la baza peretelui întregul material necesar escaladei, după care a doua zi în zori, să-l transportăm pe traseu, lăsîndu-l în punctul unde începea escalada noastră în premieră. Pentru a evita un bivuac în perete, hotărîsem să ieșim la creastă pe traseul inițial, chiar în ziua aceia, iar a doua zi, fără bagaje, să întreprindem o ascensiune rapidă pînă în punctul unde aveam materialele, iar de aci, pe traseul vizat de noi, la creastă.

Acest program vă poate da o idee despre încrederea ce o avem în noi și despre entuziasmul și puterile noastre încă intacte.

Încrederea se zdruncină!

În ziua escaladei, un dubiu sau mai bine zis o tentație, ne-a oprit la baza peretelui, îndemnîndu-ne să luăm cu noi tot materialul și să încercăm parcurgerea în premieră a traseului vizat. Făceam acest lucru și de frica vremii, care de cîteva zile devenise instabilă.

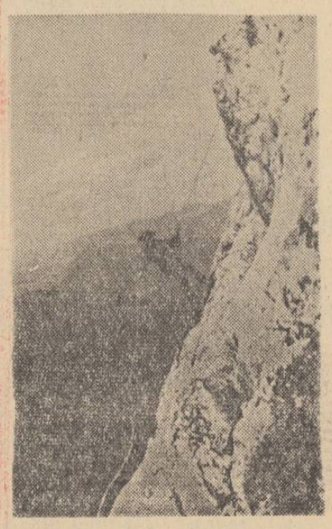

De pe viriurile cu pereții abrupți, coborîrile se fac cu ajutorul frînghiei. Iată o coborîre în rapel.

De ce să nu facem noi, dintr-o dată, tura pe care o doream? Dar ora nu era prea tîrzie? Ce contează! Ș-apoi, ora șase dimineața este tîrzie numai pentru alpiniști, dar pentru viața cotidiană este matinală.

Acestea erau gîndurile ce ne frămîntau cînd ne legam frînghiile de mijloc, în vederea escaladei.

La orele 10 nu ajunsesem decît la punctul unde bivuacaseră alpiniștii de la Dinamo. Bagajele noastre, reduse la strictul necesar, erau foarte grele și ne incomodau la înaintare.

Nimic nu ne mai părea favorabil. Peretele, cu obstacolele lui dure, părea tot mai înalt, semnele de timp urît se înmulțeau pe cerul care fusese atît de pur dimineața, inventarul prea tardiv al proviziilor noastre ne-a arătat insuficiența lor, în fine nu ne mai era permisă nici o iluzie despre înclinarea peretului pe care urma să-l escaladăm și despre obstacolele și mai înfricoșetoare ale fisurei care trebuia să ne conducă la vîrf.

Cu toate acestea, nu se punea problema unei retrageri și nici aceea a unei modificări a itinerarului.

Trebuie totuși făcută o mărturisire: resimțeam o teamă ascunsă, care odată cu baterea primului piton, s-a spulberat.

Petre se cățăra ca o pisică, uneori se întorcea să bată pitoane în urmă, spunînd că-mi vor folosi mie, la înaintare.

Treaba mergea bine și se părea că, în ciuda aparențelor nefaste, norocul ne surîde. În plus, o palidă rază de soare ne întărea optimismul.

Prima parte a traseului era primitoare, iar pitoanele bătute în fisuri sunau cristalin, îndu-ne o suplimentară senzație de siguranță.

Timp de două ore am executat gesturile monotone ale alpinistului cu rolul de secund, manevrînd corzile, răspunzînd la comenzi, trimițînd diferitele pitoane pe rebșnur.

La o comandă scurtă începusem să urc și, obosit, cu gura uscată și plină de țărîna ce curgea pretutindeni din fisuri, înaintam pînă lîngă tovarășul meu, care pe măsură ce urca prindea parcă mai multe puteri...

Sîntem acum într-o grotă. Petre urcă frontal o surplombă și apoi, pe buza ei, se abate spre dreapta, dispărînd undeva pe imensa față a peretelui ce se înalță înfricoșetoare deasupra capului meu. A dispărut și nu l-am mai văzut decît după trei ore. Trei ore lungi, în care timp îi auzeam numai comenzile, respirația și zgomotul făcut de ciocan, cînd bătea pitoanele. Uneori îl auzeam vorbind singur și atunci știam că este în mare încurcătură.

În grotă, singur, stringeam frînghiile atît de tare în mîini, încît după o vreme mi-au amorțit. Trezit ca dintr-o halucinație, îmi puneam întrebarea: de ce le strîng oare?

La 80 metri sub creastă

Era intensitatea momentului pe care îl trăiam și pe care mi-o transmitea tovarășul meu, deschizătorul drumului, simțeam poate aceiași senzație pe care o simte șoferul care stă în automobilul condus de altul.

Sîntem la 80 m. sub creastă. „Afară" plouă torențial. Noi lucrăm nederanjați, peretele fiind în acest punct complet surplombat. Petre spînzură în frînghii deasupra mea și-i văd mîinile cum rătăcesc pe suprafața netedă a stîncii, cu insistența penibilă a unei mîini de orb care caută un punct de sprijin. Cîștigă totuși înălțime, urmînd linia oblică și surplombantă a fisurii ce se deschide tot mai largă în fața lui.

În încordarea de maximă tensiune pe care o trăiam, tresar speriat de șuierătura ca de glonț a unui obiect care trece pe lîngă mine. Acest lucru se repetă și, spre groaza mea, constat că de la această creastă cineva se distra aruncînd trunchiuri subțiri de copaci uscați. Strigătele noastre probabil că i-au atras atenția și căderile au încetat.

Nu pot spune că momentele prin care am trecut au fost dintre cele mai plăcute...

Penultima lungime de coardă este o mare încercare pentru noi. După trecerea unor spărturi ascuțite, Petre s-a lăsat ușor către dreapta, evitînd astfel o surplombă mică. Ceea ce ne aștepta mai sus întrecea toate temerile noastre și spulbera complet speranțele unei victorii.

De la regrupare el înaintase 30 m. și ajunsese la circa 10 m. de punctul unde se putea bănui o mică platformă. Un jghiab vertical și plin cu bolovani instabili, amenința să se prăbușească peste noi, fețele lui netede între maluri, nu ofereau nici cea mai mică posibilitate de sprijin pentru mîini.

Centimetru cu centimetru — tot mai sus

O retragere din acest punct echivala cu nebunia, iar ieșirea din această capcană, cu un act de mare curaj. Nu mai rămînea nici o alternativă: așa că Petre se angajă la treabă, rămînînd pe verticala acestui jghiab.

Abia suii cîțiva metri și dispăru, înghițit de deschiderea dintre pereți. Lupta începuse și rezultatul trebuia să fie unul singur: victoria.

Încetișor, centimetru cu centimetru, coarda se ridica, în timp ce bucăți de stîncă se desprindeau fluierînd prin fața mea. Citeodată, coarda se imobiliza și atunci, cu respirația întretăiată, mă sprijineam și mai tare în prize, gata să parez o cădere.

Așteptarea chinuitoare se prelungea. Ce era mai sus? Încercam să ghicesc, după ezitările și avansul corzilor, natura și valoarea obstacolelor întîlnite.

În fine, n-am putut să mă mai abțin de a pune clasicele întrebări, atît de exasperante: „E bine? Merge?..."

Am primit un răspuns răgușit, rostit din fugă și întretăiat de respirație. „E prost". Apoi, s-a făcut iarăși liniște...

Între noi corzile erau întinse la maximum 40 m. Am comunicat aceasta și ca răspuns am auzit din nou același glas obosit spunînd: „Gata".

Petre ajunsese pe platforma de regrupare, deci era în siguranță; era aproape de creastă, aproape de sfîrșitul acestei escalade, pe care o dorisem atît de mult în ultimele ore...

Victorie!

Bucuria succesului m-a făcut să urc obstacolele acestui pasaj într-un ritm susținut, dar epuizant. De aci pînă la creastă mai erau circa 50 m.

Pe măsură ce urcăm, traseul își pierde din asperitate și curînd linia crestei se profilează deasupra noastră.

Așteptam cu nerăbdare momentul dezlegării din frînghie, care înseamnă pentru alpiniști sfîrșitul escaladei.

Pentru noi aceasta însemna cucerirea celui mai greu traseu din regiune, a cărui dificultate este de gradul 6 B.

Am strîns frînghiile pe întuneric, coborînd apoi coastele muntelui îmbibate de ploaia care căzuse.

Tîrziu, către orele 21, după 17 ore de escaladă grea, am ajuns la bagajele noastre, lăsate la baza peretelui, unde am găsit dulciuri și apă de băut.

Ce bună este apa după un asemenea efort!

Emilian CRISTEA
din asociația sportivă „Casa Ofițerilor Brașov"

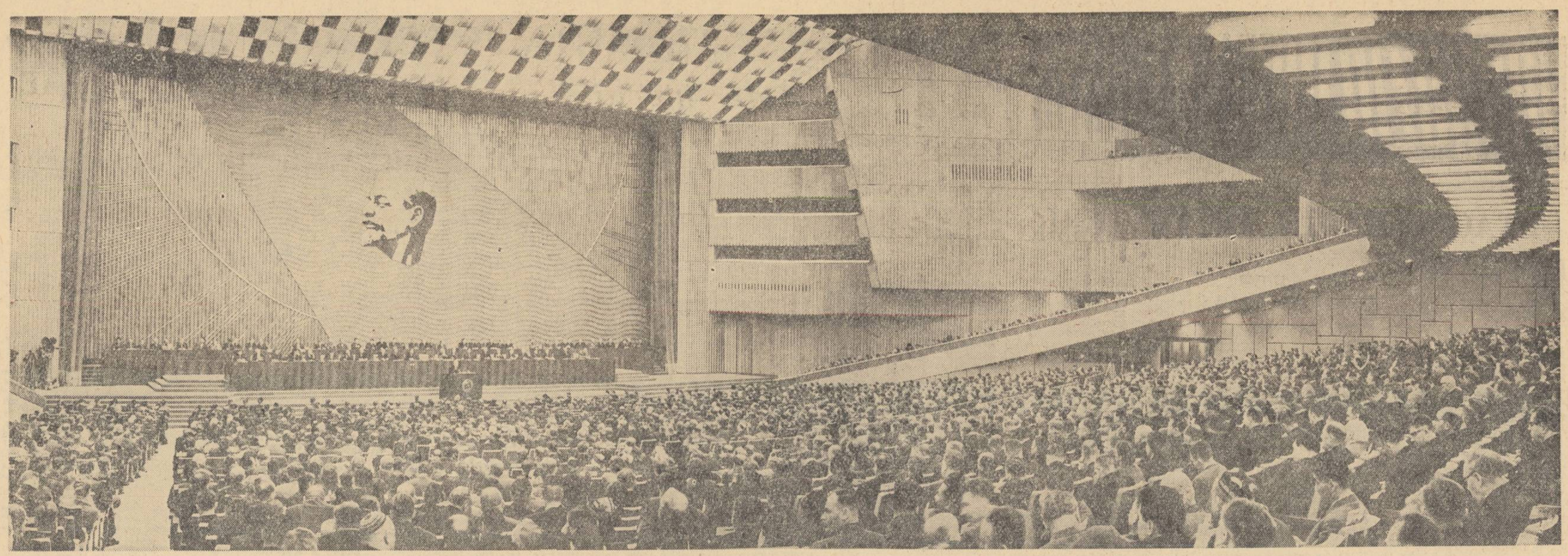

Noul Palat al Congreselor din Kremlin în care se desfășoară lucrările celui de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S.

DE PRETUTINDENI

PRIMUL dicționar al limbii parților a fost alcătuit de un colectiv de istorici sovietici. Oamenii de știință Jakonov și Lifșiț au descifrat și comentat peste 2.000 de documente din așa numita „Arhivă partă". Arhiva descoperită în ruinele orașului Nisa, în Turkmenia, datează probabil din primul secol înaintea erei noastre.

●

AUTENTICITATEA craniului lui Friedrich Schiller — craniu descoperit în anul 1826 la Weimar — a fost confirmată prin studiile antropologului sovietic prof. Gherasimov, de la Institutul de Etnografie al Academiei de Științe a U.R.S.S. Aplicînd cunoscuta sa metodă de reconstituire, care se bazează pe anatomia detaliată craniană, savantul sovietic a identificat craniul a cărui autenticitate a fost pusă în discuție de numeroși specialiști. Pe baza datelor anatomice obținute se va întocmi, la Moscova, un „portret documentar" al marelui poet german.

●

CU OCAZIA unor săpături arheologice efectuate lîngă orașul bulgar Plovdiv, în antichitate Philippopolis, a fost descoperit un stadion roman, unde au avut loc întreceri sportive cu aproximativ 1700 de ani în urmă.

●

ARHEOLOGI sovietici au descoperit pe malul strîmtorii Behring numeroase morminte ale eschimoșilor, datînd din primele secole ale erei noastre. 18 morminte cuprind sculpturi deosebit de valoroase, amulete, capete de harpune ornamentate, ace din oase și cuțite.

●

18 TĂRI cumpără în prezent izotopi, surse de radiații alfa, beta și gama și echipamentul necesar manipulării lor de la magazinul „Izotopi" din Moscova. În cursul ultimilor trei ani volumul exportului s-a triplat și continuă să crească mereu. Reprezentanții comerciali ai țărilor cumpărătoare (Anglia, S.U.A., R.D.G., Franța, Grecia, Indonezia, Italia etc.), li se proiectează și filme care înfățișează forța fabuloasă a atomului, folosit de U.R.S.S. în medicină și industrie.

●

LA KIEV s-a observat zborul unui bolid de o strălucire excepțională, care a umbrit prin lumina sa strălucirea Lunii. În prezent, un colectiv al comitetului pentru meteoriți de pe lîngă Academia de Științe a R.S.S. Ucrainene caută urme ale eventualei căderi a acestui corp ceresc. Academia de Științe a R.S.S. Ucrainene are una din cele mai bogate colecții de meteoriți din Europa. Dintre cele 110 exemplare ale colecției 33 s-au găsit pe teritoriul republicii.

●

În U.R.S.S. se tipărește în fiecare minut 7.500 cărți. În anul 1956, de pildă, Uniunea Sovietică a publicat tot atîtea cărți cît S.U.A., Anglia, Franța și R.F.G., toate la un loc (1.107.000.000 exemplare). Anul trecut, în U.R.S.S. au fost editate 1.240.000.000 exemplare.

●

ÎN STATUL Goias din Brazilia trăiesc albine cu totul neobișnuite. Nu au ac și produc o miere acră.

PE MAGISTRALA COMUNISMULUI

(Urmare din pag. 1-a)

păşeşte spre noi culmi — culmile comunismului.

Culmile comunismului pe care le apropie cu fiecare zi comuniştii, cea mai mare forţă creatoare, forţa care transformă şi înnobilează lumea, vor deveni accesibile nu numai unui mănunchi restrîns de oameni, ca în utopiile unor gînditori umanişti, ci maselor poporului de 220.000.000, iar mai devreme, sau mai tîrziu, întregii omeniri.

Cît umanitate, cît grijă pentru soarta fiecărui om, se desprinde din fiecare rînd al acestor documente epocale. Tovarăşul Hruşciov spunea că partidul comuniştilor declară solemn în faţa umanităţii că drumul principal al politicii sale externe nu este numai preîntîmpinarea războiului mondial, dar şi eliminarea acestuia pentru totdeauna din viaţa societăţii, chiar în timpul generaţiei noastre.

Nu putem să nu legăm această declaraţie solemnă de un alt pasaj al raportului cu privire la proiectul de Program, în care se arată cît a suferit omenirea de pe urma războaielor numai în veacul în care trăim. Cheltuielile de război şi de pregătire a războiului între anii 1900—1953 s-au ridicat în lumea întreagă la cifra, pe drept cuvînt astronomică, de peste 4 trilioane dolari. Cu banii aceştia s-ar fi putut hrăni gratuit cu pîine, timp de jumătate de veac, toată populaţia planetei noastre, s-ar fi putut construi locuinţe confortabile pentru 500.000.000 familii, adică pentru două treimi din populaţia pămîntului. În prezent — arată tovarăşul Hruşciov — imperialismul sileşte omenirea să cheltuiască anual în scopuri militare cel puţin 100 miliarde dolari.

Dacă numai 20 la sută din această sumă ar fi folosită anual pentru ajutorarea ţărilor slab dezvoltate, vreme de 25 de ani, s-ar putea construi centrale electrice cu o putere de 230.000.000 kW, uzine siderurgice care să topească anual 185.000.000 tone de oţel, s-ar putea iriga peste 100.000.000 hectare de pămînt.

Orînduirii care a adus omenirii calamităţile pustiitoare ale atîtor războaie, comunismul îi opune societatea în care războaiele vor deveni o amintire dureroasă.

Comparînd harta politică din 1919 a lumii cu cea din zilele noastre, Nikita Sergheevici Hruşciov spunea că în acest răstimp s-a deschis magistrala principală pe care merge omenirea — socialismul. Urmînd legile dezvoltării istorice, omenirea va ajunge pe vasta magistrală pe care păşeşte astăzi poporul sovietic — magistrala comunismului.

B. BUZILA

Octombrie 1961

Documente de excepţională însemnătate

Raportul de activitate al C.C. al P.C.U.S. prezentat de tovarăşul N. S. Hruşciov la cel de-al XXII-lea Congres al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, este un document de excepţională însemnătate internaţională. Bazat pe o profundă analiză a celor mai arzătoare probleme ale contemporaneităţii, străbătut de sufiul puternic al marxismului creator, acest document are o imensă valoare teoretică şi practică pentru cauza construcţiei comunismului în U.R.S.S., pentru dezvoltarea sistemului mondial socialist, pentru mişcarea comunistă şi muncitorească internaţională, pentru forţele păcii şi progresului din lumea întreagă. El reflectă în mod strălucit justeţea liniei generale, înalta principialitate a Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, a Comitetului său Central leninist, în frunte cu tovarăşul N. S. Hruşciov.

Raportul cuprinde următoarele capitole şi subcapitole :

I. SITUAŢIA MONDIALĂ CONTEMPORANĂ ŞI SITUAŢIA INTERNAŢIONALĂ A UNIUNII SOVIETICE.

1. Creşterea continuă a forţei sistemului socialist, transformarea lui în factorul hotărîtor al dezvoltării mondiale. Întărirea colaborării internaţionale frăţeşti a ţărilor socialiste.

2. Ascuţirea contradicţiilor în ţările capitalismului. Creşterea luptei revoluţionare şi avîntul mişcării de eliberare naţională.

3. Coexistenţa paşnică — linia generală a politicii externe a Uniunii Sovietice. Popoarele — forţa hotărîtoare în lupta pentru pace.

4. Să obţinem rezolvarea problemelor internaţionale pe cale paşnică, să demascăm uneltirile şi manevrele atiţătorilor la război. Să îmbunătăţim relaţiile reciproce dintre state.

★

In cea de-a doua zi a Congresului, tovarăşul N. S. Hruşciov a prezentat raportul „Cu privire la Programul Partidului Comunist al Uniunii Sovietice". In acest strălucit document, de o mare profunzime teoretică, este subliniată însemnătatea istorică a adoptării noului Program al P.C.U.S. şi sînt analizate şi fundamentate multilateral principalele teze şi prevederi ale Programului, de creare a primei societăţi comuniste din istoria omenirii.

Raportul cuprinde următoarele capitole şi subcapitole :

I. VICTORIILE ISTORICE ALE SOCIALISMULUI.

1. Programul leninist a fost transpus în viaţă.

2. Principalele rezultate ale dezvoltării mondiale.

II. COMUNISMUL — ŢELUL MĂREŢ AL PARTIDULUI ŞI POPORULUI.

III. DE LA ECONOMIA SOCIALISTĂ LA ECONOMIA COMUNISTĂ.

1. Crearea bazei tehnice materiale a comunismului.

2. Dezvoltarea agriculturii şi a relaţiilor sociale la sate.

II. INTRAREA UNIUNII SOVIETICE ÎN PERIOADA CONSTRUCŢIEI DESFĂŞURATE A COMUNISMULUI.

1. Lupta pentru creşterea puterii economice a ţării. Planul septenal — etapă importantă în crearea bazei tehnico-materiale a comunismului.

2. Să folosim mai deplin rezervele economiei socialiste, să lichidăm risipa şi lipsa de spirit gospodăresc, să ridicăm prin toate mijloacele productivitatea muncii.

3. O agricultură cu un înalt nivel de dezvoltare-condiţie necesară a construirii comunismului. Valorificarea pămînturilor înţelenite — o măreaţă faptă de eroism a poporului sovietic.

4. Să fie consolidate şi înmulţite succesele în dezvoltarea agriculturii. Să fie satisfăcute mai deplin nevoile de produse agricole ale populaţiei.

5. Creşterea bunăstării poporului. Înflorirea ştiinţei, învăţămîntului, literaturii şi artei.

6. Transformarea relaţiilor sociale socialiste în relaţii comuniste. Dezvoltarea democraţiei sovietice. Socialismul şi libertatea individului.

III. PARTIDUL LENINIST — ORGANIZATORUL LUPTEI PENTRU VICTORIA COMUNISMULUI.

1. Lichidarea urmărilor cultului personalităţii. Dezvoltarea normelor leniniste ale vieţii de partid şi a principiilor leniniste de conducere. Creşterea capacităţii de luptă a partidului.

2. Munca organizatorică a partidului şi educarea cadrelor. Participarea activă a maselor largi la activitatea obştească — cheia spre noi succese.

3. Activitatea ideologică a partidului, întărirea legăturii cu viaţa poporului. Construcţia comunistă şi dezvoltarea teoriei revoluţionare.

★

3. Ridicarea bunăstării poporului şi realizarea celui mai înalt nivel de trai al poporului.

4. Planificarea şi gospodărirea — la nivelul cerinţelor construcţiei comuniste.

IV. DEZVOLTAREA RELAŢIILOR SOCIALE COMUNISTE ŞI FORMAREA OMULUI NOU.

1. Construirea societăţii fără clase în U.R.S.S.

2. De la statul dictaturii proletariatului la statul întregului popor.

3. Apropierea dintre naţiuni şi consolidarea prieteniei între popoare.

4. Educaţia comunistă şi dezvoltarea multilaterală a personalităţii.

V. COMUNISMUL ŞI PROGRESUL OMENIRII.

VI. BILANŢUL DEZBATERII PROIECTULUI DE PROGRAM.

— Aprobarea unanimă de către partid şi popor a proiectului de Program. Completări şi îndreptări aduse proiectului.

VII. PARTIDUL ÎN PERIOADA CONSTRUIRII DESFĂŞURATE A COMUNISMULUI.

Într-o pauză a Congresului : actorul şi regizorul M. Ţariov, pictorul B. Ioganson, solistul Teatrului Mare din Moscova, P. Lisiţian şi regizorul de film S. Gherasimov.

De pe scara avionului, un salut de bun rămas !

UN GLAS DIN COSMOS

Timp de trei zile, locuitorii Capitalei şi ai altor cîteva oraşe din ţară au dat mîna şi au stat de vorbă cu Gherman Titov, cunoscut în lumea întreagă şi sub numele de Cosmonautul nr. 2. Cu toate că uniforma tînărului zburător era de o prospeţime ostăşească, cei care s-au apropiat de el şi-au putut da seama că „pulberea stelară" şi „scama de comete" pe care Cyrano de Bergerac le scutura cu afectaţie de pe faldurile pelerinei şi din dinţii pintenilor săi la întoarcerea din Lună, sînt, într-un anume fel, o realitate. Imaginaţia genială întuieşte multe adevăruri profunde şi exacte, înainte ca ştiinţa să le descopere, să le confirme şi să le pipăie. Natural, trebuie înţeleasă metafora : aşa cum s-a văzut acum, urmele călătoriei interastrale sînt de ordinea moralului, nu a concretului. Omul întors de acolo poartă urme, dar ele sînt de umanitate. Peregrinarea dincolo de gravitaţia şi atmosfera terestră, a scos la suprafaţă şi a ridicat la o forţă şi strălucire extraordinară tocmai ceea ce e mai terestru şi mai omenesc în făptura celui ce a văzut deasupra capului pămîntul învîrtindu-se, rotund şi mic ca o portocală.

Natural, decisivă în această reacţie morală a fost conştiinţa comunistă a eroului. Tot ceea ce a sădit în sufletul unui copil al său comunitatea omenească a celor ce au construit socialismul şi păşesc azi, cu grandioşi paşi, la construirea comunismului, s-a manifestat şi se manifestă în actele şi în gîndurile cosmonautului. Purtător al conştiinţei comuniste, Titov a fost capabil nu numai să îndeplinească o uriaşă misiune tehnico-ştiinţifico-eroică, ci să şi înţeleagă şi să ne transmită anumite adevăruri morale culese din lumea fără margini. Există o muzică a sferelor, un glas al firii, şi Titov, pentru că e un comunist, a ştiut să-l capteze, să-l înţeleagă şi să ni-l transmită. Iată ce a spus el, la despărţirea de noi şi de ţara noastră, iată ce a spus, cu multă şi zguduitoare simplitate : „Privind Pămîntul din Cosmos, vezi că el nu este chiar atît de mare. El este chiar foarte mic. Acest lucru îl spunem acum privindu-l de pe orbita terestră. Închipuiţi-vă însă că omul va zbura spre Venus , spre Marte, pe care noi le vedem acum pe cer ca pe nişte mici stele. La fel apare Pămîntul văzut de pe aceste planete. Aşa că — îţi pui întrebarea — merită oare ca pe o planetă atît de mică, ca pe un petec atît de mic al Universului, să ne certăm, şi cu atît mai mult să ne batem ? După părerea mea nu merită".

Iată o idee, după cum spun, zguduitoare şi plină de un tîlc profund. Mulţi, în lume şi de-a lungul timpurilor, au vorbit despre pămîntul minuscul şi pierdut în haos, despre neînsemnătatea acestui fulg plutitor, despre zădărnicia efortului şi a luptei şi înţelepciunea umilinţii cu braţele încrucişate în „clipa" fulgerătoare care este viaţa şi istoria omenească. Pulvis et umbra — umbre şi fire de praf, iată — spuneau aceia — ce sîntem noi şi pămîntul nostru, faţă de veşnicul infinit ! La ce bun speranţa, la ce bun munca, la ce bun lupta ? Şi chiar, la ce bun viaţa ?... Aşa spuneau, şi se ştie cui foloseau aceste îndemnuri ipocrite la descurajare, la neîncredere, la toate renunţările...

Acum, vine un om sovietic, un om care a săvîrşit o faptă extraordinară, doveditoare a forţei ştiinţifice, economice şi morale a popoarelor sovietice, a socialismului victorios, o forţă care dovedeşte şi celor mai orbi, şi celor mai încăpăţînaţi, şi celor mai răi, că Uniunea Sovietică nu are a se teme de nimic, şi că încrederea ei în forţele omeneşti şi pămînteşti ale omului nu cunoaşte margini. Vine acest om şi spune : Da, pămîntul este mic, da, planeta noastră e abia un „petec" infim al Universului. Nu are nici un rost, nu aduce nici un folos şi nu poate avea nici o justificare morală, să ne batem pe coaja acestei planete, cînd forţelor reunite ale întregii umanităţi le stau în faţă sarcinile măreţe ale afirmării infinite a omului, sarcini printre care cucerirea Cosmosului e numai una ! Aici nu e vorba de renunţare, ci de noi şi mereu reînnoite revendicări spre mai bine ; nu e vorba de zădărnicie, ci de noi eforturi şi de încredere inepuizabilă în creaţiuni folositoare, frumoase şi durabile ; nu e vorba de „Pămînt mic", ci de Om Mare, de om invincibil, capabil să cucerească imensul Cosmos, şi chiar infinitul infinit ! Deci nu e vorba de a nu mai acţiona, ci de a acţiona mai virtos, dar după cum e firesc, raţional şi bine.

Aşa vorbeşte un comunist, un reprezentant al celor mai curajoşi oameni şi al celei mai puternice ţări. El spune că trebuie să trăim în pace, nu într-o pace a ameninţării, a fricii, a zădărniciei şi a nedreptăţii, ci într-o pace a dreptăţii, a raţiunii, a creaţiei, pentru a arăta Cosmosului această necuprinsă alcătuire a celei mai juste armonii, cît de mare poate fi micul Pămînt !

R. P.

La revedere Gherman Titov!

Deşi a trecut aproape o săptămînă de cînd pe aeroportul Băneasa, oaspetele nostru drag, maiorul Gherman Stepanovici Titov ne-a spus „La revedere, tovarăşi !", ecoul vizitei sale e încă puternic. Cei care l-au văzut şi care l-au ascultat (numărul acestora se ridică la sute de mii) îi poartă o amintire de neşters. În adevăr, Gherman Stepanovici a lăsat pretutindeni o vie impresie. În călătoria făcută prin Capitală, în regiunile Ploieşti şi Braşov, mulţimea adunată l-a primit cu flori, cu aclamaţii.

Pe traseul vizitei sale care a măsurat sute de kilometri, l-au întîmpinat oameni veniţi de la mari depărtări. Pe marginea şoselei Bucureşti-Braşov, de exemplu, se aflau adevărate parcuri de motociclete, biciclete, maşini, camioane care au adus cetăţeni dornici să-l salute pe neînfricatul cosmonaut. Deşi vremea era ploioasă, iar vîntul era rece, Gherman Stepanovici a rămas în automobilul deschis. Aşa l-au văzut cetăţenii din Cîmpina, Sinaia.

Cuvintele lui Titov au cucerit pe auditori prin dîrzenia, modestia, optimismul, claritatea lor. Ropote prelungi de aplauze au răsunat şi pe aeroportul Băneasa şi în Sala Palatului R.P.R., şi la rafinăria nr. 1 din Ploieşti, oriunde eroul cosmonaut sovietic a luat cuvîntul.

Manifestaţia călduroasă ce i s-a făcut a însemnat în acelaş timp şi o manifestaţie de caldă prietenie faţă de poporul sovietic, dragoste şi stimă pentru partidul creat de marele Lenin care conduce poporul sovietic pe calea luminoasă a comunismului.

Recent, ziarele au publicat o notă de mulţumire adresată de Ambasada U.R.S.S. din R.P.R. pentru scrisorile adresate cu ocazia sosirii lui Gherman Stepanovici Titov de colectivele întreprinderilor, instituţiilor, organizaţiilor şi de cetăţeni din ţara noastră. Sînt scrisori ce dovedesc adînci sentimente, mărturii ale unei prietenii trainice. După scurta vizită în ţară, cei care l-au văzut şi cei care nu au avut prilejul, rostesc :

La revedere Gherman Stepanovici !

Numeroşi ploieşteni, tineri şi vîrstnici l-au rugat pe Gherman Stepanovici Titov să le dea autografe pe fotografii cu chipul său.

Pionierii i-au făcut eroului cosmonaut în tot timpul călătoriei sale prin Capitală şi prin regiunile Ploieşti şi Braşov o primire caldă. Mulţi i-au înmînat flori şi i-au înnodat la gît cravate roşii, anunţîndu-l că-l socotesc „membru de onoare" al detaşamentelor lor.

magazin LITERAR-ARTISTIC

STAGIUNEA ÎN INTERVIURI

Despre dramaturgia pentru copii

L-am întîlnit pe Al. Popovici, scriitor pentru cei mici, critic de teatru, umorist și autorul celei mai noi piese originale pentru copii, puțin timp înaintea premierei lucrării sale la Teatrul de Stat din Piatra Neamț. Cum această piesă, „Băiatul din banca a doua", va vedea curînd lumina rampei și la Teatrul pentru tineret și copii din Capitală, am socotit nimerit prilejul ca autorul ei să ne împărtășească unele păreri cu privire la dramaturgia pentru cei mici.

— Cum se pot aborda temele majore, contemporane, pe înțelesul celor mai mici spectatori?

— Principala problemă a fost aceea a... existenței unui teatru special pentru copii. Astăzi îl avem. În jurul acestui nucleu se va închega cred, o dramaturgie pentru copii ale cărei jaloane au fost pînă acum destul de firave. Problema centrală a creației pentru copii mi se pare, evident reflectarea realității contemporane. Nu aruncăm la coș vechile istorioare cu zîne și feți frumoși, nici nu înlăturăm metafora faunei și florei. Pe scena celor mici trebuie să pătrundă însă ecoul contemporaneității, pe calea unor imagini artistice care să poată fi receptate de copii.

Eroul, copil tipic al zilelor noastre, e pionierul care trebuie să devină exemplu, — natural, nu prin debitarea perceptelor pedagogice, ci prin faptă și acțiune. Copiii ridică probleme specifice diverse; unele sînt temele pentru preșcolari la care universul de cunoștințe e sumar, altele la școlari, cărora li se deschid în față cele mai variate teme, de la legende la cucerirea Cosmosului. Și mai ales să nu uităm că în primul rînd copiii vor să rîdă.

— Cum ați rezolvat unele din aceste probleme în piesa „Băiatul din banca a doua"?

— Piesa e dedicată preșcolarilor și copiilor mici. Acțiune, acțiune și iar acțiune e principala lor cerință estetică, altminteri reacționează pe loc... zgomotos. Am imaginat o piesă în care construiesc cu citeva elemente de faună familiare copilului o imagine a unei păduri. Copiilor li se vor înfățișa reflectate în imagini de fabulă realități imediate, se vor dezbate probleme importante la vîrsta respectivă: curățenia, combaterea minciunii, lenei, stimularea curajului, hărniciei.

Piesa e concepută ca o comedie (cu numeroase replici pentru părinți — deoarece fatalmente la un spectacol pentru preșcolari o bună parte din spectatori o constituie... însoțitorii maturi). Acțiunea cheamă necontenit copiii la o participare directă cu eroii de pe scenă, socotindu-i și pe ei încadrați în conflictul piesei.

Într-o anumită privință am ținut ca prin piesă să-mi exprim un punct de vedere „antifeerie". Deformația profesională m-a făcut să punctez piesa cu aluzii teatrale...

— Ce satisfacții vă dau micii spectatori?

— O, foarte multe! În paginile celei mai „mici" dintre publicațiile noastre, „Pogonici", unde scriu regulat, am publicat o povestire cerînd la urmă un sfat copiilor. Mi-am dat și numărul de telefon. În citeva zile sute de telefoane mi-au răspuns prompt dîndu-mi sfaturi pentru eroul meu. Există deci o conștiință colectivă și la cei foarte mici...

M-am despărțit de Al. Popovici amintindu-i, în perspectiva premierei bucureștene a piesei sale, ceea ce spunea Stanislavski: *„un spectacol pentru copii trebuie să fie ca unul pentru cei mari... numai că ceva mai bun".*

Emil MANDRIC

5 minute cu Ion Dacian,

după întoarcerea de la Dresda

În culisele Teatrului de Stat de Operetă. Pauză între actele I și II ale operetei „Văduva veselă". Pe scena salonul elegant al ambasadei din Pontevedrino se destramă, într-adevăr ca... un castel de cărți de joc. În locul său încep să apară stilpii de placaj și florile grădinii frumoasei văduve vesele. În cabine, actorii se pregătesc pentru actul II. Peste tot animație. În cabina artistului emerit Ion Dacian. „Prințul Danilo" își

Ion Dacian și Rose Wagner

schimbă fracul cu o strălucitoare uniformă de ofițer, povestind amănunte din recenta sa călătorie la Dresda, unde a cîntat în limba germană, rolul titular din „Studentul cerșetor" de Mullöker.

— „Dresda, care se desfășoară pe o distanță de 70 km de-a lungul Elbei — spune Dacian — este în momentul de față un oraș în plină reconstrucție. Cartiere întregi noi, clădiri înalte și ele recent terminate ca și blocuri încă în construcție, iată primele impresii pe care acest oraș le lasă călătorului. Se construiesc multe edificii culturale, printre care, bineînțeles, și teatre. Localul Operei, clădit după cele mai moderne concepții arhitecturale este aproape gata, iar de curînd s-a pus fundația noii clădiri a Teatrului de Operetă.

M-am întîlnit în acest oraș aproape nou, cu vechi prieteni. Astfel partenera în „Studentul cerșetor" mi-a fost primadona Rose Wagner care în „Lăsați-mă să cînt" a interpretat rolul Bertei. Și cu excelenta duenă Hellen Gramond — am jucat în „Lăsați-mă să cînt". Regia spectacolului a semnat-o Richard Stamm, care, și actor fiind a interpretat rolul colonelului Ollendorf. De altfel nu am decît cuvinte de laudă pentru întregul colectiv al Operetei din Dresda care de la cea din urmă coristă și pînă la actorul de renume, muncește fără răgaz pentru a prezenta spectacole la un nivel artistic cît mai ridicat. În momentul de față acest colectiv entuziast pregătește „Parfum parisian" de Offenbach. De asemenea pe afișul teatrului se află „Lupta haiducilor" de Suppée și „Drumul spre fericire", operetă cehă contemporană de Peter Sevecovici.

„Trebuie să vă mai spun, adăugă Ion Dacian, că opereta noastră este cunoscută și apreciată în R.D.G. Colegii noștri de acolo cunosc munca noastră nouă și liberă".

În megafonul din cabină răsună primele acorduri ale uverturii actului II... Și vocea regizorului de culise: „Pregătiți-vă de intrarea în scenă!"

S. M.

Ecouri cinematografice

● *CARLO LIZZANI, cunoscutul cineast și critic italian, realizatorul filmului „Cronica amanților săraci" turnează la Roma filmul „Aurul Romei" cu Anna Maria Ferrero și Jean Sorel în rolurile principale. Acțiunea filmului se desfășoară în ghetoul din Roma în anul 1942.*

● *LA STUDIOURILE „LENFILM" din Leningrad se realizează în regia lui Vladimir Cebotarev filmul „Omul-Amfibie" după romanul științifico-fantastic al cunoscutului scriitor sovietic Alexandr Beliaev.*

● *BOURVIL va fi principalul interpret al adaptării cinematografice după cartea „Asociatul meu, domnul Davis" apărută în 1928 în Chili pe care a scris-o Raymond Queneau. Regia va fi semnată de Yves Ciampi.*

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE

„Două vieți"

Film de vastă respirație epică, „Două vieți" este o adevărată epopee a anului revoluționar 1917 a cărui atmosferă specifică o reconstituie în cele mai fine detalii sub forma binecunoscută a unei povestiri cu cadru. Generalul în retragere Semion Vostrikov, aflat ca turist în Franța chiar de ziua aniversării Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, relatează unor tovarăși de călătorie împrejurările în care el s-a alăturat Revoluției. Evocarea nu este un simplu recul de memorie ci o amplă trecere în revistă a momentelor caracteristice a acelor memorabile zile. Circa o sută de mii de figuranți și un număr apreciabil de interpreți conturează în mulțimea pestriță a fostei capitale a Rusiei, tipuri de expresie, caractere puternice sau în curs de formare, reflectînd interesele și atitudinea diferitelor pături și clase sociale în fața furtunii revoluționare. Urmărind această uriașă masă care se agită și se diferențiază treptat pe ecran, cineaștii ne zugrăvesc, pe canavaua evenimentelor care se succed cu repeziciune, întîmplările de care se leagă trecutul și viitorul soldatului Vostrikov (Nikolai Ribnikov) și a ofițerului țarist, prințul Serghei Nasciokin (Viaceslav Tihonov), care s-au întîlnit și s-au înfruntat atunci cu prețul vieții. A doua întîlnire a celor doi eroi (care părea să nu mai aibă niciodată loc întrucît Nosciakin, deși rănit, a reușit, totuși să fugă în străinătate) se petrece printr-o coincidență chiar în restaurantul din port unde a acostat vasul cu turiști sovietici. Deși are loc fără știrea lui Vostrikov, ea devine mai mult decît o simplă întîlnire: este confruntarea unor oameni care, avînd putința — la răscrucea dintre lumea veche și lumea nouă — să-și aleagă drumul în viață, au pornit fiecare în altă direcție. La vîrsta bătrîneții, Vostrikov este un om care nu a trăit viața în zadar pe cînd Nasciokin, „garcon"-ul care-l servește, este un transfug oarecare, ducînd o existență mizeră și fără nici o speranță de a o mai putea schimba. Verdictul implacabil al istoriei își pune pecetea pe întreaga desfășurare a conflictului construit la o intensitate dramatică și cu precizie psihologică (scenarist: Alexei Kapler; regizor Leonid Lukov) amintind parcă vigoarea literaturii șolohoviene.

Spectatori în ofsaid

O temă la îndemîna oricui dar încă neexplorată în plin: aceea a „sportivilor" din tribune pe care pasiunea necontrolată pentru fotbal îi face să renunțe la obligațiile de serviciu, familiare ba chiar și de comportare civilizată, pentru un sport pe care nu l-au practicat de fapt niciodată. Un triunghi satiric — Jan, Tonko și Misko — evoluează în diferite ipostaze pe ecran: mai întîi ca atoateștiutori într-ale tehnicii sportive, dînd lecții la bîrt despre măiestria în fotbal; în continuare, ca spectatori fără bilete care încearcă cele mai caraghioase pretexte pentru a-și procura locurile la un meci „cum numai odată la 20 de ani poți vedea"; apoi ca pacienți de circumstanță ai „Salvării" după ce, bineînțeles, au fost clienții miliției unde au primit morala necesară pentru atitudinile lor reprobabile de pe stadion; în sfîrșit, după ce la capătul unor copioase peripeții nu reușesc totuși să vadă meciul, mai devin prin jocul spumos al propriei lor soarte și... comentatori în fața microfonului întins amabil de un reporter cam zăpăcit și contrariat.

În film, a cărui regie e semnată de Jan Lacko, se aleargă mult și cu destul haz. Interpreții (Frantisek Dibarbora, Arnost Carlatty și Anton Mrvecka) sînt și ei tare simpatici. Cît privește ascuțișul satiric la adresa comportării în familie, la serviciu sau pe stadion a unor astfel de amatori de meciuri, el depășește cadrul luminos al ecranului pătrunzînd cu folos în semiobscuritatea sălii...

Eugen ATANASIU

Pe terasa „Lido" e vară...

...CÎND SE TURNEAZĂ FILMUL „ZILELE ȘI NOPȚILE CORINEI"

În plină toamnă — toamnă frumoasă, însorită — dar totuși cu răcoarea ascuțită a nopților de octombrie, pe terasa restaurantului „Lido" se văd lucruri neobișnuite. Consumatorii sînt îmbrăcați în haine subțiri de vară, iar femeile poartă rochii decoltate — de parcă o baghetă magică ar fi dat înapoi filele calendarului cu mai mult de trei luni, readucînd în acest colțișor al Bucureștiului zefirul serilor de iulie. Dacă întorci însă puțin privirea și o porți dincolo de baia de lumini a reflectoarelor reintri în plină toamnă. În alt colț al terasei, „vitejii" de adineauri s-au strîns în jurul radiatoarelor electrice, și-au îmbrăcat peste hainele subțiri pulovere de lînă, cineva și-a înodat un fular în jurul gîtului...

Protagoniștii filmului: actorii Silvia Popovici și Ilarion Ciobanu

Se filmează ultimele secvențe ale viitoarei producții a studioului București, „Zilele și nopțile Corinei", scenariu de Paul Everac, care în fond sînt... primele episoade ale filmului. Inginerul Popescu (Ilarion Ciobanu) vine de pe șantierul Bicaz cu diverse treburi în București, iar seara și-o petrece pe terasa Lido. Aici întîlnește o veche colegă de facultate, pe Corina. Și acum o plăcută surpriză pentru spectatori: rolul Corinei e jucat de artista Silvia Popovici, interpreta lui Darclée. De astădată, talentata actriță este o avocată care, îndrăgostită de inginerul Popescu, se căsătorește cu el și pleacă împreună pe șantierul de la Bicaz. Acolo însă nu poate uita Bucureștiul, mai ales că soțul ei o oprește să ia parte la activitatea șantierului.

De abia mai tîrziu — cînd după o seamă de peripeții — Corina se înrolează în rîndul harnicilor constructori ai hidrocentralei, începe să iubească din toată inima viața minunată a șantierului.

În ceea ce privește regia filmului o nouă surpriză: realizatorul este cunoscutul regizor de teatru Horea Popescu — care a învățat măestria regiei în U.R.S.S. și care, cu această ocazie, își face debutul în cinematografie.

„Am îndrăgit viața Corinei — ne spune Silvia Popovici și joc cu plăcere acest rol. Corina este o fată cinstită, care-și iubește sincer soțul, prețuiește familia ei, dar mai presus de toate ea dorește să muncească, să contribuie din toate puterile la transformările minunate ale patriei. Nu vrea să stea de o parte, să devină o simplă „casnică" și luptă chiar cu propria ei dragoste pentru a realiza ceea ce-și dorește".

În afară de Silvia Popovici și Ilarion Ciobanu, în film mai joacă Gh. Măruță, Victor Rebengiuc, Stela Popescu, Neli Nicolau etc.

Turnarea peliculei a pus multiple probleme regizorului Horea Popescu și operatorului Lupu Gutman. Majoritatea exterioarelor s-au filmat la Bicaz și trebuiau să înfățișeze anii începutului construcției șantierului. Imaginați-vă deci, că în locul măreței hidrocentrale, a laculul de acumulare, a șoselei asfaltate, a marilor transformări, trebuia înregistrat pe peliculă timpul cînd Bistrița își mai tîra cuminte apele pe prundișul Bicazului. Că au fost rezolvate cu succes aceste dificile probleme s-a dovedit într-o seară de la începutul acestui octombrie. În fața muncitorilor și a inginerilor, care au făcut parte dintre primii constructori ai hidrocentralei, a rulat într-o sală de cinematograf din Piatra Neamț pelicula realizată la Bicaz, iar spectatorii au recunoscut în film șantierul, așa cum arăta el pe vremea aceea.

„Pentru a contribui cu succes la această realizare, ne-a spus operatorul Lupu Gutman, mi-a ajutat mult practica pe care am făcut-o după terminarea studiilor în Uniunea Sovietică, la studiourile Mosfilm. Mă străduiesc să aplic în activitatea mea învățăturile pe care le-am căpătat la Moscova de la Urușevschi, unul din maeștrii cinematografiei sovietice, operatorul a numeroase filme de succes, dintre care amintesc „Zboară cocorii" și „Al 41-lea", și lucrul acesta mă ajută să rezolv multe din problemele pe care mi le pune realizarea unui film".

Sandu MARIAN

Pseudocronică de televiziune *)

Recenta carte a lui Sergiu Fărcășan, „Micul televizor" cuprinzînd „schițe vesele și nu prea" ar putea fi considerată (desigur la figurat) drept un manual de anatomie. Caracterul i-l dă analiza meticuloasă a multor anomalii întîlnite în cale, descoperite prin mijlocirea radioscopiei psihologice și apoi profilate pe micul ecran publicistic. În plus, ca să folosim aceeași terminologie medicală cu care am făcut de altfel cunoștință și în capitolul introductiv — „Modul de întrebuințare" — ea își propune să recomande anumite rețete, în cazurile de „acreli, astenie nevricoasă, anchiloze, reacționarită acută și cronică, nasomegalie și alte maladii".

„Micul televizor" prezintă în fața cititorilor multe tipuri cu înfățișare dizgrațioasă, oameni cu o conformație morală respingătoare. Arătările lor întunecate vin în contrast cu fondul luminos care se degajă din lucrare, în mod simplu și discret. Unele din figurile acestea le-am mai cunoscut cîndva, din foiletoanele pe care Sergiu Fărcășan le-a publicat în presă. Și atunci, ca și acum, la recitire, ele produc aceeași indignare. Pentru că autorul a reușit să găsească metode plastice de reprezentare, să împletească bine acțiunea, să creioneze mai apăsat deși lapidar, acele trăsături de caracter (citește ale lipsei de caracter) proprii personajelor sale.

În „Micul televizor" sînt surprinși cîțiva oameni cu metehne diferite: Omul care dă din cap, Omul care dă din gură, Omul care dă din picior, Omul care dă din coate, Omul care dă din umeri, Omul care dă din Banii Statului, Omul care mișcă din urechi. Fiecare dintre pomenitele personaje are o individualitate bine reliefată, deși între fiecare se află o punte de legătură și anume: trăsătura lor antisocială. Umorul folosit nu este un umor în sine și nu crează nici un firicel de ceea ce se cheamă veselie, bună dispoziție. Tipurile satirizate îți apar ca niște gînganii scabroase care se împrăștie, surprinse de lumina unui reflector.

Forța satirică a scriitorului demască o seamă de racile moștenite din trecut, întărind opinia publică împotriva lor.

Adunarea schițelor publicate într-un răstimp de cîțiva ani prezintă însă și dezavantajul că multe din situațiile și tipurile analizate au prins a păli, că prezența lor se simte incomparabil mai puțin. De aceea, în cuvîntul introductiv s-ar fi cerut menționat oarecum acest fapt. Și încă o observație: deși evidentă latura pozitivă a lucrurilor, deși evidentă biruința a ceea ce este înaintat totuși, socotim că ar fi fost mai bine să se fi accentuat și mai mult acest lucru. Cu alte cuvinte, să fi fost mișcat mai mult butonul luminozității. Ar fi fost în avantajul a ceea ce a gîndit și a creat autorul.

„Micul televizor" se citește cu mult interes și credem că se va bucura de succesul meritat.

Const. SÎRBU

*) Sergiu Fărcășan — „Micul televizor", Editura Tineretului.

Piese pe care le vom vedea...

„TRENUL BLINDAT 14–69" de VS. IVANOV

În plin război civil, pe malurile Pacificului. Marele oraș portuar se află în mîna albilor, care izgoniți pe mii de verste de gărzile roșii nu au decît două soluții — una iluzorie — fie să înfrîngă revoluția, fie (una nu numai probabilă, dar și sigură) să fie zvîrliți în ocean. Din taiga le vin albilor în ajutor intervenționiștii americani și japonezi, în vreme ce un zvon neliniștitor seamănă tot mai mult panica în generalii de carton de tipul lui Spaschi și în ofițerii isterici, ca Nezelasov, căpitanul trenului blindat 14-69 care a înăbușit răscoala muncitorilor; din închisoare a evadat Peclevanov, președintele comitetului revoluționar al orașului, omul de care cazacii și generalii se tem cel mai mult. Trenul blindat 14-69 este trimis spre raionul Novo-Serghievsk pentru a-i împiedica pe partizani să taie legăturile japonezilor cu orașul, asigurînd astfel eventualele ajutoare în cazul unei noi răscoale, condusă de bolșevicii, în fruntea cărora se află Peclevanov.

În același timp are loc prima și de altfel și ultima întîlnire dintre Peclevanov și Versinin, țăran cu un mare prestigiu și o imensă influență în plasele și raioanele Novo-Serghievskului, dar hotărît pînă în acel moment să nu se lase „tras la război". Realitatea uciderii celor doi băieți ai săi de către japonezi ca și convorbirea cu Peclevanov îl conving pe Versinin să pornească la luptă în fruntea a mii de țărani și să taie pe de o parte drumul japonezilor spre oraș, închizîndu-i în taiga, iar pe de altă parte să împiedice trenul blindat al căpitanului Nezelasov să-și îndeplinească misiunea.

Odată legăturile dintre japonezi și albi tăiate, Versinin este împiedicat să arunce în aer podul pentru a opri trenul blindat. Și atunci hotărește să captureze acest tren pentru a-l folosi apoi în ajutorul răscoalei din oraș. Manevra reușește și aproape cu mîinile goale, armata de țărani capturează trenul înarmat cu tunuri și mitraliere. Cînd armata țăranilor a-

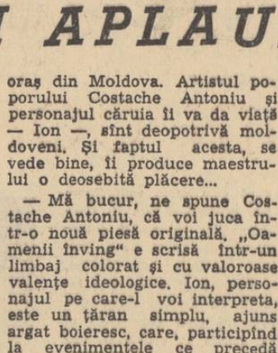

Artista emerită Beate Fredanov

cestea se exprimă sobru, dar are o viață sufletească foarte bogată. Ea, învățătoare la New York, este o femeie cinstită care caută să trezească în El, (rol ce va fi interpretat de Septimiu Sever), cinstea și toate calitățile sale amorțite, capabile să-i arate drumul către împlinirea celei mai scumpe năzuințe a oamenilor: pacea.

Sandu NAUMESCU

junge în oraș, răscoala a izbucnit, dar Peclevanov, „om de aur, luminos ca un fulger", cum îl numește Versinin, e mort, răpus de mîna criminală a unui spion japonez...

Făcînd parte din fondul de aur al dramaturgiei sovietice, piesa lui Vsevolod Ivanov „Trenul blindat 14-69" s-a jucat pentru prima oară la 8 noiembrie 1927 pe scena Teatrului de Artă din Moscova. La noi, piesa s-a prezentat pentru prima dată în premieră în stagiunea 1950—1951 pe scena Teatrului Armatei în regia maestrului emerit al artei Al. Finți. În rolul lui Peclevanov a apărut atunci artistul poporului George Vraca iar în rolul lui Versinin, artistul poporului George Calboreanu.

În actuala stagiune vom vedea „Trenul blindat 14-69" în interpretarea colectivului Teatrului regiunii București. În regia lui Vlad Mugur va apare în rolul lui Versinin artistul emerit Ștefan Ciubotărașu și în rolul lui Peclevanov, tînărul actor Ion Marinescu.

Mariana PÎRVULESCU

ÎI VOM APLAUDA ÎN...

ION din „Oamenii înving"

Acțiunea piesei lui Al. Voitin „Oamenii înving" pe care o va prezenta Teatrul Național „I. L. Caragiale" în regia lui Mihai Berechet, se petrece într-un

Artistul poporului C. Antoniu

oraș din Moldova. Artistul poporului Costache Antoniu și personajul căruia îi va da viață — Ion —, sînt deopotrivă moldoveni. Și faptul acesta, se vede bine, îi produce maestrului o deosebită plăcere...

— Mă bucur, ne spune Costache Antoniu, că voi juca într-o nouă piesă originală. „Oamenii înving" e scrisă într-un limbaj colorat și cu valoroase valențe ideologice. Ion, personajul pe care-l voi interpreta, este un țăran simplu, ajuns argat boieresc, care, participînd la evenimentele ce precedă noaptea de 23 August, după ce își pune întrebarea ce ar face cu libertatea pe care o va dobîndi, se raliază treptat forțelor populare cuceritoare.

— Ce vă atrage la acest personaj?

— Pitorescul, profunda lui umanitate, cît și puternicul său caracter popular...

...Maestrul Costache Antoniu a intrat în repetiție. Ion din „Oamenii înving" a început deci să prindă viață...

EA din „Al patrulea"...

În piesa lui Constantin Simonov „Al patrulea" Ea va fi interpretată de artista emerită Beate Fredanov.

— Simonov n-a găsit necesar să pună nume acestor personaje, explică actrița, deoarece ele întruchipează tipuri reprezentative ale păturii americane mijlocii. El și Ea sînt prototipul oamenilor care aparțin acestei pături.

— Cum găsiți rolul?

— Deosebit de interesant prin factura lui inedită. Personajul

ORIZONT TEATRAL

● **TEATRUL de stat din Piatra-Neamț, și-a deschis duminică, 16 octombrie prima stagiune, prezentînd două piese originale românești și anume: „Secunda 58" de Dorel Dorian și „Băiatul din banca a doua" de Alecu Popovici.**

● **DEȘI teatrul de păpuși are în Franța sumedenie de admiratori, deși teatrul francez de marionete se bucură de aprecierea păpușarilor din întreaga lume, diverse trupe franceze filiad premiate la concursurile internaționale de păpuși, Parisul nu are un teatru permanent de păpuși.**

● **Tînăra actriță Leopoldina Bălănuță, cunoscută spectatorilor bucureșteni din „Prima întîlnire" va interpreta pe scena Teatrului pentru tineret și copii un nou rol din dramaturgia sovietică. Este vorba de rolul Annecikăi din „Oceanul" de Al. Stein.**

● **JOI, 19 octombrie a avut loc o nouă premieră la Teatrul Național „I. L. Caragiale". Este vorba de piesa Sidoniei Drăgușanu „Filicele". În regia maestrului emerit Al. Finți apar Tanți Cocea, artistă emerită, Carmen Stănescu, Eva Pătrășcanu, Coca Andronescu, Emanoil Petruț, Constantin Bărbulescu și alții.**

● **TEATRUL Național din Cluj a prezentat în deschiderea stagiunii, premiera cu „Oameni care tac" de Al. Voitin.**

„MI SE PARE ROMANTIC"

Teatrul de Comedie și-a deschis stagiunea cu o piesă originală de Radu Cosașu. Autorul e un cunoscut reporter, unul din acele condeie agere ce și-au propus ca fundal al creației lor, lumea uzinelor noastre.

Dintr-o mărturisire prealabilă, găsită de spectator în programul oferit la intrare, Cosașu mărturisește că muncitorul Dinu este „luat din realitate", că pe eroul său, autorul l-a întîlnit într-un hotel din Brașov învățînd tot timpul, așa cum o face pe scenă acest viitor inginer, așezat într-o noapte, din pricina aglomerației dintr-un hotel de către un pictor de... rațe și nuduri și de o fată cu coadă de cal, Lily, vorbăreață și fals romantică.

Dar iată-ne începînd să povestim acțiunea, ceea ce nu intenționam deloc. Piesa lui Cosașu, o glumă în citeva decoruri, ridică pentru noi o problemă mai veche, problemă ce capătă proporții prin repetiție. Am avut „În căutarea extraordinarului", am avut „O lună de confort", avem „Cîntă privighetorile" și recent „Băieții veseli", toate comedii inspirate de realitatea zilelor noastre. Cu mijloace diferite, părinții acestor creații literare au încercat să desbată unele aspecte etice, mai precis lupta dintre ce este vechi și nou în conștiința oamenilor de azi.

Iată, aici este vorba de a ști dacă în epoca rachetelor lansate către Marte, în societatea socialistă mai este posibil un „lanț al slăbiciunilor" ca pe vremea lui Caragiale. Cosașu răspunde net: nu mai este posibil! și asta mi se pare într-adevăr tonic. Viitorul inginer îndemnat de diavol, sub forma unui escroc pe care deși îl recunoaște ca atare, nu rezistă amintirii că are un prieten la raion, pe mesterul său, devenit secretar și ideea unei... pile îi dă iluzia că va fi scutit de emoțiile examenului viitor. Logodnica sa, o fată fermă, luptă să-i scoată din cap rătăcirea și după peripeții, eroul, dialogînd cu publicul, își mărturisește fericirea de a fi luat... scrisul, fără proptele.

Dat fiind profilul foarte precis al escrocului, influența pe care acesta o exercită asupra tînărului muncitor în drum spre inginerie, ni se pare oarecum neverosimilă. Cum neverosimilă ni se pare și indulgența hazlie cu care escrocul e tratat în ultimă instanță de toată lumea, care, fericită, bea șampanie, dansează, în vreme ce un milițian admite siluirea geografiei într-un final reușit și cortina cade. Pentru trei ore mă întreb dacă e totul?

Global, spectacolul place. Textul e grațios și uneori atinge poezia. Dar?

Nu e prea mult să găsești aceiași obsesie a sportului (și asta o spune un iubitor al lui) în toate piesele noastre? Nu e puțin superficial să auzim calambururi în loc de cuvinte de spirit? Cînd vom trece la comedia gravă? Cînd vom pleca de la teatru tulburați după ce am rîs?

Trecînd la spectacol trebuie spus că decorul ni s-a părut lucrat cu peniță fină, lucru pentru care îl felicităm pe tovarășul Popescu-Udrițe. Pe acest fundal de gust regia a lucrat migălos, a recurs în unele tablouri și la stereofonie și nu neîndicat, a fost inventivă, dar i-a și deservit pe autor permițînd îngroșarea unor personaje. Marcu Fuiorescu în interpretarea lui Gărdescu e puțin prea grotesc iar Vasilica Tastaman, irezistibilă pe alocuri, exagerează cu bună știință caracterul fetișcanei superficiale și atunci cînd nu trebuie. Într-un rol scurt, Amza Pellea rămîne memorabil. Victoria Mierlescu cu o ușoară frînare a temperamentului ar fi fost personajul visat de autor. Mircea Constantinescu se impune ca un comedian subtil, servindu-se economic de mijloacele sale actoricești. Liliana Ticău și Aurel Cioranu servesc textul cu atenție, deși primei i-aș fi cerut mai multă inventivitate. Dem. Savu e uman și „merge la public" fără eforturi.

În concluzie: un spectacol de serie lungă dar care ridică semnul de întrebare pus mai înainte: Cînd vom trece la comedia gravă? Cînd vom pleca de la teatru tulburați după ce am rîs?

Eugen BARBU

Reflector

Muzica

EDUCAȚIA MUZICALĂ A COPIILOR ÎN U.R.S.S.

În timp ce ziarele și publicațiile occidentale abundă în știri pricitoare la ravagiile pe care le produce în rîndurile copiilor din S.U.A. și din alte țări imperialiste psihoza războiului atomic, în U.R.S.S. se desfășoară de ani o largă dezbatere asupra educației estetice a copilului, prin mijlocirea muzicii, literaturii și a celorlalte arte.

Pe linia educației estetice a copilului, la Leningrad s-a deschis în luna octombrie a anului 1960 o instituție culturală nouă, denumită „Filarmonica școlarului". Ea își desfășoară activitatea într-una din sălile de concert ale orașului.

În fiecare duminică „Filarmonica școlarului" din Leningrad organizează concerte-lecții și conferințe experimentale de muzică, susținute de compozitori de seamă, dirijori de orchestră și formații corale, pedagogi și muzicologi.

Elevii leningrădeni din clasele III—V au urmat o serie de lecții intitulate: „Treptele însușirii cunoștințelor muzicale".

Pentru elevii din ciclul superior al școlii medii s-au organizat concerte-lecții, cu tema ca „Muzicienii din Petersburg, Petrograd și Leningrad" adică, de fapt, o istorie a muzicii create de compozitorii din orașul întemeiat de Petru I.

Ziarul „Pravda" ne informează că elevii care urmăresc concertele-lecții ale „Filarmonicii școlarului" sînt pînă acum un număr de 10.000.

Uniunea Compozitorilor din U.R.S.S. a consacrat plenara sa din martie anul acesta problemei educației estetice și muzicale a copiilor și tineretului.

La dezbaterile acestei plenare au participat compozitorii D. Kabalevski, T. Hrennikov, K. Dankevici, Soloviov-Sedoi și alții.

„A dezvolta simțul frumosului la copii" a devenit o preocupare a organizațiilor sovietice de artiști și pedagogi, conștienți că educația estetică este o trăsătură esențială a omului care se pregătește să intre în societatea comunistă.

O NOUĂ IMPRIMARE A „OPEREI DE 3 PARALE"

Casa de discuri „Philips" a imprimat o nouă versiune a celebrei „Opere de 3 parale" („Dreigroschenoper") în versiunea modernă a libretului lui Bertolt Brecht, cu muzica de Kurt Weill.

Rolul eroinei principale, Jenny din speluncă, este cîntat de Lotte Lenya.

Dar ce este „Opera de 3 parale", denumită și „Opera cerșetorilor"?

Este o veche formă de spectacol popular, jucat și cîntat, în care muzica se bazează pe arii și dansuri populare.

Versiunea originală a „Operei de 3 parale", denumită „The Beggar's opera" („Opera cerșetorilor" sau „Opera săracilor") se bazează pe un număr de 69 de texte ale literatului John Gay, pentru care compozitorul englez, de origină germană, John Christoph Papusch (1667—1752), a compus o muzică savuroasă, inspirată din cîntecele și dansurile populare engleze.

În esență, opera aceasta a constituit o puternică satiră socială, îndreptată împotriva claselor avute și în același timp ea a fost semnalul luptei împotriva convenționalismului operei italiene, susținută de aristocrație și curte.

„Beggar's opera" s-a bucurat de succes la Londra și în întreaga Anglie.

În epoca noastră, marele dramaturg german Bertolt Brecht, împreună cu compozitorul Kurt Weill, au creat o nouă versiune a „Operei de 3 parale", reactualizînd astfel puternicul ei mesaj social.

SCHIMBURI CULTURALE SOVIETO-ITALIENE

În cadrul schimburilor culturale dintre U.R.S.S. și Italia, un număr de 7 soliști vocali de la teatrele de operă din Moscova, Kiev și Tbilisi, își vor perfecționa, timp de un an, măestria, urmărind spectacolele Teatrului „Scala" din Milano și urmînd cursurile școlii ce funcționează pe lîngă acest teatru.

Italia va trimite, la rîndul ei, în U.R.S.S. un întreg corp de balet, pentru a-și însuși arta maeștrilor coregrafiei sovietice, care lucrează la celebrul „Bolșoi Teatr" din Moscova. În același timp, un număr de tineri muzicieni italieni, vor deveni, începînd din acest an, studenți ai Conservatorului „Ceaikovski" din Moscova.

DAVID OISTRAH ȘI HERBERT VON KARAJAN

Pentru iubitorul de muzică întîlnirea a doi mari interpreți creează premiza unei intense trăiri artistice.

E ușor de conceput atracția pe care a constituit-o, pentru pasionații melomani din Viena, concertul de închidere a stagiunii 1960—1961 al celebrei orchestre „Wiener Philarmoniker".

Dirijor era Herbert von Karajan. Marele violonist sovietic David Oistrah a interpretat Concertul pentru vioară și orchestră în Re major de Johannes Brahms.

Luni de zile după această memorabilă întîlnire a celor doi mari artiști (Concertul a avut loc la 4 iunie 1961) critica austriacă îl citează printre cele mai deosebite din ultimele stagiuni.

„Karajan și Oistrah și minunata orchestră au fost furtunos sărbătoriți. A te păstra mînă în mînă cu tradiția, a reuni avîntul, mlădierea, precizia și profunzimea, acestea toate nu pot reuși decît unui mare artist. Și Oistrah s-a dovedit a aparține acestei categorii" — scria criticul vienez Otto Skorzeny, în „Osterreichische Neue Tageszeitung".

O CARTE A CELEBRULUI VIOLONIST WILLIAM PRIMROSE

Violonistul William Primrose, considerat de critica mondială ca unul din cei mai mari interpreți ai epocii noastre, colaborator apropiat al unor muzicieni de talia lui Pablo Casals și Iasha Haifetz, a dat la iveală o carte intitulată „Tehnica este memorie", tipărită de editura „Oxford University Press" din Londra.

După cum indică și titlul, cartea este destinată, în egală măsură, pedagogilor și instrumeniștilor.

Ideea ei fundamentală este că tehnica se identifică cu gîndirea și, în ultimă instanță, ea apare ca o acumulare cantitativă de cunoștințe.

Autorul condamnă tehnica pur mecanică, automatizarea impulsurilor motorice. El preconizează, ca orice veritabil artist, dezvoltarea virtuozității tehnice în armonie deplină cu gîndirea și sensibilitatea muzicală.

A. HARALAMB

SPORT

Figuri de mari sportivi sovietici

Ciclism și scrimă, două sporturi în care purtătorii tricourilor purpurii erau doar simpli ucenici pînă acum cîțiva ani. Dar școala sportului sovietic, care a dat atîția mari campioni și recordmani, n-a înțîrziat să se afirme și în aceste domenii unde scepticii specialiști ai Occidentului credeau că nu va reuși. Sportivii sovietici au învățat atît de repede și de bine încît și-au întrecut cu mult profesorii. Despre doi campioni ce au făcut mare vîlvă cu isprăvile lor în ultimii doi ani, am vrea să scriem astăzi cîte ceva.

Iuri Melihov – „sputnicul pe două roți"

S-a născut cu 25 de ani în urmă, în familia unui colhoznic dintr-un

I. Melihov

sat aflat undeva pe lîngă Leningrad. La vîrsta de 15 ani tatăl său i-a dăruit mult așteptata bicicletă. Era o bicicletă obișnuită de oraș cu care Iuri gonea de dimineața pînă seara pe ulițe, speriind orătăniile și stîrnind admirația celorlalți copii de vîrsta lui. Apoi a plecat la școala profesională, la Leningrad. Văzîndu-l puternic și mușchiulos, colegii l-au îndemnat să învețe boxul. Îi plăcea să boxeze dar visa să ajungă campion ciclist. Cînd antrenorul Alexei Bîstrov i-a încredințat prima bicicletă de curse, a fost cea mai fericită zi din viața lui. Succesele nu au venit dintr-odată. Iuri avea multă răbdare. Concura cîteodată și la velodrom. Moskvin cîștiga însă cu regularitate. La șosea era mai tare și numai Alexei Petrov îl învingea la sprint. În 1958 este selecționat în echipa U.R.S.S. care pleacă în Turul Egiptului. Prima cursă internațională, prima afirmare. Cîștigă patru etape și ocupă locul 5 în clasamentul individual. Anul următor se află la startul Cursei Păcii. Termină victorios prima etapă pe stadionul Walter Ulbricht din Berlin. Numele său apare în titlurile ziarelor din întreaga Europă: „Este într-adevăr un sprinter acest Melihov".

În 1960 se clasează pe locul 4 la campionatul lumii și la Jocurile Olimpice. A fost primul din echipa U.R.S.S. care l-a felicitat pe Kapitonov.

1961 — a paisprezecea ediție a „Cursei Păcii". Iată-l pe Melihov cu tricoul galben pe umeri la Olsztyn, după ce obținuse victoria în etapa a II-a. Pînă la Praga mai sînt însă 11 etape. Nu va putea ține, spuneau unii, prea își cheltuiește forțele tînărul acesta. Într-adevăr, Iuri nu-și apără tricoul, ca marii „tenori" ce își feresc „vocea" de aerul rece, stînd la adăpostul plutonului. El lua mereu în piept vînturile de ploaie reci ale unei primăveri capricioase. Melihov nu știe să trișeze, nu stă la „cutie", ci dă el tonul cursei, atacă, contraatacă, coboară cu un curaj formidabil, ba își permite luxul să mai cîștige încă trei etape. Parcă are dinamită în picioare. Nimeni nu-i rezistă la sprint.

Ziariștii francezi și italieni îl compară cu Fausto Coppi. Moment de apoteoză la Praga — în ultima etapă, cîștigată înaintea lui Cosma al nostru. Melihov este primul ciclist sovietic care-și înscrie numele pe palmaresul învingătorilor individuali ai „Cursei Păcii", Modest însă, el declară: „Victoria nu e a mea, ci a echipei. Fără ceilalți colegi n-aș fi cîștigat cursa".

Viktor Jdanovici – noul d'Artagnan

„A căzut o stea, s-a prăbușit un mit" așa își începea emisiunea postul Radio-Olimpia în seara zilei de 30 august 1960. Crainicul anunța cu voce patetică înfrîngerea lui Christian d'Oriola în turneul olimpic de floretă și apariția meteorică pe firmamentul scrimei a unui nume nou: V. Jdanovici. Scrima, floreta în cazul nostru, înceta să mai fie doar un sport al urmașilor de viconți și marchizi. Un rus de 22 de ani, fiu și nepot al celor care salutaseră salvele Aurorii în Octombrie Roșu, urca cu măreție pe podiumul învingătorilor olimpici. Era întîiul sportiv sovietic care cîștiga medalia de aur la scrimă în istoria Jocurilor Olimpice.

Cum a ajuns studentul Institutului pedagogic din Leningrad aici? Fără îndoială cu multă trudă și perseverență. Elev fiind, Viktor se bucura printre colegi de reputația unui polisportiv. La baschet, atletism, fotbal sau gimnastică era mereu între primii. Uneori visa să se facă actor. Recita foarte frumos (ca și acum) din Pușkin, poetul său preferat... Într-o zi a intrat mai mult din curiozitate în sala de scrimă. Din clipa în care antrenoarea Vera Boluciko i-a pus în mînă floreta, Viktor a fost captivat de farmecul romantic al noului sport pe care-l descoperise. Cînd avea doar 16 ani, a participat la campionatele unionale, iar un an după aceea (1955) la un concurs internațional ținut la Leningrad. Venise acolo și faimosul as francez Christian d'Oriola. Viktor nu se clasează în finală. Să nu uităm totuși că una din victoriile sale o obține chiar asupra lui d'Oriola, cu 5—2. „Un adversar foarte interesant, puștiul acesta", declară francezul surprins. La Olimpiada de la Melbourne, d'Oriola nu uită cele întîmplate la Leningrad și își ia toate precauțiile în întîlnirea cu Jdanovici pe care îl învinge.

Scrimerul sovietic făcea progre-

V. Jdanovici

se serioase. El cunoștea toate secretele tehnicii, dar colegii îi reproșau adesea că este un floretist prea „flegmatic", referindu-se probabil la calmul cu care primea uneori înfrîngerea. O slăbiciune care în scrimă poate fi totodată și o mare calitate. Reflexele ascunse nu greșesc niciodată — și vom vedea cine are dreptate.

În 1959 Viktor cîștigă locul întîi la Spartachiada Popoarelor, apoi un concurs internațional la Gand. Urmează marea încercare Roma — Jocurile Olimpice. Cine va cîștiga, d'Oriola de 6 ori campion mondial și de două ori olimpic, sau Jdanovici? În semifinală francezul învinge, dar în turneul final, un singur om: Jdanovici; brațul lui e ferm, ochiul ager, vîrful floretei sale nu-și greșește ținta. Șapte întîlniri — șapte victorii. D'Oriola, Hoskyns, Mangiarotti și ceilalți mușchetari salutau cu săbiile și își „scoteau pălăriile" în fața noului d'Artagnan.

I. GOGA

LUNA PRIETENIEI ROMÎNO-SOVIETICE

VIZITAȚI

la librăria Cartea Rusă
din București — Cal. Victoriei nr. 42

„Bazarul cărții sovietice"

deschis zilnic între orele 9—13 și 16,30—20
Bogat sortiment de cărți

Un nou sport cucerește lumea

CARTINGUL

La Chicago ca și la Moscova, la Paris ca și la Nassau (insulele Bahamas), la München ca și la Riga, mii de sportivi și zeci de mii de spectatori au îndrăgit cu pasiune un nou sport — cartingul, întrecerile curajoșilor conducători de carturi.

Ce este cartul? La început a fost doar un șasiu tubular, mic și foarte jos, pe patru roți și un motor (bineînțeles cu volant, frînă, accelerator etc.) pe care Art Ingels, un grădinar amator din localitatea Glendale (California) a montat o mică cositoare mecanică, servindu-se de cart pentru a „tunde" gazonul. Devenind în 1956 o „mașină de sport" cartul a mai fost completat cu cîteva accesorii indeosebi de montaj, dar a rămas la simplitatea sa originală, fiind foarte ușor de construit și mai ales de condus și manevrat. Probabil că aceste calități au contribuit la răspîndirea rapidă a noului sport în toate continentele.

În numai cinci ani cartingul s-a transformat dintr-o distracție duminicală a unor originali de care rîdeau trecătorii văzînd oameni în toată firea care se plimbă pe niște mașini pentru copii, într-o disciplină sportivă cu regulament și program competițional nu numai pe plan național dar și pe plan internațional. Concursurile se desfășoară pe piste care se amenajează lesne în săli acoperite sau în aer liber pe piste speciale.

Cartingul a cucerit definitiv sportivi renumiți ca englezul Stirling Moss, cîștigătorul a numeroase curse de automobili, și americanul Roger Ward, cîștigătorul cursei de 5.000 mile în anul 1959.

În U.R.S.S., primul cart a fost construit iarna trecută; în prezent însă există sute de carturi, noul sport cîștigînd o popularitate invidiată pe bună dreptate de celelalte sporturi auto cu îndelungată tradiție. Doar la o lună după „nașterea" primului cart sovietic, au avut loc întreceri de carting pe pista de gheață a stadionului „Lenin" din Moscova. În cursul primăverii carturile au apărut pe șosele și pe pistele de zgură.

Într-un număr recent al revistei „Les Nouvelles de Moscou" se menționează că la Riga, în cursul verii, s-a desfășurat primul campionat neoficial de carting la care au participat reprezentanții unui număr mare de orașe sovietice. În prezent se lucrează la calendarul competițional pentru iarna anului 1961 și sezonul următor. În diferite motoclubur sovietice și în stațiunile tehnice pentru copii există un număr foarte mare de carturi, unele dintre acestea fiind rodul străduințelor unor constructori foarte ingenioși. În articolul amintit se dau cîteva date tehnice privind cartul construit în doar 20 de zile de inginerii Melihov și Cevtaiv, membri ai automotociubului central. Cartul, deși extrem de simplu, posedă unele caracteristici excepționale. El nu are nici resoarte, nici suspensii, dar roțile sînt fixate atît de dîbaci încît mica mașină, păstrînd rigiditatea indispensabilă, este foarte stabilă și manevrabilă putînd ataca în toată siguranța viraje periculoase cu viteza de 60 km. pe oră. Cartul cîntărește doar 80 kg., ecartamentul roților din față este de 90 cm., iar lungimea șasiului de 1,30 m., viteza ajungînd la 90 km./h. pe pistă de zgură și ceva mai mare pe beton și asfalt.

Numeroase sisteme de carturi au fost create la Tula, Riga și în alte multe orașe sovietice. Sistemele care se vor dovedi cele mai bune în apropiatele întreceri vor fi date în producția de serie.

Carturile pot fi lesne adaptate pentru cursele pe gheață și zăpadă. În primul caz se montează pe roți lanțuri; în al doilea caz, în locul roților din față se montează schiuri scurte. Această adaptabilitate extraordinară și lesnicioasă deschide largi perspective de dezvoltare cartinguiui.

Ț. S.

DIN LUMEA FOTBALULUI

● CONDUCĂTORII federației argentiniene de fotbal sînt preocupați de participarea echipei la viitorul campionat al lumii. Și pentru că lucrurile nu merg tocmai bine s-au adresat compatriotului Di Stefano pentru a-i cere un sfat. Iată ce le-a răspuns acesta:

1. Mai întîi de toate lăsați „dantela" și practicați un joc mai simplu și mai realist. Jucați în profunzime.
2. Învățați regulamentul de joc. Este timpul să terminăm cu greșelile și simulările care nu-i mai înșeală pe arbitrii europeni.
3. Îmbunătățiți condiția fizică a jucătorilor și învățați-i să joace cu corpul pentru că „șarja" este permisă în Europa nu ca la noi în Argentina.

● CRIZA DE SPECTATORI se face din nou simțită în fotbalul francez. La un meci disputat la Paris între două echipe de reputație cum sînt „Stade Français" și „Saint Etienne" au asistat doar 4.122 de spectatori. Iar la cele 20 de partide disputate în două etape, doar 100.000 de spectatori. Scumpirea continuă a biletelor și lipsa de amenajări a stadioanelor sînt principalele cauze ale îndepărtării publicului francez de terenurile de fotbal.

● DUPĂ o suspendare de două etape Pele a reintrat la Santos care a cîștigat cu 3—1 împotriva lui Colo-Colo la Santiago. În afara lui și a lui Pepe, titulari siguri în atacul brazilian, pentru celelalte trei posturi candidează Didi, Chinezinho, Gerson, Dorval, Amarildo, Baiano, Garrincha și Faustino.

● ALF HOOFER este considerat ca fiind cel mai talentat jucător de fotbal din Anglia. El joacă într-o echipă de amatori din provincie și refuză cu încăpățînare să treacă la profesionism, declarînd că preferă să rămînă „Mister Tony" coafor de dame la Halifax.

● DUPĂ meciul de la 12 noiembrie pe care-l va susține la Istanbul în preliminariile campionatului mondial echipa de fotbal a U.R.S.S. va juca în Chile unde va rămîne aproape trei săptămîni.

● COMENTÎND meciul Austria—R.P. Ungară trimisul revistei „France Fotbal" scria: Publicul și arbitrul i-au învins pe maghiari care au fost mai buni. Ungurii au dominat, au dat chiar o lecție, grație unui fotbal clar, precis, cu pase trimise totdeauna omului demarcat. Un gol al lui Tichy anulat și un unsprezece metri gratuit au denaturat rezultatul.

● ÎNTR-O REVISTĂ franceză de fotbal s-au putut citi următoarele despre jucătorul iugoslav Milutinovici, achiziționat la începutul toamnei de echipa pariziană Racing Club Paris: „Milutinovici caută mereu un apartament și un partener demarcat. Pînă acum n-a găsit nici pe unul nici pe altul".

Feliks Sztam își continuă interviul...

În luna iunie, la Belgrad, antrenorul echipei reprezentative a Poloniei, Feliks Sztam, s-a bucurat, poate, de cea mai mare atenție din partea celor peste 100 de ziariști sportivi acreditați pe lîngă biroul de presă al campionatelor europene de box. Interesul extraordinar stîrnit de prezența acestei personalități în lumea boxului european era justificat. De numele lui Sztam sînt legate marile succese înregistrate de boxul polonez de-a lungul anilor. Atunci, la Belgrad, am reușit să aflăm cîteva păreri ale renumitului antrenor în legătură cu nivelul atins de boxul din țara sa, păreri pe care cititorii presei noastre sportive le-au aflat la timp. Suprasolicitat de ziariști, Sztam nu ne-a putut răspunde însă la prea multe întrebări. L-am asigurat însă că nu-i vom „cruța" atunci cînd se va ivi primul prilej. Și iată că prilejul s-a ivit recent la București, o dată cu turneul internațional de box organizat de clubul Dinamo.

— După cum vedeți, ne ținem de cuvînt...

— Într-adevăr. De data aceasta sînt „prizonierul" dv.

— Fără să considerați o indiscreție, vă rugăm să ne spuneți ce virstă aveți?

— Nimic mai ușor. În fond, numai femeile își ascund uneori virsta adevărată. Am 59 de ani, dar vă asigur că mă simt excelent.

— De cînd antrenați echipa reprezentativă a Poloniei?

— Din anul 1927!

— Este, într-adevăr, o performanță. Desigur că de atunci și pînă în prezent ați pregătit numeroase promoții de boxeri valoroși. Vă puteți aminti cîteva nume?

— Deși au trecut mai bine de 30 de ani de atunci, totuși îmi amintesc cu plăcere și emoție de „elevii" pe care i-am pregătit. Numele unor boxeri de certă valoare ca Forlanynski, Majchzyechi, Rotcholc, Polus, Chmielewski, Chalczynski, Szymura (înainte de război), Kasperczak, Chychala, Ștefaniuk, Drogosz, Adamski, Pazdior, Pietrzykowski, Walasek (după război) au figurat cu regularitate pe listele campionilor sau vicecampionilor europeni. Și acum, un amănunt: deși boxul se bucură de mult prestigiu în țara noastră, totuși noi n-am avut boxeri profesioniști. E curios, nu? Am fost și rămînem prieteni fideli ai amatorismului.

— Care rezultate considerați că sînt mai bune: cele obținute de vechea sau de noua promoție de boxeri?

— Fără discuție că performanțele înregistrate de boxerii polonezi după război sînt mai valoroase. Pe plan european boxul nostru este coiat, după cum știți, la loc de frunte.

— Totuși, la recentele campionate europene de la Belgrad pugiliștii polonezi n-au strălucit. Cu excepția lui Walasek, ceilalți au avut comportări modeste. Cum explicați noua situație?

— Pentru boxul nostru, anul 1961 este un an de încercări. La Belgrad noi am vrut să facem o experiență, folosind o echipă mai tînără. De fapt, este singurul an cînd puteam face așa ceva, pentru că la viitoarele „europene" din 1963 va fi mai greu. Pînă atunci tinerii se vor roda, vor căpăta mai multă experiență, atît de necesară pentru J.O. de la Tokio. Deși la Belgrad nu am obținut decît un titlu, prin Walasek, scopul nostru, în parte, a fost atins. Folosind pe tineri, trebuie să precizez însă că nu vom renunța pe viitor la serviciile unor boxeri cu mare experiență ca Pietrzykowski, Adamski ș.a.

— Și acum, o ultimă întrebare. Considerați satisfăcător nivelul actual de dezvoltare a boxului amator din Europa?

— E dificil să dau un răspuns care să albă pretenția de a fi considerat exact. Totdeauna după J.O., timp de un an, progresele în procesul de instruire a boxerilor se fac mult mai lent. Acest fenomen este explicabil. În multe țări occidentale un mare număr de boxeri amatori trec la profesionism, sărăcind astfel pentru o perioadă marea armată a boxerilor amatori. În același timp, în țările socialiste boxerii virstnici, de valoare, părăsesc activitatea competițională, făcînd loc altora mai tineri. Treptat însă situația se va îmbunătăți. Este aproape sigur că după „europenele" de la Belgrad, în boxul amator se vor face progrese, lucru ce se va observa firește în fiecare țară.

...Sztam s-a uitat discret la ceas. În treninguri albastre, boxerii Gwardiei își așteptau antrenorii. Încheiasem, de altfel, interviul.

R. CĂLĂRAȘANU

MOZAIC

● *VETERANUL FOTBALULUI mondial în activitate, Stan Mathews, a declarat ziariștilor sportivi că nu va mai juca în campionat cînd va împlini 50 de ani. Aceasta se va petrece adică peste un an.*

● *ANUL ACESTA titlul de cea mai eficace echipă din Anglia a revenit formației Peterborough din liga a 4-a. În decursul campionatului această formație a înscris 134 de goluri. Ea a întrecut vechiul record englez care era de 128 goluri și aparține echipei Aston Villa din anul 1931. De remarcat că centrul atacant al acestei echipe Terry Bly, a cîștigat campionatul golgeterilor cu 52 puncte.*

● *PENTRU A NU ȘOMA, vechiul internațional englez Tom Finney și-a alcătuit o echipă numai din veterani și a plecat într-un turneu demonstrativ în Noua Zeelandă.*

● *JUCĂTORUL FRANCEZ Daniel Varini a cerut într-o zi transferul de la Racing pentru a juca la alt club. El a invocat următorul motiv: „Eu nu aș vrea să părăsesc clubul dar soția mea nu se împacă cu gîndul că eu sînt rezervă".*

● *ARBITRUL FRANCEZ Lequesne a primit înaintea meciului de campionat Racing-Monaco următoarea telegramă: „Dacă veți acorda un 11 m. lui Racing veți fi un om mort". Cavalerul fluierului nu s-a intimidat și a acordat două lovituri de la 11 m., una pentru Racing iar cealaltă pentru Monaco.*

● *FEDERAȚIA engleză de box a luat o decizie potrivit căreia boxerii amatori nu vor mai putea fi salvați de gong cînd se află la pămînt. În această din urmă situație, arbitrul întîlnirii continuă să-l numere pe boxerul căzut și după ce gongul a anunțat sfîrșitul timpului regulamentar al reprizei. Dacă boxerul nu se ridică la capătul celor 10 secunde afectate numărării, el este declarat învins prin knock-out.*

● *ÎN ITALIA, arbitrii de fotbal sînt ținta diverselor „proiectile" ce le folosesc unii spectatori prea înfierbîntați. Drept urmare, federația de specialitate s-a văzut obligată să treacă la unele măsuri. Echipele Palermo, Mesina și Sampdoria, toate din liga I, au fost sancționate cu amenzi pentru că la meciurile ce le-au jucat pe teren propriu au fost aruncate sticle pe teren. E greu de presupus că măsura aceasta va fi suficient de eficientă.*

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMÎNIA LIBERA"

★

Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 14.00.

În pragul noului sezon de hochei pe gheață

● Pregătiri, pregătiri ● Cînd începe activitatea pe patinoar ● Formula campionatului republican ● Un bogat program competițional internațional

Parcă ieri, alaltăieri, dornici să urmăriți în răcoarea serii de vară un film pasionant, v-ați aflat și dv. în rîndul miilor de spectatori prezenți pe... patinoarul din Parcul „23 August", care poate însuși prin denumirea de patinoar sugera și crea mult căutatul loc de refugiu în fața zădufului înăbușitor.

Toamna friguroasă a pus capăt sezonului cinematografelor în aer liber. Totuși mîine, poimîine veți poposi desigur din nou în tribunele patinoarului, dar de data aceasta pentru a urmări filmul... desfășurării unui meci de hochei sau al evoluției artistice a unor patinatori.

Pentru a vă împărtăși perspectivele pe care vi le oferă în această privință viitorul sezon, ne-am adresat tov. **V. Militaru**, secretarul general al Federației romîne de hochei și patinaj cu rugămintea să ne răspundă la cîteva întrebări.

— Presupunem că sezonul care bate la ușă nu v-a găsit nepregătiți. Care au fost problemele cărora le-ați acordat mai multă atenție?

— În primul rînd am organizat pentru antrenori un curs de specializare în care s-au expus și exemplificat teoretic cele mai noi probleme privind orientarea jucătorilor din punct de vedere tehnic și tactic. La baza acestui curs au stat concluziile observațiilor culese la marile competiții internaționale de anul trecut, unde am avut posibilitatea să urmărim evoluția celor mai bune echipe și jucători din lume.

În al doilea rînd, în timpul verii, pe baza indicațiilor colegiului de antrenori, jucătorii de hochei au urmat antrenamente foarte serioase în care accentul a căzut pe pregătirea fizică generală și specifică. În acest cadru în mod special au fost urmărite elementele tinere care s-au afirmat în cursul sezonului trecut.

La capitolul pregătiri se cuvine să arătăm și amenajările care se fac pe patinoar și care vor îngădui să avem o gheață mult mai bună. Păcat că din vina I.E.B.S. și a Întreprinderii de construcții și montaj vest din cadrul T.R.C.B. lucrările decurg într-un ritm necorespunzător astfel că deschiderea sezonului va întîrzia (probabil în jurul datei de 10 noiembrie) influențînd negativ ansamblul pregătirilor jucătorilor și a activității hocheistice în general.

Notînd cele de mai sus am atras atențiunea interlocutoruiui meu că ar fi bine să asocieze la această critică și Federația de specialitate, considerînd că n-a depus toate eforturile posibile pentru a determina în primul rînd I.E.B.S. să execute lucrările la timp. Am solicitat în continuare tov. Militaru să ne dea cîteva amănunte privind formula de campionat.

— În cursul lunii decembrie se vor desfășura etapele regionale care au drept scop să desemneze echipele participante la turneul final al campionatului republican fixat între 20 și 30 ianuarie. La această întrecere vor lua parte 8 echipe, dintre care două din București, două din regiunea Mureș-Autonomă Maghiară și cîte una din regiunile Cluj, Suceava, Brașov și Hunedoara. Primele patru echipe clasate în acest turneu vor disputa titlul de campioană jucînd tur-retur.

— Ne-ar interesa preocuparea Federației în ceea ce privește elementele tinere.

— Vom acorda o deosebită atenție campionatului de juniori. În Capitală vor activa echipele I.T.B., C.C.A., Dinamo, Victoria S.S.E.2 și Voința. Vor exista și campionate regionale apoi un turneu final la București între 2-12 februarie pentru desemnarea echipei campioane. Federația va sprijini amenajarea în țară și în Capitală a unor patinoare naturale care să dea posibilitatea unui număr cît mai mare de tineri să practice hocheiul. Contăm în acest sens și pe sprijinul sfaturilor populare și al U.C.F.S. din regiuni și orașe. Vom continua să extindem numărul de centre de inițiere și să cerem în continuare

Un aspect de la patinoarul artificial

tuturor cluburilor să-și organizeze secții de juniori.

Și lotul de tineret se va bucura de atenție. În acest scop i-am fixat un program internațional foarte bogat, care va îngădui tinerilor noștri jucători să dispute întîlniri cu cele mai valoroase formații care ne vor vizita precum și jocuri peste hotare.

— Fiindcă a venit vorba de formații care ne vor vizita, socotim interesant să ne dați cîteva amănunte privind programul internațional...

— De fapt acest program a și început cu un turneu în R. S. Cehoslovacă, unde un lot reprezentativ urmează un serios program de pregătire în care sînt incluse și 8—10 întîlniri. Deplasarea va lua sfîrșit cu un turneu la Gottwaldov la 4—5 noiembrie unde vor participa și alte echipe străine.

Deschiderea sezonului în București se va produce la mijlocul lunii noiembrie odată cu sosirea unei echipe din Finlanda care va susține 3—4 jocuri. Am căutat să asigurăm și în continuare un program bogat. Vom primi mai departe vizita unor echipe din Suedia, Austria etc., vom întreprinde un turneu între 4 și 8 decembrie, în R. P. Polonă, apoi va urma un joc dublu la Kiev, la 15—19 decembrie, cu reprezentativa R.S.S. Ucrainiene, în continuare tradiționala „Cupa Bucureștiului" și multe alte întîlniri și turnee care sînt în curs de perfectare.

În încheierea convorbirii am reamintit tov. Militaru despre problema materialelor sportive care în anii trecuți a suscitat multe discuții și mai ales necazuri cluburilor și chiar Federației, rugîndu-l să ne informeze ce măsuri s-au luat în această privință.

— În urma demersurilor făcute și asigurărilor primite din partea ministerelor respective este de așteptat o îmbunătățire calitativă a materialelor sportive în acest sezon și că jucătorii nu vor avea motive să se mai plîngă de calitatea slabă a croselor, patinelor, materialelor de protecție etc.

Gh. RUSSU

ROMANUL NOSTRU ILUSTRAT

Legenda lui Ulenspiegel

Adaptare după Charles de Coster

Ilustrații: Beca RIND

În ziua serbării, Ulenspiegel merse în piața orașului unde era adunată mulțimea, avînd în mijlocul ei pe rege. Se urcă pe streașina casei celei mai apropiate, se înălță pe vîrfurile picioarelor și își desfășură larg brațele, gata parcă să-și ia zborul.

Dar înainte de a porni, se ploconi adînc în fața regelui și spuse:

— Măria ta, socoteam că în Anvers nu există un alt nebun în afară de mine, dar văd, după cîtă mulțime s-a adunat aici, că orașul mișună de smintiți. Dacă mi-ați fi spus că o să zburați, eu nu v-aș fi crezut. Dar dacă a venit un nebun să vă spună că o să zboare, îl credeți. Cum vreți să zbor, dacă n-am aripi?

Riseră unii, îl înjurară alții, dar toți își ziseră în gînd: „Nebunul ăsta spune, cu toate astea, adevărul!".

Îi dădură lui Ulenspiegel cei trei florini conveniți și după ce înapoie mai marilor orașului strălucitoare, măscăriciul o luă din loc.

Cînd se urcase pe streașină, Ulenspiegel nu știa că în mulțimea de jos care-l privea, se afla, cu inima bătînd să i se spargă în coșul pieptului, draga lui Nele. Auzind fata că un nebun se va înfățișa regelui și va zbura de pe casă, Nele își spuse că nebunul nu poate fi altul decît Thyl al ei și dăduse fuga să-l vadă.

Acum fugi după el pe șosea, îl ajunse și-l îmbrățișă drăgăstoasă. Îi povesti mai întîi despre ce pățise Kathalina și fata îl întrebă dacă nu vrea să meargă s-o vadă. O găsiră pe biata femeie șezînd pe o laviță, la soare. Cu mintea rătăcită, Kathalina nu-l recunoscu pe Thyl. Se văicări doar, cu atîta jale că se sfîrîmară de durere și inimile celor doi tineri.

Ulenspiegel porni după aceea mai departe în pribegia lui și întră slugă la un brutar morocănos și cîrpănos, dar atîtea pozne îi făcu brutarului că repede se descotorosi acesta de slugă. Pornind din nou mai departe, ajunse la castelul din Audenaerde, unde un căpitan de gardă îl întrebă dacă nu vrea să fie trîmbițașul cetății.

Fu cocoțat pe turnul cel mai înalt, cu misiunea de a suna din trîm-

biță cînd va vedea apropiindu-se dușmanul. În timp ce căpitanul și oastea lui ședeau în castel și se țineau numai de chiolhanuri, Ulenspiegel trebuia să se mulțumească doar cu adulmecarea mirosului de mîncare. Într-o zi se apropiară francezii și răpiră cîrezi întregi de vite, fără ca cei din cetate să prindă de veste.

— De ce n-ai sunat din trîmbiță? — îl certă căpitanul.

— Păi dacă nu sînt și eu la taină...

A doua zi căpitanul porunci un nou mare ospăț și din nou fu uitat Thyl. Tocmai cînd se pregăteau mesenii să înfulece, începu Ulenspiegel să trîmbițeze cu foc. Năvălîră căpitanul și ostașii săi pe poarta cetății, crezînd că iar au venit franțujii, iar Thyl, în timpul acesta, înfulecă cît putu din bunătățurile mesei. Iar cînd se înapoiară oștenii, nedumeriți că nu întîlniseră urmă de dușman, Thyl le spuse, lămurind pentru ce suflase în goarnă:

— Căpitane, eu stau în turnul meu atît de umflat de cele patru vînturi încît aș putea să plutesc ca o băsică, dacă n-aș mai sufla din cînd în cînd în trîmbiță. Acum fă ce vrei cu mine, trimite-mă și la spînzurătoare...

Nu-i făcură nimic și-și văzură, potoliți, de chiolhan. Îi spuseră însă că va trebui să poarte, de aci încolo, ochelari, ca să vadă mai bine, căci se zvonise că împăratul Carol avea să sosească într-acolo cu mare alai. Ulenspiegel trebuia să sune de trei ori din trîmbiță cînd îl va zări pe măritul împărat, pentru ca să se tragă toate clopotele din cetate.

Într-o zi, pe la amiază, Thyl văzu departe pe șosea, o ceată mare de cavaleri, avînd în frunte un călăreț semeț. Își dădu repede seama că acela este însuși Carol Quintul. Apropiindu-se de cetate, împăratul fu foarte mirat că nu s-a aflat de sosirea lui, că nu se aude dangăt de clopote. Se mînie, se mîniară și nobilii din suită, dar n-avură încotro și călăriră mai departe.

Abia cînd ajunseră la porțile cetății își dădură oamenii seama că a sosit împăratul. Ventră fuga primarul și notabilitățile, iar împăratul le trase o papară aspră.

— Meritați să fiți puși în streang pentru această lipsă de respect față de suveranul vostru, — le strigă Carol.

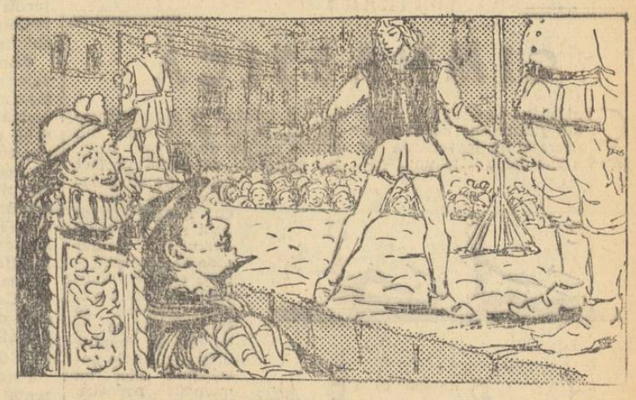

— Aveți dreptate, înălțimea voastră, răspunse primarul, dar cel care merită streangul este numai paznicul, Ulenspiegel, care a căpătat și ochelari numai ca să vadă mai bine sosirea convoiului imperial și să sune din trîmbiță.

Îl aduseră, la ordinul împăratului, pe Ulenspiegel.

— Pentru ce, avînd niște ochelari atît de strașnici, n-ai sunat din trîmbiță la sosirea mea? — îl întrebă Carol. Ai să fii spînzurat!

Veni călăul, se aduseră și sculele lui, o scară și o funie și Ulenspiegel se pregăti de moarte. Dar norodul, care se adunase în număr mare, se înduioșă de soarta tînărului și ceru împăratului îndurare pentru el. Împăratul păru că se înduplecă și spuse:

— Dacă ticălosul ăsta îmi cere un lucru ce nu-mi stă în putere să fac, scapă cu viața...

Femeile începură să plîngă:

(Va urma)

CARNET PEDAGOGIC

Atitudini

— Spune-mi, tovarășă dragă, n-ai văzut cum a plecat azi la școală fetița ta? N-ai văzut că părul ei era strîns într-un coc foarte „artistic" aranjat? N-ai observat-o, sau ți s-a părut normală noua ei pieptănătură? Știu că te preocupă mult educația copilului tău. Atunci? Nu-ți dai seama că „cocul" nu se potrivește nici cu disciplina școlară și nici cu vîrsta ei?

— ...

— Te uiți mirată la mine și nu știi ce să-mi răspunzi. Din ochi însă îți ghicesc gîndurile. Ai vrea să-mi atragi atenția că mai sînt și alte eleve a căror coafură nu cadrează nici cu anii lor și nici cu calitatea de elevă. Da, ai dreptate. Am văzut și eu. Chiar colega ei de bancă și-a împletit părul într-o singură coadă pe care și-a cocoțat-o în vîrful capului.

Și cealaltă fată, care stă pe lîngă voi, a venit azi la școală tunsă proaspăt cu lama și cu toți cîrlionții măiestru aranjați pe frunte. Printre ei biata cordeluță albă, atît de cochetă, de tinerească și de necesară, de-abia se zărea.

Aceste eleve și alte încă cîteva sînt, însă, exemplele negative ale școlii, ele dau dovadă de manifestări contra cărora atît întreg corpul didactic cît și organizațiile de tineret luptă ca să le înlăture. Vrei ca Mihaela să se încadreze printre aceste elemente? Admițîndu-i din prea multă dragoste, pe de o parte, iar pe de altă parte dintr-o libertate greșit înțeleasă capriciul de a se pieptăna „modern" nu ai făcut decît să-i dai ocazia să fie rău judecată de cea mai mare parte a colegilor, de întreg corpul profesoral și chiar de oamenii de bun simț din jurul vostru, care, să știi, nu admit extravaganțele...

— Ai dreptate, tovarășă profesoară, lucruri de felul acesta cu Mihaela n-au să se mai repete, dar... aș vrea să-mi spui — asta nu pentru a diminua vina fetiței mele— crezi că numai coafurile de care am vorbit sînt singura abatere de la disciplina școlară? Dumneata știi cîte eleve în clasa a VIII-a, sînt lăsate de părinții lor să vină la școală, sub uniformă, cu jupon? Știi cîte eleve vin cu cercei-clips în urechi și numai lîngă curtea școlii îi scot? Eu le știu pe toate chiar de la fata mea.

— Noi știm lucrurile acestea și în cea mai scurtă vreme le vom remedia. Le știm și le vedem pe toate. Uite, de pildă, cele două eleve care se îndreaptă spre capătul culoarului. Vezi pe cea din dreapta? Și-a pus în talie, peste uniformă un cordon lat, alb, din material plastic. Altele și-l pun de culoare roșie. Că fetele la vîrsta asta pot avea asemenea idei, nu mă miră, ceea ce mă intrigă însă este faptul că părinții lor le admit și le încurajează asemenea manifestări. Le admit să vină la școală cu tot felul de șosete divers colorate, cu unghii lungi sau fără matricolă pe uniformă.

Asemenea preocupări n-au nici o legătură cu școala și răpesc copilului din timpul destinat învățăturii. Din fericire însă numărul elevelor, de felul celor de care am vorbit, nu e mare și sîntem convinși că în curînd va dispare complet. Dar pentru aceasta este necesar să avem întreg sprijinul și înțelegerea părinților. Eu sînt optimistă. Oare greșesc?

Lili PLAIU

SFATURI COSMETICE

Mîinile — datorită faptului că sînt expuse intemperiilor sau chiar în urma îndeletnicirilor casnice — trebuie îngrijite în mod deosebit în sensul de a preîntîmpina unele neajunsuri care apar sub influența acestor factori. În general este bine ca după terminarea lucrului, indiferent dacă serviciul este de așa natură că trebuie luate măsurile de protecție, sau în urma îndeletnicirilor casnice, să ne spălăm mîinile bine cu apă și săpun aplicînd totodată și o serie de tratamente în raport cu mediul în care am lucrat și despre care am mai scris și altă dată.

În afară de aceste măsuri este însă indicat ca zilnic să facem cu mîinile cîteva exerciții de gimnastică pentru a evita anchiloza încheieturilor, pentru activarea circulației sîngelui și păstrarea flexibilității și supleței degetelor. Persoanele care au mîinile sensibile, care se înroșesc cu ușurință din cauza frigului sau chiar fac degerături în timpul iernii este recomandabil să facă zilnic exercițiile de gimnastică pe care le indicăm în cele ce urmează. Poziția preferată va fi cea cu coatele pe masă.

Exercițiul nr. 1 va începe prin deschiderea și închiderea bruscă a pumnilor. Mișcarea se va repeta de 20 de ori.

Exercițiul nr. 2 constă în îndepărtarea bruscă a degetelor, răsfirîndu-le cît de tare posibil, apoi revenind la starea inițială. În această poziție degetele rămîn unite și mîna perfect relaxată. Mișcarea se repetă de 25 ori.

Exercițiul nr. 3 Descriem cu mîna cercuri cît mai mari; acest exercițiu este foarte indicat pentru flexibilitatea încheieturilor. În acelaș scop vom lăsa să cadă mîna în față și apoi în spate. Ambele mișcări le vom executa de cîte 15 ori.

Exercițiul nr. 4 constă în crisparea puternică a degetelor îndoindu-le și apropiindu-le de podul palmei, apoi răsfirarea lor și relaxarea mîinii. Mișcarea se va executa de 20 de ori.

Răspundem cititoarelor

DANUSIA. — La vîrsta dv. nu este cazul să începeți folosirea cremelor mai ales că posedați un ten gras. Puteți folosi următoarea loțiune cu care veți șterge fața în fiecare seară: acid salicilic 0,50 g, rezorcină 0,25 g, camfor 1 g, alaun 0,50 g, alcool 40 g, apă 60 g.

VIVIENNE — *București:* În situația dv. trebuie să vă adresați unui medic endocrinolog.

O. T. — *București.* Se adaugă soluție de amoniac 25%, picătură cu picătură pînă soluția devine limpede fără nici un fel de precipitat.

H. M. — *București:* Laptele de demachiat „MIMOZA" și crema polivitaminată „VELUR" sînt produsele indicate în cazul dv.

M. M. — Brăila; LILIANA — Deva; NICU L. — București; BERTA — Călărași; H. CARMEN, ROZINKA, RODIN — Arad; MENUETTA; sînt rugate să-și indice adresa exactă pentru a li se trimite răspunsul prin poștă.

Anca BOGDAN

O CAMERĂ MARE...

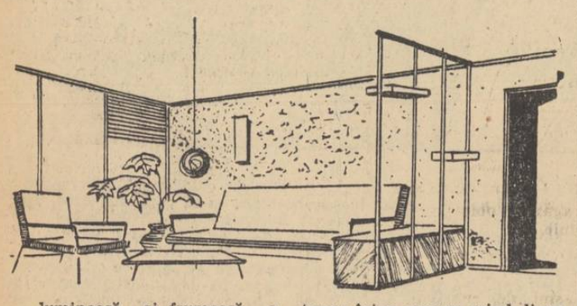

...luminoasă și frumoasă a unei singure persoane va cîștiga mult dacă folosim astfel lada de așternut cum sugerăm în desenul de mai sus. Aceasta va fi așezată în lung, între ușa de intrare și canapea (care devine noaptea pat) și i se vor aplica niște țevi metalice pînă în tavan între care se prind diverse stelaje, lădițe pentru flori sau bibelouri. Acest stelaj poate fi suport unei perdelițe de creton (sau chiar fixa cu un paravan) iar în cazul că e necesar să treacă multă lumină se poate pune geam, fie mat, fie un model de gheață.

GIMNASTICA

Continuăm cu lecția a doua din gimnastica cu coarda. Așezată pe jos coarda se petrece sub talpa cîte unui picior și trăgînd se ridică piciorul ca în c2 și se duce din nou la poziția de plecare, piciorul celălalt rămînind perfect întins. Se alternează cîte 1-2 minute cu fiecare picior apoi se trece la un exercițiu similar care se face petrecînd coarda simultan sub tălpile ambelor picioare. Se trag în sus ca în d2 și se împing înapoi călcîiele neatingînd nici un moment podeaua. Tot 1-2 minute.

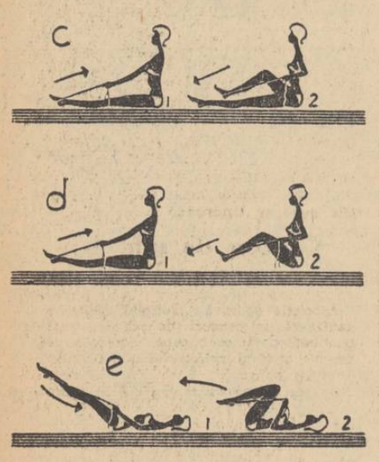

Stînd culcată pe spate, coarda sub ambele tălpi și din poziția el se ajunge, trăgînd de coardă, la poziția (e2) și înapoi de mai multe ori, nelăsînd nici un moment picioarele jos la podea și ținînd coarda tot timpul întinsă.

SFATURI MODĂ COSMETICĂ GOSPODĂRIE

ESTETIC, PRACTIC, MODERN

Concursul pentru cea mai frumoasă îmbrăcăminte

Estetic, practic, în ton cu noua linie a modei — iată principalele criterii pe care le-au avut în vedere maiștrii cooperatori tricoteri și croitori din întreaga țară atunci cînd au creat modelele pentru actualul sezon. Fantezia și bunul gust au fost din plin solicitate. Respectivele creații aveau să participe la o adevărată competiție a frumosului — concursul pentru cel mai reușit model. Probele fixate n-au fost de loc ușoare. Fiecare uniune regională a cooperativelor meșteșugărești trebuia să prezinte cel puțin o colecție cu 25 de modele cuprinzînd confecții pentru dimineața, după amiaza, seara, ocazii festive și sport pentru femei, bărbați și copii. Pe lîngă aceste categorii obișnuite pînă acum, s-au fixat altele două mai dificile: îmbrăcăminte pentru femei cu talia 52 și pentru adolescenți de 15 ani, băieți și fete.

Juriile, formate din specialiști, au avut serios de lucru. După o selecție riguroasă făcută în etapele pe regiuni, în faza finală a concursului au rămas peste 1.200 de modele. Întrecerea rămînea deci viu disputată. Dar, iată, s-au anunțat și primii clasați. „Mai bine pregătită" — și nu e doar o figură de stil căci documentația tehnică ce a însoțit modelele atestă aceasta — Uniunea cooperativelor meșteșugărești din orașul și regiunea București a obținut 9 din cele 12 premii acordate. Între fruntași se numără de asemenea unitățile cooperatiste din regiunile Crișana și Cluj.

Modelele cele mai reușite au fost prezentate publicului timp de cinci zile — între 7 și 11 octombrie — la București într-o veritabilă paradă a modei, demonstrație interesantă despre „cum să ne îmbrăcăm".

Între cei mai mult de 10.000 de spectatori care au asistat la această prezentare au fost și numeroși lucrători croitori și tricoteri din întreaga țară, care au luat parte la concurs. Ei vor aplica la locul de muncă cele învățate în largul schimb de experiență ce s-a făcut cu acest prilej. Totodată, completînd colecțiile cu care s-au înscris în concurs, vor organiza și în respectivele regiuni prezentări de modele.

Revista „Moda" la rîndul ei va publica unele din cele mai frumoase modele selecționate.

Cornelia GHELEA

(În clișeele noastre, cîteva din modelele premiate)

Ghidul gospodinei

Cum se face o cafea bună

Pentru ca o cafea să fie bună, două lucruri sînt importante: alegerea cafelei și prepararea ei. Odată ce ne-am fixat asupra unei categorii de cafea este bine să nu ne aprovizionăm cu ea decît în cantități mici, consumabile cît mai repede. Cafeaua trebuie să fie păstrată în cutii foarte etanșe.

O marcă bună nu este suficientă pentru a face o cafea bună. Pentru a-și conserva bine aroma trebuie măcinată în momentul cînd o preparăm, iar măcinatul să nu se facă prea fin, căci cafeaua în stare de pudră astupă găurile filtrului sau se amestecă cu lichidul.

Ibricul pentru cafea nu trebuie să mai fie întrebuințat pentru altceva. El trebuie să fie bine spălat, să nu rămînă urme de la cafeaua precedentă.

Apa pe care o întrebuințați nu e nevoie să clocotească ci să fie la o temperatură aproape de fierbere.

Modurile de preparare

Nu toată lumea prepară cafeaua la fel. În general sînt două feluri de pregătire.

Infuzia. Aceasta constă în a turna apa aproape clocotită peste cafea. Se lasă astfel cîteva minute, după care lichidul se separă de drojdia cafelei printr-un filtru. Zahăr se adaugă după gust.

Cafea turcească. Cafeaua bine măcinată se pune într-un ibric peste care se toarnă apă rece. Apoi se pune pe foc împreună cu zahărul, iar în momentul cînd începe să fiarbă o lăsăm să dea numai două clocote. După aceea, adăugăm o picătură de apă rece pentru a cădea drojdia (zațul) la fund, după care se toarnă în cești. Proporția este următoarea: o linguriță de cafea la o ceașcă mică, iar zahăr după gust.

Pentru acei care nu suportă cafeaua naturală, datorită unor maladii, ei pot întrebuința cafeaua fără cafeină. Infuzia acestei cafele este la fel de aromată ca și a cafelei obișnuite și se recomandă celor bolnavi de nervi, cardiacilor și artriticilor.

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Colțunași cu brînză de vaci; mîncare de morcovi cu carne; fructe.

— Ciorbă țărănească; ruladă cu carne — salată; mere în aluat.

— Omletă cu brînză; tocănită sîrbească; compot de caise.

— Supă de kimen; fasole albă cu costiță; fructe.

— Cașcaval pane; macaroane cu carne — varză roșie; fructe.

— Supă de carne cu tăiețel; rasol cu sos de muștar; plăcintă de mere.

— Sufle de cartofi; friptură la grătar — salată; savarină cu frișcă.

CRONICARUL DUMNEALUI

Nici n-am bănuit măcar
Să ajung și cronicar,
Cronicar la mine-n casă
Și cam pe nepusă masă...
Să ne ținem toți, ca scaiul,
După buclele-i ca paiul,
Cînd în casă, cînd în stradă
Ba la joacă, ba la sfadă,
Strecurîndu-ne cu el
Pe sub pat ca prin tunel
Alegîndu-ne, ce-i drept,
C-un paianjen, eu, pe piept
Iară el ca mai cu frică
C-o prădalnică furnică...

...Hotărîți să-i facem placul
Ne dădeam de-a berbeleacul
Și umblam de-a bușile
Pînă și mătușile
Dînd în lături ușile,
Ca să treacă maiestos
Pregătit de drum virtos...

Ne hlizeam în fel și chip,
Tumba-n țarcul cu nisip
Grijulii să nu mai cadă
Orătăniilor pradă,
Că țipa pe zeci de harpe
Ca din gaură de șarpe...

Într-o zi, furat de gînduri
Cum se-ntîmplă-n dese rînduri,
Mama scuturîndu-i patul,
Terminînd deretecatul,
Am pierdut din ochi băiatul...

Îl zăream pe alei
Într-un plic de prichindei,
Ce, la casa megieșă
L-au poftit cu ei la creșă...

Ce-i pe-acolo, e firesc
Tuturor să povestesc.

Vasile DIMA

Curierul nostru

ELENA M. — Turda: Ne bucură faptul că urmăriți cu interes rubrica noastră pedagogică și că ne-ați scris. Materialele trimise de dv. ridică probleme interesante, dar forma în care ele sînt scrise nu corespunde profilului revistei noastre. Noi nu sîntem o revistă pedagogică, o revistă de specialitate. Ne adresăm unei mase largi de cititori și, din această cauză, articolele trebuie să fie mai accesibile. Ele trebuie să îmbrace haina plăcută, ușoară, a schiței literare, — deși, bineînțeles, tema tratată este rezultatul unei bogate experiențe didactice. Apreciem priceperea dv. în problemele pedagogice și vă rugăm să ne trimiteți materiale în forma pe care v-am expus-o mai sus.

ECAT. S. — Piatra Neamț: Noi sîntem de părere să răspundeți printr-un refuz categoric la acțiunea inițiată și dorită de el. Mai tîrziu se va convinge că așa este mai bine. În prezent nu-și dă seama că săvîrșește greșeli mari. De aceea cu multă răbdare și înțelegere, va trebui să lămuriți toate lucrurile. Motivele invocate acum pot fi ușor combătute cu argumentele puternice ce le aveți, prezentate însă judicios și în momentele cele mai potrivite.

MIHAI DUMITRU, căsuța poștală nr. 80, Ploiești; RACOCE DAN XENOFON — Bd. 1848 nr. 37 București, doresc să facă schimb de corespondențe și de cărți poștale ilustrate.

N.V. — Giurgiu: După cîte ținem noi minte, v-am trimis o scrisoare de răspuns dar în legătură cu alte probleme decît cele de acum. La prima problemă răspunsul este acesta: după ce absolviți școala respectivă și reintrați în producție, gospodăria de stat vă poate trimite mai departe, ca bursier al acesteia, la o facultate din învățămîntul agricol superior. Totuși este bine ca anul viitor să ne mai scrieți odată pentru a vă comunica dacă nu s-a schimbat ceva. A doua problemă: Judecînd lucrurile rațional este bine să nu întreprindeți încă nimic. Așa cum se prezintă situația în prezent și ținînd seama de idealurile dv. profesionale, este mai bine să faceți apel la rațiune.

ELENA — Tg.Jiu: Este destul de greu să vă dăm un sfat precis așa pe nevăzute. Schița pe care ne-ați trimis-o nu corespunde nici dimensiunilor pe care le-ați scris în cifre, iar aceste dimensiuni nu sînt nici ele explicate în întregime. Așa, în linii mari, din cîte am reușit noi să reținem, credem că ar fi bine să schimbați direcția actuală a studioului așezîndu-l paralel cu peretele ce duce spre oglindă și unde este acum dulapul. Pe peretele care rămîne între sobă și lada studioului să așezați biblioteca, iar în fața acesteia, în spațiul dintre sobă și studio, să puneți masa și scaunele. Oglinda s-o lăsați la locul ei actual, iar dulapul să-l puneți pe peretele scurt ce dă spre hol. Se pare că are loc. Teoretic și fără nici o viziune concretă ar părea mai bine așa. Practic, va trebui să hotărîți dv.

Radianți de încălzire cu infraroșii

În magazinele de specialitate ale comerțului de stat se găsesc radianți de încălzire cu infraroșii. Acești radianți se bazează pe arderea catalitică a gazelor lichefiate.

Prin arderea catalitică a gazelor se obține o încălzire maximă și directă în mediu ambiant, fără a fi nevoie de sobă cu coș sau altă instalație pentru evacuarea gazelor arse și nearse; arderea se face completă în interiorul plăcii catalizatoare a radiantului. Această placă lasă să treacă numai radiațiile infraroșii care se manifestă sub formă de căldură mai ridicată sau mai scăzută. Cantitatea de căldură este dată de: suprafața plăcii catalizatoare; puterea calorică a gazelor folosite.

Formele sub care sînt prezentați acești radianți permit folosirea lor în multe domenii de activitate. În gospodării individuale sînt folosiți la băi, bucătării, holuri și chiar dormitoare. De asemenea, pot folosi la prepararea unor produse gastronomice ca fripturi, cartofi prăjiți, coacerea prăjiturilor etc.

Pentru folosirea radiantului nu trebuie nici o pregătire specială decît respectarea cu stricteță a instrucțiunilor cu care se livrează acesta. Folosirea radiantului la butelia de aragaz necesită un regulator de presiune (reglat la presiunea prescrisă). Reglajul necorespunzător al regulatorului poate provoca unele neplăceri în exploatare.

În cazul folosirii radiantului pentru încălzirea camerelor de dormit sau a camerelor unde se stă mai multe ore în șir, este obligatorie aerisirea din cînd în cînd a camerei, sau dacă este posibil se va așeza radiantul cu spatele la o fereastră deschisă, astfel ca aerul rece de afară să fie întîi încălzit. În acest fel veți obține o căldură plăcută și un aer permanent proaspăt.

În camerele de dormit este interzis a se ține radiantul aprins în timpul somnului. Înainte de culcare radiantul se oprește și se procedează la o aerisire ușoară a camerei după care se poate dormi în cameră.

Un ultim sfat: așezarea radiantului pentru încălzire trebuie să se facă cu grijă, astfel ca el să nu emane căldura asupra obiectelor ce se pot aprinde ca: mobile, țesături. etc. De asemenea, este oprit cu desăvîrșire ca radiațiile de căldură să fie îndreptate asupra buteliei de aragaz.

Stelian BUCUR

TIPARUL PRACTIC

O rochie pentru interior vă puteți realiza dintr-un material de preferință în dungi; lungime 4,50 m., lățime 0,90 m.

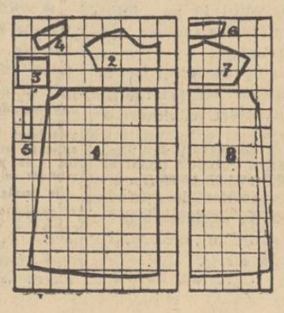

După ce ați mărit schema, al cărei fiecare pătrățel reprezintă 10 cm. decupați tiparele și așezați-le pe material. Croiți apoi lăsînd cîte 1 cm. de jur împrejur pentru cusături.

Tiparul reprezintă: 1) fața, 2) platca din față, 3) buzunarul, 4) partea de dedesubt a gulerului, 5) bentița de la partea de sus a buzunarului, 6) guler, 7) platca din spate, 8) spatele.

După ce ați terminat de încheiat rochia, puteți aplica pe marginea gulerului și a reverului pînă jos o mică lizieră în contrast cu materialul.

MAGAZIN medical

Cristalinul artificial din masă plastică

Cristalinul sau lentila ochiului este, după cum se știe, formațiunea transparentă, de forma unei lentile biconvexe situată imediat înapoia irisului și a pupilei. Are rolul de a strînge razele luminoase ce trec prin pupilă, a le răsfrînge și a le proiecta pe retina ochiului. În unele cazuri de boală cristalinul își poate pierde transparența și ca urmare capacitatea vizuală scade putînd merge pînă la orbire. Opacitatea cristalinului poartă în medicină numele de „Cataractă". Tratamentul cataractei este unul singur: extragerea pe cale operatorie a cristalinului opac pentru ca razele luminoase să poată ajunge din nou pe retină. Pentru a înlocui puterea de refracție a cristalinului scos, pînă nu de mult, i se prescriau bolnavului ochelari speciali cu lentile foarte puternice. Ulterior s-a încercat și s-a reușit înlocuirea cristalinului opacifiat cu un cristalin artificial de sticlă, o lentilă Zeiss.

De curînd însă, în Uniunea Sovietică, oftalmologul S. N. Fedorov, candidat în științe medicale, a reușit cu ajutorul unor specialiști în mase plastice să confecționeze un cristalin artificial de calitate superioară, care înlocuiește foarte bine cristalinul natural. Substanța plastică a fost kapronul, greutatea cristalinului plastic 18 — 19 miligrame.

După ce probele fizice s-au dovedit a fi bune și cristalinul artificial s-a dovedit a putea înlocui perfect pe cel natural, urmau să fie efectuate probele biologice. Experiențele s-au făcut pe cobai și s-a constatat că substanța plastică este suportată bine de organismul animal. Verificările ulterioare ale Institutului de Medicină din Kuibișev au întărit posibilitatea folosirii inovației la om.

Primul operat a fost fetița Lena P. din Ciuvasia. Operația a avut loc în iulie 1960 și a reușit perfect. Toleranța ulterioară a fost de asemenea perfectă. De atunci a trecut peste un an. Au mai fost efectuate încă 3 operații similare de înlocuire a cristalinului opacifiat cu cristalin artificial din masă plastică. Toate au fost încununate de succes și au deschis un drum nou în tratamentul chirurgical al cataractelor.

Dr. V. IVANOV

Controlul radiotelemetric al școlarilor

De curînd în U.R.S.S. a luat ființă un nou Institut de cercetări științifice medicale: Institutul de igienă a copiilor și tinerilor adolescenți. Institutul studiază capacitatea fiziologică a copiilor și școlarilor, la diferite vîrste, în raport cu programul lor de învățătură și de viață. Modificările fiziologice sînt înregistrate cu ajutorul celor mai moderne aparate radiotelemetrice. Aceste cercetări permit stabilirea unor norme științifice de ore de învățătură, recreație, activitate obștească, etc. menite să prevină apariția oboselii școlarilor și să asigure o dezvoltare armonioasă și o capacitate optimă la învățătură.

Un tratament eficace

În ultimii ani, medicii constată o penicilinorezistență din partea multor microbi asupra cărora în trecut penicilina avea un efect foarte bun. Din această cauză într-o serie de boli datorite stafilococilor, penicilina nu mai avea efectul dorit. Recent prof. A. Vartapetov din Tbilisi a descoperit remediul acestui fenomen. Bazîndu-se pe acțiunea sinergică a penicilinei cu bacteriofagul, care își completează influența distrugătoare asupra microbilor, a administrat aceste două medicamente concomitent cu efecte foarte bune. Bacteriofagul, o viețuitoare minusculă, vizibilă doar cu microscopul electronic, se naște în celula bacteriilor pe care apoi le distruge, topindu-le. Existența ei se cunoaște de peste 60 de ani, dar nu a fost folosită pînă în prezent decît ca remediu în tratamentul și profilaxia unor boli infecțioase, în special gastro-intestinale. Noua ei utilizare în cadrul terapiei complexe, în asociație cu penicilina, vine ca un ajutor foarte prețios al medicilor dermatologi.

OCHELARII COSMONAUȚILOR

După cum se știe, razele solare pot provoca tulburări de vedere, dacă ne uităm la soare mai mult de cîteva secunde. Arsuri grave pot apare chiar cînd durata examinării soarelui nu depășește timpul de un minut. Pentru a feri ochii cosmonauților de pericolul radiațiilor solare, fără a le jena vizibilitatea, oamenii de știință sovietici au construit niște ochelari speciali. Aceștia au două proprietăți de bază: diminuează radiațiile și le resping. Reglajul funcționării ochelarilor se face automat, în raport cu gradul de strălucire a luminii. În prezent se mai studiază unele instalații optice speciale menite să ajute cosmonauții în deplasarea lor către Lună. Condițiile noi ale radiațiilor solare și cosmice pun probleme speciale oftalmologilor, inginerilor. tehnicienilor, biologilor și constructorilor sovietici.

Studiul simțului cromatic

Profesorul sovietic E. B. Rabkin a elaborat o metodă nouă pentru studiul capacității ochilor de a distinge culorile cu ajutorul unor originale planșe policromatice. În acest fel se poate stabili cea mai mică deficiență în recepționarea senzațiilor vizuale de culoare. În viață și în muncă sînt nenumărate ocazii cînd capacitatea normală de a distinge corect și din plin culorile joacă un rol de seamă. În amintirile sale, primul cosmonaut, I. A. Gagarin, povestește că examenul complex al vederii a fost prima probă medicală pe care a trebuit să o treacă candidații la sborurile cosmice. În cursul acestui examen au fost folosite și planșele policromatice ale profesorului Rabkin.

Actualități medicale

GREFE CU OS DE CAL ȘI DE VIȚEL

Chirurgii din R.F. Germană utilizează grefele osoase de cal și de viței. Aceste grefe au fost aplicate în cazul tumorilor osoase, în caz de tuberculoză, fracturi și spondiloză, unde s-a înlocuit țesutul osos bolnav distrus.

TRANSFUZII CU SÎNGE CONSERVAT DE LA CADAVRU

În decurs de 30 de ani s-au efectuat în U.R.S.S. 27.000 de transfuzii cu sînge conservat de la cadavru, fără nici un accident.

INLOCUIREA PIELEI CU POLIVINIL

Pielea distrusă în urma arsurilor poate fi înlocuită pentru 2-3 luni cu o piele artificială de material plastic (polivinil) înainte de a se face grefa definitivă cu piele.

CELULELE VII LA MICROSCOPUL ELECTRONIC

Constructorii de aparate medicale din Leningrad au perfecționat microscopul electronic (care mărește obiectele pînă la 100.000 de ori) adaptînd aparatului un portobiect special în care celulele vii au condiții fiziologice. Mișcările și diviziunea celulelor vii a putut fi astfel studiată pentru prima oară în istoria biologiei.

PREVENIREA MIGRENEI

Chimiștii au sintetizat un produs eficace în prevenirea migrenei. Noul produs, methysergide-ul este un derivat al acidului lisergic. El s-a dovedit eficace în 68 la sută din cazuri.

Dr. N. C.

Tulburările de memorie

Prin memorie se înțelege proprietatea omului de a întipări, fixa, păstra, recunoaște și reproduce ceea ce a perceput, a simțit, a făcut sau a gîndit înainte. Memoria este o condiție necesară a acumulării și folosirii experienței noastre de viață. De aceea importanța ei în viața și activitatea omului este deosebit de mare.

Pentru a memora mai bine un material el trebuie înțeles, gîndit, legat de date și fapte deja cunoscute. Cel ce memorează trebuie să manifeste un interes față de ceea ce învață, să-și concentreze atenția și voința în această direcție. Acestea din urmă, mai ales, cer o bună dispoziție, un organism odihnit, lipsit de alte preocupări sau de orice frămîntare. Orice abatere de la aceste condiții se repercută asupra calității procesului de memorie, a cărui bază materială nu este alta decît urmele proceselor nervoase anterioare (excitația și inhibiția) din celulele scoarței creierului. Memoria slăbește la o vîrstă mai înaintată datorită încetinirii schimburilor dintre procesele de excitație și inhibiție.

Există însă și tulburări de memorie datorită unor boli. După unele boli infecțioase, de pildă după malarie, după unele intoxicații, memoria poate slăbi și chiar se poate pierde temporar. Odată cu însănătoșirea bolnavului memoria, deobicei, revine la normal.

În alte cazuri însă slăbirea memoriei poate fi progresivă. De pildă în cazul unor boli ale creierului sau în cazul unei evoluții nefavorabile a arteriosclerozei cerebrale se pierde întîi facultatea de a reproduce cunoștințele recent dobîndite în timp ce cele vechi se păstrează. Această slăbire a memoriei poartă numele de dismnezie. Ea se mai caracterizează și prin aceea că cunoștințele complicate se uită mai repede decît cele simple, deprinderile fixate mai slab se pierd mai ușor decît cele trainice, vechi, automatizate ș.a.m.d.

O tulburare mai gravă este pierderea din memorie a unui număr mai mare de impresii. Această pierdere a memoriei este denumită amnezie. Ea poate fi totală sau partială.

Aceste stări pot surveni fie datorită traumatismelor cerebrale, fie datorită unei hemoragii cerebrale, unor psihoze, arteroscleroze etc.

Sînt și cazuri de boală care dau o „ascuțire" temporară a memoriei, bolnavul putînd să reproducă de pildă date și fapte mărunte întîmplate cu foarte mulți ani înainte. Așa se poate întîmpla în unele stări maniacale, stări febrile etc.

Unele dintre tulburările de memorie sînt vindecabile. Totul depinde de natura și gradul afecțiunii care le-a produs. tratamentul lor constînd tocmai în tentativa medicilor specialiști de a elimina cauza care a dus la această tulburare. Neuropsihiatria și neurochirurgia contemporană au dobîndit în ultimul timp succese importante în tratarea acestor boli.

Dr. I. V.

JOCURI DISTRACTIVE

CÎTE POSIBILITĂȚI

Pe un carton cu 12 spații pentru lipit mărci (așa cum arată desenul) trebuie să se lipească succesiv cîte 4 mărci grupate în toate felurile posibile (De exemplu : 1,2,3,4, 1,2,5,6 1,5,9,2 etc.). Problema este următoarea : cîte posibilități există de a se grupa cîte 4 mărci ?

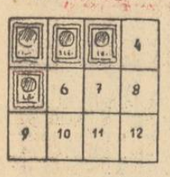

PUNCTE

În acest pătrat se găsesc patru puncte negre și patru albe. Vă invităm să împărțiți acest pătrat în patru părți egale astfel ca fiecare parte să cuprindă cîte un punct alb și unul negru.

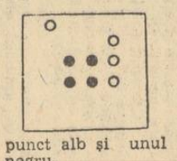

TRIUNGHIUL

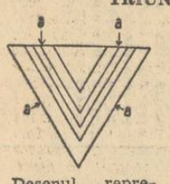

Desenul reprezintă un triunghi mare și în el patru mai mici. Vi se cere ca să împărțiți triunghiul mare în cinci părți astfel încît să se poată forma din părțile obținute fiecare din triunghiurile mici. Săgețile A indică de unde trebuie pornite tăieturile.

CUB DIN SÎRMĂ

Desenul reprezintă un cub din sîrmă cu 8 spații libere și 27 de încrucișări sau lipiri ale sîrmei. Vă cerem să plasați la aceste încrucișări 9 puncte astfel ca să nu se mai afle pe linia unui punct nici un alt punct. Punctul din mijloc e plasat bine, mai rămîne să plasați celelalte opt puncte.

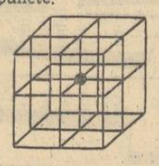

Soluțiile jocurilor apărute în numărul 210

INCRUCĂTURĂ

Așa trebuie să arate corpul.

IAR CIFRE

În ordine cronologică se înscriu următoarele numere :

1	10	6	14	7
11	5	3	8	13
12	9	15	2	4

Totalurile verticale dau toate 24 și împreună 120.

MAI GREU

Pătratul mare : 0-3, 0-4, 0-5, 0-6 4-5, 3-5, 2-5, 1-5. Total 48.
Pătratul mic : 1-2, 4-4, 2-2, 6-6. Total 27. Trebuie scoase piesele 5-5, 0-0, 1-1, 3-3.
Pătratul mijlociu: 6-5, 6-4, 6-3, 6-2, 6-1. 2-0 0-1 1-3, 2-3, 1-4, 2-4, 3-4 Total 75.

PIESELE CARE SAR

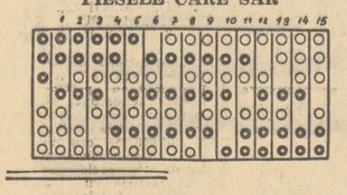

NELL COBAR

Fără cuvinte

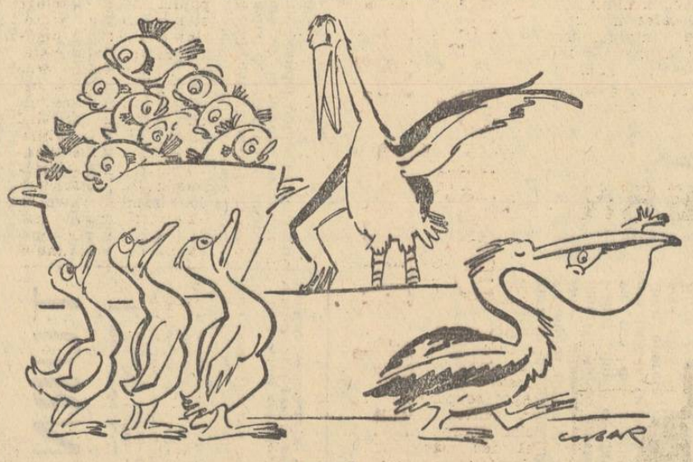

FABULĂ

— N-am hîrtie de ambalaj ! De ce nu veniți cu punga dvs., ca dumnealui ?

MATTY ASLAN

LA VÎNĂTOARE

— Tocmai eu să cad azi șofer de servici, eu care în viața mea n-am omorît o muscă !...

S. NOVAC

— Ce te miri ? Locuiesc la etajul 11, așa că trebuie să-mi iau cîteva sandvișuri, ca hrană rece pentru drum...

FRED GHENADESCU

— Gigel, pupă pe tanti !
— Vrei să mor ? Nu spui tu mereu că tanti e o otravă ?...

— Ah ! Ce fericire ! Nu se mai aude radio-ul vecinului...

— Cum, soțul tău nu e la birou ?
— Nu, e în concediu de odihnă !...

PAVEL ILIEȘ

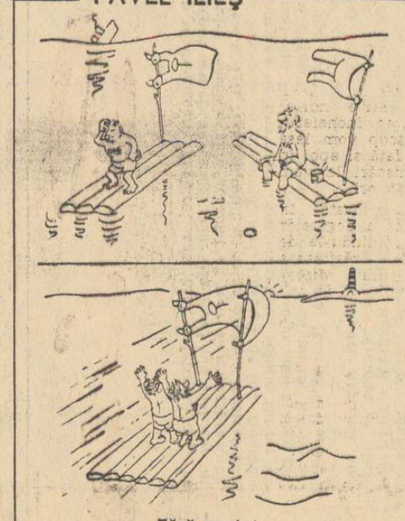

Fără cuvinte

Imblînzitorul de lei fiind în concediu, a fost înlocuit cu acrobatul circului...

EU, MITICĂ ȘI ALȚII...

Am consumat o bună parte din toamnă. A venit pe nesimțite și se pare că tot pe nesimțite o să-și facă bagajele.

E toamnă. Acasă pregătirile sînt în toi. Soția îmi spune : „Bărbate, fuga la magazin după borcane !" „Ce măsură ?" „Dacă nu găsești mari cumperi mici". „Și dacă nu găsesc mici" „Cumperi mari !" „Și dacă nu găsesc nici mari nici mici !" „Înseamnă că te-ai întîlnit în drum cu Mitică și, în loc să te duci după borcane, te-ai dus după o țuică !" „Zău, nevastă mă subapreciezi !" „Ai, dreptate, te-ai dus după două țuici !"

Și am plecat. Intru în cel dintîi magazin de specialitate : „Vă rog cinci borcane mari de 5—6 kg. !" „N-avem". „Atunci, poate să fie și mici de 3—4 kg. !" „De unde știi dumneata că poate să fie și mici ? Uite că nu poate să fie. Nici mari, nici mici !" Insist : „Dar ce fel de borcane aveți ?" „Cu compot !" „Mie îmi trebuie borcane goale !" „Foarte simplu, plătiți la casă și vi le golim noi aici !"

Telefonez acasă : „Nevestico dragă, n-am găsit borc..." „Las' că te știu eu, dă-mi-l la telefon pe Mitică, cheflilor !"... „Mitică nu-i lîngă mine !" „Cred și eu, e lîngă țuică. Pe urmă cînd o vorbi cu nevastă-sa o să fie el lîngă telefon și tu lîngă țuică"... „Scumpo, nu sînt borcane !" „Cred și eu, acolo unde te afli sînt numai damigene !" Și a trîntit telefonul...

Caut în alt magazin, apoi într-un al treilea : „Vă rog cinci borcane !" „S-au terminat". „Cînd ?" „Anul trecut !" „Și anul ăsta în ce facem conserve ?" „Păi faceți în cele de anul trecut ! Care va să zică voi clienții le spargeți și tot noi și O.C.L. Tehnometal sîntem vinovați !"...

Iată-mă în alt magazin. Într-un colț un client întors cu spatele spre vitrină imploră pe vînzător : „Măcar trei borcane, tovarășe ! Dacă mă înapoiez acasă fără ele, spune soția că am fost la bere !" „Mitică !" strig eu. „Da, eu sînt ! Eu Mitică !"... Și el tot după borcane. Ce ne facem ?... „Tovarășe barem un borcan ! Un borcănel, s-avem acoperire !" „Lipsește !" „Cum lipsește, tovarășe ? Nici în depozite n-aveți ?" „Ba depozitele sînt pline !" „Și de ce nu le aduceți în magazine ?" „Păi dacă o să le aducem în magazine, se golesc depozitele ! Și un depozit bine aprovizionat nu trebuie să fie gol ! Trebuie să fie plin !"

Telefonez acasă. Răspunde copilul : „Tăticule, mama a plecat în oraș după borcane, dar zicea că trece mai întîi pe la „Calul Bălan" să discute ceva cu tine !"

Telefonează acasă și Mitică. Nevastă-sa plecase tot la „Calul Bălan"... Să discute ceva cu el...

„Mitică, borcanele astea ne-au dat la cap. Dacă ne întețează soțiile divorț și ne aduc martor pe cineva din conducerea O.C.L.-ului Tehnometal. Să confirme el că pentru găsirea unui borcan de măsură potrivită e nevoie să alergi jumătate de zi !"

În aceeași clipă intră în magazin o tînără gospodină. „Tovarășe vînzător, alerg de trei ore după un borcan ! Aici găsesc ?" „Nu !" rosti sec vînzătorul. „Nu ? sări gospodina. Aoleu, ce-i fac lui bărbatul, meu... Mi-a comandat să-i pregătesc pentru iarnă conserve ! Dar restul nu-l privește !" Și a plecat. „Cine-i tovarășa ?" întreb eu. „Cum ? Nu știi ? Soția unui tovarăș din conducerea Tehnometalului !"...

În drum spre casă ne-am abătut pe la „Calul Bălan". Înăuntru ne așteptau soțiile noastre. Cînd ne-au văzut, au sărit în picioare și... și-au cerut iertare...

În fund la o masă, am zărit o tînără. Am recunoscut-o imediat : era gospodina de la magazin. Soția celui de la „Tehnometal"... Ea vorbea și tuna !... El, soțul, tăcea chitic. Nu scotea un cuvînt.

„E-n regulă, face Mitică, dacă acum nu scoate un cuvînt înseamnă că mîine scoate borcanele..."

I. AVIAN

Posta redacției

TIBERIU GOTLIEB — București : Ne bucură faptul că aprecierile noastre (deși nu favorabile) le-ați primit cum se cuvine, învățînd din cele spuse acum cîteva săptămîni la această rubrică. Ne-ar bucura și mai mult dacă ținînd seama de observațiile noastre ați realiza lucruri din ce în ce mai reușite.

Poeziile trimise recent sînt ceva mai bune, nu însă publicabile deoarece versurile păcătuiesc prin lipsă de claritate. La ce ar folosi dacă am „prăvăli munții", dacă am „dezlănțui energiile mării", cum spuneți dv. Tot ceea ce întreprindem trebuie făcut cu un scop, să folosească omului.

Căutați deci să dați versului consistență, înțelesul cuvenit, să faceți din poezie un lucru bine șlefuit.

LIZETTA LESSING — Rădăuți : Vom începe cu o glumă pe care, poate că ați mai auzit-o spusă de cineva : aveți un înaintaș care poartă același nume și care vă face cinste... Nu însă în funcție de aceasta ne-am orientat cînd v-am citit poezia. Ce vă putem spune despre lucrarea dv. ? În general lucruri satisfăcătoare. Știți să susțineți un subiect, vă pricepeți la versificare. Ceea ce ne avem însă să vă obiectăm este că versurile dv. sînt cam prozaice, fără imagini poetice, unele din ele sînt rigide. Faceți mai multe eforturi de înlăturare a acestor metehne și citiți mai multe versuri ale poeților consacrați.

LUCIAN POPESCU — Cîmpina : Am primit și partea doua a însemnărilor dv. de călătorie. Observațiile făcute la prima parte sînt valabile și pentru a doua.

P. MARIAN — Cîmpulung : Istoria cu fumatul și mentosanul nu ni s-a părut hazlie cum ne-am fi așteptat. Povestirea se rezumă la o simplă povestire din care nu știi ce să alegi : e bine să se fumeze, sau dacă nu, e mai preferabil să mănînci kilograme de bomboane mentosan ?

K. OPS — Constanța : Nici epigramele scrise în apărarea echipei „Farul" și nici caricaturile nu sînt de calitate. Ca și în caricatura dv., unde balonul este expediat peste poartă, și umorul la o altă direcție. „Antrenați-vă" mai mult și... șutul va căpăta precizie. Sîntem sigur că veți reuși.

M. CIOFLICA — București : Invitația dv. ne-a amuzat și ne-a făcut să grăbim răspunsul la maximum :

Cer revistei „Magazin"
Să m-ajute pe deplin
În a eluda odată
O enigmă repetată.

. . . . . .

Pentru răspunsul așteptat,
Mulțumesc anticipat.

Și-acum care este întrebarea : Ce-i de făcut pentru a găsi explicația unor cuvinte al căror sens nu este prea cunoscut ? Răspuns : căutați „Dicționarul de neologisme" recent apărut în Editura științifică. Despre legendele mitologice am mai scris și vom mai scrie. Dv. cercetați cartea mitologică apărută de puțin timp în aceeași editură. Veți găsi tot ce vă interesează. Vom publica, întocmai ca și pînă acum, caricaturi. Asupra spațiului, nu aveți nici o grijă. Va fi corespunzător. Același lucru l-am dori și caricaturilor...

REBUS-MAGAZIN

LA CULESUL VIEI

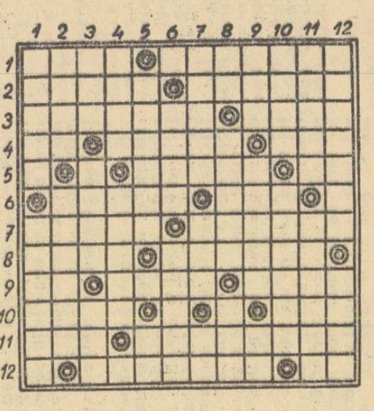

ORIZONTAL : 1) Pictor român, autorul tabloului intitulat „După culesul viei" — Boabă uscată a anumitor specii de struguri 2) Must din strugurii puși în teasc — Specialist care se ocupă cu studiul produselor derivate ale viei și ale vinului. 3) Îi prinde bine un păhărel de vin „puterea ursului" — Vin provenit din struguri de culoare închisă 4) Calciu — Flori mari violete — Veche măsură de greutăți 5) A scris „Vinul de viață lungă" — Boabe de struguri ! 6) „Cînd strugurii se coc" de Mihail Jora — Băutură alcoolică 7) Ambalaje pentru vin — Autorul volumului de poeme „Strugurii și vinul" 8) Descendent al vinului — Hotărîte 9) De acord — Lacrima Zorilor — Ordin 10) A suferi un eșec — Vin de culoare deschisă 11) Băutură obținută din must fermentat de cereale — A relieța prin intonație 12) Vin rezultat dintr-o anumită varietate de struguri — Locotenent.

VERTICAL : 1) Susține viața de vie — Local aprovizionat cu derivate ale viei 2) Ciupercă dăunătoare a viței de vie — Lăstari de viță de vie sădiți în pămînt 3) Salut roman — M.A.T. e ! — Ieșit din bătaie ! 4) A închiria — Merge ca un șifon ! 5) Fire răsucite în spirală la vița de vie — Posed 6) Nod proeminent într-un trunchi — Așa sînt strugurii rumeniți de soare 7) Piesă cu ajutorul căreia se strivesc strugurii — Zăpadă — Conjuncție 8) Marchează vechimea viturilor — Girlă — Prefix pentru nou 9) Tribunal roman — Gălbui, ca vinul de Cotnari — Prins din urmă ! 10) Sclav spartan — Struguri sau vin tămîios 11) Învelitoare de carton — ...Mare, podgorie celebră în țara noastră 12) Strugure necopt, foarte acru — Se smucesc.

Valentin MIREA

URME
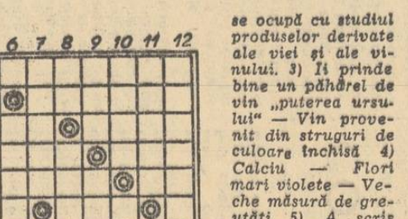
ORIZONTAL : 1) Cei din urmă — Prin urmare 2) Material hibernal pentru urme — „Ea-și urma cărarea-n codru" este titlul unei poezii a marelui nostru poet 3) Urmă la urmă ! — Urmași 4) După cum urmează — Urmă străveche — Asociația științifică a inginerilor și tehnicienilor 5) Urmă... cicatrizată — Viețuit 6) Urme — păscut 7) În cerc ! — Lasă urme... mate — Zid — Luni în urmă ! 8) Lasă urme pe drum — Potrivire poetică... la urmă — Prin urmare, deci (lat.) 9) În taină ! — Urmele creionului — Urmează după minut 10) Urme de civilizație ! — Pronume — Pantalon strîmt 11) Antipodul lui înainte — Lasă urme sub pămînt.

VERTICAL : 1) Cei care urmează — Lasă urme 2) Îi calcă pe urme 3) Teu — Urmă digitală 4) Mă ivesc — Nota redactiei — Comună în Ardeal 5) A stăpînit Spania ! — Emil Florian — Nume bărbătesc 6) Urmate... la școală 7) Urme de purec ! — A călca pe urme, a urma exemplul 8) Mițișor — Lasă urme 9) Șindrilar — Cu zile în urmă... 10) Oraș în Siria — Acum (pop.) 11) Sărire de pe linie — Urmărit la urmă 12) A urma cursurile — Lasă urme sub mașină 13) Întorc la urmă ! — Nerecunoscător 14) Care urmează.

Mareș S. CLUCERU

Poșta rebus

ALEXANDRU GHEORGHIU — București : Vă așteptăm la redacție într-o simbătă dimineață.

IOAN ROMAN — Sibiu : Vă rugăm să revedeți definițiile. Sînt cîteva prea „trase".

ION TIGĂNUȘ — Calafat : Pe cît posibil, încercați să evitați în viitoarele jocuri cuvintele articulate. Reveniți.

G. BOTEZATU — București : Am publicat de curînd un joc pe o temă asemănătoare.

LIVIU MARA — Calafat : Se reține. Va apare în limita spațiului disponibil.

PETRU NERUȚ — Baia-Mare: Se reține.

SIN NICU — București : Aveți prea multe cuvinte cu o sferă de circulație redusă. Revedeți jocul.

Ing. IOAN ENE — Lupeni : V-am ruga să schimbați prima definiție de la 1 orizontal. De asemenea, al doilea cuvînt de la 4 orizontal (corect, cuvîntul e eres).

G. RICA — București: Nu intră în tematica rubricii noastre.

ION DÎMBOVICEANU-București : Am publicat de curînd un joc pe o temă asemănătoare.

IULIANA BĂDUȚĂ — Ploiești : Citiți răspunsul de mai sus.

Biochimia dezleagă tainele vieții

O știință nouă vine să ulmească cu realizările ei omenirea : biochimia !

De curînd, la Moscova s-a desfășurat al 5.lea Congres internațional de biochimie, la care au participat peste 5000 de delegați din 57 de țări. Aci a ieșit în evidență nivelul ridicat al cercetărilor de biochimie ale oamenilor de știință sovietici, care au prezentat numeroase comunicări.

Să vedem însă ce este biochimia și cu ce se ocupă ea.

Obiectul acestei științe este studiul organizării interioare a proceselor vitale în micro-cosmosul celulei vii.

Înarmată cu metode variate fizice, fizico-chimice și biologice, biochimia izbutește să soluționeze numeroase probleme și să dobîndească succese. Rezultate deosebit de valoroase au fost obținute în studiul structurii și funcțiunilor proteinelor biopolimere și a acizilor nucleici.

Astfel s-au aflat amănunte importante despre rolul pe care aceste substanțe îl au în organism, mecanismul formării lor, reînnoirea lor și despre perturbațiile metabolismului observat în decursul diferitelor maladii.

A ieșit în evidență intensa activitate de ferment a proteinelor, una din funcțiile lor principale, adică capacitatea de a cataliza reacțiile biochimice.

Așa cum arată academicianul Oparin, președintele Societății de biochimie din U.R.S.S., s-au descoperit de curînd în Uniunea Sovietică co-fermenți noi ; de asemenea, s-au obținut noi date despre mecanismul acțiunii mai multor fermenți, s-au făcut grupuri funcționale determinînd acțiunea fermenților și s-au precizat centrele lor active.

Multe lucrări au fost consacrate acizilor nucleici, structurii lor, proprietăților lor, transformărilor lor sub acțiunea radiațiilor.

Ramura cheie a biochimiei sovietice, arată în continuare acad. Oparin, este știința pe care o numim „biochimia dinamică" și care studiază procesele ce se desfășoară în organismele vii, ca și evoluția acestor procese. O metodă dialectică a permis elaborarea unei teorii coerente a originii vieții, în care știința sovietică a făcut progrese însemnate.

Utilizări în nenumărate domenii practice

S-au făcut numeroase încercări de a da biochimiei aplicații practice și s-a reușit în cele mai variate domenii. Rezultate excelente s-au înregistrat însă în special în agricultură și în medicină.

Cercetările de biochimie făcute asupra feluritelor plante au scos în evidență condițiile favorabile de creștere și de dezvoltare, ceea ce a permis găsirea unor stimulatori cu un grad înalt de eficacitate. În furaje, de pildă, a început să fie folosită vitamina B 12. Depozitarea în silozuri a furajelor se face potrivit unor reguli, la elaborarea cărora participă biochimiștii.

La conservarea și tratarea produselor agricole, participă de asemenea biochimia. S-au pus la punct reguli de conservare a grîului și cartofului. Biochimia tehnică are aplicații și în industria de panificație, de produse lactate și de alte produse alimentare.

În lupta împotriva tuberculozei, a pneumoniei și altor maladii, biochimia a fost de mare folos. Ea ajută practicianului să pună diagnosticul și îi oferă — prin studiul microorganismelor — mijloacele de combatere a flagelurilor. Un număr mare de antibiotice au fost preparate în Uniunea Sovietică în urma unor cercetări biochimice—gramicid C, microcid, ciclocerin — un nou antibiotic folosit la tuberculoză, și altele.

Asta se explică prin faptul că microorganismele prepară pentru noi antibiotice și alte remedii. Drojdia de bere obișnuită de pildă ne furnizează un stimulent pentru activitatea cardiacă, de o mare eficacitate.

În prezent, biochimia sovietică progresează cu pași gigantici, dar și mai importante sînt perspectivele care se deschid în fața acestei științe.

Ea va ajuta omenirii să învingă boli incurabile cum sînt cancerul, afecțiunile cardio-vasculare și psihice, ea va face noi descoperiri care vor putea fi utilizate în industrie și în agricultură și în sfîrșit, va permite rezolvarea problemelor de fotosinteză și a numeroase alte probleme, legate de călătoriile cosmice.

Radu NOR

COOP. „TEHNO-METALICA"
cu sediul central în București, Str. Vînători nr. 4
telefon 156062

ASIGURĂ DESERVIREA POPULAȚIEI prin următoarele centre :

— Calea Rahovei nr. 403—405 — Str. Artei nr. 11 — nichelaj, cromaj, argintat
— Piața Ilie Pintilie nr. 3 — B-dul Coșbuc nr. 51 — Calea Rahovei nr. 107 — reparații aragaz și obiecte de uz casnic.
— B-dul 1 Mai nr. 149 — Str. Popa Tatu nr. 92 — reparații mașini de cusut
— Calea Rahovei nr. 307 — închirieri și reparații biciclete.

Adresați-vă cu încredere unităților Coop. „TEHNO-METALICA"

Aviz important

pentru
posesorii de motociclete, motorete, scutere

COOPERATIVA METALO-CASNICA, a organizat următoarele centre pentru efectuarea reparațiilor generale la motociclete, motorete, scutere :

1. — Str. Buzești nr. 78. Telefon 15.18.58
2. — Șos. Giurgiului 178. Telefon 56.05.66
3. — Str. Sf. Gheorghe Nou 11. Telefon 15.64.50
4. — Str. Hristo Botev 16
5. — Șos. Ștefan cel Mare 12

Unitățile sînt utilate pentru executarea de reparații anvelope, reglaje carburatoare, aprindere, cutii de viteze, instalații electrice

Stații de încărcat și format acumulatori
Alezaje cilindri — tapițerie

Unitățile sînt deservite de cadre de înaltă calificare

SE GARANTEAZĂ CALITATEA EXECUȚIEI

ȘAH

Noi grupe din „Cupa Magazin" ediția a III-a

GRUPA 5 : *Ieșenca Ciurel* (Sinerig) ; *I. Tuculeasa* (Cuza-Vodă) ; *Lupita Ioan* (Lugoj) ; *Tănase Mihai* (Dej) ; *Zegrea Florin* (București) ; *Peta D. Tudor* (comuna Traian) ; *Diaconu Voicu* (Constanța) ; *Fătulescu M. Ioan* (Mizil) ; *Nitnari Emil* (Brașov) ; arbitru : *Kugel Sigismund*, Brad.

GRUPA 6 : *Marian Iacob* (Pitești) ; *Constantin Ion* (Cuza-Vodă) ; *Rusu Vasile* (com. Ștefănești) ; *Huber Otto* (Brașov) ; *Popovici Dumitru* (Însurăței) ; *Dumitru Codițoiu* (Tîrgoviște) ; *Jantea Aurelian* (Giurgiu) ; *Motocu Archil* (Miercurea Ciuc) ; *Munteanu Aurelian* (București) ; arbitru : *Kugel Sigismund*, Brad.

GRUPA 7 : *Dumitru Ion* (Cuza-Vodă) *Rusu Petre* (Miercurea Ciuc) ; *Constantinescu Ion* (Craiova) ; *Nica Stelian* (Sculeni) ; *Iftimie Micodim* (Sasca Montană) ; *Ioan Torceanu* (București) ; *Burlacu Eugeniu* (București) ; *Hașu Gavrilă* (Tg. Mureș) ; *Teodor Dobrotescu* (Predeal) ; arbitru : *Teodor Munteanu* (Bîrlad).

GRUPA 8 : *Diaconu R. Venera* (Roșiorii de Vede) ; *Lucian Perșoiu* (Cuza Vodă) ; *Gosav Badiu* (Iași) ; *Eckstein Filip* (Timișoara) ; *Al. Moraite* (Piatra Neamț) ; *Pandescu Petre* (Craiova) ; *Dobreanu Eugen* (București) ; *Tenenbaum Rita* (București) ; *Vrabie Viorel* (Constanța) ; arbitru : *Teodor Munteanu*, Bîrlad.

GRUPA 9 : *Panait Const.* (Cuza-Vodă) ; *Tenenbaum Morel* (București) ; *A. Fortună* (Cîmpulung Moldovenesc) ; *F. Goldhinschi* (Rădăuți) ; *N. Pangratz* (Brașov) ; *Rădulica Puiu* (Bălești) ; *Mariana Dinescu* (Tîrgoviște) ; *Ceara Ilie* (Dej) ; *Hutter Dorel* (București) ; arbitru : *Virgil Zaharescu* (București).

GRUPA 10 : *Popescu Constantin* (Cuza-Vodă) ; *Hutter Paula* (București) ; *Mihai Petrescu* (București) ; *Adrian Ciorănic* (Onești) ; *Bunea Petru* (Timișoara) ; *Zaharia Ioan* (Cugir) ; *Buța D. Titu* (Cătunele) ; *Măcelaru Aurel* (Brașov) ; *Gh. Gladcenco* (Codlea) ; arbitru *Romeo Neștianu* (Medgidia).

GRUPA 11 : *Micu S.* (Onești) ; *Costescu Dumitru* (București) ; *Woinarowsky Gh.* (București) ; *Bodoagă Vili* (Ștefănești) ; *Oane Dorin* (Cluj) ; *Adrian Munteanu* (București) ; *Pană Constantin* (Sinaia) ; *Dimitrie Boari* (Arad) ; *Arsene Dumitru* (Bacău) ; arbitru : *Hang Eugen*, Cluj.

GRUPA 12 : *D. Morlova* (Leordeni-Ciulnița) ; *Pătrașcoiu V. Mina* (Vatra Dornei) ; *Ghilea Andrei* (Gura Humorului) ; *Pantea Constantin* (București) ; *Chericociu V. Vasile* (București) ; *Miu Ion* (Ștefănești) ; *Stănescu Ioan* (Ocna Mureș) ; *Demian Ioan* (Baia Sprie) ; *Ionescu Adrian* (Sasca Montană) ; arbitru : *Hang Eugen*, Cluj.

Problema nr. 1

Numeroși cititori — între care și problemiști consacrați — ne-au trimis probleme originale pentru a fi publicate în „MAGAZIN". Începînd cu acest număr, publicăm din aceste lucrări primite la redacție.

Problema nr. 1
GHEORGHE GOȘMAN
Com. Tîntari

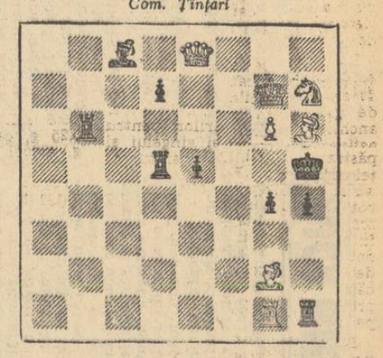

Albul joacă și dă mat în 2 mutări.
Soluția în numărul viitor.

Unul din participanții la viitorul turneu internațional al R. P. Romîne

După cum s-a anunțat în presă, anul acesta, în luna noiembrie, va avea loc la București al V-lea Turneu internațional al R. P. Romîne. Eveniment așteptat cu nerăbdare de șahiștii noștri, apropiatul turneu ne va prilejui cunoașterea unor puternici șahiști străini, între care se vor număra și cunoscuți mari maeștri sovietici. Unul din aceștia din urmă va fi L. Stein, tînăra revelație a ultimului campionat republican din U.R.S.S., care s-a calificat pentru viitorul turneu interzonal.

Iată o recentă partidă a lui Stein, jucată la campionatul mondial studențesc, în compania lui Zinn (R.D. Germană).

1. Cf3, d5	19. Nf4, D:f4
2. g3, c5	20. D:d7, Df6
3. Ng2, Cc6	21. T:d4, Te2
4. 0—0, e5	22. Tf4, Db6
5. d3, Ne7	23. b4, Cb7
6. Cbd2, Cf6	24. a4, Cd6
7. e4, Ng4	25. a:b, C:b5
8. h3, Ne6	26. Dc6, Tc2
9. De2, d:e4	27. D:b6, a:b
10. d:e4, 0—0	28. T:c4, T:c8
11. C3 Cd7	29. Tc6, f5
12. Cc4, b5	30. Nf1, T:c6
13. Ce3, c4	31. d:c6, Cd6
14. Td1, Dc7	32. Td1, Cc8
15. Cd5, N:d5	33. Nc4 +, Rh8
16. Cd5, Ca5	34. c7, g6
17. Cd4! e:d	35. Td8, Rg7
18. D:e7, Tae8	36. Ne6 și negrul cedează.

Cum se notau partidele în urmă cu secole

Jucătorului de șah de astăzi îi este foarte ușor să noteze o partidă. Cu o literă și o cifră — sau cu două litere și o cifră — el redă în modul cel mai simplu mutările sale și ale adversarului. Dar nu totdeauna a fost atît de ușoară notația șahistă.

În secolul XVIII, de pildă, pentru notarea unei partide se folosea o metodă extrem de complicată. În loc de e4 se nota de pildă descriptiv astfel : albul mută pionul regelui două cîmpuri. Mutarea 2.Cf3 era notată : calul regelui pe al treilea cîmp al nebunului, iar mutarea 3Nc4 era astfel scrisă : nebunul regelui pe al patrulea cîmp al nebunului damei.

Firește că o notație de acest fel îngreuna mult notarea partidelor și, mai ales, ocupa mult spațiu în cărțile care se tipăreau.

Concurs de șah prin corespondență

Asociația sportivă „Petrolul"-Berca, organizează un concurs de șah prin corespondență dotat cu o cupă. Concursul este deschis oricărui amator de șah, indiferent de forța sa de joc. Înscrierile se primesc pînă la 31 octombrie 1961, pe adresa „Asociația sportivă „Petrolul"-Berca, raionul Buzău, regiunea Ploiești.

Redacția : Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația : 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

CINEAȘTII DESPRE ARTA LOR

Răspîndirea tot mai largă a filmului, nașterea unor noi cinematografii naționale, progresele impresionante ale artei filmului în țările socialiste — verificate an de an la festivalurile internaționale — noile descoperiri în tehnica cinematografică, precum și cerințele exprimate tot mai hotărît de către masele de spectatori din țările capitaliste care nu mai vor să accepte clișeele uzate ale Hollywoodului, — toți acești factori au impus în ultima vreme cineaștilor din întreaga lume o cercetare atentă a situației și căilor de dezvoltare ale artei lor. În această rubrică vom publica periodic opiniile unor creatori aparținînd diferitelor cinematografii, creatori care privesc și analizează cu competență situația și perspectivele evoluției viitoare a artei universale a filmului.

CESARE ZAVATTINI, unul dintre cei mai cunoscuți scenariști de film și promotor al neorealismului italian, face — în cadrul unui recent interviu acordat săptămînalului francez „Les Lettres Françaises" — următoarele considerații asupra cinematografiei italiene contemporane :

„Dacă ficeare realizator italian de prestigiu își urmează cu încăpățînare propria sa cale de creație, el are întrutotul dreptate să procedeze astfel. Ceea ce lipsește însă cu desăvîrșire cinematografiei italiene este o conștiință colectivă... Pentru ce am ascunde-o ? Noi am pierdut ocazia favorabilă, noi am pierdut lupta pentru neorealism. Trepiat, pe măsură ce cinematografia devenea tot mai conștientă, forțele reacțiunare deveneau și ele, de asemenea, mereu mai conștiente de pericol și ele zu reușit foarte bine să ne împrăștie, să ne anihileze. Rezultatul este că astăzi nimeni nu mai privește către noi, pe cînd doar acum cităva vreme întreaga lume aprecia neorealismul ca un exemplu ! Nu estetic, bine înțeles, dar din punct de vedere politic în mod sigur !

Trebuie să remare că acum lupta îmi pare greu de cîștigat doar pe frontul cinematografiei : lucrurile riind așa cum sînt, societatea italiană și stăpînii săi nu pot admite o cinematografie prea liberă).

Dar noi am ajuns astăzi într-o situație nemaipomenită ! Asupririea cenzurii este ceva înspăimîntător, nu mai prezintă valoare nici măcar strădania de a lupta pentru a obține o lege care să limiteze arbitrariul cenzorilor, pentru că încă înainte de a fi aplicată o astfel de lege este sigur că producătorii se vor tîri înaintea ei și vor face o precenzură discretă și oficioasă, că rolul bisericii va continua să fie tot atît de nefast și înnăbușitor. Trebuie dusă acum o bătălie și mai grea !... Aceasta este trist."

Reflecțiile amare ale cineastului italian sînt însoțite totuși de anumțarea unor proiecte pe care el dorește să le realizeze în anii următori. Printre acestea se numără și un film împreună cu Vittorio de Sica, film pe care Zavattini speră să-l poată salva de foarfecele cenzurii uzînd de reputația lor unanim recunoscută iar, la nevoie, amenințînd chiar cu un scandal public pe cenzorii samavolnici.

TURNUL COLȚEI ȘI ZGOMOTUL

Începînd din iarna anului 1869, faimosul turn Coltea — durat în 1715 de spătarul Mihail Cantacuzino și demolat în 1888 — este scrutat și adăposteaică Observatorul de incendiu.

Evenimentul îl aflăm dintr-un articol publicat în Gazetta medico-chirurgicală, **nr. 1 din 20 ianuarie 1870, unde se spune că „cu începerea sezonului de iarnă, observatorul pompierilor s-a mutat în turnul Coltei".**

Dacă turnul convenea de minune scopului urmărit, apoi poziția pe care o ocupa, în imediată vecinătate a Spitalului Colțea, nu era de loc potrivită, și iată de ce :

„Este știut — se arată în continuare — că în armată se mai păstrează și astăzi, către finele al XIX-lea secol, (sic) o strigare sălbatică de ASCULTĂ".

„La pompieri această strigare nu se mărginește numai la acest singur cuvînt prelungit pe mai multe minute dar, între cei de sus și cei de gios, se petrece un dialog întreg, care se repetează la fiecare 5 minute. Locuitorii de peste trei mahalale — suburbii — sunt deștepțiați în timpul nopții de un strigăt lugubru. Dacă acest strigăt sălbatic se aude peste giumătate București, ce trebuie să fie pe sărmanii pămînași din spitalul Coltza, unde se știe că sunt morbele cele mai grave și mai cu seamă în serviciile de chirurgie unde operațiloor le trebuie cea mai mare liniște căci orice zgomot îl face să tresară și o contracție musculară este destul să dea loc la accidentele cele mai grave".

Articolul se încheie cu propunerea lăcută municipalității de a instala un „clopotel dublu" care ar „putea să înlocuiască acestă rămășiță barbară și să scape pe sărmanii pătimași de la niște chinuri atroce".

Și totuși această „rămășiță barbară" era numai o infimă parte din zgomotul ce neliniștea pe „pătimașii" spitalului Colțea.

Vasile Bianu, în teza sa de doctorat din 1888, în care se ocupă de „Igiena orașului București", descrie adevărata situație.

Bieții bolnavi erau siliți să suporte : „sgomotul tăsurilor și al carălor de transport" apoi „diferitele tipete ale oltenilor și ale altor comercianți ambulanți" la care se adăuga „sgomotul produs cu ocasia diferitelor sărbători cînd țunurile...muscicile militare...clopotele..." îngreunau și mai mult suferințele neaerocitilor bolnavi".

Așa că „sgomotul" începea „de cînd se făcea ziuă" și „ținea în tot timpul zilei pînă aproape de mieznul nopții" și deci — conchide Bianu — numai „trei sau patru ore din noapte" se putea spune că „totul" era „în deplină liniște".

Dar... a fost odată !

Dr. C. SIMIONESCU

Descoperirea manuscrisului partiturii de orchestră a operetei „Crai Nou" de Ciprian Porumbescu

În anul 1951 am semnalat identificarea unei reducții de pian a operetei „Crai Nou" de Ciprian Porumbescu, descoperită în comuna Vicovul de Jos, regiunea Suceava. Păstrată de învățătorul Ion Vicoveanu, fostul bibliotecar al societății muzicale „Armonia", sub o stivă de lemne de-a lungul celui de-al doilea război mondial, partitura operetei a putut fi admirată în expoziția din holul Ateneului R.P.R. organizată cu prilejul „Săptămînii muzicii românești". Acesta era exemplarul autograf al lui Porumbescu. Unde se afla partitura generală de orchestră după care a dirijat compozitorul premiera din 1882 la Brașov ?

Interesul față de acest document atît de important pentru istoria muzicii noastre a crescut simțitor după moartea autorului, pe de o parte fiindcă în „Rominia Musicală" din 1894 s-au publicat trei somațiuni la adresa lui Aron Bobescu, conducătorul unui ansamblu liric de turneu, să predea manuscrisul (ce la un moment dăt părea pierdut), iar pe de altă parte fiindcă muzicologia noastră trebuia să răspundă la întrebarea dacă Porumbescu *și-a orchestrat singur lucrarea* sau ea a căzut în sarcina dirijorului capelei orășenești germane din Brașov care și-a dat concursul la spectacolul premierei.

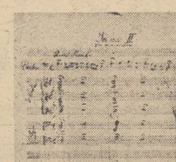

O cercetare în vara aceasta la Muzeul-arhivă din Scheii Brașovului, acolo unde Ciprian Porumbescu a condus corul bisericii Sf. Niculae, precum și o indicație a compozitorului Tiberiu Brediceanu ne-au dus la identificarea exemplarului dispărut de peste o jumătate de secol. Meritul de a fi salvat acest manuscris de calamitățile a două războaie mondiale revine în întregime maestrului Tiberiu Brediceanu care cu o rară conștiinciozitate a păstrat opereta pînă în 1958 cînd a donat-o „Muzeului arhivă" din Brașov. „Observ că atît această partitură cît și restul materialului muzical al operetei „Crai Nou", constatător dintr-o a doua partitură generală, o partitură pentru voce și pian, material coral și instrumental, pînă în anul 1934 a format proprietatea „Societății pentru fond de teatru român" — ne scria compozitorul la 26 septembrie 1961 — apoi a despărțămintului asociațiunii „Astra" din Brașov, dar — după necesitate — pînă în anii din preajma războiului al doilea mondial, aceste note se păstrau și în biblioteca „Reuniunii de muzică și cîntări" din Brașov, precum și la Conservatorul „Astra" din Brașov — toate aceste instituții fiind de la un timp în strînsă legătură și într-o arătească și intimă colaborare una cu celelalte".

Cea de a doua partitură, revizuită și redactată de compozitorul Augustin Bena la cererea comitetului „Societății pentru fond de teatru român" în anii 1907/1908, a dispărut după primul război mondial. Acest fapt l-a determinat pe Tiberiu Brediceanu să acorde toată atenția manuscrisului original.

De ce era așa de prețios acest document ? Fiindcă după moartea lui Ciprian Porumbescu partitura a rămas în păstrarea familiei care a refuzat oricui să o copieze, spre a-și revendica drepturile de autor în baza căreia au întreprins tipărirea operei muzicianului dispărut. Muzica lui „Crai-Nou" ajunsese să fie cîntată de lăutari după ureche. Mai ales în Banat, după ce taraful din Ciclova și-a dat concursul la premiera din 1888 la Oravița, lăutarii au menținut opereta în repertoriul lor curent pînă în 1924 cînd moare Carol Birică, conducătorul unei faimoase orchestre. Se explică deci, solicitarea insistentă din partea corurilor țărănești din Banat și Ardeal, din partea societăților dramatice de dilectanți și chiar din partea auditoriului larg, care sub semnătura anonimă „Din Lugoj, din public", tipărește o scrisoare în revista „Familia" cerînd editarea manuscrisului „uzat", cu paginile „minjite, șterse, corectate și iar șterse".

Este partitura de orchestră, recent descoperită, cea originală ? După părerea noastră da și iată argumentele. Manuscrisul provine din orașul unde a trăit Ciprian Porumbescu și unde a avut loc premiera. El a circulat în rîndul societăților brașovene care au reprezentat în repetate rînduri opereta. Hîrtia cu portative poartă amprenta vechimii epocii, are culoarea galbenă. Din partitură lipsește textul literar, deși manuscrisul muzical este complet. Acest prețios amănunt ne permite alte concluzii : de pe această partitură nu a putut dirija altul decît numai autorul ce știa pe dinafară textul. Apoi, cum scrisul nu este al lui Porumbescu se dezleagă și întrebarea ce își așteaptă din 1882 răspunsul : orchestrația lui „Crai-Nou" s-a efectuat de către un capelmaistru german din Brașov ! Și în sprijinul acestei teze există suficiente elemente : partitura poartă însemnări numai în limba germană, toate făcute de mîna celui care a orchestrat-o. Ordinea instrumentelor din partitură (cu vocile scrise sus, apoi instrumente de coarde la mijloc și cele de suflat jos, așa cum se obișnuia în secolul XIX) nu lasă urmă de îndoială. De altfel, premiera s-a bucurat de concursul capelei germane orășenești. Chiar și lipsa scrierii textului rominesc în partitură, poate fi în ultimă instanță încă un argument că orchestrația a aparținut unui muzician sas din Brașov.

A dirijat Porumbescu după acest manuscris ? Într-o scrisoare din 1888 a lui Iraclie Porumbescu către George Dobrin, tatăl compozitorului scrie : „La Brașov, știi, cred că a conlucrat bunul orchestru de acolo cu toate amănuntele ce le recere opereta (harfa, triangle etc.)". Partitura noastră (vezi facsimilul) are și harpă, instrument neîntîlnit în formațiile de amatori rromîni din pragul veacului. Deci, informația lui Iraclie ne întărește presupunerea că Porumbescu a condus premiera după acest manuscris. Cine este autorul orchestrației rămîne de cercetat în viitor.

Viorel COSMA

Cartea de vizită... muzicală a lui Haydn

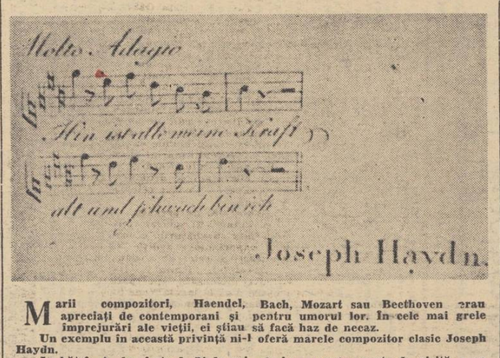

Marii compozitori, Haendel, Bach, Mozart sau Beethoven erau apreciați de contemporani și pentru umorul lor. În cele mai grele împrejurări ale vieții, ei știau să facă haz de necaz.

Un exemplu în această privință ni-l oferă marele compozitor clasic Joseph Haydn.

La bătrînețe, la virsta de 74 de ani, el și-a gravat o carte de vizită, care conține cuvintele : „Toată vlaga mi s-a dus, sînt bătrîn și slab", (Bin ist alle meine Kraft — alt und Schwach bin ich). Bine înțeles, aceste cuvinte însoțeau o melodie foarte simplă, în mișcare foarte lentă, Molto adagio.

Compozitorul folosea această originală carte de vizită pentru a seuza plictiseala pe care i-o provocau vizitele și invitațiile nobililor, curioși să cunoască și să aibă la masa lor un om celebru în Europa secolului XVIII.

FRIDTJOF NANSEN

Întîmplarea a făcut ca și subsemnatului, adolescent fiind, să-i cadă în mînă cartea lui Nansen „Spre Pol". Era un exemplar vechi, cam rupt, îi lipseau cîteva foi de la început și cîteva foi din final, dar nu știu prin ce minune se păstrase în ea o planiseră cu traseul urmat de celebrul explorator.

Și în minte că multă vreme am fost încercat de o mare nedumerire : pe de o parte harta realistă — o hartă simplă, pe care apărea Polul Nord și din ei, iradiind ca dintr-un spectru solar, meridianele globului înceînse din loc în loc de cercurile paralelor : pe hartă nume de insule, peninsule, mări și golfuri pe care le cunoscusem în orele de geografie și alături de ele nume de exploratori cunoscuți, în dreptul cărora apărea cîte o cruciuliță semn că și-au găsit acolo mormîntul, în temeralele lor încercări ; pe de altă parte, însemnările din carte care păreau mai degrabă rodul fanteziei unui genial scriitor pornit să înfierbînte creierul cititorului.

Cînd m-am lămurit asupra adevărului, figura gorkiană a lui Nansen (față alungită, privire adîncă și ascuțită, mustăți stufoase) mi-a devenit la fel de dragă cu cea a imaginarului Robinson Crusoe sau a lui Gordon Pim. Și cred că nu e om care să-i fi citit însemnările și să nu fi fost încercat de simțămintele asemănătoare.

Fridtjof Nansen a pornit într-adevăr pe un drum însemnat cu multe morminte. Se apropia sfîrșitul veacului XIX și vastul, tenebrosul, dușmănosul ținut al nordului polar continua să-și păstreze, ascunsă cu ferocitate, ființa. **Lazarev, Laptev, Weyprecht, Payer, Nordenskyold, Faddeev, Sannikov, Piotr Anjou, Vranghel, de Long reușiseră să-i zmulgă unul cîte unul secretele. Dar mai sus de paralela 82°5' nu reușise să treacă nimeni. Călătoria spre pol devenise sinonimă cu sinuciderea.**

Ultimii căzuseră marinarii și exploratorii de pe corabia „Jeanette" care prinsă în îmbrățișarea gheților la nord de arhipelagul Noua Siberie fusese sfărîmată ca o jucărie, nelăsînd omenirii nici măcar un singur supraviețuitor.

Trei ani mai tîrziu (1884), naturalistul și oceanograful Nansen care avea deja la activul lui de explorator și primul marș peste cupola de gheață a Groenlandiei, pînă la el necunoscută, află despre găsirea pe un sloi de gheață, în apropierea coastei sud-vestice groenlandeze, a resturilor nefericitului vas ca și rămășițe vegetale specifice Siberiei nordice. În mintea lui își face loc întrebarea : cum de au putut acestea ajunge din Siberia în Groenlanda ? Concluzia sa și anume că sloiul a fost adus de curenții marini care au trecut prin zona Polului Nord, îl va împinge peste cîțiva ani pe drumul eroicei încercări care-l va face celebru în lumea întreagă.

După 9 ani de pregătiri, la 24 iunie 1893, „Fram"-ul special construit pentru lupta cu ghețurile o pornea în cea mai importantă expediție (sub raport științific) a celei de a doua jumătăți a secolului. Planul ? Înconjurarea capului Celeuskin, apoi plutirea către răsărit pînă la insula Noua Siberie (Novosibirsk) pentru ca de aici, blocat de ghețari, să se lase tîrît în derivă spre Pol, după care curenții îl vor aduce spre Spitzberg sau Groenlanda. 13 inși îl însoțesc pe Nansen în frunte cu căpitanul Otto Sverdrup.

După ce descoperă în drumul lui noi pămînturi, vasul intră în banchiză la paralela 78°50' și este legat în mod voluntar de un ghețar mare. Cu aceasta începe palpitanta și nu mai puțin vestita derivă a „Fram"-ului. Pagini de o frumusețe rară apar în jurnalul lui Nansen atunci cînd descrie — alături de observațiile sale științifice de mare valoare — mișcarea, lupta înfiorătoare a gheților, îndelungata noapte polară, minunățile aurorei boreale, prizonieratul „de bună voie" în banchiză. Un an și trei luni rămîne „Fram" între gheți pînă cînd la sfîrșitul lui 1894 Nansen își dă seama că la paralela 83°24' ghețurile nu mai sînt în derivă spre pol și că au tendința de revenire spre Sud.

În mintea exploratorului încolțește atunci un plan pe care-l va urma pînă la capăt cu riscul vieții. Va părăsi vasul pe care-l va lăsa dus în derivă spre sud iar el va încerca împreună cu Frederik Johansen să atingă Polul, aflat la circa 1.000 km, cu sănile trase de cîini.

Paginile în care exploratorul noteazâ călătoria sa de acum înainte sînt de o frumusețe unică, un adevărat imn închinat eroismului și puterii de sacrificiu a omului care-și înțelege datoria față de umanitate. Lupta epuizantă la temperaturi de —50° cu ghețurile care le închid calea, atacurile morselor de dimensiunile monștrilor preistorici și ale urșilor ; teribila iernare în Țara lui Franz Iosef cu uraganele ei înfiorătoare și vulpile hoațe ; încercările nenumărate prin care trec în drumul lor spre sud (amintim doar sacrificarea cîinilor sau momentul pierderii cacaielor, care ar fi însemnat pieirea lor), clipele de o emoție fără pereche cînd aud primul lătrat de cîine și întîlnesc expediția lui Jackson (în insula Nortbrock) sînt descrise cu un captivant talent de o simplitate neobișnuită : omul, par a spune aceste pagini, este atotputernic, omul poate înfringe natura ; este deajuns doar s-o vrea și nici o piedică nu-i va sta în cale.

Azi, cînd regiunea Polului Nord este din ce în ce mai bine cunoscută (în ultimii ani numeroase stațiuni polare sovietice au făcut cercetări amănunțite asupra ei) figura exploratorului polar Nansen (mort pe neașteptate în 1930) ne apare în toată frumusețea ei eroică. Cu atît mai mult cu cît el nu s-a mărginit a face numai știință (cele 6 volume cu însemnări din această expediție sînt o contribuție uriașă la cunoașterea Polului) ci a fost un om politic progresist care a militat împotriva războiului imperialist și a contribuit la alinarea unora din suferințele lui (a fost comisarul suprem al Ligii Națiunilor pentru problemele prizonierilor).

Atitudinea sa pozitivă față de Marea Revoluție Socialistă din Octombrie și faptul că s-a opus politicii intervenționiste imperialiste în Rusia sovietică ca și alte luări de poziție au confirmat faptul că era un om întreg, un clarvăzător și un umanist remarcabil.

Acum cînd se împlinesc 100 de ani de la nașterea sa, Consiliul Mondial al Păcii, omenirea progresistă și în cadrul ei și poporul nostru, îl cinstesc pe Nansen ca pe un „erou al păcii", ca pe un savant care a adus mari servicii omenirii și un luptător hotărît pentru pace.

M. RADIAN

COLABOREAZĂ CITITORII

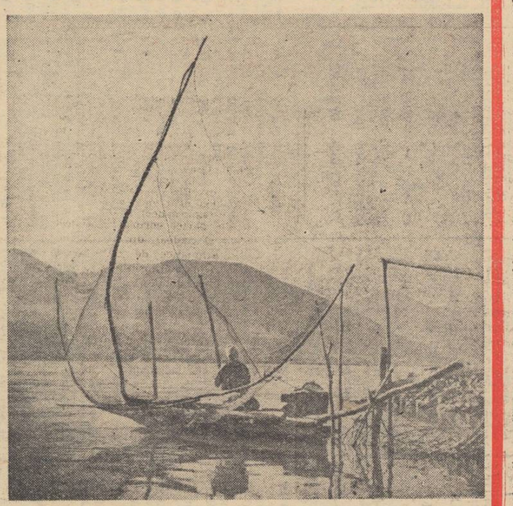

Pescuit pe Dunăre
Fotografie trimisă de dr. DAN PLENICEANU — Tr. Severin

Gingivita

de KAREL ČAPEK

Boala se desfășoară, deobicei, cam așa : suferindul o ia la început ușurel. Se plînge celor din jurul său că-l dor un piculeț măselele și e consolat că n-ar fi nimic grav, că s-ar putea să-l fi tras curentul și că ar proceda înțelept dacă ar trata măseaua cu slibovită, oțet, tinctură de iod, comprese reci, broboadă de lînă caldă, apă oxigenată, soluție Burow sau cîte și mai cîte. Folosind aceste mijloace, suferindul ajunge pînă acolo că durerea, deocamdată oarecum nelămurită, începe să-l furnice mai tare, îl sfredelește, îl înțeapă, îl arde, îl roade, îl fericește cu o umflătură.

Omul începe să înghită tot soiul de hapuri. Aspirină, amidopirină, novamidon, rhodină, trigemină, veramon și altele. Nimic de zis, hapurile îl ajută nițeluș. Burghiul durerii mai slăbește, în schimb locul se tot umflă și victima pipăie cu degetele tremurinde, boalfa.

Între timp, cei din preajmă se împart în două tabere : unii sînt de părere că umflătura trebuie tratată cu comprese reci, ca s-o facă să dea înapoi ; ceilalți ridică în slavă aburii fierbinți care, pasămite, o s-o bage în viteză. Suferindul încearcă și una și alta, iar rezultatul este că umflătura crește și mai tare, se întărește și prinde, obraznică, să lucească. Durerea se înființează iar cu toată virtoșia și, agresivă, dă atacuri la baionetă în dreapta și în stînga... În stadiul acesta, mucenicul măselei scoate un răcnet nemaipomenit și fuge la dentist. Sînt, oameni buni, clipe în care într-adevăr ești silit să iei asemenea hotăriri eroice.

În pofida tuturor așteptărilor, dentistul nu vădește compătimire, ci mormăie doar : „Ia să vedem despre ce este vorba". Apoi ciocănește dantura, cu niște scule, fără să-i pese de temerile dumitale, și rămîne un pic pe gînduri.

— Știi ce ? spune el, mohorît. De fapt măseaua trebuie scoasă.

— Să nu așteptăm, totuși ? — invoci dumneata, zelos afară din cale — vedeți dumneavoastră, poate își mai vine în fire și o putem salva. Nu sînteți de părere ?

În clipa aceasta, măseaua doare parcă mai puțin ; te pomenești că se află pe calea cea bună...

— Bine, bombăne dentistul, mai așteptăm o zi.

Și iți dă drumul, nu fără să-ți fi prescris o droale de obloșeli. Dar, la întoarcere spre casă, măseaua se răzgîndește și prinde să înțepe ca ieșită din minți. Ajungi într-o fugă acasă și abia aștepți să purcezi la lucrările de salvare, scotocind buzunarele doldora de sticle și sticluțe. Faci gargară, îți clătești gura, te freci cu tincturi care ard ca para focului, te ungi cu alifii rău mirositoare de iod, pui comprese cu apușoară curată ca lacrima și iar începi cu clătitul, iar mai pui o compresă, te dai cu capul de toți pereții, numeri pînă la o sută, alergi în cerc și te străduiești să-ți omori cu ceva timpul, căci nu există nici un fel de literatură în stare să te facă să uiți gingivita, măcar pentru cinci minute. Tare aș vrea să scriu și eu în viața mea o carte atît de măiastră și de puternică, încît să poată abate gîndurile unui ins ce suferă de gingivită.

A sosit și noaptea. O noapte de nedescris : chinul acesta e fără de sfîrșit, trebuie curmat. În zorii zilei, totul e pus la punct în capul tău. Ești hotărît. Măseaua trebuie scoasă. Numai că dimineața se dovedește a fi duminică și pe dentist îa-l de unde nu-l. Acest fapt pacientul îl trăiește cu simțăminte amestecate : pe de-o parte îi blagoslovește pe toți dentiștii, le ocărăște obiceiul fără noimă că respectă cu atita strictețe duminicile și sărbătorile, și, mai cu seamă, e furios că nu poate să facă extracția neîntîrziat. Pe de altă parte încolțește în sinea lui o anumită satisfacție că nu poate merge la dentist și că, pînă una alta, măseaua nu va fi scoasă. Cel puțin azi nu.

Pacientul nu mai pune comprese, nu-și mai clătește gura, nu mai face gargară, a isprăvit și cu frectiile. Se ghemuiește pe undeva, apoi se scoală și aleargă în jurul camerei, se uită îngrozit la ceas : la naiba, cînd o să înceteze odată ? Ba se așază frumușel, legănîndu-și partea superioară a corpului, doar-doar o să-și amorțească durerea. Din jumătate în jumătate de oră ia un calmant, ceea ce face să-i fie și mai rău. Într-o anumită amorțire îl găsește noaptea și suferindul se bagă în pat. E cea din urmă noapte înaintea execuției.

Durerea, care se oploșise într-o singură măsea, se lățăie acum în largul ei. Se cuibărește ba sus, ba jos, în ureche, la tîmple, în gît, zvîrnește fierbinte, iar bietul om se bîțîie ca apucat de friguri, prins de o nerăbdare soră cu turbarea... Sfîrșitul vine repede. Cu genunchii muiați, bolnavul se tîrăște a doua zi la dentist.

— Luați loc, îl invită doctorul.

— N-o să doară ?

— Nu, încuviințează acesta și clempăne cu sculele sale.

— Și... trebuie neapărat scoasă ?

— Neapărat, rostește doctorul și se apropie de pacient.

— Gura mare !

Pacientul, cu brațele și picioarele, îi aplică doctorului cîteva lovituri în direcția pieptului și a stomacului, numai că acesta îl lipește de spetează ; nenorocitul ar vrea să țipe, dar în aceiași clipă i se administrează injecția.

— Doare ? se interesează doctorul.

— N...n...nu, răspunde, șoviăind, victima. N-am fi putut aștepta pînă mîine ?

— Nu, mîrîie doctorul și privește visător pe geam. Afară, oamenii își văd de treburile lor, ca și cum aci, lîngă fereastră, nu s-ar desfășura una din cele mai cumplite tragedii.

Pacientul închide ochii, ca să nu vadă îngroziitoarea unealtă. În gură scrîșnește ceva, pe semne că a alunecat cleștele.

— N-o să doară ?

— Scuipați !, bodogănește doctorul, cu un glas venind de departe și arătă ceva alb prins între fălcile cleștelui.

După aceea, pacientul umblă trei zile la rînd de la unul la altul și povestește cît a avut de pătimit de pe urma gingivitei. Dar oamenii nu se bucură niciodată de binele altuia. Și în viitoarea povestirii, ți-o taie unul : „Fleac, cînd am avut eu gingivită..." Și se apucă să-ți zugrăvească, de a fir a păr, cum dentistul i-a dăltuit maxilarul sau alte năzdrăvenii asemănătoare. Alții spun cu nepăsare : „Gingivită ? N-am avut așa ceva niciodată". Pentru el, cazul dumitale nu face cît o ceapă degerată...

MICA BIBLIOTECĂ MAGAZIN

UMOR STRĂIN

— Judecînd după greutatea ei, ar trebui să aveți 9,15 metri înălțime...

— Hai, dragul meu, pe partea cealaltă a punții, aici e curent...

PE DE PEL

Ciudățeniile lor

Mulți oameni celebri au avut ciudățeniile lor. Despre Alexandru Macedon se spunea că ciudățeniile lui sînt mai cunoscute chiar decît celebrele campanii pe care le-a purtat.

Despre unii din cei mai mari scriitori francezi, de pildă, despre Prosper Merimée, se spune că nimeni nu l-a văzut vreodată rîzînd. Om cu maniere distinse, cu o înfățișare elegantă, Merimée a fost un povestitor spiritual. Dar și cele mai hazlii povestiri el le reda cu tonul omului care ar cere un pahar cu apă. Operele sale Merimée le-a scris, după cum afirma el, pentru că se plictisea...

Cu totul altfel și-a scris romanele sale Gustave Flaubert. Lucrînd, el suspina împreună cu eroii pe care i-a zugrăvit, împreună cu ei plîngea sau rîdea. Se apuca chiar să recite cu glas tare, umblînd cu pași mari prin camera sa de lucru. Descrind scena sinuciderii doamnei Bovary, Flaubert s-a plîns după aceea că simte gust de arsenic în gură.

Se povestește despre un obicei ciudat al autorului „Enciclopediei umoristice a întregii vieți americane", scriitorul O'Henry. Înainte de a se așeza la masa de lucru, el încuia cu grijă ușa. De altfel, faptul nu trebuie să mire. Renumitul scriitor și-a început doar munca literară la închisoarea din orașul Columb (statul Ohio), fiind arestatul nr. 34627.

Despre ciudățeniile lui Honoré de Balzac s-a vorbit încă în timpul vieții scriitorului. Începînd să lucreze la o nouă operă Balzac se încuia în cameră pentru una — două luni. Stătea cu obloanele lăsate în jos chiar și ziua. Seria la lumina lumînărilor, îmbrăcat în halat. Balzac lucra cîte 18 ore pe zi, răstimp în care pentru el nu exista nici zi, nici noapte.

Scriitorul american Edgar Allan Poe putea sta ore întregi la masa de scris, fără să scoată o vorbă. Privea ore în șir foile imaculate din fața sa.

Voltaire lucra în același timp la mai multe opere. Toate manuscrisele erau înșirate pe pupitrul său de lucru sau pe masă. Așezîndu-se la masa de lucru, Voltaire nu știa niciodată la ce să lucreze, la o tragedie, la un roman sau un poem. Totul depindea de dispoziție. Lua un manuscris și continua să lucreze la el.

Marele compozitor austriac Franz Schubert, care n-a trăit decît 31 de ani, ne-a lăsat o vastă moștenire muzicală. Vreo 20 de lucrări pentru teatrul muzical, peste 600 de lieduri etc. Dar înainte de a publica o lucrare muzicală îndrăgită, el o cînta la un „instrument" primitiv, pieptenele.

Alexandru Dumas (tatăl) scria numai pe foi speciale, de format patrat. Dacă nu avea la îndemînă astfel de foi, întrerupea lucrul.

Un spectacol pe care l-au putut vedea unii cu privire la Bernard Shaw. Era în virstă respectabilă cînd deseori își încălța pantofi de cauciuc, își încheia toți nasturii mantalei căptușită cu flanelă și se adresa celor din casă: „Mă duc să scriu o piesă". Se îndrepta spre piață, unde domnea totdeauna o mare animație, el își lua un bilet la trenul local. Acolo puteai să-l vezi cu carnetul de note în mînă. Îi era parcă teamă să nu i se risipească gîndurile inspirate și nota de zor, rînd după rînd.

Poetul I. Polonski era extrem de distrat mai ales atunci cînd citea cuiva versurile. Se povestește că într-un rînd se afla în vizită la un prieten căruia îi citea din ultima sa producție literară. La orele 11 seara gazda își făcu patul și se culcă în timp ce poetul antrenat în declamarea versurilor nici nu-și dădu seama că se apropie miezul nopții. În sfîrșit Maikov, prietenul poetului distrat, nu se putu abține să nu spună : Ce furtună s-a stirnit afară, iar locuințele noastre sînt cam departe una de cealaltă. Polonski întrerupse puțin lectura și răspunse : sînt fericit că pe asemenea timp mă aflu acasă. Dumneata însă... Văzînd zîmbetul prietenului său se trezi la realitate, își înșfăcă caietele cu versuri și spuse : Care va să zică. dumneata ești acasă, nu eu.

75 1961

BIBLIOTECA CENTRALA SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL V — Nr. 212 • Sîmbătă 28 octombrie 1961 • 8 pagini — 1,50 lei

CU APARATUL FOTOGRAFIC Pe valea Oltului

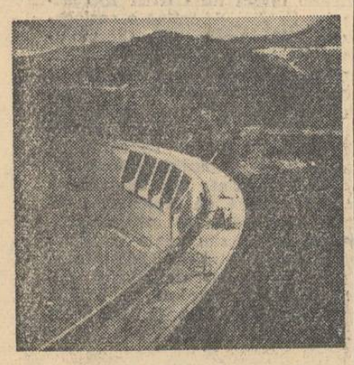

O vedere a profilului marelui baraj al hidrocentralei de la Sadu

Monumental — Palatul culturii din Rîmnicu Vîlcea.

Renumitele vii de pe valea Oltului. La Drăgășani, în stațiunea viticolă experimentală.

La Săliște, surorile Ileana și Marina Catană, fruntașe în cooperativa „Textila", împletesc franjurile covorului „Cergușa ardelenească".

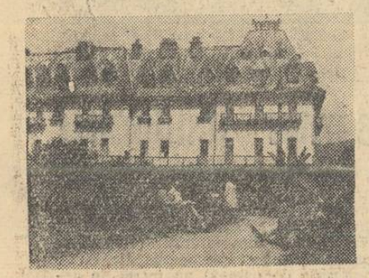

Și o vedere a pavilionului central de la băile Călimănești.

Foto : prof. V. ORZA

IMAGINI CLUJENE

Locuri de plimbare

În deobște clujenii își au locurile de plimbare preferate în zonele verzi: bătrînul parc al orașului, grădina botanică, parcul sportiv sau pădurile de la Hoia și Făget. Schimbarea anotimpurilor așterne peste aceste locuri mereu alte culori, alte frumusești. Darnică natura!

Dar dacă se schimbă anotimpurile, se schimbă și preferințele. În ultima vreme multe familii ies seara sau duminica după masă să facă o plimbare pe asfaltul străzilor: „să mai vedem orașul". Și au ce vedea, căci străzile și piețele se prezintă cu fața mereu nouă! Și-i înțelegi pe oamenii care se opresc la cîte un colț și admiră un grup de blocuri de locuințe abia terminat, o instituție de cultură sau un cartier nou, cum nu s-a mai văzut în bătrînul Cluj... Dar frumusețea orașului nu se datorește dărniciei naturii. Ea e rodul muncii harnice, a omului însuflețit de construcția socialistă.

Ceea ce se trece cu vederea

Admirînd construcțiile noi, se întîmplă să treci cu vederea un fapt, care ușor rămîne neobservat, dar a cărui lipsă ar putea bate la ochi. E vorba de buna întreținere a clădirilor vechi. Într-adevăr, dacă sîntem atenți, observăm cum în ultimii ani dispar treptat fațadele vechi, scorojite, neîngrijite. Orașul se înnoiește nu numai prin construcțiile recent ridicate, ci în întregimea sa. În această acțiune, un rol de seamă îi revine unei întreprinderi care are în administrarea sa o bună parte a spațiului clădit al orașului.

Pe unele străzi principale s-a și terminat cu repararea caselor vechi. Nu s-a pus la punct numai fațada îndreptată spre stradă: s-au reparat toți pereții, acoperișul, la fel ca și stricăciunile interioare.

Fruntași

Activitatea Întreprinderii de locuințe și localuri Cluj pe scurt I.L.L.C., e multilaterală. Cuprinde evidența, administrarea, întreținerea, modernizarea spațiului de locuit. Numai în ultimii trei ani, spațiul administrat de întreprindere a crescut cu 140.000 de metri pătrați. Cu ritmul actual al construcțiilor, peste alți trei ani acest spațiu va depăși milionul!

Trebuie să fii bun gospodar ca să poți întreține, așa cum trebuie, un imobil. Dar ca să realizezi acest lucru pentru un oraș întreg, trebuie să fii foarte bun gospodar! Colectivul întreprinderii de localuri și locuințe din Cluj, cuprinzînd circa 500 de salariați, a dovedit că merită acest calificativ: pentru bunele rezultate în muncă i s-a decernat zilele trecute drapelul de întreprindere fruntașă pe regiune!

Unde începe munca organizată

„Buna organizare a muncii începe de la evidența bine pusă la punct" *afirmă tov. Iuliu Bereczki, directorul întreprinderii. Evidențele cuprind nu numai ceea ce există, dar și ceea ce trebuie realizat. Din materialul scriptic — planuri, schițe, liste de urgențe, nominalizări de lucrări — se poate înfățișa în oricare moment starea clădirilor, detaliile, reparațiile necesare. Iar fondurile puse la dispoziție sînt utilizate cu zgîrcenie. Nu e o greșeală: cuvîntul zgîrcenie e potrivit! Directorul, Bereczki, inginerul șef, Dumitru Tărmure, împreună cu colectivul tehnic, cîntăresc bine fiecare leu, pentru ca sumele puse la dispoziție să fie utilizate cu maximum de eficiență. Adică, să se execute la timp și cu calitatea corespunzătoare toate lucrările necesare, dar fără a executa ceva de prisos.*

„Ne străduim să executăm la timp toate lucrările de

Erich HALPERT

• (Continuare în pag. 3-a)

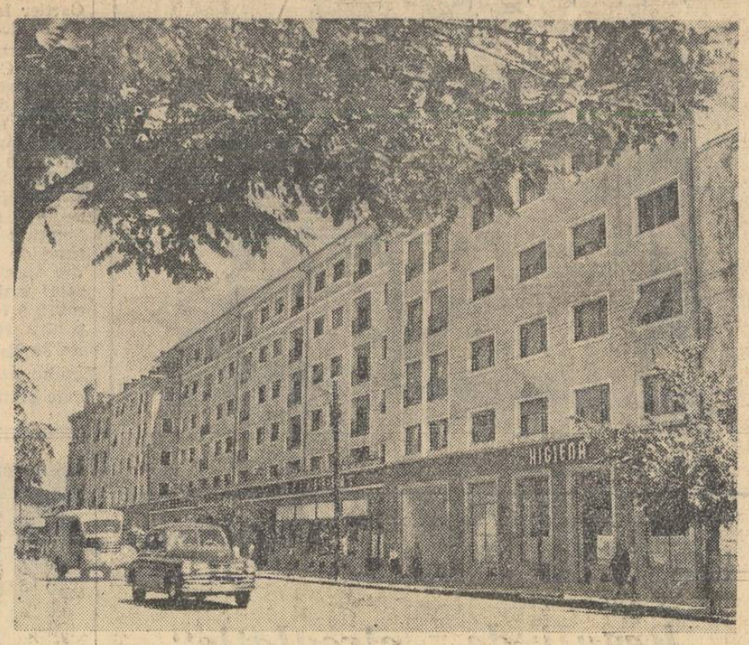

Un nou bloc construit pe str. Horia

Din sumar:

- **ARTA DECORATIVĂ ÎN CAMIN**
- **Colaborează cititorii** Tomi-ursulețul spălător — în intimitate
- **Discuții** Unde a greșit Viorica ?
- **MAGAZIA DE GUNOI** Schiță de Carolina Maria Jesu (Brazilia)
- **În fața instanței** Reportaj în cîteva săli de judecată ale Tribunalului Capitalei

Citiți în pagina a 3-a

COIFUL DE AUR DE LA CUCUTENI

Interesantele descoperiri arheologice din vestita așezare primitivă

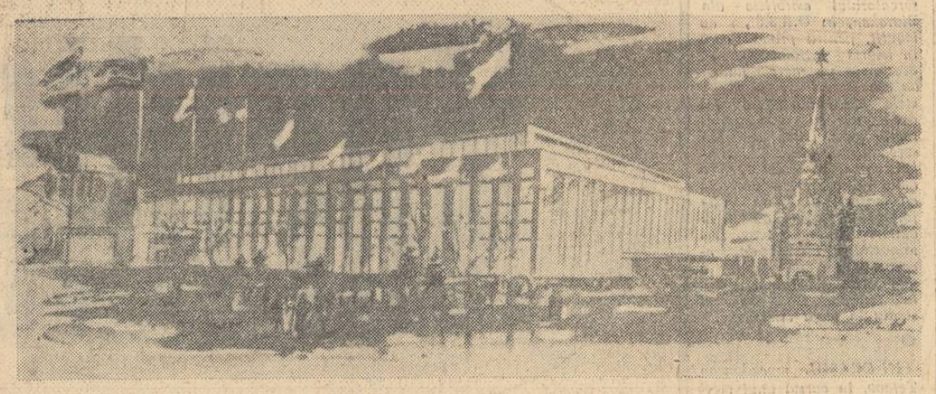

PENTRU BINELE OMULUI

Prin telefon de la trimisul nostru

Au trecut aproape două săptămîni de cînd se desfășoară în Kremlin istoricul congres al constructorilor comunismului. În aceste zile, la tribuna Congresului, s-au perindat zeci de vorbitori, conducători de partid și de stat, vestiți fruntași în muncă, oameni pe care Nikita Sergheevici Hrușciov i-a asemuit cîndva cu niște faruri ale construcției comuniste, muncitori și colhoznici, savanți și scriitori, precum și reprezentanți ai partidelor marxist-leniniste frățești, ai partidelor național-democratice din țările independente ale Africii.

Fiecare cuvîntare a delegaților reia și dezvoltă cu ajutorul faptelor și cifrelor din domeniul de activitate al vorbitorului, ideea călăuzitoare a Programului, ideea care a devenit problema centrală a Congresului: mărețele proiecte ale partidului și perspectivele pe care le deschid ele poporului sovietic au un singur scop: binele oamenilor muncii, satisfacerea intereselor vitale ale acestora.

Lupta pentru comunism înseamnă lupta pentru o viață mai bună și mai fericită. Ceea ce-ți reține atenția în primul rînd, atunci cînd asculți sau citești cuvîntările delegaților, este faptul că vorbind despre comunism ei o fac în perspectiva problemelor practice ale muncii lor de fiecare zi, a experienței și realizărilor lor, a sarcinilor concrete ce revin fiecărui om sovietic în marea cauză a construirii comunismului.

Iată, de pildă, urcînd la tribuna pe cunoscuta textilistă Valentina Gaganova. Cuvîntarea ei este străbătută de la început pînă la sfîrșit de pasiunea muncii, de bucuria de a putea munci pentru fericirea oamenilor sovietici, pentru comunism. Exprimînd gîndurile milioanelor de oameni sovietici, Gaganova spunea că fiecare cetățean al țării sovietice scrutează în minte timpul ce s-a scurs de la Congresul al XX-lea al partidului, punîndu-și întrebarea: ce am făcut pentru îndeplinirea cu succes a sarcinilor construcției comuniste? Nu trebuie doar să vrem să dăm socoteală înaintea partidului, ci sîntem obligați să facem aceasta — a spus Gaganova.

Cu modestie, dar cu pasiune și ardoare, așa cum ai vorbi despre lucrul cel mai scump din viață, Gaganova a relatat fapta cunoscută astăzi în toată Uniunea Sovietică și dincolo de hotare. În fabrica lor a fost creată anul trecut o brigadă alcătuită din muncitoare cu puțină experiență, care terminaseră de curînd școala profesională. Gaganova a cerut să lucreze cu această brigadă.

„N-am făcut-o pentru glorie și nici pentru profituri materiale — spune vorbitoarea. Nu, de două ori nu! Am trecut la acea brigadă pentru a forma acolo un colectiv prietenesc, capabil de muncă, pentru ca lucrurile să meargă bine în brigada cea nouă".

În aplauzele asistenței, Gaganova aduce la cunoștință succesul misiunii pe care și-a propus-o. Ea raportează că cele douăsprezece muncitoare care formează brigada de sub conducerea sa au dat patriei, în cinstea Congresului, nu 5700 kg. de fibre, așa cum își luaseră angajamentul inițial, ci 7200 kg. Cuvintele delegatei nu sună a laudă, nu este un record de dragul recordului, ci o biruință în muncă, luminată de ideea că aportul său se adaugă izbînzilor colective ale poporului, acelor izbînzi care apropie cu fiecare zi momentul cînd va fi atins țelul despre care se vorbește în Program: cel mai înalt nivel de viață din lume.

O altă delegată, ajutorul de maistru Maria Rojneva, după ce a arătat că în fabrica lor au apărut multe elemente ale comunismului, nu mai există ceasuri de pontaj, salariile sînt plătite fără casier, angajarea în serviciu și desfacerea contractului de muncă se rezolvă în cadrul brigăzilor, s-a ocupat pe larg de unul din factorii hotărîtori pentru obținerea unei abundențe de produse: productivitatea muncii.

Rojneva spunea că în fabrica în care lucrează se vădește o dorință neabătută a oamenilor muncii de a-și da pe tărîmul muncii „măsura deplină a puterilor lor", de a-și ridica sistematic nivelul cunoștințelor și al măiestriei profesionale. Aceste tendințe au și dat roade bogate prin faptul că în prezent fabrica a și atins un indice de productivitate a muncii care depășește ceea ce fusese prevăzut pentru anul 1965, ultimul an al septenalului!

...Să te străduiești să închini muncii comuniste măsura deplină a puterilor tale! Iată o deviză care răzbate nu numai din cuvîntul delegatei Rojneva, ci din toate contribuțiile pline de miez aduse de la tribuna Congresului.

A făcut fără îndoială ocolul pămîntului cuvîntarea sobră, ca un raport de soldat, a mecanizatorului ucrainian Aleksandr Ghintalov, care a adus la cunoștința Congresului faptul că a obținut anul acesta 75 chintale de porumb boabe la hectar, cantitate care depășește cu 11 chintale recoltele record ale cunoscutului fermier american Garst. Ghintalov nu este singurul lucrător din domeniul agriculturii care a adus în sala Congresului vestea unei biruințe mari.

Despre realizările din arterul său a vorbit V. M. Kavun, președintele unui colhoz din regiunea Vinnița.

Despre succesele în domeniul producției de bunuri materiale, ale satisfacerii mereu crescînde a necesităților omului sovietic au vorbit în repetate rînduri activiști de partid și de stat care au luat cuvîntul, primii-secretari ai Comitetelor Centrale ale partidelor din republicile unionale, primii-secretari ai unor comitete de regiune și de raion.

Totul pentru om, totul pentru binele omului! Această deviză înscrisă pe steagurile comunismului răsună în fiecare frază rostită la istoricul Congres, confirmînd în chip strălucit adevărul și marele umanism al noii societăți, al societății care ridică pe soclul cel mai înalt cinstirea omului și munca sa.

B. BUZILA

Moscova, octombrie 1961

Într-una din zilele celui de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S., înainte începerii ședinței, tovarășul N. S. Hrușciov a stat de vorbă cu un grup numeros de delegați. Fotografia îl reprezintă pe N. S. Hrușciov salutînd-o pe T. P. Sokolova, lucrătoare la fabrica „Samoilova" din Leningrad

DE LA AL 2-LEA LA AL 3-LEA PAVILION DE MOSTRE

Consfătuirea organizată de „Magazin" cu reprezentanți ai comerțului, industriei și consumatorilor

De data aceasta termenul de „masă rotundă" își păstrează doar o valoare simbolică. Într-adevăr, cum poți strînge în jurul unei singure mese — fie ea rotundă sau dreptunghiulară — cele peste 100 persoane care au ținut să participe la discuția organizată pe interesanta temă a calității produselor prezentate la pavilioanele de mostre? De aceea, obișnuita noastră masă rotundă s-a transformat, de data aceasta, într-o adevărată consfătuire, care s-a desfășurat, ca să spunem așa, la „fața locului": în una din sălile Pavilionului de mostre.

Participanți? Din partea comerțului au fost de față Adrian Patraulea, Ștefan Lungu și Alexandru Grosman, directori generali în Ministerul Comerțului, George Tudorică, directorul Pavilionului de mostre, specialiști din comerț, merceologi, membri ai colectivului de centralizare și selecționare a aprecierilor, observațiilor și sugestiilor vizitatorilor.

Din partea industriei au participat Gioni Dumitrescu, director general al direcției pielărie și cauciuc din Ministerul Industriei Ușoare, reprezentanți ai sectoarelor confecții, tricotaje și conserve, V. Amzoiu, directorul fabricii de încălțăminte de pe Splaiul Unirii 96, V. Liveanu, inginer șef al Fabricii de confecții și tricotaje „București", C. Dumitrescu, directorul fabricii de conserve „Flora", Const. Cimpeanu, director adjunct și Mihai Alexe, inginer șef adjunct de la fabrica „Electronica", delegați din partea fabricilor „Tînăra gardă" (tricotaje), „Mistrețul" (preparate de carne), „București" (mase plastice), maiștri, șefi de echipe, muncitori fruntași, creatori de modele etc.

Din partea consumatorilor au fost de față numeroși muncitori, tehnicieni, ingineri, gospodine, deputați, membri ai echipelor de control obștesc etc., iar din partea revistei „Magazin" colaboratorii noștri Paul Marian și Mircea Scripcă.

Și acum, după ce am prezentat pe participanți, să intrăm în temă. Scopul discuției organizată de revista noastră în colaborare cu Ministerul Comerțului era sondarea părerilor cumpărătorilor asupra exponatelor prezentate la Pavilionul de mostre, asupra calității și sortimentelor, condițiilor de desfacere, operativității punerii lor în fabricație etc., etc. Reprezentanți autorizați ai industriei și comerțului erau în măsură să ia notă pe loc de observațiile și sugestiile primite și să dea răspunsuri competente.

O parte din participanții la consfătuire

O măsură eficace

Este cunoscut faptul că, începînd din anul 1959, marea sală de expoziții de pe șoseaua Kisseleff adăpostește în fiecare toamnă Pavilionul de mostre de bunuri de consum. Experiența celor trei ani care s-au scurs dovedește că ideea organizării acestor pavilioane — cele mai reprezentative expoziții de produse ale industriei producătoare de bunuri de consum — s-a dovedit deosebit de eficace. Studierea — prin consultarea directă a consumatorilor — a cererii de mărfuri a populației a ajutat și ajută industria și comerțul să îmbunătățească necontenit aprovizionarea oamenilor muncii cu cele necesare traiului.

În această privință, tov. **A. Patraulea**, director general în Ministerul Comerțului, care a deschis șirul discuțiilor, a prezentat o serie de date interesante. El a subliniat că cel de-al II-lea Pavilion de mostre din 1960 a fost vizitat de peste 1 milion de oameni, care au completat circa

• (Continuare în pag. 3-a)

Gospodina Constanța Rădulescu își expune, la microfon, părerile asupra produselor din mase plastice

...iar reprezentantul Fabricii de mase plastice „București" îi dă răspunsurile cuvenite

Meridiane

DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI

COLABORATORI ai Observatorului astrofizic din Biurakan, în U.R.S.S., au izbutit, pentru prima oară în istoria astronomiei, să descopere un mare număr de așa numiți „pitici albi", stele de luminozitate redusă dar cu temperaturi foarte mari. Directorul observatorului, acad. V. Ambarțumian, a declarat că o cutie de chibrituri umplută cu materia din care este format un „pitic alb" ar cîntări mai multe tone. Luminozitatea astrilor de acest tip este aproximativ a mia parte din cea a soarelui, „piticul" fiind ultimul stadiu în viața unei stele.

●

IN ORAȘUL macedonean Tetavo, în cursul unui meci de fotbal. Stadionul e arhiplin. O lovitură liberă la poarta gazdelor, portarul în formă de zile mari se aruncă dar, în loc de minge, constată că ține în mîini ceva moale și pufos, care

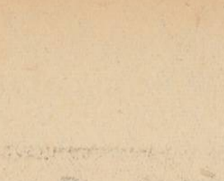

spre groaza lui mișcă. Un iepure de casă nimerise de prin vecini pe gazonul verde. Spre norocul portarului lovitura liberă a fost executată cu o minge adevărată care poposi în poartă, în timp ce portarul nu se putea dumiri, întrebîndu-se ce o fi cu balonul acela cald, pufos și cu urechi?

●

UN COLECȚIONAR sui generis s-a dovedit un locuitor din Colorado. El nu colecționează mărci poștale sau etichete de pe cutii de chibrituri, nici monezi și nici pipe ci... tramvaie. Colecția sa numără, pînă în prezent, 17 vagoane de tramvai din Europa, Asia și America. Visul său: să aibă în colecție vagoane de tramvai, aparținînd tuturor țărilor membre ale O.N.U. (în măsura în care în fiecare din aceste țări există tramvai).

●

UN PENALTI dictat de arbitrul meciului dintre echipele orașelor Tin și Averon, (Belgia) stîrni un tumult de nedescris în tribune. Spectatorii erau convinși că astfel se hotăra rezultatul jocului foarte disputat. Părea că tumultul va dege-

nera într-o adevărată încăierare. Administrația stadionului se alarmă, fu chemată poliția. Dar ajutorul veni pe neașteptate și din altă parte. Procurorul orașului gazdă, prezent în tribună, se apropie de microfon și declară: „Vă vorbește procurorul orașului. În numele legii și în virtutea autorității depline de care dispun, vă declar că lovitura de 11 m., dictată de arbitru, este din păcate absolut întemeiată". Astfel, spiritele se liniștiră și jocul a putut să continue.

●

ROBERT JOHNS, de la „New York Mirror", a dovedit că a fura un tablou de la muzeul Metropolitan este o treabă îndeajuns de simplă. Într-o zi de duminică, a intrat la muzeu și sub privirile custodelui și a serviciului de pază a scos, ținîndu-l sub pelerina sa de ploaie, un tablou de dimen-

siuni mari. Despre faptul acesta a relatat apoi în publicația la care lucrează, însoțindu-și materialul cu fotografii. „Eram în acea zi — scrie el — singurul vizitator care purta o pelerină de ploaie. Paznicii m-au privit cu uimire, căci timpul era foarte frumos (30 de grade la umbră) dar nimeni nu m-a întrebat nimic".

●

PROPRIETARII stațiilor de aprovizionare a mașinilor cu benzină din unele regiuni ale Franței au căpătat, de curînd, permisiunea să desfacă concomitent și vin. Sîntem încredințați că cîștigurile lor vor crește. Dar și accidentele.

●

NU DEMULT, într-una din pădurile S.U.A. au sosit grabnic pompierii. Ce se întîmplase? Un urs, auzind că sîrmele care străbăteau pădurea vibrează, a rămas convins că zumzetul nu poate fi decît al unui roi de albine, s-a cățărat pe un stîlp și s-a încurcat în sîrme. N-a găsit miere, în schimb i-a „mobilizat" pe pompieri.

PICASSO LA 80 DE ANI

Zilele acestea, Pablo Picasso, cunoscutul artist militant pe tărîm social, a împlinit vîrsta de 80 de ani. Născut în Spania, la Malaga, a urmat cursurile școlilor de artă de la Madrid și Barcelona, stabilindu-se în 1904 în Franța, unde locuiește și în prezent.

Creația lui Picasso se caracterizează printr-o mare complexitate. În lucrările sale, el a căutat să prezinte viața oamenilor umili, striviți de societatea capitalistă. Tablourile sale cu subiecte luate din viața celor exploatați redau zguduitor starea sufletească a personajelor zugrăvite, suferințele lor.

În perioada luptei poporului spaniol împotriva fascismului, el se alătură forțelor revoluționare, luptînd și în calitate de combatant și ca artist. Împotriva atrocităților fasciste, el ia o atitudine curajoasă. Vederile lui progresiste îl situează în timpul celui de-al doilea război mondial în rîndurile luptătorilor Rezistenței franceze. El devine membru al Partidului Comunist Francez.

După război, Picasso a devenit unul dintre luptătorii înflăcărați pentru pace și democrație. Idealurile de pace și democrație l-au animat în mod deosebit, fiind un neobosit luptător pentru cauza celor care sînt încă sub jugul asupritor.

În anul 1950, ca semn de prețuire a meritelor sale pe tărîmul luptei sociale, ca învingător adversar al războiului, este ales în Consiliul Mondial al Păcii.

Înrîurirea ideilor progresului social produce schimbări în opera artistului, operă ce este pe înțelesul poporului. Lui Picasso i se datorește desenul „Porumbelul Păcii", devenit emblema mișcării internaționale a partizanilor păcii, lucrare premiată. De asemenea, el este autorul și al altor lucrări care sînt apreciate pentru ideile și execuția lor.

Pășind dincolo de pragul celor 80 ani, Picasso, omul și artistul care iubește viața și pacea, și urăște planurile agresive ale imperialismului se numără printre cei care fac parte din uriașul front al păcii, mergînd, în ciuda vîrstei, în același pas tînăr și hotărît cu tovarășii săi de idei.

Sclavie colonialistă

Martinica, Guadelupa, Reunion. Trei insule pe care continuă, de fapt, să existe sclavia, în cel de-al șaptelea deceniu al secolului nostru. Pe aceste insule, sclavia a fost abolită formal încă din 1848. Destrămarea ei a dus la eliberarea politică a sclavilor, în sensul că aceștia au devenit oameni liberi din punct de vedere juridic. Ei nu au căpătat însă și libertate economică, întrucît nu au avut acces la pămîntul pe care locuiau și care a continuat să rămînă vechilor stăpîni de sclavi. Cu timpul, marii proprietari mai ales străini au acaparat aproape toate pămînturile cultivabile. De exemplu, în insula Reunion, un număr de 169 de proprietari ai unor terenuri de peste 100 de hectare (mai puțin de 2 la sută din numărul total al posesorilor) dispun de 110.000 de hectare (77 la sută din totalul suprafeței cultivabile). Din această cauză masele de țărani lipsiți de pămînt se află la cheremul marilor proprietari de pămînturi.

O parte dintre țăranii fără pămînt trăiesc în situația de „coloni parțiali" pe pămînturile fabricilor sau ale marilor proprietari. „Colonii" sînt supuși la numeroase constrîngeri: ei datorează proprietarului străin o parte din recoltă (a treia parte în Reunion, a cincea parte în Guadelupa), fără să mai vorbim despre partea care revine fabricilor care, de cele mai multe ori, sînt proprietare ale unor întinse terenuri. Țăranii trebuie să lucreze însă și pe alte pămînturi ale proprietarului sau ale fabricilor, deși în principiu ei sînt tratați ca salariați. Proprietarul exercită un control strict asupra utilizării de către „coloni" a pămîntului care le-a fost închiriat, a colibei etc. Iată deci atîtea rămășițe ale regimului sclavagist desființat de fapt în anul 1848, dar pe care proprietarii funciari le-au impus încă foștilor sclavi, iar mai tîrziu țăranilor lipsiți de pămînt și care desăvîrșesc o muncă forțată. În realitate, proprietarii sînt un fel de seniori feudali care stăpînesc adesea pe pămînturile lor cîteva sute de vasali.

SCOPUL AJUTORULUI

„Persia este țara unde 15 milioane de țărani trăiesc în mizerie — scrie revista vest-germană „Stern" — milioane de orășeni care trăiesc în condiții grele și un milion de oameni care mănîncă pe săturate". Cine este vinovat de această situație? Opinia publică iraniană a dat de mai multă vreme răspuns. Este vorba de oaspeții nepoftiți de peste Ocean și de „ajutorul" pe care ei îl acordă cu binecunoscuta lor „dărnicie".

„De fiecare dată — scria pe bună dreptate revista iraniană „Donya-ya-Djadid" — cînd americanii încep să se îngrijească de soarta altor popoare și... țări, bogate în petrol, apare suspiciunea că acest lucru nu este întîmplător, deoarece în prezent îi știm prea bine pe americani și faptele lor... A fi prieten al Americii, conchide revista, înseamnă a ceda necondiționat în fața lor și, dimpotrivă, dușman al Americii este acela care își apără interesele naționale și refuză să se subordoneze intereselor afaceriștilor americani".

Întreaga politică a Statelor Unite în Iran a arătat tuturor oamenilor lucizi că nu se urmărește decît subjugarea politică și exploatarea economică a acestei țări. Aceasta a făcut ca tot mai mulți ziariști occidentali să fie nevoiți să recunoască că majoritatea zdrobitoare a poporului iranian manifestă o puternică nemulțumire față de atitudinea de stăpînitori a americanilor în Iran.

Corespondentul special al ziarului francez „Le Monde", Ericque Rylom, scria că americanii au devenit extrem de nepopulari în Iran. Poporul iranian îi consideră pe americani principalii vinovați de creșterea prețurilor în țară, burghezia iraniană condamnă pe americani pentru amestecul în afacerile lor interne, iar militarii iranieni sînt revoltați de faptul că americanii se poartă în Iran ca niște cuceritori.

Această apreciere este cît se poate de justificată. Presa a relatat numeroase fapte cu privire la exploatarea bogățiilor Iranului de către monopolurile străine. Unul dintre principalele mijloace de exploatare a bogățiilor Iranului îl constituie jefuirea avuției petrolifere a statului. O revistă iraniană a calculat că în ultimii șase ani Iranul trebuia să obțină de pe urma exploatării petrolului un venit de 1.185.000.000 dolari. Cu acești bani se putea construi aproape un milion de case de locuit pentru țăranii iranieni ce trăiesc în mizerie, sau se putea iriga un milion de hectare pămînt. Din aceste fonduri se puteau construi fabrici care să producă 250.000 tone zahăr, 250 milioane metri țesături, 500.000 tone metal, adică o serie de produse care se găsesc într-un număr cu totul insuficient în Iran.

Ce s-a făcut cu acești bani? — se întreabă autorul rîndurilor de mai sus. Consilierii americani și specialiștii străini — sună răspunsul — au furat acești bani.

Dl. Cartier față cu cititorii

Dl. Raymond Cartier, binecunoscut ziarist francez, reputat nu pentru obiectivitate, ci pentru inepuizabilul său zel în justificarea racilelor capitalismului, a făcut o călătorie în U.R.S.S.

Cunoscînd preferințele sale pentru calomnia anticomunistă, nici nu ne-am așteptat ca rezultatele scrise ale călătoriei să conțină cumva o întoarcere de 180° în convingerile sale. Era de sperat doar că bunăvoința cu care i s-a acordat acest volaj, lui care a aruncat mereu cu noroiul minciunii, îl va face să observe mai judicios și poate mai obiectiv decît deobicei realitatea sovietică.

Dar, dl. Raymond Cartier a fost unde a vrut, a văzut ce-a dorit, s-a întors acasă mersi bine și, cu seninătatea funcționarului mulțumit, a început să comită, tot ca deobicei, reportaje kilometrice pline de veninul dezinformării. Printre senzaționalele descoperiri ale lui Raymond Cartier este și aceea că un pensionar sovietic cu soția sa locuiesc în „inimaginabilul" spațiu de 2 camere, baie și bucătărie. Probabil se gîndea la „sărăcimea" care locuiește în apartamentele de 10 și mai multe camere de pe Champs Elisées, și-și plătește chiria tăind cupoane de rentă; și atunci într-adevăr comparația e nepotrivită. Mai departe el află uluit că, deși chiria e în medie de 5% din salariu, locatarul trebuie să-și plătească, auzi d-ta, lumina electrică consumată, apa și chiar curățitul gunoiului; ceea ce i se pare scandalos. Ca un adevărat Columb al zilelor noastre R. C. ne oferă și alte concluzii inedite, rod al unor intense eforturi intelectuale: de pildă că nu toate imobilele noi din U.R.S.S. au garaje individuale sau că societatea de turism „Inturist" e prea atentă cu clienții săi, oferindu-le prompt toate serviciile de care au nevoie și executînd cu o punctualitate de ceasornic programele; în felul acesta meditează Raymond Cartier, un ziarist de „calibrul" său nu mai are niciun fel de probleme și, desigur, pierde orice posibilitate de a căuta nod în papură gazdelor. Și totuși el nu s-a dat bătut, agățîndu-se de un pai ca înecatul din poveste; cu o perfidă naivitate, încearcă să se mire că serviciile „Inturistului" trebuie plătite (!) ca și cum agențiile turistice occidentale, în speță cele franceze, ar face filantropie și nu afaceri.

Ei bine, de la asemenea simple notații de călătorie răuvoitoare și pînă la generalizarea lor sub forma eșafodajului clasic de speculații politice calomnioase, nu-i decît un pas. Și R. Cartier îl face, siluind adevărul pe întinsul a numeroase pagini, cu luciditatea celui ce știe că veniturile îi vor crește direct proporțional cu calitatea și cantitatea minciunilor debitate.

Dar viața rezervă oamenilor cîte o surpriză care nu întotdeauna e plăcută. Uneori e chiar extrem de neplăcută. Din această categorie fac parte și numeroasele scrisori trimise de cititori onești săptămînalului „Paris Match", în care dl. R. Cartier primește o mică lecție, binemeritată, de bun simț și obiectivitate.

Contestînd afirmațiile lui R. C. despre libertatea de mișcare a străinilor în U.R.S.S. Renée și Guy Marchand, parisieni, scriu: „Noi am stat 11 zile în Rusia, unde am făcut camping, în aceleași condiții ca și în occident, împreună cu cei 2 copii ai noștri de 3 și 6 ani. Noi am circulat noaptea, am ieșit din Moscova pentru a vedea vilele și a descoperi liniile ferate vicinale, „interzise" lui R. Cartier,... am călcat, din necunoaștere, de douăzeci de ori regulile circulației. Poliția ne-a oprit pentru control, ziua sau noaptea, ca toate polițiile din lume, dar eram lăsați să plecăm imediat ce vedeau calitatea noastră de străini".

Rîndurile de mai sus fac de prisos orice comentariu.

Un alt cititor din Toulon, (cu inițialele M. L. B.), după ce îi face lui R. C. o aluzie străvezie privind grosimea pielii de pe obraz, continuă solicitîndu-l: „Vorbește-ne deci de ziua de muncă de 5 ore, de suprimarea impozitelor percepute de stat muncitorilor, de această creștere cu 40% a puterii de cumpărare, de îngrijirea și cheltuielile medicale ce cad în sarcina statului, de învățămîntul gratuit de toate gradele, de cei 800.000 de ingineri și tehnicieni ieșiți din școlile rusești. Explică-ne deci acest salt gigantic pe care U.R.S.S. l-a făcut în toate domeniile în acești ultimi 30 de ani (așa cum ai făcut deja pentru S.U.A.) și, pentru dumnezeu, nu mai înșela oamenii cu astfel de articole". Scurt, concis, și mai ales, la probleme de viață cu adevărat arzătoare pentru omul simplu din occident, dar pe care Raymond Cartier le-a ocolit din motive lesne de înțeles.

Cititorul M. L. sugerează cunoscutului Cartier să facă un mic efort de investigație în propria sa țară, înainte de a arunca cu noroi în alții. El scrie: „Voi fi tare bucuros ca Raymond Cartier să facă o anchetă în toate regiunile Franței și în deosebi în departamentul nostru și în iubitul nostru orășel Mauleon, capitala espadrilei și mocasinului. Salariu: 153 franci (vechi) pe oră timp de 4-5 luni, săptămîna de 32 ore (deci 4 zile a 8 ore n.n.), adeseori mai puțin, concediu care durează o lună, două luni, bineînțeles pentru șomeri. Arareori mai mult de 40 de ore (de lucru n.n.) și în multe uzine orele suplimentare nu sînt plătite". Iată așadar cum povestea cu bîrna și paiul devine actuală în împrejurări din cele mai diverse.

Nici filozofia ieftină, strecurată prin contrabandă, nu scapă ochiului cititorului. În legătură cu incursiunile lui Raymond Cartier în spinoasa problemă a libertății individuale un cititor din Limoges, Gerard Collet, îi replică cu asprime și ironie: „Priviți-vă semenii din jurul dumneavoastră. Ce fac ei din această prețioasă libertate?... Se abrutizează în fața televizorului infantil, se cred adevărați lei la volanul mașinii de 2 C.V.

Nu! Îmi place mai mult cultura așa cum o concepe guvernul U.R.S.S., decît incultura vanitoșilor. Ceea ce era de demonstrat.

Cititori curajoși n-au ezitat să-i exprime direct lui Cartier încrederea lor în ziua de mîine a socialismului. M. Puech, din Clermont-Ferrand, scrie: „Mă adresez, eu, simplu cetățean care n-a trecut niciodată limitele provinciei natale, d-lui Cartier, pentru a-i afirma că „evoluțiile politice nu sînt imprevizibile", că U.R.S.S. se va întări mai mult pe drumul comunismului, că ideile marxiste vor triumfa pe planeta noastră, că exploatarea capitalistă va părea tot atît de odioasă în 50, 30 sau poate în 20 de ani, așa cum sclavajul fizic este în zilele noastre. Dvs. dimpotrivă, duceți o bătălie pierdută, o bătălie pentru întîrziere și știți bine acest lucru!"

★

Merită să meditezi în fața unor asemenea scrisori? Merită. Va medita Raymond Cartier la ele și la conținutul lor? Nu va medita. Ce va face celebrul domn atunci? Va da un răspuns formal la unele din ele, persiflînd americănește pe „naivii" care nu l-au crezut pe cuvînt.

Ceea ce a și făcut, furnizîndu-ne nouă material documentar.

C. VASILIU

„Umanitarism"...

Numai cincizeci la sută din accidentații pe șoselele Statelor Unite au șansa să primească un prim ajutor de la medicii care trec cu mașina pe respectivele șosele. Aceasta este concluzia la care a ajuns cunoscuta revistă americană „Newsweek" pe baza unei anchete efectuată de confratele ei, revista de specialitate „The Medical Tribune".

Ancheta a fost întreprinsă în rîndurile a 1.209 medici din S.U.A. care aveau să răspundă la următoarea întrebare: „V-ați opri mașina pentru a da un ajutor, dacă ați vedea, zărind pe șoseaua ce-o străbateți, un accidentat?".

Jumătate din cei întrebați au răspuns negativ. Motivul? Vor să evite complicațiile ce s-ar putea ivi dacă starea accidentatului s-ar înrăutăți după aceea. Și apoi, în asemenea cazuri nici onorariul nu e prea sigur...

SUB O NOUĂ MASCĂ...

Mennen Williams, emisar al departamentului de Stat al S.U.A., vizitează din nou numeroase țări africane.
(Ziarele)

Un vechi „prieten" vizitează Africa... sub o nouă mască!
Desen de V. TIMOC

„Reguli de... circulație"

Știți de ce sînt arestați cu miile cetățenii Coreei de sud? Pentru simplul motiv că încalcă... „regulile cu privire la circulație".

Oricît de absurdă și ridicolă apare această formulă, marionetele sud-coreene nu se jenează s-o folosească drept pretext pentru adevărata vînătoare ce au pornit-o, împotriva tuturor persoanelor bănuite că ar nutri sentimente democratice. Samavolniciile s-au întețit mai ales în ultima vreme cînd noii dictatori ai Coreei de sud au promulgat o lege pentru „arestarea fără mandat". Pe baza ei, au fost recent arestați sub amintitul pretext că au încălcat „regulile cu privire la circulație", 10.000 de oameni în provincia Cholla de nord, dintre care 2700 au și fost traduși în fața judecății, 5640 de cetățeni din Pusan și 28.900 (în decurs de două luni) în Seul, capitala țării.

Printre cei arestați se află funcționari ai diferitelor instituții, înhățați pe stradă în timp ce mergeau sau veneau de la slujbă, elevi, arestați în drum spre școală, șomeri sau țărani care umblau prin oraș în căutare de lucru.

„Situația din Coreea de sud se înrăutățește continuu în condițiile dominației Statelor Unite și a regimului lor marionetă", arăta într-un articol publicat în revista americană „Foreign Affairs", profesorul Edward Wagner de la Universitatea Harvard din S.U.A. Subliniind că acest regim „adus la putere cu sprijinul Statelor Unite este extrem de nepopular" și că „actualele perspective din Coreea nu sînt mai puțin sumbre ca în trecut" (cînd Li Sin Man a fost izgonit de popor) profesorul Wagner ajunge la concluzia că „politica S.U.A. în Coreea de sud se lovește de o opoziție crescîndă din partea poporului și se apropie de faliment".

„Rebeliunea" profesorilor londonezi

În timp ce Camera Comunelor din Anglia dezbătea zilele trecute, o serie de probleme economice în legătură cu încercarea guvernului de a rezolva dificultățile economiei engleze pe seama intereselor vitale ale oamenilor muncii, în special pe calea „înghețării salariilor", un grup de profesori englezi greviști s-au prezentat la Parlament pentru a protesta împotriva refuzului încăpățînat al guvernului de a le satisface revendicările juste cu privire la salarizare. Această acțiune de protest, în aparență „obișnuită", a atras atenția opiniei publice engleze prin faptul că e consecința „rebeliunii" unui mare număr de membri ai sindicatului profesorilor — Uniunea națională a profesorilor — împotriva conducerii de dreapta a sindicatului.

Cu cîteva zile înainte de această acțiune, sediul sindicatului a fost „invadat" — ca să folosim expresia ziarului „The Daily Telegraph" — de un grup de cîteva sute de profesori din școlile comitatului Londra și comitatele învecinate capitalei, membri ai sindicatului, care au venit să protesteze împotriva hotăririi luate de comitetul executiv al sindicatului de a accepta condițiile puse de guvern în problema salarizării profesorilor. Și în timp ce o parte a grupului demonstra în fața sediului, exprimîndu-și indignarea față de politica trădătoare a conducerii sindicatului și purtînd lozinci ca „Respingeți sau demisionați", „Nu vrem să fim vînduți" (vezi fotografia) un alt grup compus din circa două sute de oameni au intrat în sediu, peste membrii comitetului executiv. Într-una din camere, relata ziarul englez mai sus amintit, „rebelii" urcați pe mese și scaune i-au „asediat" pe membrii conducerii. Discuțiile s-au transformat în strigăte.

Demisia conducerii sindicatului și în primul rînd a secretarului general Sir Ronald Gould, este cerută de tot mai mulți membri ai Uniunii naționale a profesorilor, după cum recunoaște însuși secretarul general care nu se arată însă, dispus să satisfacă aceste cereri.

În timp ce crește numărul celor ce iau atitudine energică împotriva poliției trădătoare a liderilor de dreapta ai sindicatului profesorilor, crește și numărul grevelor „neoficiale" — adică fără asentimentul sindicatului, — organizate de profesorii din Londra și comitatele învecinate. De pildă în ziua de 23 octombrie, ca urmare a grevelor profesorilor, numai în o sută din cele 1.300 de școli subordonate Consiliului londonez, cursurile s-au putut desfășura normal.

O acțiune de protest în Vietnamul de Sud, împotriva represiunilor desfășurate de americani și diemiști

Un aspect tipic din Spania franchistă. Șomeri obligați să se ocupe cu vînderea de vechituri pentru a-și putea duce zilele de azi pe mîine

DE LA AL II-LEA LA AL III-LEA PAVILION DE MOSTRE

(Urmare din pag. 1-a)

44.000 de chestionare, exprimînd aproape 150.000 de aprecieri și propuneri asupra mărfurilor expuse. Aceasta, în afara mențiunilor făcute în condicile de sugestii, prin corespondență etc. De observațiile primite s-a ținut seama în orientarea producției din acest an. Iată doar cîteva exemple privind un singur sector: al aparatelor de radio. S-a ținut seama de propunerea cetățenilor de a se înlocui comenzile prin butoane la aparatele de radio: în prezent toate aparatele de radio se comandă prin claviatură. Totodată, s-au luat în considerație propunerile făcute privind mărirea numărului de lungimi de undă, a difuzoarelor, a gamei de culori a casetelor etc., etc. Exemple la fel de elocvente se pot da și la alte categorii de produse.

Tov. A. Patraulea a prezentat în continuare principalele caracteristici ale actualului Pavilion de mostre, caracteristici care au fost, la timpul lor, semnalate în paginile revistei noastre, invitînd pe participanți să-și spună părerile privind exponatele și, în general, asupra calității produselor aflate în comerț.

Ce spun consumatorii...

Mulți oameni ai muncii prezenți în sală au ținut să ia cuvîntul, să împărtășească părerile lor. În unanimitate cei care au luat cuvîntul și-au manifestat entuziasmul față de progresele rapide obținute de industria noastră producătoare de bunuri de consum, progrese care au reieșit cu claritate din exponatele prezentate la Pavilion.

Totuși, o parte dintre consumatorii participanți au făcut și unele remarci critice, unele propuneri menite să fie luate în considerație de către industrie.

— Deși foarte aspectuoase, unele produse din mase plastice nu au durabilitatea necesară, a subliniat gospodina **Constanța Rădulescu**, deputată în Sfatul popular al Capitalei. La periuțele de dinți firele de relon cad, iar mînerul se rupe lesne. De asemenea, farfuriioarele și tăvițele gravate pleznesc ușor.

— Unele produse prezentate la precedentele Pavilioane au fost puse pe piață cu mari întîrzieri — a spus tov. **Gh. Ioan**, muncitor la uzinele „Grivița Roșie".

— Tocurile la încălțămintea pentru femei fabricate la întreprinderea de încălțăminte de pe Splaiul Unirii 96 au o rezistență mai slabă iar unele sandale tip „Romarta" au o croială care jenează piciorul; de asemenea, culorile pastel ale unor pantofi nu sînt durabile, a subliniat tov. **Ion Lăzărescu**, muncitor la I.A.T., membru într-o comisie de control obștesc.

Profesoara **Carmen Cristescu** s-a ocupat de calitatea unor rechizite școlare. Manifestîndu-și aprecierea față de tușul cu picurător, planșetele de desen, creioanele „Golf" și alte exponate, pe care le-ar dori cît mai repede prezente în comerț, vorbitoarea a criticat faptul că în librării nu se găsesc mine de picsuri în sortimente variate, iar unele creioane colorate fabricate la „Republica" își rup foarte lesne vîrfurile.

Referindu-se la unele sortimente de preparate de carne, după ce a aplaudat apariția în standurile Pavilionului a pateului de șuncă, pateului de tobă, salamului cu cașcaval etc., tov. Cristescu a subliniat că produsele fabricii „Mistrețul" nu sînt totdeauna de calitate corespunzătoare. Parizerul are compoziția și umiditatea diferită de la o perioadă la alta, șunca fiartă și crenvurștii nu se găsesc în cantități suficiente, iar în loc de mușchi țigănesc se servește adesea spată sau ceafă, care au altă calitate și alt gust.

— Am creionat pe hîrtie cîteva date privind aparatele de radio care mi-au plăcut mai mult, a spus inginerul **Omero Orășanu**: radioreceptoarele model „Tomis", „Darclée" și „Carmen". Din cîte știu însă, există și unele tipuri de aparate care prezintă după cumpărare defecțiuni. Printre acestea aș enumera tipurile „Balada" și „Fantezia". Propun să se acorde mai multă atenție finisării casetelor și alegerii pînzelor pentru aparatele de radio și să se fabrice mai multe aparate de radio cu pick-up.

Ar fi de citat multe alte propuneri pe care consumatorii prezenți la consfătuire le-au făcut organelor industriei și comerțului. Fiindcă spațiul nu ne permite să le înșirăm pe toate, ne vom mărgini doar să adăugăm că s-au mai făcut sugestii pentru îmbunătățirea calității unor conserve (tocană de legume și dulceață de caise) fabricate la „Flora", pentru îmbogățirea sortimentelor de jachete de lînă și a îmbrăcămintei sport, în special pentru copii, precum și a confecțiilor bărbătești, pentru vopsirea țesăturilor cu coloranți mai rezistenți etc. Tov. **Victor Pădureanu**, funcționar, a semnalat faptul că adesea furniturile ce se pun la cămăși și balonseide nu sînt date în prealabil la apă, ceea ce duce la deteriorarea confecțiilor la prima ploaie sau la prima spălare.

Calitatea lustrelor este bine apreciată

... și ce răspund reprezentanții industriei

Ascultate cu interes și notate cu grijă, propunerile oamenilor muncii prezenți în sală au constituit, fără îndoială, un sprijin în munca întreprinderilor producătoare. Acest lucru a reieșit de altfel din cuvîntul unor reprezentanți ai industriei.

— Aspectele arătate cu privire la calitatea periuțelor de dinți și a farfuriioarelor gravate sînt, toate, juste — a recunoscut inginerul **Ștefan Izbășoiu** de la fabrica de mase plastice „București". După ce a arătat cauzele care au provocat aceste deficiențe — materia primă necorespunzătoare — și eforturile depuse pînă în prezent pentru remedierea lor, tov. Izbășoiu s-a angajat în numele întregului colectiv ca pe viitor orice produs al întreprinderii ieșit pe piață să reprezinte cu cinste marca fabricii.

Tov. **Mihai Alexe**, inginer șef adjunct la uzinele „Electronica" s-a ocupat, în cuvîntul său, de unele aspecte ale calității aparatelor de radio.

— Din analiza defecțiunilor constatate la aparatele „Balada" — a spus el — am ajuns la concluzia că trebuie abandonat sistemul de claviatură cu butoane, trecîndu-se la claviatura-contact. Pentru funcționarea corespunzătoare a claviaturilor avem însă nevoie de sprijinul întreprinderilor care produc materiale înlocuitoare — în special a laminorului de neferoase din București și a uzinelor „Metrom"-Brașov. Le adresăm și pe această cale rugămintea de a ne trimite materiale de bună calitate. Ca de altfel și Fabricii de mase plastice „București", al cărei reprezentant este de față, fabrică care ne livrează piese de ornamentație exterioară. În ce privește receptoarele „Fantezia", ele n-au plăcut din cauza formatului mai puțin obișnuit. Pentru a compensa această lipsă ne-am gîndit să propunem organelor comerțului și consumatorilor o combinație a acestui receptor cu un pick-up, făcîndu-l astfel mai estetic.

De o deosebită importanță este sesizarea relativă la aspectul radioreceptoarelor. S-a reușit anul acesta ca fabricarea caselor de radio să fie concentrată la întreprinderi specializate și nu la unități locale ca pînă în prezent. Acest lucru a dus la îmbunătățirea calității casetelor. Cît despre pînzele folosite la difuzoare, remarca este foarte justă. Întreprinderile din Ministerul Industriei Ușoare care le furnizează s-au lăsat greu convinse de necesitatea unor sortimente mai variate. S-au lăsat greu, dar pînă la urmă s-au convins. Radioreceptoarele pe care le vom pune în vînzare cu începere din trimestrul IV vor avea și pînza mai aspectuoasă.

S-a exprimat aici dorința ca aparatele de radio prezentate în cadrul Pavilionului de mostre să apară în comerț cît mai curînd. Dintre acestea, o parte vor fi puse în vînzare chiar în cadrul trimestrului IV: aparatele „Rapsodia", „Carmen" și „Mioriță" și combina „Orfeu". Celelalte radioreceptoare vor apărea în comerț în cursul primelor două trimestre din anul 1962.

— Critica adusă tocurilor subțiri, care se rup ușor, este justă — a spus creatorul de modele **Iosif Solomon**, de la fabrica de încălțăminte din Splaiul Unirii 96. Aceasta se întîmplă întrucît lemnul pentru tocuri pe care îl primim nu este totdeauna condiționat, aburit. Preocuparea noastră este de a face ca și încălțămintea produsă mecanic să se apropie tot mai mult de calitatea încălțămintei manuale: forme cît mai originale, o execuție mai atentă și mai îngrijită.

A luat cuvîntul apoi tov. **Victor Ighizi**, șef de secție la fabrica de geamantane „Stăruința":

— Am fost criticați pe drept că articolele de voiaj pe care le fabricăm au cam lipsit anul acesta din magazine. La acest lucru a contribuit și comerțul, care a contractat cu noi cantități cu totul insuficiente. Pentru anul 1962 vom fabrica articole de voiaj într-o cantitate aproape dublă față de acest an. Ținînd seama de propunerile cetățenilor, ne vom strădui să fabricăm produse într-o gamă mai variată de culori, să îmbunătățim calitatea broaștelor etc.

— Anul acesta, sectorul industriei conservelor a prezentat la Pavilionul de mostre peste 100 sortimente — a spus tov. **Gh. Dumitrescu**, directorul fabricii „Flora". Dintre sortimentele cele mai căutate am prezentat dulceața de trandafiri, de caise verzi și prune verzi.

Cît privește criticile aduse calității unor conserve fabricate la noi, le reținem și ne propunem a lichida lipsurile semnalate.

Cîteva păreri ale lucrătorilor din comerț

Cuvîntul reprezentanților industriei fiind încheiat, cîțiva lucrători din comerțul de stat au ținut să-și spună și ei părerea despre tema aflată în discuție.

După ce a arătat că variațiunile de modele, bogăția de culori și nuanțe, gama mare de contexturi, situează o serie de produse la nivelul tehnic realizat în țările cu tradiție în producția acestor articole, tov. **Al. Grosman**, director general adjunct în Ministerul Comerțului, s-a oprit asupra unor noutăți expuse în Pavilion: prezentarea, pentru prima oară, a articolelor din fire pieptănate cu contracție redusă (șamforizate), a țesăturilor de bumbac cu efecte de satinare și a țesăturilor de celofibră imprimate cu tușeu de bumbac. Vorbitorul a subliniat că s-au produs pentru prima oară în țară și tricotaje din fire sintetice tip lînă (rolan), tricotaje din lînă buclé, lengerie și îmbrăcăminte din fire suprae lastice pentru femei.

Ținînd seama de nivelul superior de prezentare a produselor expuse la Pavilion, atît din punct de vedere al sortimentelor, al calității, cît și a ambalajelor de prezentare, s-a luat — de comun acord cu industria — hotărîrea ca produsele respective să constituie mostrele-etalon de calitate pentru producția viitoare. Cu alte cuvinte, produsele expuse să apară în comerț la nivelul la care acestea sînt prezentate în cadrul Pavilionului.

— Consider îndreptățite observațiile critice aduse unor produse din sectorul preparatelor de carne, a spus apoi tov. **Șt. Lungu**, director general în Ministerul Comerțului. Se mai fabrică unele produse cu procentul de umiditate depășit, cum este cazul la „parizer", „polonez" etc. Unele sorturi nu sînt totdeauna suficient afumate, iar altele sînt prea puțin diferențiate. Fabricile „Mistrețul" și „Avîntul" trebuie să acorde o mai mare atenție calității produselor, îmbunătățind fiecare fază de producție.

Dacă majoritatea produselor expuse la pavilionul trecut au apărut ulterior pe piață în cantități suficiente, a continuat vorbitorul, nu același lucru se poate spune despre salata și zacusca de vinete care au constituit... raritățI în vitrinele magazinelor. Și e păcat, fiind vorba de produse căutate și apreciate.

Ultimul a luat cuvîntul tov. **Roland Stoenescu**, șeful secției comerciale a sfatului popular raional Grivița Roșie:

— În raionul „Grivița Roșie" — a spus el — se petrec, cum știți cu toții, mari transformări. Vom avea pînă la sfîrșitul anului o rețea comercială mai vastă și mai bine utilată. Numai pe calea Griviței vom deschide peste 33 noi unități comerciale. De aceea, solicităm ca exponatele din Pavilion să apară cît mai curînd în comerț și în cantități suficiente. În ce ne privește, ne vom îngriji să asigurăm o aprovizionare ritmică a magazinelor, precum și o cît mai bună prezentare a noilor sortimente de mărfuri.

★

Consfătuirea, amplă și bogată în păreri, a luat sfîrșit. Noi așteptăm ca propunerile făcute de cetățeni și însușite de reprezentanții industriei și comerțului să fie cît mai curînd rezolvate, iar în anul 1962 în magazine să se găsească o gamă și mai bogată de mărfuri de bună calitate.

Fotografii: Mihai POPESCU

COIFUL DE AUR DE LA CUCUTENI

În clișee, două capete de animale cornute cu hamuri, coarnele aduse în față și o rozetă pe frunte

• Interesantele descoperiri arheologice din vestita așezare primitivă • Cum erau construite locuințele triburilor care au trăit cu mii de ani înaintea erei noastre

Dintr-o așezare minusculă, situată pe înălțimile unui deal, un sat ca oricare altul de pe întinsurile Moldovei, primim un adevărat mesaj milenar. Din fostul sediu al unui trib, care cu două mii de ani înaintea erei noastre atinsese o civilizație înaintată, aflăm acum vești ce ne umple inima de mîndrie. Cucuteni, nume devenit celebru, cunoscut departe peste hotare datorită înaltei măiestrii a localnicilor, care acum 4—5.000 de ani pictau în trei culori vasele de pămînt, ceramica lor avînd o finețe și o eleganță artistică aproape unice pentru acele timpuri; Cucuteni, numele așezării primitive care reprezintă una din cele mai strălucite culturi neolitice din Europa, ne-a dat de curînd noi și interesante date din trecutul îndepărtat al strămoșilor.

Descoperită în mod întîmplător în anul 1884, așezarea primitivă de la Cucuteni a fost supusă în anii imediat următori unor cercetări arheologice și atunci oamenii de știință și-au dat imediat seama de importanța deosebită a documentelor arheologice ce se aflau aici. Dovadă este faptul că în anul 1889 Gr. Buțureanu a prezentat o informare la Congresul internațional de antropologie și arheologie preistorică de la Paris, făcînd cunoscută întregii lumi civilizația înaintată a popoarelor care au locuit în urmă cu mii de ani în țara noastră. În loc însă ca să dispuie continuarea cercetărilor, ce credeți că a făcut guvernul de pe atunci? În anii 1909—1910 a concesionat întregul șantier Muzeului de stat din Berlin, permițînd acestuia transportarea în Germania a prețioaselor obiecte preistorice găsite. Prof. Hubert Schmidt, care a condus lucrările de pe șantierul arheologic din Cucuteni, a descris în mod amănunțit într-o monografie, ce poartă drept titlu chiar numele așezării respective, obiectele descoperite cu acel prilej și care apoi au fost transportate la Berlin, unde s-au amenajat două încăperi speciale în cadrul unui muzeu. Muzeul a fost distrus în timpul războiului iar aceste comori de neprețuit au pierit odată cu acesta.

În vara acestui an, datorită inițiativei Filialei din Iași a Academiei R.P.R. s-au reluat cercetările la Cucuteni—Băiceni. Arheologi de la Muzeul de istorie a Moldovei și muzeografi de la Muzeul raional din Birlad au lucrat pe acest șantier, identificînd 10 locuințe neolitice, dintre care au fost dezgropate complet jumătate din ele.

În urma săpăturilor de amploare s-au putut aduce completări importante cu privire la succesiunea așezărilor omenești de pe înălțimea numită Cetățuia, precum și relativ la vechimea șanțului exterior de apărare. Deosebit de interesant este faptul că la unele locuințe s-au găsit drept podea platforme speciale din piatră, material pe care strămoșii noștri îl luau chiar din apropiere. Trecîndu-se la cercetarea așezării din vale s-a descoperit o mare locuință avînd suprafața de 250 m.p., în interiorul ei găsindu-se numeroase vetre, obiecte de uz casnic, podoabe, idoli umani de gen feminin și zoomorfi, fapt ce denotă că această casă a fost locuită de un grup numeros de membri ai tribului respectiv.

Prin descoperirile recente de locuințe neolitice în așezarea de la Cucuteni — Băiceni se dovedește că Hubert Schmidt a greșit socotind că cercetarea locuințelor de aici nu merită nici o atenție, întrucît totul i se părea răvășit. Dimpotrivă, cercetările din acest an completează informațiile cu privire la sistemul de construcții al populației din comuna primitivă, felul lor de viață, aducînd astfel o contribuție importantă la cunoașterea societății omenești de pe teritoriul țării noastre în perioada orînduirii gentilice matriarhale (mileniul III î.e.n.).

Pe un deal înalt, cu coaste abrupte, pietroase, se află vestita Cetățuia, în formă de potcoavă, care este apărată în mod natural prin ripile ce-o înconjoară din trei părți, în cealaltă parte aflîndu-se un șanț mare, adînc de 3—4 metri. De aici, de sus, se văd în sat așezarea neolitică precum și alte două importante așezări din secolele IV—X e.n. De asemenea la 20—30 km. depărtare în spre valea pîrîului ce curge prin Băiceni și valea Bahluiului, se zăresc dealurile Cotnarului, unde se afla o cetate traco-dacică.

Pe podișul dintre Cetățuia din Băiceni și satul Cucuteni, podiș care îe leagă, cam pe la mijloc, pe marginea dealului, la 1 km. spre sud de Cetățuie, tractoriștii care lucrau pe înserate pe terenurile întovărășirii agricole „Drum nou" au dat la iveală un tezaur compus din obiecte deosebit de prețioase. După o ploaie torențială — adevărată rupere de nori — s-a observat că sclipesc din loc în loc diverse bucăți metalice. Înștiințînd pe specialiști, aceștia au constatat că este vorba de un tezaur de aur din secolul IV înaintea erei noastre, fiind apreciat atît ca valoare istorică cît și după numeroasele obiecte ce le conține, drept cel mai mare tezaur descoperit în țara noastră, după renumita „Cloșca cu pui de aur" de la Pietroasa.

O mare parte din piesele tezaurului sînt fragmentate dintr-un coif decorat în relief, aproximativ de aceeași formă cu cel descoperit la Poiana Coțofenești. Este vorba de un coif din plăci de aur, din care s-a găsit cam o treime din partea superioară, cefarul în întregime și o bucată din apărătoarea feței. Pe calota coifului sînt reprezentate coarne hașurate dispuse în benzi triunghiulare, pe cefar se văd doi grifoni — lei cu aripi — iar pe apărătoarea feței un personaj stînd pe un jilț. Motivele decorative, prin caracteristicile lor de stil, arată influențele scitice și grecești asupra artei tracice de acum 2.300 de ani.

În afară de coif s-au găsit diverse piese de podoabă și de harnașament. Astfel printre ele sînt mai multe aplici întregi și fragmentare în formă de vîrtej, avînd 4 capete de cai situate în jurul unui buton central, 2 capete de cornute cu hamuri, cu coarnele aduse în față, ochii scoși în evidență și o rozetă pe frunte. Un alt cap de animal, mai mic, tot de cornută, o brățară răsucită în spirală și cu capetele frumos ornamentate, avînd o greutate de peste jumătate kg., numeroase aplici mici și mai mari, toate cu găurele și resturi de nituri de aur completează tezaurul. Piesele acestea originale și de o rară frumusețe, prin forma și motivele lor decorative zoomorfe și geometrice, sînt legate de tradiția artei traco-scitice, cu vădite influențe orientale și grecești.

Prezența unor asemenea obiecte valoroase de aur denotă că populațiile care au trăit cu mii de ani în urmă pe aceste meleaguri au avut o cultură înaintată și un gust artistic deosebit. De asemenea, organizarea lor social-economică, presupune accentuate diferențieri sociale reflectate atît în puternicele cetăți întărite de la Cotnari și Stănceștl precum și în însăși piesele de aur ale acestui tezaur, piese care au aparținut desigur unui conducător local.

S. SĂVEANU

Imagini clujene

(Urmare din pag. 1-a)

reparații curente. Punem accentul pe executarea la timp a lucrărilor, *subliniază directorul.* Căci o reparație relativ mică, dar care a fost neglijată se răzbună după un timp. În locul unei reparații ieftine, rămîne să executăm lucrări mari."

— Un exemplu, vă rugăm.

— *Simplu. Reparația unei streașine costă puțin. La fel este relativ ieftină întărirea unui zid pe teren alunecător. Dar dacă neglijăm executarea acestor reparații mici, urmează peste un an sau doi să facem reparații generale scumpe, înlocuiri de pereți, refaceri de planșee și altele.*

Efortul colectivului

Efortul colectiv explică multe din succesele întreprinderii. Zidari ca Arcadie Majláth, Koloman Gabor, sobari ca Ioan Chiorean, tîmplari ca Ioan Menyhárt, arhitecți ca Ernest Donogan, ingineri ca Nicolae Pop sînt mereu preocupați de calitatea lucrărilor. *„E o diferență mare între felul cum lucrează întreprinderile de construcții și felul cum lucrăm noi,* spune directorul. *Noi trebuie să lucrăm în așa fel, încît să deranjăm cît mai puțin pe locatari. Avem încă un neajuns: frontul îngust de lucru. Totuși, căutăm să facem față. Se mai întîmplă să ne lipsească unele materiale. Ce facem? Înțelegem că destinația reparțiilor este în primul rînd pe șantierele de construcții și ne străduim să înlocuim materialul nou cu cel pe care-l recuperăm la unele lucrări. Salvăm astfel, de pildă, sute de metri cubi de cherestea anual. Iar scîndurile vechi se potrivesc foarte bine la reparațiile de ferestre, de șarpante sau la dușumele oarbe, sub parchet. Uneori chiar mai bine decît materialul nou, căci cel vechi este perfect uscat... Și nimic nu ne bucură mai mult decît mulțumirea locatarilor, exprimată uneori prin scrisori, verbal sau uneori doar printr-o grăitoare strîngere de mînă!"*

Inginerul șef este tînăr. Este un bun specialist, și pe lîngă cunoștințele sale, aduce în muncă aportul elanului tineresc. Care este dorința sa? Să ajungă să desființeze reparațiile capitale! Dacă va reuși să execute în termen util toate lucrările curente, nu va mai fi nevoie decît în foarte rare cazuri, de reparații capitale la clădiri. Mai dorește ca toate străzile orașului Cluj să intre în rîndul celor pe care nu există casă nereparată, fațadă neîngrijită.

Și desigur, colectivul de aci este hotărît să păstreze drapelul de întreprindere fruntașă.

Erich HALPERT

În fața instanței

Reportaj în cîteva săli de judecată ale Tribunalului Capitalei

Pe culoarele Tribunalului Capitalei e forfotă. Avocați, martori, rude ale „părților" aflate în procese, se agită, discută, gesticulează, în așteptarea judecării „cazurilor" care îi interesează. O atmosferă caracteristică instituțiilor judiciare, atmosferă al cărei pitoresc e doar aparent. Aici este doar vorba de oameni care, într-un fel sau altul, într-o măsură mai mult sau mai puțin gravă, au încălcat normele legale de conduită în societate. În fața justiției, ei sînt chemați să răspundă pentru faptele lor.

Să intrăm în cîteva săli de judecată. E, uneori, instructiv de văzut ce fel de „spețe" se află în fața instanțelor, care sînt oamenii ce s-au îndepărtat de la respectarea legilor țării și ce pedepse au primit aceștia.

Alcoolul — inamicul nr. 1 al șoferilor

Că alcoolul este principalul inamic al conducătorilor auto o știe toată lumea. O știu și imensa majoritate a șoferilor care, chiar atunci cînd nu le displace un păhăruț-două, își rezervă această plăcere pentru orele libere. Ilie Pîndaru și Năstase Nedelcu însă, dînd dovadă de iresponsabilitate, n-au vrut să renunțe la băutură nici atunci cînd erau în exercițiul funcțiunii.

Ilie Pîndaru, șofer la Trustul I de construcții București mai suferise cu doi ani înainte o condamnare de un an închisoare pentru încălcarea regulilor de circulație. Pedeapsa nu l-a vindecat însă. Nu de mult, conducînd în stare de ebrietate o autobasculantă, a lovit un cetățean și a avariat vehiculul. Pe bună dreptate pedeapsa — 3 ani de închisoare corecțională — dată de Tribunalul popular al raionului N. Bălcescu, a fost confirmată de Tribunalul Capitalei care a respins recursul învinuitului.

Cît despre Năstase Nedelcu, șofer la o întreprindere raională de construcții și reparații, acesta s-a urcat și el beat la volan. Consecința? A trecut cu autocamioneta peste bordura trotuarului și a rupt parapetul de pe malul Dîmboviței, avariind mașina. Sentința de 1 an închisoare a fost menținută de Tribunalul Capitalei.

Executîndu-și pedeapsa, cei doi vor putea medita mai adînc asupra comportării lor, asupra răspunderii muncii de conducător auto. Poate că vor înțelege că beția constituie, în asemenea cazuri, un grav pericol pentru societate, poate periclita viețile oamenilor și aduce grele pagube avutului obștesc.

Procesomana

Greu de înțeles ce plăcere au unii să se tot plimbe prin sălile tribunalelor, intentînd procese peste procese! Dacă acest lucru n-ar atrage cu sine pierdere de energie și de timp de către alți oameni, treacă-meargă. Așa cum procedează însă Olga Rădulescu din str. Alexandru Sahia 45, procesomană „de profesie", nu face decît să provoace greutăți, să pună oameni pe drumuri, să dea de lucru în mod inutil instanțelor judiciare.

În loc să se ocupe de îngrijirea eventualilor nepoței sau să-și găsească alte distracții, potrivite cu vîrsta sa, pensionara Olga Rădulescu și-a găsit o ocupație mai... originală: intentează procese împotriva vecinilor ei George și Stela Demetrescu. Pînă acum, nu mai puțin de 11. „Seriozitatea" motivelor invocate reiese limpede din faptul că procesomana a pierdut toate aceste procese. Martorii auziți au arătat că ea pretinde ilegal chirie pentru o locuință ce nu-i aparține, că provoacă conflicte cu ceilalți locatari cărora le face șicane pentru a-i sili să se mute.

Iată epilogul ultimei acțiuni intentate de pensionara procesomană: Colegiul al III-lea al Tribunalului Capitalei a respins recursul făcut împotriva sentinței de achitare a soților Demetrescu dată de Tribunalul popular al raionului 1 Mai, obligînd pe Olga Rădulescu să plătească inginerului G. Demetrescu despăgubiri pentru prejudiciul creat prin exercitarea abuzivă a drepturilor procesuale.

Sentință dreaptă care, să sperăm, va da de gîndit amatoarei de procese; înainte de a se apuca de un eventual al 12-lea proces va avea timp să se gîndească că o costă prea scump...

Inginer peste noapte

Lui Niță Stelioran nu i-a trebuit mult timp ca să devină inginer: nici 24 de ore. Această miraculoasă aptitudine pentru tehnică nu a trebuit să fie însoțită nici măcar de un rînd citit într-un manual. Niță Stelioran nu e un om ca oricare altul și nu se încurcă cu fleacuri...

Și întrucît a considerat că la enormele lui cunoștințe în ale ingineriei nu-i mai lipsește decît o diplomă, a rezolvat și această chestiune fără să mai stea mult pe gînduri. Cum fratele său Eliodor era inginer, Niță a considerat că acest lucru este suficient pentru ca titlul să fie purtat de întreaga familie: a plăsmuit o copie aidoma cu diploma fratelui său, și-a pus frumos fotografia și... a pornit să facă inginerie. Lipsa de vigilență a unor salariați ai fabricii de mase plastice din București i-a ajutat escrocheria. Pentru puțin timp însă. Demascat, el a trebuit să dea socoteală în fața instanțelor judecătorești. Iar aici, priceperea sa în tehnica... plastografică nu i-a fost de nici un ajutor. Pedeapsa binemeritată îl va ajuta pe pseudo-inginer să înțeleagă că fără muncă cinstită nu poți să ajungi altundeva decît unde a ajuns el.

Părțile s-au împăcat

Să deschidem o altă ușă. În această sală Colegiul I al Tribunalului, condus de tov. Mircea Popovici se află în plin... exercițiu al funcțiunii.

Au tocmai cuvîntul părțile.

— Numele și pronumele? întreabă președintele.

— Nicolae Mărcuș.

— Vîrsta? Profesia?

Și interogatoriul continuă și cu ceilalți doi împricinați: Mihai și Gheorghe Fekete.

— Vă mențineți declarațiile din dosar?

— Nu! — răspund deodată Mihai și Gh. Fekete.

— Nu! adaugă repede și reclamantul Nicolae Mărcuș.

— De ce?

— Păi... am hotărît că-i mai bine să ne împăcăm. Am greșit și noi și v-am răpit și timpul dv.

Cei trei par rușinați. Privesc în jos stînjeniți. Au și de ce. Toți trei sînt vecini; locuiesc în str. Suraia nr. 25. Din te miri ce, între ei s-a ivit o neînțelegere. Neînțelegerea s-a transformat în conflict: cu insulte, cu loviri, și, în cele din urmă cu proces. Stau acum și se gîndesc: oare toate acestea nu puteau fi aplanate din față, fără să se facă de rîs și să riște, toți trei, o pedeapsă penală? Au fost însă nechibzuiți, impulsivi. A fost nevoie de intervenția deputatului, a delegatului străzii, a vecinilor, pînă să-și analizeze greșelile și să se hotărască să rezolve diferendul printr-o discuție calmă, de la om la om.

A doua oară nu vor mai cădea în asemenea greșeală. Au promis solemn în fața instanței de judecată.

Asesoarea

Completul de judecată al Colegiului II de la Tribunalul Capitalei s-a retras în camera de deliberare. Trebuie dată pronunțarea asupra recursului reclamantului Gh. Liviu, căruia instanța de fond îi respinsese acțiunea de divorț.

Fiecare din membrii completului își expune punctul de vedere.

— Ce părere aveți dumneavoastră, tovarășe asesoare? — întreabă președintele completului.

Toate privirile se îndreaptă spre cea întrebată: o femeie cu părul puțin cărunt, având o înfățișare energică și impunătoare.

25 de ani a lucrat asesoarea populară Maria Răvășilă ca muncitoare într-o întreprindere electrotehnică. Anii de muncă, anii de viață, au făcut ca ea să acumuleze multă experiență, să judece cu chibzuință și înțelepciune lucrurile. Munca de asesoare populară pe care o exercită de cîtva timp a ajutat-o să-și completeze experiența de viață. A întîlnit fel de fel de pricini, fel de fel de oameni. A învățat să-i cîntărească dintr-o privire, să înțeleagă ce simt, ce gîndesc. La asta a contribuit și studiul. Căci tovarășa Maria Răvășilă ia totdeauna lucrurile în serios, așa cum îi stă bine unui muncitor înaintat. Frecventează cu regularitate cursurile săptămînale de pregătire, ia parte la conferințe, studiază lucrări de specialitate. De aceea o ascultă toți cu atîta atenție și respect.

— Ce părere am? Am studiat cu atenție dosarul și cred că probele nu sînt suficiente. Sînt de părere să fie audiați și alți martori care n-au făcut depoziții în fața instanței de fond.

Părerea asesoarei este însușită de completul de judecată. Tribunalul fixează un termen pentru o nouă probă cu martori. Pînă atunci soții vor mai reflecta poate asupra impasului din viața lor. Și, cine știe? Niciodată nu e prea tîrziu atunci cînd e vorba să se refacă o căsnicie...

Cu avocații, despre avocați

Pe culoarele tribunalului avem o discuție cu cîțiva avocați despre problemele profesiunii lor.

Convorbirea a pornit de la tristul „renume" pe care îl avea în trecut meseria de avocat, devenită pentru unii — și nu cu totul nedreptățit — sinonim cu „afacerist". Mulți avocați făceau avere mare exploatîndu-și clienții, smulgînd de la ei „quota litis", partea din litigiu, care aducea avocaților procente de 30—50 la sută din ceea ce cîștigau clienții în procesele de moștenire, pămînt etc. Asta în afară de onorarii și taxe.

În poezia „E advocat" Tudor Arghezi a prins în mod strălucit chipul unui asemenea individ:

„...Și-a mai ales și-o specialitate
Moșia cîștigată-n proces pe jumătate.
Ca să cîștige-n fals moștenitorii
Erau mobilizați toți autorii,
Franțuzi, germani, romani și toate
Textele lungi de prin antichitate.
. . . . . .
Era o bucurie și-o mare sărbătoare
Cînd maistrul, opt ceasuri în picioare
Aplaudat de domni și de cucoane
Mai dobîndea o mie de pogoane..."

Bineînțeles că și în trecut au existat — și nu puțini — avocați onești, progresiști, care și-au riscat adesea chiar libertatea pentru triumful adevărului. Cu ei poporul nostru se mîndrește.

De la interlocutorii noștri am aflat aspecte ale activității avocaților de astăzi. Fără a fi atît de numeroși ca în trecut (cînd adesea avocatura era doar o firmă sub care se ascundeau tot felul de afaceri veroase — negustorie, samsarlîc, intervenții, platformă pentru carieră politică) avocații depun în Republica Populară Romînă o activitate necesară și apreciată. Ei acordă asistență juridică populației, instituțiilor, organizațiilor și întreprinderilor, în scopul apărării drepturilor și intereselor lor legale și al întăririi legalității populare.

În anii noștri, asistența juridică se acordă prin birourile colective de asistență juridică organizate cîte unul pe fiecare raion în cadrul colegiilor de avocați. Împricinatul se adresează acestui birou colectiv, unde plătește un onorariu în funcție de calitatea și cantitatea muncii pe care trebuie să o depună avocatul, de posibilitățile financiare ale împricinatului, de importanța procesului etc. Între avocat și cetățean nu există nici o legătură pecuniară. Bineînțeles însă, cetățeanul este liber să-și aleagă avocatul pe care-l dorește. Lunar, avocatul primește sumele ce-i revin conform încasărilor făcute în perioada respectivă. Acest sistem de organizare a desființat orice posibilitate de exploatare a cetățeanului, a sporit încrederea și prestigiul de care se bucură avocații.

Din discuții am aflat și un fapt îmbucurător, caracteristic vremurilor noi: numărul litigiilor și deci al proceselor scade necontenit. Cauza trebuie căutată, în primul rînd, în ridicarea conștiinței cetățenești, în instituirea unei noi morale și deci în împuținarea certurilor și diferendelor, ca urmare a noilor reguli de conduită și convețuire. În acelaș timp, numărul litigiilor a scăzut mult și din cauza noilor conditii economice ale țării. Bunăoară, în trecut foarte numeroase cazuri de litigii erau cele legate de proprietatea asupra pămîntului. Astăzi, cînd majoritatea imensă a țăranilor și-au unit de bunăvoie pămînturile în gospodării colective, asemenea litigii au dispărut.

Paul MARIAN și Mircea SCRIPCĂ

MAGAZIN LITERAR ARTISTIC

Bacăul muzical

Acum, la începutul stagiunii, am cerut tov. Emil Zaborilă, directorul Filarmonicii de stat din Bacău, să ne răspundă la cîteva întrebări în legătură cu activitatea acestei instituții, cu planurile ei, cu măsurile luate pentru intensificarea vieții muzicale în regiunea Bacău.

— Ce forme de activitate intenționați să folosiți în acest an muzical?

— În afara concertelor noastre simfonice de sîmbătă seara, atenția ne este îndreptată și în acest an spre activitatea de educare muzicală a maselor de auditori, spre lărgirea cercului de iubitori ai muzicii simfonice. Unul din mijloacele pe care vrem să-l folosim este cel al concertelor educative pentru elevi și tineret, de obicei organizate duminica dimineața. Cu acest prilej sînt explicate piesele executate, făcînd analize chiar după fiecare parte a operei muzicale ce o interpretează orchestra. Vom folosi de asemenea pe scară mai largă concertele-lecții, cu o anumită tematică. Ilustrațiile muzicale le vom face folosind discurile și benzile de magnetofon.

Consultîndu-ne cu auditorii începători am constatat că este foarte utilă organizarea concertelor simfonice populare, cu program alcătuit din piese accesibile înțelegerii lor. Asemenea concerte vor fi organizate și în unele centre ca Onești, Bicaz, Buhuși, Roman etc. De asemenea, nu vom neglija nici concertele cu muzică de cameră.

— Pe ce forțe artistice vă bazați în acest an?

— Desigur, în primul rînd pe cei doi dirijori locali: Eugen Pricope și Igor Ciornei care vor contribui la susținerea programului nostru atît de complex. Am vizitat de asemenea și pe unii dirijori din Capitală și din alte orașe, care au acceptat cu plăcere să dirijeze la Bacău. Este vorba de Egizio Massini, Emanoil Elenescu, Mircea Basarab, D. Niculescu, N Boboc (Arad), Mircea Cristescu și alții. Ca interpreți instrumentiști vom avea pe Ion Voicu, Valentin Gheorghiu, Silvia Șerbescu, Radu Aldulescu, V. Orlov, Șt. Ruha, Daniel Podlovski. Ca interpreți vocali pe Arta Florescu, Magda Ianculescu, Emilia Petrescu-Cironeanu, Marius Rintzler, etc.

— Ce vor cuprinde programele săptămînale?

— Vom căuta ca fiecare concert să cuprindă neapărat și o piesă simfonică românească. Aceasta în primul rînd. În al doilea rînd, vom „ataca" și unele din piesele mai dificile, interpretate rar de Filarmonica noastră. Bunăoară, Simfonia IV-a de P. Ceaikovski, Seherazada de Rimski Korsakov, simfoniile lui Beethoven (dacă va fi posibil și a IX-a ce are nevoie de cor și soliști).

— Dar în ceea ce privește muzica populară românească?

— Și în această privință ne străduim să răspundem cît mai bine cerințelor publicului ascultător. Aici rolul principal revine orchestrei de muzică populară „Plaiurile Bistriței", care este o secție a Filarmonicii. Pentru început sîntem în stadiul final al pregătirilor noului program bazat în mod special pe folclorul nou din regiune. Trebuie să spunem că schimbările structurale petrecute în viața satelor noastre au prilejuit o bogată creație artistică pe care dorim să o popularizăm. Cu formația noastră de muzică populară vom concerta în satele regiunii. Pentru lunile de iarnă, orchestra dirijată de Aurel Iancovici va vizita 50 de sate. Ca soliști, în afară de Artemiza Bejan și Eta Alexandrescu vom fi sprijiniți de Rodica Bujor, Emil Gavriș, Maria Lătărețu.

★

Programele create și sprijinul acordat de sfaturile populare în organizarea manifestărilor muzicale vor asigura desfășurarea unei activități și mai intense, în fața unui public spectator mult mai numeros decît pînă acum.

C. ȘERBAN

Pe scena Teatrului de Stat din Timișoara a avut loc de curînd premiera capodoperei lui Shakespeare: Hamlet. În fotografia noastră înfățișăm doi din protagoniștii noului spectacol: Elena Simionescu (regina Gertruda) și Dan Nasta (Hamlet)

ORIZONT TEATRAL

● *ÎN A DOUA jumătate a stagiunii 1961—1962, Teatrul Național „I. L. Caragiale" va prezenta „Macbeth", tragedie în 5 acte de W. Shakespeare. Ultima dată „Macbeth" s-a jucat pe scenele noastre în stagiunea 1945—1946.*

● *ÎN CURSUL acestei luni au avut loc o seamă de noi premiere pe scenele berlineze. Astfel, pe scena Teatrului Popular a avut loc premiera piesei „Balada despre Ravensbrück" de Hedda Zinner, la Teatrul Maxim Gorki s-a prezentat o piesă a lui Ewan Macboll, la Teatrul German „Livada cu vișini" de Cehov și la Teatrul Prieteniei „Peter și cactusul" de Jochen Koeppel.*

● *PE SCENA Teatrului „Lucia Sturdza-Bulandra" va avea loc în curînd premiera piesei sovietice „Cred în tine", pusă în scenă de George Carabin.*

● *DE CURÎND la Teatrul Orășenesc din Meissen a avut loc premiera piesei lui Jean Paul Sartre „Lizzie McKay".*

● *LA ÎNCEPUTUL acestei luni, colectivul Teatrului de Stat din Sibiu a prezentat premiera piesei „Secunda 58" de Dorel Dorian, în regia lui Mihail Raicu.*

● *TEATRUL Academic de Artă din Moscova prezintă cu mult succes ultima piesă a lui N. Pogodin, „Flori vii".*

● *DUPA Rosalinda din „Cum vă place" artista emerită Clody Bertola repetă rolul principal din „Copiii soarelui" de Maxim Gorki.*

● *TÎNĂRUL regizor Ion Cojar, de la Teatrul pentru tineret și copii, va pleca în Bulgaria, unde va pune în scenă „Ziariștii" de Al. Mirodan. Un tînăr regizor bulgar, va pune în scenă la Teatrul pentru tineret și copii din București, o piesă bulgară contemporană.*

Piese pe care le-am văzut

La Teatrul pentru tineret și copii: „2 LA ARITMETICA" de Natalia Klikova

Într-o dimineață frumoasă de toamnă, Serioja și profesorul de matematici Piotr Semionovici Teplițin, găsesc în parc, un... caiet de aritmetică. Pe coperta caietului o semnătură indescifrabilă, înlăuntrul lui un 2 foarte descifrabil și un bilet, adresat unui anume Gusioc, în legătură cu o invenție, care i-ar aparține, chipurile, băiatului din clasa V-a B cu semnătură indescifrabilă și 2 la aritmetică. Oare al cui să fie caietul? se întreabă Serioja și Piotr Semionovici. Oare ai cui să fie caietul? se întreabă și Katea, sora lui Serioja, care cu numai cîteva clipe înainte făcuse cunoștință cu un „băiat minunat, care are numai 10, 10, 10... un fruntaș, ce mai... Îl cheamă Șurka... El o să ne ajute să găsim pe posesorul caietului și al biletului"... Numai că Șurka Medvedev care, cum spun vecinele „minte de îngheață apele" sau cum spun vecinii „are o fantezie prea bogată", nu este altul decît însuși posesorul caietului, al biletului și bineînțeles al acelui mare cît toate zilele, 2 la aritmetică. El nu se dezminte nici de astă dată, toarnă cîteva minciuni pentru care l-ar fi invidiat chiar și baronul Münchhausen, îi păcălește pe Serioja și pe Katea și pornește împreună cu ei să se caute... pe sine, în speranța că va izbuti să născocească ceva, pentru a-și primi înapoi caietul de aritmetică, dat pînă una-alta în păstrarea lui Piotr Semionovici. După multe peripeții, care țin aproape două ore și în care facem cunoștință cu Leolia, mare amatoare de romane cu spioni și bandiți și în consecință detectiv amator, cu Gusioc, inventator de radio-fițuici, cu Tușa Varia și cu Nikolai, copiii descoperă adevărata identitate a lui Șurka, ale cărui minciuni și prea bogată fantezie s-au dovedit nepotincioase în fața intransigenței celorlalți, hotărîți să-i dea o lecție care să-l lecuiască de lene și invenții... verbale.

Piesa, a cărei premieră a avut loc de curînd în sala pentru copii a Teatrului pentru tineret și copii, a prilejuit colectivului realizarea unui spectacol vesel, antrenant, ingenios și plin... de fantezie (de astă dată, spre deosebire de fantezia lui Șurka, folositoare). Tudorel Popa, cunoscut pînă acum doar ca actor, a reușit să imprime spectacolului de astă dată ca regizor, un ritm susținut care lipsește piesei și o atmosferă plină de vioiciune și antren. Au plăcut în deosebi micilor spectatori ca și celor mari de altfel, scenele din fața cortinei, ideea cortinei care folosește de ușă a apartamentului lui Gusioc, precum și decorul realizat de Ion Mitrici pe pătrățelele caietului de aritmetică, decor care se integrează astfel spectacolului și ajută la concentrarea atenției copiilor asupra temei principale a piesei. O calitate deosebită a regiei a constituit-o însă înșirarea jocului actorilor, în deosebi a tinerelor actrițe care interpretează rolurile copiilor. Regia și interpreții și-au dat astfel silința și au reușit ca băieții și fetele de pe scenă, să apară în fața băieților și fetelor din sală, autentici și vii, asemenea unor adevărați pionieri din clasa V-a. Au plăcut în deosebi, și micii spectatori sînt critici exigenți, Vali Cios în Leolea, Tatiana Popa în Gusioc, Luluca Bălălău în Serioja. Și evident Doina Șerban în Șurka și Elena Pop în naiva Katea. De un binemeritat succes s-a bucurat și Marieta Rareș în Tușa Varia.

Păcat numai că muzica e nepotrivită și zgomotoasă. Încolo, un spectacol care va face serie lungă, cu săli pline, care ca și la premieră vor rîde și vor învăța din pățaniile lui Șurka Medvedev.

Dana MUȘAT

SPICUIRI DIN ACTIVITATEA TEATRULUI DE PĂPUȘI DIN CUBA

Teatrul de păpuși și marionete din Cuba se bucură actualmente de sprijinul larg al Guvernului Revoluționar.

Înainte de victoria Revoluției trupele răzlețe de păpușari și marionetiști nu dispuneau decît de resurse precare, dădeau rare reprezentații sau dispăreau cu totul din lipsă de mijloace și sprijin material.

Noua Cubă a creat condiții pentru o amplă dezvoltare a activității trupelor de păpușari și marionetiști.

„El Guinol Nacional" („Teatrul național de păpuși") este condus de frații Camejo, tineri aparținînd unei familii de artiști. Pepe și Maruchi Camejo nu sînt numai directori ci și actori. Repertoriul acestei trupe cuprinde adaptări după basme din literatura universală, ca de pildă „Scufița Roșie". Această trupă se bucură de colaborarea, în calitate de autor de scenarii, a tînărului scriitor Pepe Carril, care a regizat de altfel și cîteva piese ale scriitoarelor cubaneze binecunoscute Dora Alonso și Concha Alzola. Deși „El Guinol Nacional" este un teatru de păpuși el a făcut, în ultima vreme, o inovație: „Teatrul grotesc" în care evoluează actorii înșiși purtînd mari măști. În repertoriul „Teatrului grotesc" figurează printre altele: „Gîndăcelul cel blînd" și „Scufița Roșie".

„Las Marionetas („Marionetele") este o altă trupă interesantă condusă de tînărul Nancy Delbert. Aceste marionete prezintă atît numere individuale cît și piese de diverși autori autohtoni și străini. În momentul de față, trupa pregătește premiera „Pasărea Colibri printre flori" inspirată de un poem al marelui poet cubanez Manuel Navarro Lima.

„La Carreta" („Căruța cu păpușari") este una din trupele de marionetiști și păpușari cu activitate îndelungată. Ea este condusă de Dora Carvajal, tînără poetă și autoare de piese pentru păpuși. Săptămînal (de luni pînă vineri) „La Carreta" asigură un program pentru postul de televiziune „C. M. B. F. Television Revolución", menit a populariza acest gen de artă. Directoarea trupei este totodată și autoarea scenariilor prezentate la televiziune.

Aceste piese îmbracă, pe de-o parte, un caracter didactic menit a combate superstiția, fanatismul și ignoranța, iar pe de altă parte, un caracter revoluționar tinzînd a populariza munca constructivă pe care o desfășoară în Cuba, guvernul și primul ministru Fidel Castro.

„Los Solari" este o trupă columbiană de marionetiști activînd, de la o vreme, în Cuba. Ea este condusă de J. Solari, profesionist avînd o bogată experiență.

Cooperativele populare de artă sînt pe cale de a alcătui în localitățile Marianao și Guanabacra noi trupe de păpușari. Cea din Marianao, sub direcția lui Luis Interian, și-a făcut debutul cu piesa originală „Lolita și diavolul", a tînărului scriitor Jose Mario.

Aceste formațiuni prezintă spectacole în grădini și parcuri publice, în incinta Palatului de Bele-Arte și în unele săli de teatru.

Atît adulții cît și copiii manifestă un mare interes pentru teatrul de păpuși, spectacolele acestuia fiind frecventate de un numeros public.

Există încă puține piese de păpuși pentru adulți. Recent, trupa „La Carreta" a prezentat la televiziune o astfel de piesă, scrisă de poetul nostru național Nicolás Guillén, intitulată „Domnul Floripondio, Doamna Floripondia și Floripondito".

Ca măsură de popularizare, trupa „La Carreta" a inițiat tipărirea scenariilor originale pentru teatrul de păpuși, publicînd deasemeni și adaptări după opere literare universale, pe care le-a prezentat la televiziune cu prilejul „Săptămînii solidarității cu Cuba".

Interesul pe care guvernul cuban îl acordă acestei activități artistice, a trupelor de păpuși și marionete este chezășia dezvoltării continue și multilaterale a spectacolelor favorite ale copiilor noștri, mult apreciate și de către adulți.

Renée POTTS
scriitoare cubaneză pentru copii

Unul din „eroii" Teatrului de păpuși și marionete din Cuba: „Generalul".

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE

„Invierea"

Drama Katiușei Maslova, devenită celebră sub pana titanului de la Iasnaia Poliana, nu apare pentru prima oară în film sau pe scenă. Implicațiile ei sociale, capacitatea de a înfățișa tipologia caracteristică epocii, moravurile și așezările unei lumi putrede în temeliile ei, a inspirat nu odată adaptări. Mihail Șveițer a realizat recent la „Mosfilm" ecranizarea romanului, concepută în două serii. Prima dintre ele — care rulează în aceste zile pe ecrane — reconstituie viața eroinei pe fundalul procesului judiciar care reprezintă un moment de răscruce al destinului ei. Astfel filmul se identifică admirabil cu spiritul operei tolstoiene prin aceea că pelicula devine, prin explorarea amplă a episodului principal, o veritabilă oglindă purtată necruțător prin fața societății oligarhice rusești.

Din confruntarea succesivă a aparențelor de moralitate și justiție cu fondul real al personajelor, confruntare ușurată pe ecran de prezența nevăzută a unui comentator ca și de folosirea în dramă a unor mijloace satirice îndrăznețe care merg de la ironia crudă pînă la efectul comic grotesc, rezultă o aspră înfierare a cauzelor reale ale decăderii Katiușei. Portretul eroinei capătă așadar nu numai direct ci și indirect conturul optimist al ridicării acestei femei înșelată de prințul Nehliudov, la conștiința demnității sale de om.

Tamara Siomina, tînără absolventă a Institutului de cinematografie, se întîlnește cu durerile și aspirațiile eroinei pe planul acelei purități și spontaneități care-i este proprie. Prințul Nehliudov, interpretat de popularul actor Evghenii Matveev (Nagulnov din „Pămînt desțelenit") își dezvăluie în întregime natura complexă a caracterului său. Printre ceilalți interpreți l-am reîntîlnit cu plăcere pe Pavel Massalski (președintele tribunalului) care ne-a vizitat țara cu ocazia turneului de acum cîțiva ani al teatrului M. H. A. T. și a cărui paletă bogată am avut prilejul s-o cunoaștem nemijlocit tot într-o creație tolstoiană și anume în „Roadele învățăturii".

Evdokia

Cineaștii sovietici au știut din totdeauna să descifreze în biografia oamenilor simpli marile sensuri ale vieții poporului. Și destinul Evdokiei oferă asemenea posibilități de a zugrăvi amplu însăși istoria în plină actiune. De-abia reîntors din luptele războiului civil, Evdokim o cunoaște pe Evdokia și-și durează căminul mult visat. Dar cărările vieții nu sînt întotdeauna și pentru toți atît de ușor de străbătut. Căsnicia celor doi este și ea pusă la încercare de întîmplări care le-ar putea umbri fericirea. Tocmai aici, filmul își descoperă valențe poetice inestimabile pentru caracterizarea sufletului generos al omului din popor, a înaltei sale conștiințe sociale. Casa lor se umple treptat de copii înfiați. Astfel, dragostea își află adevărata ei menire în ridicarea altei generații. Trecerea anilor înscrie în calendarul familiei numeroase bucurii dar și necazuri. Mai întîi, în ivreșul construcției unii copii și-au luat zborul către marile șantiere. A venit însă apoi războiul, cu durerile și victimele lui. Dar a venit și pacea și, într-o bună zi, copiii de odinioară s-au strîns în jurul celor pentru care adevărata fericire a fost să-i crească altfel de cum au copilărit ei în vechea Rusie.

Filmul trezește în spectator multe reflecții și un cald sentiment de admirație pentru acești eroi cum pot fi găsiți atîția alții în mijlocul societății sovietice. Ideea lui Ostrovski, că viața nu trebuie trăită în zadar, își află în scenariul Verei Panova nu doar ilustrare ci confirmarea însăși a unei vieți călăuzită de principii morale noi, către înalte și durabile satisfacții omenești.

Jocul Ludmilei Hiteaeva, binecunoscuta protagonistă a „Donului liniștit" precum și a celorlalți interpreți este o reușită actoricească rară dacă ținem seama de faptul că filmul parcurge viața eroilor pe întinderea cîtorva decenii.

Eugen ATANASIU

Stagiunea în interviuri

Despre tinerețea unei scene

Obișnuiții sălilor de teatru bucureștene cunosc și apreciază pe bună dreptate activitatea studenților Institutului de teatru „I. L. Caragiale" pe scena studioului lor experimental din vechea (și înnoita) sală „Casandra". Aici se prezintă spectacole pătrunse de grija pentru dezvoltarea și afirmarea aptitudinilor artistice ale acelora care formează schimbul de mîine al colectivelor actoricești din întreaga țară.

Am discutat cu regizorul George Dem. Loghin, decanul acestui institut, despre planul de activitate pentru actuala stagiune a studioului de la „Casandra". Discuția a început cu întrebarea:

— Ce scopuri pedagogice și artistice sînt urmărite prin pregătirea și reprezentarea unor spectacole cu actori-studenți în cadrul studioului?

— Rostul studioului nostru este de a verifica în condițiile spectacolului cu public, nivelul de măiestrie însușit de studenții claselor de actorie. În primul rînd urmărim un scop didactic, acela de a da posibilitate tuturor studenților să beneficieze de roluri în care să poată demonstra capacitatea lor artistică. În al doilea rînd căutăm să punem la dispoziția studenților un asemenea repertoriu care să le permită să se familiarizeze cu roluri variate, de categorii și stiluri diferite.

În măsura în care ei sînt pregătiți să devină actori în teatre, specificul studioului nu poate fi decît acela al unui teatru experimental. Între procesul de învățămînt și acest specific nu există o antinomie. Se înțelege că procesul de învățămînt orientează munca din cadrul studioului.

— Totuși, planurile de învățămînt artistic determină o altă alcătuire a repertoriului decît aceea obișnuită în teatre? Mă refer la raportul dintre piesele contemporane și cele clasice.

— Categoriile de piese care intră în repertoriul studioului corespund celor din teatre, proporționarea lor fiind subordonată procesului instructiv-educativ de învățămînt. Astfel, în acest an universitar tema contemporană va ocupa locul predominant, fiind prezentă prin piese ca: „Oameni care tac" de Al. Voitin, „Mielul turbat" de Aurel Baranga, „Un om obișnuit" de Leonid Leonov și „Cei ce caută fericirea" de Orlin Vasiliev. Vom mai juca, din dramaturgia contemporană progresistă apuseană, piesa „Mînciuna are picioare lungi" de Eduardo de Filippo. Din dramaturgia clasică românească se va reprezenta comedia „D'ale carnavalului" prin care vom continua seria spectacolelor din opera lui Caragiale... patronul institutului nostru. În sfîrșit, ne-am oprit și asupra piesei „Discipolul diavolului" de Bernard Shaw.

Am fi vrut să jucăm o piesă cu tematică eroic-revoluționară. Clasele sînt însă de cîte 11 oameni. Nu putem acoperi necesitățile unei distribuții numeroase.

— Anii trecuți însă Institutul de teatru a jucat spectacole cu distribuții alcătuite prin selecționarea unor studenți din clase și ani diferiți! Era și număr, și calitate.

— S-a renuntat la acest procedeu, pentru motivul că distribuțiile, să le spunem „mixte", împiedicau folosirea tuturor studenților și ocuparea lor ritmică în procesul de producție artistică. De altfel, — a precizat în încheiere George Dem. Loghin — determinarea profilului și a căilor cele mai indicate de funcționare a studioului nostru experimental presupune căutări înnoite de la an la an.

Emil MANDRIC

Ii vom aplauda în...

Octavian din „Cavalerul rozelor"

Artista emerită Zenaida Patly, de la Teatrul de Operă și Balet al R.P.R. pregătește un rol nou: pe Octavian din „Cavalerul rozelor" de Richard Strauss.

— Așadar, veți juca în travesti?

— Da, și nu e primul rol de acest gen. Îmi amintesc, de pildă, cu multă plăcere de Vania din opera „Ivan Susanin" de Glinka.

— Cum îl găsiți pe Octavian?

— De-a dreptul captivant. Rolul acesta mă atrage mai ales datorită liniei lui melodice, stilului său aparte, cît și datorită posibilităților ce le oferă în desfășurarea scenică.

„Bolnavul închipuit"

Comedia lui Molière, „Bolnavul închipuit" se repetă într-un ritm susținut la Teatrul Național „I. L. Caragiale" sub conducerea artistului poporului, regizorul Sică Alexandrescu.

Într-una din pauze am stat de vorbă cu deținătorul rolului titular, artistul emerit Alexandru Giugaru.

— Personajul acesta celebru ridică probleme noi și foarte interesante de creație — ne-a mărturisit Alexandru Giugaru. Mă pasionează, dîndu-i viață bolnavului închipuit, marea complexitate a rolului, faptul că atît comicul cît și drama sînt deopotrivă prezente...

S. M.

„LANTERNA MAGICĂ"

La Bratislava, pe splendidul chei al Dunării, într-o răcoroasă seară de octombrie din toamna aceasta, ne îndreptam spre sala Parcului de cultură mînați de o curiozitate veche. Auzisem ca și dumneavoastră despre faimosul teatru „Lanterna magică", aflat în turneu în acest oraș danubian. Trupa pragheză era sosită aici după un lung turneu în străinătate și am aflat că biletele pentru spectacolul la care aveam să asistăm se vînduseră cu două luni înainte.

Foaierele largi, aglomerate de o mulțime agitată sublinia curiozitatea nerăbdătoare a publicului. Aici, la mese rotunde se bea limonadă și chiar bere și pentru cei ce n-au timp să cineze înainte de spectacol, bufetul oferă chiar nelipsiții crenvurști.

Cu un minut după opt lumina se stinge după cele trei avertismente ale gongului și cortina se desface. Apare o crainică grațioasă ce vorbește în mai multe limbi și pe două ecrane laterale același chip mărit își concurează stereofonic sosia. Polemica între cele trei imagini ale artistei stîrnește hohote de rîs. În fundal apare un avion care aterizează pe scenă, bine înțeles cu ajutorul ecranului lat. Decorul: un cimp cu piste de beton luat cu asalt de un corp de balet feminin.

După un act în care combinația ființelor vii cu umbrele lor pe pînză se face cu o sincronizare perfectă, ceea ce trădează o mare precizie tehnică, obosim totuși. Mi se pare interesant, să spunem, ca același instrumentist să abandoneze pianul și să dispară dincolo de dreptunghiul alb, lăsîndu-și chipul pe ecran reapărînd cu un saxofon din care cîntă tot el. Pe urmă iar nu-l mai vedem și se întoarce cu o picuilină. De cinci ori la rînd. Curiozitatea începe să amorțească.

Mai demnă de aplauze mi s-a părut suita de scene coregrafice executate tot în fața ecranului ce înfățișează odată niște mașini tipografice în plin mers sau un foc de șarjă sbătîndu-se imens în fața ochilor noștri. Pe mersul amețitor al rolelor de metal sau pe umbrele fierbinți ale furnalului, opt trupuri în maiouri albe sar și aterizează lent pe podeaua scenei în același timp, cu grație.

În același gen de invenție: deasupra unor țambalagii care cîntă furtunos picioarele uriașe ale unor țărani slovaci se învîrtesc amețitor în ritmul muzicii. Dar posibilitățile tehnicei nu se opresc aici. Scena are benzi rulante și actorii imobili sînt transportați de la un capăt la altul al ei, trecînd prin fața unui stadion imens (filmat) unde sokolii execută cu mare precizie figuri gimnastice. Efectul, în ansamblu, este uluitor.

Dar unele repetiții și abuzul de cinematograf nu lasă loc niciunui sentiment. „Lanterna magică" rămîne în limitele estradei. Cel mai reușit punct al programului mi s-a părut acela de la jumătatea actului doi cînd pe două ecrane vecine se desfășoară două drame paralele. În dreapta, rulează o veche comedie grotescă din vremea filmului mut: un soț bănuitor se preface că pleacă de-acasă și-l găsește pe amant în dulap. Mișcările actorilor sînt de o rapiditate uluitoare, în contrast cu acelea ale cîntărețului din ecranul vecin care cîntă aria lui Othello. Printr-un artificiu de regie, dulapul în care e ascuns amantul este împins în odaia Desdemonei pe cale de a fi ucisă și în încurcătura homerică, soțul înșelat încrucișează spada cu Othello iar irezistibilul bărbat cu mustăcioară ajunge în patul nevinovatei înșelătoare a Maurului.

Se rîde mult și zgomotos pentru că nu lipsește nici bătaia cu perne din care curg la nesfîrșit, fulgii, nici un duel făcut în dorul lelii, nici aruncările pe fereastră.

După două ceasuri cortina se lasă și plecăm fără entuziasmul scontat. Cred că într-o farsă polițistă, cum e reușita noastră piesă pentru adulți de la „Țăndărică", „Mîna cu 5 degete", combinarea aceasta de teatru cu cinematograf ar fi fost foarte reușită. La „Lanterna magică" îndeminarea tehnică a ucis emoția. Chiar baletul, cu buni soliști nu trece totdeauna rampa.

Eugen BARBU

Reflector

Muzica

CELE TREI CONCERTE PARIZIENE ALE LUI SVIATOSLAV RICHTER

În cadrul manifestărilor culturale prilejuite de Expoziția sovietică din Paris, marele pianist sovietic Sviatoslav Richter a susținut trei concerte în sala de la palatul Chaillot.

Programul primului recital cuprindea o Sonată de Haydn, o Sonată de Schumann, Barcarola de Chopin, 5 preludii de Debussy și Sonata V-a de Scriabin.

Al doilea concert, care a avut loc la 6 octombrie, dedicat în întregime muzicii lui Johannes Brahms, a prilejuit publicului parizian audierea Concertului nr. 2 în si bemol major, în interpretarea ilustrului pianist sovietic. Concertul a fost dirijat de șeful de orchestră polonez Witold Rowitsky.

Ultimul concert al lui Richter la Paris, în aceeași sală Chaillot, a fost în întregime dedicat creației lui Schubert.

Publicul și presa din capitala Franței au făcut marelui pianist sovietic o primire entuziastă.

CONCURSUL INTERNATIONAL PENTRU TINERII DIRIJORI „GUIDO CANTELLI"

La 24 noiembrie 1956 un tragic accident de avion a pus capăt vieții tînărului dirijor italian Guido Cantelli, elevul preferat al lui Arturo Toscanini, în care ilustrul maestru italian își punea mari speranțe.

Pentru a cinsti memoria acestui tînăr și valoros artist al baghetei, s-a instituit un „Concurs internațional pentru tinerii dirijori". Prima ediție a acestui concurs s-a desfășurat între 30 septembrie și 10 octombrie, în localitatea Stresa, așezată pe malul pitoresc al lacului Maggiore.

Cîștigătorul concursului „Guido Cantelli" va fi angajat să dirijeze Concertul final din Stresa, două concerte ale Orchestrei Radiodifuziunii italiene și un ciclu de concerte ale organizației „Pomeriggi Musicali" din Milano.

Din juriul acestui concurs internațional fac parte dirijori celebri ca Bruno Walter, John Barbirolli, Mario Rossi, precum și profesori și critici muzicali cu o reputație bine întemeiată.

DISCURI DE MUZICA SOVIETICA PENTRU ITALIA

Pentru prima oară în istoria discografiei italiene, Casa „Ricordi", în colaborare cu întreprinderea de imprimări pe disc din U.R.S.S. a lansat pentru uzul melomanilor din peninsulă o serie de discuri cuprinzînd lucrări ale compozitorilor sovietici, interpretate de cei mai virtuoși instrumentiști din U.R.S.S.

Lucrări de Prokofiev, Șostakovici, Haciaturian și Miaskovski sînt prezentate în interpretarea lui David Oistrah, Emil Ghilels, Sviatoslav Richter, Leonid Kogan și Mstislav Rostropovici.

Revista italiană „Musica d'oggi" constată înaltul nivel tehnic al acestor discuri care se bucură de un mare succes de public.

MUZEUL OTTORINO RESPIGHI DIN BOLOGNA

La 10 aprilie s-au împlinit 25 de ani de la moartea marelui compozitor italian Ottorino Respighi, autorul popularelor poeme simfonice „Pinii din Roma" și „Fîntînile Romei".

Cu acest prilej, în orașul său natal, la Bologna, au avut loc o serie de concerte comemorative, în cadrul cărora s-au executat lucrări inedite ale lui Respighi, printre care și compoziția „Preludiu, coral și fugă" pentru orchestră, scrisă la Petersburg, în perioada cînd compozitorul italian lucra sub îndrumarea marelui maestru rus al orchestrației, Rimski-Korsakov, care-l prețuia foarte mult.

Cu ocazia concertelor comemorative, în clădirea Conservatorului din Bologna s-a deschis muzeul „Ottorino Respighi" cuprinzînd manuscrise, fotografii, autografe și variate mărturii ale strălucitei cariere de pianist, violonist și compozitor, ale maestrului italian.

Soția lui Ottorino Respighi, Elsa Respighi, compozitoare și muzicoloagă, a tipărit o nouă ediție a volumului de memorii și amintiri legate de viața și opera ilustrului dispărut.

NOI IMPRIMARI FACUTE DE EMIL GHILELS

Considerat unul din cei mai desăvîrșiți interpreți ai epocii noastre, pianistul sovietic Emil Ghilels, artist al poporului al U.R.S.S., a acceptat să imprime pe discuri stereofonice „R.C.A." două din concertele cîntate de el în cursul ultimului turneu făcut în S.U.A. în cursul anului 1960. Este vorba de Concertul nr. 1 în si bemol minor de Ceaikovski și de Concertul nr. 2 în si bemol major op. 83 de J. Brahms. În ambele discuri strălucitul pianist sovietic este acompaniat de Orchestra Simfonică din Chicago, dirijată de Fritz Reiner.

Cronica discului din S.U.A., Anglia și Franța consideră că aceste două imprimări sînt printre cele mai bune discuri din ultimii ani.

Întreaga critică muzicală este de acord în a recunoaște că pe lîngă o tehnică ireproșabilă, Emil Ghilels posedă una din cele mai ample și nuanțate sonorități.

TRIUMFUL BALERINEI SOVIETICE MAIA PLISETKAIA LA PARIS

În timp ce baletul din Leningrad cucerește entuziasmul spectatorilor americani, tînăra stea de la „Bolșoi Teatr" balerina Maia Plisețkaia și partenerul ei Nikolai Fadeecev au obținut un adevărat triumf pe scena Operei din Paris unde au interpretat rolurile principale din baletul „Lacul lebedelor" de Ceaikovski, cu coregrafia de Marius Petipa și Leon Ivanov.

Iată ce scrie în cronica ei din „Lettre française" Victoria Achères, despre strălucita interpretare a Maiei Plisețkaia:

„La gradul unic la care Maia Plisețkaia a ridicat tehnica baletului, dansatoarea se identifică cu muzica. Jocul corpului ei posedă cel mai vast și uimitor registru. Umerii ei comunică viață brațelor ei ondulate. Aceste brațe exprimă teama, implorația, dragostea și dăruirea".

Critica franceză o consideră pe Plisețkaia o strălucită continuatoare a tradiției baletului rus și sovietic.

A. HARALAMB

MOZAIC

● *STADIONUL din Sao Paolo (Brazilia) are ca fațadă un arc de triumf cu șase colonade. Pe fiecare dintre acestea este înscris cîte unul din jocurile care au permis Braziliei să cîștige campionatul mondial de fotbal al anului 1958. Figurează aici scorul, numele adversarului întîlnit și autorii golurilor înscrise de brazilieni.*

● *RAVAGIILE pricinuite de doping au determinat federația elvețiană de ciclism să ia recent unele măsuri. Astfel campionului de semi-fond Fritz Gallati, care a recunoscut că a folosit unele produse „stimulatorii" considerate ca vătămătoare de către corpul medical, i s-a retras licența de alergător pînă la 31 decembrie 1962, fiind obligat și la plata unei amenzi. De asemenea s-au retras, pînă la 31 decembrie 1966, licențele a trei antrenori la care s-au găsit dopinguri. Se continuă cercetarea și a altor cazuri suspecte.*

● *S-A FĂCUT lumină în transferarea unor reputați jucători din prima ligă engleză la echipe italiene. La bază a fost necesitatea acoperirii unor mari deficituri ce le aveau respectivele cluburi engleze care, de fapt, sînt niște societăți anonime. Manchester City l-a vîndut pe Law cu 90.000 lire, Aston Villa pe Hitchens cu 65.000 lire, Chelsea pe Jimmy Greaves cu 100.000 lire. E drept că bilanțul financiar încheiat de Chelsea la 31 iulie nu indica o pierdere. Dar beneficiul se cifra la numai 273 lire și acționarii... nu s-ar fi mulțumit cu atît.*

În schimb, Greaves și Hitchens nu vor juca în echipa Angliei, pentru că cluburile italiene cărora le aparțin (Milan A.C. și Internazionale) au făcut cunoscut federației engleze că nu-i pot pune la dispoziție acești jucători. Și Greaves este socotit indispensabil echipei Angliei pentru turneul final al campionatului mondial de fotbal din Chile, în 1962.

● *MULTE campionate naționale de fotbal se vor termina în 1962 mai devreme ca deobicei, ca o măsură strîns legată de data începerii campionatului mondial din Chile. Astfel, Spania va încheia campionatul la 1 aprilie, Italia la 15 aprilie, Anglia la 22 aprilie, Franța și R.F.G. la 6 mai etc. Mai rămîne numai... ca echipele respective să se și califice pentru acest turneu.*

● *LA VÎRSTA de 40 de ani, Jean Robic, cîștigătorul Turului Franței în 1947, campion mondial de ciclocros în 1950, a părăsit activitatea competițională. Mic de statură (1,61 m.) popularul „Biquet", cu nelipsita sa cască, a fost totuși unul dintre cei mai mari cicliști francezi. El a rămas celebru și datorită dîrzeniei cu care a perseverat în sportul ciclist în ciuda faptului că a fost victima a numeroase accidente (10 fracturi grave).*

● *TURUL ciclist al Franței va începe anul viitor de la Nancy, la 24 iunie și se va roti în sensul invers acelor unui ceasornic. Aceasta înseamnează că vor fi mai multe etape de plat în prima jumătate, iar Alpii vor fi trecuți înaintea Pirineilor. Ediția II-a a Turului ciclist de amatori se va desfășura pe același traseu, dar va începe cu o săptămînă mai tîrziu. Organizatorii au anunțat că vor invita 20 de țări la „Tour de l'avenir".*

● *ANTRENORUL maghiar Marton Bukovi scrie în săptămînalul sovietic „Fotbal" : „Se pune adesea întrebarea dacă sistemul brazilian 1—4—2—4 este cel mai bun. Multe echipe îl practică deja convenabil. Eu nu cred totuși că această „repartizare" a jucătorilor sau oricare alta este suficientă pentru ca o echipă să atingă culmile fotbalului. De altfel, chiar brazilienii aplică acest sistem cu multe nuanțe și în fiecare meci se constată o așezare diferită a jucătorilor. Nu e deci vorba de o expresie aritmetică. Soarta unui meci este decisă de viteză și dinamism, natural cu condiția ca toți jucătorii să posede întregul arsenal de cunoștințe tehnice indispensabile. Pentru a putea să joace cu succes, fotbalistul trebuie să fie un foarte bun tehnician, să știe totul în fotbal, independent de numărul pe care îl poartă pe tricou. În fotbalul modern un jucător trebuie să fie capabil, dacă împrejurările jocului o cer, să ocupe orice post, chiar și acela de portar".*

SPORT

1.000 de kilometri pe bicicletă!

— Primii pași spre reluarea activității fotbalistice a lui Vasile Anghel —

Treburi profesionale m-au mînat de curînd spre aeroportul Băneasa. În apropierea aerogării, pașii mi s-au încrucișat cu un ciclist care pedala de zor pe o bicicletă de oraș. Surpriza a fost cînd am recunoscut în acest ocazional alergător pe Vasile Anghel, jucătorul echipei de fotbal Dinamo București, căruia nu-i cunoșteam această preferință pentru bicicletă.

Întîlnirea l-a făcut pe Vasile Anghel să se oprească puțin din cursa lui și de aici a început să se depene firul discuției, pe care o convorbire ulterioară avea s-o completeze pentru rîndurile de față.

— Te pregătești pentru viitoarea ediție a „Turului ciclist al R.P.R."?

— Ba pentru reintrarea mea pe terenurile de fotbal...

Subiectul, tentant, a dus la rapida perfectare a unei întîlniri, fixată cîteva zile mai tîrziu la redacția revistei noastre, întîlnire care ne-a adus amănuntele de mai jos

— Cum o duci cu sănătatea?

— Acum bine.

— Pe cînd reintrarea?

— Încă în stagiunea aceasta. De aici am făcut cale întoarsă cu discuția noastră pînă la accidentul suferit de Anghel Vasile, în urmă cu cîteva luni, în cadrul turneului internațional de fotbal de la New York, de pe urma căruia a devenit indisponibil.

— Cum a survenit accidentul?

— Simplu, stupid, dar parcă cu buna știință a adversarului cu care m-am ciocnit. Era la meciul cu „New York Americans", a doua partidă susținută de echipa noastră la acest turneu. În minutul 70, la o centrare de pe partea opusă celeia pe care mă aflam eu, am întrezărit posibilitatea unei acțiuni care să se soldeze cu un gol în favoarea noastră. Am intrat spre poartă ca să șutez, dar în același timp portarul a plonjat, căzînd pe piciorul meu stîng. În străinătate sînt portari „specialiști" în asemenea plonjoane care se termină totdeauna cu grava accidentare a jucătorului vizat. Cu mine n-a fost o excepție. Ligamentele piciorului mi-au fost rupte și am fost dus la spital unde doctorul nostru (Tomescu) mi-a aplicat gipsul. Restul turneului de la New York l-am petrecut la hotel, iar regretul că nu puteam juca la acest turneu se împletea cu gîndul legat de cum va evolua însănătoșirea... Pentru că, de foarte multe ori, asemenea accidente pun capăt activității fotbalistice a jucătorului...

Ajuns aici cu povestirea, interlocutorul meu a tăcut, furat probabil tot de gîndurile lui. Ca să-i reamintesc prezența, am intervenit cu o nouă întrebare :

— După aceea ce a urmat?

— Două luni de zile cu piciorul în gips, după revenirea acasă, apoi o muncă migăloasă pentru refacerea mușchiului care se atrofiase. Am început mai întîi cu mersul pe bicicletă. Timp de 30 de zile am parcurs zilnic cîte 40 de kilometri, folosind o bicicletă de oraș. Am ales întîi cu mersul pe bicicletă. Timp de 30 de zile am parcurs zilnic cîte 40 de kilometri, folosind o bicicletă de oraș. Am ales în-

V. Anghel într-o atitudine caracteristică

tenționat acest „tip" de bicicletă, pentru că este mai grea și, în consecință, solicită eforturi mai mari. Ideea folosirii acestui tratament mi-au dat-o ciclistul Ion Cosma și antrenorul dinamovist Nicolae Voicu. Cosma a avut un accident similar la genunchi (dar nu de la fotbal !) și a folosit cu succes bicicleta pentru remedierea urmărilor accidentului. Mi-am ales deci bicicleta, traseul București — Buftea — București și într-o lună de zile am rulat peste 1000 de km.

— Și, cînd s-a terminat cu rulajul ciclist, ce-ai mai făcut?

— La 1 octombrie am început un program special de antrenament (întocmit de dr. Tomescu și N. Petrescu, antrenorul coordonator al clubului Dinamo București) care constă în alergări și diferite exerciții, toate pentru refacerea mușchiului. Într-o zi a venit apoi revederea cu balonul și treptat meciuri de antrenament de circa 15-20 minute. Antrenorii și eu sîntem mulțumiți de felul cum mă simt și mă mișc, așa că țintesc ceva mai departe.

— Adică?

— Îmi voi face reintrarea în jocuri publice încă în toamna aceasta, probabil numai în rîndul echipei noastre de tineret și în partide amicale. La terminarea sezonului de toamnă voi continua cu pregătirile specifice din timpul iernii, în așa fel ca la primăvară să-mi fac reintrarea normală în activitatea fotbalistică.

— Pentru că am ajuns aici cu discutia, cine crezi că va cîștiga actuala ediție a campionatului categoriei A?

— Dinamo București... după ce va fi înfrînt veleitățile unor adversari redutabili, cum se anunță a fi acum Petrolul Ploiești și Steagul Roșu Brașov.

★

Dacă-l vezi azi pe Vasile Anghel nu poți intui nici un moment că a fost victima unui accident de pe urma căruia au rămas invalizi numeroși jucători. Întîlnirea ocazională cu el ni l-a arătat gata să reintre în arenă, unde la 24 de ani — vîrstă ce o va împlini la 22 noiembrie — este decis să pornească din nou spre vîrful „piramidei". Pentru că să știți că cu voința ce i-a fost necesară pentru migăloasa și trudnica muncă de refacere de pe urma accidentului, Vasile Anghel e capabil să continue cu succes o carieră fotbalistică anunțată, la un moment dat, sub cele mai favorabile auspicii. O carieră paralelă cu învățătura, căci studentul în anul IV al Facultății de științe juridice din București manifestă o temeinică preocupare pentru învățătură, cum spun toți cei ce-l cunosc din această îndeletnicire.

I. BOCIOACA

Ce oraș va găzdui Olimpiada în 1968?

Deși mai sînt încă trei ani pînă la Olimpiada de la Tokio, lumea sportivă se întreabă de pe acum unde va avea loc cea de-a 19-a ediție a J. O. Neoficial și-au anunțat candidatura următoarele orașe : Moscova, Buenos Aires, New Delhi, Teheran, Budapesta, Lyon, Auckland (Noua Zeelandă), Detroit și Los Angeles. Considerînd că Auckland-ul, situat la antipozi, implică mari dificultăți, că orașele asiatice candidează imediat după Tokio, că Lyonul se înscrie simbolic, comentatorul ziarului „l'Equipe" crede că Moscova, datorită instalațiilor sale și Buenos Aires (America de sud nu a găzduit niciodată Olimpiada) au cele mai mari șanse de a fi alese.

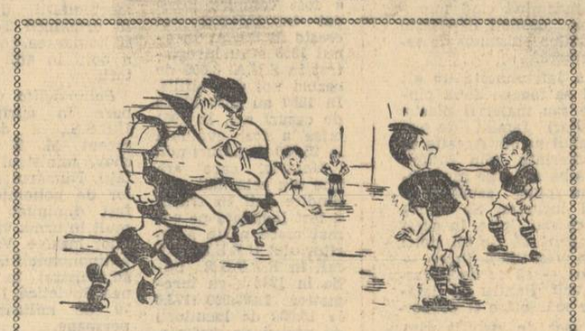

— Vezi să nu te fenteze...
— Unde-ar fi norocul ăla!...

Desen de P. STOENESCU

Fata cu cercul...

Fantezia, frumusețea și măiestria și-au dat întîlnire în sala Dinamo la primul concurs republican de gimnastică artistică și acrobatică din țara noastră. Aplauzele adresate salturilor curajoase ale băieților, gîtuirii și supleței fetelor n-au mai contenit. Dar cel mai mare „buchet" de aplauze l-a primit studenta Mihaela Filip-Solomonov. A realizat o performanță sportivă rară : a cîștigat toate probele concursului.

Fata cu obrajii îmbujorați de emoție ne privește cu ochii mari albaștri. Încă nu este obișnuită cu interviuri. Ocupația? Studentă în ultimul an la Institutul de Cultură Fizică. Trecutul sportiv? În copilărie a făcut balet. S-a dedicat gimnasticii artistice la Institut. Performanțe? Cea de astăzi este prima.

Restul îi aflăm de la profesori și colegi. Mihaela a moștenit dragostea pentru sport din familie. Mama ei, Angela Filip, a fost o cunoscută sportivă : campioană și recordmană a țării în probele de sprint și la săritura în lungime, astăzi profesoară de educație fizică distinsă cu Ordinul Muncii clasa a III-a. Bineînțeles este și ea prezentă în sală, mîndră de fata ei.

Mihaela nu se mulțumește numai cu succese sportive. La Institut este cunoscută ca studentă fruntașă. În sesiunea de vară a luat toate examenele cu nota 10.

Ca și pe cel de astăzi la capitolul suplețe, eleganță, gîngășie...

T. ROIBU

● Varietăți ● Varietăți

„Salvarea" sportului american

Cu lux de amănunte presa de peste ocean anunță că a fost descoperită „metoda" prin care va putea fi menținută supremația sportului american. Meritul acestei descoperiri revine firmei „Thiokol Chemical Corporation" din orașul Denville (statul New Jersey). „De acum înainte — se spune în afișele de reclamă ale firmei — atleții noștri vor alerga mai repede decît vest germanul Armin Hary, vor sări mai înalt decît sovieticul Valeri Brumel, vor înnota mai iute decît australienii. 2,25 m. la înălțime va fi o bagatelă. Vine ceva cu totul nou : tehnica rachetelor în lumea sportului".

„În curînd — se arată într-o altă reclamă — oamenii (bine înțeles cei recrutați din rîndurile cetățenilor nord-americani care au avut fericirea să nu fie luați la ochi de Comisia pentru cercetarea activității antiamericane n.r.) vor alerga la fel de repede ca fulgerul, vor străbate apa cu viteza unei torpile, vor sări atît de înalt încît cele mai înalte case nu vor constitui un obstacol pentru ei". În josul acestor texte se anunță că inginerii firmei au construit rachete pentru oameni.

Sportivi americani — cumpărați rachetele firmei din Denville. Nimeni nu vă va putea întrece — se străduiesc să convingă patronii societății. Din nefericire pentru ei însă au uitat un singur lucru : scara valorilor în sport va depinde și peste 1000 de ani de forța proprie a oamenilor. Așa încît cele 5 secunde pe 100 m. plat și 57 m. la înălțime promise atleților americani vor putea fi înregistrate cel mult ca niște simple curiozități. Iată de ce sportivii americani nu s-au bucurat prea mult citind aceste reclame care în nici un caz nu se poate spune că duc la salvarea sportului de peste ocean.

Un nou „campionat" mondial

Orașul Richmond (statul Virginia) a găzduit la sfîrșitul lunii trecute „campionatul mondial" al ...fumătorilor de pipă. Cei 19 concurenți, bine înțeles toți nord-americani, care au luat parte la această întrecere organizată de „Federația internațională a cluburilor de fumători" și supravegheată de arbitri cu o „înaltă calificare" au trebuit să-și mențină pipele cît mai mult timp aprinse. Titlul de „campion" a revenit anul acesta unui oarecare Arthur Gerdes cu timpul de 1h.04'17". El a fost însă decepționat întrucît nu a reușit să întreacă „recordul mondial" deținut de Richard Austin cu 1h.25'10". Presa americană comentează cu ironie faptul că la acest campionat s-au prezentat și... trei femei, printre care și soția „campionului". Ziarele subliniază că victoria lui Gerdes este explicată tocmai prin acest fapt, întrucît a avut posibilitatea să se... antreneze zilnic în familie!

Ku-Klux-Klanul îl amenință pe Elliot

Campionul olimpic și recordmanul mondial la proba de 1.500 m., Herbert Elliot a publicat recent o carte autobiografică intitulată : „Mila de aur". În unele pagini ale cărții Elliot se referă la discriminarea rasială practicată în S.U.A. împotriva atleților de culoare. Deși nu este cunoscut ca un om cu vederi prea progresiste, Elliot condamnă segregația rasială. Poziția luată de celebrul atlet australian i-a iritat foarte rău pe rasiștii americani. Pe adresa lui Elliot, la Cambridge, unde își urmează studiile, au sosit mai multe scrisori de amenințare trimise de membrii Ku-Klux-Klanului. Într-una din aceste scrisori Elliot este avertizat că s-ar putea să i se întîmple „ceva neplăcut" dacă va cuteza să concureze vreodată în S.U.A.

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMÎNIA LIBERA"

★

Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 14.00.

DUPĂ CE A FOST DE 27 DE ORI CAMPION AL ȚĂRII

Octombrie, 1961. Pe ovalul de beton al velodromului Dinamo se desfășoară — în ciuda timpului răcoros — finalele campionatelor republicane de ciclism pe pistă. La interval de cîteva minute țîșnește cîte o săgeată în tricou fin de mătase. Parcurge două ture și jumătate de velodrom și apoi ascultă cu evidentă emoție glasul crainicului, „**Un minut, cincisprezece secunde și nouă zecimi !**" — „**Un minut, cincisprezece secunde și șase zecimi !**" — „**Un minut, cincisprezece secunde și trei zecimi !**"... Performanțele sînt din ce în ce mai bune și lupta pentru cucerirea titlului de campion al țării la 1.000 m cu start de pe loc, din ce în ce mai pasionantă. Dar iată că la start s-a prezentat un concurent trecut de prima tinerețe. Liniștea care s-a așternut în tribune și în incinta velodromului este omagiul adus specialistului necontestat al probei. Fiindcă cel care lua startul nu era altul decît maestrul sportului Ion Ioniță, deținătorul recordului la 1.000 m cu start de pe loc. Un minut, patrusprezece secunde și șapte zecimi, atît a durat evoluția lui Ion Ioniță, timp cu care a cucerit cel de al XI-lea titlu de campion al țării la această probă. La sfîrșit o declarație senzațională : „**Socotesc că la 33 de ani, după 15 ani de activitate competițională, a venit timpul să mă retrag din activitatea de sportiv. Aceasta a fost ultima mea victorie în sport și cu aceasta spun bun rămas velodromului !**"

Este un moment solemn : maestrul sportului Ion Ioniță pune capăt unei activități prodigioase de sportiv ! Este adevărat că el nu părăsește complet activitatea sportivă (devine antrenorul alergătorilor de pistă de la Voința) dar iubitorii sportului cu pedale nu-l vor mai vedea învîrtindu-se ca o nălucă pe velodromul atîtor amintiri frumoase. Să recapitulăm cu ajutorul acestui — fost — sportiv fruntaș drumul pe care l-a parcurs de-a lungul celor 15 ani de activitate sportivă.

Născut la 14 iulie 1928 la Constanța, Ion Ioniță n-a îndrăgit în copilărie natația, așa cum au făcut-o cei mai mulți copii născuți pe... malul mării. Nu l-au atras nici valurile înspumate să le învingă forța, nici pînzele umflate de vînt să le conducă spre zări albastre. L-a atras în schimb drumeția pe bicicletă. Întîi pe... trei roate, apoi pe două. Așa se face că în 1947 se prezintă la startul primului concurs ciclist : întrecere pe circuit în Constanța. „Așii" pedalei din localitate i-au dat începătorului Ion Ioniță un avans de cinci minute. Abia au prididit însă Datcu și Serco să-l ajungă și să-l întreacă pe linia sosirii. La concursul următor însă aceștia nu s-au mai învoit să-i acorde handicap : „Ești prea bun !" — i-au spus ei și Ion Ioniță a plecat de la egal. Rezultatul : prima victorie din cariera sa sportivă. Anul următor a devenit „decanul" rutierilor constănțeni, iar în 1949 a venit la clubul sportiv al Casei Centrale a Armatei. În același an el a cucerit primul loc la viteză (categoria începători) relevîndu-și și calitățile de bun pistard. Și de atunci a „pendulat" între velodrom și șosea.

1951 este anul primei sale selecționări în echipa națională. Cu un an înainte cucerise titlurile republicane la semifond șosea, viteză pe pistă și 1.000 m cu start de pe loc ! De asemenea a făcut parte din echipa C.C.A., campioană la urmărire individuală. Așa cum spuneam, în 1951 **pleacă în străinătate. Împreună** cu Marin Niculescu, D. Pantazescu, C. Șandru, N. Maxim și Ervant Norhadian se prezintă la startul întrecerii de fond Praga-Varșovia. De aici înainte Ion Ioniță va concura pe diferite șosele și piste din Europa : 1952 — Moscova și Helsinki (Jocurile Olimpice), 1954 — Tula, Praga, Bratislava, Brno, Pardubice, Budapesta, 1955 — București—Sofia, 1956 — Sofia — București, 1960 — Berlin, 1961 — Berlin, Karlmarxstadt, Roma (Jocurile Olimpice). În acești ani maestrul sportului Ion Ioniță (primul maestru al sportului la ciclism) a cucerit 27 de titluri de campion al țării și un titlu de campion internațional. La Jocurile Olimpice de la Helsinki a ocupat locul VI, iar la cele de la Roma a stabilit ultimul său record republican de o valoare ridicată : 1:10.9 la 1.000 m cu start de pe loc. Pentru meritele sale el a primit Medalia Muncii și Diploma de Onoare a C.C. al U.T.M.

„Secretul" valoroaselor sale performanțe — pe care-l va împărtăși cu siguranță elevilor pe care-i va pregăti — stă în munca neobosită pentru realizarea unei pregătiri excelente. Fiecare detaliu de tehnică sau tactică însemna pentru Ion Ioniță un obiectiv principal pentru care muncea cu sîrguință. Și după 15 ani de activitate sportivă, la capătul carierei sale, maestrul sportului Ion Ioniță poate privi cu mîndrie înapoi : a luptat cu cinste pentru victoria culorilor țării și a culorilor clubului său.

H. NAUM

Ion Ioniță în plină cursă

ROMANUL NOSTRU ILUSTRAT

Legenda lui Ulenspiegel

Adaptare după Charles de Coster

Ilustrații : Beca RIND

— Bietul băiat, n-are scăpare! Căci ce poate cere el pe care împăratul să nu-i poată face? Împăratul poate totul...

Și iată că Ulenspiegel vorbi :

— Preaslăvite împărate, n-am să vă cer nici bani, nici moșii, nici viața, ci numai un singur lucru : înainte de a fi spînzurat să veniți să-mi pupați gura aia cu care nu vorbesc pe limba flamandă...

Împăratul izbucni în rîs și alături de el rîse toată mulțimea.

— Asta nu pot face, Ulenspiegel. Așa că nu vei fi spînzurat!

În schimb, îi pedepsi pe primar și pe jurați, iar Ulenspiegel porni spre alte meleaguri, cu un săculeț de bani pe care i-l dăruiră femeile din oraș.

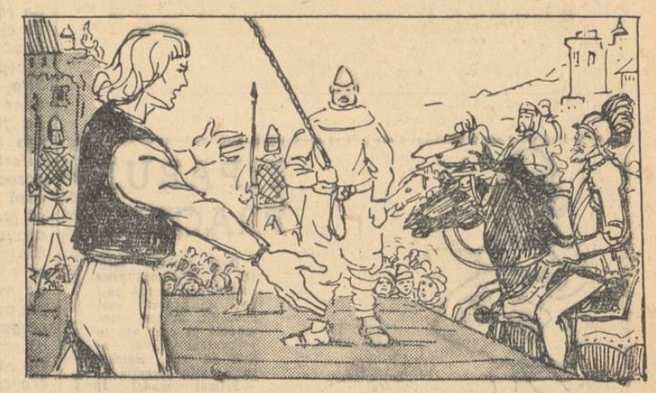

În acest drum, Ulenspiegel ajunse la Liège, unde-l recunoscu pe prietenul lui din copilărie, Lamme Goedzak. Îi spuse flăcăul cel dolofan că i-au murit părinții și sora lui care-l snopea în bătăi și că a venit la tîrg să se pricopsească. Trăiește cu o servitoare chioară, meșteră în tocănițe, pe nume La Sanginne. Îl luă și pe Thyl cu el și porniră spre casă. La Sanginne îi primi pe amîndoi cu cuvinte, îi ospătă cu cîrnați gustoși și cu băuturică.

Ulenspiegel se simțea bine în casa chioarei și se puse pe trai bun. Dar ajutorul pe care Thyl făgăduise că avea să-l dea în casă nu se vedea deloc și La Sanginne îi ceru lui Lamme să-și expedieze prietenul, altfel îl dă dracului și pe el.

— Trebuie să te cărăbănești, dragul tule, îi spuse Lamme, măcar că nu ți-a mers rău aici și te-ai mai împlinit. Dar n-am încotro. Du-te cu dumnezeu și ca să mai uiți de necaz, ia de la mine trei florini și cocoșul ăsta fript.

Ulenspiegel o porni cu multă părere de rău pentru Lamme și pentru caldul lui adăpost pe care-l părăsea.

Cîte nu făcu Ulenspiegel, în peregrinările lui, ca să-și asigure de-ale gurii? Făcu pe croitorul, făcu pe negustorul și vîndu naivilor o doctorie miraculoasă, niște hapuri pe care dacă le înghițeai — zicea el — căpătai darul de a ghici viitorul. Hapurile ar fi fost meșterite de un turc din neamul marelui Mohamet, dar în realitate nu erau decît balegă de cal uscată la soare, pe care Ulenspiegel o punea în niște pungulițe frumoase din mătase roșie și verde. Nu i-a mers prea multă vreme negustoria, oamenii aflîndu-l și izgonindu-l din tîrgul de la Hamburg... Plecînd mai departe, ajunse Ulenspiegel la un han din apropierea Romei, în pragul căruia stătea o hangiță tînără și frumoasă foc.

— Frumoasă hangiță, vrei să dai găzduire unui sărman pelerin? i se adresă Thyl.

— Dăm găzduire tuturor celor care plătesc, îi răspunse hangița.

— Am la chimir 100 de ducați — o asigură Ulenspiegel, care n-avea, de fapt, decît unul singur. Vreau să-l cheltuiesc pe cel dintîi, bînd împreună cu tine o sticlă cu vin.

Băură sticla, băură și altele, încît frumoasa hangiță trebui să-i spună servitoarei să servească ea singură musteriii. Iar cei doi se retraseră într-o încăpere răcoroasă din fundul hanului, unde-și făcură declarații sentimentale și confidente.

— Sînt conte de Cavergeeten, baron de Tuchtendeel și stăpînesc în Damme, locul meu de baștină, douăzeci și cinci de pogoane de clar de lună, îi spuse Thyl.

— Ce fel de moșie e asta? întrebă, încîntată hangița.

— O moșie unde semeni grăuntele iluziei, ale speranțelor nebunești și ale făgăduielilor deșarte...

— Și ce cauți pe aici, frumosule pelerin din Flandra?

— Trebuie să vorbesc cu papa.

— Și cum ai să poți face una ca asta?

— Am să pot. Am aflat că-l cheamă Julin al treilea, că e mueratic, vesel și dezmățat.

A doua zi, Ulenspiegel cutreieră tot orașul și află că papa va sluji liturghia la Sfîntul Ioan din Latran. Merse acolo și se așeză cît mai în văzul papei. Iar de cîte ori ridica papa potirul cu cuminecătură, Ulenspiegel se întorcea cu spatele spre altar. Papa observă purtarea ciudată a lui Thyl și, după terminarea slujbei, trimise patru ostași zdraveni din garda lui, ca să pună mîna pe pelerin și să-l înfățișeze.

— Care e credința ta? îl întrebă papa.

— Cred în ce crede și sanctitatea voastră, îi răspunse Ulenspiegel.

— Și de ce ai întors spatele sfintei cuminecături?

— Pentru că nu mă socot vrednic s-o privesc în față.

Apoi Ulenspiegel îi povesti papei că vine tocmai din Flandra, ca să-i ceară iertarea păcatelor. Papa îl iertă, îl binecuvîntă pe pocăit și Ulenspiegel, părăsind Roma, porni spre Flandra.

Multe se mai întîmplară în ăst răstimp în Damme. Kathalina se întoarse la casa ei, tot cu mintea rătăcită. Se aciuase din nou în sat și Lamme Goedzak.

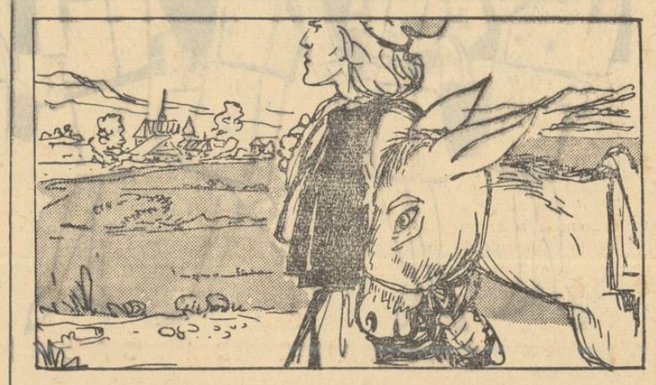

În drum spre casă Ulenspiegel puse mîna pe un măgăruș năstrușnic, de care niște cumetre nu mai știau cum să scape, socotindu-l diavolul însuși. Thyl îl hrăni, îl adăpă și apoi îl încălecă, pornind cu el. Ajunse, hămesit de foame, pînă la moșia landgrafului de Hessa.

Îl văzură doi căpitani archebuzieri, care jucau zaruri

— Nu mai pot de foame, îi se plînse Ulenspiegel. Dacă mi-ați da panglica cea frumoasă pe care o purtați la pălărie, m-aș duce să mă spînzur cu dinții de șunca cea grasă ce atîrnă la prăvălia cîrnățarului de colo.

— De unde vii și ce vrei? îl întrebară căpitanii.

(Va urma)

SFATURI MODĂ COSMETICĂ GOSPODĂRIE

TIPARUL PRACTIC

Dacă rochiţa fetiţei dv. a rămas prea scurtă sau doriţi să-i daţi un aspect mai deosebit, aceste trei modele pe care vi le prezentăm vă vor ajuta să vă inspiraţi în această direcţie.

Primul model îl veţi putea realiza prin aplicarea la partea de sus şi mijloc a corsajului, a două bentiţe dintr-un material în contrast cu rochia, culoare care să se asorteze cu materialul respectiv. Nu uitaţi să-i faceţi şi buzunare pe care veţi coase aplicaţia alăturată.

Cel de al doilea model, destul de original, este mai deosebit şi bine înţeles cere mai mult timp şi răbdare. Sus la gît îi veţi putea aplica o mică plătcuţă rotundă, iar ca să-i daţi lungimea necesară, la partea de jos a fustei, îi veţi adăuga o bucată de material la fel cu platca. Atît platca cît şi bucata adăugată la fustă, vor putea fi ornate cu aplicaţia din desenul alăturat (fetiţa cu umbrela).

La modelul ultim, a cărui fustă este formată din trei bucăţi, din care se cos două cerculeţe, îi veţi coase la mijloc un buzunar mai mare pe care veţi broda modelul alăturat sau oricare altul din cele două de mai sus.

Ghidul gospodinei

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Chiftele de varză ; tocană de purcel cu mămăliguţă ; struguri.
— Ouă umplute cu sos de muştar ; gutui cu carne ; budincă de griş.
— Ciorbă de roşii ; sarmale cu orez ; compot.
— Budincă de creier ; varză acră cu costiţă afumată ; mere.
— Ciorbă ţărănească ; ţelină cu carne ; clătite cu dulceaţă.
— Borş ucrainean ; cotlete ucrainene cu legume ; cataif.

BORŞ UCRAINEAN

Cantităţi pentru o persoană : 60 g. supă de carne sau oase, 60 g. sfeclă, 60 g. varză albă, 80 g. cartofi, 100 g. morcovi, 20 g. rădăcinoase, 8 g. ceapă, 15 g usturoi, o roşie mare, 30 g. făină în care tăvălim 10 g. slănină, 15 g. untură, 5 g. zahăr, 5 g. oţet, sare, piper, smîntînă, verdeaţă după gust.

Se prepară o supă limpede din oase sau carne. Separat tăiem fideluţă sfecla, morcovii, rădăcinoasele, ceapa, roşiile, pe care le punem la înăbuşit în untură împreună cu puţin oţet şi zahăr. Dacă nu avem roşii, putem adăuga bulion. Slănina o tăvălim puţin prin făină şi o prăjim şi pe ea în zarzavatul înăbuşit. Cînd supa este aproape gata, adăugăm cartofii tăiaţi cuburi, varza albă tăiată subţire, pe care le lăsăm să mai fiarbă 10-15 minute. După aceea punem toate zarzavaturile înăbuşite şi puţin prăjite în supă cu care mai lăsăm să dea un clocot.

Din 80 g. făină, 25 g. zahăr, 5 g. drojdie de bere şi puţină apă facem nişte gogoşi pe care le coacem în cuptor 10-15 minute. Înainte de a le servi la masă le tăvălim printr-un sos preparat din : 5 g. usturoi, 5 g. untdelemn, sare după gust şi cîteva picături de apă. Acest sos îl punem la fiert numai cîteva minute. Cînd s-a răcit muiem gogoşile în el. Borşul va fi dres cu smîntînă.

COŞULEŢE CU SALATĂ

Facem dintr-o coţă fragedă, puţin sărată, nişte tarte obişnuite pe care le coacem în diferite forme. După ce le-am scos din cuptor, le lăsăm să se răcească şi le umplem cu diverse salate : roşii tăiate în sferturi peste care radem gălbenuş de ouă tare, cartofi fierţi tăiaţi în cuburi, peste care turnăm puţină maioneză, bucheţele de conopidă fiartă în apă cu sare garnisită cu maioneză şi deasupra puţin pătrunjel tocat mărunt.

COTLETE UCRAINIENE

Cantităţi pentru o persoană : 1 cotlet de 150—170 g., 25 g. ciuperci, un sfert de ou tare, 15 g. ceapă, 15 g. legume, o nucă de unt, un sfert de ou pentru pesmet, 15 g. pesmet, grăsime. Batem bine cotletele şi subţiem cît putem. La mijlocul fiecărui cotlet punem ciupercile, care au fost fierte în apă cu sare şi bine scurse, tăiate mărunt, un sfert de ou tare tăiat mărunt, ceapă puţin prăjită şi puţin unt. Rulăm părţile exterioare ale cotletului spre os şi legăm cotletul cu puţină aţă. Tăvălim acest cornet prin ou şi pesmet şi-l punem la prăjit în grăsime.

DISCUŢII

Unde a greşit Viorica?

Pentru rubrica „Curierul nostru" primim la redacţie numeroase scrisori de la cititori şi mai ales cititoare, care ne cer sfatul în diferite probleme personale. Obişnuim să răspundem prin revistă sau prin poştă.

Printre scrisorile sosite în ultimul timp, ne-a reţinut în mod deosebit atenţia cea venită dintr-un îndepărtat orăşel moldovean şi semnată Viorica. Poate e un nume real, poate un pseudonim. Aceasta interesează mai puţin. Reale sînt însă persoanele despre care se vorbeşte şi faptele relatate, care merită să fie reţinute, gîndite bine şi judecate. Credem că de data aceasta, ţinînd seama de însemnătatea problemelor ce aşteaptă răspuns, este bine să-şi spună părerea cît mai mulţi oameni. Am dori ca cititorii şi cititoarele revistei noastre, care cu siguranţă s-au lovit de multe probleme asemănătoare, să-şi spună părerea, s-o ajute pe cea care semnează Viorica, cu sfaturile lor, pe care noi vrem să le publicăm, să găsească cele mai bune răspunsuri la întrebările pe care şi le pune acum.

În cele ce urmează publicăm scrisoarea semnată de Viorica, astfel ca cei ce vor să participe la discuţie să cunoască toate datele în amănunţime.

„Sînt căsătorită de 5 ani. Am un băieţaş de patru ani şi o fetiţă de 2 ani şi cred că viaţa mea şi-ar fi desfăşurat firul normal aşa cum a început dacă în localitatea unde stau, undeva spre nordul Moldovei, n-ar fi apărut un om care a făcut să nu mai fiu eu cea de pînă acum. În toamna anului trecut a fost mutat aici un fost coleg de muncă şi prieten al soţului meu. Desigur că şi eu m-am împrietenit cu soţia lui. M-am ataşat de ea mai ales că de cinci ani de cînd m-am căsătorit nu am avut o prietenă — aşa că am început să mergem una la alta, să ne consultăm asupra unor chestiuni gospodăreşti. Ea fiind o fire bolnăvicioasă era nevoită să plece pentru diferite consultaţii şi eu eram aceea care îi mai vedeam de casă şi de copil. Eram în stare să fac orice pentru ea, am început să-i îndrăgesc copilul şi căutam s-o mîngîi atunci cînd se plîngea că soţul ei întîrzie de multe ori şi că e aşa de ocupat încît ea e mai mult singură. Am căutat să-i arăt că munca lui e de aşa natură, că plus de asta trebuie să-i creeze posibilitatea de a studia în linişte, el fiind înscris la liceul seral.

Aşa scurgîndu-se timpul am început fără să vreau să apreciez voinţa acestui om, felul lui de a fi, puterea lui de muncă. Am ajuns să trăiesc sentimente deosebite pentru el, să-mi placă să încheg o discuţie cu el; aş fi discutat cu el ceasuri întregi. Pînă la urmă, poate, pentru a-l vedea mai des mi-am mărit atenţiile faţă de soţia lui pe care parcă mă sfiam s-o mai privesc în ochi, parcă mă simţeam vinovată faţă de ea, nu pentru fapte, că acestea nu erau, ci pentru gîndurile ce am început să le nutresc faţă de soţul ei.

Într-o seară am întîrziat la ei, ajutînd-o la nişte treburi casnice şi la plecare soţul ei m-a condus, fiind tîrziu şi la noi nefiind lumină pe stradă. În drum spre casă el mi-a mărturisit că-mi simte de multe ori lipsa, că-i place mult prezenţa mea, că felul nostru de a fi şi felul nostru de viaţă este mult apropiat şi m-a rugat să merg mai mult pe la ei iar cînd voi merge în delegaţie în centrul de regiune să-l anunţ, să ne întîlnim, să mai discutăm. L-am ascultat în tăcere iar el a încheiat să nu-l judec greşit, să-l înţeleg. Nu mai ştiu precis ce i-am răspuns prima dată, în orice caz i-am amintit că nu e bine, că sîntem oameni serioşi cu prestigiu la locul nostru de muncă, avem familie. A plecat spunîndu-mi că nu l-am înţeles; a plecat supărat.

Cu soţia lui m-am purtat la fel dar la ei n-am mai fost, iar pe el nu l-am mai văzut. Zilele acestea m-am întîlnit cu ea şi mi-a spus că nu ştie ce e cu el, e mereu abătut şi nu vrea să se mai ducă la şcoală. Acest lucru m-a indispus. Mă adresez dv. cerîndu-vă acest sfat : ce să fac ? Poate l-am înţeles greşit datorită a ceea ce am simţit eu pentru el şi de aceea n-am ştiut ce să-i răspund atunci cînd mi s-a destăinuit.

Dacă mă lăsam condusă de simţămintele mele îi răspundeam că chiar doresc să-l întîlnesc în alt oraş, că m-am gîndit şi eu la aceste lucruri, că simt şi eu la fel dar n-am făcut-o şi acum îmi pare rău. Ce să fac ? Mă gîndesc mult la el, am început să-i vorbesc şi soţului despre calităţile lui; şi el îl apreciază şi ţine la el, îl ajută să se pregătească şi mi-e o ciudă copilărească că ei pot să se vadă iar eu sînt aşa de departe acum de ei".

VIORICA

CURIERUL NOSTRU

H. GH. — Orăştie : Din păcate nu vă putem ajuta cu nimic în ce priveşte chestiunea cu mîngîile. Numai un atelier de specialitate poate face reparaţiile respective. În ce priveşte cea de-a doua problemă este greu de prescris reguli fixe. N-a făcut nimeni aşa ceva. Este însă nevoie de dragoste, de înţelegere, unul faţă de altul, de ajutor reciproc dat din toată inima, de multă bunăvoinţă. N-au ce căuta aici ambiţia personală, supraaprecierea meritelor proprii, ideile retrograde după care femeia este inferioară bărbatului. Ajutaţi-vă în toate cele unul pe altul. Fiţi încrezători. Veţi realiza multe.

LUCIAN SOLOMON, str. dr. Nicolini nr. 25, Galaţi ; GHEORGHE MIHĂILĂ, str. dr. Petru Groza nr. 5, Braşov ; EUGENIA MUNTEANU şi SORINA TOMESCU, ambele la **gospodăria agricolă de stat „39 Decembrie", raionul Bujor, regiunea Galaţi :** doresc să facă schimb de corespondenţă şi cărţi poştale ilustrate.

DANIELA : Problema dv. se compune de fapt din două probleme complet separate, între care nu există nici o legătură. Greutăţile în analizarea acestora provin tocmai din faptul că le-aţi învălmăşit. Să le luăm deci pe rînd. Prima problemă este cea mai grea, întrucît vă priveşte cum s-ar spune direct şi personal. Aţi făcut diferite încercări (poate mai multe decît trebuiau) fără nici un rezultat. Judecînd raţional este clar că totul s-a sfîrşit. Sînt prea multe fapte care arată acest lucru. Pentru dv. este mai greu să priviţi lucrurile aşa de... rece. Situaţia de fapt, demnitatea dv. vă cere să faceţi eforturi să uitaţi ceea ce a fost şi mai ales ceea ce aţi dorit cîndva să fie. Timpul, munca, distracţiile vor îndepărta necazurile de acum. Greu dar sigur. Depinde mult şi de voinţa dv. Cea de a doua problemă vă priveşte aproape indirect. Nu are rost să acceptaţi acum o propunere de acest fel. Ar fi cea mai mare greşeală. Lăsaţi să mai treacă timp, să vă vindecaţi. Atunci veţi putea judeca cu calm şi răspundere ceea ce aveţi de făcut.

ANCA — **Slatina :** Aţi primit din partea părinţilor dv. poveţe foarte înţelepte. Noi sîntem de părere să faceţi aşa cum vă spun ei fiindcă va fi mai bine. Îl cunoaşteţi de prea puţină vreme pe acest prieten nou al dv. Comportarea lui anterioară şi condiţiile pe care vi le pune de la bun început, nu sînt de natură să nască încredere. Ba din contra. Într-adevăr este cazul ca să începeţi să vă preocupaţi de rezolvarea problemei dv. dar trebuie să căutaţi soluţii şi perspective mai sigure. Altfel mai rău încurcaţi lucrurile. Mai gîndiţi-vă şi poate ajungeţi la concluzia că sfaturile ce vi se dau sînt bune.

ANI C. — **Curtea de Argeş :** Modele în genul celor pe care ni le cereţi dv. noi am mai publicat. De asemenea, după cum sperăm că aţi observat, în timp ce scrisoarea dv. se afla pe drum, am început să republicăm exerciţii de gimnastică. În oarecare măsură deci dorinţele dv. sînt îndeplinite. Pentru a fi pe deplin mulţumită, vom publica într-unul din numerele viitoare, modele de rochii ce se pot confecţiona din jerse. Modele de mantouri de primăvară vom publica ceva mai tîrziu.

ARTA DECORATIVĂ ÎN CĂMIN

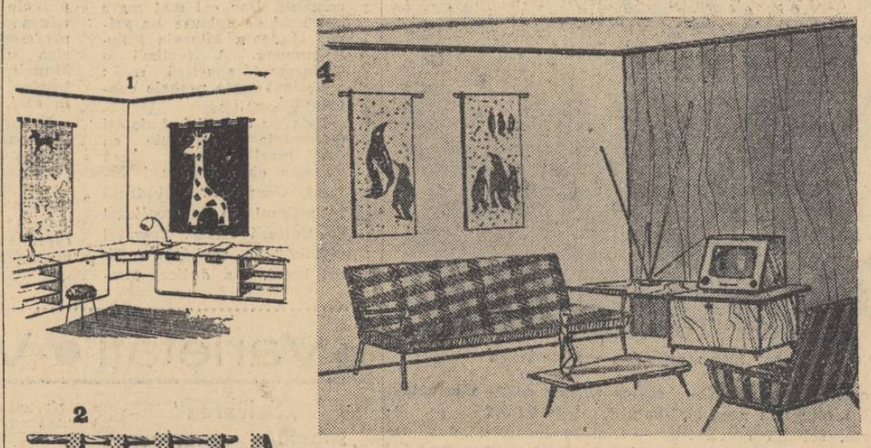

Camera copilului devine mai prietenoasă dacă este ornamentată frumos şi potrivit celui care o locuieşte. În desenul nr. 1 arătăm cum se înfrumuseţează un perete cu o pînză de sac prinsă cu găici de o spetează de lemn sau galerie de ţeavă metalică ; caii se fac din aplicaţii de fetru, piele sau alt material mai plin cusut pe muche sau cu un mic feston pe margini în culoarea materialului. În dreapta o lucrare asemănătoare servind drept perdea ; girafa o dăm mărită în desenul nr. 2 pentru a se vedea mai bine detaliile. Aceasta se face dintr-un material care să nu fie bătos sau uşor şifonabil, perdeaua prin destinaţia ei, fiind des strînsă şi desfăcută.

În desenul nr. 3 arătăm cum sub masă, în compartimentele special făcute, se ţin lăzile cu jucării, reviste etc. (dreapta) care golite şi răsturnate devin — cu sau fără pernă — nişte practice taburete (stînga) foarte la îndemînă cînd numărul micilor oaspeţi depăşeşte cel al locurilor obişnuite de şezut din cameră.

Pentru a înfrumuseţa un alt perete gol se fac pe două pînze (de sac sau material plastic corespunzător) familii de pinguini (desenul nr. 4). Aceştia se fac de preferinţă din catifea neagră şi albă sau alte materiale potrivite (pluş, saten), pe cît posibil lucioase. Se aplică prin coasere sau lipire, în acest caz avînd grijă să fie un lipici foarte bun căci dacă încep — prin colţuri — să se deslipească, arată urît. Pentru ca detaliile să fie mai clare şi proporţiile mai uşor de stabilit dăm în desenul nr. 5 tiparul mărit, cu un grătar de pătrăţele, dimensiunea careului mic variind după mărimea pînzei.

Sfaturi cosmetice

Este necesar să dăm o atenţie specială şi îngrijirii picioarelor care adesea ne provoacă diverse necazuri, din cauza transpiraţiei, a bătăturilor, a părului prea abundent etc. De obicei, după ce umblăm mult sau stăm ore întregi în picioare ne simţim obosite, ne dor picioarele şi în special tălpile. În acest caz este recomandată o baie călduţă cu apă sărată (100 g. sare de bucătărie la un litru de apă). Dacă organismul nostru prezintă o proastă circulaţie a sîngelui la extremităţi şi acestea sînt predispuse degerăturilor le vom face zilnic băi alternative calde şi reci folosind, de asemenea, apa sărată în aceleaşi proporţii. Dacă picioarele se umflă este necesar să consultăm medicul deoarece acest lucru denotă că organismul este bolnav şi implică un tratament special.

De cele mai multe ori picioarele transpiră ceea ce este extrem de neplăcut. Acest neajuns nu trebuie neglijat ci combătut prin spălarea prealabilă a picioarelor cu apă (rece de preferinţă) şi săpun urmată de băi acide adăugînd la un litru de apă o lingură de otet. În cazul în care transpiraţia este excesivă, după baie vom pensula picioarele cu o soluţie specială ca spre exemplu : formol 10 g., mentol 1 g., alcool diluat 70° 90 g. Dacă picioarele prezintă crăpături între degete nu vom folosi formolul care este iritant, ci vom prefera o soluţie de acid salicilic 2,50 g., tanin 7,50 g., alcool diluat de 70° — 90 g. Băile şi pensulaţiile vor fi urmate de pudrarea abundentă cu o pudră sicativă şi absorbantă, cea mai indicată este pudra conţinînd acid boric 10 g., talc 70 g., oxid de zinc 20 g. O condiţie obligatorie este schimbarea zilnică a ciorapilor.

La picioare se formează uneori bătături datorite unei încălţăminte prea strîmte. Pentru îndepărtarea lor le vom unge seara cu produsul Toxicor iar dimineaţa după o baie caldă le vom răzui. Multe persoane se plîng că atît vara cît şi iarna le crapă călcîiele, acest neajuns putînd fi remediat făcînd o baie caldă la picioare, răzuind bine călcîiul îndepărtînd astfel stratul de celule moarte şi masîndu-l apoi cu o cremă ca spre exemplu : Elida de zi. În cazul gleznelor îngroşate, se recomandă masaje şi exerciţii fizice. Masajul se practică stînd în pat în poziţia culcat pe spate şi masînd cu ambele mîini de la gleznă pînă la genunchi. Pentru uşurarea masajului putem folosi o cremă grasă sau putem pudra picioarele cu talc. Ca exerciţiu fizic se recomandă umblatul pe vîrfuri ţinînd glezna întinsă. De asemenea, vom practica mult sport, înotul fiind foarte indicat pentru subţierea gleznei.

Un alt neajuns este părul de prisos, care trebuie neapărat îndepărtat prin depilare fiind foarte inestetic. Ca depilator cel mai recomandat rămîne depilatorul pe bază de colofoniu (colofoniu 500 g., ceară de albine 100 g.) Se aplică în fişii, acţionează prin smulgere. Operaţia este destul de dureroasă însă e cea mai eficace în sensul că spre deosebire de depilatoarele pe bază de sulfuri, gen Nivea, depilatorul cu colofoniu îndepărtează părul pentru o perioadă de timp mai lungă.

Anca BOGDAN

DIN CUPOANE

„se pot face aceste trei modele de bluze moderne, largi, strînse uşor jos de o margine tricotată. Toate sînt gen sport cu mîneci de diferite lungimi şi sînt foarte potrivite şi plăcute pentru dimineaţa sau la birou.

TAIOARE DE SEZON

De la stînga la dreapta :
— Din stofă cu desen, un taior cu linia dreaptă închis la două rînduri. Un amănunt al modei actuale, umărul lăsat.
— Taior tineresc cu jacheta uşor cambrată, urmărind linia fustei evazate. Fusta în cute duble.
— La acest taior cu mîneca raglan, lejeritatea jachetei se îngustează spre tiv.
— Taior sport cu jacheta dreaptă. În faţă platcă lungă cu două clape.
— Taior sport, Lejeritatea lui este prinsă de un cordon.

Desene de Raia SOLOMONICA

MAGAZIN medical

Despre letargie

În clinica de psihiatrie a fost adus un bolnav. Pentru cei mai puţin cunoscători ai medicinii, el părea mort : bătăile pulsului nu se simţeau, parcă nu respira. Totuşi examenul de control, efectuat ştiinţific, a arătat că bolnavul era în viaţă, însă într-o stare cu totul specială, în care procesele vitale erau mult încetinite şi diminuate. Cetăţeanul, pe care rudele îl considerau mort, în realitate... dormea, dormea însă cu un somn cu totul special. După cîteva ore el a fost trezit, rămînînd sub observaţia medicilor.

O astfel de stare psihologică, de somn prelungit, continuu, este cunoscută încă din antichitate. Ea se numeşte letargie, după cuvîntul grecesc letargia, care s-ar traduce prin uitare în stare de amorţire. În trecut, cînd mijloacele fiziologice ale controlului funcţiilor vitale era insuficient, au existat cazuri de greşeli grosolane în aprecierea cazurilor de moarte aparentă.

Scriitorul american Edgar Poe a avut curiozitatea şi răbdarea să adune într-o carte întreagă istorioare tragice de „îngropări pretimpurii".

Astăzi, toate formele de moarte aparentă, de somn prelungit, de stări letargice sînt foarte bine studiate şi cunoscute şi astfel de greşeli tragice sînt excluse.

Auscultarea bătăilor inimii cu mijloace speciale, uneori radioscopia bolnavului arată că inima se contractă totuşi. Temperatura corpului, oricît ar fi de scăzută, este totuşi superioară mediului înconjurător ceea ce se determină precis prin termometrare rectală. Bolnavul căzut într-un somn letargic are toată musculatura decontractată, braţul sau piciorul ridicat de noi cade „fără viaţă" atunci cînd îi dăm drumul. Făcîndu-i-se însă proba de contracţie printr-un excitant electric slab al nervilor ea este pozitivă.

În unele stări uşoare de letargie cunoştinţa bolnavului se păstrează şi ieşind din starea de boală bolnavul poate povesti ce s-a întîmplat cu el şi în jurul lui în tot timpul somnului. Unii bolnavi „se trezesc" cînd începem să-i hrănim. Alţii trebuie alimentaţi cu sonda. Aşa a fost cazul cunoscut din scrierile marelui fiziolog I. P. Pavlov, în care bolnavul Cacialkin a „dormit" 22 de ani în spital, trezindu-se abia la vîrsta de 60 de ani.

Starea de letargie poate dura un timp foarte scurt, cîteva secunde, alteori cîteva ore, zile, mai rar săptămîni sau, foarte rar, chiar ani.

Studiul acestei boli a arătat că ea apare rar, deobicei la persoane foarte slăbite de o boală infecţioasă lungă şi grea, la unele persoane care au suferit traumatisme psihice puternice şi al căror sistem nervos a fost supraîncordat. Uneori letargia poate fi cauzată de o boală a sistemului nervos şi mai ales de isterie.

Bolnavii de letargie sînt în mod obligatoriu ţinuţi sub observaţie medicală.

Medicii cunosc şi alte boli asemănătoare letargiei, însoţite de somnolenţă prelungită. Aşa este cazul unor forme ale bolii denumite encefalita epidemică sau encefalita letargică, în care însă tabloul bolii prezintă semne bine distincte pentru medicii specialişti (dureri de cap, creşterea temperaturii, tulburări de mişcare şi de vedere etc.).

Sînt şi alte boli, în special psihice, care dau stări asemănătoare letargiei ; ele sînt astăzi bine studiate.

Dr. V. IVANOV

Pe calea lichidării bolilor infecţioase

În lumina perspectivelor excepţionale ale planului septenal, în condiţiile marilor transformări în domeniul economiei şi culturii, problema lichidării bolilor infecţioase şi a reducerii morbidităţii (îmbolnăvirilor) prin boli infecţioase a devenit o problemă deosebit de actuală în U.R.S.S.

Lichidarea dirijată a bolilor infecţioase este o preocupare permanentă a cercetătorilor din domeniul ocrotirii sănătăţii. Lucrările teoretice şi experienţa cîştigată în lichidarea multor epidemii au dus la reducerea substanţială a morbidităţii prin boli infecţioase.

În timp ce *sifilisul* a fost complet lichidat în U.R.S.S., el creşte în S.U.A. În anul 1958 s-au înregistrat în S.U.A. 8.000 de cazuri noi de sifilis. În 1960 au fost 12.000 de cazuri noi. În 1961 cifra a fost evaluată la 25.000 de cazuri noi.

Malaria, care era una din cele mai răspîndite boli în trecut a fost lichidată pe cea mai mare parte a teritoriului U.R.S.S. Astfel, în R.S.F.S.R., unde în 1946 s-au înregistrat 1.600.000 (173,6 la 10.000 de locuitori) de cazuri de malarie, în 1958 s-au îmbolnăvit în total 1050 de persoane (0,013 la 10.000 de locuitori). Acelaş succes s-a obţinut şi în combaterea tifosului exantematic care a fost complet lichidat în U.R.S.S.

Printre bolile infecţioase care trebuie lichidate în următorii cîţiva ani este şi *difteria*. Această boală a fost studiată complet sub aspect teoretic şi măsurile antidifterice care s-au luat au dus la o scădere importantă a numărului de îmbolnăviri.

Un rol deosebit de important în combaterea difteriei este existenţa unui vaccin foarte eficace care permite vaccinarea profilactică pe o scară largă. Morbiditatea prin difterie a scăzut din 1940 pînă în 1958 cu 33 la sută. S-au obţinut, de asemenea, succese importante în ceea ce priveşte reducerea mortalităţii prin difterie. La Leningrad în cursul ultimilor 3 ani nu s-a înregistrat nici un singur caz de deces prin difterie. Experienţele în combaterea difteriei au arătat că în principiu este posibilă reducerea morbidităţii difteriei în următorii 2—3 ani şi lichidarea completă a bolii în anii următori.

Poliomielita va dispare în curînd în U.R.S.S., a declarat recent M. S. Kurachov, ministrul sănătăţii. Numărul cazurilor de poliomielită a fost diminuat foarte mult în urma vaccinărilor masive. Vaccinul antipoliomielitic a fost administrat în Uniunea Sovietică, la peste 70 de milioane de persoane.

Analiza amănunţită a procesului epidemiologic al acestor boli şi a măsurilor eficiente luate în combaterea lor a permis oamenilor de ştiinţă sovietici să includă în planul de perspectivă şi lichidarea altor boli infecţioase faţă de care există premize de combatere avînd în vedere nivelul actual al ştiinţei şi practicii medicale.

Dr. N. CATANOIU

Interesant şi util de ştiut

● *UN PROVERB* arhicunoscut spune : *„Poşta vine mîncînd".*

Păcat că nu a intrat încă în rîndul proverbelor şi următorul adevăr fiziologic : „inspiraţia vine lucrînd". Mulţi scriitori, pictori, oameni de ştiinţă etc., nu încep să lucreze pînă nu le-a venit inspiraţia, de teama unei încercări nereuşite sau din lenea de a învinge greutăţile inerente momentelor de început ale oricărei creaţii.

Marele fiziolog I. P. Pavlov ne invită să avem mai mult curaj şi încredere în forţele noastre creatoare : „biruiţi momentul cînd nu vă vine să lucraţi, iar mai tîrziu va veni şi inspiraţia". Orice muncă efectuată cu interes şi cu tragere de inimă ne antrenează, ne oboseşte mai puţin şi dă roade mai bogate.

● *FAPTUL că după 40 de ani mişcările devin mai lente şi mai stîngace se explică nu prin aceea că muşchii, vasele şi ligamentele ar îmbătrîni ci datorită insuficienţei mişcărilor şi a renunţării la exerciţiile de gimnastică. Mişcările şi gimnastica sistematică influenţează favorabil multilateral organismul şi nu trebuie întrerupte nici peste 50 de ani. Ele îmbunătăţesc activitatea inimii, a vaselor şi chiar compoziţia sîngelui, întreţin profunzimea respiraţiei, menţin înfăţişarea zveltă, întreţin volumul şi forţa muşchilor şi îmbunătăţesc activitatea şi structura tuturor organelor corpului nostru şi în primul rînd al sistemului nervos central. Astfel ne menţinem vioiciunea, buna dispoziţie şi capacitatea creatoare de muncă.*

Dr. L. V.

MEDICUL VĂ SFĂTUIEŞTE

R. RODICA — Sibiu : Pentru rezolvarea preocupării pe care o aveţi puteţi face fie o epilaţie electrică, fie să folosiţi depilatorul „Nivea", produs pe care-l găsiţi în orice drogherie.

MARINESCU : Tratamentul ce vi s-a prescris pentru tulburările pe care le aveţi e foarte bun şi el trebuie urmat timp îndelungat.

V-ar folosi şi un concediu într-o localitate de munte.

V. M. — Cîmpulung-Muscel : Nu e cazul să vă mai faceţi probleme din neajunsurile întîmpinate în trecut. Ele nu pot avea în mod real repercusiuni acum.

Pentru cea de-a doua problemă e necesar un consult la un medic specialist în boli interne, căci numai după ce veţi face analiza ce vi se va indica se va putea prescrie tratamentul.

H. GH. — Roman : Tulburările pe care le aveţi pot fi o consecinţă a obiceiului de care ne vorbiţi la sfîrşitul scrisorii. Pentru a se putea recomanda un tratament corespunzător e necesar să vă adresaţi cît mai curînd posibil la un medic specialist neurolog. Nu neglijaţi.

LIANA — Craiova : La vîrsta pe care-o aveţi neajunsul de care vă plîngeţi poate fi înlăturat. Pentru a obţine un tratament corespunzător însă este într-adevăr necesar un consult în paralel la un medic specialist ginecolog şi la un specialist endocrinolog. Pentru relaţii adresaţi-vă policlinicii teritoriale de care aparţineţi. În felul acesta veţi obţine cele mai bune rezultate.

S. G. — Bucureşti : Am luat cunoştinţă din scrisoarea adresată de dv. redacţiei noastre de tratamentele pe care le-aţi urmat pentru boala de care suferiţi. Trebuie să evitaţi cu desăvîrşire să rupeţi sau să zgîndăriţi cosurile cu unghia.

Degresaţi tenul de 3 ori pe zi cu următoarea loţiune :

Rp. Sulf pp 6 gr.
Acid salicilic 3 gr.
Iod metaloid 1,50 gr.
Alcool 80 grade ad. 100 gr.

După 5—6 zile de la întrebuinţare, puneţi cremă lanolină şi prisniţe cu ceai de muşeţel seara.

Să nu vă îngrijoraţi dacă pielea se va coji. După alte 3 zile (cînd cojile au căzut) întrebuinţaţi următoarea pomadă :

Rp. Rezorcină
Sulf pp aa 15 gr.
Talc
Oxid de zinc aa 12 gr.
Vaselină lichidă 30 gr.

Pe locurile infectate aplicaţi pomada cu aureociclină 3 la sută. În cazul dv. e necesar şi un consult la un medic specialist dermatolog.

P. G. TITU — Tg. Jiu : În legătură cu situaţia fiului dv. vă comunicăm că operaţia nu se impune de urgenţă. Desigur că se mai poate aştepta şi opera mai tîrziu în măsura în care va avea tulburări. Controlul periodic la un medic specialist chirurg sau urolog vă poate fi de mare folos.

„STINGUL" : Cauza tulburărilor pe care le aveţi trebuie cercetată cu atenţie. Nu e cazul să vă jenaţi pentru a vă prezenta la un medic specialist urolog. După felul în care ne descrieţi fenomenele, pare probabil că-i vorba de o colică renală stîngă. Pentru stabilirea diagnosticului e necesar un examen clinic, examen de laborator şi examene radiologice.

DEBORA SCHMIDT : La noi în ţară se face chirurgie estetică cu rezultate foarte bune. Credem că în cazul dv. este indicată o astfel de intervenţie. Pentru confirmare e necesar să vă adresaţi medicului specialist chirurg din policlinica teritorială de care aparţineţi. Astfel de intervenţii se fac în spitalul de traumatologie şi chirurgie plastică din str. Arhitect Mincu (fost spitalul de urgenţă), în serviciul chirurgie al spitalului Fundeni etc.

POPA MIHAI — Petroşani : Ne-ar fi interesat ce vîrstă aveţi, de ce boli aţi suferit etc.

Tratamentul bolii de care suferiţi se aplică de la caz la caz în funcţie de o serie de factori. În consecinţă trebuie să vă adresaţi, fără jenă, unui medic specialist endocrinolog care vă va putea da indicaţiile cele mai competente. Nu neglijaţi.